

Einar Arnórsson - Landnámabók Íslands (1948)

Útgáfa 1.0 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðu eintaki af téðu riti. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið rafrænt eintak af því án endurgjalds.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum <https://urlausnir.is>. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó að stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Höfundur skjals þessa álitur að hvers kyns höfundaréttur á prentaða eintakinu sé útrunninn.

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Skannað var eintak í vörslu Landsbókasafnsins (almennt útlán).

Skrifað inn á bls. 360, 393-399, 401-402, 406-407.

Meiriháttar gallar á bls. 387.

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

KVENNASÖGUSAFN
ÍSLANDS

LANDNÁMABÓK
ÍSLANDS

KVENNASÖGUSAFN
ÍSLANDS

819.3
Lan

LANDNÁMABÓK ÍSLANDS

EINAR ARNÓRSSON

bjó til prentunar

4.6

Helgafell

UNUHÚSI, GARÐASTRÆTI 15—17, REYKJAVÍK, 1948

VÍKINGSPRINT

EFNISYFIRLIT.

Formáli	Bls. IX—XXXIX
1. <i>gr.</i> Rit um landnám fyrir daga Styrmis fróða	IX—XIV
2. <i>gr.</i> Landnámaritun Styrmis fróða	XIV—XVIII
3. <i>gr.</i> Landnámabók Sturlu Þórðarsonar lögmanns	XVIII—XIX
4. <i>gr.</i> Landnámabók Hauks lögmanns Erlendssonar	XIX—XX
5. <i>gr.</i> Melabók	XXI
6. <i>gr.</i> Skarðsárabók	XXII
7. <i>gr.</i> Þórðarabók	XXII—XXIII
8. <i>gr.</i> Samanburður og yfirlit	XXIII—XXXI
9. <i>gr.</i> Efni landnámabóka	XXXI—XXXIII
10. <i>gr.</i> Útgáfur landnámabóka	XXXIV—XXXV
11. <i>gr.</i> Greinargerð um útgáfu þessa	XXXV—XXXIX
Texti landnámabóka	1—301

VIII

	Bls.
Viðaukar	303—317
I. Úr Melabók	303—306
II. Ættir biskupa	306—311
III. Úr Þórðarbók	311—313
IV. Úr Skarðsárabók	313—317
Registur	319—408
I. Mannanöfn	319—372
II. Staðanöfn	372—387
III. Rit, kvæði	388
IV. Ættanöfn og þjóða	388—389
V. Dýr, skip, sverð o. fl.	389.
VI. Haugar og kuml	389
VII. Efnisskrá	389—392
VIII. Landnámsmenn og landnám	393—408

FORMÁLI

1 gr.

RIT UM LANDNÁM FYRIR DAGA STYRMIS FRÓÐA

I. *Beinar sagnir um landnámaritun fyrir daga Styrmis* höfum vér einungis tvær. Landnámabækur segja (bls. 270—271), að Kolskeggur Ásbjarnarson hafi „*fyrir sagt*“ um landnám frá Húsavík, þar sem Þorsteinn kleggi nam land. Frásögnin er ónákvæm að því leyti sem hún greinir ekki, hvar „fyrirsögn“ Kolskeggs lauk. Landnám eru þaðan frá rakin suður um Austfirðingafjórðung og vestur til Jökulsár á Sólheimasandi, en þar hefur landnámabók Styrmis lokið. En alveg er óvíst, hvort Kolskeggur hefur „sagt fyrir“ um landnám alla leið vestur til Jökulsár. Líklega hefur hann þó „sagt fyrir“ kaflann um Hrollaug Rögnvaldsson, því að hann er þar talinn hafa séð ölhornið, sem Haraldr hárfagri er sagður hafa sent Hrollaugi. Það eitt verður því fullt, að Kolskeggur hafi „sagt fyrir“ um landnám af nokkurum hluta Austfirðingafjórðungs. Helzt virðist svo sem Kolskeggur hafi lagt efnið til, en annar fært í letur, Kolskeggur er talinn 7. maður frá Herjólf landnámsmanni í Breiðdal og 6. maður frá Ísröði landnámsmanni á Ketilsstöðum á Völlum, en ömmubróðir var hann Finns lögsögumanns Hallssonar (d. 1145). Má af þessu ráða, að Kolskeggur hafi verið uppi á síðara hluta 11. aldar og eitthvað fram á 12. öld. Hefur hann því verið samtíðarmaður Ara fróða, en sennilega einhverju eldri maður. Annars er allt ókunnugt um Kolskegg.

Í eftirmála Hauksbókar (bls. 299) segir svo: „*Nú er yfir farit um landnám þau, er verit hafa á Íslandi, eftir því sem fróðir menn hafa skrifat, fyrst Ari prestur inn fróði ok Kolskeggur inn vitri*“. Sögn sína um Kolskegg kann Haukr lögmáður að hafa skráð í samræmi við það, er áður er sagt í Hauksbók um „fyrirsögn“ Kolskeggs um landnám í Austfirðingafjórðungi og fyrr var greint, en þangað kann hún að vera komin úr bók Styrmis. En hitt er allskostar óvíst, hvaðan Haukur hefur haft ummæli sín um landnámaritun Ara fróða. Sturlubók getur hennar alls ekki. Og Þórðarbók ekki heldur. Þar er sérstakur eftirmáli, sem seinna verður getið, eflaust tekinn úr Melabók (AM 445 4to), en þangað komin að öllum líkindum úr bók Styrmis. Ef nokkuð hefur staðið í Styrmisbók um landnámaritun Ara fróða, þá sýnist ólíklegt, að bæði Sturla lögmáður, sem vafalaust hefur notað Styrmisbók, og ritari Melabókar hefðu sleppt því. Það hefði varla þótt minna virði að hafa sögn um landnámaritun Ara en landnámafyrirsögn Kolskeggs. Vera má því — og það sýnist öllu líklegra — að Haukur hafi þetta frá sjálfum sér, að það sé ályktun af því, er hann segir um Grænlandsskipin og ber Ara fyrir, en Sturla kveður „fróða menn“ hafa sagt (bls. 126). Eða Haukur hafi heyrt sagnir um landnámaritun Ara. Um þetta verður ekkert sagt.

Ef nokkuð má reida sig á þessa sögn Hauks, þá felst þó ekki meira í henni en það, að Ari, Kolskeggur og aðrir „fróðir menn“ hafi skráð eitthvað um landnám, en alls ekki það, að nokkur einstakur maður hafi skráð nokkurt heildarrit um landnám um land allt. Um landnámaritun Ara fróða brestur að öðru leyti öll gögn. Hann sýnist hafa skráð einhverjar minnisgreinar um Þorstein rauð, Þórólf Mostrarskegg og Ketilbjörn gamla, og ef til vill Reyknesinga forfeður sína og niðja þeirra, en allt er í óvissu um efni þeirra (sbr. Ari fróði bls. 40). Það eitt verður fullýrt, að líklegt er, að Ari hafi skráð einhverjar minnisgreinar um einstaka landnámsmenn. En hitt, að hann hafi skráð heildarrit um landnám, er ekki einungis algerlega ósannað, heldur beinlínis ólíklegt.

Ari fróði hefur að öllum líkindum verið sérstaklega kunnugur í tveimur héruðum landsins, Þórnessþingi og Árnessþingi. Ætt hans og óðul eru í Þórnessþingi, en í Haukadal dvaldist hann frá 7—21 árs aldurs eða því sem næst. Og vera má, að hann hafi lengur dvalist eystra, með Gizuri biskupi í Skálholti, en ekki er það nema tilgáta, engum eða litlum líkum studd. En hvernig sem þessu er varið, þá mætti ætla, að Ari hefði fyrst og fremst skráð landnám í þessum tveimur héruðum, þar sem hann ætti að hafa verið kunnugastur og forfeður sjálfs hans og ástvina hans eystra höfðu numið land, og þar sem sagnir um landnám þeirra gátu helzt geymzt. Og þar mátti hann kynnst staðháttnum betur en annarstaðar. En ýmislegt í sögnum um landnám í héruðum þessum ber því alls ekki vitni, að vel kunnugur maður hafi um þær vélað. Í greininni um landnám í Haukadal (bs. 51) segir, að þeir feðgar Þorbrandur og Ásbrandur hafi aukið landnám sitt austur á bóginn. Eystri Tungan hafi þá verið byggð, svo að ekki hafi þess verið kostur að nema land í innum efra hlut hennar. Fyrir því hafi þeir numið efra hlut Hrunamannahrepps „sjónhending úr Múla í Ingjaldsgnúp fyrir ofan Gyldarhaga“. Sögn þessi er í fyrsta lagi mjög ósennileg. Þeir Haukdælir hefðu þá orðið að fara yfir lönd annarra manna og tvö vatnsföll, annað stórvatnsfall (Hvítá), til þess að nytja land þetta, sem þó var áður numið af þeim Naddoddssonum, sem sagt hefur verið svo að segja rétt a undan (bls. 50—51). En hvernig gat Ari, sem hlaut að þekkja landsháttu, talað um sjónhending úr Múla í Ingjaldsgnúp „fyrir ofan Gyldarhaga“? Svo mundi kunnugur maður aldrei hafa komizt að orði. Gyldarhagi er svo langt niðri í sveit, í landi Reykjadal, að enginn kunnugur maður, sem tekur sjónhending úr Múla í Biskupstungum í Ingjaldsgnúp, hefði miðað við Gyldarhaga.

Það er alkunnugt, að sögn landnámapólka um landnám þeirra frænda Ófeigs grettis og Þormóðar skafta er ramskökk. Þar segir, að Ófeigur hafi hlotið „inn ytri hlut milli Þverár ok Kálfár“ (bls. 48, 49), en Þormóður hlaut „inn eystra hlut“ „Inn ytri hlut“, sem Ófeigr hlaut, verður milli Stóru-Laxár og Kálfár, enda var bústaður Ófeigs utan eða vestan Kálfár, milli hennar og Laxár. Kunnugur maður hefði ekki sagt svo rangt til um landnámapörk. Ekki er líklegt, að Ari hafi aldrei komið á þessar slóðir öll þau ár, sem hann dvaldist í Haukadal. Ætli hann hafi t. d. aldrei komið á vörping Árnesþings í Árnesi?

Í Sturl. II. bls. 17—18 er grein um Ketilbjörn gamla, landnám hans og niðja, þar sem „Teitr“ er kallaður heimildarmaður. Hefur þótt líklegt, að átt sé við Teit Ísleifsson í Haukadal, fóstura Ara fróða, og að Ari hafi skráð grein þessa. Er það og sennilegt. Um landnám Ketilbjarnar segir það, að „þann gerði bú undir Mosfelli ok nam þar land umhverfis svo vítt sem hann vildi eiga“. Höfundur greinar þessarar gerir enga tilraun til ákvörðunar landnámsstakmarka Ketilbjarnar, enda er það allskonar óákveðið, að hann hafi numið land „umhverfis fjallið svo vítt sem hann vildi eiga.“ Öll heilabrot um landnámsmörk Ketilbjarnar eftir Sturlungugreininni eru gersamlega árangurslaus. Allar greinargerðir Melabókar um landnám í Árnesþingi eru glataðar, en Sturlubók, Hauks-

bók og Þórðarbók mega heita samhljóða um landnám Ketilbjarnar gamla, og hafa sjálf-sagt aðalefnið úr Styrmissbók. Ólíklegt er, að Styrmir hafi hvorki þekkt né notað rit Ara, þar á meðal grein þessa um Ketilbjörn, enda svipar texta landnámagerðanna sum-staðar til orðalags Sturlungugreinarninnar, þó að þeim beri ekki saman um ættfærslu móður Ketilbjarnar að öllu (St. greinin segir hana *systur* Hákonar jarls Grjótgarðssonar, en landn. gerðir láta hana vera *dóttur* hans), landnámugerðir greina fleiri börn hans en Sturlungu-greinin og hafa þjóðsagnir nokkurar um hann, sem Sturlungu-greinin hefur ekki Landnámu-gerðir hafa greinagerð um landnámsmörk Ketilbjarnar og Gríms í Grímsnesi og að öðru svo skýr mörk um landnám Ketilbjarnar sem unnt var. En eftir greinargerð þeirra verður mikill hluti Grímsness í landnámi þeirra beggja, Ketilbjarnar og Gríms. Verður nú ekki sagt um það, hvort þetta stafar af ókunnugleika þess, er þetta efni lagði til landnámu, eða hvort hvor þeirra hefur helgað sér þetta land, og hafi það því verið þrætuland milli þeirra, sem Hallkell hálfbróðir Ketilbjarnar hafi vegið sér til, er hann felldi Grím á hólmi. En hvernig sem um þetta er, þá sýnast engar líkur til þess, að Ari hafi skráð annað um landnám Ketilbjarnar eða landnám í Grímsnesi en greinina í Sturlungu eða öllu heldur þá heimild, sem bak við hana liggur.

Ari hefur verið fæddur á Snæfellsnesi. Þar var ætt hans og þar voru óðul ættarinnar, Helgafell og Staður á Öldudhrygg, sem var óðal Ara sterka sonarsonar hans. Það má því atla, að Ari hafi verið vel kunnugur á Snæfellsnesi, einkannlega á sunnanverðu nesinu og í grennd við Stað. En nú ber svo til, að staðskekklur eru slíkar í greinum landnáma-gerða um þetta svæði, að kunnugum manni er ekki trúandi til þess að hafa sett þær á bókfell. Í Þórðarbók, þar sem segir um landnám Sel-Þóris (bls. 98), stendur utannáls: „Landn. segir Þórir (Sel-Þórir) nam land fyrir neðan Knappadal á milli Kaldár ok Lax-ár milli fjalls ok fjöru“. Þessi athugasemd er vafalaust úr Styrmissbók. Þá segir Þórðarbók 132, að þeir bræður Þormóður og Þórður gnúpa hafi numið land milli Laxár og Straum-fjarðará. En bætir svo við: „*allt milli fjalls ok fjöru*“. Þetta mun vera úr Styrmissbók, því að það er hvorki í Hauksbók né Sturlubók og þess vegna ekki heldur í Skarðsár-bók. En sá er hængur á þessu, að Laxá rennur í Straumfjarðará hér um bil 1,2 kílómetra frá sjó, svo að landnám þeirra bræðra hefur hvergi náð að sjó. Það lendir í þríhyrnulagaðri skáðar milli ánnar. Kunnugur maður hefði því ekki sagt, að þeir bræður hefðu numið allt milli fjalls og fjöru. En svo segir, að Þórður gnúpa hafi haft Gnúpudal og búið þar, en Þormóður hafi búið á Rauðkollsstöðum, og ber öllum þremur landnámugerðum saman um það. En sá er hér ljóður á, að bústaðir þessara bræðra lenda langt fyrir utan land-nám þeirra, í landnámi Sel-Þóris. Sturla lögmaður, sem var þaukkunnugur á þessum slóð-um, hefur séð, að greinargerð Styrmissbókar um landnámsmörk og bústaði þeirra bræðra og landnámsmörk Sel-Þóris fékk ekki staðigt. Hann setur því vesturmörk landnáms Sel-Þóris Gnúpa, sem svo verður hjá honum austurtakmörk landnáms þeirra bræðra, en Straum-fjarðará vesturmörkin, eins og Þórðarbók (bls. 98, 100). Og verða þá bústaðir bræð-anna í landnámi þeirra og ekkert rekst á staðháttu. Nú er harla ósennilegt, að Styrmi hefði verið ókunnugt um það, ef þá voru til greinagerðir eftir Ara um landnám á Snæ-fellsnesi, því að óhugsandi er annað, en að Styrmir hafi reynt að safna þeim gögnum, sem til voru eða kynnu að hafa verið. Í öðru lagi er óhugsandi, að Styrmir hefði leyft sér að breyta staðsetningu kunnuga mannsins (Ara), ef hann hefði haft fyrir sér greinar-gerðir hans um landnám á þessum slóðum. Um hitt þarf ekki að eyða orðum, að Ari hefði ekki gert ranga grein fyrir staðarmörkum landnáma, svo að á hefði rekizt, á þess-um heimastöðvum sínum, sem hann hlýtur að hafa gerþekkt.

Það yrði of langt mál að rekja hér allar þær missagnir um landnám á Snæfellsnesi, sem prófessor Ólafur Lárusson hefur rakið í bók sinni Snæfellsnes, Reykjavík 1945. Þetta

XII

dæmi, sem hér hefur tekið verið, mun veita einna ríkastar líkur um það, að Ari fróði hafi ekki skráð um landnám á sunnanverðu Snæfellsnesi. Og hvar skyldi hann fremur hafa skráð landnám en í áttögum sínum?

En einhver kynni að segja sem svo: Ari mátti hafa safnað því saman, sem bæði hann og aðrir hafa skráð um landnám fyrir hans daga og meðan hann var uppi og gert úr því heildarrit. En þá ber að sama brunni. Ef hann var bæði ritstjóri og að nokkru höfundur ritsins, þá hefði hann að líkindum fyrst og fremst skráð sjálfur landnám, þar sem hann var kunnugastur og stóð því bezt að vígi um heimildaöflun. Og jafnvel þótt annar en Ari hefði skráð landnám um þessar slóðir með staðvillum, er nú hafa nefndar verið, þá var Ara trúandi til að leiðrétta þær, enda óhugsandi, að hann hefði ekki gert það. Auðséð er, að Sturla lögmáður, sem einnig var gagnkunnugur á Snæfellsnesi, hefur leiðrétt ýmsar staðvillur, sem verið hafa í Styrmisbók, um landnám á sunnanverðu Snæfellsnesi. Og hvers vegna skyldi þá Ari ekki hafa gert það, ef hann væri frumhöfundur landnámarits og hefði haft fyrir sér rit annars manns um landnám þar?

Engar beinar heimildir eru til um *landnámaritun* fyrir daga Styrmis fróða, nema eftirmáli Hauksbókar og greinin um „fyrirsögn“ Kolskeggs fróða um landnám í nokkrum hluta Austfirðingafjórðungs. Ummálin í stafræðiritgerð Snorra-Eddu, sem talin er frá miðbiki 12. aldar, segja ekkert um þetta efni. Fyrir og um daga höfundar hennar höfðu verið þýddar heilagra manna sögur og eitthvað skráð um ættfræði og mannfæði, auk „inna skaplegu fræða“, sem Ari er sagður hafa skráð „af skynsamlegu viti“. Má þar vera átt við Íslendingabók hans, en um hitt segir ekkert, hvort hann hafi nokkuð um landnám skráð, enda er þeirra að engu getið í greininni. Í landnámabókum sjálfum segir ekkert beinlínis um landnámaritun fyrir daga Styrmis fróða, nema í eftirmála Hauksbókar. Hann nefnir „*fróða menn*“ almennt til ritunar um landnám, og *fyrsta þeirra Ara og Kolskegg*. En ekki verður sagt, að Haukur hafi þekkt neitt eftir þá, annað en það, sem Kolskeggur er sagður hafa „*sagt fyrir*“. Haukur segist skrá landnámabók sína eftir bók Styrmis og Sturlu, og haft það úr hvortri, er „*framfar greindi*“. Önnur rit, og því síður önnur *beildarrit*, um landnám hefur hann ekki haft fyrir sér. Slíkra rita hefði hann sjálf-sagt getið, ef hann hefði þekkt þau eða notað, ekki síður en bóka þeirra Styrmis og Sturlu. Af eftirmála Hauksbókar verður því ekkert ályktað um nokkurt *beildarrit* um landnám fyrir daga Styrmis fróða. Það eitt má af eftirmála hennar álykta, að einhver drög hafi til verið fyrir hans daga um einstök landnám eða einstaka landnámsmenn. En þar með er alls ekki skorið úr því, hversu áreiðanleg sögn Hauks er um landnámaritun þessara fróðu manna, með því að enginn veit nú, hvað Haukur hafði fyrir sér um eða eftir 1300 um það efni.

Ættfræðigreinar og mannfæði hafa ýmsar verið skráðar á fyrria helmingi 12. aldar samkvæmt sögn áður nefndrar stafræðiritgerðar. Slíkra greina er getið tveggja, *Breiðfirðingakynslóðar*, sem Brandur prior Halldórsson er sagður hafa skráð (H 81 Þ 157), og *Ölfusíngakyns* (S 334 Þ 393), sem ekki er feðrað. En margt hefur fleira verið skráð um ættfræði og mannfæði fyrir daga Styrmis, svo sem ættartala Oddaverja (Ísl. fbrs. III. bls. 7, sbr. Landn. bls. 15—16). Stofninn í inum miklu ættartölubálkum Njálu, Vatns-hyrnu, Bergsbókar o. fl. er sennilega frá þessum tímum.

Á fyrria helmingi 12. aldar voru margir lærðir menn, sem vel mega hafa tekið þátt í söfnun ýmiss fróðleiks um einstaka menn og ættir þeirra. Má þar til fyrst nefna klerk-ana Ara og Sæmund fróða, biskupana Gizur Ísleifsson, Þorlák Runólfsson, Jón Ögmund-arson, Ketil Þorsteinsson og Magnús Einarsson. Prestaskráin frá 1143 (Ísl. fbrs. I. bls. 180 c. s. frv.) nefnir 40 kynborna presta, 10 úr hverjum landsfjórðungi, en kynbornir munu þeir prestar vera kallaðir, sem komnir voru í beinan karlegg af landnámsmanni.

Á þeim tíma hafa þeir, og sjálfsagt margir fleiri, kunnað að rekja átt sína til landnámsmanna. Sunnanlands voru þá uppi þeir Hallur Teitsson í Haukadal, Loftur og Eyjólfur synir Sæmundar fróða og Skafti Þórarinsson að Mosfelli syðra. Vestanlands voru þeir Einar skáld Skúlason, Brandur Halldórsson prior, Brandur Þorkelsson að Helgafelli, Þorgils Arason ins fróða, Runólfur Dálksson að Helgafelli, Guðmundur Brandsson í Hjarðarholti og Ingimundur Einarsson að Reykjahólum. En norðanlands voru þeir Klængur Þorsteinsson, síðar biskup, Vilmundur Þórólfsson ábóti á Þingeyrum, Björn Gilsson, síðar biskup, og bróðir hans Björn, síðar ábóti, og Runólfur Ketilsson biskups. Eystra má nefna Finn Hallsson lögsögumann, Gizur Einarsson og Bjarnhéðin Sigurðarson í Kirkjubæ. Vér vitum að vísu ekkert um fróðleikshuga sumra þessara manna, en um aðra er víst, að þeir hafa verið miklir sagnamenn að þeirrar tíðar hætti. Mega og verið hafa margir fróðir menn aðrir um þessar mundir, sem vér vitum nú engin deili á.

Ættrakningar í landnámaþókum kunna að veita nokkra hugmynd um það, hvað skráð hafi verið um ættir frá landnámsmönnum fram um miðbik 12. aldar. Í skráum þeim mega vitanlega einnig hafa verið greinargerðir um landnám þeirra, að minnsta kosti sumra.

Frá mörgum landnámsmönnum er alls engin ætt rakin, og frá öðrum aðeins til sonar hans eða dóttur. Þar hefur ættin ekki geymt neitt annars, svo að ættfræðiritari vissi til. Oft er aðeins rakið frá landnámsmanni til manna, annars óþekktra, sem uppi hafa verið á 10. eða fram á 11. öld. Frá Özuri hvíta er t. d. rakið til Gríms nokkurs Tófusonar, sem var fimmti maður frá Özuri, og hefði því átt að vera uppi um miðja 11. öld. Frá Hallsteini á Framnesi er rakið til Þorbjarnar á Framnesi í þriðja lið, og hefði Þorbjörn þessi því átt að vera uppi um og eftir 1000. Frá Þóri Ásasyri er rakið í fjórða lið til presta tveggja, sem hefðu því átt að vera uppi á fyrri helmingi 11. aldar. Frá Grími landnámsmanni í Grímsnesi er rakið til sonarsona hans tveggja, sem áttu því að hafa verið uppi um 1000. Og svo mætti telja svo að segja endalaust. Þegar svo er, sýnist sem ættfræðiritarar eða safnendur hafi sjálfir vitað svo langt eða fengið sagnir af mönnum, er til vissu. Loks mætti hugsa sér, að menn hefðu þegar á 11. öld eða jafnvel fyrr skráð með rúnum minnisgreinar um ættir, sem síðari tíma menn kynnu að hafa notað.

Alloft eru ættir raktar frá landnámsmönnum til ýmissa, flestra nafnkunnra, karla eða kvenna, er uppi voru á síðari hluta 11. eða fyrra hluta 12. aldar, og þar látið staðar numið, enda þótt niðjar sumra þessara manna yrðu síðar meðal nafnkunnustu manna landsins og mótuðu sögu þess að miklu leyti á 13. öld. Frá Hrollaugi Rögnvaldssyni er t. d. rakið til Jóns biskups helga (d. 1120), Magnúsar biskups Einarssonar (d. 1148), til Ara prests fróða (d. 1148) og Sæmundar prests fróða (d. 1133). Frá Ketilbirni gamla er rakið til biskupanna Ísleifs (d. 180) og Gizurar sonar hans (d. 1118). Frá Bröndólfi Naddoddssyni er rakið til Þorláks biskups Runólfssonar (d. 1133). Frá Ingólfi er rakin ætt til Þormóðar nokkurs skeiðagoða Guðmundarsonar, sem talinn er níundi maður frá Ingólfi og ætti því að vera fæddur um 1100. Frá Þormóði skafta er rakið til Bjarna spaka föður Markúss lögsögumanns Skeggjasonar, og mun Bjarni hafa verið uppi um miðbik 11. aldar. Frá Katli fíflska er rakið til Kolbeins Sighvatssonar lögsögumanns, en Kolbeinn hefur verið uppi um 1100. Frá Nesja-Knjúki er rakið til Bárðar svarta í Selárdal, sem uppi var á fyrra hluta 12. aldar og mikil ætt og merk er komin frá, Frá Ævari gamla er rakið til Hafliða Mátssonar (d. 1130). Frá Ísröði og Herjólfvi landnámsmönnum í Múlaþingi er ætt rakin til Kolskeggs fróða Ásbjarnarsonar, sem sýnist hafa verið uppi um 1100. Og frá Holta landnámsmanni í Húnavatnsþingi er rakið til Þorvalds Kjartanssonar í Vatnsfirði, sem sýnist hafa verið uppi á síðara hluta 11. aldar. Meðal kvenna, sem ætt er rakin til frá landnámsmönnum, má nefna Döllu konu Ísleifs biskups, Stein-

XIV

unni konu Gizurar biskups, Guðrúnu Kolbeinsdóttur konu Sæmundar fróða, Þuríði Þórðardóttur fyrri konu Haflíða Mássonar og Ingunni konu Ásbjarnar Arnórssonar.

Í áttattölum Landnámabóka er að visu saman kominn mjög mikill áttafróðleikur. En engri reglu virðist hafa verið fylgt um það, hvað taka skyldi og hverju sleppa. Í Kristnisögu (Bps. I. 30—31) eru drög að höfðingjatali á Íslandi miðað við andlátsár Gizurar biskups Ísleifssonar (1118). Austfirzku höfðingjarnir Gizur Einarsson og Sigmundur Þorgilsson eru þó alls ekki nefndir í Landnámabókum. Ketill Þorsteinsson, síðar biskup, og Halldór Egilsson ekki heldur. Og Skúli Egilsson hefur ekki heldur, svo að séð verði, verið áttfærður í áttarskrám frá þessu tímum. En allir þessir menn eru greindir í höfðingjatalinu. Af þeim 40 kynbornu prestum frá 1143, sem taldir eru í skránni, 10 í hverjum landsfjórðungi, eru með vissu einungis fimm nefndir í áttaritum þeim, sem elzt munu vera, þeir Finnur Hallsson, Bjarnhéðinn Sigurðarson, Hallr Teitsson, Björn Gilsson og Runólfur Ketilsson biskups. Verður þó ekki efað, að þeir, sem safnað hafa og skráð fróðleik þann um menn og áttir, sem Landnámabækur geyma, frá síðara hluta 11. aldar og fyrra hluta hinnar 12., hafi þekkt marga þessara presta og áttir þeirra. Sumir þessara presta eru jafnvel líklegir til þess að eiga eitthvað í því, sem skráð hefur verið á þeirra dögum um landnám og mannfæði að öðru leyti. Í skránni frá 1143 eru t. d. nefndir Eyjólfur og Loftur synir Sæmundar fróða, Skafti Þórarinnsson á Mosfelli syðra, sem vitnað er til í Egilssögu 86. kap. og í Þorgils sögu og Haflíða (Sturl. I. 69), Einar Skúlason skáld, Ingimundur Einarsson á Reykjahólum, sem bæði var skáld og fræðimaður, og Klængur Þorsteinsson, síðar biskup í Skálholti, Geta má þess, að tveir merkir prestar og kynbornir, sem uppi voru 1143, eru ekki nefndir í skránni, þeir Ari fróði og Guðmundur Brandsson í Hjarðarholti, hvað sem því veldur.

Ætttrakningar þær, sem nú var getið, sýnast benda til þess, að safnað hafi verið allmiklum fróðleik um landnámsmenn og áttir frá þeim. Fróðleikshugi sýnist þá hafa verið vaknaður. Þá skráir Ari minnisgreinar sínar um nokkra helztu atburði í sögu landsins og nefnir þær Íslendingabók. Biskuparnir Þorlákur Runólfsson og Ketill Þorsteinsson gangast fyrir setningu Kristinna laga þáttar á árunum 1122—1133, og 1117—1118 eru veraldlegu lögin skráð. Um líkt leyti hafa þeir Þóroddur rúnameistari og Ari fróði bætt fjórum nýjum raddhljóðtáknnum við þau hljóðtákn, er menn höfðu til skráningar íslenzks máls og formála fyrstu stafræðiritgerðar Snorra-Eddu segr.

Af því, er nú hefur sagt verið, má ráða það, að allmiklum fróðleik um áttir frá landnámsmönnum muni hafa verið safnað um 1100 og fram um miðbik 12. aldar. En vér vitum ekkert um það, hverir skráð hafi þann fróðleik, nema um Kolskegg, Brand prior Halldórsson og lítul drög til þess, að Ari fróði hafi nokkrar minnisgreinar skráð um nokkrar áttir, sem nærri honum stóðu. Og ekkert vitum vér heldur til þess, að fróðleik þessum hafi verið safnað saman og úr honum unnið í nokkurt heildarrit um landnám á Íslandi, fyrr en Styrmir fróði kemur til sögunnar.

2. gr.

LANDNÁMARITUN STYRMIS FRÓÐA

Ein örugg heimild er til um landnámaritun Styrmis fróða, eftirmáli Hauksbókar, sem áður hefur verið nefndur. *Haukur segist hafa notað bók Styrmis, er hann gerði sína landnámabók.* Bók Styrmis er glötuð, en sjálfsagt má af Hauksbók, Melabókarbrotinu og Þórðarbók ráða nokkuð í það, hvað staðið hafi í Styrmisbók um einstök atriði. Hef-

ur dr. Jón Jóhannesson gert góða viðbót og leiðréttingar við athuganir Finns Jónssonar um það (Landnáma 1900) í riti sínu: Gerðir landnámaabókar Reykjavík 1941.

Vér vitum annars furðu lítið um Styrmí fróða. Ókunnugt er um foreldri hans, hvar eða hvenær hann var fæddur. En Kárason var hann, því að ekki getur vafi leikið á því, að hann sé sá Styrmir Kárason, sem er einn meðal votta nefndur í bréfi um osttolla til Viðeyjarklausturs ka 1226 (Ísl. fbrs. I. bls. 496). Og í lögsögumannatölum tveimur er hann líka svo feðraður (Ísl. fbrs. I. bls. 501). 1210—1214 var hann lögsögumaður og víst að einhverju leyti árin 1232—1235 (Safn II. bls. 27—28, 30). Árin 1228—1230 sýnist hann hafa verið mjög handgenginn Snorra Sturlusyni og hefur ef til vill verið heimamaður hans í Reykholti (sbr. Sturl. II. bls. 155, 183). 1235 tók hann við staðarforráðum í Viðey og þar dó hann 20. febr. 1245 (Ísl. annálar og Ísl. ártíðaskrár).

Styrmir hefur snemma fengið viðurnefnið „inn fróði“. Svo nefnir Sturla lögmaður hann jafnan (Sturl. II. bls. 155, 183, 335). Hefur nafnið sjálfsgagt orðið fast við hann lögmaður en hann lézt. Styrmir hlýtur að hafa verið maður kynstór. Annarskostar hefði hann ekki orðið lögsögumaður. 1210, er Styrmir tekur lögsögn, lætur Hallur Gizurarson af henni, en mestu ráða þá Haukdælir, Oddaverjar (Sæmundur Jónsson) og Snorri Sturluson. Má því nærri fara um það, að verið hefur Styrmir í vinfengi við þessa höfðingja, og traust hafa þeir borið til hans. Síðasta virðing og ábyrgðarstaðan er honum fengin 1235, er hann verður forstöðumaður ins unga Viðeyjarklausturs eftir Þorvald Gizurarson. Þar um hafa vafalaust ráðið mestu þeir Magnús biskup Gizurarson, bróðir Þorvalds, Gizur Þorvaldsson og Snorri Sturluson. Ekki mundu þeir hafa falið öðrum forstöðu klaustursins en reyndum fjárgæzlumanni, og má því einnig gera ráð fyrir því, að Styrmir hafi verið talinn hagsýnn veraldarmaður, auk þess sem hann hefur verið alkunnur fróðleiksmaður.

Nafnið *Styrmir* veitir bendingu um ætterni Styrmis fróða. Styrmir Þorgeirsson, sem var fjórði maður frá Þorkeli vingni landnámsmanni í Svartárdal í Húnavatnspingi, var móðurbróðir Döllu konu Ísleifs biskups. (bls. 208). Styrmis-nafnið berst úr ætt Ásgeirs-ármanna í ætt Gilsbekkinga, og þaðan í ætt Skógamanna undir Eyjafjöllum. Í öðrum göfugum ættum mun nafnið ekki vera. Styrmir sýnist hafa verið nákunnugur undir Eyjafjöllum, því að samkvæmt vitnisburði máldaga Holtskirkju frá ca 1270 hefur Styrmir, ásamt fleirum kunnugum mönnum „sagt fyrir“ um jarðargögn kirkjunnar á alþingi (Ísl. fbrs. II. bls. 85). Þetta og reyndar fleira (sjá síðar) bendir til þess, að Styrmir hafi verið af ætt Skógamanna og jafnvel alizt upp undir Eyjafjöllum. Dr. Hannes Þorsteinsson hefur (í Skírni 1912 bls. 126 o. s. frv.) leitt miklar líkur að því, að Styrmir hafi verið sonur Kára Runólfssonar Ketilssonar biskups, en Úlfheiður systir Kára var kona Hermundar á Gilsbakka Koðrannsonar (Laxdæla 78. kap.). Hét sonur þeirra Styrmir. Þórvöru dóttur þeirra Hermundar og Úlfheiðar átti Skeggi Brandsson í Skógum, og hét sonur þeirra einnig Styrmir. Þórvör og Styrmir fróði hefðu þá verið systkinabörn. Styrmir fróði, hver sem faðir hans hefur verið, kynni að hafa verið fósturaður í Skógum með öðrum hvorum þeirra feðga Bolla Skeggjasyni eða Skeggja Bollasyni, sem þar hafa búið á síðari hluta 12. aldar, enda mun Styrmir fróði vera fæddur 1170—1180. Annars má geta þess, að þeir Gizur Þorvaldsson og Styrmir fróði hafa verið fimmtenningar, ef Styrmir er sonur Kára Runólfssonar, frá Ísleifi biskupi, þannig talið:

Ísleifur	{	Gizur — Gró — Runólfur — Kári — Styrmir.
		Teitur — Hallur — Gizur — Þorvaldur — Gizur.

Þótt frændsemin væri ekki nánari, þá hafa þeir Haukdælir þekkt hana og haldið fram til metorða jafn ágætum frænda sínum sem Styrmí.

Getið er átrakninga í landnámabókum til kunnra manna, er uppi voru um 1100 og fram undir miðbik 12 aldar. Er þar, ef svo má segja, elztu „lagið“ í landnámabókum. En svo nema átrakningar staðar við menn, sem uppi voru á síðara hluta 12 aldar og sumir nokkuð fram á 13. öld. Má þar til nefna Þorlák biskup helga (d. 1193), Brand biskup Sæmundarson (d. 1201), óbóta þrjá, Þorfinn Þorgeirsson, Arnís Bjarnarson og Þor- kel Skúmsson, Odd Snorrason munk og Guðmund grís Ámundason, sem allir eru látnir á fyrstu tveimur tugum 13. aldar. Þá er rakið til biskupanna Magnúsar Gizurarsonar og Guðmundar Arasonar, sem báðir eru dánir 1237, auk ýmissa fleiri samtíðarmanna þeirra. Á einum stað í Þórðarbók (P 43) er rakið frá Þorbirni jarlakappa til Herdísar Ketilsdóttur „*móður barna Páls biskups*“. Þessi grein hlýtur að vera komin úr Melabók í bók síra Þórðar, því að hvorki Sturlubók né Hauksbók hafa hana, en í Melabók er hún sjálfsagt komin úr Styrmisbók. Greinin sýnist vera skráð áður en synir Páls biskups eru orðnir nokkkurir atkvæðamenn. Ketill biskupsson andaðist 1216 (Bps. I. bls. 507). Loftur fer utan rétt fyrir 1210, að því er virðist (Bps. I. bls. 143), og í Skarðinu cystra býr hann 1217 (Sturl. II. bls. 33). Ef Loftur hefði verið orðinn kunnur maður, þegar greinin var skráð, þá er líklegt, að hann hefði verið nefndur berum orðum, eins og venjulega er gert í átrakningum. Þá hefði sennilega verið svo til orða tekið: „Herdísar móður Lofts biskupssonar“. Nafnkunnur maður hefur Loftur varla orðið fyrr en um 1215. Og greinin er naumast skráð eftir þann tíma. Höfundur greinarinnar sýnist hafa verið nákunnugur og nokkuð handgenginn Páli biskupi og fólki hans eftir orðum og anda greinarinnar að dæma. Mætti jafnvel ætla að hann hefði verið heimamaður Páls biskups. Höfundur greinarinnar er væntanlega Styrmir fróði. Eins og áður segir, hefur hann orðið lögsögumaður 1210 fyrir atbeina sunnlenskra höfðingja. Þau árin, sem hann hafði þá lögsögu, hefur hann sótt alþingi árlega. Þar hefur hann mátt safna gögnum til landnámabókar sinnar. Þar hitti hann flesta þá menn, sem sannfróðastir voru um landnám og ættir og átt hafa þau drög, sem áður hafa verið gerð um þessi efni. Á fyrri lögsöguárum sínum sýnist Styrmir hafa hafið ritun landnámabókar sinnar. En vera má, að það verk hafi staðið allmörg ár. Og í skjóli einhvers stórhöfðingja hefur Styrmir unnið verkið, og mætti sá höfðingi vel hafa verið Páll biskup í upphafi (d. 1211) eða einhver sunnlensku höfðingjanna (Magnús biskup Gizurarson eða Þorvaldur bróðir hans, Sæmundur Jónsson eða Snorri Sturluson). Bókagerð var ekki á almennings færi á þeim tíma. Einhver varð að leggja til verkuð skinn til að rita á, og bókagerðin hefur ekki verið neitt flýtsverk. Sá, er við hana fékkst, hefur orðið að hafa sámilegan tíma og næði. Sá maður, er safnaði gögnum til heildarrits um landnám og ættir landnámsmanna m. fl., hefur orðið að vera annaðhvort vel megandi maður eða vinna verkið í skjóli mikils megandi og auðugs manns. En engin rök liggja til þess, að Styrmir hafi verið í þeirra manna tölu, þó að honum væri að visu fengin forstaða Viðeyjarklausturs. En auðvitað verða bollaleggingar um hagi Styrmis einungis tilgátur, sennilegar eða ósennilegar, en svo mikið má þó telja víst, að enginn stórhöfðingi á veraldarvisu hefur hann verið.

Upphaf Melabókar, sem væntanlega er úr Styrmisbók komið, og frá Styrmir runnið, sýnist veita bendingar um höfundinn. *Hann hefur greinagerð sína um landnám við Jökulsá á Sólheimasandi vestanvert og endar við hana austanvert, andstaðtt því, er Sturla gerir síðar, og eftir honum Haukur. Þessi meðferð Styrmis sannar auðvitað ekkert um ætt eða æskuheimili hans, en óneitanlega veikir hún ekki tilgátu um það, að hann hafi alizt upp í Skógum, heldur styrkir hana fremur. Það var mjög eðlilegt, að höfundur hafi greinargerð sína um landnám við Jökulsá, fjórðungamótin, ef hann var alinn upp á vestri árbakkanum. Annað er það í upphafi Melabókar, sem alveg eindregið bendir til þess, að höfundur (Styrmir) hafi talið sig Sunnlending, og til samúðar hans með sunn-*

lenzku höfðingjunum og ástar hans á Sunnlendingafjórðungi. Hann segir svo: *Hér hefjast upp landnám í Sunnlendingafjórðungi, er nú má þykja með mestum blóma og umvestu til vörðingar alls vors lands fyrir guðs gæzku og innna æðstu höfðingja, er nú gæta með bonum þessarar landsbyggðar ok í þeim fjórðungi byggja ok byggt hafa, bæði lærðir ok leikir, þar með ok fyrir landskosta sakir*".

Hér talar fyrst og fremst klerkur. Hér talar og maður, sem telur sig Sunnlending. Sá fjórðungur er með mestum blóma alls landsins. Hans gæta með guði inir æðstu höfðingjar bæði lærðir og leikir. Tekur þetta til allra Skálholtsbiskupa, en líklega sérstaklega til samtíðarbiskupa Styrmis, Þorláks helga, Páls Jónssonar og Magnúsar Gizurarsonar, ef hann hefur þá tekið biskupsdóm, er þetta var skráð. Hann varð biskup 1216. Páli og Magnúsi tókst að halda friði milli klerka og leikmanna um sína daga, þótt allt logaði í ófriði norðanlands milli Guðmundar biskups Arasonar og höfðingja landsins allmargra. Veraldarhöfðingjar sunnanlands, Haukdælir og Oddaverjar, höfðu mestalla 12. öld og fram um daga Styrmis borið af öðrum höfðingjum landsins fyrir vitsmuna, ríkis og góðgirn. Ummæli þessi Melabókar eiga mjög vel við um þann tíma, er Styrmir skráir landnámaþing sín, en alls ekki að öllu við fyrra hluta 12. aldar. Þá var Hafliði Mátsson mestur höfðingi veraldarmanna á landinu, en hann var Norðlendingur, sem kunnugt er.

Þórðarbók (382. kap.) lýkur með nokkurskonar greinargerð um það, hvers vegna höfundur hafi ritað um landnám. Þau ummæli hljóta að vera úr Melabók kominn, og þangað eru þau sjálfsagt komin úr bók Styrmis. Segir svo, að það sé „*margra manna mál, at þat sé óskyldr fróðleikr at rita landnám*". Á dögum Ara fróða hefði það naumast þótt „*óskyldr fróðleikr*" að rita um landnám, og hefði þá ekki þurft nokkurrar afsökunar við fyrir það verk. Um daga Styrmis á fyrstu tugum 13. aldar sýnist svo sem mörgum hafi þótt skyldara að skrá helgirit og sögur heilagra manna guði til dýrðar og mönnum til sáluhjálpar. En höfundur eftirmálsorðanna rökstyður nytsemi landnámaritunar með því

1. að heldur megi svara útlendum mönnum, „*þá er þeir bregða oss því, at vér séum komnir af þrælum ok illmennum, ef vér vitum fyrir víst uorar kynferðir sannar*".

Um daga Styrmis hafa Íslendingar átt aðalskipti sín við Noregsmenn. Þeir höfðu lengi kallað Íslendinga tómláta og „*mörlanda*". En árin 1217—1218 dregur til fulls fjandskapar með Norðmönnum og Íslendingum, sem kunnugt er. Þá hafa sennilega mörg óþvegin orð farið milli Íslenzkra manna og norskra, sem meðal annars hafa brígslað Íslendingum um það, að þeir væru komnir af þrælum og illmennum. Slík brígsli mátti reka, ef sýna mátti, að Íslendingar væru komnir af frjálsum mönnum og kynstórum. Ættrakningarnar til kyngóðra landnámsmanna voru því í augum höfundar inar þarflegustu. Þetta bendir ekki til þess, að neitt heildarsafn slíkra greinargerða hafi verið til, áður en þau voru skráð, annað en rit Styrmis, sem hann var þá sennilega að ljúka.

2. Hin röksemdin er sú, að landnámaritun sé nytsamleg, með því að þá megi svara „*þeim mönnum, er vita vilja forn fræði eða rekja áttartölur, at taka beldur í uppþafi til en höggvast í mitt mál, enda eru svo allar vitrar þjóðir, at vita vilja uppþaf sinna landsbyggða eða hvers hvergi til hefjast eða kynslóðir*". Ætlast höfundur til þess, að rit hans megi verða mönnum styrkur, er áttvísi og mannfræði vilji stunda, enda megi einstakir ættstórir menn þar eitthvað finna um ætt sína. Ekki hefði slík ummæli átt vel við, ef þegar hefði verið til slíkt heildarrit um landnám og ættir sem Styrmsbók hefur verið. Rit hans hefði þá í mesta lagi verið ofurlítill viðbót við það rit, nokkrar ættir lengra raktar og ef til vill sagt eitthvað lengra máli um nokkur einstök atriði.

Þó að aldrei verði sannað, hvaða gögn til hafi verið um landnám og ættir manna

XVIII

fyrir daga Styrmis fróða, þá er það víst, að hann hefur gert fyrsta heildaritíð, sem kunnugt er, um landnám um land allt og ættir frá ýmsum landnámsmönnum. Hann hefur safnað og unnið úr því, sem fyrir var og hann náði í og svo aukið ýmsu við. Það er alveg heimildarlaust og mjög ómaklegt að telja Styrmí aðeins safnanda og skrásetjara fróðleiks (compiler), er menn hafi áður gengið frá á undan honum, og jafnvel ekki gert annað en spjalla verk þeirra, eins og Finnur Jónsson telur. Sennilega eigum vér það Styrmí að þakka, að til var rit um landnám, er þeir Sturla, ritari Melabókar og Haukur notuðu. Þeir standa allir á herðum Styrmis, ef svo má segja. *Má því telja Styrmí einn allra nytSAMASTA mann fornbókmenntum vorum.*

3. gr.

LANDNÁMABÓK STURLU ÞÓRÐARSONAR LÖGMANNS

Sturla var fæddur á Stað á Ölduhrygg árið 1214, sonur Þórðar Sturlusonar bróður Sighvats og Snorra. Snorra hefur hann kynnt í uppvexti sínum. Frá 1226—1235 er hann oft með Snorra, svo að getið sé, og stundum dvelst hann langvistum í Reykjaholti (sbr. Sturl. II. bls. 143, 257). Þá hefur Sturla sjálfsagt kynnt Styrmí fróða, sem verið hefur um þar mundir heimamaður í Reykjaholti eða að minnsta kosti mjög ávarður Snorra. Sturla kemur mjög við deilur frænda sinna og annarra höfðingja. Hann var í Örlýgsstaðabardaga 1238 og á Þverárfundi 1255, en komst þó óhremmdur úr deilum Sturlungaaldar. Hann hafði lögsögu 1251, en lögmaður um land allt var hann 1272—1276 og aftur norðan og vestan 1277—1284 (Safn. II. bls. 31, 39—42). Um æviferil Sturlu má annars vísa til Safns I. bls. 503 o. s. frv.

Eina beina heimildin um landnámaritun Sturlu er vitnisburður Hauks í eftirmála landnámabókar sinnar. Segist Haukur hafa landnámabók sína „*eftir þeirri bók, er ritat hafði Sturla Þórðarson, inn fróðasti maðr*“, auk þeirrar bókar, er Styrmir hafi skráð. Verður þessi vitnisburður ekki vefengdur. Í bók Sturlu hafa, auk annars margskonar efnis, ættir verið raktar allvíða til foreldra Þórðar föður Sturlu, Hvamm-Sturlu og Guðnýjar Böðvarsdóttur, sem ekki hafa verið í bók Styrmis, að minnsta kosti ekki allar. Stafa ættfærslur þessar vafalaust frá Sturlu. Ekki er kunnugt, hvenær ævi sinnar Sturla skráði landnámabók sína. Þekkt hefur hann sjálfsagt og notað landnámabók Styrmis (sbr. J. J. Gerðir Landnámabókar bls. 141), enda má sjá, að texti Melabókar og Sturlubókar er af sömu rót runnin. Sjá síðar. Ókunnugt er um örlög Sturlubókar eftir að Haukur notaði hana (nál. 1300). Um 1630 hefur hún verið á Hólum í Hjaltadal. Notaði Björn á Skarðsá hana þá, er hann gerði landnámamsteypu sína úr henni og Hauksbók. Frá Hólum barst bókinn í Skálholt til Brynjólfs biskups Sveinssonar, sem lét síra Jón Erlendsson í Villingaholti (d. 1672) skrifa hana upp. Skinnbókin komst síðan í eigu Resens Sjálánsbiskups, sem gaf háskólasafninu í Kaupmannahöfn bókasafn sitt, en þar brann skinnbókin 1728. Nú er því ekki í annað hús að venda en til eftirrits síra Jóns. Eftir Brynjólf biskup erfði það síra Torfi í Gaulverjabæ Jónsson (d. 1689). Árið 1704 lánað sonur hans, síra Halldór (d. 1705), Árna Magnússyni bókina, og árið 1706 segist Árni hafa keypt hana af Puriði Sæmundardóttur, ekkju síra Halldórs. Árni flytur svo bókina til Kaupmannahafnar, og hefur henni orðið bjargað úr brunanum mikla 1728. Hefur hún síðan verið í safni Árna (AM 107 fol.).

XIX

Eftirrit síra Jóns Erlendssonar er yfirleitt ágætt, skýrt skrifað og er sýnilega reynt að þræða stafsetningu skinnbókarinnar. En síra Jón hefur þó sumstaðar mislesið eða orðið að skilja eftir eyður, sjálfsagt af því að hann hefur ekki getað lesið það, sem þar hefur staðið, nema þar hafi líka sumstaðar verið eyður, sem vel má hafa verið.

4. 87.

LANDNÁMABÓK HAUKS LÖGMANNNS ERLENDSSONAR.

Eftir daga Sturlu lögmanns hafa með vissu verið til tvær landnámugerðir, bók Styrmis og Sturlu. En nú kemur þriðji landnámaritarinn til sögunnar: *Haukur lögmaður Erlendsson*. Vér vitum ekki mikið um Hauk. Hann var sonur Erlends sterka, lögmanns 1283—1289, Ólafssonar. Móðurætt Erlends er alkunn, en ekki er sannað, hver verið hafi Ólafur faðir hans. Erlendur átti Járngerði Þórðardóttur úr Bæ í Borgarfirði, er var í frændsemi við Sturlu lögmann að þriðja og fjórða. En eigi var Haukur sonur Járngerðar, eins og Jón Sigurðsson telur í ættskrár sínum aftan við útgáfu landnámabókar 1843. Haukur telur móður sína Jörunni, er 9. maður hafi verið frá Gesti Oddleifssyni inum spaka (H 101). Kona Hauks var Steinunn Óladóttir Svarthöfðasonar, mjög stórættuð kona, komin af Hvamm-Sturlu, Jóni Loftssyni og Hrafni Sveinbjarnarsyni. Fimmmenningar voru þau Haukur og kona hans, talið frá Grími Ingjaldssyni Grímssonar glammaðs Þorgilssonar erubeinsstjups. Rekur Haukur móðurætt föður síns og ætt konu sinnar rækilega í landnámabók sinni, en *hvergi föðurætt föður síns*. Ólíklegt er, að Haukur hafi ekki þekkt föðurföðurætt sína, og ólíklegt er, að hann hefði ekki rakið hana til einhvers göfugs landnámsmanns, ef þess hefði verið kostur, alveg eins og móðurætt föður síns og ætt konu sinnar. Haukur er lögmaður á Íslandi 1294—1299, en 1302 verður hann lögmaður í Osló í Noregi og síðar er hann lögmaður í Gulapingslögum. Hann kemst í ríkisráð Noregs 1303 og er herraður 1304. Þá hefur hann naumast verið mikið yfir fertugt. Var hann stundum í förum milli Noregs og Íslands með konungserindi. Inn skjóti frami Hauks í Noregi verður naumast skýrður nema á einn veg: *Hann hefur átt þar að ábrifa mikla menn*. Sýnist því ekki ólíklegt, að Erlendur faðir hans hafi verið af norskum höfðingjaættum kominn, og að Haukur hafi því notið áhrifa og verndar völdugra frænda í Noregi. Kynni að hafa verið líkt um hann og Jón murtu Egilsson, er kanslari varð Hákonar konungs háleggs. En Jón var sonarsonur Sölmundar austmanns, er átti Helgu dóttur Hvamm-Sturlu, og hefur því verið göfugrar ættar í Noregi.¹⁾ Haukur andaðist árið 1334.²⁾ Hann hefur haft mikinn fróðleikshuga og komið sér upp „bókasafni“, Hauksbók, þar sem hann hefur safnað margskonar fróðleik að þeirrar tíðar hætti, innlendum og erlendum, og hefur landnámabók verið einn hluti þeirrar bókar.

Eins og áður segir, hafði Haukur undir höndum bæði landnámabók Styrmis og Sturlu, og segist hafa tekið það úr hvorri, sem framar greindi. En mikill þorri hafi verið eins í báðum. Styrkir þetta það enn, að Sturla hafi notað bók Styrmis. Ekki er kunnugt, hve nær Haukur skráði landnámabók sína. Í 295. kap. segir hann Brand Eyjólfsson búa

1) *Getgátur um föðurföðurætt Hauks eru annars margar. Sjá Pétur Sigurðsson í Míningarriti E. A. bls. 157 o. s. frv.*

2) *Sjá annars um ævi Hauks formála Hauksbókar Kmb. 1897, bls. I—V.*

í Skógum, er hann skráði þann kafla, en Brandur dó 1331. Landnámabók sinni hefur hann þá lokið í síðasta lagi það ár, en má vel hafa gert það löngu fyrr, því að Brandur var sonarsonur Skeggja Njálssonar í Skógum, sem lézt 1262, og hefur vel getað tekið við búi hans um 1300.

Þó að Haukur lögmaður hafi fyrst og fremst skráð það, er bækur þeirra Styrmis og Sturlu höfðu að geyma, þá á hann þó skilið miklar þakkir fyrir verk sitt. Hann hefur tekið sumt úr bók Styrmis, sem Sturla hafði ekki, og auk þess hefur hann bætt við ýmsum fróðleik frá sjálfum sér eða öðrum, svo sem greinargerðum um föðurmóðurætt sína og ætt konu sinnar. Að vísu sýnist Haukur allvíða ekki hafa við haft nægilega vandvirkni og nákvæmni, er hann vann úr efni landnámabókanna tveggja, en allt um það var ekki lítill fengur að bók hans, bæði vegna greinargerða, sem ekki eru annarstaðar og til samanburðar við hinar.

Hauksbók hefur sjálfsagt gengið að erfðum til niðja hans, sem sennilega hafa átt heima á Vesturlandi. Teitur nokkur Pálsson segist eiga bókina, svo sem á einum stað í henni stendur skrifað með 14. eða 15. aldar hendi (Bps. I. bls. XVIII). Er hann líklegur til þess að vera niðji Hauks, ef til vil sonarsonur hans. Bókin sýnist hafa komiðt í eigu Eggerts Hannessonar, ef til vill frá móður hans Guðrúnu Bjarnardóttur Guðnasonar í Ögri, en frá Eggert til Ragnheiðar dóttur hans, konu Magnúsar prúða, og frá henni til Ara í Ögri. Um 1600 lánar Ari Arngrími lærða bókina, og hefur Arngrímur notað hana til samningar bókar sinnar *Specimen Islandiæ historicum et magna ex parte chorographicum*, að minnsta kosti landnámakafla hennar. Landnámu notar svo Björn á Skarðsá, er hann gerir landnámabók sína upp úr henni og Sturlubók um 1630. Síðar berst bókin til Skálholts, og lætur Brynjólfur biskup síra Jón Erlendsson gera eftirrit af landnámakaflanum. En þá hafa verið glötuð tvö blöð úr bókinni, og er eyða í eftirritinu sem því svarar (útg. bls. 77—83). Eftir afritum landnámakaflans hefur hann verið sendur eiganandanum, en þar var hann eyðilagður, að undanteknum 14 blöðum, sem Árni Magnússyni tókst að hafa upp á og geymd eru í Árnasafni (A M 371 quarto). Eru blöð þessi talin vera með hendi Hauks sjálfs, sem þekkt er af norskum skjölum. Þar er blöðum þessum sleppir verður að notast við eftirrit síra Jóns.

Í útgáfu þessari tekur texti skinnblaðanna yfir þá hluta bókarinnar, sem hér segir:

1. blað hefur bls. 62 og endar bls. 69.
2. blað hefur bls. 97 og endar bls. 107.
3. blað hefur bls. 211 og er óslitið mál til og með 9. blaði, er endar bls. 270.
10. blað hefur bls. 288 og er óslitið mál til og með 11. blaði, er endar á bls. 20 (H 276—303).
12. blað byrjar bls. 29, og er óslitið mál til og með 14. blaði, er endar á bls. 50.

Eftir lát Brynjólfs biskups gengur eftirrit síra Jóns Erlendssonar af landnámu Hauksbókar að erfðum til síra Torfa í Gaulverjabæ, eins og eftirrit Sturlubókar. Árið 1704 segist Árni Magnússon hafa fengið það léð hjá síra Halldóri Torfasyni og árið 1706 kveðst hann hafa keypt það af Þuríði Sæmundardóttur. Árni flutti eftirritið til Kaupmannahafnar. Það bjargaðist einnig úr brunanum 1728 og er geymt í Árnasafni (A M 105 fol.).

MELABÓK

Þá kemur að fjórðu landnámapókinni, sem vér vitum, að skrifuð hefur verið. Í Árnasafni 445 b quarto eru geymd tvö brot af greinargerðum um landnám á Íslandi. Fyrra brotið hefur á greininni um Sunnlendingafjórðung og upphaf landnáma þar, og byrjar svo greinargerð sína á landnámi Þrasa vestanvert við Jökulsá á Sólheimasandi (bls. 12). Þetta brot endar svo í greininni um Stórólf og Dufþak (á bls. 29). Síðara brotið hefur í greininni um Grímkel Úlfsson (bls. 209) og lýkur í greininni um Án rauðfeld (bls. 160). Hlaupið hefur ritari þó yfir greinarnar um Þorberg landnámsmann á Skógarströnd (bls. 122) til greinarinnar um Kjallak (bls. 138), nema greinina um Vífil (bls. 131). Brot þessi eru víða sködduð, svo að ekki verður ráðið, hvað í handritinu hefur staðið. Ritarnir virðist víða hafa unnið verk sitt gálauslega, en góðra gjalda vert er þó að hafa brot þessi, bæði til samanburðar við hinar gerðir landnámapóka og vegna þess að þau hafa (með Þórðarbók) nokkurt efni, sem ekki er annarstaðar.

Í A M 445, sem upphaflega hefur sjálfsagt haft allar greinargerðir um landnám á Íslandi og talið er skrifað um 1400, segir ekkert um það, frá hverjum landnámarit þetta stafi. Það er sýnilega hvorki ritað eftir bók Sturlu né Hauks, enda alls óvíst, hvort landnámagerð sú, sem A M 445 er ritað eftir, er eldri eða yngri en landnámapók Hauks. En þessi landnámagerð hefur geymt ættakningar, sem ekki eru annarstaðar til. Þar hafa verið raktar með margvíslegum hætti ættir til foreldra Snorra Markússonar (d. 1313) lögmans á Melum í Borgarfjarðarsýslu, Markúss Þórðarsonar og Hallberu Snorra-dóttur, og Helgu Ketilsdóttur konu Snorra lögmans. Ráðið hefur verið af þessu, að landnámagerð þessi hafi verið rituð af einhverjum af því fólki eða fyrir tilhlutun þess. Er varla öðrum til að dreifa en Snorra lögmanni Markússyni¹⁾ sjálfum eða Þorsteini böllótt, syni hans, ábóta að Helgafelli (d. 1351). Þeir hafa ritað eða látið rita bókina að öllum líkindum. Vegna þessara tengsla við Melamenn hefur þessi landnámagerð réttlæga verið nefnd *Melabók*. Hún hefur verið rituð eftir bók Styrmis, en ýmsu bætt við, aðallega ættakningunum, sem getið var. AM 445, eftirrit Melabókar, er nú og jafnan nefnd því nafni, og er svo gert hér, með sama hætti sem eftirrit sira Jóns Erlendssonar af bók Sturlu er nefnt Sturlubók. Ókunnugt er það, hvenær Melabókin upphaflega hefur glatazt. Ekki er heldur kunnugt um örlög eftirritsins (AM 445), annað en það, að sira Þórður í Hítardal Jónsson (d. 1670) hefur notað það, er hann gerði landnámapók sína (Þórðarbók). Ekki er það ósennilegt, að Melabók hafi orðið eign Helgafellsklasturs eftir Þorstein ábóta böllótt og að Þórður lögmaður Guðmundsson (d. 1609), sem í uppvexti sínum var að námi að Helgafelli, hafi eignast AM 445 þaðan. Sonur Þórðar lögmans, Gísli lögmaður, kynni svo að hafa fengið handritið eftir föður sinn, en síðan Guðriður dóttir hans, kona sira Jóns í Hítardal Guðmundssonar, og síðar sira Þórður sonur hans, höfundur Þórðarbókar (Sbr. dr. Jón Þorkelsson Þjóðskv. í Skírni 1922 bls. 30—31). Síðast hefur Árni Magnússon komið höndum á slitur þau, sem eftir voru af afriti innar fornu Melabókar (445).

1) Snorri og Sturla lögmaður voru þrímennningar að frændsemi frá Böðvari Þórðarsyni í Görðum.

XXII

6. gr.

SKARÐSÁRBÓK

Eins og áður segir, voru landnámaþakur þeirra Sturlu og Hauks á Hólum í Hjalta-
dal á fyrra hluta 17. aldar. Björn lögrétumaður á Skarðsá (f. 1574 d. 1656) segir í
formála annáls síns, dags. 29. apríl 1639, að Þorlákur biskup Skúlason hafi látið „upp-
teikna og saman skrifa það, er nýðst hefur . . . um þau fróðu landnám“ (Ann. Isl. I. bls.
47). Björn segir að vísu ekki, hver hafi unnið verk þetta fyrir biskup. Til er landnáma-
rit, sem gert er úr landnámaþókum Sturlu og Hauks og nefnt hefur verið *Skarðsárþók*.
Leikur ekki vafi á því, að Björn hafi gert samsteypu þessa. Þormóður Torfason eignað-
ist hana með einhverjum hætti og segir hana með hendi Bjarnar. Síðan gaf hann Árna
Magnússyni bók þessa, en eftir það er ókunnugt um hana. Frumrit Bjarnar er því glát-
að, en Þormóður lét ritara sinn (Ásgeir Jónsson) gera eftirrit af henni. Eftirrit þetta gaf
Þormóður dönskum manni, og keypti Árni Magnússon það 1721 á uppboði eftir hann.
Eftirrit þetta er nú geymt í Árnasafni (AM 104 fol.). Enn eru til í Árnasafni fjögur
endurrit Skarðsárþókar (AM 108—111 fol.) AM 108 og 109 eru sögð að öllu verulegu
samhljóða AM 104, en 110 og 111 kallar Árni Magnússon „grey exemplar“.

Skarðsárþók er einungis samsteypa úr bók Hauks og Sturlu, eins og sagt var. Ann-
að efni er ekki í henni en það, sem þar var. Þess vegna hefur Finnur Jónsson lýst hana
„í virkiligheden uden al betydning“ (Formáli landnámaþóka 1900 bls. IX). Samsteypa
Bjarnar sýnist yfirleitt vera gerð með skynsemd og vandvirkni. Þótt segja megi, að Skarðs-
árþók skipti nú ekki miklu máli, þá er þessi dómur þó of harður. Hún hefur á nokkrum
stöðum réttari og fyllri texta en hinar, og er þess getið á sínum stöðum í útgáfu þess-
ari. Hefur Björn sumstaðar getað lesið lengra máli eða réttar en sira Jón. Getur Skarðs-
árþók því enn að nokkrum notum komið við samanburð texta Sturlubókar og Hauks-
þókar (Sjá annars J. J. Gerðir landnámaþókar bls. 14—16).

7. gr.

ÞÓRÐARBÓK

Eftirrit það af Melabók, sem áður getur (AM 445 quarto), hafði sira Þórður Jóns-
son í Hítardal (d. 1670), sem var ættfróður vel og annars mikill fróðleiksmáður, undir
höndum. Úr henni og Skarðsárþók gerði hann nýja landnámu-samsteypu, sem lengi var
nefnd „Melabók yngri“ til aðgreiningar frá bók þeirri, sem AM 445 er rituð eftir og
kölluð var „Melabók eldri“. Þessi nöfn eru alveg villandi. Bók sira Þórðar verður ekki
fremur nefnd „Melabók yngri“ en nefna mátti Hauksbók landnámu „Sturlubók yngri“
eða „Styrmisbók yngri“. Hauksbók er samsteypa af bók Styrmis og Sturlu með svipuð-
um hætti og Þórðarbók er saman steyppt úr AM 445 og Skarðsárþók. Bók sira Þórðar er
rétt nefnd Þórðarbók eftir höfundi sínum, eins og bók Styrmis, Sturlu og Hauks hafa
verið eftir þeim nefndar. Haldið var, að sira Þórður hefði notað Hauksbók, en dr. Jón
Jóhannesson hefur sýnt, að svo hafi ekki verið, heldur hafi hann einungis notað Skarðs-
árþók og AM 445 (Gerðir landnámaþókar bls. 20 o. s. frv.).

Árni Magnússon fékk Þórðarbók hjá sira Þórði Jónssyni á Staðastað (d. 1720),
dóttursyni sira Þórðar í Hítardal. Þórðarbók er heil í AM 106 fol., með hendi sira Þórðar
í Hítardal. Finnur Jónsson segir (í formála Þórðarbókar, sem hann kallar „Melabók“,

XXIII

Kmh. 1901 bls. II—III) reyndar, að 1.—10. og 15.—16. blað í 106 sé ekki með hendi sira Þórðar, heldur séu þessi 12 blöð með hendi sira Helga Grímssonar á Húsafelli. En ekki verður betur séð, en að *allt* 106 sé með greinilegri hendi sira Þórðar, og alls ekki sýnist höndin á þessum 12 blöðum líkjast rithönd sira Helga, eftir rithönd hans að dæma á skjali, sem ég hef handleikið í Landsbókasafni.

Í Árnasafni 112 fol. er brot af Þórðarbók, einnig með hendi sira Þórðar í Hítardal. Þetta brot endar í greininni um giftumál Vigdísar Þorsteinsdóttur rauðs (bls. 135). Lítils háttar ósamræmi er sumstaðar milli 106 og 112, sem getið er á sínum stöðum.

Í Þórðarbók er mjög mikið af hinum og þessum athugasemdum á spássíum. Sumar geyma tilvitnanir í texta (svo sem „landnáma“, „Hauksbók“, „önnur bók“ o. s. frv.), og eru tilvitnanir í Hauksbók flestar teknar úr Skarðsárþók, en einstaka ekki réttar. En tilvitnanir í „landnámu“ eiga við AM 445, og tilvitnanir í „aðra bók“ o. s. frv. víst líka. Sumar athugasemdirnar eru beint hluti af texta Þórðarbókar, en margar geta þess, hvað öðruvísi sé annarstaðar en í þeim textum, sem hann fylgir í meginmáli. Allar þær athugasemdir, sem einhverju máli skipta um texta eða samanburð handrita, eru greindar neðanmáls í útgáfu þessari. En auk þess hefur sira Þórður allvíða athugasemdir á spássíum, sem engu varða um texta eða handrit, heldur eru hugleiðingar hans um önnur atriði, og er slíkra athugasemda ekki getið.

Þórðarbók er mjög mikilsverð, því að hún er eina vitnið um það, hvað Melabók hafi haft fram yfir Sturlubók og Hauksbók, þegar brotið í 445 þrýtur, og um það, hvað Melabók hafi sagt öðruvísi en þær, með því að öruggt má telja, að afbrigði Þórðarbókar stafi yfirleitt frá Melabók. En þar með er jafnframt fengin nokkur vísbending um það, hvað staðið hafi í Styrmisbók um sama efni, með því að ætla má ritara Melabókar hafa notað Styrmisbók.

Samsteypa sira Þórðar er yfirleitt gerð með vandvirkni og nákvæmni, þó að honum fatist stundum, sem sízt er furðulegt. Hefur sira Þórður unnið hið þarfasta verk með samsteypu sinni, þó að enn betra hefði verið, að hann hefði hreinlega skrifað upp allt handritið AM 445, því að þá hefði Melabók geymzt heil, að vísu með þeim mörgu göllum, sem eftirrit hennar í 445 er haldið. En sira Þórður hefur viljað koma sér upp bók, er hefði að geyma allan þann fróðleik um landnám, sem hann hafði tök á, alveg eins og Þorlákur biskup Skúlason, er hann fékk Björn á Skarðsá til að setja saman í eina bók greinargerðir Sturlu og Hauks um landnám á Íslandi.

8. gr.

SAMANBURÐUR OG YFIRLIT

I. Þegar saman eru borin landnámbrotin í 445 og Sturlubók, kemur þegar í ljós meginmunur um efnisskipun. 445 hefur á landnámi (og eftir því Þórðarbók) Þrasa í Skógum vestan Jökulsár og heldur svo áfram sólarinnis kringum land og endar á landnámi Loðmundar gamla austan árinna. Þessi meðferð efnisins sýnist vera einföld og eðlilegust. Sturla (og eftir honum Haukur) byrjar hinsvegar greinargerð sína um landnám á landnámi Ingólfs í Reykjavík, heldur þaðan áfram sólarinnis og endar á Ásbirni Özurarsyni bróðursyni Ingólfs, er land hlaut um Álftanes í Gullbringusýslu. Ekki er þó um að villast, að Sturla hefur fyrir sér aðra landnámbók, sem sömu efnisskipun hefur haft og 445. Í Þ 27 í kaflanum um landnám í Rangárbíngi (og því mjög framarlega í bókinni) segir, að Gnúpur Molda-Gnúppson hafi átt Arnþjórgu Ráðormsdóttur landnámsmanns í

Holtum. Í Þ 375 (í kaflanum um landnám í Skaftafellssþingi og nær í bókarlok) segir enn, að Gnúpur hafi átt Arnbjörgu, „sem fyrr er ritat“. Þessi athugasemd er laukrétt í Þ 375. Rétt síðast í landnámsgreinum Skaftafellssþings (S. 329) segir Sturla, að Gnúpur hafi átt Arnbjörgu og bætir við orðunum: „sem fyrr er ritat“, eins og gert er í Þ 375. En á hjúskap Gnúps og Arnbjargar hefur aldrei áður verið minnt í Sturlubók. Það verður fyrst í S 365, er Sturla greinir landnám þeirra Ráðorms og Jólgeirs í Holtum. Sturla hefur ekki varað sig á því, að tilvitnunin „eins og fyrr er ritat“ varð alröng í bók hans. Þessi ranga tilvitnun sýnir það glögg, að Sturla hefur haft fyrir sér og ritat eftir bók, sem hefur haft efnisskipun 445. Nú er, sem fyrr var sagt, 445 endurrit Melabókar, en Melabók skráð vafalítið eftir bók Styrmis. Verður því átlandi, að Sturla hafi einmitt haft fyrir sér bók Styrmis, er hann skráði tilvitnun þessa. Er þetta eitt meðal þeirra atriða, er styrkir það, að Sturla hafi notað bók Styrmis.

Annars sýnir samanburður á textum Sturlubókar og 445, að sami texti liggur þeim til grundvallar. Og skulu nefnd örfá dæmi.

a) S. 336 M 1: Um sunnlendingafjórðung í upphafi M. Sturla hefur hér sýnilega haft fyrir sér sama textann sem ritari M, en Sturla lagar hann til af því að hann telur efni hans ekki hæfa óbreytt þeim tíma, sem Sturla verður að miða við.

b) S 337 M 2: Hér er allt svo að segja orðrétt samhljóða, nema lýsingin á Þrasa, sem Sturla skýtur að þarflausu inn, með því að hann hafði áður lýst Þrasa í kaflanum um Loðmund gamla.

c) S 338 M 3: Sami texti liggur hér greinilega til grundvallar, en hvor fylgir sinni heimild um áttartölu Hrafnas heimska og M hefur réttara texta um bærjarheitið Raufar-fell, sem Sturla nefnir Rauðafell.

Og svo mætti lengi rekja.

Sturla hefur aukið miklu efni við greinargerðir Styrmis og sjálfsgagt leiðrétt sagnir Styrmis sumstaðar um landnámstmörk. Fyrsti og stærsti auki Sturlu eru fyrstu 9 greinarnar í landnámbók hans, um papana, ýmsar sagnir um höfðingja, siglingar, landafundi Nadd-odds, Garðars og Flóka og loks sagnirnar um þá fóstbræður Ingólf og Hjörleif. Haukur (og síðar sira Þórður eftir Skarðsárabók) hefur tekið þessar sagnir eftir bók Sturlu. Styrmir hefur víst haft það eitt um Ingólf, sem í Þ 60 greinir. Og líklega hefur Styrmisbók ekki minnt Hjörleifs. Um fóstbræðralag þeirra Ingólfs hafa þó sagnir gengið á 12. öld, svo sem vísubrotið

Út réð Ingólfr leita!)
ógnareifr með Hjörleifi

sýnir. Annars er ókunnugt um heimildir Sturlu að sögnum sínum um þá Ingólf.

Dæmi um fleiri auka skulu tekin.

a) Sturla hefur greinargerð um göfugustu landnámsmenn í hverjum fjórðungi (S 170, 262, 335, 397), sem H og Þ (eftir Sk.) hafa líka. Svo hefur Sturla aukið við höfðingjatali um 930 og tali kristinna landnámsmanna. Höfðingjatalinu svipar til höfðingjatala Kristnisögu um 980 og 1118 (Bps. I. bls. 4, 31), sem sjálfsgagt eru eftir Sturlu.

b) Sturla hefur aukið við áttartöl og mannfraðigreinar Styrmisbókar allvíða, þar á meðal átt foreldra föður síns, að minnsta kosti að nokkru leyti. M 9 getur t. d. ekki kvonfangs Sighvats rauða, en í S 345 er hann sagður hafa átt Rannveigu dóttur Eyvindar lamba. Og allmiklu rækilegar segir S frá niðjum Sighvats en M.

M vantar alveg ína rækilegu sögu um víg Sigmundar Sighvatssonar við Sandhólaferju og alla þá atburði, sem S 348 greinir.

1) Den 3. og 4. grammat. Afhandling Kbh. 1884 bls. 87.

c) Sturla hefur (S 104) skotið inn grein um Þorbjörn at Vatni, og sýnist engin tilsvaramandi grein hafa verið í M.

d) M 31 og 32 hafa mjög stuttar sagnir um Geirmund heljarskinn, sem S 112—115 segir frá í löngu máli, sem ekki verður þó rakið hér.

Dæmin eru mýmörg, og yrði of langt að rekja þau hér. Þann varnagla verður að slá, að fyrst er ekki víst, hversu vandlega 445 hefur tekið efni Melabókar, og í annan stað er ekki heldur víst, hversu vandlega ritari Melabókar hefur hirt efni Styrmissbókar, svo að vera má, að ýmislegt hafi staðið í Styrmissbók, sem Melabók hefur ekki, en Sturla hefur úr Styrmissbók tekið.

Hinsvegar sýnist Sturla hafa sleppt mörgu, sem Styrmissbók mun hafa haft. Skulu þess nokkur dæmi rakin.

a) Sturlubók hefur ekki ættakningu frá Þorleifi beiskalda til Herðísar „móður barna Páls biskups“, sem P 51 hefur. Hauksbók vantar ættakningu þessa líka. Þ mun hafa þessa grein úr 445, en þaðan er hún þá komin úr M frá Styrmissbók.

b) Kaflann í P 232 um bræðurna Fóstólf og Þjóstólf í Engihlíð og deilur þeirra við Úlfhéðin og Húnroð. Þ hefur það úr 445 vantanlega.

c) Fjóra menn vantar í S, sem Þ nefnir alla meðal landnámsmanna:

1. *Gufi inn gamli* (P 86), sem og er nefndur í 445 (M 38), er M segir byggt hafa Gufufjörð, og vitnar í það, er áður hafi verið sagt. Hauksbók nefnir þenna mann ekki heldur. Hann er sagður sonur Ketils Bresasonar, landnámsmanns á Akranesi. S 125 H 97 (og P 187) greina þar á móti *Ketil gufu Örlygsson*, er byggt hafi Gufufjörð.

2. *Krömu-Oddur* (P 98). Hann er þar sagður faðir Önundar föður Tungu-Odds. Í S 37 (P 99) er Önundur sagður Úlfarsson og sama land er hann látinn nema sem Krömu-Oddur. Síra Þórður vitnar til „landnámu“ um Krömu-Odd, og á þar vafalaust við 445. Má ætla, að sögnin um Krömu-Odd sé því úr Styrmissbók um Melabók fengin. H er glötuð á þessum stað, en tilvitnun Þ í „Hauksbók“ bendir til þess, að greinin hafi og verið í henni.

3. *Kolbeinn Atlason klakkhöfði* (P 131), er H 57 greinir einnig. Í P 131 er Þórður skáld sagður sonur Kolbeins klakkhöfða. Í S 107 og 170 er Þórður hinsvegar talinn Kolbeinsson Þórðarsonar Eysteinsonar meinfrets.

4. *Kampa-Grímr* P 303. H hefur ekki heldur greinina um Kampa-Grím.

Allviða ber Sturlubók ekki saman við 445 og Þórðarbók um sama efni. Sumt ósamræmið má vera af mislestri eða fljótfærni spröttið, en sumt virðist stafa af því, að Sturla hafi vikið frá heimild sinni, Styrmissbók.

Dæmi:

a) Í M 5 er meðal sona Þorgeirs hörðska greindur *Þorgeirr* inn mikli, sem Sturla (S 340) hefur leiddrétt í *Þorgrímr* inn mikli. Má þó vera misritun í 445.

b) H 302 og P 17 (445 vantar greinina) telja Herjólf Bárðarson Bäreksasonar bróður Hallgríms sviðbalka landnámsmann í Vestmannaeyjum. H og P segja son Herjólfis Orm inn auðga, er átt hafi Þorgerði dóttur Odds kaldmunns, og hafi dóttir þeirra verið Halldóra, er átt hafi Eilífur Valla-Brandsson. S 351 segir hér miklu skemmra máli. Landnámsmanninn nefnir hún *Orm ánaudga*, en ættfærir hann annars eins. Segir hún ekki af kvonfangi Orms, en segir dóttur hans Halldóru konu Eilífs Valla-Brandssonar. Þ skírskotar til „landnámu“, er segi landnámsmanninn Orm auðga, en virðist bera Hauksbók (eftir Sk.) fyrir því, að landnámsmaðurinn hafi verið Herjólfur. Geta mætti þess til, að Styrmissbók hefði kallað landnámsmanninn Orm, eins og Sturla, en Haukur hefði heyrt Herjólfsdal nefndan í Vestmannaeyjum og því hefði hann ályktað, að landnámsmaðurinn hefði heitið Herjólfur, en Ormur Styrmissbókar hefði verið sonur hans.

c) Þ 129 segir Skallagrím hafa numið land „*milli Norðrár ok Hítarár allt milli fjalls ok fjöru*“. Hinsvegar segir S 30 (og Þ 91), að Grímur hafi numið land „*utan frá Selalóni ok it efra til Borgarbrauns ok suðr allt til Hafnarfjalla, hérat allt svo vítt sem vatnsföll deila til sjóvar*“. Hér skakkar ákaflega miklu, og er einsatt, að Sturla hefur vikið frá texta Styrmisbókar, en þaðan er Þ 129 vafalítið kominn um 445 og Melabók. Sennilega hefur Sturla haft fyrir sér ýkjusögn Egilsögu 28. kap. um viðattu þessa landnáms.

d) H 22 lætur Kolgrím gamla nema land „*milli Bláskeggssár ok Laxár ina nyrðri strönd Hvalfjarðar ok út til lækjar þess, er fellr út frá Saurbæ*“. S 21 og Þ 81 lætur Kalgrím hinsvegar nema land frá Botnsá til Kalmansár. Hér skakkar nokkru. Avangr hefur víst að ætlan Sturlu átt land að Botnsá, en svo hefur ekki verið. Hann hefur átt land beggja megin við hana, enda eru Botnsbæirnir norðanvert við ána. Líklega hafa mörkin verið Bláskeggssá, eins og H segir. En hins vegar fær það ekki staðizt að miða vesturmörk landnáms Kolgríms við Saurbæjarlækinn og Laxá, eins og H gerir. Sturla vissi, að landnámsmörk Bresasona að austanverðu voru við Kalmansá, og í samræmi við það lætur hann landnám Kolgríms ná til Kalmansár. Og Finn auðga lætur hann nema land milli Laxár og Kalmansár, eins og H 21 og Þ 87 reyndar líka gera. En annars vantar mörk milli landnáma Finns og Kolgríms. Ætlandi er að H hafi haft sögn sína um landnámsmörk Kolgríms úr Styrmisbók, sem Sturla hefði gert tilraun til að leiðrétta. En allt er það óvíst.

e) Þ 132 segir Þormóð og Þórð gnúpu hafa numið land „*milli Laxár ok Straumfjarðarár allt milli fjalls ok fjöru*“. Sturla hefur séð, að þetta var ekki rétt, og leiðréttir það svo, að þeir hafi numið land „*frá Gnúpa til Straumfjarðarár*“. Styrmisbók hefur líklega haft landnámsmörk eins og Þ, enda má Styrmir hafa verið ókunnugur á Snæfellsnesi og haft óljósar sagnir eða misskilnið eða misminnt það, er hann hafði heyrt eða lesið þar um.

d) Þ 135 ber „landnámu“ fyrir því, að Atli Valason hafi numið land „*fyrir utan Lýsu*“. Þetta hefur að líkindum staðizt í bók Styrmis og er víst þaðan komið í Melabók. Sturla hefur séð, að þetta fékk ekki staðizt, því að Lýsa hefur verið vesturmörk landnámsins, og mátt hefði með nokkrum sanni segja Atla hafa numið land „*fyrir innan Lýsu*“.

II. Haukur lögmaður orðar svo eftirmála sinn, er áður getur, sem hann hafi tekið allt úr bók Styrmis og Sturlu, sem þær báðar höfðu. En svo segist hann einnig hafa tekið það, er hvor greindi hinni frammar. Eftir þessu hefði mátt vænta þess, að Haukur hefði alveg tæmt efni þeirra beggja, eins og Björn á Skarðsá sýnist hafa gert um Sturlubók og Hauksbók. Hins vegar getur Haukur ekki, hvort hann hafi bætt við nokkru, sem í hvorugri stóð. Að vísu er erfitt að meta vinnubrögð Hauks, með því að Styrmisbók er glötuð og brot ein eru til af Melabók í lélegu eftirriti (445). En þó mun mega með samanburði við 445, svo langt sem það nær, Sturlubók og Þórðarbók afla sér nokkurrar hugmyndar um vinnubrögð Hauks. Hér yrði of langt mál að rekja öll atriði, er þetta mál varða, og verður því að nægja að taka nokkur dæmi.

1. *Haukur hefur sett í landnámabók sína ýmsar sagnir, sem hann hefur hvorki haft úr bók Styrmis né Sturlu.*

a) Haukur rekur á einum stað (H 101) ætt frá Geirleifi landnámsmanni á Barðaströnd til Jörunnar móður sinnar. Ætt til Steinunnar konu sinnar rekur hann á þremur stöðum (H 29, 296, 325), til Valgerðar ömmu sinnar á tveimur stöðum (H 99, 296) og til Járngerðar konu föður síns á tveimur stöðum (H 55, 56), að vísu skakkt á öðrum staðnum. Í Sturlubók eru ættfærslur þessar ekki, og í Styrmisbók hafa þær ekki getað verið, því að þær varða að nokkru fólk, sem ekki var fætt, er hann skráði landnámabók sína. Allmargar ætttrakningar fleiri hefur Hauksbók, sem ekki eru í bók Sturlu

og ekki hafa getað verið í bók Styrmis af framangreindum ástæðum, svo sem ættrakning til Gizurar Þorvaldssonar(?) (9, 192, 270), til herra Hrafns og Þuríðar Sturludóttur konu hans (H 29, 99, 108, 326), til Brands í Skógum Eyjólfssonar (H 295) o. fl.

b. Greinin um Flein skáld og Þórólf Herjólfsson (295) vantar bæði í S og M. Þó er hugsanlegt, að Styrmir hafi haft tilsvarendi, með því að það varðaði Skógamenn.

c. Í kaflanum um Úlfjótslög (H 268), sem Sturlubók hefur ekki, hefur Haukur bætt við allmiklu efni, sem Styrmisbók hefur ekki heldur haft. Styrmir, sem sjálfur fór með lögsögu 1210—1214, gat ekki sett þá firru, að þeir menn hafi verið valdir til að geyma hofanna, er réttlátari voru og vitrari en aðrir menn, eða að goðar hafi „stýrt sakferli“. Sýnist hér vera ruglað saman sýslumönnum konungs eftir 1271, sem vel mátti kalla „stýra sakferli“, og goðorðsmönnum lýðrikistímans.

2. Þess eru hins vegar mörg dæmi, að *Haukur sleppi bæði því, er staðið hefur í bók Styrmis og Sturlu*. Stundum og ef til vill oftast stafar þetta af vangá, en stundum af því, að Haukur hafi vitað eða talið sig vita betur. En úr því verður naumast skorid með vissu. Dæmi:

a) H 25 sleppir sögninni um hirðmennsku Þorgeirs höggvinkinna og þátttöku hans í orustunni á Fitjum (S 27, P 88).

b) Haukur hefur ekkert um Þóri son Gríms gráfeldarmúla (S 244 P 304). Styrmir hefur vantanlega getið Þóris, en ef svo hefur ekki verið, þá hefur Haukur samt brotið þá reglu sína að taka það úr hvorri, sem framar greindi. En líklega er svo farið hér, að Haukur hefur hlaupið yfir Þóri af vangá, en tengt áttartölu frá Þóri við næsta manninn á undan, Þorfinn (eða Þrand) mána.

c) Haukur hefur sleppt kafla um ætt frá Þórarni korna (S 76, H 64 P 126), sem bæði Sturla og Styrmir hafa haft, enda hefur síðara brot 445 einmitt í þessum kafla.

3. Ósaldan hefur Haukur brotið þá reglu sína, að *taka það úr hvorri, sem framar greindi*. Dæmi:

a) Styrmisbók hefur haft greinina um Krömu-Odd, sem bæði Sturla og Haukur hafa sleppt. Sama máli gegnir um greinina í P 86, sbr. M 38, um Gufa Ketilsson, og greinina um Kampa-Grím (P 302).

b) Hvorki Sturla né Haukur nefna Þorgeir reyði meðal sona Rauða-Bjarnar, en P 121 virðist sýna það, að 445 hafi haft þá sögn, sem þangað er þá runnin frá Styrmisbók um Melabök.

4. Haukur hefur með sama hætti *sleppt ýmsu, sem Sturla hafði, en ekki Styrmir*. Dæmi:

a) Haukur hefur ekki ina löngu grein um Ljót inn spaka og Gest Oddleifsson, sem stendur í S 142, og engin ástæða er til að telja viðbót seinni manna við bók Sturlu. Má enga ályktun af því leiða, að hún stendur ekki í Hauksbók um það, að hún hafi ekki verið í Sturlubók, er Haukur notaði hana.

b. Í S 123 eru greindir niðjar Þorsteins surts, sem AM 445 (M 36) nefnir ekki. og H vantar.

Auk ættfræðigreina Hauksbókar, sem ekki eru annarstaðar, hefur hann varðveitt frá gleymsku ýmislegt úr Styrmisbók, sem Sturla hefur sleppt, svo sem ætt frá Þóri í Garði og morð Grettis á Ormi Þorjssyni, 6 vísuorð, eignuð Gretti og um skírni Þóris í Garði (H 214). Styrmisbók hefur haft sýnu meira um ætt Lofts ins gamla en Sturla, og hefur Haukur tekið það þaðan (H 323 P 39). Haukur hefur sögn um, að heklan, sem Steinuðr in gamla galt Ingólfi fyrir landið, hafi verið ensk, og að Steinuðr hafi verið gift Herlaugi bróður Skallagríms (H 350). Hvorugt þetta hefur Sturla, en Haukur hefur haft það úr bók Styrmis.

XXVIII

Um óhöndulega meðferð á textum hjá Hauki má vitanlega nefna ýmis dæmi. Hér skal einungis bent á tvö. Annað er attrakning H frá Þóri Ásasyni (S 373, H 328 P 35) og hitt um ætt frá Þorbirni laxakarli (S 380 H 325 P 50a).

Þrátt fyrir gallana á verki Hauks, mega menn vera honum þakklátir fyrir það. Hann var að safna fróðleik handa sjálfum sér, og átti í rauninni engum að standa reikningsskap af því verki, enda er svo um flesta þeirra mörgu ágætu manna, sem í letur færðu fróðleik fyrri tíða. Sjálfir hafa þeir sennilega ekki gert sér grein fyrir því, hversu merkileg verk þeir voru að vinna, og því ef til vill ekki allt af vandað þau svo sem vér hefðum nú kosið.

III. Styrmir fróði hefur safnað eftir fögum því, er skráð hefur verið um landnám, ættfræði og mannfræði í landinu fyrir hans daga og safnað sögnum um þau efni. Úr þeim efnivið hefur hann svo gert landnámabók sína. Eftir bók Styrmis hefur svo Melabók verið gerð að mestu leyti. Bók sú hefur svo verið afrituð, og brot af því afriti eru varðveitt í AM 445 quarto. Það hefur verið af lítilli vandvirkni gert, meðal annars hlaupið yfir ýmsa kafla og sumstaðar alveg brenglað, t. d. M 31. Þó má ekki gleyma því, að stórum betra er að hafa brot þessi en ekki neitt. Það kann að veita nokkra hugmynd um það, hvernig Melabók og móðir hennar, Styrmisbók, hafa verið. Upp úr 445, sem þá hefur verið heilt, og Skarðsárþók gerir svo síra Þórður í Hítardal sína landnámabók. Hans bók mátti því verða fyllst að efni allra landnámabókanna, með því að hann hafði samankomið allt efni Sturlubókar og Hauksbókar í Skarðsárþók og mátti svo við það auka því öllu, er AM 445 hafði um fram. Og þetta sýnist síra Þórður yfirleitt hafa gert. Því er æði margt í Þórðarþók, sem hvorki bók Hauks né Sturlu hafa, auk ætt-
rakninganna til Melamanna. Og sumt af því er allmikils vert. Skal nefna nokkur dæmi:

a) Áður hafa nefndar verið greinargerðir um Gufa Ketilsson (P 86), Krömu-Odd (P 98) og Kampa-Grim (P 303). Getið var og greinanna um Þorgeir höggvinkynna (P 88) og bræðurna í Engihlíð (P 245).

b) Í P 60 er ákaflega merkileg greinargerð um ætt Ingólfs landnámsmanns, sem hvergi er annarstaðar. Þar er Ingólfur sagður sonur *Björnólfs af Fjöllum* og *bróðir Heyangs-Bjarnar*. Þessa sögn hefur síra Þórður haft úr 445, en þangað hefur hún verið komin úr bók Styrmis um Melabók. Um 1200 hefur Ingólfur verið þannig ættfærður. Og sýnist sú ættfærsla hafa vel getað verið runnin frá niðjum hans, sem landnámabækur rekja í óslitinu karlegg fram á 12. öld. Eins og alkunnugt er, ættfærir Sturla Ingólf allt öðruvísi, og Egilssaga (kap. 25) kallar hann *Arnason*, og mun hún vera elzta kunna heimildin um það atriði.

c) P 129, sem áður getur, er úr Melabók kominn, eins og ætttrakningin í lok kaflans til Markúss á Melum sýnir. Það er merkilegt atriði, að hér mun rétt frá sagt um landnám skallagríms (milli Norðurár og Hítarár), en sagnir Sturlu og Egilssögu þar um (frá Selalóni til Hafnarfjalla) eru sýnilega ýkjusagnir. Styrmir gat fengið rétta fregn um þetta atriði hjá niðjum Skallagríms um 1200 og fleirum fróðum mönnum.

d) Í P 240 er alllangur kafla, sem geimur ágríp nokkurt af sögu Vatnsdæla, sem hvorki er í bók Sturlu né Hauks. Hefur síra Þórður naumast haft þann kafla úr 445, heldur sýnist hann hafa aukið honum í eftir skráðri heimild, líklega sögu Vatnsdæla, en ekki ber sögn Þórðarþókar þó að öllu saman við þá Vatnsdælu, sem nú er kunn.

Síra Þórður vill auðsjáanlega halda til haga öllu því efni, sem heimildarrit hans, AM 445 og Skarðsárþók, hafa að geyma, enda þótt það fari algerlega í bága hvað við annað. Fyrir því ritar hann upp greinargerð Sturlu um ættarni Ingólfs landnámsmanns athugasemdalaust og síðan ritar hann jafn athugasemdalaust greinargerð hinnar heimildar

XXIX

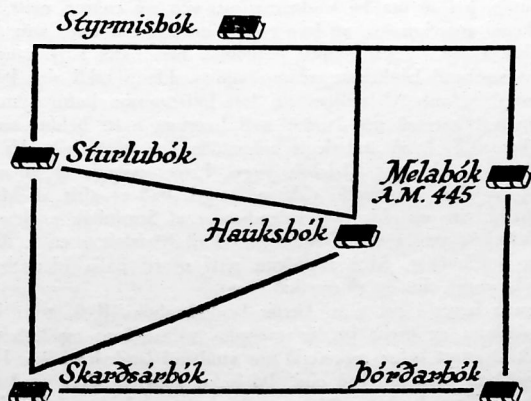
sinnar um sama efni. Með sama hætti skráir hnn sögn Skarðsárþókar um faðerni Önundar föður Tungu-Odds, þar sem Önundur er sagður *Úlfarsson*, þó að hann sé sagður *Krömu-Oddsson* í næstu grein á undan (P 98 og 99). Greinargerð Skarðsárþókar um landnám Skallagríms (S 30 P 91) skráir sira Þórður einnig athugasemdalaust og síðan greinina í P 129, sem segir landnámsmörkin öll önnur, eins og að hefur verið vikið. En í raun réttir er það vel farið, að sira Þórður skyldi hafa þennan hátt á, því að þar með kemur glöggt í ljós, hvað staðið hefur í báðum heimildum hans.

Sira Þórður bræðir annars víða saman texta heimildarrita sinna og víkur þá einatt orðum við og kemur stundum með skýringar frá sjálfum sér, að því er virðist, eða smáviðbætur. Dæmi þessa mun mega nefna ummæli P 52 niðurl., um kristnið Hjalta og lýsing Auðunar stota (P 146). Í P 159 freistar sira Þórður skýringar á orðinu „óborit“ (barn) og heldur, að það merki „óskirt“, en setur utanmáls, að „óborit“ hafi verið skrifað, og sýnir það ráðvæðni hans og nákvæmni. Skýringin er ekki rétt. Barn skyldi bera fyrir föður sinn, er tók það á kné sér (knésetti það), ef fóstur skyldi það upp. Þang að til það hefur verið gert, var barn „óborit“.

Annars virðist verk Þórðar naumast hafa verið svo metið sem vert er. Það er að vísu samsteypa úr tilteknum heimildarritum, en vér mundum hafa misst af allmiklum fróðleik, ef verkið hefði ekki verið unnið. Þá vissum vér ekki, hvað staðið hafi í Melabók, þegar brot AM 445 þrýtur. Landnámabók Hauks er líka samsteypa, úr Sturlubók og Styrmisbók, og þykir þó ekki ómerkileg. Henni hefur hlotnast æðri sess en Þórðarbók, en það mun stafa af því, að lengri tími er liðinn, síðan Haukur vann sitt verk en sira Þórður sitt. Er þess gætandi, að annað heimildarrit Þórðarbókar er 445, sem telja má, um Melabók, vera af Styrmisbók runnið, svo að fyrir aldurs sakir gefur hún hinum ekkert eftir. Stafsetning 17. aldar á Þórðarbók og aldurslægð hennar má engan blekkja um fræðigildi hennar.

IV. Ef sýna skyldi í mynd upphaf og skyldleika landnámabóka, eftir því sem hér hefur verið talið, gæti myndin verið þannig:

Minnisgreinir Ara, Kolskeggs o. fl. ættfræði og mænnfræðigreindir. Sagnir um landnám o. s. frv., er Styrmir hefur haft og unnið úr.

V. Eins og nærri má geta, hefur margt verið ritað um landnámaabækur. Margt af því er nú orðið úrelt. Þess skal eins geta, að Finnur Magnússon þóttist sýna fram á það í inngangi að Grönlands historiske Mindesmærker, að Ari fróði hefði skráð landnámu upphaflega, og í formála sínum að landnámuútgáfunni Kbh. 1843 (bls. II—IV) fullyrðir hann, að svo sé, eins og það væri sannað til fulls. Eru því tilraunir til að sanna þetta ekkert nýnæmi. Hér þykir ástæða til að nefna þrjá fræðimenn, sem öðrum fremur hafa fengið við rannsóknir á landnámaabókum, þá Björn M. Ólsen, Finn Jónsson og Jón Jóhannesson.

Björn M. Ólsen taldi það víst, að Ari fróði hefði skrifað landnámu, heildarrit um landnám á Íslandi (sbr. Ari fróði bls. 42—43). Gerði hann miklar tilraunir til að sanna þetta í Tímariti Bókna. félags 1889 og í Aarbøger for nord Oldkyndighed 1893. En jafn ósannað er það nú sem fyrr, því að hvorki Birni Ólsen né öðrum hefur tekizt að færa fram nokkurar sannanir fyrir því, að svo muni vera. Ýmislegt bendir þvert á móti til þess, að svo muni ekki vera, eins og dregið hefur verið á hér að framan. Annars hefur Björn M. Ólsen gert margar góðar athuganir um landnámaabækur í Aarbøger for Oldkyndighed 1904, 1905, 1910 og 1920 og í háskólafrýrlestrum sínum, sem gefnir hafa verið út í Safni til sögu Íslands VI. bindi.

Finnur Jónsson, sem þverneitar höfundskap Ara fróða að landnámu, hefur að vonum fengið mikið við rannsóknir landnámaabókanna og birt þær rannsóknir í formálum sínum að útgáfunni 1900 og í II. bindi bls. 578—587 2. útgáfu bókmenntasögu sinnar innar miklu. Er auðvitað mikill fróðleikur í ritum þessum saman kominn. Enn bæði reisti F. J. rannsóknir sínar á röngum grundvelli og komst að alröngum niðurstöðum um ýmis höfuðatriði, er upphaf og samband landnámaabóka varða. Hann gerði í fyrsta lagi ráð fyrir því, að Íslendingasögurnar hefðu yfirléitt verið skráðar fyrir eða um 1200. Í öðru lagi taldi hann einhvern annan en Styrmi fróða hafa gert heildarrit um landnám á fyrsta fjórðungi 13. aldar, en Styrmi hafi svo ritað þá bók upp og aukið einhverju við. En enginn fótur er fyrir þeirri landnámaritun. F. J. gerir annars mjög lítið úr verkum Styrmis fróða, bæði landnámaritun og öðru, og gefur jafnvel í skyn, að hann hafi lítið annað gert, en að spilla verkum annarra manna, enda hafi honum verið vel til þess trúandi. Er það að minnsta kosti algerlega út í bláinn sagt, að Styrmi hafi spillað því, er aðrir hafi ritað um landnám á undan honum, því að um þá landnámaritun veit nú enginn neitt, fram yfir þær greinir, sem Kolskeggi eru eignaðar, og þær greinir um einstök efni, sem Ari fróði kann að hafa skráð. Í þriðja lagi, og það skiptir höfuðmáli hér, hafði F. J. rangar hugmyndir að ýmsu leyti um samband landnámuferðanna sumra. Hann taldi síra Þórð hafa notað Sturlubók og Hauksbók, auk Melabókar. En Jón Jóhannesson hefur sýnt fram á í riti sínu: Gerðir landnámaabókar, að síra Þórður hafi hvoruga haft, heldur samsteypu þeirra Skarðsárabók. Þá komst F. J. að undarlegri niðurstöðu um Þórðarbók. Vildi hann nefna hana Melabók *eldri*, en AM 445 Melabók *yngrri*. Hvort tveggja er villandi. Sanni nær væri að kalla 445 Melabók, en hvorki eldri né yngri. Það er afrit af Melabók, og má því nefnast því nafni, eins og afrit Jóns Erlendssonar af Sturlubók t. d. er jafnan nefnt því nafni. En Þórðarbók verður ekki fremur kennd til Melabókar en t. d. Hauksbók til Styrmissbókar eða Sturlubókar. Með svipuðum rétti mætti kalla Hauksbók Styrmissbók yngri eða Sturlubók yngri, eins og að er víkið áður.

Jón Jóhannesson hefur í riti sínu: Gerðir landnámaabóka Rvík 1941 birt rannsóknir sínar á landnámaabókum og greitt þar úr mörgum vafaatriðum og leiðrétt með góðum rökum margt það, er rangt hefur sagt verið um samband landnámaabóka. Hefur hér mjög verið fylgt niðurstöðum hans um það efni. Þó hefur auðvitað ekki verið unnt að fallast á ummæli hans um „Frum-landnámu“ og um landnámuferð Ara fróða. Hann tekur þá

skodun Bjarnar M. Ólsens gilda, að Ari sé höfundur landnámabókar og býr til nokkurskonar áttartölu landnámagerðanna, þar sem landnáma Ara er formóðirin (rit hans bls. 211 o. s. frv.). Sú áttartala er samskvæm því, sem hér hefur verið talið að öðru leyti. Hann of-ályktar af þeim atriðum, er benda kunna til þess, að Ari hafi eitthvað skráð, er varðar landnám fæcinna manna (Ketilbjarnar, Þórólfs Mostrarskeggs og ef til vill Auðar djúpúðgu), líkt og Björn M. Ólsen gerði. Höfundskapur Ara að landnámabók verður ekki studdur sönnunum, en vitanlega er hverjum leyfilegt að trúa því, sem þeir vilja.

Af þeirri trú stafar það sennilega, að rakið hefur verið til „Frum-landnámu“, „landnámu Ara“ eða annarra ókunnra „landnáma“, er sagnir í landnámagerðum vorum hefur greint á eða heimild til einhverrar sagnar hefur ekki fundið, rétt eins og ekki hafi getað verið til aðrar heimildir, svo sem týnd minnisgrein, söguþáttur eða saga eða munnleg sögn, er sögnin eða sagnirnar væru byggðar á.

Samanburður á textum Sturlubókar, Hauksbókar, AM 445 og Þórðarbókar mun gera það nokkurn veginn glögt, að ónákvæmt sé að vitna til landnámu eins og um eitt rit væri að tefla. Það er litlu betra en að vitna í guðspjöllin biblíunnar þrjú (Matth. Mark. og Lúkas) án þess að getið væri, til hvers þeirra vitnað væri. Greinargerðir um landnám eru þrennar (Sturlubók, Hauksbók og Þórðarbók) og farnar, svo langt sem 445 nær, þó að frá sé talin samsteypa Skarðsárþókar. Hver, sem rannsaka vill efni, er landnámagerðir hafa, verður að gá að því, hvað hver þeirra kann að segja um það. En það er nokkuð seinlegt og óhægt, meðan leita þarf hvers textans á sínum stað eða vinsa úr miklu safni textaafbrigða í smáu lettri neðanmáls, eins og sá verður að gera, sem notar útgáfurnar 1843 og 1925. Hér er reynt að bæta úr þessu, þótt ýmsir gallar verði vafalaust á þeirri tilraun fundnir.

9. gr.

EFNI LANDNÁMABÓKA

I. Landnámabækur hafa greinargerðir um það, hver slegið hafi eign sinni á svo að segja hvern byggilegan blett um land allt, eða fengið eignarrétt á landi með öðrum hætti (kaupi, að gjöf o. s. frv.). Í þeim eru sagnir um það, með hverjum hætti landnámsmenn helguðu sér land og hversu mikið land hver mátti nema, en takmarkanir um það hafa þó naumast komið á fyrr en landnámum var nokkuð langt komið, ef annars má marka sagnir um það atriði (P 10 H 294, H 276 Þ274). Greind eru landnámsmörk, þó að sumstaðar sé óljóst og landnámabækur greini sumstaðar á um þau. Um nokkuð marga landnámsmenn er það eitt sagt, hvað þeir hafi heitið, hvar þeir námu land og ekkert eða nær ekkert um niðja þeirra sagt. Hefur þá brostið heimildir um það, með því að lítt nafnkunnra manna hefur verið af þeim komið. Hitt er þó tíðara, að miklu meira sé af landnámsmönnum sagt. Þeir eru áttfærðir, sagt frá vistarstað þeirra áður en þeir leituðu til Íslands, ýmislegt greint, sem drifið hafði á daga þeirra, hvers þjóðernis þeir hafi verið, orsakir Íslandsfara þeirra, hvernig farið hafi um landnám þeirra, kvonfang þeirra og venzlalið, landgjafir til vandamanna og þjóna o. s. frv. Þá er mjög oft getið kvenna landnámsmanna og þær áttfærðar. Sagt er einatt frá vist þeirra og örlögum hér á landi, andláti þeirra og haugsetningu o. s. frv. Ættir eru alloft raktar frá landnámsmönnum, aðallega þó, ef rakin

verður frá þeim ætt til nafnkunnra manna. Eru því ættakningar landnámaabóka ákaflega mikilsverðar ættfræðiheilmildir, svo langt sem þær ná.

Landnámaabakur greina ýmislegt um hagi landnámsmanna eftir að þeir höfðu tekið sér hér bólfestu, þó að vér mundum nú óska þess, að meira hefði verið. Vér fáum sögn um svínahald Ingimundar gamla og Helga magra, kúna Refs í Brynjudal, sem úti gekk o. s. frv. Sumir eiga silfur mikíð, eins og Ketilbjörn. Búfé er flutt til landsins á kaupfari til sölu hér á landi. Um skóga og landgræði, fiskveiðar í sjó, áni og vötnum er stundum talað. Örnefni bera vitni um búfjárhald, þar á meðal svína og geitfjár. Jafnvel áveitu vatns á engi er getið. Kornyrkju er ekki óviða getið á landnámsöld, enda mörg bæjarnöfn og örnefni nefnd, er bendingar veita um kornyrkju. Um húsagerð (skála) er getið nokkrum sinnum. Jafnvel segir nokkuð um klæðaburð manna o. s. frv.

Um andlegt líf landnámsmanna og þeirrar aldar er ekki svo litla fræðsla að fá í landnámaabókum. Ættartengslin voru viðtek og sterk. Ættarhöfðinginn var forsjármaður ættarinnar og honum var rétt og skylt að reka réttar hennar. Ættarmetnaður var því mikill, og bera ættakningarnar honum í raun réttu vitni. Hverjum manni, sem heita vildi maður með mönnum, var skylt að hefna mótgerða við sig eða ættmenn sína. Í landnámaabókum eru margar sagnir um hefndir og vígaferli, sem sýna, hversu rík hefndarkenndin var. Fá má nokkra hugmynd um stöðu kvenna, ef marka má sögn um þá menn tvo, er bæði skiptu löndum og konum (Illuga og Hólma-Starra), og sögnin um konurnar tvær gestrisnu, er settu skála sína um þjóðbraut þvera og deildu hverjum verð, er um veginn fór (Laugaholts-Póra og Geirríður). Og skörungur hefur sú kona verið, er græddi þá báða bónda sinn og hölmgöngumann hans og sæti þá síðan (Þuríður Tungu-Oddsdóttir).

Í landnámaabókum eru margar sagnir um trú manna og trúarsíðu. Stundum helga menn goðum land og leggja sérstaka helgi á tiltekna staði (Þórhaddur gamli, Þórólfrur Mostrarskegg o. fl.). Sumir leggja land til hofa (Hofteigur á Jökuldal). Með eldi helguðu menn sér land. Eldurinn er merki hreinleikans. Öndvegissúlurnar eru helgigripir. Hofsmoldin er í augum sumra manna heilög, eins og vígð mold í augum sumra kristinna manna o. s. frv. Sagt er um sumar ættir, að menn hafi dáið í tiltekið fjall eða björg (Helgafell, Þórisbjörg). Sagt er frá silfurgrefti og fundi grafsilfurs, sem benda má til þess, að menn hafi hugsað sér að nota það í öðru lífi. Um hauga eftir látna menn eru allmargar sagnir og um haugbrot. Sögnin um haug Þórarins korna og Ásmundar Atlasonar eru mjög merkilegar. Önnur sýnir, hvernig látinn maður er lagður í skip og þræll hans með honum, en hin, að lagðir eru gripir í haug með látnum manni, og að haugurinn var rofinn og einn gripurinn tekinn úr honum. Þá er getið erfis eftir látna menn o. s. frv.

Þá eru ekki fáar sagnir, er sýna það, er nú mundi kallað hjátrú og hindurvítni eða vitni um dulræna hæfileika, svo sem sagan um tröllkarlinn á Lóndröngum, sögnin um fjölkynngi Þrasa og Loðmundar og Ljótar, móður Hrolleifs, draumur Hrafnkels Hrafnsonar, og Hafur-Bjarnar, forspá Hrafnks hafnarlykils o. s. frv.

Um sögu byggða, bæjanöfn og örnefni eru landnámaabækur hrein gullnáma. Þar eru greindir menn, er land numu, þar sem nú er byggð í eyði fyrir mörgum öldum, t. d. í Öræfum, á Mýrdalssandi, í Þjórsárdal, Laugavatnsdal o. s. frv. Bæja er getið, sem í auðn voru komnir, er landnámaabækur voru skráðar, t. d. Auðnir undir Eyjafjöllum, Svertingssstaðir í Landeyjum o. fl. Bæjanöfnin eru einn merkur þáttur í byggingsögu landsins, sýna smekk manna og geyma stundum gamlar orðmyndir eða orð, sem nú eru horfin úr málinu. Og sama er um mörg örnefnanna að segja. Oft er líka gefin skýring á því, hvernig örnefni hafa orðið til, t. d. Orrustudalur, Þórisbólur, Krosshólar o. fl.

Þannig mætti lengi rekja. En hér verður að nema staðar. Þetta stutta yfirlit ætti þó að geta sýnt mönnum, hversu stórmerk rit landnámaabækur Íslands eru. Það er naum-

XXXIII

ast ofmælt, að meiri skaði hefði verið að missi landnámabóka allra frá sagnfræðilegu sjónarmiði séð en nokkurri Íslendingasagnanna. Landnámabækur mega heita grundvallar heimildarrit um sögu landsins, ættfræði og mannfræði, sem aldrei verður of metið.

II. Riturum landnámabóka hefur, eins og flestum fornritahöfundum vorum, þótt bragðbætur að vísu eða vísubrotum, er þeir kunnu eða höfðu fyrir sér, og hafa því skráð þær á videigandi stöðum. Í landnámagerðunum eru samtals 38 vísur eða vísubrot. AM 445 hefur einungis vísu Braga um Hjörssonu. Þ hefur allar vísurnar 38. Þar af eru 5 hvorki í H né S (vísa Þorgeirs höggvinkinna, Einars Þveræings, Víga-Glúms, Brúsa Hallasonar og vísuáttungur úr drápu Brúsa um Bárð Hallason). Af 33 vísunum, sem þá verða eftir, hefur S 26 (þó einungis áttung úr 26. vísu), þar af eru fjórar vísur, sem eignaðar eru Hásteini Hrómundarsyni, ekki í H. H hefur hins vegar 5 vísur eða vísubrot, sem S. hefur ekki (jötunsvísuna, vísu Þórarins Máhlðings, upphaf Hafgírdingadrápu, vísu Þorsteins Ásgrímssonar og 6 vísuorð úr 2. vísu Grettis) S. hefur þar einungis 2 fyrstu vísuorðin. Af vísu þessum eða vísnaðbrotum eru 10 í öðrum ritum: Vísa Brúsa, Einars, Glúms og upphaf Bárðardrápu í Víga-Glúms sögu, vísa Þórarins í Eyrbyggju, 3 vísur Hásteins í þætti Hrómundar halta, 2 vísur Grettis í sögu hans og vísa Braga í Geirmundarþætti í Sturlungu.

Hvers vegna sleppti Haukur 4 af vísu Hásteins, sem S hafði? Og hvaðan hafði hann vísur þær, sem S hafði ekki? Þessi atriði eru auðvitað ekki merkileg að öðru en því, að þau veita ofurlitlar leiðbeiningar um vinnubrögð Hauks. Og sýna líka, að Sturla hefur ekki alstaðar tekið það, sem í Styrmisbók hefur staðið, ef nokkur þeirra vísna, sem hann sleppir, en Haukur hefur, hafa staðið í Styrmisbók.

Sumar vísna þessara munu geta verið ortar af þeim, sem þær eru eignaðar, vísa Helga trausta og vísuhelmingur Helga dýrs, brotin úr Hafgírdingadrápu, vísubrotið um haugrof Þórarins korna, vísa Braga skálds, Einars, Glúms og Halla, Þorleifs jarlaskálds, Tjörva ins háðsama og ef til vill fleiri. Sumar eru sjálfsgagt ortar síðar í sambandi við sagnirnar, eins og þeir Hrólfur af Skálmarnesi og Ingimundur prestur á Reykjahólum ortu vísur með sögum sínum (Sturl. I. bls. 35). Vísurnar eru sumar merkilegar að ýmsu leyti. Í vísu Helga trausta er Fyllr heiti jarðar og í vísu Tjörva er ölbæki haft um bikar . s. frv.

Vísurnar eru margar úr lagi færðar í munnlegri geymd eða af afriturum, sem ekki hafa skilið þær, lesið rangt o. s. frv. Veitist því erfitt að fá vit úr þeim sumum, og sumar verða ekki skýrðar að nokkru ráði. Um sumt eru tilgátur eða tillögur, skynsamlegar eða óskynsamlegar. Reynt er líka einatt að „laga texta til“, til þess að reyna að fá eitthvert vit í kveðskapinn. Því er það fjarri lagi, er t. d. Finnur Jónsson segir víða í Landnáma-útgáfu sinni 1900, að eitthvað „eigi“ („bör“) að lesa svo eða svo. Slíkar textabreytingar eru tilgátur, og er ekki vert að kenna þær öðruvísi. Og sízt má breyta texta, þegar hann má fullskýra annars, og rímsspillir verður að breytingu, svo sem er F. J. vill lesa „foldar“ fyrir „fyllar“ í vísu Helga trausta.

Skýringartilraunir á vísu í útgáfu þessari styðjast vitanlega við skýringar annarra mér færari manna að miklu leyti, þó að mér hafi sumstaðar sýnt önnur skýring líklegri. En þær tilraunir geta auðvitað orkað tvírnælis, að minnsta kosti sumar, eins og allmargar skýringartilraunir annarra.

ÚTGÁFUR LANDNÁMABÓKA

1. *Útgáfa 1688.* Þórður biskup Þorláksson gaf Landnámu fyrst út 1688, og var hún þá nefnd „*Sagan LANDNÁMA um fyrstu byggingu Íslands af Nordmönnum. Skálholt. Þrykkt af hendi Kruse. A(nno) MDCLXXXVIII*“. Útgáfan var helguð Kristjáni konungi V. Þórður biskup skrifaði sjálfur formála, dags. 18. apríl 1688. Til þess að annast útgáfunna segist biskup hafa valið „*erusalem og velforstandugan mann Einar Eyjólfsson bér-adsdómara í Árnesþingi, hverjum eg (þ. e. Þórður biskup) bygg nú fáa eður enga vor á meðal fram taka í fróðleik og skilning íslenzkra sagna og antikvitetá*“. Bókin er prentuð eftir Skarðsárþók, afskriftinni í AM 110.

2. *Útgáfa 1774.* Þá var bókin gefin út í Kaupmannahöfn með heitinu „*Íslands landnámabók á kostnað Subms með latneskri þýðingu*“. Annaðist Hannes Finnsson, síðar biskup, útgáfuna og ritaði fyrir henni formála á latínu. Útgáfunni fylgdu vísnaskýringar. skrá um manna nöfn og staða og skýringar óvenjulegra orða og torskilinna. Hannes biskup rannsakaði Sturlubók, Hauksbók og Þórðarbók og notaði til leiðréttinga, en Skarðsárþók, eftirritið í AM 104, lagði hann þó til grundvallar.

3. *Útgáfan 1829.* Þá lét Hið konunglega norræna fornfræðafélag gefa Landnámu út í Kaupmannahöfn, en nefnd er hún „*Íslands landnámabók*“, ásamt Íslendingabók og Heiðarvígasögu, í einu bindi. Útgáfuna önnuðust þeir Þorgeir Guðmundsson, síðar prestur á Lálandi í Danmörk, og Þorsteinn Helgason, síðar prestur í Reykholti. Þeir notuðu að vísu Sturlubók, Hauksbók og Þórðarbók, eins og Hannes Finnsson, en eftirrit Skarðsárþókar í AM 104 lögðu þeir þó til grundvallar, eins og Hannes Finnsson hafði gert.

4. *Útgáfa 1843.* Hið konunglega norræna fornritafélag kostaði einnig þessa útgáfu. Var landnámabók nú gefin út í I. bindi Íslendingasagna, ásamt Íslendingabók og ættar-tölubrotum nokkrum. Finnur Magnússon skrifaði formála, en Jón Sigurðsson annaðist útgáfuna. Hafði hann fundið brotið af Melabók í AM 445 quarto og notaði það. Nú var Sturlubók lögð til grundvallar, textunum að mestu steypt saman, en annars tekin afbrigði neðanmáls úr öllum landnámugerðum og eftirritum þeirra, og einnig úr hinum eldri útgáfum. Fullnægði þessi útgáfa vitanlega langbezt þörfum rannsóknarmanna, en er þó dálítið tornotuð vegna hins mikla safns afbrigða neðanmáls. Bar útgáfa þessi mjög af hinum eldri útgáfum, en er fyrir löngu orðin torgæt.

5. *Útgáfa Sigurðar Kristjánssonar Reykjavík 1891* er prentuð eftir útgáfunni 1843. Valdimar Ásmundarson ritstjóri annaðist þá útgáfu, sem er handhæg og þægileg almenningsútgáfa, en fullnægir ekki rannsóknarmönnum.

6. *Útgáfa 1900.* Hið konunglega norræna fornritafélag gaf út í Kaupmannahöfn árið 1900 þrjár gerðir landnámabóka, hverja í sínu lagi: Hauksbók, Sturlubók og Melabókarbrotið (AM 445), og að auki útdrátt úr sögu Ólafs Tryggvasonar um landnám m. fl. Finnur Jónsson annaðist útgáfuna. Það hefur hvorki dulizt honum né öðrum fræðimönnum, að gerðir landnámabóka eru víða svo ólíkar, að full þörf var að gefa hverja þeirra út sér. Finnur Jónsson skrifaði langan formála fyrir útgáfunni og gerði á margan hátt góða grein fyrir handritum og efnismun þeirra og leysti útgfu þeirra af hendi með nákvæmni, enda hefur hann lagt mikla vinnu í það starf. En hann hafði ekki fengið réttan skilning á ýmsum höfuðatriðum varðandi samband landnámagerðanna, en slíkt þurfti þó naumast að koma að sök um sjálfa útgáfu handritanna.

7. Árið 1905 var landnáma gefin út í Oxford í *Origines Islandiæ*, og hafði Guð-

brandur Vigfússon búið þá útgáfu undir prentun. Fylgdi henni þýðing á ensku neðanmáls. Hefur útgáfa þessi víst verið lítt kunn hér á landi og sýnist lítt taka fram almenningsútgáfu Sigurðar Kristjánssonar.

8. Árið 1909 var útgáfa Sigurðar Kristjánssonar frá 1891 prentuð upp, og þó nokkuð tekin til greina útgáfa landnámugerðanna frá 1900.

9. Árið 1921 gefur Árnasafnsnefnd loks út Þórðarbók (AM 106, 112), og annaðist Finnur Jónsson útgáfuna. Er sú útgáfa einnig með nákvæmni af hendi leyst, en útgefandinn breytti þó lítt um skoðun á sambandi landnámugerða. En allt um það var mikill fengur að útgáfu Þórðarbókar, en sá er ljóður á, að útgáfan er alveg registruslaus, og torveldar það mjög notkun hennar, eins og geta má nærri. Ekki tölusetti F. J. heldur kapitula Þórðarbókar, heldur vísar til tilsvareandi kapit. Sturlubókar og Hauksbókar. Textar fjögurra gerðanna hafa með þessum hætti verið gefnir út hver í sínu lagi, en notkunin er þó enn heildur seinleg, því að alltaf þarf að fletta upp á þremur stöðum og stundum fjórum, þar sem Melabók nær til.

10. Árið 1925 gaf Konunglega norræna fornritafélagið enn út „Landnámabók Íslands“, og annaðist Finnur Jónsson enn útgáfuna. Var Sturlubók lögð til grundvallar að langmestu leyti, en afbrigði úr hinum tekin neðanmáls. Er notkun útgáfu þessarar torveldleikum bundin, enda hefur einn góður fræðimaður farið þeim orðum um hana, að það gæti „verið efni í álitlega ritgerð að rekja allan þann misskilning, sem sú útgáfa hefur valdið um 16 ár. Hér eftir ætti aldrei að nota hana til neins, nema sem víti til varnaðar“ (J. J. Gerðir Landnámabókar bls. 218). Þetta má víst til sanns vegar færa, en þó má segja það útgáfunni til lofs, að pappír og letur er í bezta lagi og nafnskrár yfirléitt góðar.

11. Loks var Landnáma Sigurðar Kristjánssonar prentuð upp 1942, og annaðist Guðni skólastjóri Jónsson útgáfuna og hefur tekið til greina eftir því sem kostur var í slíkrri útgáfu hinar nýrri útgáfur af landnámabókum.

11. gr.

GREINARGERÐ UM ÚTGÁFU ÞESSA

I. Skammstafanir:

H = Hauksbók.

M = Melabók.

S = Sturlubók.

Sk = Skarðsárbók.

P = Þórðarbók.

Hér er textum allra fjögurra landnámagerðanna safnað saman á einn stað. Þetta er að vísu gert í öllum útgáfum landnámabóka, nema útgáfu Hauksbókar, Sturlubókar og Melabókar 1900 og útgáfu Þórðarbókar, er Finnur Jónsson nefndi Melabók, 1921. En hér er prentaður sér texti einnar eða fleiri gerðar, sem svo þykir ólíkur hinum, að samsteypa þótti óhagfelld. Má vel vera, að sumum þyki sumstaðar óþarflega mikið gert að prentun texta sér, en aðrir telji hentugra, að slíkt hefði stundum verið gert, þar sem þó textum var steypst saman. En hvað sem um það er, þá mun hver meðallagi athugull maður mega sjá, hvað í hverri gerð stendur. Textasamsteypan er nokkurt ná-

kvæmnisverk, svo að búast má við einhverjum villum hér, eins og í öðrum verkum dauðlegra manna. En von mín er þó sú, að skekkjur séu ekki margar né háskalegar. Eins og sýnt var, er Sturlubók elzt inna fjögurra Landnámugerða. Texti hennar er því lagður til grundvallar, þar sem textum er saman steyppt, og er þó auðvitað ekki með því sagt, að texti Sturlubókar sé hvarvetna beztur eða réttari en textar allra hinna. En einhvern textanna varð að leggja til grundvallar, og texti Sturlubókar sýnist yfirleitt vera slíkur, að rétt sé að leggja hann til grundvallar, eins og gert er í útgáfunum 1843 og 1925.

Til leiðbeiningar þeim, er útgáfu þessa nota, skal þetta tekið framt:

a) Fyrir ofan hverja grein eru settir upphafsstafir þeirra Landnámugerða, sem í greininni eru sýndir. S H M P fyrir ofan grein merkir þá það, að greinin er eins eða er samsteypa úr öllum gerðunum fjórum. S H P merkir það, að Sturlubók, Hauksbók og Þórðarbók hafi greinina slíka sem sýnt er. Ef Melabókarbrotið hefur samsvarandi grein, en eigi svo líka, að samsteypa þyki færr, þá kemur hún sér með upphafsstaf M fyrir ofan. En ef greinin er alls ekki í Melabókarbrotinu, þá er það efni tæmt með greininni úr hinum, og Melabókar er þá að engu getið. Með samsvarandi hætti fer, ef einhver hinna gerðanna er svo ólík, að samsteypa þykir ekki gerleg eða grein vantar í hana, eða grein er einungis í einni gerð, en vantar með öllu í hinar.

Dæmi þess, er grein í öllum fjórum gerðunum er steyppt saman, er S 339 M 4 H297 P 12 (bls. 16—17). Dæmi þess, er grein hverrar gerðar um sama efni er prentuð sér, er S 345 M 9 H 294 P 19 (bls. 22—24). Dæmi þess, er tveimur gerðum er steyppt saman, en hinar tvær eru prentaðar sér, er S 249 H 308, en P og M eru prentaðar hvor í sínu lagi (bls. 28—29). Dæmi þess, er tvær gerðir hafa grein, en eina (eða hinar) vantar hana, er H 57 P 131 (bls. 99—100).

b). Að því leyti sem textum er steyppt saman, athugast:

1. Ef orð eða setning, ein eða fleiri, eru aðeins í einum textanum eða öðrum, en ekki í hinum, þá er það orð eða setning (eða setningar) sveigletraðar og stafamerki þeirra gerða, sem hafa hið sveigletraða efni, sett í sviga aftan við það, sem sveigletrað er. Dæmi: Bls. 1: En Beda prestr andaðist DCCXXXV árum eftir holdgan drottins (SH) vors herra Jesú Kristi (H P). Þá er setningin öll í S þannig: En Beda prestr andaðist DCCXXXV árum eftir holdgan drottins vors. Í H er hún þannig: En Beda prestr andaðist DCCXXXV árum eftir holdgan drottins vors herra Jesú Kristi. Og í P er hún loks þannig: En Beda prestr andaðist DCCXXXV árum eftir holdgan vors herra Jesú Kristi. S sleppir orðunum „herra Jesú Kristi“, en P sleppir orðinu „drottins“. En H hefur hvort tveggja það, er hinar sleppa. Fyrirsagnir greina, sem ekki eru í öllum gerðum, eru prentaðar með sama hætti, nema lettrið er þá stærra. Sjá t. d. S 56 H 44 P 118 (bls. 91). Stundum stendur svo á, að t. d. tvær gerðir hafa setningu, sem ein gerðin hefur eigi, en einhver orðamunur er í slíkri steningu. Er þá svigi settur fyrir framan það orð eða þau orð, sem munar, en þegar því eða þeim líkur, þá er í sviga sett tilsvareandi orð í hinn gerðinni með upphafsstaf viðeigandi gerðar. Dæmi: S 383 H 244 P 341 bls. 267: ok Þórir faðir Hrafkels (goða (guða H) (S H). Þetta merkir, að P hafi ekki orðið goða, en S og H hafa það, þó svo, að S hefur goða, en H orðið guða. Þá ber enn svo til, að tvær gerðir hafa t. d. setningu, sem eina eða hinar vantar, en önnur þeirra hefur orð, eitt eða fleiri, í þeirri setningu, sem hinar vantar. Er þá svigi settur fyrir framan það eða þau orð og upphafsstafir þeirrar gerðar, sem auka þenna hefur, og svigi aftan við. Dæmi: S 1 H 1 P 1 (bls. 1): Þat fannst í Papey austr (ok H) í Papýli (H P). Þetta merkir það, að setningin er ekki í S, en í H og P, svo, að einungis H hefur orðið ok, sem sýnist breyta merkingu setningarinnar.

2). Þótt textum sé steypst saman, er orðamunur oft nokkur, og stundum merkingamunur. Þá er venjulega lagður til grundvallar texti þeirrar gerðar, sem fyrr eða fyrst getur fyrir grein. Ef texti S er í greininni, þá er S venjulega fyrst greind, eins og fyrr segir. Ef nú hinar gerðirnar hafa mismunandi texta, þá er það, sem munar í S (eða texta þeirrar gerðar, sem til grundvallar er lagður) prentað með sveiglettri, en það, sem svarar þar til í hinni gerðinni eða hinum gerðunum, er prentað með venjulegu letri innan sviga með upphafsstaf hinnar gerðarinnar eða hinna gerðanna fyrir aftan. Ef þær gerðir eru líka mismunandi, er prentað sér það, sem í hvorri eða hverri stendur í sama sviga með upphafsstaf hverrar fyrir aftan það, sem í henni stendur. Dæmi: S 360 H 316 P 31 (bls. 36): Ketill inn einhendi hét maðr, son Auðunar þunnkårs (þurrkårs Þ). Hér hafa S og H allt eins, en þ hefur þurrkårs. fyrir þunnkårs (Hér hefði þó mátt hafa innan sviga einungis (þunn-Þ), eins og víða er gert. - fyrir framan eða aftan það, sem í sviga stendur, merkir þá, að orðið sé að öðru en þeim orðshluta, er aftan við eða framan við orðshluta eða milli - - stendur, eins). S 114 H 86 P 176 (bls. 140—141): *Ok var þeirra son Guðmundr ok var it mesta afarmenni* (Þeirra son Sigmundr H Ok þeirra son Guðmundr. Þórir var it mesta afarmenni Þ). Sveigletraða setningin er texti Sturlubókar. Í sviganum kemur fyrst samsvarandi texti Hauksbókar, og síðan texti Þórðarbókar.

3. Oft er svo farið, að hluti texta í grein er svo líkur texta annarra greina eða annarrar greinar, að gerlegt hefur þótt að steypa þeim saman, en svo er aftur sumt í þeim greinum svo ólíkt að orðfari eða efni, að hagfelldast hefur þótt að prenta hluta úr texta einnar gerðar eða fleiri sér. Síðar í sömu grein landnáma-gerðanna er líkingin aftur stundum svo mikil, að steypa má þeim saman öllum eða ef til vill tveimur. Þar sem grein endar ekki, heldur er framhald hennar tekið á eftir, eru settir Dæmi: Grein Sturlubókar, Hauksbókar og Þórðarbókar um Geirmund heljarskinn (bls. 141—142) eru prentaðar saman að „undir Skarði“, en . . . settir fyrir aftan. Síðan kemur framhald greinarrinnar í S, svo í H og síðast í P. M er síðansteypuð. Hún er svo ólík hinum, að samsteypa þótti ógerleg. Stundum endar grein einnar gerðar, en önnur eða aðrar segja lengra máli. Þá eru einnig settir aftan við sameiginlegu greinina, en framhald hennar í annarri gerðinni eða öðrum gerðum kemur síðan. Dæmi: H 108 P 198 (bls. 162): Sameiginlegur texti er til „herra Rafns“ og þar lýkur greininni í H. En P segir lengra máli, og kemur það með yfirskrifinni P næst á eftir.

Stundum er textamunur í upphafi greinar svo mikill, að ekki er gerlegt að steypa saman textum. Dæmi: S 309 H 270 annars vegar og P 367 hins vegar (bls. 282) En síðan sýnist texti S og P nógu líkir á kafla til samsteypu, en texti H samsvarandi er prentaður sér. Í næstu grein (bls. 284) hefur þótt mega steypa saman öllum þremur textunum í upphafi, en setningin um sverðið o. s. frv. er prentuð sér úr hverri gerð, en síðan er textum þeirra allra steypst saman.

Þeir, sem kynnu að láta sér texta einnar gerðar nægja, en hirða ekki, hvað í hinum gerðunum stendur, geta auðvitað hlaupið yfir texta þeirra, þar sem þeir eru prentaðir sér, eða hlaupið yfir þau afbrigði, sem þeir ekki hirða að lesa. En allir þeir, sem vilja sjá, hvað í tveimur eða fleirum textum stendur, lesa þá auðvitað alla og bera saman. Sá, sem t. d. vill einungis lesa texta H 63, um Laugarbrekku-Einar, getur hlaupið yfir það af P 138, sem prentað er sérstakt (bls. 105). Og ef einhver skyldi einungis hirða um það, sem í Sturlubók segir um Laugarbrekku-Einar, getur þá hlaupið bæði yfir það, sem í Hauksbók og Þórðarbók segir um hann. En sennilega verða þeir fleiri, sem á annað borð taka til lestrar landnámaabóka, er þykir fróðlegra að sjá, hvað í öllum textum stendur, enda mun samanburður textanna sýna það nægilega glögggt, að ekki verður með réttu talað um „Landnámu“ svo sem að eins ein bók væri, eins og tíðast hefur verið

gert, heldur hafa gerðir landnámasagna um 1300 verið í rauninni fjórar (St. S, H og M, sem Þórðarbók kemur að mestu í staðinn fyrir), enda þótt S, H og M séu allar af sömu rót runnar og allar geymi þær að meginstofni til sama efnis.

II. Markmiðið hefur verið að sýna texta allra fjögurra Landnámugerðanna, sem enn eru til, Sturlubókar, Hauksbókar, Melabókarbrotsins og Þórðarbókar. Því eru tekin mörg stílafríðgi, sem engu máli skipta um efni, svo sem mismunandi orðaröð og orðamunur. En mun á nokkrum orðmyndum, sem oft koma fyrir, eða mismunandi stafsetningu, hefur ekki þótt ástæða til að greina, enda ekki fylgt föstum reglum um slíkt í handritunum. S og H eru afrit frá 17. öld, en M frá c. 1400. En ætla má að J. Erl. hafi reynt að þræði rithátt S og H, þó að einhverju kunni að skeika. Skál nú geta ins helzta af slíku:

1. Ákveðni greinirinn. S hefur venjulega *enn. en og et*. H oftast *hin, bin og bit*, en ekki er þó fullt samræmi þar í. M hefur og *hin*.

2. H hefur *E* fyrir framan *x* í eiginnöfnum. Exará, Exarfjörður, Exna-Þórir o. s. frv., þar sem S hefur *Ö*.

3. H sleppir *b* fyrir framan *l* og *r*. Líðarendi, Reinn, fyrir Hlíðarendi, Hreinn. S sleppir þó *b* stundum í sömu samböndum, t. d. Rafsi fyrir Hrafsi.

4. Orðin *brott, braut, brutt(u)* og *burt(u)*, stundum með *á* eða *í* fyrir framan, eru höfð reglulaust, að því er virðist.

5. H hefur venjulega *millim* (oft *á* eða *í* fyrir framan), en hin *milli* eða *millum* (oft með *á* eða *í* fyrir framan).

6. *Gera, gjöra, gerði, gjörði* eða *geyrði* eru mjög á reiki.

7. Neitunarorðin *ei, ekki* og *eigi* skiptast mjög á. Sama er og um neitunarforskeytið *ó* og *ú*. Svo er og um *aldrei, aldri, aldregi, engi* og *enginn*.

8. *a* og *o* skiptast mjög á í ýmsum orðum, svo, hvorr, hvarr, hvorr tveggja, hvarr, hvartveggja.

9. Handritin hafa ýmist *sonr, sunr* eða *son*. Slík afbrigði eru um mörg fleiri orð, sem þýðingarlaust virðist að greina, svo sem fyrir og *fyrri, Herrauðr, Herruðr* o. s. frv. Tölur eru ýmist táknaðar að hætti Rómverja eða með venjulegum bókstöfum.

10. S hefur stundum *b* á eftir *l* og *r* í stað *f*: *Úlbr, Torbi* fyrir *Úlfr, Torfi*.

11. M hefur *Erlýgr* fyrir *Örlygr*, tvöfalt *a* til að tákna langt *a*-hljóð og *æ* fyrir *é* (ær fyrir *er*).

III. Afskriftir sira Jóns Erlendssonar af Sturlubók (AM 107 fol.) og Hauksbók (AM 105 fol.) og Þórðarbók (AM 106 og 112 fol.) hafa verið léðar úr Árnasafni til Landsbókasafnsins, að tilhlutan minni og beiðni þess, og hefur textinn verið borinn saman við afskriftirnar, en Melabókarbrotið (AM 445 4to) er prentað eftir útgáfu Finns Jónssonar í Landnámu Kbh. 1900. Skinnblöðin 14 Hauksbókar hef ég ekki haft, en um þau er farið eftir Landnámuútgáfu Finns Jónssonar áðurgreindri. Í samningu nafnaskrárinnar hafa inar góðu nafnskrár útgáfnanna 1843 og 1925 auðvitað verið ómetanlegur stuðningur.

IV. Bók þessari fylgja litprentaðir upprættir af öllu landinu, þar sem sýnt er landslag, helztu ár og vötn, að því leyti sem nauðsynlegt má telja til þess að sýna einstök landnám. Upprættina hefur Ágúst Böðvarsson gert eða látið gera, en prentaðir hafa þeir verið í Englandi. Eins og alkunnugt er, ber landnámugerðum einatt mjög á milli um ákvörðun einstakra landnáma, og jafnvel í sömu landnámugerð er ósamræmi milli ákvörðunar landnáma tveggja landnámsmanna, er landnám þeirra liggja hvort að öðru. Nefna má til dæmis sagnirnar um landnám Ketilbjarnar gamla og Gríms í Grímsnesi (bls. 52, 53) og um landnám Kolgríms ins gamla á Hvalfjarðarströnd (bls. 70) Svo eru ákvarðanir landnámsmarka allvíða mjög ónákvæmar, svo að torveld er markasetning milli landnáma. Nákvunnigir menn á stöðum þeim, sem um er að refa, kunna að geta greitt úr sumu,

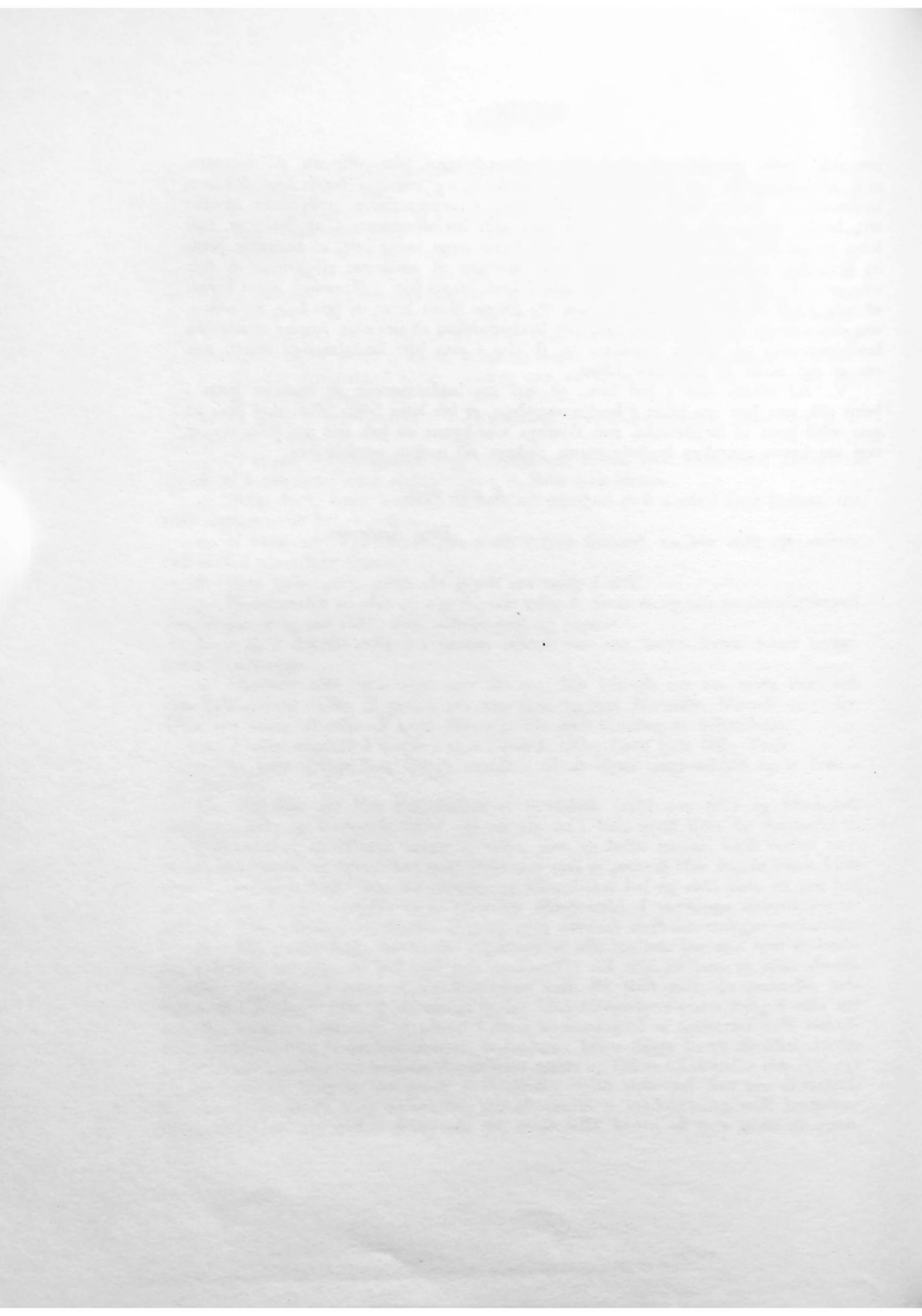
XXXIX

sem ekki verður ákveðið með vissu eftir landsuppdráttum, þótt góðir séu. Af ósamræmi milli landnámugetra um landnámsmörk, óákveðnum og stundum bersýnilega skökkum landamerkjum þeirra, leiðir það, að slík mörk á uppdrættinum verða ekki ákveðin sett, heldur aðeins svo, að á því svæði, sem nafn landnámsmanns á uppdrætti er, hafi hann fengið land til eignar. Samt sem áður þykir mega vænta þess, að uppdrættir þessir og ákvörðun landnáma á þeim megi verða mönnum til sæmlegrar glöggvunar, er þeir vilja gera sér þess grein, hvar hver hafi numið land, jafnvel þótt staðkunnugir menn kynnu að hafa getað ákveðið mörkin með vissu eða góðum líkum betur en þeir hafa átt kost á, sem einungis eða að mestu leyti hafa haft landsuppdráttu að fara eftir. Annars er athugun landnámsmarka og víðátta landnáma m. fl. efni í einn þátt landnámasögu vorrar, sem enn er eigi skráð til nokkurrar hlítar.

V. Að lokum skal á það bent, að skrá um landnámsmenn og landnám hvers í þeirri röð, sem þeir eru taldir í landnámugetrum, er hér látin fylgja. Ætti skrá þessi að geta orðið þeim til hagarauka, sem skjótlega vilja kynna sér það, sem um þetta efni er sagt um hvern einstakan landnámsmann, einkum við notkun uppdráttanna.

8. sept. 1948.

Einar Arnórsson.

S 1. H 1. P 1.

Þetta er prologus fyrir bók þessi (H).

Í aldarfarsbók þeirri, er Beda prestur heilagur gerði, er getit eylands þess, er *Tíli* (Thíle H Thyle P) heitir *ok* (S) *á bókum er sagt, at* (á bókum, er sagt er P) liggi VI dægra sigling í (S) norðr frá Bretlandi. Þar sagði hann eigi koma dag á vetr ok eigi nótt á sumar, þá er (S H) dagr er *sem* (S H) lengstr. Til þess ætla vitir menn þat haft, at Ísland sé Thíle kallat, at þat er víða á landinu. *er* (at P) sól skínn um nætr, þá er dagr er *sem* (S) lengstr, en þat er víða um daga, *er* (at H P) sól sér ei, þá er nótt er *sem* (S P) lengstr. En Beda prestur andaðist DCCXXXV árum eftir holdgan drottins (S P) vors herra Jesu Kristi (H P), at því ritat er, *ok* (S H) meir en hundraði ára, fyrir *en* (S H) Ísland byggðist af Norðmönnum. En áðr Ísland byggðist af *Noregi* (Norðmönnum H P) voru þar þeir menn, er Norðmenn kalla Papa. *Þeir* (Pat P) voru menn kristnir, ok hyggja menn, at þeir *hafi verit* (muni verit hafa H væri P) vestan um haf, því at fundust eftir þeim bækr írskar, bjöllur ok baglar ok fleiri hlutir, þeir *er þat* (at þat H er af P) mátti skilja, at þeir voru Vestmenn. *Þat fannst í Papey austr* (ok H) *í Papýli* (H P). *Enn* (S) er ok þess getit á bókum enskum, at í þann tíma var farit milli landanna.

S 2. H 2. P 2.

Hér hefr Landnámubók, ok segir í inum fyrsta kapitula, hvert skemmst er frá Íslandi (H).

Hér hefr upp Landnámabók Íslandsbyggðar (P).

Þá er (Á þeim tíma er H P) Ísland fannst ok byggðist af *Noregi*, var Adrianus páfi (papa H) í Róma ok Jóhannes eftir hann (S), sá er inn *Landnáma*

V. var með því nafni í *postullegu* (því H) sæti. En Hlöðver Hlöðversson keisari fyrir norðan Fjall. En Leo ok Alexander son hans yfir Miklagarði. Þá var Haraldr *inn* (H Þ) hárfagri konungr yfir Noregi, en Eyrikr *Emundason* (Eymundarson H Þ) í *Svíþjóð* (yfir Svíaríki H Þ) ok Björn son hans. En Gormr inn gamli *LVIII konungr* (Þ) at Danmörk. En (S) Elfráðr inn ríki í Englandi ok Játvarðr son hans, en Kjarvalr at Dyflinni á Írlandi (Þ). Sigurðr *jarl inn ríki* (inn ríki jarl H) at Orkneyjum,¹⁾ *bróðir Rögnvalds jarls* (Þ). . . .

S

Svo segja vitrir menn, at úr Noregi frá Staði sé VII dægra sigling í vestr til Horns á austanverðu Íslandi En frá Snæfellsnesi, þar er skemmst er, IV dægra haf í vestr til Grænlands. En svo er sagt, ef siglt er úr Björgyn rétt í vestr til Hvarfsins á Grænlandi, at þá mun siglt vera tylft fyrir sunnan Ísland. Frá Reykjanesi á sunnanverðu Íslandi er V dægra haf til Jölduhlaups á Írlandi . . .²⁾ IIII dægra haf norðr til Svalbarðs í Hafsbót.

H Þ

Svo segja vitrir menn, at úr Noregi frá Staði sé VII dægra sigling til Horns á austanverðu Íslandi. En frá *Snjófellsnesi* (Snæfellsnesi Þ) IV daga sigling til Hvarfs á Grænlandi í *vestr*, þar skemmst er (Þ). Af *Hernum* (Húsnum Þ)³⁾ af (í Þ) Noregi skal sigla jafnan í vestr til Hvarfs á Grænlandi, ok er þá siglt fyrir norðan Hjaltland, svo at því at (H) eins sé þat, at allgóð sé sjóvarsýn, en fyrir sunnan Færeyjar, svo at sjór er (sé Þ) í *miðjum blíðum* (miðjar hlíðar Þ), en svo fyrir sunnan Ísland, at þeir *hafa* (hafi Þ) af *fugl* (fugli Þ) ok hval. Frá Reykjanesi á sunnanverðu Íslandi er III dægra haf til Jölduhlaups á Írlandi í suðr.

1) Þ á spássíu: ok Katanesi, son Eysteins glumru ok(?) Torf-Einarr bróðurson hans.

2) Hér sýnist sleppt úr í S.

3) Húsnum Sk. 25.

En frá Langanesi á norðanverðu Íslandi er IIII dægri haf til Svalbarða norðr í Hafsbót. En dægursigling er til óbyggða á (í Þ) Grænlandi úr Kolbeinsey í (H) norðr.

S 3 Þ 3

FRÁ NADDODD VÍKING (S).

Svo er sagt, at menn skyldu fara (hafa farið Þ) úr Noregi til Færeyja. Nefna sumir til Naddodd víking. En þá rak vestr í (um Þ) haf ok fundu þar land mikit. Þeir gengu upp í Austfjörðum á fjall eitt hátt ok sáust um víða, ef þeir sæi reyki eða nokkur líkindi til þess at landit væri byggt, ok sá þeir þat ekki. Þeir fóru aftr um haustit til Færeyja. Ok er þeir sigldu af landinu, féll snær mikill á fjöll, ok fyrir þat kölluðu þeir landit Snæland. Þeir lofuðu mjök landit. Þar heitir nú Reyðarfjall í (á Þ) Austfjörðum, er þeir höfðu at komit. Svo sagði Sæmundr *prestr inn* (S) fróði.

H 4

FRÁ NADDODDI.

Naddoddr hét maðr, bróðir Öxna-Póris, mágr Ölvis barnakarls. Hann var víkingr mikill. Af því staðfestist hann í Færeyjum, at hann átti hvergi annarstaðar vel fritt. Hann fór úr Noregi ok vildi til Eyjanna ok varð sæhafi til Garðarshólms ok kom í Reyðarfjörð í Austfjörðum. Ok gengu þeir þar á in hæstu fjöll at vita, ef þeir sæi nokkurar mannavistir eða reyki, ok sá þeir ekki tíðinda. En er þeir sigldu frá landinu, féll snjór mikill. Af því kallaði hann Snæland. Þeir lofuðu mjök landit.

S 4 Þ 4

FRÁ GARÐAR (S).

Maðr hét Garðar Svafarsson, *sænskur* (svenskur Þ) að ætt. Hann fór að leita Snælands at tilvísan móður sinnar framsýnnar. Hann kom at

landi fyrir austan Horn it eystra. Þá var þar höfn. Garðar sigldi umhverfis landit ok vissi, at þat var eyland. Hann *var um vetr í norðr* (kom um vetrinn fyrir norðan Þ) í Húsavík á Skjálfanda ok gerði þar hús. Um vorit, er hann var búinn til hafs, sleit frá honum mann á báti, er hét Náttfari, ok þræl ok ambátt. Hann byggði þar síðan, er heitir Náttfaravík.¹⁾ Garðarr fór þá til Noregs ok lofaði mjök landit. Hann var faðir Una föður Hróars Tungugoða. Eftir þat var landit kallat Garðarshólmr, ok var þá skógr milli fjalls ok fjöru.

H 3

FRÁ GARÐAR.

Garðarr hét maðr, son Svafars ins svenska. Hann átti jarðir á Sjólandi, en var fæddr í Svíaríki. Hann fór til Suðreyja at heimta föðurarf konu sinnar. En er hann sigldi í gegnum Pettlandsfjörð, þá sleit hann undan veðr, ok rak hann vestr í haf. Hann kom at landi fyrir austan Horn. Þar var þá höfn. Garðarr sigldi umhverfis landit ok vissi, at þat var eyland. Hann kom í fjörð þann, er hann kallaði Skjálfanda. Þar skutu þeir báti, ok gekk á Náttfari þræll hans. Þá slitnaði festin, ok kom hann í Náttfaravík fyrir utan Skuggabjörg, en Garðarr kom öðrum megin fjarðarins ok var þar um vetrinn. Því kallaði hann þar Húsavík. Náttfari var eftir með þræl sinn ok ambátt. Því heitir þar Náttfaravík. Garðarr sigldi austr aftr ok lofaði mjök landit ok kallaði Garðarshólm.

S 5

FRÁ FLÓKA.

Flóki Vilgerðarson hét maðr. Hann var víkingr mikill. Hann fór at leita Garðarshólms ok sigldi þar út, er heitir Flókavarði. Þar mætist Hörðaland ok Rogaland. Hann fór fyrst til Hjaltlands ok lá þar í Flókavogi.

1) Sbr. S 247, H 211, Þ 307.

Þar týndist Geirhildr dóttir hans í Geirhildarvatni. Með Flóka var á skipi bóndi sá, er Þórólfr hét, annarr Herjólf. Faxi hét suðreyskur maðr, er þar var á skipi. Flóki hafði hrafna III með sér í haf. Ok er hann lét lausan inn fyrsta, fló sá aftr um stafn. Annarr fló upp ok aftur til skips. Inn þriðji fló fram um stafn í þá átt, sem þeir fundu landit. Þeir komu austan at Horni ok sigldu fyrir sunnan landit. En er þeir sigldu vestr um Reykjanes ok upp lauk firðinum, svo at þeir sá Snæfellsnes, þá ræddi Faxi um. Þetta mun vera mikit land, er vær höfum fundit. Hér eru vatnföll stór. Síðan er þat kallaðr Faxaóss. Þeir Flóki sigldu vestr yfir Breiðafjörð ok tóku þar land, sem heitir Vatnsfjörðr við Barðaströnd. Þá var fjörðrinn fullr af veiðiskap. Ok gáðu þeir eigi fyrir veiðum at fá heyjanna, ok dó allt kvikfé þeirra um vetrinn. Vor var heldr kalt. Þá gekk Flóki upp á fjall eitt hátt ok sá norðr yfir fjöllin fjörð fullan af hafísun. Því kölluðu þeir landit Ísland, sem þat hefur síðan heitit. Þeir Flóki ætluðu brott um sumarit ok urðu búnir litlu fyrir vetr. Þeim beit ei fyrir Reykjanes, ok sleit frá þeim bátinn, ok þar á Herjólf. Hann tók þar, sem nú heitir Herjólfshöfn. Flóki var um vetrinn í Borgarfirði, ok fundu þeir Herjólf. Þeir sigldu um sumarit eftir til Noregs. Ok er menn spurðu af landinu, þá lét Flóki illa yfir, en Herjólf sagði kost og löst af landinu. En Þórólfr kvað drjúpa smjör af hverju strái á landinu, því er þeir höfðu fundit. Því var hann kallaðr Þórólfr smjör.

H 5 P 5

FRÁ FLÓKA (H).

Flóki *Vilgerðarson* (Valgarðsson Þ) hét víkingr mikill. Hann bjóst af Rogalandi at leita Snjólands. Þeir lágu í Smjörsumdi. Hann fékk at blóti miklu ok blótaði hrafna III, þá er honum skyldu leið vísa, *því at* (H) þá höfðu *hafsiglingarmenn* (hafsiglingamenn Þ) *engir* (engan Þ) leiðarstein í þann tíma í Norðurlöndum. Þeir hlóðu *varða* (vörðu Þ), er blótit hafði ver-

it, ok kölluðu *Flókavarða* (Flókavörðu Þ). Þat er þar *er* (sem Þ) mætist Höiðaland ok Rogaland. Hann fór fyrst til Hjaltlands og lá í Flókavogi. Þá týndist Geirhildr dóttir hans í Geirhildarvatni. Með Flóka var á skipi bóndi sá, er Þórólfr hét, en annarr Herjólftr ok Faxi, suðreyskr maðr. Flóki sigldi þaðan til Færeyja ok gifti þar dóttur sína. Frá *benni* (honum Þ) var *Þrondr* (Þrándr Þ) í Götum. Þaðan sigldi hann út í haf með hrafna *þá* (H) III, er hann hafði blótat í Noregi. Ok er hann lét lausan inn fyrsta, fló (flaug Þ) sá aftur um stafn. Annarr fló í loft upp ok aftur til skips. Þriðri fló fram um stafn í þá átt, er þeir fundu landit. Þeir komu austan at Horni. Þá sigldu þeir fyrir sunnan landit. En er þeir sigldu vestr um Reykjanes ok upp lauk firðinum, svo at þeir sá Snæfellsnes, þá mælti Faxi: Þetta mun vera mikit land, er vér höfum fundit. Hér eru *vatnföll* (vatnsföll Þ) stór. Þat er síðan kallaðr Faxaóss. Þeir *Faxi* (Flóki Þ) sigldu vestr yfir (um Þ) Breiðafjörð ok tóku þar land, sem heitir Vatnsfjörðr við Barðaströnd. Fjörðrinn allr var fullr af veiðiskap, ok gáðu þeir ei fyrir veiðum at fá heyjanna. *Ok* (Því Þ) dó allt kvikfé þeirra um vetrinn. Vor var heldr kalt. Þá gekk Flóki norðr á *fjöll* (fjall Þ) ok sá fjörð einn fullan af hafísu. Því kölluðu þeir landit Ísland. Þeir fóru brott um sumarit ok urðu síðbúnir. Þar sér enn skálatótt þeirra inn frá *B(r)jánslæk* (Bramslæk Þ) ok svo hrófit ok *svo* (H) *seyði* (seiði Þ) þeirra. Þeim beit ei fyrir Reykjanes, ok sleit þar frá þeim bátinn, ok á Herjólf. Hann *kom* (komst Þ) í Herjólfshöfn. Flóki kom í Hafnarfjörð. Þar fundu þeir hval á eyri einni út frá firðinum ok kölluðu þar Hvaleyri. Þar fundust þeir Herjólftr. Um sumarit sigldu þeir til Noregs. Flóki lastaði mjök landit, en Herjólftr sagði kost ok löst *af* (á Þ) landinu. *En* (H) Þórólfr *lofaði svo mjök, at hann* (Þ) kvað drjúpa smjör af hverju strái á *landi því* (landinu Þ), er þeir höfðu fundit. Því var hann kallaðr Þórólfr smjör.

S 6 H 6 P 6

FRÁ BJÖRNÓLFI (S).

FRÁ INGÓLFI OK HJÖRLEIFI (H).

Björnólfr hét maðr, en annarr Hróaldr. Þeir voru synir Hrómundar Gripssonar. Þeir fóru af Þelamörk fyrir víga sakir ok staðfestust í Dalsfirði á *Fjöllum* (Fjöllum H Þ). Sonr Björnólfs var Örn, faðir *þeirra* (S) Ingólfs ok Helgu. En Hróalds son var Hróðmarr, faðir Leifs. Þeir Ingólfr ok Leifr fóstbræðr fóru í hernað með sonum Atla jarls ins mjóva af Gaulum, þeim *Hásteini* (Hallsteini Þ) ok (S H) Hersteini ok Hólmsteini. Með þeim fóru öll skipti vel. Ok er þeir komu heim, mæltu þeir til samfara með sér annat *sumar* (sumrit Þ). En um vetrinn gerðu þeir fóstbræðr vezlu sonum *jarlsins* (Atla jarls H Þ). At þeirri vezlu strengdi Hólmsteinn heit, at hann skyldi eiga Helgu Arnardóttur eða enga konu ella. Um þessa heitstrenging fannst mönnum fátt. En Leifr roðnaði á *at sjá* (S), ok varð fátt um með þeim Hólmsteini, *þá* (H Þ) er þeir skildu *þar at boðinu* (S). Um vorit eftir bjuggust þeir fóstbræðr *at fara* (S) í hernað ok ætluðu *at fara* (H Þ) til móts við sonu Atla jarls. Þeir fundust við Hísargafll, ok lögðu þeir Hólmsteinn bræðr þegar til orrustu við *þá Leif* (fóstbræðr H Þ). En er þeir höfðu barizt um hríð, *þá* (H Þ) kom at *þeim* (S) Ölmóðr inn gamli, son Hörða-Kára, frændi Leifs, ok veitti þeim Ingólfi. Í þeirri orrustu féll Hólmsteinn, en Hersteinn flýði. Þá fóru þeir Leifr í hernað. En um vetrinn eftir fór Hersteinn at þeim Leifi ok vildi drepa þá. En þeir fengu njósn af för hans ok *gerðu mót þeim*. Varð *þá enn orrusta mikil* (fóru í móti honum ok börðust H Þ), ok féll þar Hersteinn. *Eftir það dreif at þeim fóstbræðrum vinir þeirra úr Firðafylki* (S). Voru *þá* (Eftir þat voru H Þ) menn sendir á fund Atla jarls ok Hásteins at bjóða sættir, ok sættust þeir at því, at þeir Leifr guldu eignir sínar þeim feðgum. En (S Þ) þeir fóstbræðr bjuggu *skip mikit* (eitt mikit skip H Þ) *er þeir áttu* (Þ), ok fóru

at leita lands þess, er Hrafna-Flóki hafði fundit, *ok* (er H Þ) þá var Ísland kallað. Þeir fundu landit ok voru í Austfjörðum í Álftafirði inum syðra. Þeim virðist landit betra suðr en norðr. Þeir voru einn vetr á landinu ok fóru *þá* (S H) aftr til Noregs. Eftir þat varði Ingólfr fé þeirra til Íslandsferðar. En Leifr fór í *bernað* (S) í vestrvíking. Hann herjaði á Írland (Írlandi Þ) ok fann þar jarðhús mikit. Þar gekk hann í, ok var myrkt, þar til er lýsti af *sverði* (vopni H Þ) því, er maðr hélt á. Leifr drap þann mann ok tók sverðit ok mikit fé *af bonum* (annat H Þ). Síðan var hann kallaðr Hjörleifr. *Hjörleifr* (Hann Þ) herjaði *ok* (Þ) víða um Írland ok fékk þar mikit fé (herfang H Þ). Þar tók hann þræla X, er svo hétu: Dufþakr *ok* (S H) Geirrauðr, Skjaldbjörn, Halldórr ok *Drafdittr* (Drafdrítr H Drafdrítr Þ). Eigi eru *nefndir fleiri* (fleiri nefndir H Þ). *En* (S) eftir þat fór Hjörleifr til Noregs ok fann þar Ingólf fóstbróður sinn. Hann hafði *áðr fengit* (fengit áðr H Þ) Helgu Arnardóttur, systur Ingólfs.

S 7 H 7 Þ 7

FRÁ INGÓLFI OK HJÖRLEIFI (H).

Þenna vetr (Vetr þenna H Þ) fekk Ingólfr at blóti miklu ok leitaði sér heilla um forlög sín. En hjörleifr vildi aldri blóta. Fréttin vísaði Ingólfi til Íslands. Eftir *þat* (S Þ) bjó sitt skip hvorr þeirra mága til Íslands *ferðar* (S). *Hafði Hjörleifr herfang sitt á skipi, en Ingólfr félagsfé þeirra, ok lögðu til hafs, er þeir voru búnir* (Hafði Ingólfr félagsfé þeirra á skipi *sínu* (Þ), en Hjörleifr herfang sitt. Þeir lögðu til hafs, þá er þeir voru búnir, ok sigldu út H Þ).

S 8 H 8 Þ 8

VÍG HJÖRLEIFS (H).

Sumar þat, er þeir Ingófr fóru *til* (S) at byggja Ísland, hafði Haraldr *konungr inn* (H Þ) hárfagri verit XII ár konungr *at* (í H Þ) Nor-

egi. Þá var liðit frá upphafi þessa heims (þessarar veraldar H Þ) ok frá því, er (at Þ) Adam var skapaðr (H Þ) III (VI H Þ) þúsundir vetra ok (S H) LXXIII vetr, en frá holdgan drottins vors Jesu Kristi (H Þ) DCCC ok LXXIII ár (DCCC ára ok LXXIII vetr H Þ). Þeir höfðu samflot, þar til er (S H) þeir sá Ísland. Þá skildi með þeim. En (H Þ) þá er Ingólfr sá Ísland (land H Þ), skaut hann fyrir borð öndugissúlum (öndvegissúlum Þ) sínum til heilla sér (Þ). Hann mælti svo fyrir, at hann skyldi þar byggja, er súlurnar kæmi á land. Ingólfr tók þar land, er (sem H Þ) nú heitir Ingólfshöfði. En Hjörleif rak vestr fyrir land (landitH) ok (S Þ) fekk hann vatnfátt. Þá tóku þrælarnir írsku þat ráð at knoða saman mjöl ok smjör ok kölluðu þat óþorstlátt. Þeir nefndu þat minþak. En er þat var til búit, kom regn mikit, ok tóku þeir þá vatn á (af H Þ) tjöldum. En er minþakið tók at mygla, köstuðu þeir því (S H) fyrir borð, ok rak þat á land, þar sem nú heitir Minþakseyrr. Hjörleifr tók land við Hjörleifshöfða, ok var þar þá (S) fjörðr, ok horfði botninn inn (S) at höfðanum. Hjörleifr lét þar gjöra skála tvo, ok (S H) er önnur tóttin XVIII faðma, en önnur XIX. Hjörleifr sat þar um vetrinn. En um vorit vildi hann sá. Hann átti einn uxa ok lét hann þrælana draga arðrinn. En er þeir Hjörleifr voru at skála (Hjörleifr var at skálasmiði, ok þrælarnir skyldu erja Þ), þá gerði Dufþakr þat ráð, at þeir skyldu drepa uxann ok segja, at skógarbjörn hefði drepit. En síðan skyldu þeir ráða á þá Hjörleif, ef (er H) þeir leitaði bjarnarins. Eftir þat sögðu þeir Hjörleifi þetta. Ok (En H Þ) er þeir fóru at leita bjarnarins ok dreifðust í (um H) skóginn, þá settu þrælarnir at sérhverjum þeirra (þá drápu þrælarnir sérhvern þeirra H Þ) ok myrðu þá alla jafn marga sér. Þeir hljópu á brott með konur þeirra ok lausafé (fé H Þ) ok bátinn. Þrælarnir fóru í eyjar þær (til eyja þeirra H Þ) er sá í haf (til hafs H Þ) til útsuðurs (í útsuðr H Þ) ok bjuggust þar fyrir um hríð.) Vífill ok Karli hétu þrælur Ingólfs. Þá sendi hann vestr með sjó at leita

1) Þ á spássú: Ok börgluðust þar fyrir í eyjunum.

öndvegissúlna sinna. En er þeir komu til Hjörleifshöfða, fundu þeir Hjörleif dauðan. Þá fóru þeir aftur ok sögðu Ingólfi þau tíðindi. *Hann lét illa yfir drápi þeirra Hjörleifs* (Ok lét hann illa yfir H Þ). Eftir þat fór Ingólfr *vestr* (S H) til Hjörleifshöfða. Ok er hann sá Hjörleif dauðan, mælti hann: Lítit lagðist hér fyrir góðan dreng, er *ljótir* (Þ) þrælar skyldu at bana verða, ok sé ek svo hverjum verða, *ef* (er H Þ) eigi vill blóta. Ingólfr lét búa gröft þeirra Hjörleifs ok *sea* (sá H Þ) fyrir skipi þeirra ok fjárlut. Ingólfr (Hann Þ) gekk þá upp á höfðann ok sá eyjar liggja *í útsuðr til hafs* (til hafs í útsuðr H Þ). Kom honum þat í hug, at *þeir* (þrælarnir Þ) mundu þangat hlaupit hafa, því *at* (S H) bátrinn var horfinn. . . .

S H

Ok (H) fóru þeir at leita þrællanna ok fundu þá, þar sem Eið heitir í eyjunum. *Voru* (sátu H) þeir þá *at* (yfir H) mat, er *þeir* (S) Ingólfr *komu* (kom H) at þeim. Þeir urðu felmtsfullir, ok hljóp sinn veg hvert *þeirra* (H). Ingólfr drap þá alla. Þar heitir Dufþaksskor, er hann lézt. Fleiri hlupu þeir fyrir berg, þar sem við þá er kennt síðan. *Vestmannaeyjar heita þar síðan* (Þar heita síðan Vestmannaeyjar H), er *þrælarnir* (þeir H) voru drepnir, því at þeir voru Vestmenn. Þeir Ingólfr höfðu með sér konur þeirra, er myrðir höfðu verit. Fóru þeir þá aftur til Hjörleifshöfða. Var Ingólfr þar vetr annan. En um sumarit eftir fór hann vestr með sjó. Hann var inn III. vetr undir Ingólfsfelli fyrir vestan Ölfusá, *þar* (H) ¹⁾ Þau missari fundu þeir Vífill ok Karli öndvegissúlur hans við Arnarhvol fyrir neðan heiði.

Þ

Þangat fóru þeir at leita þrællanna. Ok er Ingólfr kom þar, sátu þrælarnir yfir mat á eiði því, er þar er í eyjunum. Þeir urðu svo hræddir, ok felmtsfullir, er hinir komu at þeim, at þeir hlaupu (sic!) alla vega í

1) Eyða í H. Sbr. niðurl. kaflans í Þ.

skorur ok fyrir björg. Þar voru þeir allir drepnir, ok er kennt við þá hvern fyrir sig, sem drepinn var. Þar heitir Dufþaksskor, er hann lézt. Við þá eru eyjarnar kenndar, því þeir voru Vestmenn. Þeir Ingólfr höfðu með sér þeirra konur, er myrtir voru, ok fóru aftr til Hjörleifshöfða. Var Ingólfr þar vetr annan. En um sumarit eftir fór hann vestr með sjó ok var inn Þriðja vetr undir Ingólfsfelli fyrir vestan Ölvisá, þar sem sumir segja, at hann sé heygðr [við Arnarhvol']. Þau misseri fundu þeir Vífill ok Karli öndvegissúlur hans fyrir neðan heiði.

S 9 H 9

FRÁ LANDNÁMI INGÓLFS (H).

Ingólfr fór um vorit ofan um heiði. Hann tók sér bústað, þar sem öndvegissúlur hans höfðu á land komit. Hann bjó í Reykjavík. Þar eru enn öndvegissúlur þær í eldhúsi. En Ingólfr nam land milli Ölfusár ok Hvalfjarðar fyrir utan Brynjudalsá *milli ok Öxarár* (ok millim Hranna Gjöllnes H)²⁾ ok öll nes út. Þá mælti Karli: Til ills fóru vær um góð héruð, er vér skulum byggja útnes þetta. Hann hvarf á brutt ok ambátt með honum. Vífli gaf Ingólfr frelsi, ok byggði hann *at* (á H) *Vífilstóttum* (-stöðum H). Við hann er kennt Vífilfell. Þar bjó hann³⁾ lengi. *Varð* (ok var H) skilríkr maðr. Ingólfr lét gjöra skála á *Skallafelli* (Skálafelli H). Þaðan sá hann reyki við Ölfusvatn ok fann þar Karla. . . .

S H 10

ÆTTARTALA (H)

Ingólfr *var* (er H) frægastr allra landnámsmanna,⁴⁾ því at hann kom hér at *óbyggðu* (auðu H) landi ok byggði *fyrstr* (fyrst H) landit. *Ok*

1) Orðin frá [standa á röngum stað í A M 106. Eiga eflaust að standa aftan við: fyrir neðan heiði, og eru það líka í A M 112.

2) Misritun fyrir „Hrafnagjá (ok öll nes“ (?).

3) Eyða fyrir hann í S.

4) Sbr. P 60.

(H) gerðu þat (S) aðrir landnámsmenn eftir hans dæmum síðan (H). Ingólfr átti Hallveigu Fróðadóttur, systur Lofts ins gamla. Þeirra son var Þorsteinn, er þing lét setja á Kjalarnesi, áður alþingi var (vari H) sett. Son Þorsteins (Þeirra son H) var þorkell máni lögsögumaður, er einn heiðinna manna á Íslandi (H) hefur beztt verit siðaðr, at því er menn vita dæmi til (S) Hann lét sik bera í sólargeisla í banasótt (hel- H) sinni ok fal sik á hendi þeim guði, er sólina hafði (hefði H) skapat. Hafði hann (Hann hafði H) ok lifat svo hreinliga sem þeir kristnir menn, er beztt eru siðaðir. Son hans var Þormóðr, er var þá allsherjargoði, er kristni kom á Íslandi. Hans son var Hamall, faðir Más ok Þormóðar ok Torfa. Sigurðr var son Más, faðir Hamals föður Guðmundar föður Þormóðar Skeiðagoða (H).

P 9

Ingólfr fór um vorit ofan um heiði ok tók sér bústað, þar sem öndvegissúlur hans höfðu á land komit. Hann byggði í Reykjarvík ok bjó þar alla æfi. Þar eru öndvegissúlurnar í eldhúsi. Þá mælti Karli: Til ills höfum vér farit um góð héruð, er vér skulum byggja útnes þetta. Hann hvarf á brott ok ambátt með honum. Vífli gaf Ingólfr frelsi, ok byggði hann á Vífilstöðum. Við hann er kennt Vífilfell. Þar bjó hann lengi ok var skilríkr maðr. Ingólfr lét gera skála á Skálafelli. Þaðan sá hann reyki við Ölfusvatn (eða Ölfusá) ok fann hann þar Karla.

M 1 P 10

Hér hefjast upp landnám í sunnlendingafjórðungi, er nú má þykkja með mestum blóma og umvexti (umveizt¹) M) til virðingar alls vors lands fyrir guðs gæzlu ok inu æztu höfðingja, er nú gæta með honum þessarar landsbyggðar ok í þeim fjórðungi byggja ok byggt hafa, bæði lærðir ok leikir, þar með ok fyrir landskosta sakir (P). . . .

1) Svo.

P

Austfirðingafjórðungur byggðist fyrst á Íslandi nær því. En á millum Hornafjarðar ok Reykjaness varð þó seinsat albyggt. Þar réð veður ok brim landtöku manna fyrir hafnleysis sakir ok öræfis.¹⁾

Sumir þeir, sem fyrstir komu út, byggðu næst fjöllum ok merktu af því²⁾ landskostina³⁾ at kvikfé fýstist frá sjónum ok til fjallanna. Þeim mönnum, er síðar komu út, þótt(i) hinir numit hafa of mikit land ok of víða, er fyrri komu. En á þat sætti Haraldr konungr þá inn hárfagri, at enginn skyldi víðara nema en hann mætti eldi yfir fara á einum degi með skipverjum sínum. Menn skyldu eld gera, þá er sól væri í austri. Þar til skyldi gera aðra reyki, svo að hvorn sæi frá öðrum. En þeir eldar, er gerðir voru, þá er sól væri í austri, skyldu brenna til nætr. Síðan skyldu þeir ganga til þess, er sól væri í vestri, ok gera þar aðra elda.

S 336

Hér hefjast upp landnám í Sunnlendingafjórðungi, er með mestum blóma er alls Íslands fyrir landskosta sakir ok höfðingja þeirra, er þar hafa byggt, bæði lærðir ok ólærðir.

H 294

Hér hefr upp landnám í Sunnlendingafjórðungi ok segir, hversu mikit land hverr skal nema.

Hér hefr landnám í Sunnlendingafjórðungi, er beztr er landskostr á öllu Íslandi ok ágætastir menn hafa byggt, bæði lærðir ok ólærðir. Austfirðir byggðust fyrst á Íslandi, en á milli Hornafjarðar ok Reykjaness varð

1) Sbr. P 394.

2) Ofan línu: merktu at því.

3) Á spássú: Landn. segir: ok undu þar vel. Virðum vér svo, at kynfylgja sé hvor norrænum mönnum ok íslenskum fyrir því, at þar byggðist Noregr fyrst, er hann er mjúkastr ok hann hefir þat flest af sér, er sældarkostr þykkir í, þótt nú sé annan veg vorðit öndvegi þess lands.

seinast albyggt. Þar réð veðr ok brim landtöku manna fyrir hafnleysis sakir ok örafis. Sumir þeir, er fyrstir komu út, byggðu næstir fjöllum, ok merktu at því landskostina, at kvikféit fýstist frá sjónum til fjallanna. Þeim mönnum, er síðan komu út, þóttu hinir numit hafa of víða land, er fyrri komu. En á þat sætti Haraldr konungr þá inn hárfagri, at engi skyldi víðara nema en hann mætti eldi yfir fara á degi með skipverjum sínum. Menn skyldu eld gera, þá er sól væri í austri. Þar skyldi gera aðra reyki, svo at hvora sæi frá öðrum, en þeir eldar, er gervir voru, þá er sól var í austri, skyldu brenna til nætr. Síðan skyldu þeir ganga til þess, er sól væri í vestri, ok gera þar aðra elda.

M 2 S 337

Maðr hét Prasi Þórólfsson Herjólfssonar hornabríjots (Prasi hét maðr son Þórólfs hornabríjots S). Hann fór af Hörðalandi til Íslands ok nam land á milli Kaldaklofsár ok Jökulvíkrár (Jökulsár S) ok (Hann S) bjó í Skógum inum eystrum. Hann var rammaukinn mjök ok átti deilur við Loðmund inn gamla, sem fyrr er ritat (S). Hans son (Sonr Þrasa S) var Geirmundr faðir Þorbjarnar föður Brands í Skógum.

H 259 P 10

Þórólfr son Herjólfss hornabríjots¹⁾ ok Ólafr bróðir hans voru konungar at (á P) Upplöndum. Með þeim var Fleinn skáld Hjörsson, sá er fæddist upp norðr á Mæri í eyju þeirri skammt frá Borgund, er Jös-ureið (Jösurheið P) heitir. Þar bjó faðir hans. Fleinn fór til Danmerkr á fund Eysteins konungs ok fekk þar mikla virðing af skáldskap sínum, svo at konungr gaf honum dóttur sína.

Prasi var son Þórólfs (Maðr hét Prasi Þórólfsson Herjólfssonar hornabríjots P). Hann fór af Hörðalandi til Íslands ok nam land milli Jökulsár ok Kaldaklofsár ok bjó á Bjallabrekku (Kaldaklofsár ok Jökulvíkrár

1) A M 112 á spássíu: Hauksbók.

ok bjó í Skógum inum eystri, segir¹⁾ Landn. Þ) Þar heita nú Þrasastaðir skammt austr frá forsinum. En leiði Þrasa er fyrir vestan Forsá heldr nær ánni í Drangshlíð undir Gnúpinum, ok er skriða á hlaupin. *Geirmundr var son Þrasa* (Sonr Þrasa var Geirmundr Þ) faðir Þorbjarnar föður Brands í *Skógum* (Þ) föður Skeggja föður Bolla í Skógum föður Skeggja föður Hildar, er átti Njáll í Skógum Sigmundarson. Þeirra son Skeggi faðir Eyjólfss föður Brands, er nú býr í Skógum.

S 338

Hrafn inn heimski hét maðr, son Valgarðs Vémundarsonar orðlokars Þórólfs(sonar) voganefs, Hræreks(sonar) slöngvandbauga Haralds(sonar) hilditannar Danakonungs. Hann fór úr Þrándheimi til Íslands ok nam land milli Kaldaklofsár ok Lambafellsár. Hann bjó at Rauðafelli inu eystra ok var it mesta göfugmenni. Hans börn voru þau Jörundr goði ok Helgi bláfauskr ok Freygerðr.

M 3

Hrafn inn heimski Valgarðsson Ævarssonar Vémundarsonar voganefs Þórólfs(sonar) orðlokars Þrándarsonar ins gamla Haraldssonar hilditannar fór úr Þrándheimi til Íslands ok nam land á milli Kaldaklofsár ok Lambafellsár ok bjó at Raufarfelli inu eystra, ok var göfugr maðr, auðugr ok ættstórr. Hanns börn voru Helgi, Jörundr goði ok Freygerðr.

H 296

Hrafn inn heimski hét göfugr maðr, son Valgar(ð)s Vémundarsonar orðlokars Þórólfs(sonar) voganefs Hrærekssonar slöngvandbauga Haraldssonar hilditannar Danakonungs. . . .

¹⁾ Þ á spássú: Landnáma ein segir, Þrasi hafi verit maðr rammaukinn ok átti deilur við Loðmund gamla í Skógum.

P 11

Hrafn inn heimski hét göfugr maðr, son Valgarðs Ævarssonar Vé-
mundarsonar voganefs¹⁾ Þórólfssonar orðlokars Þrándarsonar ins gamla
Haraldssonar hilditannar Danakonungs.²⁾

H P

Hann fór úr Þrándheimi til Íslands ok nam *land* (P) milli Kaldaklofs-
ár ok Lambafellsár. Hann bjó at *Raufarfelli* (Rauðafelli Landnáma kallar
Raufarfelli inu eystra, ok var it mesta göfugmennni, auðugr ok ættstórr P).
Hans börn voru þau *Helgi bláfauskr ok Freygerðr ok Jörundr goði* (Jör-
undr goði, Helgi bláfauskr ok Freygerðr P) *faðir* (Jörundr goði var fað-
ir P) *Svarts* (Surts P) föður Loðmundar föður Sigfúss föður Sæmundar
ins fróða föður Lofts, er átti Þóru dóttur Magnúss konungs berbeins.
Peirra son Jón faðir Sæmundar ok Páls biskups ok Sigurðar föður Jóns
í Ási föður *Salgerðar* (Valgerðar P) móður Steinunnar.

S 339 M 4 H 297 P 12

FRÁ ÁSGEIRI KNEIF (H).³⁾

Ásgeirr *kneif* (hneif M hreif P) hét maðr, son Óleifs *ins* (M) hvíta
Skæringssonar (Skælingssonar M) Þórólfssonar. Móðir *hans* (Þórólfs M
P) var Þórhildr dóttir Þorsteins haugabríjós. *Ásgeir fór* (Hann kom
M P) til Íslands ok nam *land* milli *Lambafellsár ok Seljalandsár* (Selja-
landsár ok Lambafellsár H) ok bjó þar er nú heitir at Auðnum. Hans
son var (synir voru M) Jörundr ok Þorkell faðir Ögmundar föður Jóns
biskups ins helga. Dóttir Ásgeirs var Helga móðir Þórunnar móður Þor-

1) Þ á spássíu: Hauksbók hefur svo: Vémundarsonar Orðlokarssonar Þórólfssonar
voganefs Hraekssonar slöngvanbauga Haraldssonar h(ildi)t(annar).

2) Sbr. Ísl. frbrs. III. bls 7, 12, Njálu 25. kap.

3) Hér eru 10 blöð í A M 112 sködduð að ofanverðu.

láks föður Þórhalls föður Þorláks biskups ins helga (Höllu móður Þorláks biskups ins helga H). *Ásgeirr hafnaði sjálfráði blótum* (H Þ).

S 340 M 5 H 298 P 13

Þorgeir inn hörðski¹⁾ son Bárðar blönduhorns, fór úr *Viggjum* (Viggju M H Viggjum (Viggju) Þ) úr *Þrándheimi* (Noregi M Noregi (Þrándheimi) Þ) til Íslands. *Hann keypti* (ok keypti M hann kaupir H) *land* (lönd M) at Ásgeiri *kneif* (S H Þ) milli Lambafellsár ok *Írarár* (Írar H M Ýrar (Yrjarár) Þ) ok *bjó í Holti* (byggði fyrstr í Holti M) *fyrstr* (Þ). *En* (M Þ) *fám* vetrum *síðar* (síðan H) fékk hann Ásgerðar *dóttur Asks ins ómálga* (S H Þ), ok voru *þeirra synir* (synir þeirra M) *Þorgrímr inn mikli ok Holta-Þórir* (Þórir í Holti ok Þorgeir inn mikli M Þorgrímr inn mikli ok Þórir í Holti (Holta-Þórir) Þ) *faðir Þorleifs kráks ok Skorar-Geirs* (S H Þ).

S 341 M 6

Ófeigr hét ágætr maðr í *Raumsdælafylki* (í Raumdælafylki M). Hann átti Ásgerði dóttur Asks ins ómálga. Ófeigr (Hann M) varð missáttr við Harald konung hárfagra ok bjóst af því til Íslandsferðar (farar M). En er hann *var búinn* (þóttist búinn til útláts M), *sendi Haraldr konungr menn til hans, ok var hann tekinn* (þá lét konungr taka hann M) af lífi. En Ásgerðr fór út með börn þeirra, ok *með henni* (S) Þórólfr bróðir hennar laungetinn. Ásgerðr (Hún M) nam land milli Seljalandsmúla ok Markarfljóts ok Langanes allt upp til Jöldusteins ok bjó norðan í Katanesi. Börn Ófeigs ok Ásgerðar voru Þorgeir gollnir (golldnir M) ok Þorsteinn flöskuskegg, Þorbjörn inn (M) kyrrir ok (S) Álof elliðaskjöldr, *er átti Þorbergr korna(m)úli*. Þeirra börn *Eysteinn ok Hafþóra, er Eiðr Skeggjason átti* (S). ok (M) Þorgerðr *var ok Ófeigsdóttir* (S), *er átti Finnrr Ottkelsson*.

¹⁾ haudski í svigum Þ.
Landnám

H 299

Ófeigr hét maðr ágætr í Raumsdal. Hann varð missáttr við Harald konung ok fór af því til Íslands. Hann átti Ásgerði dóttur Asks ins ómálga. En er hann var búinn til Íslands, sendi Haraldr konungr menn til hans ok lét drepa hann. . . .

P 14

Ófeigr hét maðr ágætr í Raumsdælafylki. Hann átti Ásgerði dóttur Asks') ins ómálga. Hann varð missáttr við Harald konung inn hárfagra ok bjóst af því til Íslandsferðar. En er hann var búinn, sendi Haraldr konungr menn til hans ok lét taka hann af lífi.²⁾

H P

En Ásgerðr fór út með börn þeirra, ok með henni bróðir hennar laungetinn, er Þórólfr hét. Ásgerðr nam land milli Seljalandsmúla ok Markarfljóts ok Langanes allt upp til Jöldusteins ok bjó norðan í Katanesi. Börn Ófeigs ok Ásgerðar voru þau Þorgeirr *gollnir* (gallnir (golldnir) P) ok Þorsteinn flöskuskegg, Þorbjörn inn *kvirri* (kyrri P) ok Álof elliðaskjöldr, er átti Þorbergr kornamúli. Þeirra börn Eysteinn ok Hafþóra, er Eiðr Skeggjason átti. *Þorgerðr var Ófeigsdóttir, er átti Fiðr Ottkelsson* (Þorgerðr var ok dóttir Ófeigs, er átti Finn Ottkelsson P).

S 342 H 300

Þórólfr bróðir Ásgerðar nam land at ráði hennar fyrir vestan Fljót milli *Deildá* (Deildará H) tveggja ok bjó í Þórólfsfelli. *Hann fæddi* (Með honum fæddist H) upp *Þorgeir gollni* (-geirr gollnir H) son Ásgerðar, er þar

1) Njála 20. kap. nefnir hann *Áskel* hersi.

2) P á spássíu: Er hann þóttist búinn til útláts, þá lét k(ongr) taka hann af lífi.

bjó síðan. *Hans son var Njáll* (Hann var faðir Njáls H), er inni var brenndr með VIII. mann at Bergþórshvoli (H).

M 7 P 15

Pórólfr bróðir Ásgerðar laungetinn nam land at ráði hennar fyri vest-an Fljót Þórólfsfell milli Deildará tveggja ok bjó þar síðan. Hann fóstaði *Goldni Þorgeir* (Þorgeir goldni P) son Ásgerðar, er þar bjó síðan. *Hans son var Njáll* (Hann var faðir Njáls P), er inni var brenndr með VII. mann at Bergþórshvoli.

S 343 H 301 M 8 P 16

Ásbjörn Reykrketilsson ok *Steinfiðr* (Steinfinnr M P) bróðir hans námu land fyrir ofan Krossá ok (H P) fyrir austan Fljót. *Steinfiðr* (Steinfinnr M H P) bjó á Steinfinnsstöðum. Ok er ekki manna frá konum komit. Ásbjörn helgaði landnám sitt Þór ok kallaði Þórsmörk. Hans son var Ketill inn auðgi (S H P), er átti Þuríði (Þorgerði H P)' *Goldnisdóttur* (dóttur Þorgerirs golnis M). Þeirra börn voru þau (S H P) Helgi ok Ásgerðr.

H 302 P 17

Herjólf²⁾ son Bárðar Bárekssonar, bróðir Hallgríms *sniðbalka* (sniðbaka P)³⁾ byggði fyst Vestmannaeyjar ok bjó í Herjólfssdal fyrir innan Ægisdyr, þar sem nú er hraun brunnit. Hans son var Ormr *auðgi* (auðugi P). er bjó á Ormsstöðum við Hamar niðri, þar sem nú er blásit allt saman (P), og átti einn allar eyjarnar. Þær liggja fyrir Eyjasandi, en áðr var þar veiðistöð ok engra manna vetrseta. Ormr átti Þorgerði dóttur Odds kaldmunns. Þeirra dóttir Halldóra, er átti Eilífr Valla-Brandsson.

1) A M 112 á spássíu: Þuríði Landn.

2) P á spássíu: Hauksbók Landn. s(egir), Ormr auðgi hafi verið bróðir Hallgríms, ok hafi byggt fyrst Vestmannaeyjar, þar er áðr var lítil vetrarseta eða engin. Sbr. S 351.

3) Svo A M 106 „sniðbalka“ A M 112.

FRÁ KATLI HÆNG (H)

Ketill hængr hét ágætr maðr í *Naumdælafylki* (Naumudal H Naumudælafylki P), son Þorkels Naumdælajarls ok Hrafnhildar dóttur Ketils hængs úr Hrafnistu *Hallbarnarsonar hálftröls* (H P). Ketill bjó þá í Naumudal, er Haraldr konungr hárfagri sendi þá Hallvarð harðfara ok Sigtrygg snarfara til Þórólfs Kveldúlfssonar, frænda Ketils. Þá dró Ketill lið saman ok ætlaði at veita *Þórbrólfi* (Þórólfi H P). En Haraldr konungr fór it efra *um* (of H) Eldueið ok fékk *sér* (H P) skip í *Naumdælafylki* (Naumudal H Naumudælafylki P) ok fór svo norðr á (í H P) Alöst á Sandnes ok tók þar af lífi *Þórbrólf* (Þórólf H P) Kveldúlfsson, *ok* (H P) fór þá norðan it ytra ok fann þá marga menn, er til liðs ætluðu við *Þórbrólf* (Þórólf H P), *ok* (H P) hnekkti konungr þeim þá. *En* (S) litlu síðar fór Ketill hængr norðr í Torgar ok br[enndi inni Hárek ok Hrærek]¹⁾ Hildiríðarsonu, er *Þórbrólf* (Þórólf H P) höfðu *rægðan* (rægt P) dauðarógi. *En eftir*²⁾ *þat réð Ketill til Íslandsferðar* (Eftir þat fór Ketill til Íslands H) með Ingunni konu *sína* (sinni H) ok sonu þeirra. Hann kom skipi sínu í Rangárós ok var inn fyrsta vetr at *Hrafnótottum* (Rafnstóttum P). Ketill nam öll lönd á milli Þjórsár ok Markarfljóts.³⁾ Þar námu síðan margir göfgir menn *með ráði Hængs* (í landnámi Ketils H P með ráði hans P). *Ketill* (Hann H) eignaði *sér*⁴⁾ *einkum* (einkennilega H) land milli Rangár ok Hróarslækjar allt fyrir neðan Reyðarvatn ok bjó at Hofi. Þá er Ketill hafði fært flest öll (P) *föng* (þing H) *sín* (S H) til Hofa, varð Ingunn kona hans (H P) léttari ok fæddi þar Hrafn, er *fyrst sagði* (hafði P) *lög upp á Íslandi* (síðan varð lögsögumaður H). Því heitir þar *nú* (H P)

1) Milli [] skorið burt í H.

2) Hér lýkur 11. skinnblaði H.

3) Sbr. Egilss. 23. kap.

4) „Sér“ hefur ritari H gleymt.

at *Hrafnsdóttum* (Rafntóttum H). Hængr hafði *ok* (H P) undir *sik* (sér H P) lönd öll fyrir austan Rangá ina eystri ok *Vatnsfell* (vatnsföll P) til lækjar þess, er fellr fyrir *utan* (austan P) Breiðabólstað ok fyrir ofan þverá, allt nema Dufpaksholt *ok mýrina*. *Þat gaf hann þeim manni, er Dufpakr hét* (ok mýrina, er Dufpakr hafði numit P). Hann var hamramr mjök. . .

S H

Helgi¹⁾ hét annarr son Hængs. Hann átti Valdísi Jólgeirsdóttur. Þeirra dóttir var Helga, er átti Oddbjörn askasmiðr. Við hann er kennt Oddbjarnarleiði. Börn þeirra Oddbjarnar ok Helgu voru þau Hróaldr, Kolbeinn, Kolfinna ok Ásvör. Stórolfr²⁾ var inn þriði son Hængs. Hans börn voru þau Ormr inn sterki ok *Ottkell* (Oddkell H) ok Hrafnhildr, er átti Gunnarr Baugsson. Þeirra son *var* (S) Hámundr faðir Gunnars at Hlíðarenda. Vestarr³⁾ hét inn fjórði son Hængs. Hann átti Móeiði. *Þeirra dóttir var Ásný, er átti Ófeigr grettir* (S). Þeirra börn *voru þau* (S) Ásmundur skegglauss, Ásbjörn *ok* (H) *Ásdís* (Aldís H) móðir Valla-Brands⁴⁾ ok Ásvör móðir Helga ins svarta. Æsa hét ein. Herjólf⁵⁾ hét inn V. son Hængs faðir Sumarliða föður Vetrliða skálds. Þeir bjuggu í Sumarliðabæ. Þar heitir nú undir Brekkum. Vetrliða vógu þeir Þangbrandr prestur ok Guðleifr Arason af Reykhólum um nið. *Sæbjörn* (Sveinbjörn H) goði var *enn* (P) son Hrafns Hængssonar, er átti Unni *dóttir Sigmundar* (Sigmundardóttur H). Þeirra son var *Arngeirr* (Arngrímur H).

P

Herjólfur hét inn þriði son Hængs. Hans son var Sumarliði faðir Vetrliða skálds. Þeir bjuggu í Sumarliðabæ. Þar heitir nú undir Brekkum. Vetr-

1) Sbr. Egilss. 23. kap.

2) Sbr. Egilss. 23. kap.

3) Sbr. Egilss. 23. kap.

4) *Valbrands* misr. S.

5) Sbr. Egilss. 23. kap.

liða¹⁾ vógu þeir Þangbrandr prestur ok Guðleifr Arason af Reykhólum um nið.

Vestarr hét inn IV. son Hængs, er bjó undir Vestfelli. Hann átti Móeiði móður Ásmundar ok hans systkina, s(egir) Hauksbók, en önnur bók s(egir), dóttir Móeiðar var Ásný, er átti Ófeigr grettir. Þeirra börn voru þau Ásmundr skegglauss, Ásbjörn ok Aldís móðir Valla-Brands ok Ásvör móðir Helga ins svarta. Æsa hét ein.

Stórolfr hét V. son Hængs. Hann bjó at Hvoli. Hans börn voru þau Ormr inn sterki ok Ottkell ok Hrafnhildur, er átti Gunnarr Baugsson. Þeirra son var Hámundr faðir Gunnars at Hlíðarenda. Sveinbjörn²⁾ goði var son Hrafn's Hængssonar, er átti Unni dóttur Sigmundar. Þeirra son var Arngrímr.

S 345

Sighvatr rauði hét maðr göfugr á Hálogalandi. Hann átti Rannveigu dóttur Eyvindar lamba ok Sigríðar, er átt hafði Þórhólfur Kveldúlfsson. Rannveig var systir Fins ins skjálga. Sighvatr fór til Íslands at fýsn sinni ok nam land at ráði Hængs í hans landnámi fyrir vestan Markarfljót, Einhyrningsmörk fyrir ofan Deildará, ok bjó í Bólstað. Hans son Sigmundr faðir Marðar gígju³⁾ ok Sigfús⁴⁾ í Hlíð ok Lambi á Lambastöðum ok Rannveig, er átti Hámundr Gunnarsson, ok Þorgerðr, er átti Önundr bíldr í Flóa. Annarr son Sighvats var Bárekr faðir Þórðar föður Steina.

M 9

Sighvatr inn rauði hét maðr göfugr í Noregi. Hann fór til Íslands ok nam land fyrir vestan Markarfljót, Einhyrningsmörk fyrir ofan Deildará,

1) Þ á spássú: Veturlíði náddi Þorbrand. Fyrir því vó Þorbrandr hann at torfgröfum. Hann varðist með torfskera Guðleyfi Arasyni af Reykjanesi. Þorbrandur lagði hann með spjóti. Um Guðleif orti Ljóðarkeftr lofdrápu. A M 112 segir þetta úr Landn.

2) A M 112 á spássú: Landn. kallar Sæbjörn g(oði).

3) Njála 1. kap. segir Mörd gígju son Sighvats rauða.

4) Svo hdr., ekki Sigfúss. Sjá Þ 19.

ok bjó í Bólstað. Hans son var Sigmundur, er fell við Sandhólaferju, faðir Marðar gígju. Hárekr var annarr son Sighvats, faðir Þórðar föður Steina.

H 304

Sighvatr inn rauði hét göfugr maðr á Hálogalandi. Hann átti Rannveigu dóttur Eyvindar lamba, föðursystur Eyvindar skáldaspillis. Hennar móðir var Ingibjörg Hávarsdóttir Grjótgar(ð)sonar Háleygjajarls. Sighvatr fór til Íslands ok nam land at ráði Hængs í hans landnámi fyrir vestan Markarfljót, Einhyrningsmörk fyrir ofan Deildará, ok bjó í Bólstað. Hans son var Sigmundur faðir Marðar gígju, er mestr höfðingi var á Rangárvöllum um hans daga. Ok þat var hvert kallat lokleysuþing, er hann kom ei til. Sigmundur féll við Sandhólaferju. Þar er haugr hans fyrir austan Þjórsá. Rannveig var ok dóttir Sigmundar,¹⁾ er átti Hámundr Gunnarsson. Þeirra son Gunnarr at Hlíðarenda. Son Sighvats var Bárekr faðir Þórðar föður Steina.

P 19

Sighvatr inn rauði hét maðr göfugr á Hálogalandi í Noregi. Hann átti²⁾ Rannveigu dóttur Eyvindar lamba ok Sigríðar, er átt hafði Þórólf Kvöldúlfsson. Rannveig var systir Finns ins skjálga, en föðursystir Eyvindar skáldaspillis. Sighvatr fór til Íslands at fýsi sinni ok nam land at ráði Hængs í hans landnámi fyrir vestan Markarfljót, Einhyrningsmörk fyrir ofan Deildará, ok bjó í Bólstað. Hans son var Sigmundur, er féll við Sandhólaferju. Þar er haugr hans fyrir austan Þjórsá. Son Sigmundar var Mördur gígja, er mestr höfðingi var á Rangárvöllum um hans daga, svo þat var hvert kallat lögleysuþing, er hann kom ei til. Rannveig var ok dóttir Sigmundar,¹⁾ er átti Hámundr Gunnarson. Þeirra son Gunnarr á Hlíðarenda.

1) Njála 19. kap. segir Rannveigu „Sigfússdóttur Sighvatssonar ins rauða“.

2) A M 112 á spássíu: Landn. segir móður hennar hafi verið Ingibjörg Hávarðsdóttir Grjótgarðssonar Háleygjajarls.

Sigfúss í Hlíð var ok son Sigmundar¹⁾ ok Lambi²⁾ á Lambastöðum, ok Þorgerðr dóttir hans, er átti Öundur bíldr í Flóa. Annarr son Sighvats var Bárekr³⁾ faðir Þórðar föður Steina.

S 346

Jörundr goði, son Hrafnns ins heimiska, byggði fyrir vestan Fljót, þar er nú heitir á Svertingsvölustöðum.⁴⁾ Hann reisti þar hof mikit. Bjórr lá ónuminn fyrir austan Fljót milli Krossár ok Jöldusteins. Þat land fór Jörundr eldi ok lagði til hofs. Jörundr átti . . .⁵⁾ Þeirra son var Valgarðr goði faðir Marðar ok Úlfr örgoði, er Oddaverjar eru frá komnir ok Sturlungar. Margt stórmenni er frá Jörundi komit á Íslandi.⁶⁾

M 10

Jörundr son Hrafnns ins heimiska byggði fyrir vestan Fljót, þar er nú heitir á Svertingsstöðum ok gerði þar hof mikit. Bjórr lá ónuminn á millum Krossár ok Jöldusteins. Þat land fór Jörundr eldi ok lagði til hofs. Hann átti margt barna, ok er frá öllu stórmenni komit.

H 305 P 20

Jörundr goði son Hrafnns ins heimiska byggði fyrir vestan Fljót, þar sem nú heitir á Svertingsstöðum. Hann gerði (reisti Þ) þar hof mikit. Bjórr einn lá ónuminn (öðru megin Þ) millum Krossár ok Jöldusteins. Um þat land fór Jörundr eldi ok lagði til hofsins. Jörundr fekk Þuríðar dóttur Þorbjarnar ins gaulverska, ok var brúðkaup þeirra í Skarfanesi at Flosa, er öll lönd átti millum Þjorsár ok Engár. Þeirra börn voru þau Úlfr ör-

1) Sbr. Njálu 34. kap.

2) Sbr. Njálu 34. kap.

3) Þ á spássíu: Landn. nefnir Hárek. Sbr. M 9.

4) Svertings volu stauðum handr.

5) Einnar línu eyða í handr. Sjá H 305, P 20, Sk. 221 = H.

6) Sbr. Njálu 25. kap.

goði, er Oddaverjar eru frá komnir ok Sturlungar (P) ok (H) dóttir Jörundar var (P) Þórunn, er átti Vigfús¹⁾ í Hlíð ok (H) einninn var hans son (P) Valgarðr goði (P) at Hofi faðir Marðar (P). Hans móðir (Móðir Valgarðs P) var Þorlaug dóttir Hrafnis Hængssonar. Hann átti Unni dóttur Marðar gígju (P) síðar en Hrútr á Kam(b)snesi. Margt stórmenni er frá Jörundi komit á Íslandi (P).

S 347 M 11 H 306 P 21

FRÁ ÞORKELI BUNDINFÓT (H).

Porkell bundinfóti nam land at ráði Hængs (S H P) umhverfis Þríhyrning ok bjó þar undir fjallinu. Hann var hamrammr mjök. Börn Þorkels (Hans börn H P) voru þau Börkr blátannarskegg²⁾ (Hans son var Börkr bláskegg M), faðir Starkarðar undir Þríhyrningi, ok Þórny (Þórunn H P), er átti Ormr inn sterki, ok Dagrún móðir Bersa (S H P).

M 12

Börkr var fóstbróðir Hængs. Hann fór til Íslands ok var inn fyrsta vetr á Baugsstöðum, en annan með Hængi.³⁾ Hann nam síðan Fljótshlíð alla ofan um Breiðabólstað til móts við Hæng ok bjó at Hlíðarenda. Hans son var Gunnarr í Gunnarsholti faðir Hámundar föður Gunnars ok Helga, Hafrs, Hjartar, Orms skógarnefs.⁴⁾

S 348

Baugr hét maðr, fóstbróðr Hængs. Hann fór til Íslands ok var inn fyrsta vetr á Baugsstöðum, en annan með Hængi. Hann nam Fljótshlíð alla at ráði Hængs ofan um Breiðabólstað til móts við Hæng ok bjó at Hlíðar-

1) Á líklega að vera Sigfús. Sbr. P 19.

2) Þ á spássíu: Landn. s(egir) var Börkr bláskeggi.

3) Sbr. Egilss. 23. kap.

4) Sbr. Njálu 19. kap.

enda. Hans son var Gunnarr í Gunnarsholti ok Eyvindr at Eyvindarmúla. Þriði Steinn inn snjalli ok . . . ,') er átti Örn í Vælugerði. . . .

H 307

FRÁ BAUG OG SONUM HANS.

Baugr hét maðr, fóstbróðir Hængs. Hann²⁾ fór til Íslands ok var inn fyrsta vetr á Baugsstöðum, en annan með Hængi. Baugr var son Rauðs Kjallakssonar Kjarvalssonar Írakonungs. Hann nam Fljótshlíð alla at ráði Ketils ofan um Breiðabólstað til móts við Hæng ok bjó at Hlíðarenda. Hans synir voru þeir Gunnarr ok Eyvindr ok Steinn inn snjalli ok Hildir dóttir, er átti Örn í Vælugerði. . . .

P 22

Baugr hét maðr, fóstbróðir Hængs. Hann fór til Íslands ok var inn fyrsta vetr á Baugsstöðum, en annan með Hængi. Hann var son Rauðs Kjallakssonar Kjarvalssonar Írakonungs. Hann nam síðan Fljótshlíð alla at ráði Ketils ofan um Breiðabólstað til móts við Hæng ok bjó at Hlíðarenda. Hans son var Gunnarr í Gunnarsholti faðir Hámundar föður Gunnars ok Helga, Hafrs, Hjartar ok Orms skógarnefs. Annarr son Baugs var Eyvindr at Eyvindarmúla. Þriði Steinn inn snjalli ok Hildir, er átti Örn í Vælugerði. . . .

S H P

Þeir Steinn inn snjalli ok Sigmundur son Sighvats *rauða áttu* för (rauðs fóru H) utan af Eyrum ok komu til Sandhólaferju allir senn, Sigmundur ok förunautar *Steins* (hans ok Steinn H P), ok vildu hvorir fyrr fara yfir ána. Þeir Sigmundur *stjökudu* (skoruðu H) húskörllum *Steins ok ráku þá frá skipinu* (H P). Þá kom *at Steinn* (Steinn at P) ok hjó *þegar* (S P)

1) Eyða fyrir nafni. Sjá H 307, P 22. Sk. 222 hefur í stað eyðunnar „Hildur“.

2) Vantar *bann*.

Sigmund banahögg.¹⁾ Um víg þetta urðu Baugssynir allir sekir *úr Hlíðinni* (S H). Fór Gunnarr í Gunnarsholt, en Eyvindr undir Fjöll austr í Eyvindarhóla, en *Snjallsteinn* (Steinn H) *út í Snjallsteinshöfða* (Snjalls—H). Þat líkaði illa Þorgerði dóttur Sigmundar, er föðurbani hennar fór út *þannig* (þangat H Þ) ok eggjaði Önund *bíld* (H Þ) bónda sinn at hefna Sigmundar. Önundr fór með XXX manna í Snjallshöfða ok bar þar eld at húsum. Snjallsteinn gekk út ok gafst upp. Þeir leiddu hann í höfðann ok vógu hann þar. Eftir víg þat mælti Gunnar *bróðir hans* (H Þ). Hann átti *þá* (S Þ) Hrafnhildi Stórolfsdóttur, systur Orms ins sterka. Hámundr var son þeirra. *Þeir voru báðir afreksmenn at afli ok vænleik* (S Þ). Önundr varð sekr um víg Snjallsteins. Hann sat með fjölmenni II vetr. Örn í Vælugerði,²⁾ mágr Gunnars, hélt njósnum til Önundar. Eftir jól inn III. vetr fór Gunnarr með XXX manna at Önundi at tilvísan Arnar. Önundr fór frá leik með XII. *mann* (XII manna H) til hrossa sinna. Þeir fundust í Orrustudal. Þar féll Önundr með *fjórða mann* (III manna H), en einn af Gunnari. Gunnarr var í blárrí kápu. Hann reið upp eftir Holtum til Þjórsár ok skammt frá ánni féll hann af baki, ok var *þá* (S Þ) örendr *af sárum* (H Þ). *En* (H Þ) *þá* er synir Önundar *vóxu* (óxu Þ) upp Sigmundr kleykir ok Eilífr auðgi, *þá* (H Þ) sóttu þeir Mörð gígju *at eftirmáli, frænda sinn* (frænda sinn at eftirmáli H Þ). Mörðr *kvæð* (sagði H Þ) þat óhægt um *sekjan* (sekan Þ) mann. Þeir kváðu sér við Örn verst líka, er þeim sat næst. Mörðr lagði þat til, at þeir skyldu fá *Erni* (honum Þ) skógangssök, ok koma honum svo úr héraði. Önundarsynir tóku beitingamál á hendr Erni, ok varð *hann svo sekr* (sú sætt (H Þ), at Örn skyldi falla óheilagr fyrir Önundarsonum hvervetna, nema í Vælugerði ok örskotshelgi við landeign sína. Önundarsynir sátu jafnan um hann, en hann gætti sín vel. *Svo fengu þeir færi á Erni, at hann* (þat var einn tíma, er Örn H Þ) rak naut úr landi sínu, *þá vógu þeir Örn*

1) Svo A M 106, en A M 112 hefur „Sigmund banahögg þegar“.

2) Væligerði A M 106. Vælugerði A M 112.

(komu þeir at ok vógu hann H Þ), ok hugðu menn, at hann mundi óheilagr fallit hafa. Þorleifr neisti, bróðir Arnar, keypti at Þormóði Þjóst-arssyni, að hann helgaði Örn. Þormóðr var þá *kominn* (nýkominn Þ) út á Eyrum. Hann skaut þá skot svo langt af handboga, at fall Arnar varð í örskotshelgi hans. Þá mæltu þeir Hámundr Gunnarsson ok Þor-leifr eftir Örn, en Mördr veitti þeim bræðrum. Þeir guldu eigi fé, en skyldu vera héraðssekir úr Flóa. Þá bað Mördr til handa Eilífi Þor-kötlum Ketilbjarnardóttur, ok *fylgdu* (fylgdi H) henni heiman *Höfðalönd* (Hæðaland H), ok bjó Eilífr þar. En *til handa Sigmundi bað hann* (Sigmundr fékk H) Arngunnar dóttur Þorsteins drangakarls (-kolls Þ), ok *rédst hann austr í sveit* (S Þ). Þá gifti Mördr ok (S) *Rannveigu systur sína* (systur sína Rannveigu Þ)¹⁾ Hámundi Gunnarssyni, ok *rédst hann þá aftr í Hlíðina* (ok fór hann þá at búa á (at Þ) Hlíðarenda H Þ). Ok var þeirra son Gunnarr at Hlíðarenda. *Ok voru þeirra synir (áðr upp taldir, sem var (Þ) Gunnarr (at (á Þ) Hlíðarenda (ok (H) Hjörtr ok Helgi ok Hafr ok Ormr skógarnef, er fell á Orminum langa með Ólafi konungi (H Þ) Tryggvasyni (Þ).*

S 349 H 308

Hildir ok Hallgeirr ok Ljót systir þeirra voru *kynjuð af Vestrlöndum* (írsk H). Þau fóru til Íslands ok námu land milli Fljóts ok Rangár, Eyja-sveit alla upp til Þverár. Hildir bjó í Hildisey. Hinn var faðir Móiðar at *Móiðarhvoli* (H). Hallgeirr bjó í Hallgeirsey. Hans dóttir var Mabil, er átti Helgi Hængsson. En Ljót bjó á Ljótastöðum.

M 13

Hildir ok Hallgeirr bræðr ok Ljót systir þeirra voru Vestrmenn. Þau námu land, er þau komu til Íslands, á milli Fljóts ok Rangár, Eyra-sveit upp til Þverár. Hildir var faðir Móiðar, er bjó í Hildiseyju. Hallgeirr var

1) A M 112 hefur „Rannveigu systur sína“, eins og S og H.

faðir Móblar, er átti Helgi, bróðir Vestars, er bjó í Hallgeirseyju. En Ljót bjó á Ljóta(r)stöðum.

P 23

Hildir ok Hallgeirr bræðr ok Ljót systir þeirra voru kynjuð af Vestrlöndum (Vestrmenn segir önnur Landnáma ok Hauksbók segir, þau væri írsk). Þau námu land, er þau komu til Íslands, á milli Fljóts ok Rangár, Eyjarsveit alla upp til Þverár. Hildir bjó í Hildisey. Hann var faðir Móeðar. Hallgeirr var faðir Móbilar, er átti Helgi Hængsson, bróðir Vestars, er bjó í Hallgeirsey. En Ljót bjó á Ljótastöðum.

M 14 P 24

Dufþakr hét leysingi þeirra bræðra (P), er nam Dufþaksholt ok (Hann P) var hamrammr mjök, ok svo var ok Stórólfr Hængsson, er bjó (P) at Hvoli, en (M) þá skildi á um *beit* (beitingar (beit) P). Þat sá ófreskr maðr um aftan nær dagsetri, at björn mikill gekk frá Hvoli, en griðungr frá Dufþaksholti ok fundust á Stórólfsvelli ok gengust þar at reiðir,¹⁾ ok mátti björninn meira. En um morguninn eftir var þat séð, at dalr var orðinn, þar þeir höfðu fundizt, sem um væri snúit jörðinni, ok heitir þar nú Öldugróf. Báðir voru þeir meiddir ok lágu í rekkju.

S 350 H 309

Dufþakr²⁾ í Dufþaksholti var leysingi þeirra bræðra. Hann var hamrammr mjök, ok svo var Stórólfr Hængsson. Hann bjó at Hvoli. þá skildi á um beitingar. Þat sá ófreskr maðr um *kveld nær dagsetri* (nótt H), at björn mikill gekk at (frá H) Hvoli, en griðungr frá Dufþaksholti ok fundust á Stórólfsvelli ok gengust at reiðir, ok mátti björninn meira. Um

1) Hér þýtur fyrra brot M og hefur aftur í greininni um Grímkel Úlfsson, landnámsmann á Snæfellsnesi.

2) Hér hefur 12. skinnblað H, og er óslitið mál til og með 14. skinnbl., er lýkur í H 336.

morguninn *eftir* var þat séð, at *dalr* var þar *eftr* (var þar *dalr* *eftir* H), er þeir höfðu fundizt, sem um vati snúit jörðinni, ok heitir þar (þat H) nú Öldugróf. Báðir voru þeir meiddir ok lágu í rekkju (H).

S 351

Ormr ánauðgi, son Bárðar Bárekssonar, bróðir Hallgríms sviðbalka, byggði fyrst Vestmannaeyjar, en áðr var þar veiðistöð, ok lítil vetrseta eðr engi. Hans dóttir var Halldóra, er átti Eilífr Valla-Brandsson.¹⁾

S 352 H 310 P 25

Eilífr ok Björn bræðr fóru úr Sogni til Íslands. Eilífr nam Odda inn litla upp til Reyðarvatns ok til (H P) Víkingslækjar. Hann átti Helgu dóttur Önundar bílds. Þeirra son var Eilífr inn (H) ungi, er átti Oddnýju dóttur Odds ins mjóva. Þeirra dóttir var Þuríðr, er átti Þorgeirr í Odda. Þeirra dóttir var Helga.

S 353 H 311 P 26

Björn bjó (byggði P) í Svínhaga. Hann (ok H P) nam land upp með Rangá. Hans börn voru þau Þorsteinn faðir Gríms Holtaskalla (Björn var faðir Þorsteins í Grímsholti skolla P) ok Hallveig (Hallveigar P) móðir (móður P) Þórunnar móður Guðrúnar móður Sæmundar föður Brands biskups.

S 354

Kollr hét maðr, son Óttars ballar. Hann nam land fyrir austan Reyðarvatn ok Stotalæk²⁾ fyrir vestan Rangá ok Tröllaskóg ok bjó at Sandgili. Hans son var Egill, er sat fyrir Gunnari Hámundarsyni ok féll þar sjálfr ok Austmenn II með honum ok Ari húskarl hans, en Hjörtr bróðir Gunnars af hans liði.

1) Sbr. H 302, P 17.

2) Njála 58. kap.: „meðal Stotalækjar ok Reyðarvatns“.

H 312 P 27

Kolr¹⁾ hét maðr, son Óttars ballar. Hann nam land fyrir austan Reyðarvatn ok *Stotalæk* (Stóralæk P) fyrir *austan Rangá* (P) ok Tröllaskóg til móts við Þorstein tjaldstæðing ok bjó í Sandgili. Hans son var Egill, er sat fyrir Gunnari Hámundarsyni hjá *Knafabólum* (Knappahólum P), ok féll þar *sjálfr* (H) ok austmenn tveir ok Ari húskarl hans, en Hjörtr bróðir Gunnars úr hans liði. Synir Gunnars voru þeir Grani ok Hámundr. Gunnarr²⁾ barðist við Otkel úr Kirkjubæ við garð at Hofi ok féll Otkell þar ok *Skammkell* (ok féll Otkell við garð á Hofi P). Geirr goði ok Gizurr hvíti ok Ásgrímr Elliða-Grímsson ok *Störkuðr* (Starkaðr P) undan Þríhyrningi, son Bárðar bláskeggs Þorkelssonar *bundinfóta* (bundinfótar P),³⁾ er átti Þuríði Egilsdóttur frá Sandgili, þeir fóru um leiðarskeið ok komu um nótt með XXX manna til Hlíðarenda, en Gunnarr var fyrir með einn karlumann fulltíða. II menn féllu úr liði Geirs, en XVI urðu sárir, áðr Gunnarr féll.

S 355 H 313 P 28

Hrólfr rauðskeggr hét maðr (Hrólfr hét maðr rauðskeggr H). Hann nam Hólmslönd öll milli Fiskár ok Rangár ok bjó at Forsi. Hans börn voru þau Þorsteinn rauðnefr, er þar bjó síðan, ok Þóra móðir Þorkels mána ok *Ala*⁴⁾ (Ása H Æsa P) móðir Þórunnar (Þornýjar H) móður Þorgeirs at Ljósavatni ok *Helga* (Helgu P) móðir (móður P) Odds frá Mjósynði. Dóttir Odds var Ásborg, er átti Þorsteinn goði faðir Bjarna ins spaka föður Skeggja föður Markúss *lögsögumanns* (lögmanns H). Þorsteinn rauðnefr var blótmaðr mikill. Hann blótaði forsinn ok skyldi bera leifar allar á forsinn. . . .

1) Bolli Sk. 225.

2) P á spássíu: Hauksb.

3) Svo A M 106. A M 112: „bundinfóta“.

4) Auðsæ misritun fyrir Ása.

S H

Hann var ok framsýnn mjök. Þorsteinn lét telja *sauði sína* (sauð sinn H) úr rétt XX hundrut. En þá hljóp alla réttina þaðan af. En (H) því var sauðurinn svo margr, at hann sá *á* (um H) haustum, hverir feigir voru, ok lét þá *alla* (H) skera. En it síðasta haust, er hann lifði, þá mælti hann í sauðarétt: Skeri þér nú sauði þá, er þér vilit. Feigr em ek nú eðr allr sauðrinn *elligar* (ella H), nema bæði sé. En þá nótt, er *hann andaðist* (Þorsteinn dó H) rak *sauði alla* (sauðinn allan H) í forsinn *ok fórst þar* (H) *Helga hét dóttir hans, er átti Helgi brogn Kjarlaksson* (H).

P

Hann var ok framsýnn mjök ok auðugr, at hann lét telja sauði sína ok rétta. unz voru XX hundrut. En þá hljóp alla réttina þaðan af. En því var sauðr hans svo margr, at hann sá um á haustin, hverir feigir voru, ok lét þá skera alla. En it síðasta haust, er hann lifði, þá mælti hann í sauðarétt. Skeri þér nú þá sauði, er þér vilit. Feigr em ek nú eða allr sauðrinn, nema bæði sé. En þá nótt næstu, er hann andaðist, rak sauðinn allan í forsinn ok fórst þar. Helga hét dóttir hans, er átti Helgi hrogn Kjarlaksson.¹⁾

S 356

Úlfr gyldir hét hersir ríkr á Pelamörk. Hann bjó á Fíflavöllum. Hans son var Ásgrímr, er þar bjó síðan. Haraldr konungr hárfagri sendi Þórorm frænda sinn úr Þrumu at heimta skatt af Ásgrími, en hann galt eigi. Þá sendi hann Þórorm annat sinn til höfuðs honum, ok drap hann þá Ásgrím. Þá var Þorsteinn, son Ásgríms, í víkingu, en Þorgeirr, annarr son hans, var X vetra. Nokkru síðar kom Þorsteinn úr hernaði ok lagði til Þrumu ok brenndi Þórorm inni ok hjú hans öll, en hjó búit ok rænti

1) Skr. í P Helgi „ríogn“. Kjarlaksson, rétt: Ketilsson. Sjá S 361, H 317, P 32.

öllu lausafé. Eftir þat fór hann til Íslands ok Þorgeirr bróðir hans ok Þórunn móðursystir þeirra. Hún nam Þórunnarhálsa alla.

S 357

Þorgeirr keypti Odda land at Hrafní Hængssyni ok Strandir báðar ok Vatnadal ok allt milli Rangár ok Hróarslækjar. Hann bjó fyrst í Odda ok fékk þá Þórríðar Eilífsdóttur.

S 358

Þorsteinn nam land at ráði Flosa, er numit hafði áðr Rangárvöllu, fyrir ofan Víkingslæk til móts við Svínhaga. Björn bjó í Skarðinu eystra.¹⁾ Um hans daga kom skip út í Rangárós. Þar var sótt mikil, en menn vildu ei hjálpa þeim. Þá fór Þorsteinn til þeirra ok færði þá þangat, er nú heita Tjaldastaðir, ok gjörði þeim þar tjald ok þjónaði þeim sjálfr, meðan þeir lifðu. En þeir dó allir. En sá, er lengst lifði, gróf niðr fé mikit, ok hefur þat ekki fundizt síðan. Af þessum atburðum varð Þorsteinn tjaldstæðingr kallaðr. Hans synir voru þeir Gunnarr ok Skeggi.

H 314 P 29

Úlfr *gyldir* (guldir P) hét hersir ríkr í Noregi á *Þelamörk* (á Þelamörk í Noregi P). Hann bjó á *Fíflavöllum í Tinsdal* (í Stardal á Fíflavöllum P). Hans son var Ásgrímr, *er þar bjó síðan* (P). *Ásgrímr var* (P) faðir þeirra Þorsteins ok Þorlaugar. Þorkatla hét móðir þeirra, er hringja var kölluð. Haraldr konungr inn hárfagri sendi Þórorm²⁾ frænda sinn úr Þrumu á Öðgum at heimta skatt af Ásgrími, sem konungr bauð honum, en hann galt eigi, því at (H) hann hafði sent konungi litlu áðr hest gauzkan ok silfr mikit ok sagði þat gjöf skyldu, en eigi gjald, því at hann hafði aldrei áðr skatt goldit. Aftr sendi konungr *féit* (féð P) ok vildi eigi þiggja.

1) Svo handr., en á að vera Svínhaga-Björn. Bjó í o. s. frv.

2) P á spássíu: Þórarinn segir Landn.

Þorkatla kona Ásgríms fæddi sveinbarn. Ásgrímr *bað* (baud Þ) út bera. Þræll hvatti gref, sá er *honum* (sveininum Þ) skyldi gröf grafa, en sveinninn var lagðr niðr á gólf. Þá heyrðist *þeim öllum* (þrælnum Þ) sem sveinninn kvæði þetta:

Láti mög (mik Þ) til móður,
mér er kalt á gólf.
Hvar muni sveinninn sémri
(Hvar er sveininum sémra Þ)
en at síns föður örmum?
(en at síns föðurs örmum Þ)
Þarf eigi járn at eggja
né jarðarmen skerða.
Léttit ljótu verki.
Lifa mun ek enn með mönnum.

Síðan var sveinninn vatni usinn ok kallaðr Þorsteinn. En er Þórormr kom annat sinn at heimta skatt, kvaddi Ásgrímr þings ok spurði bændr, ef þeir vildi greiða konungi slíkan skatt sem beiðzt var. Þeir báðu hann svara fyrir sik, en vildu þó ei *greiða* (reiða Þ). Þingit var við skóg, ok er þá varði minnst, hljóp fram þræll Þórorms at Ásgrími ok drap hann. Bændr drápu hann þegar. Þorsteinn var þá í hernaði, ok er hann spurði víg föður síns, seldi hann jarðir sínar til silfrs ok bjóst til Íslands úr Grænmar fyrir austan Líðandisnes. Ok áðr hann færi, brenndi Þorsteinn Þórorm í Þrumu inni *ok hjú hans öll en bjó búit í Þrumu ok rænti öllu lausafé* (Þ) ok hefndi *svo* (Þ) föður síns. Þorgeirr hét bróðir *hans* (Þorsteins Þ). Hann var þá X vetra, er *Þórormr lét drepa föður þeirra* (faðir hans var drepinn Þ). Hann fór til Íslands með Þorsteini, ok Þórunn móðursystir þeirra ok nam Þórunnarhálsa ok byggði þar síðan. Þorsteinn kom í Rangárós ok nam land at ráði Flosa fyrir ofan Víkingslæk, út til móts við Svínhaga-Björn, ok bjó í Skarði inu eystra. Um hans daga kom *skip þat* (þat skip út Þ) í Rangárós, er sótt var á mikil, ok vildi engi við þeim taka¹⁾ né *hjálpa þeim* (Þ). En Þorsteinn fór eftir þeim ok gerði þeim tjaldbúð, þar sem nú heitir

1) „taka“ vantar í H.

Tjaldarstaðir (Tjaldastaðir Þ), ok þjónaði þeim þar sjálfr, meðan þeir lifðu, en *þeir* (þó Þ) dó allir. Hann var síðan kallaðr Þorsteinn tjaldstæðingr. En sá þeirra, er lengst lifði, fal gull ok silfr ok gróf niðr, svo at þat hefur engi fundit síðan. Þorsteinn átti fyrr Þuríði Gunnarsdóttur Hámundarsonar. Þeirra börn (synir Þ) Gunnarr, Þórhallr, Jósteinn, Jórunn. Síðan átti Þorsteinn Þuríði dóttur Sigfúss¹⁾ í Hlíð. Þeirra börn Skeggi, Þórkatla, Rannveig, Arnóra.

H 314 Þ

En (H) Þorgeirr bróðir Þorsteins keypti Odda *land* (lönd Þ) at Hrafni Hængssyni, Strandir báðir ok Varmadal ok *oddann* (odda Þ) *allan* (Þ) milli Hróarslækjar ok Rangár. Hann bjó fyrstr í Odda ok átti Þuríði dóttur Eilífs *ins* (H) unga. Þeirra dóttir Helga, er átti Svartr Úlfsson. Þeirra son Loðmundr í Odda faðir Sigfúss prests föður Sæmundar *ins* fróða.

S 359 H 315 Þ 30

Flosi²⁾ hét maðr, son Þorbjarnar *ins* gaulverska. Hann drap þrjá sýslumenn Haralds *konungs* (ins H) hárfagra ok fór *eftir þat* (af því Þ) til Íslands. Hann nam land fyrir austan Rangá, alla Rangárvöllu ina eystri. Hans dóttir var Ásný³⁾ móðir Þuríðar⁴⁾ er *Valbrandr* (Valla-Brandr H Þ) átti. Son *Valabrand's* (Valla-Brands H Þ) var Flosi faðir Kolbeins föður Guðrúnar, er Sæmundr *inn* (H Þ) fróði átti. . . .

H Þ

Flosi átti Guðrúnu Þórisdóttur Skegg-Broddasonar. Þeirra synir voru þeir Kolbeinn, er fyrr var nefndr, ok Bjarni faðir Bjarna föður Flosa föð-

1) Mistr. H „Figfús“.

2) Þ á spássíu: Hauksb.

3) A M 112: „Ástný“.

4) A M 112 á spássíu: Þórdísar segir Landn.

ur Valgerðar móðir herra Erlends föður Hauks. Af því fór Loftur inn gamli, systurson Flosa, at blóta á Gaulum, at Flosa var ófritt í Noregi. Flosi inn norræni átti Þórdísi ina miklu, dóttur Þórunnar innar auðgu Ketilsdóttur ins einhenda. Þeirra dóttir *var* (H) Ásný, er átti Þorgeirr.

S 360 H 316 P 31

Ketill inn¹⁾ einhendi²⁾ hét maðr, son Auðunar *Þunnkårs* (Þurrkárs Þ). Hann nam Rangárvöllu alla ina ytri fyrir ofan Lækjarbotna ok fyrir austan Þjórsá ok bjó at Á. Hann átti Ásleifu Þorgilsdóttur. Þeirra son var Auðun faðir Brynjólfs föður *Bergþórs* (Þorbergs Þ) föður Þorláks föður Þórhalls föður Þorláks biskups ins helga.

S 361 H 317 P 32

Ketill aurriði, bræðrungr Ketils ins einhenda, nam land it ytra með Þjórsá ok bjó á Völlum inum ytrum. Hans son var Helgi hrogn, er átti *Helgu* (Helgu átti H) dóttur *Hrólfis rauðskeggs* (Þorsteins rauðnefs H Þ).³⁾ Þeirra son var Oddr mjóvi faðir *Ásborgar* (Ásgerðar H Þ), er átti Þorsteinn goði, ok *Oddný* (Oddnýjar H Þ), er Eilífr ungi átti.

S 362 H 318 P 33

Grímr (Ormr H Þ) *auðgi* (örðígi Þ),⁴⁾ son Úlfs ins hvassa, nam land með Rangá at ráði Ketils *ins* (H Þ) einhenda ok bjó í Húsagarði, ok Áskell son hans eftir hann. En *hans son* (Brandr son Áskels Þ) reisti fyrst bæ á Völlum. Frá honum eru Vallverjar komnir.

1) Þ á spássíu: Landn. segir Auðun föður Runólfs föður Bergþórs föður Þórhalls föður Þorláks biskups.

2) Svo A M 112. „Einhenti“ A M 106.

3) Þ á spássíu: Hrólfis rauðskeggs hefur Landn.

4) Þ á spássíu: auðgi eða ánauðgi.

S 363 H 319 P 34

FRÁ ÞORSTEINI (H)

Þorsteinn lúnan¹⁾ hét maðr norrænn ok *farmaðr mikill* (víðförrull (farmaðr mikill) Þ). Honum var þat spáð, at hann mundi á því landi deyja, *er þá var* (enn (H) *eigi byggt* (sem var óbyggt með öllu Þ). Þorsteinn (Hann Þ) fór til Íslands í elli sinni með Þorgílsi syni sínum. Þeir námu (ok nam land Þ) inn efra hluta Þjórsárholta ok *bjuggu* (bjó Þ) í Lunansholti, ok þar *var* (er H) Þorsteinn heygðr. Dóttir Þorgíls var Ásleif, er átti Ketill (inn (H) *einbendi* (er Ketill átti inn einbendi Þ). Synir þeirra voru þeir Auðun, er áðr var nefndr, ok (H Þ) Eilífr faðir Þorgeirs föður Skeggja föður Hjalta í Þjórsárdal. Hann *var faðir* (föður Þ) Jórunnar móður Guðrúnar móður Einars föður Magnúss biskups.

S 364 H 319 P 35

Gunnsteinn berserkjabani, son Bölverks blindingatrjónu, drap tvo berserki, ok hafði annarr þeirra áðr *drepit* (drepit áðr Þ) Grjótgarð jarl (Háleygjajarl H Þ) í *Sölva* (Sölná Þ) fyrir innan Agðanes. Gunnsteinn var síðan skotinn með (S) öru (ár Þ) finnskri úr skógi á skipi sínu norðr í *Hefni* (Höfni Þ).²⁾ Son Gunnsteins (Hans son Þ) var Þorgeirr, er átti Þórunni (Jórunni Þ) ina auðgu móður (dóttur H Þ) Ketils einhenda. Þeirra dóttir var Þórdís in mikla.

S 365 H 320 P 36

Ráðormr ok Jólgeirr bræðr komu vestan um haf til Íslands. Þeir námu land milli Þjórsár ok Rangár. Ráðormr eignaðist land fyrir austan *Rauðalæk* (Rauðá (Rauðalæk) Þ) ok bjó í Vetleifsholti. Hans dóttir var Arn-

1) S og Þ hafa *luna*, en hinsvegar *Lunansholt*.

2) Svo A M 106. A M 112: „Hefni“.

björg, er átti *Svertingr* (*Sverting Þ*) *Hjörleifsson*¹⁾ (*Hrolleifsson Þ*). Þeirra börn voru þau *Grímr Lögsögumaðr* ok *Jórunn*. Síðar átti *Arnbjörgu Gnúpr* *Molda-Gnúpsson*. Ok voru þeirra börn *Hallsteinn* á *Hjalla* ok *Rannveig* móðir *Skafta lögmans* ok *Geirný* móðir *Skáld-Hrafns*. *Jólgeirr* eignaðist land fyrir utan *Rauðalæk*²⁾ ok til *Steinslækjar*. Hann bjó á *Jólgeirsstöðum*.

S 366 H 321 Þ 37

Áskell *hnokan* (*hnokkan H Hnökkansson Þ*) *son Dufþaks* (*Dufþaks-sonar Þ*) *Dufnialssonar Kjarvalssonar Írakonungs* nam *land* (*H Þ*) milli *Steinslækjar* ok *Þjorsár* ok bjó í *Áskelshöfða*. Hans son var *Ásmundr* faðir *Ásgauts* föður *Skeggja* föður *Þorvalds* föður *Þorlaugar* móður *Þorgerðar* móður *Jóns* biskups ins helga.

S 367 H 322 Þ 38

Porkell bjálfi (*bjálfi H Þ*) fóstbróðir *Ráðorms*, eignaðist lönd öll milli *Rangár* ok *Þjorsár* ok bjó í *Háfi*. Hann átti *Þórunni* eyversku. Þeirra dóttir var (*S Þ*) *Þórdís* móðir *Skeggja* föður *Þorvalds* í *Ási*. Þaðan hafði *Hjalta* mágr hans reiðskjóta til alþingis ok þeir *XIV* (*XII H Þ*), þá er hann var út kominn með kristni, en (*því Þ*) engi treystist *annarr* (*annarra H*) fyrir ofríki *Runólfs Úlfssonar*, er *sektan* (*sekt Þ*) hafði *Hjalta* um *goðgá* ((*goð-orð*) *goðgá Þ*).

Nú eru ritaðir þeir menn, er land hafa (*þegit ok (H)* *numit í land-námi Ketils Hængs* (*S H*).

S 368

Loftr son *Orms* fróða kom af *Gaulum* til Íslands ungr at aldri ok nam fyrir utan *Þjorsá* á milli *Rauðár* ok *Þjorsár* ok upp til *Skúfslækjar* ok *Breiðamýri* ina eystri upp til *Súluholts* ok bjó í *Gaulverjarbæ*, ok *Oddný*

1) Misritun eða mislestur fyrir *Hrolleifsson*.

2) Þ á spássíu: Ldn. segir lönd öll fyrir austan *Rauðalæk*.

móðir hans, dóttir Þorbjarnar ins gaulverska. Loftr fór utan it Þriðja hvert sumar fyrir hönd þeirra Flosa beggja móðurbróður síns at blóta at hofi því, er Þorbjörn móðurfaðir hans hafði varðveitt. Frá Lofti er margt stórmenni komit, Þorlákr inn helgi, Páll ok Brandr.

H 323 P 39

Loftr son Orms Fróðasonar *Vermundarsonar Víkingssonar Skáneyjarskelmis* (P) fór af Gaulum til Íslands ungr at aldri ok nam land fyrir utan (austan P) Þjórsá á milli *Rauðár ok Þjórsár* (P) ok upp (út P) til Skúfslækjar ok Breiðamýri ina eystri upp til Súluholts ok bjó í Gaulverjarbæ, ok Oddný móðir hans, dóttir Þorbjarnar ins gaulverska. Loftr fór utan it þriðja hvert sumar fyrir hönd þeirra beggja Flosa móðurbróður síns at blóta at hofi því, er Þorbjörn móðurfaðir hans hafði þar (H) varðveitt á Gaulum. Þorbjörn var ríkr hersir í Noregi í Fjalafylki. Hann var Ormarsson. *Hann* (ok P) átti Hildi Úlfarsdóttur ok Þórunnar Græningjarrjúpu.¹⁾ Vémundur inn gamli son Víkinga Skáneyjarskelmis, mágr Bjarnar bunu, var hersir ríkr. *Hans son var Fróði faðir Orms föður Lofts ins gamla* (H). Frá *honum* (Lofti inum gamla P) er margt stórmenni komit, *Þorlákr inn helgi ok Brandr biskup ok Páll biskup* (ok III biskupar, Þorlákr inn helgi ok Páll ok Brandr biskupar P).

S 369 H 324 P 40

Þorviðr son Úlfars, bróðir Hildar, fór af Vors til Íslands, en Loftr frændi hans gaf honum land á Breiðamýri ok bjó hann í Vorsabæ. Hans börn voru þau Hrafn ok Hallveig, er átti Özurr inn hvíti. Þeirra son Þorgrímr kambi.

S 370 H 325 P 41

Þórarinn hét maðr, son Þorkels úr Alviðru Hallbjarnarsonar Hörðakappa. Hann kom skipi sínu í Þjórsárós ok hafði Þjórshöfuð á stafni (fram-

1) Sbr. H 11 og 12, P 71 og 72.

stafni H Þ), ok er þar áin við kend. *Þórarinn* (Hann Þ) nam land fyrir ofan Skúfslæk til *Rauðár með Þjórsá* (til Rauðár ofan með Þjórsá H með Þjórsá til Rauðár Þ). Hans dóttir var Heimlaug, er Loftr gekk at eiga *sextugr* (VI töga H sextuga Þ).

S 371 H 326 Þ 42

Haraldr gullskeggr hét konungr í Sogni. Hann átti *Salvöru* (Söl- H) dóttur Hundólfs jarls systur Atla jarls ins mjóva. Þeirra dætr voru þær Þóra, er átti Hálfðan svarti Upplendingakonungr, ok Þuríðr, er átti Ketill helluflagi. Haraldr ungi var son þeirra Hálfðáinar ok Þóru. Honum gaf Haraldr *konungr* (H) gullskeggr nafn sitt ok ríki. Haraldr konungr andaðist *fyrstr* (fyrst H) þeirra, en þá Þóra, en Haraldr ungi síðast. Þá bar ríkið undir Hálfðan konung. En hann setti yfir þat Atla jarl inn mjóva. Síðan fékk Hálfðan konungr Ragnhildar dóttur Sigurðar hjartar,¹⁾ ok var þeirra son Haraldr *inn* (H Þ) hárfagri. Þá er Haraldr konungr gekk til ríkis í Noregi ok hann mæðist við Hákon jarl Grjótgarðsson, fékk hann Sygnafylki Hákon jarli mági sínum, er *Haraldr* (S Þ) konungr fór í Vík austr. En Atli jarl vildi ekki af láta ríkinu, *áðr* (fyrir en H) hann fynndi Harald konung. Jarlarnir *þreyttu* (þrættu H) þetta með kappi ok *drógust at her* (drógu her saman H Þ). Þeir fundust á Fjöllum í Stafanessvogi ok börðust. Þar féll Hákon jarl. *En* (S H) Atli varð sárr ok *var* (H) fluttur í Atley. *Hann* (ok H Þ) dó þar úr sárum. *En* (H Þ) eftir þat hélt *Hallsteinn*²⁾ (Hásteinn H) *son hans* (H Þ) ríkinu, þar til *er* (SH) Haraldr konungr ok Sigurðr jarl drógu her at honum. *Hásteinn stökk* (Hásteinn tók H) þá undan ok *brá* (réð H réðst Þ) til Íslandsferðar. Hann átti *Þóru* (S H) Ölvesdóttur. Ölver ok Atli voru synir þeirra. Hásteinn skaut setstokkum fyrir borð í hafi at fornum sið. Þeir komu á Stálfjöru (-furu Þ)³⁾ fyrir Stokkseyri.

1) hjarta S. Misr.

2) S hefur annars *Hásteinn*.

3) A M 112 á spássíu: *Hauksbók*.

En *Hásteinn* (skip Hásteins Þ) kom í Hásteinssund fyrir austan Stokkseyri ok braut þar. *Hásteinn* (Hann H) nam land milli Rauðár ok Ölfusár¹⁾ upp til *Fyllarlækjar* (Fúlalækjar H Fyllar(Fúlu)lækjar Þ) ok Breiðamýri alla upp at Holtum. . . .

S

ok bjó á Stjörnusteinum, ok svo Ölver son hans eftir hann. Þar heita nú Ölfesstaðir. Ölver hafði land allt fyrir utan Grímsá, Stokkseyri ok Ásgautsstaði. En Atli átti allt milli Grímsár ok Rauðár. Hann bjó í Traðarholti. Ölver andaðist barnlauss. Atli tók eftir hann lönd ok lausafé. Hans leysingi var Brattr í Brattsholti ok Leiðólfur á Leiðólfsstöðum. Atli var faðir Þórðar dofna föður Þorgils errubeinsstjups.

H Þ

Hann bjó á (at Þ) Stokkseyri, ok Atli son hans eftir hann, áðr hann færði sik í Traðarholt. Ölver hét annarr son Hásteins. *Hann* (ok Þ) bjó at Stjörnusteinum. Hann andaðist barnlauss, en Atli tók eftir hann arf allan. *Stjörnustaðir heita nú Ölfesstaðir. Ölver hafði landnám allt fyrir utan Grímsá, Stokkseyri ok Ásgautsstaði. En Atli átti allt milli Grímsár ok Rauðár. Hann bjó í Traðarholti* (Þ). Leysingi Ölves var Brattr, er bjó í Brattsholti, ok Leiðólfr á Leiðólfsstöðum. Atli var faðir Þórðar dofna föður Þorgils *örrubeinsstjups* (errubeinsstjups Þ) föður Gríms glammaðs föður Ingjalds föður Gríms, föður þeirra Barkar ok Einars föður Hallkötlu, er átti Hrafn Sveinbjarnarson. Þeirra dætr Steinunn móðir herra *Hrafns* (Erlends Þ) ok Herdís²⁾ móðir *Ála* (Atla Þ) föður Steinunnar, er Haukr Erlendsson átti. Börkr Grímsson³⁾ var faðir Ragnhildar, er Flosi

1) S H „Aulvisár“. Þ „Aulfusá“.

2) Sbr. H 99, Þ 189. Hér er blandað saman Herdísí *Hrafnsdóttur* og Herdísí *Odds-dóttur* ömmu Steinunnar. Sbr. Sturl. II. 340, Bps. I. 676. Haukur rekur því skakkt ætt konu sinnar.

3) Sbr. Þ. 329, S 270, H 232.

Bjarnason átti. Þeirra börn Einarr ok Bjarni ok Valgerðr móðir herra Erlends föður Hauks. Þórdís var *II*. (þriðja Þ) dóttir Flosa móðir frú Ingigerðar móður frú Guðrúnar ok Hallberu abbadísar. Halla var ok dóttir Flosa, móðir herra Kristoforus.

S 372 H 327 Þ 43

Hallsteinn hét maðr, er fór úr Sogni til Íslands, mágur Hásteins. Honum gaf *bann* (Hásteinn H) *inn* (Þ) ytra hlut Eyrarbakka. Hann bjó á Framnesi. Hans son var Þorsteinn faðir Arngríms, er veginn var at fauska-grefti. Hans son var Þorbjörn á Framnesi, *er þar bjó lengi síðan* (Þ).

S 373 H 328 Þ 44

Þórir son Ása hersis Ingjaldssonar¹⁾ Hróaldssonar fór til Íslands ok nam *land* (Þ) Kallnesingahrepp allan upp frá Fyllarlæk²⁾ ok bjó at Selforsi. . . .

S H

Hans son var Tyrfingr faðir *Þuríðar móður Tyrfings föður* (S) Þorbjarnar prests ok Hámundar prests í Goðdölum.

Þ

Hans son var Tyrfingr faðir Halldórs föður Þórdísar ok Tyrfings föður Þorbjarnar prests ok Hámundar prests í Goðdölum ok Járngerðar, er átti Guðmundr bast.

S 374 H 329

Hróðgeirr inn spaki ok Oddgeirr bróðir hans, er þeir *Fíðr* (Finnr H) inn auðgi ok Hrafnar-Ormr *keyptu* (keypti H) brott úr landnámi sínu, *þeir* (H) námu Hraungerðingahrepp. . . .

1) Sbr. Þ 130, 159.

2) = lækjar H. Misritun.

P 45

Hróðbeirr inn spaki ok Oddgeirr þráðr bróðir hans voru Vestmenn, er þeir Finnir inn auðgi ok Hrafnar-Ormr keyptu úr landnámi sínu. En þeir námu Hraungerðingahrepp.

S H P

Ok bjó Oddgeirr í Oddgeirshólum. Hans son var Þorsteinn *öxna-broddr* (uxnabríótr P) faðir Hróðgeirs föður Ögurs í (úr P) Kambakistu. En dóttir Hróðgeirs ins spaka var Gunnvör, er átti Kolgrímr inn gamli. Þaðan eru *Kvistlingar* (Ristlingar P)¹⁾ *komnir* (S P).

S 375

Önundr bíldr, er fyrr var getit, nam land fyrir austan Hróarslæk ok bjó í Önundarholti. Frá honum er margt stórmenni komit, sem fyrr er ritat.

H 330

Önundr bíldr, er fyrr var getit, nam land fyrir austan Hróarslæk, sem fyrr er getit.

P 46

Önundr bíldr, er fyrr var getit, *son*²⁾ (A M 112) Hróalds horns Brunns sonar Þorsteins,³⁾ er bragð vann á Var(. . . .)e,⁴⁾ nam land fyrir austan Hróarsholt⁵⁾ ok bjó í Önundarholti. Frá honum er margt stórmenni komit, Jón biskup inn helgi ok Þorlákr biskup inn fyrri, Jón Loftsson, Ari inn fróði, Hallr í Hólum.⁶⁾

1) Svo A M 106. „Kvistlingar“ A M 112, á spássíu.

2) „Son“ vantar í A M 106, en er í A M 112.

3) Skr. þ^{ss} í A M 112.

4) „Varvelli“ A M 112. Hefur sennilega mislesist eða misritast fyrir *Brávelli*. Skaddað í A M 106.

5) -læk A M 112.

6) Sbr. P 22, 25, 61, 390.

Özur inn (H P) hvíti *bét maðr* (S H), son Þorleifs úr Sogni. Özurr (S H) vó víg í véum á Upplöndum, þá er hann var í brúðför með Sigurði hrísa. Fyrir þat varð hann landflótti (-flæmdr H) til Íslands ok nam *fyrst* (fyrstr P) öll Holtalönd milli Þjórsár ok Hraunsækjar. Þá var hann XVII vetra, er hann vó vígit. Hann *fekk Hallveigar* (átta Hallveigu P) Þorviðardóttur. Þeirra son var Þorgrímr *kampi* (kampr P)¹⁾ faðir Özurar föður Þorbjarnar föður þórarins föður Gríms Tófusonar. Özurr bjó í Kampaholti. *Hans leysingi* (Leysingi hans P) var Böðvar, er bjó í (at H P) Böðvarstóttum við Víðiskóg. Honum gaf Özurr hlut í skóginum ok skildi sér eftir hann barnlausan. Örn úr Vælugerði,²⁾ er fyrr *er* (var P) getit, stefndi Böðvari um sauðatöku. Því handsalaði Böðvarr Atla Hásteinssyni fé sitt. En hann ónýtti mál fyrir Erni. Özurr andaðist, þá er Þorgrímr var ungr. Þá tók Hrafn Þorviðarson *móðurbróðir hans* (P) við fjárvarðveizlu *Þorgríms* (hans P). Eftir andlát Böðvars taldi Hrafn til Víðiskógs ok bannaði Atla, en Atli þóttist eiga. Þeir Atli fjórir fóru eftir viði. Leidólfr *var* (fór H P) með honum. Smalamaðr (*sauðamaðr segir Landn.*) (P) sagði Hrafni þat. En hann reið eftir *honum við átta mann* (þeim með X. mann H. þeim með X. mann. VIII. mann segir Landn. P). . . .

S

Þeir fundust í Orrustudal ok börðust þar. Húskarlar Hrafns féllu tveir. Hann varð sárr. Einn féll af Atla, en hann³⁾ varð sárr banasárum ok reið heim. Önunder bíldr skildi þá ok bauð Atla til sín. Þórður döfni son Atla var þá IX vetra. En þá er hann var XV vetra, reið Hrafn í Einarshöfn til skips. Hann var í blárrí kápu ok reið um nótt. Þórðr sat einn

1) „kampr“ á spássíu í A M 112.

2) Væli- A M 112.

3) hann vantar í handr.

fyrir honum hjá Haugavaði skammt frá Traðarholti ok vó hann með spjóti. Þar er Hrafnshaugr fyrir austan götuna, en fyrir vestan Hásteinshaugr ok Atla haugr ok Ölves. Vígin féllust í faðma. Þórðr hófst af þessu. Hann fékk þá Þórunnar dóttur Ásgeirs Austmannaskelfis, er drap skipshöfn í Grímsárósi fyrir þat, er hann var ræntr austr. Þórðr hafði þá tvo vetr ok XX, er hann keypti skip í Knarrarsundi ok vildi heimta arf sinn. Þá fal hann fé mikit. Því vildi Þórunn ei fara ok tók þá með löndum. Þorgils son Þórðar var þá tvævetr. Skip Þórðar hvarf. Vetri síðar kom Þorgímr errubeinn til ráða með Þórunni, son Þormóðar ok Þuríðar Ketilbjarnardóttur. Hann fékk Þórunnar. Ok var þeirra son Hæringr.

H Þ

Þeir fundust í Orrustudal ok börðust þar (H). Þar féllu húskarlar Hrafn III (*IIsegr Landnáma* (Þ)). En sjálfr varð hann sárr mjök. Einn féll *Atla húskarl* (húskarl Atla Þ), en hann varð sárr banasárum ok reið heim. Önuendr bíldr skildi þá ok bauð *Atla til sín*. Þórðr dofni son *Atla var þá IXvetra*. *Atli andaðist heima í Traðarholti* (Þ). Þórðr dofni son *Atla var þá XV vetra, er Hrafn reið* (En er Þórðr var XV vetra, reið Hrafn Þ) til skips í *Einarshöfn* (Eyrarhöfn Þ)¹⁾ Hann reið heim um nótt (nóttina Þ) ok var í blárri kápu. Þórðr sat *einn* (Þ) fyrir honum við Haugavað skammt frá Traðarholti ok vó hann þar með spjóti. Þar er Hrafnshaugr fyrir (H) austan götu (götuna Þ), en fyrir vestan götuna (Þ) Hásteinshaugr ok Ölves haugr ok Atla haugr. *Özurr ok Þorgímr feðgar liggja í einum haugi báðir skammt frá Traðarholti* (Þ). Vígin féllust í faðma. Þórðr varð frægr af þessu *verki* (Þ). Hann fékk þá Þórunnar dóttur Ásgeirs (Ásgríms Þ) Austmannaskelmis, er drap skipshöfn Austmanna í Grímsárósi fyrir rán þat, er hann var ræntr í Noregi. Þórðr hafði þá II vetr ok XX (um tvítugt Þ), er hann keypti skip í Knarrarsundi ok vildi heimta arf sinn. Þá fal (fól Þ) hann fé mikit. Því vildi Þórunn ei fara ok tók hún vit

1) Þ á spássíðu: Einarshöfn.

búi í Traðarholti. Þorgils son Þórðar var þá tvevetr. Skip Þórðar hvarf ok spurðist ekki til. Vetri síðar kom Þorgrímr *errubeinn* (erabein Þ)¹⁾ til *ráða*²⁾ (H) með Þórunni. Hann var son Þormóðar (Þorbjarnar Þ)³⁾ ok Þuríðar Ketilbjarnardóttur. Hann fékk Þórunnar. Ok var þeirra son Hæringr.

S 377 H 332 Þ 48

Ólafr tvennumbrúni hét maðr. Hann fór af Lófót til Íslands (Ólafr tvennumbrúni fór til Íslands af eyju þeirri, er Lófót heitir. Hún liggr fyrir Finnmörk Þ). Hann nam Skeið öll milli Þjórsár til Sandlækjar (Þjórsár ok Sandlækjar H Þjórsár ok Hvítár ok til Sandlækjar Þ). Hann var hamrammr mjök. *Ólafr bjó á Ólafsvöllum* (ok bjó á Ólafsvöllum Þ). Hann liggr í Brúnahaugi undir Vörðufelli. Ólafr átti Áshildi, ok var þeirra son Helgi trausti ok Þórir drífa faðir Þorkels gullkárs föður Orms föður Helgu móður Odds (Orms Þ) Hallvarðssonar. Vaði var inn þriði son Ólafs, faði. Gerðar. Þorgrímr *orrabeinn* (H Þ) lagði hug á Áshildi, *þá er* (síðan H þegar Þ) Ólafr var dauðr, en Helgi *trausti* (H Þ) vandaði um. Hann sat fyrir Þorgrími við gatnamót fyrir neðan Áshildarmýri. Helgi bað hann láta af komum. Þorgrímr *lézt* (kvaðst H) ei hafa barnaskap. Þeir börðust. *Þar* (ok H) fell Þorgrímr *at gatnamóti* (Þ). Áshildr spurði, hvar Helgi hefði verit. Hann hvað vísu.

Var ek þar er fell til Fyllar,
fram sótti vinr dróttar,
Errubeinn (Orrabeinn H Þ), en Unnar
ítrungur hatr sungu.
Ásmóðar gaf ek Óðni
arfa þróttar djarfan.
Guldum gálga valdi
Gauts tafn, en ná hrafni.⁴⁾

1) Þ á spássíu: Orrabein.

2) Eyða fyrir orðinu í þ.

3) Svo A M 106. „Þormóðar“ A M 112.

4) Var ek þar er Errubeinn féll til Fyllar (jarðar), en „Unnar ítrungur“ (sverð?) sungu hatr (eða hátt). Vinr dróttar (skáldið) sótti fram. Ek gaf þróttardjarfan arfa Ásmóðar (son Þormóðar) Óðni. Guldum gálgavaldi (Óðni) Gauts (Óðins) tafn (fórn), en hrafni ná.

Áshildr kvað hann hafa *höggvit* (höggit H)¹⁾ sér höfuðsbana. Helgi tók sér far í Einarshöfn. Hæringr²⁾ son Þorgríms var þá XVI vetra, *er hann* (Hann H) reið í Höfða at finna Teit *Gizurarson* (S) *Gizörsson* (Þ) *með þriðja mann* (S Þ). Þeir Teitr riðu XV at banna Helga *far* (föör Þ). *Þeir fundust* (Þeir Helgi mættust H Þeir Helgi fundust Þ) í (uppi í Þ) Merkurhrauni upp frá Mörk við *Helgabrunn* (-hvol H Þ). Þeir Helgi voru III saman, *komnir af Eyrum* (S Þ). Þar fell Helgi ok maðr með honum *ok* (en Þ) einn af *þeim* (S Þ) Teiti. Í faðma fellust víg þau. Sonr Helga var Sigurðr inn landverski ok Skefill inn haukdælski faðir Helga dýrs, er barðist við Sigurð son Ljóts löngubaks í *Öxarárhólma* (Öxarárhólmi H í Öxará Þ) á alþingi. Um þat orti Helgi þetta.

Band er á hægri hendi,
Hlaut ek sár af Tý báru.
lýg ek eigi þat, leygjar,³⁾
linnvengis Bil, minni.⁴⁾

Hrafn var annarr son Skefils faðir Gríms föður Ásgeirs föður *Helga* (Helgu Þ) *móður Odds föður Þóris* (Þ).

S 378 H 333

Práendr mjöksiglandi Bjarnarson, bróðir Eyvindar austmanns, sem fyrr er getit, hann var í Hafrsfirði mót Haraldi konungi ok varð síðan landflótti *til Íslands* (H).

Þ 49

Práendr mjöksiglandi, son Bjarnar ins austræna, föðurbróðir Helga ins magra, var í Hafrsfirði móti Haraldi konungi hárfagra ok varð síðan landflótti.

1) Vísan er mjög úr lagi færð í Þ.

2) Hlæringr misr. Þ.

3) Þ hefur í svigum: „leistar eða leitar“ (A M 106) og aðeins „leitar“ A M 112, Sk. 239 hefur aðeins „leygjar“, eins og S og H. Hefur Þ. J. verið í vafa um, hvernig lesa ætti Sk.

4) Band er á hægri hendi minni. Ek hlaut sár af báru leygjar (gulls) Tý (manni.) Ek lýg þat eigi, linnvengis bil (kona).

S H Þ

ok kom til Íslands (S Þ) síð landnámatíðar. Hann nam land milli Þjór-
ár ok Laxár ok upp til Kálfár ok til Sandlækjar. Hann bjó í Brándarholti.
Hans dóttir var Helga, er Þormóðr skafti átti.

S 379 H 334

Ölver barnakarl hét maðr ágætr í Noregi. Hann var víkingr mikill.
Hann lét ekki henda börn á spjótsoddum, sem þá var *víkingum títt* (vík-
inga síðr H). Því var hann barnakarl kallaðr. Hans synir voru þeir Stein-
ólfr faðir Unu, er átti Þorbjörn laxakarl, ok Einarr faðir Ófeigs grettis ok
Óleifs breiðs föður Þormóðar skafta. Steinmóðr var inn þriði son Ölves
barnakarls (S) faðir Konáls föður Aldísar innar barreysku, er Ólafr feilan
átti. Son Konáls var Steinmóðr faðir Halldóru, er átti Eilífr son Ketils
ins einhenda. Þeir frændr Ófeigr grettir ok Þormóðr skafti fóru til Íslands
ok voru inn fyrsta vetr með Þorbirni laxakarli mági sínum. En um vorit gaf
hann *bonum* (þeim H) Gnúpverjahrepp, Ófeigi inn ytra hlut milli Þverár
ok Kálfár, ok bjó (hann)¹⁾ á Ófeigsstöðum hjá Steinholti. En Þormóði
gaf hann inn *eystra* (austra H) hlut, ok bjó hann í Skaftaholti. Dætr
Þormóðar voru þær Þórvör móðir Þórodds goða föður *Lög-Skafta* (Skafta
H) ok Þórvé móðir Þorsteins föður Bjarna ins spaka. Ófeigr féll fyrir Þor-
birni jarlakappa í Grettisgeil hjá Hæli. Dóttir Ófeigs var Aldís móðir
Valla-Brands.

Þ 41

Ölver barnakarl hét ágætr maðr í Noregi. Hann var víningr mikill.
En því fékk hann þat nafn, at hann lét eigi henda börn á spjótaoddum,
sem þá var víkingum títt. Hans synir voru þeir Steinmóðr faðir Unu, er
átti Þorbjörn laxakarl, en annarr Einarr faðir Ófeigs grettis²⁾ ok Óleifs

1) hann vantar í bæði.

2) „breiðis“ A M 112.

breiðs föður Þormóðar ok Skafta (sic). Þeir frændr Ófeigr ok Þormóðr komu til Íslands ok voru inn fyrsta vetr með Þorbirni laxakarli mági sínum. Síðan gaf hann þeim Gnúpverjahrepp, Ófeigi inn ytra hlut í milli Þverár ok Kálfár, ok byggði hann á Ófeigsstöðum hjá Steinsholti. En Þormóði gaf hann inn eystra hlut, ok bjó hann í Skaftaholti. Dætr hans voru þær Þórvör móðir Þórodds goða föður Lög-Skafta ok Þorney (Þorveig) móðir Þorsteins goða föður Bjarna ins spaka föður Skeggja föður Markúss lögmanns föður Valgerðar móður Böðvars föður Þórðar prests föður Þorleifs í gördum ok Markúss á Melum ok Böðvars í Bæ. Lög-Skafti var faðir Þorsteins holmunns föður Gunnhildar móður Godunar (sic) móður Vilborgar móður Magnúss föður Snorra á Melum. Ófeigr féll fyrir Þorbirni jarlakappa í Grettisgeil hjá Hæli. Hans dóttir var Álfðís móðir Valla-Brands. Steinmóðr var þriði son Ölves barnakarls faðir Konáls föður Álfðísar innar barreysku, er Ólafr feilen (sic) átti. Son Konáls var Steinmóðr faðir Halldóru, 7 átti Eilífr son Ketils einhenda.

S 380 H 335 Þ 50a

Þorbjörn laxakarl nam Þjórsárdal allan ok Gnúpverjahrepp *allan* (S H) ofan til Kálfár ok bjó inn fyrsta vetr at Miðhúsum. Hann hafði *III vetrsetur* (þar vetrsetu Þ), áðr hann *kom* (kæmi Þ) í Haga. *Þar bjó hann* (ok byggði þar Þ) til dauðadags. . . .

S

Hans synir voru þeir Ottkell í Þjórsárdal ok Þorkell trandill ok Þorgils faðir Ottkötlu móður Þorkötlu móður Þorvalds föður Döllu móður Gizurar biskups.

H

Hans synir voru þeir Ottkell í Þjórsárdal ok Þorgils faðir Ottkötlu ok Þorkell trandils föður Gauks í Stöng. Otkatla var móðir Þorkötlu móður Þorvalds föður Döllu móður Gizurar biskups.

P

Hans synir voru þeir Ottkell í Þjorsárdal ok Þorgils faðir Oddkötlu móður Þorvalds föður Döllu móður Gizurar biskups. Þriði var Þorkell trandill. Hann var faðir Gauks í Stöng.

S 381 H 336 P 51

Þorbjörn jarlakappi¹⁾ hét maðr norrænn *at kyni* (S P). Hann fór úr Orkneyjum til Íslands. *Hann* (ok P) keypti land í Hrunamannahrepp at Mávi Naddodds²⁾syni allt fyrir neðan Selslæk á milli Laxár *ok* (hann H) *bjó* (byggði P) *at* (í H) Hólum. Hans synir voru þeir Sölmundr faðir *Sviðu-Kára* (Brennu-Kára H Brennu-Kára (Sviðu-Kára segir Landnáma) P) ok Þormóðr faðir Finnu, er átti *Þórormr* ((Þormóðr segir Landnáma) P) í Karlafirði. Þeirra dóttir var Álfgerðr *móðir Gestis* (er átti Gestr P) *föður* (faðir P) Valgerðar móður Þorleifs beiskalda *föður Álfgerðar*³⁾ *móður Þorláks föður Ketils prests ok Herðísar móðir barna Páls biskups* (P).

S 382 H 335 P 52

*Bröndólfr*⁴⁾ (Brynjólf H) ok Már Naddoddssynir ok Jórunnar *dóttur Ölves* (Ölvesdóttur P) barnakarls komu *út* (P) til Íslands *byggðar snemma* (Íslands snemma landsbyggðar H P). *Þeir* (ok P) námu Hrunamannahrepp svo *vítt sem vötn deila* (sem vatnföll deila þann veg H). *Bröndólfr* (Brynjólf H) *bjó* at Berghyl. Hans *synir voru þeir* (son var P) Þorleifr faðir Bröndólfs föður Þorkels skotakolls föður Þórarins föður Halls í Haukadal ok Þorláks föður Runólfs föður Þorláks biskups. Már *bjó*

1) Þorbjörn jarlakappi kemur í H næstur eftir Naddoddssonu, svo að greinin um þá er á 14. skinnblaðinu.

2) Hér lýkur 14. (og síðasta) landnámu-skinblaði H.

3) Álfheiði Þorleifsdóttur beiskalda átti Ketill Þorsteinsson rangláts. Þeirra son Þorlákr prestur og dóttir Herðís kona Páls piskups (Sbr. Sturl. I. 78).

4) P á spássíu: Hauksb. hefur Brynjólf.

(byggði Þ) á Mársstöðum. Hans son var Beinir faðir Kolgrímu móður Skeggja föður Hjalta, *er meðr kristni kom til Íslands fyrst, svo að hún væri í lög tekin* (Þ).

S 383 H 337 Þ 53

Þorbrandr son Þorbjarnar ins óarga ok Ásbrandr son hans komu til Íslands síð landnámatíðar, ok vísaði Ketilbjörn þeim til landnáms fyrir ofan múla þann, er fram gengr hjá Stakksá, *ok námu þeir síðan land fyrir utan Stakksá* (Þ) ok til Kaldakvíslar ok *bjuggu* (byggðu Þ) í Haukadal. *Þeim þótti þau lönd of lítil* (Þeim þótti land of lítið H ok þótti þeim þau lönd sér til lítils verða Þ), *er Tungan eystri* (er Tunga in vestri H) *var þá byggð* (því at Tungan var áðr byggð in eystri Þ). *Þá* (Ok Þ) jóku þeir landnám sitt ok námu inn efra hlut Hrunamannahrepps sjónhending úr Múla í Ingjaldsgnúp *allt* (Þ) fyrir ofan *Gylðarhaga* (Galdrahaga Þ).¹⁾ Börn Ásbrands voru *þau* (H Þ) Vebrandr ok *Arngerðr* (Ásgerðr Þ).²⁾ *Vebrandr var faðir Oddlaugar, er átti Svertingr Runólfsson* (H Þ).

S 384 H 339 Þ 54

Eyfröðr inn gamli nam *Tunguna eystri* (Tungu ina eystri H Þ) milli Kaldakvíslar ok Hvítár ok *bjó* (byggði Þ) í Tungu. Með honum kom út Drumboddr, er *bjó* (byggði Þ) á Drumboddastöðum.

S 385 H 338 Þ 55

FRÁ KETILBIRNI GAMLA (H)

Ketilbjörn hét maðr ágætr í Naumudal. *Hann var* (S H) *Ketilsson* (son Ketils Þ) ok Æsu dóttur Hákonar jarls Grjótgarðssonar. Hann átti Helgu dóttur Þórðar skeggja. Ketilbjörn *fór* (kom H) til Íslands, þá er landit var víða byggt með sjó.³⁾ Hann hafði skip þat, er Elliði hét. *Hann*

1) Galdær- A M 112.

2) Arngerðr A M 112.

3) Skr. sea S.

(ok Þ) kom í Elliðaárós fyrir neðan heiði (S H). Hann (ok Þ) var inn fyrsta vetr (um vetrinn Þ) með Þórði skeggja, mági sínum, fyrir neðan heiði (Þ). En (H Þ) um vorit fór hann upp um heiði at leita sér landkosta (lands- H Þ). Þeir höfðu náttból ok gerðu sér skála. Þar heitir nú Skálabrekka (þar sem nú heitir Skálabrekka í Bláskógum H Þ). En er þeir fóru þaðan, komu þeir at á þeirri, er þeir kölluðu Öxará. Því at (H) þeir týndu þar í (H Þ) öxi sinni. Þeir áttu dvöl undir fellsmúla þeim, er þeir nefndu (kölluðu H Þ) Reyðarmúla. Þar lágu þeim eftir áreyðar (urreyðar Þ) þær, er þeir tóku í (úr H Þ) ánni. Ketilbjörn nam Grímsnes allt upp frá Höskuldslæg ok Laugardal allan ok alla Biskupstungu upp til Stakksár (-lægjar Þ) ok bjó (byggði Þ) at Mosfelli. Börn þeirra voru þau Teitr ok Þormóðr, Þorleifr ok (H Þ) Ketill, Þorkatla ok (H Þ) Oddleif (Olleif H), Þorgerðr ok (Þ) Þuríðr. Skæringr hét einn son Ketilbjarnar laungetinn (Enn var son Ketilbjarnar laungetinn Skæringr H Þ). Ketilbjörn var svo auðugr at lausafé, at hann bauð sonum sínum at slá þvertré (-tréð Þ) af silfri í hofit, þat er þeir létu gera. Þeir vildu þat eigi. Þá (ok Þ) ók hann silfrit upp á fjallit (fjall Þ) á tveimr yxnum ok Haki þræll hans ok Bót ambátt hans. Þau fálu féit, svo at ei finnst (hefur fundizt H Þ) síðan (H Þ). Síðan drap hann (Hann drap H) Haka í Hakaskarði, en Bót í Bótarskarði (Bótarskál Þ). Teitr Ketilbjarnarson (Þ) átti Álofu dóttur Böðvars af Vors Víkinga-Kárasonar. Teitur byggði fyrstr í Skálaholti (Þ). Þeirra son var Gizurr hvíti faðir (Hann var faðir Gizurar ins hvíta föður Þ) Ísleifs biskups föður Gizurar biskups. Annar son Teits var (S) Ketilbjörn faðir Kolls (Kols H Þ) föður Þorkels föður Kolls (Kols H Þ) Víkverjabiskups. Margt stórmenni er frá Ketilbirni komit.

S 386 H 340 Þ 56

Ásgeirr hét maðr Úlfsson (Álfsson (Úlfsson) Þ). Honum gaf Ketilbjörn Þorgerði dóttur sína ok lét henni heiman fylgja Hlíðarlönd (Henni fylgdu heiman Hlíðarlönd H) öll fyrir ofan Hagagarð. Hann (ok Þ) bjó

(byggði Þ) í Hlíð inni ytri. Þeirra son var *Geirr goði ok Þorgeirr faðir Bárðar at Mosfelli* (Þorgeirr faðir Bárðar at Mosfelli ok Geirr goði Þ). *Hann¹⁾ var faðir Vigdísar móður Þorsteins föður Bótólfs föður Þórdísar móður Helgu móður Þórðar prests föður Markúss at Melum og Þorbjarnar at Melum* (Þ).

S 387 H 341 Þ 57

Eilífr inn (Þ) auðgi, son Önundar bílds, fekk Þorkötlu *Ketilbjarnar-dóttur* (dóttur Ketilbjarnar Þ), ok fylgdu *benni* (H Þ) heiman Höfða lönd. *Þar bjuggu þau* (Ok byggði hann þar Þ). Þeirra son var Þórir faðir Þórarins sælings.

S 388 H 342 Þ 58

Véþormr (Véþormr (Veðormr Landn.) Þ) son Vémundar ins gamla var hersir ríkr á *Upplöndum* (Þ). Hann stökk fyrir Haraldi konungi *bárfagra* (Þ) austr á Jamtaland ok ruddi *þar merkr til byggðar* (sér þar jörð (merkr til byggðar segir Hauksbók) Þ). Hólmfastr hét son hans, en Grímr *hét* (S) systurson hans. Þeir voru í vestríking ok drápu *þeir* (H) í Suðreyjum Ásbjörn jarl skerjablesa ok tóku *þar* (S H) at herfangi Álofu konu hans ok Arnheiði dóttur hans. *Ok* (S H) hlaut Hólmfastr hana ok *seldi* (fékk H) *hana* (í *bendr* (S) *föður sínum* (seldi hana til varðveizlu Véþormi föður sínum Þ) ok lét vera ambátt. *En* (Þ) Grímr fékk Álofar dóttur Þórðar *vaggagða* (vaggar Þ),²⁾ er *jarl* (jarlinn H Þ) hafði átta. Grímr fór til Íslands ok nam Grímsnes allt upp til Svínavatns ok bjó í *Öndurðunesi* (Öndverðarnesi Þ) IV vetr, en síðan at Búrfelli. Hans son var Þorgils, er *Æsu dóttur*³⁾ *Gests átti* (er átti Æsu dóttur Gests Oddleifssonar H Þ).⁴⁾ Þeirra synir voru þeir Þórarinn at Brúfelli ok Jörundr í (at Þ) Miðengi.

1) Þ. e. Geirr goði.

2) Þ á spássíu: Vaggagða Hauksbók.

3) Þ á spássíu: Landn. segir systur Gests ins spaka.

4) Sbr. S 129, H 101, Þ 191.

Hallkell bróðir Ketilbjarnar *sammæddr* (sammæðri H) *kom* (hann fór H) til Íslands ok var með Ketilbirni inn fyrsta vetr. Ketilbjörn bauð at gefa honum land. *Hallkatli* (Honum H) þótti lítilmannligt at þiggja land at *honum* (H) ok skoraði á Grím til landa eðr hólmgöngu *ella* (H). Grímr gekk á hólmi við Hallkel undir Hallkelshólum ok féll þar, en Hallkell bjó *þar síðan* (síðan at Hólum H). Hans synir voru þeir *Ottkell* (Ottkell H),¹⁾ er Gunnarr Hámundarson vó, ok Oddr at Kiðjabergi faðir Hallbjarnar, er veginn var við Hallbjarnarvörður, ok Hallkell²⁾ faðir *Hallvarðar* (Hallvarðs H) föður Þorsteins, er Einarr Hjaltlendingr vó. Son Hallkels Oddsonar var Bjarni faðir Halls föður Orms föður Bárðar föður Valgerðar móður Halldóru, er Magnús biskup Gizurarson átti.

Hallkell hét bróðir Ketilbjarnar at Mosfelli *sammæddr* (samfeðri segir Landn.) ok kom út til Íslands fám vetrum síðar ok var með Ketilbirni inn fyrsta vetr. Ketilbjörn bauð, at hann skyldi þiggja land³⁾ at honum. En Hallkatli þótti þat lítilmannlegt ok skoraði síðan á Grím til landa eðr hólmgöngu, en Grímr féll á hólminum undir Hallkelshólum. Hallkell bjó síðan at Hólum. Hans synir voru þeir Ottkell, er Gunnarr Hámundarson vó, ok Oddr at Kiðjabergi, faðir Hallbjarnar, er veginn var við Hallbjarnarvörður, ok Hallkels föður Þorsteins föður Hallvarðs, er Gunnarr (Einarr) Hjaltlendingr vó. Son Hallkels Oddssonar var Bjarni faðir Halls föður Orms föður Bárðar föður Valgerðar móður Halldóru, er Magnús Gizurarson átti. Oddr Hallkelsson (var) faðir Jódísar móður Vilborgar móður Magnúss föður Mela-Snorra.

1) Njála kap. 47 telur Otkel „Skarfsson Hallkelssonar“.

2) Rétt: Hallkels. Sbr. P 59.

3) lönd A M 112. Sk. 244: land.

S H

Nú er komit at landnámi Ingólfs. *En þeir menn, er nú eru taldir, hafa byggt í hans landnámi* (S).

P 60

Ingólfr¹⁾ var maðr norrænn, hörðskur at kyni, son Björnólfs af Fjöllum, bróðir Heyangs-Bjarnar. Ingólfr átti Hallveigu Fróðadóttur, systur (föðursystur segir Landn.) Lofts ins gamla. Þeirra son var Þorsteinn, er þing lét setja á Krossnesi,²⁾ áðr alþing væri sett. Hans son var Þorkell máni lög-sögumaðr, er einn heiðinna manna á Íslandi hefur bezt verit siðaðr, at því er menn vita dæmi til. Hann lét bera sik í sólargeisla í banasótt sinni ok fal sik á hendur þeim guði, er sólina hafði skapat. Hann hafði ok lifat svo hreinliga sem þeir kristnir menn, er bezt voru siðaðir. Son hans hét Þormóðr, er þá var allsherjargoði, er kristni kom á Ísland. Hans son var Hamall faðir Márs ok Þormóðar ok Torfa. Sigurðr var son Márs, faðir Hamals föður Guðmundar föður Þormóðs Skeiðagoða.

Ingólfr var frægastr allra landnámsmanna, því hann kom at auðu landi ok óbyggðu ok byggði fyrstr landit. Gerðu þat aðrir landnámsmenn eftir hans dæmum síðan. Hann hafði numit land á milli Ölfusár³⁾ ok Hvalfjarðar fyrir utan Brynjudalsá í milli Öxarár ok nes öll út. Því mælti svo Karli þræll Ingólfs: Til ills höfum vér farit um göð héröð, er vér viljum byggja útnes þetta.

S 390

Þorgrímr bíldr, bróðir Önundar bílds, nam lönd öll fyrir ofan Þverá ok bjó at Bíldsfelli. Hans leysingi var Steinröðr faðir Melpatrix af Írlandi. Hann eignaðist öll Vatnslönd ok bjó á Steinröðarstöðum. Melpatrix var

1) Sbr S 6, 9, H 6, 10.

2) Svo.

3) Ölfussár A M 112.

manna vænstr. Hans son var Þormóðr faðir Kárs föður Þormóðar föður Brands föður Þóris, er átti Helgu Jónsdóttur.

H 344 P 61

FRÁ ÞORGRÍMI BÍLD (H).

Þorgrímr bíldr bróðir Önundar bílds *sammæðri við hann* (sammæddr Þ) var son Úlfs frá Hóli. Hann nam *öll* (H) lönd fyrir ofan Pverá ok *byggði* (bjó Þ) at Bíldsfalli (-felli Þ).

H 345 P 61

FRÁ STEINRÖÐ (H).

Steintröðr Melpetriksson, göfugs manns af Írlandi, hann var leysingi Þorgríms bílds. Hann átti dóttur Þorgríms ok var allra manna vænstr. Hann nam öll Vatnslönd ok bjó á *Steinröðarstöðum* (Steinrauðsstöðum Þ). Hans son var Þormóðr faðir Kárs föður *Þormóðs* (Þormóðar Þ) föður Brands föður Þóris, *föður Brands á Þingvelli*¹⁾ (er átti Helgu Jónsdóttur. Hann var faðir Brands á Þingvelli Þ).

H 346 P 62

FRÁ HROLLEIFI (H).²⁾

Hrolleifr son Einars Ölvessonar barnakarls kom í Leiruvog, þá er byggt var allt með sjó. Hann nam *lönd* (land Þ) til móts við Steinröð *öll* (allt Þ) fyrir utan Öxará, er fellr um Þingvöll, ok bjó í Heiðabæ nokkura vetr. Þá skoraði hann á Eyvind í Kvíguvogum til hólmgöngu eða landsölu. *En* (H) Eyvindr kaus heldr, at þeir keyptu *löndum* (jörðum (löndum) Þ). Eyvindr bjó nokkura vetr *síðan í* (á Þ) Heiðabæ, *ok* (en Þ) fór *síðan* (eftir þat Þ) á Rosmhvalanes til Bearskerja. En Hrolleifr bjó *síðan* (H) í Kvíguvogum ok er þar heygðr. Hans son var Svertingr faðir Gríms lög-sögumanns at Mosfelli.

1) Sbr. Bps. I. 64o.

2) Vantar í S. Þ á spássfu: Þessi kapituli er ekki í Landnámu.

S 391

Ormr inn gamli son Eyvindar jarls Ármóðssonar jarls Nereiðssonar jarls ins gamla. Ormr nam land fyrir austan Varmá til Þverár ok um allt Ingólfsfjall ok bjó í Hvammi. Hans son var Darri faðir Arnar. Eyvindr jarl var með Kjötva auðga mót Haraldi konungi í Hafrsfirði.

H 347

Ormr inn gamli, son Eyvindar jarls Arnmóðssonar jarls ins sinka. Ormr nam land á millim Varmár ok Þverá um Ingólfsfell allt ok bjó í Hvammi. Hann átti Þórunni dóttur Ketils kjölfara, þess er fingalknit barði í hel. Hún var afasystir Gríms ins háleygska. Þeirra son Ormr inn gamli faðir Darra föður Arnar. Hann var enn á mót Haraldi konungi í Hafrsfirði.

P 63

Ormr inn gamli, son Eyvindar jarls Arnmóðssonar jarls Nereiðssonar jarls ins gamla ok sinka. Hann nam land fyrir austan Varmá til Þverár ok um Ingólfsfell allt ok bjó í Hvammi. Hann átti Þórunni dóttur Ketils kjölfara, þess er fingalknit barði í hel. Hún var systir Gríms ins háleygska. Þeirra son „Vairi“¹⁾ inn gamli faðir Darra föður Arnar. Eyvindr jarl var með Kjötva inum²⁾ auðga á móti Haraldi inum hárfagra í Hafrsfirði.

S 392 H 348 P 64

Álfr inn egzki stökk fyrir Haraldi konungi *inum* (H) *hárfagra* (H P) af Öðgum úr Noregi. Hann fór til Íslands ok kom skipi sínu í *ós þann* (þann ós H), er við hann er kenndr, ok *Álfsós heitir* (heitir Álfsós P). Hann nam *lönd öll* (öll lönd H) fyrir utan Varmá ok bjó at Gnúpum. . . .

1) Lesháttur óviss.

2) inum v. A M 106. Er í A M 112.

S

Þorgrímr Grímólfsson var bróðurson Álfs. Hann fór út með honum ok tók arf eftir hann, því at Álfr átti ekki barn. Sonr Þorgríms var Eyvindr faðir Þórodds goða ok Özurar, er átti Beru dóttur Egils Skallagrímssonar. Móðir Þorgríms var Kormlöð dóttir Kjarvals Írakonungs.

H

Þorgrímr Grímólfsson, bróðurson hans, kom út með honum, sá er arf tók eftir hann, því at Álfr átti ekki barn. Son Þorgríms var Eyvindr faðir Þórodds goða föður Skafta. Özurr var ok son Eyvindar, er átti Beru dóttur Egils Skallagrímssonar. Móðir Þorgríms var Kormlöð dóttir Kjarvals Írakonungs. Þórodds dóttir goða var Helga móðir Gríms glömmuðs föður Ingjalds föður Gríms föður Barkar föður Ragnhildar móður¹⁾ Valgerðar móður¹⁾ herra Erlends föður Hauks.

P

Þorgrímr Grímólfsson var bróðurson Álfs. Hann kom út með honum, sá er tók arf eftir hann, því at Álfr átti ekki börn. Son Þorgríms var Eyvindr faðir Þórodds goða, er átti Rannveigu Gnúpsdóttur. Þeirra börn Skafti ok Þórdís, móðir Ísleifs biskups. Özurr var ok son Eyvindar, er átti Beru dóttur Egils Skallagrímssonar. Móðir Þorgríms var Kormlöð dóttir Kjarvals Írakonungs. Dóttir Þórodds goða var Helga móðir Gríms „glomars“ föður Ingjalds föður Gríms föður Barkar föður Ragnhildar móður Valgerðar móður herra Erlends föður Hauks.

¹⁾ Handr. f(öður). Mísr. auðvitað fyrir m(óður).

S 393 H 349 P 65

FRÁ ÞÓRI HAUSTMYRKUR (H).

Þórir haustmyrkur nam Selvog ok *Krýsuvík* (Krísuvík Þ), en Heggur son hans bjó at (í Þ) Vog. En (H Þ) Böðmóðr annarr son *hans* (Þóris Þ) var faðir Þórarins föður Síganda föður *Þorvarðar* (Þorvarðs Þ) föður Þórhildar móður Sigurðar Þorgrímssonar. Molda-Gnúpsynir byggðu Grindavík, sem *fyrir*¹⁾ er ritat.

S 394 H 350 P 66

Steinuðr (Steinunnr H Þ) in gamla frændkona Ingólfs fór til Íslands ok var með Ingólfi inn fyrsta vetr. Hann bauð að gefa henni *Rosmhvalanes* (Roms- Þ) allt fyrir utan Hvassahraun. En hún gaf (S Þ) *honum* (Þ) fyrir (S) heklu flekkotta *enska* (H Þ) ok vildi kaup kalla. Henni þótti þat óhættara við riftingum. *Steinunni hafði átt Herlaugr bróðir Skallagríms. Þeirra synir voru Njáll ok Arnórr* (H Þ).

S 395 H 351 P 67

Eyvindr hét *maðr* (S) frændi *Steinunnar ok fóstri* (frændi ok fóstri Steinunnar H Þ). Honum gaf hún *land* (lönd Þ) milli Kvíguvogabjarga ok Hvassahrauns. Hans son var *Egill* (Erlingr H Egill Erlingr Þ) faðir Þórarins föður *Sigmundar* (Sigvats H Sighvats Þ) föður Þórörnu móður Þorbjarnar *Arnþjófsonar* (H Þ) í Krýsuvík ok *Ólafar móður Finns lögmans ok Freygerðar móður Lofts föður Guðlaugs smíðs* (H Þ).

H 352 P 68

Herjólfur,²⁾ sá er fyrr var frá sagt, var frændi Ingólfs ok fóstbróðir. Af því gaf Ingólfr honum land millim Reykjaness ok Vogs.³⁾ Hans son var

1) Orðið „fyrir“ v. Þ, en eyða er í staðinn. Svo er bæði í A M 106 og 112.

2) Sbr. S 91, H 79, P 154.

3) Sbr. Eiríkss. rauða 3. kap.

Bárðr faðir Herjólfss þess, er fór til *Grænlands* (Grænlands Þ) ok kom í hafgírðingar (-gerðingar Þ). Á skipi hans var suðreyskr maðr. Sá orti Hafgerðingadrápu. Þar er þetta upphaf:

Allir hlýði ossu fulli
amra fjalla Dvalins hallar.

S 396 H 353 Þ 69

FRÁ ÁSBIRNI (H).

Ásbjörn hét maðr (H Þ) Özurarson, bróðurson Ingólfs *Hann* (H Þ) nam land milli *Hraunholtslækjar* (Hraunsholtslækjar Þ) ok Hvassahrauns, Álftanes allt, ok bjó á Skúlastöðum. Hans son var Egill faðir Özurar föður (H Þ) Þórarins föður Ólafs föður Sveinbjarnar föður Ásmundar föður Sveinbjarnar föður Stykkárs föður Hafrbjarnar föður þeirra Þorsteins ok Gizurar í Seltjarnarnesi (H Þ).¹⁾

S 10

HÉR SEGIR FRÁ BIRNI BUNU.

Björn buna hét hersir ágætr í Noregi, son Veðrar-Gríms hersis úr Sogni. Móðir Gríms var Hervör dóttir Þorgerðar Eylaugsdóttur, hersis úr Sogni. Frá Birni er nær allt stórmenni komit á Íslandi. Hann átti Vélaugu. Þau áttu þrjá sonu. Einn var Ketill flatnefr, annarr Hrappr, þriðji Helgi. Þeir voru ágætr menn. Ok er frá þeirra afkvæmi margt sagt í þessi bók.

H 11 Þ 70

FRÁ ÞÓRÐI SKEGGJA (H).²⁾

Björn buna hét hersir ríkr ok ágætr í Noregi. Hann var son³⁾ Veðrar-Gríms (Veðra-Gríms Þ) hersis úr Sogni. Grímr átti Hervöru dóttur Þor-

1) Hér enda S og H landnám og hafa eftirmála, er kemur í bókarlók í útgáfu þessari.

2) Sbr. Þ 365.

3) „Son“ v: H.

gerðar Eylaugs dóttur konungs. Björn átti Vélaugu systur Vémundar ins gamla. Þau áttu III sonu. Var einn Ketill flatnefr, annarr Helgi, III. Hrappr. Þeir voru ágætir menn, ok er frá þeirra afkvæmi margt sagt í þessi (þessari Þ) bók, ok frá þeim er flest allt stórmenni komit á Íslandi. . . .

S 11

FRÁ ÞÓRÐI SKEGGJASYNI.¹⁾

Þórðr skeggi hét maðr. Hann var sonr Hrapps Bjarnarsonar bunu. Þórðr átti Vilborgu Ósvaldsdóttur. Helga hét dóttir þeirra. Hana átti Ketilbjörn inn gamli. Þórðr fór til Íslands ok nam land með ráði Ingólfs í hans landnámi á milli Úlfarsár ok Leiruvogs. Hann bjó á Skeggjastöðum. Frá Þórði er margt stórmenni komit á Íslandi.

H 11 Þ 71

Hrappr átti Þórunni *Groningarrjúpu* (Groningarrjúpu Þ).²⁾ Þeirra son var Þórðr skeggi. Hann átti Vilborgu Ósvalds³⁾dóttur konungs ok Úlf-rúnar innar óbornu dóttur *Eatmundar* (Játmundar Þ) Englakonungs. Þórðr byggði fyrst í Lóni austr X vetr eða XV. En er hann frá til öndvegissúlna sinna í Leiruvogi, þá seldi hann lönd sín Úlfljóti. Hann var son Þóru Hörða-Káradóttur. *En hann fór vestr með allt sitt* (En Þórðr fór með allt sitt vestr Þ) ok nam land at ráði Ingólfs milli Úlfarsár ok Leiruvogsár ok bjó síðan (byggði Þ) á Skeggjastöðum. Hans dóttir var Helga, er átti Ketilbjörn inn gamli (H) at Mosfelli. Frá Þórði er margt stórmenni komit á Íslandi.

S 12

Hallr goðlauss hét maðr. Hann var son Helga goðlauss. Þeir feðgar vildu ekki blóta ok trúðu á mátt sinn. . . .

1) Svo!

2) Svo A M 106, „groningar“ A M 112.

3) A M 112 á spássú: Landn. segir: Ávaldsdóttur.

H 12 P 72

FRÁ LANDNÁMI HALLS (H).

Hallr *bét maðr* (H) *goðlauss* (P), son Þóris goðlauss Ormarssonar bróður Hildar Ormarsdóttur, er átti Þorbjörn inn gaulverski, samfeðri, en hún var sammædd við Þórð skeggja. Þeir feðgar vildu ekki blóta ok trúðu á mátt sinn *ok megin* (P). . . .

S H P

Hallr fór til Íslands ok nam land *með ráði Ingólfs* (S) *frá Leiruvogi til Mógilsár* (milli Mógilsár ok Leiruvogsár H P) *ok bjó í Múla* (H P). Son *Halls* (Hans son H P) var Helgi, er átti Þuríði Ketilbjarnardóttur. Þeirra son var Þórðr í Álfsnesi, er átti Guðnýju Hrafnkelsdóttur. *Hallr bjó í Múla* (S).

S 13 H 13 P 73

FRÁ ÞVÍ, ER KETILL FLATNEFR VAR LANDFLÆMDR (H).

Haraldr inn hárfagri herjaði vestr um haf, sem ritat er í sögu hans. Hann lagði undir sik allar Suðreyjar svo langt vestr, at engi *Noregs konungr* (H)¹⁾ hefur síðan lengra eignazt, *utan* (nema P) *Magnús konungr berbeinn* (H P). En er hann fór vestan, slógust í *eyjarnar víkingar* (víkingar í eyjarnar H P) *ok* (S). *Skotar* (Skottar H P) ok Írar *ok* (S H) herjuðu ok ræntu víða. *Ok* (En H P) er þat spurði Haraldr konungr, sendi hann vestr Ketil flatnef, son Bjarnar bunu, at vinna aftr eyjarnar. Ketill átti *Yngveldi* (Yngvildi H Ingveldi P) dóttur Ketils veðrs *hersis af Hringaríki* (af Hringaríki hersis P). Þeirra synir voru þeir Björn inn austræni ok Helgi bjóla. Auðr in djúpauðga ok Þórunn hyrna voru dætr þeirra. Ketill fór vestr, en setti eftir Björn²⁾ son sinn. Hann lagði undir

1) Noregs konunga P

2) Hér hefur 1. skinnblað H.

sik allar Suðreyjar ok gerðist *höfðingi yfir* (yfir höfðingi Þ), en galt *enga skatta* (engan skatt H Þ) *Haraldi* (H Þ) konungi, sem ætlat var. *Tók þá konungr* (Þá tók Haraldr konungr H) undir sik eignir hans *í Noregi* (H Þ), en rak á brutt Björn son hans.

S 14 H 14 Þ 74

FRÁ HELGA BJÓLU (S).

HÉR SEGIR FRÁ HELGA BJÓLU (H).

Helgi bjóla, son Ketils flatnefs, *Bjarnarsonar bunu* (Þ) fór til Íslands *úr* (af H) Suðreyjum. *Hann* (ok Þ) var með Ingólfi inn fyrsta vetr ok nam með *hans ráði* (ráði hans Þ) Kjalarnes allt milli Mógilsár ok Mýdalsár. *Hann* (ok Þ) bjó at Hofi. . . .

S

Hans son var Víga-Hrappr ok Kollsveinn faðir Eyvindar hjalta föður Kollsveins föður Þorgerðar móður Þóru móður Ögmundar föður Jóns biskups helga.

H Þ

Hans son var Víga-Hrappr¹⁾ ok Eyvindr hjalti faðir Kollsveins (Kall- Þ) föður Eyvindar, er átti Þorlaugu Klængsdóttur. Þeirra dóttir var Þorgerðr móðir þóru, er átti Þorkell son Ásgeirs kneifar. Þeirra son var Ögmundr faðir Jóns biskups *ins* (Þ) helga.

S 15

Örlygr hét son Hrapps Bjarnarsonar bunu. Hann var at fóstri með inum (helga)²⁾ Patreki biskupi í Suðreyjum. Fýstist (hann)²⁾ at fara til

1) A M 112 á spássíu: Landn. segir að ... Helga væri ... f. Eyvindar f. H. ... f. Kollsveins ... þar m. ... Þóru ... f. Jóhannis ins. ...

2) „helga“ og „hann“ vantar í handr.

Íslands ok það, at biskup sæi um með honum. Biskup lét hann hafa með sér kirkjuvið ok járnklukku ok plenarium ok mold vígða, er hann skyldi leggja undir hornstafina. Biskup það hann þar land nema, er hann sæi fjöll tvö af hafi, ok byggja undir inu syðra fjallinu, ok skyldi dalr í hvorutveggja fjallinu. Hann skyldi þar taka sér bústað ok láta þar kirkju gera ok eigna inum helga Kolumba. Með Örlygi var á skipi maðr sá, er Kollr hét, fóstbróðir hans, annarr Þorbjörn spörr, þriðri Þorbjörn talkni ok bróðir hans Þorbjörn skúma. Þeir voru synir Böðvars blöðruskalla. Þeir Örlygr létu í haf ok fengu útivist harða ok vissu ei, hvar þeir fóru. Þá hét Örlygr á Patrek biskup til landtöku sér, at hann skyldi af hans nafni gefa örnefni, þar sem hann tæki land. Þeir voru þaðan frá litla hríð úti, áðr þeir sá land, ok voru komnir vestr um landit. Þeir tóku, þar sem heitir Örlygshöfn, en fjörðinn inn frá kölluðu þeir Patreksfjörð. Þar voru þeir um vetr. En um vorit bjó Örlygr skip sitt. En hásetar hans námu þar sumir land, sem enn mun sagt verða. Örlygr sigldi vestan fyrir Barð. En er hann kom suðr um Snæfellsjökul á fjörðinn, sá hann fjöll tvö ok dali í hvoru tveggja. Þar kenndi hann land þat, er honum var til vísat. Hann helt þá at inu syðra fjallinu, ok var þat Kjalarnes, ok hafði Helgi bræðrungr hans numit þar áðr. Örlygr var með Helga inn fyrsta vetr. En um vorit nam hann land at ráði Helga frá Mógilsá til Ösvíflækjar ok bjó at Esjubergi. Hann lét þar gera kirkju, sem mælt var. Örlygr átti margt barna. Hans son var Valþjófr faðir Valbrands föður Torfa. Annarr Geirmundr faðir Halldóru móður Þorleifs, er Esjubergingar eru frá komnir. Þeir Örlygr frændr trúðu á Kolumba. Dóttir Örlygs ins gamla var Vélaug, er átti Gunnlaugr Ormstunga sonr Hrómundar í Pverárhlíð, Þeirra dóttir var Þuríðr dylla móðir Illuga ins svarta á Gilsbakka.

Örlygr hét son Hrapps Bjarnarsonar bunu. Hann var at fóstri með Patreki biskupi inum helga í Suðreyjum. Hann fýstist at fara til Íslands ok

bað Patrek biskup, at hann sæi um með honum. Biskup fekk honum kirkjuvið ok bað hann hafa með sér ok plenarium ok *járnklokku* (-klukku Þ) ok gullpening ok mold vígða, at hann skyldi leggja undir hornstafi ok hafa þat fyrir vígslu, *ok* (H) skyldi hann helga *Kolumkilla* (Kolumbilla Þ). Þá mælti Patrekur biskup: Hvergi er þú tekur land, þá byggðu þar at eins, er sér III fjöll af hafi ok *fjörð* (fjöll Þ) at sjá á milli hvers fjalls ok *dal* (dalr Þ) í hverju fjalli. Þú skalt sigla at inu *synnsta* (syðsta Þ) fjalli. Þar mun skógr vera, ok sunnan undir fjallinu muntu rjóðr hitta ok lagða upp eða reista III steina. *Reistu* (byggðu Þ) þar kirkju ok bú þar. Örlygr lét (í) haf, ok sá maðr á öðru skipi, er Kolrr hét, fóstbróðir hans. Þeir höfðu samflot. Á skipi var með Örlygi sá maðr, er hét Þorbjörn spörr, annarr Þorbjörn talkni, þriði Þorbjörn skúma. Þeir voru synir Böðvars blöðruskalla. En er þeir komu í landvon, gerði at þeim storm mikinn, ok rak þá vestr um Ísland. Þá hét Örlygr á Patrek biskup fósttra sinn til landtöku þeim ok hann skyldi af hans nafni gefa örnefni, þar sem hann tæki land. Þeir voru þaðan frá *úti* (Þ) litla hríð, áðr *en þeir sá* (þeir sáu Þ) land. Hann kom skipi sínu í Örlygshöfn *ok af því* (þar inn Þ) kallaði hann *fjörðinn* (H) Patreksfjörð. En Kolrr hét á Þór. Þá skildi í storminum, ok kom hann, þar sem Kollsvík heitir, ok braut hann þar skip sitt. Þar voru þeir um vetrinn. Hásetar hans *námu þar sumir* (sumir námu þar Þ) land, sem enn mun sagt verða. En um vorit bjó Örlygr skip sitt ok sigldi brott með allt sitt. Ok er hann kom suðr fyrir Faxaós, þar kenndi hann fjöll þau, er honum var til vísat. Þar féll útbyrðis járnklokkan ok sökk niðr. En þeir sigldu inn eftir *firði* (firðinum Þ) ok tóku þar land, sem nú heitir Sandvík á Kjalarnesi. Þar lá þá járnklokk-an í þarabrúki. *Hann byggði undir Esjubergi at ráði Helga bjólu frænda síns ok nam land á millim Mógilsár ok Ósvífrslækjar. Hann gerði kirkju at Esjubergi, sem honum var boðit* (Örlygr nam land at ráði Helga bjólu á milli Mógilsár ok Ósvífrslækjar!) ok bjó at Esjubergi ok lét þar kirkju

1) Ósvífis- A M 112.
Landnáma

gera, sem honum var boðit. Hann var inn fyrsta vettr með Helga bjólu frænda sínum Þ). Hjálp hét kona hans. Þeirra son var Valþjófr, er fulltiða kom til Íslands með Örlygi. Síðan átti Örlygr Ísgerði dóttur *Þormóðs* (*Þormóðar Þ*) *Bresasonar*. Þeirra son var Geirmundr faðir Halldóru, er átti Þjóstólfr son *Bjarnar* (*Bjarna Þ*) gullbera. Þeirra son var Þorleifr,¹⁾ er bjó at Esjubergi eftir Geirmund móðurföður sinn. Þeir trúðu á Kolumkilla,²⁾ þó at þeir væru óskírðir. Þorleifr var *trollaukinn ok tók þó kristni* (, þó kristni tæki, tröllaukinn Þ). Frá honum *er* (eru Esbergingar ok Þ) margt manna komit. Dóttir Örlygs ok Ísgerðar var Vélaug, er átti Gunnlaugr ormstunga inn gamli, ok var þeirra dóttir Þuríðr dylla móðir Illuga ins svarta á *Gilsbakka*. *Gunnlaugr ormstunga var son Hrómundar í Þverárhlíð*. *Valþjófr son Örlygs var faðir Valbrands föður Torfa* (Þ).

S 16

Svartkell hét maðr *katneskr*. Hann nam land fyrir innan Mýdalsá milli Eilífsdalsár ok bjó at Kiðjafelli fyrst, en síðan á Eyri. Hans son var Þorkell faðir Glúms, er svo baðst fyrir at krossi; Gott ey gömlum mönnum, gott ey ungum mönnum. Hann var faðir Þórarins föður Glúms.

H 16 Þ 76

HÉR (SEGIR FRÁ SVARTK)ATLI (H).³⁾

Svartkell hét maðr *katneskr* (Þ). Hann fór af Englandi til Íslands ok nam land fyrir innan Mýdalsá ok milli Eilífsdalsár ok bjó at Kiðjafelli fyrst, en síðan á Eyri. Hans son var Þorkell faðir Glúms þess, er gamall tók kristni. Hann baðst svo fyrir at krossi: *Gott æ gömlum mönnum, gott æ orum mönnum* (Gott er öllum mönnum, gott er vorum mönnum (eða gott er gömlum mönnum, gott er örum mönnum) (ungum mönn

1) A M 112 á spássú: Landn. segir son Örlygs ... Þorleifr f. Halldóru m. Geirmundar, er Esbergingar eru frá komnir.

2) A M 112 á spássú: Kolumba.

3) Það eitt, sem er utan sviga, verður nú lesið. Síra J. Erl. hefur enga fyrirögn.

um) Þ). Hans son var Þórarinn faðir Glúms á Vatnlausu.¹⁾ Arnleif hét systir Svartkels, er átti Þórólfr viligisl (-gils Þ) faðir Kleppjárns ins gamla úr Flókadal. Þeirra dóttir var Hallgerðr, er átti Bergþór Kollsson (Kallsson Þ).

S 17

Valþjófr son Örlygs ins gamla frá Esjubergi nam Kjós alla ok bjó at Meðalfelli. Frá honum eru Valþjóflingar komnir. Signý var dóttir hans móðir Gnúps föður Birnings föður Gnúps föður Eiríks Grænlandingabiskups.

H 17 Þ 77

Valþjófr, er fyrr var getit, son Örlygs at Esjubergi, hann (Valþjófr, son Erlygs, sem fyrr var getit, at Esjubergi Þ) nam Kjós alla ok bjó at Meðalfelli. Þorbjörn kollr hét son hans, faðir Hallveigar, er átti Þórðr lambi. Þat var Valþýflinga kyn. Signý hét (var Þ)²⁾ dóttir Valþjófs,³⁾ er Signýjarstaðir eru við kenndir. Hana átti Grímkell son *Bjarnar* (Bjarna Þ) gullbera. Þeirra synir voru þeir Hörðr, er drepinn var í Geirshólmi, ok Gnúpr faðir Birnings föður Gnúps föður Eiríks Grænlandingabiskups. Valbrandr hét annarr son Valþjófs, faðir Torfa, er fyrst bjó á Möðruvöllum. Þeir feðgar gerðu félag við Tungu-Odd. Af því bjuggu þeir síðan á *Breiðabólstað í Reykjadal* (í Reykjadal á Breiðabólstað Þ) inum *norðra* (nyrðra Þ). Torfi var faðir Þorkels at (á Þ) *Skáneyju* (Skáney Þ), er átti Arnngerði dóttur Þorkels Svartkelssonar.

S 18

Hvamm-Þórir nam land á milli Laxár ok Forsár ok bjó í Hvammi. Þórir deildi við Ref inn gamla um kú pá, er Brynja hét. Við hana er

1) Vatnsleysa A M 106. Vatnleysa A M 112 Vatnlausu Sk. 39.

2) „hét“ A M 112.

3) Sbr. Harðars. 2. sbr. 4. kap., S 32, Þ 94.

dalurinn kendr. Hún gekk þar úti með XL nauta, ok voru öll frá henni komin. Þeir Refr ok Þórir börðust hjá Þórishólum. þar fell Þórir ok VIII menn hans.

H 18 P 78

FRÁ HVAMM-ÞÓRI (H).

Hvamm-Þórir nam land milli Laxár ok Forsár ok bjó í Hvammi. Hann (Þórir Þ) deildi við Ref *inn gamla* (Þ) um kú, þá, er Brynja hét ok Brynjudalr er við kenndr. Sú kvíga hafði horfit *Þóri fyrir löngu* (fyrir löngu Þóri Þ), en *sú kvíga* (H) fannst í Brynjudal, þar *er* (H) Refr átti land, ok XL nauta með henni, þeirra er öll voru frá henni komin ok höfðu gengit sjálfala úti. Því kenndi *þvor tveggi* (hvoru tveggi Þ) sér nautin. En Þórir fell fyrir Ref *með VIII. manni* (við VIII menn Þ), þá er þeir börðust *hjá hólum þeim* (við hóla þá Þ), er síðan *eru* (voru Þ) kallaðir Þórishólar.

S 19

Þorsteinn son Sölmundar Þórólfssonar smjörð nam land milli Botnsár ok Fossár, Brynjudal allan. Hann átti Þorbjörgu kätlu dóttur Helga skarfs. Þeirra son var Refr inn gamli, er Bryndælir eru frá komnir. Nú eru taldir þeir menn, er búit hafa í landnámi Ingólfs vestr frá honum.

H 19 P 79

FRÁ SÖLMUNDI (H).

Þórólfr smjör, er fyrr var getit, var son Þorsteins skrofa Grímssonar, þess er blótinn var dauðr fyrir þokkasæld ok kallaðr kamban. Son Þórólfs smjörð var Sölmundr faðir Þorsteins þess, er nam land í Brynjudal á milli *Bláskeggssár* (Bláskógsár Þ) ok Forsár.¹⁾ Hann átti Þorbjörgu kätlu dóttur Helga skarfs Geirleifssonar, er nam Barðaströnd. Þeirra son var

1) A M 112 á spássfu: Lan segir: á milli Forsár ... dal allan.

Refr inn gamli, er bjó at Múla (P) í Brynjudal faðir Halldóru, er átti Sigfúss Elliða-Grímsson.¹⁾ Þaðan eru Bryndælir komnir (P). Þeirra dóttir Þorgerðr móðir Sigfúss föður Sæmundar prests ins fróða í Odda. (P).

S 20

Maðr hét Avangr, írskr at kyni. Hann byggði fyrst í Botni. Þar var þá svo stór skógr, at hann gjörði þar af hafskip.

H 20 P 80

CAPITULUM (H).

Avangr hét maðr írskr, er bjó í Botni fyrstr manna (Maðr er nefndr Avangr (Evangr segir Landnáma), írskr at kyni. Hann byggði fyrstr í Botni P) ok bjó þar allan aldr sinn. Þar var svo stór skógr, at hann gerði þar hafskip af ok hlóð, þar sem nú heitir Hlaðhamarr

S H P

Hans son var Þorleifr faðir Þuríðar, er átti Þormóðr (Þorleifr P)²⁾ Þjóstars-son á Álfanesi (S P) ok (son (S) Iðunnar Molda-Gnúpsdóttur (S P). Sonr Þormóðar (Þeirra son H P) var Börkr faðir Þórðar föður Auðunar í Brautarholti. Þessir kynþættir allir eru frá þeim mönnum komnir, er landit hafa numit í landnámi Ingólfs (P).

S 21 P 81

Kolgrímr inn gamli,³⁾ son Hrólfs hersis, nam land út frá Botnsá til Kalmarsár (Kalmansár P) ok bjó á (at P) Ferstiklu. Hann átti Gunnvöru

1) Hér endar 1. skinnblað H.

2) Þormóðr A M 112. rétt.

3) A M 112 á spássíu: Úr Hauksbók um Kolgrím son Hrólfs hersis ok Unnar Hákonardóttur Grjótgarðssonar jarls, er Grjótgarðshaugr er við kenndr fyrir sunnan Agðanes. Hann fór úr Þrándheimi til Íslands ok nam Hvalfjarðarströnd ina nyrðri frá Bláskeggssá til Laxár út til lækjar þess, er fellr út frá Saurbæ.

dóttur Hróðgeirs ins spaka. Þeirra börn voru þau Þórballi (Þórhallr Þ) faðir Kolgríms föður Steins föður Kvists, er Kvistlingar eru frá komnir. Bergþóra var dóttir Kolgríms ins gamla, er átti Refr í Brynjudal.

H 22

Kolgrímr inn gamli,¹⁾ (son) Hrólfhs hersis ok Unnar Hákonardóttur Grjótgarðssonar, er Grjótgar(ð)shaugr er við kenndr, fyrir sunnan Agðanes, fór úr Þrándheimi til Íslands ok nam Hvalfjarðarströnd ina nørðri frá Bláskeggja til Laxár ok út til lækjar þess, er fellr út frá Saurbæ, ok bjó á Ferstiklu. Hans son var Þórhalli faðir Kolgríms föður Steins föður Kvists föður Kala. Bergþóra var dóttir Kolgríms, er átti Refr í Brynjudal.

S 22

Bræðr II námu Akranes allt á milli Kalmarsár ok Aurriðaaár. Hét annarr Þórmóðr. Hann átti land fyrir sunnan Reyni ok bjó at Hólmi. Hann var faðir Be(r)sa ok Þorlaugar móður Tungu-Odds.

S 23

Ketill átti Akranes fyrir vestan ok fyrir norðan Akrafell til Aurriðaaár. Hans son var Jörundr inn kristni, en²⁾ bjó í Görðum. Þar hét þá Jörundarholt. Jörundr var faðir Klypps föður Einars föður Narfa föður Hrafns föður Þorgeirs.

S 24

Ásólftr hét maðr. Hann var frændi Jörundar í Görðum. Hann kom út austr í Ósum. Hann var kristinn vel ok vildi ekki eiga við heiðna menn ok ei vildi hann þiggja mat at þeim. Hann gerði sér skála undir Eyja-fjöllum, þar sem nú heitir at Ásólfsskála inum austasta. Hann fann ekki

1) Kemur næst eftir greininni um Bresasonu.

2) Mun eiga að vera: er

menn. Þá var um forvitnast, hvað hann hafði til fæzlu, ok sá menn í skálanum á fiska marga. En er menn gengu til lækjar þess, er fell hjá skálanum, var hann fullr af fiskum, svo at slík undr þóttust menn ei sét hafa. En er héraðsmenn urðu þessa varir, ráku þeir hann á brutt ok vildu ei, at hann nyti gæða þessa. Þá færði Ásólfr byggð sína til Mið-skála ok var þar. Þá hvarf á brutt veiði öll úr læknum, er menn skyldu til taka. En er komit var til Ásólfis, þá var vatnfall þat fullt af fiskum, er fell hjá skála hans. Var hann þá enn brutt rekinn. Fór hann þá til ins vestasta Ásólfsskála, ok fór enn allt á sömu leið. En er hann fór þaðan á brutt, fór hann á fund Jörundar frænda síns, ok bauð hann Ásólfí at vera með sér. En hann lézt ekki vilja vera hjá öðrum mönnum. Þá lét Jörundr gera honum hús at Hólmi inum iðra ok færði honum þangat fæzlu. Ok var hann þar, meðan hann lifði ok þar var hann grafinn. Stendur þar nú kirkja, sem leiði hans er. Ok er hann inn helgasti maðr kallaðr.

H 21 P 82

Þormóðr inn gamli ok Ketill Bresasynir fóru af Írlandi til Íslands ok námu Akranes allt milli Aurriðáar ok Kalmansár. Þeir voru írskir. Kalman var ok írskur, er áin er við kennd, ok bjó fyrst í Katanesi. Þeir bræðr skiptu löndum með sér svo, at Þormóðr átti fyrir sunnan Reyni ok (H) til Kalmansár ok bjó at Hólmi inum iðra (ytra P). *Hans dóttir var Geirlaug (Þorlaug segir Landnáma) móðir Tungu-Odds (P).*

En (H)¹⁾ Ketill bróðir hans (Þormóðar P) átti Akranes allt (P) fyrir vestan Reyni ok fyrir norðan Akrafell (Akrafjall(Akrafell) P) ok (P) til Aurriðáar.²⁾ Bersi (Bresi P) hét son hans faðir Þorgests föður Starra at Hólmi föður Knattar föður Ásdísar, er átti Klængr Snæbjarnarson (sonar)³⁾ Hafnar-Orms. *Geirlaug var dóttir Þormóðs ins gamla, móðir Tungu-Odds*

1) P hefur hér greinaskil, en H engin.

2) A M 112 v.: „ok til Aurriðáar“.

3) Sett eftir Útg. Kbh. 1774. Sennilega tilgáta þar.

(H). *Jörundr inn kristni var son Ketils Bresasonar. Hann bjó í Jörundarholti. Þat er nú kallat í Görðum* (Annarr son Ketils var Jörundr inn kristni, er tók arf eftir föður sinn ok bjó í Görðum. Þat hét þá Jörundarholt Þ). Hann hélt vel kristni til dauðadags ok var einsetumaðr í elli sinni. Sonr Jörundar var Kleppr faðir Einars föður Narfa. *Hávarr hét annarr son Klepps, faðir Þorgeirs* (ok Hávarðs föður Þorgeirs (Hávar var annarr son son Klepps) Þ). Eðna hét dóttir Ketils *Bresasonar* (Bersasonar Þ). Hún var gift á Írlandi þeim manni, er Konáll hét.

H 21 Þ 83

Þeirra (Hans Þ) son var Ásólfr *alskik* (alskikk Þ)¹⁾, er í þann tíma fór af Írlandi til Íslands ok kom í Austfjörðu. Þeir fóru XII saman austan, þar til er þeir komu at garði Þorgeirs ins hörðska í Holti undir Eyjafjöllum ok settu þar tjald sitt. En förunautar hans III voru þá sjúkir, *svo at* (Þ) þeir önduðust þar. En Jón prestur Þorgeirsson, faðir Gríms í Holti, fann bein þeirra ok flutti til kirkju. Síðan gerði Ásólfr sér þar (Þ) skála *því nær* (nærri því Þ) sem nú er kirkjuhornit at Ásólffsskála, at ráði Þorgeirs, því at Þorgeirr vildi þá ei hafa við hús sín. Á féll við skála Ásólfs sjálfan. Þat var öndverðan vetr. Áin varð þegar full *með* (Þ af) fiskum. Þorgeirr sagði, at þeir sæti í veiðistöð *hans* (sinni Þ). Síðan fór Ásólfr *brott þaðan* (þaðan brott Þ) *ok* (Þ) gerði annan skála *vestar* (vestr Þ) við aðra á (ána Þ). Sú heitir Írá, *því at þeir voru írskir* (af þessum írsku mönnum Þ). En er menn komu til árinna, var hún *líka* (Þ) full *með fiskum* (af fiski Þ), *svo at slíkt undr*²⁾ þóttust menn ei sét hafa, en *brott var allt* (allr fiskr Þ) úr inni eystri ánni. Þá ráku héraðsmenn þá brott þaðan, ok fór *hann þá til ins vestasta skálans* (Ásólfr þá þangat sem enn³⁾) er inn vestasti skálinn Þ). Fór allt á sömu leið. Bændr kölluðu þá *fjölkunnga* (fjölkunuga Þ). En

1) H hefur hvorki greinaskil né kaflaskipti.

2) „undra“ A M 112.

3) „enn“ v. A M 112.

Þorgeirr kveðst hyggja, at þeir mundu vera góðir menn. Um vorit fóru þeir brott ok vestr á Akranes. Hann gerði bú at Hólmi á Kirkjubólstað. Hans son var Sölvi faðir Þórhildar, er átti Brandr son Þorgríms Kjallaks-sonar. Þeirra son Þorleifr faðir Bárðar föður Jófríðar, er átti Árne *Torfason* (Torfason Þ).¹⁾ Þeirra dóttir Helga, er átti *Arngrímr* (Grímr Þ) Guðmundarson. En er Ásálfr eldist, gerðist hann einsetumaðr. Þar var kofi hans, sem nú er kirkjan. Þar andaðist hann ok var þar (H) grafinn at Hólmi. En þá er Halldórr son Illuga ins rauða bjó þar, þá vandist fjóskona ein at þerra fætr *sína* (sínar Þ)²⁾ á þúfu þeirri, er var á leiði Ásólf. Hana dreymdi, at Ásólfr ávitaði hana um þat, er hún þerrði fætr sína saurga á húsi hans. En þá munu við sátt, segir hann, ef þú segir Halldóri draum þinn. Hún sagði honum, *ok kvað hann* (en hann kvað Þ) ekki mark at því, *er* (sem Þ) konur dreymdi, ok gaf ekki gaum at. En er Hróðólfr biskup³⁾ fór brott úr Bæ, þar er hann hafði búit *um XIX ár* (Þ), þá voru þar eftir *munkar* (múkar Þ) III. Einn þeirra dreymdi, at Ásólfr mælti við hann: Send þú húskarl þinn til Halldórs *at* (á Þ) Hólmi ok kaup at honum þúfu *þá* (þar Þ), er á *fjósgötu* (fjósgötu Þ) *er* (H), ok gef við mörk silfurs. Munkurinn gerði svo. Húskarlinn gat *keypta* (keypt Þ) þúfuna ok gróf síðan jörðina ok hitti þar *manns bein* (bein manns Þ). Hann tók þau upp ok fór heim með. *Ina næstu nótt* (En nótt Þ) eftir⁴⁾ dreymdi Halldór, at Ásólfr kom at honum ok *kveðst* (kvaðst Þ) bæði augu mundu *út* (Þ) sprengja úr *hausi honum* (höfði hans Þ), nema hann keypti bein hans slíku verði sem hann seldi. Halldórr keypti bein Ásólf ok lét gera at tréskrín ok setja yfir altari. Halldórr sendi Illuga son sinn utan eftir kirkjuviði (-viðum Þ). *En er hann fór utan aftr, er* (Hann kom út hingat aftr, ok sem Þ) hann kom milli Reykjaness ok *Snjófjallsness* (Snæfellsness Þ), *þá* (H) náði hann ei fyrir stýrimönnum at taka land, þar *er* (eð Þ)

1) Torfason Sk. 42.

2) Svo A M 106. „Sína“ A M 112.

3) Sbr. Ísl. bók 8. kap. Bps. I. 65, Ísl.s. I. (Kbh. 1843) 332.

4) „Á næstu nóttu“ A M 112.

hann vildi. Þá bar hann fyrir borð kirkjuviðinn allan ok það þar koma, sem Ásólfr vildi. En Austmenn komu vestr í Vaðil. En *III* (*II Þ*) nóttum síðar kom viðurinn á Kirkjusand at Hólmi, nema *II* tré komu á *Raufarnes* (at Raufarnesi *Þ*) á Mýrum. Halldórr lét gera kirkju *XXX alna* (*Þ*) ok viði þakta ok helgaði Kolumkilla með guði.

S 26

Beigan¹⁾ hét maðr, er nam land í landnámi Ketils frá Berjadalsá til Aurriðaár ok bjó at Beiganstöðum.

H 24

Bekan hét maðr, er land nam inn frá Berjadalsá til Aurriðaár ok bjó á Bekanstöðum í landnámi Ketils. Hallkell, er nam Hvítársíðu,²⁾ bjó fyrstr á Akranesi á Hallkelsstöðum áðr Bresasynir ráku hann brott. En er hann fór eftir fé sínu, því er þar hafði sjálfala gengit, var hann drepinn ok er þar heygðr.

Þ 84

Bekan hét maðr, er nam land frá Berjadalsá til Aurriðaár ok bjó at Bekanstöðum í landnámi Ketils (*Landnáma* segir: Þat tókst af landnámi því, er Ketill hafði numit).

Þ 85

Hallkell,³⁾ er nam Hvítársíðu, bjó fyrst á Akranesi á Hrakkelstöðum áðr þeir Bresasynir ráku hann í bruttu. En *er* (*H*) hann fór út eftir fé sínu, því er þar hafði sjálfala úti gengit, var hann drepinn ok er þar heygðr.

1) Frá kaflanum um Ásólfr — Úlfs Brunda-Bjálfasonar er röðin þessi í þ: Finnur auðgi (84), Hafnar-Ormar (85), Hróðgeirr — Oddgeirr (86), Bekan (87), Guði-Skorri (88), Hallkell (89).

2) Sbr. S 43, H 31, Þ 105.

3) Vantar S.

P 86

Gufi hét annarr son Ketils.¹⁾ Hann vildi byggja í Nesi, en Ingólfr rak hann á brott þaðan. Þá fór hann á Rosmhvalsnes ok vildi byggja á Gufu.²⁾ En þau Steinuðr keyptu saman, at hann skyldi á brutt fara, en verms³⁾ skyldi vera ávallt frá Hólmi.

Skorri hét þræll Gufu, er hann seldi í hendr konu sína ok fé, meðan hann færi í landaleitan. En þrællinn sagði konu hans hann vera dauðan ok vildi hann ganga at eiga hana. Hún varð við stygg ok vildi fara sér. Gufa var vetr inn fyrsta á Mýrum hjá Gufuá. Annan á Snæfellsnesi at Gufuskálum. Þriðja í Gufufirði. Þá líkaði honum vel ok fór þaðan aftr. Þá hljópst Skorri í bruttu. Skorri var um vetr í Skorraholti á laun. Annan í Skorradal. En Gufa fann hann um síðir í Skorraeyju fyrir Mýrum ok drap hann þar. Gufa bjó síðar í Gufudal. Hans son var Þorkell skeifr faðir Arnórs föður Kolla á Heynesi.

S 26

Fiðr inn auðgi Halldórsson Högnasonar. Hann nam land fyrir sunnan Laxá ok til Kalmansár ok bjó at Miðfelli. Hans son var Þorgeirr faðir Jósteins föður Þórunnar móður Guðrúnar móður Sæmundar föður Brands biskups.

H 23 P 87

Finnr inn auðgi son Halldórs Högnasonar fór úr Stafangri til Íslands. Hann átti *Þórvöru* (Þorbjörgu (Þórvöru) Þ) dóttur Þorbjarnar frá Mosfelli *Brandssonar* (Hroða- Þ). Hann nam land fyrir sunnan Laxá til Kalmansár. *Hann* (ok Þ) bjó í Miðfelli. Hans son var Þorgeirr faðir *Hól-*

1) Vantar í S og H.

2) Á að vera Gufuskálum, en „skálum“ vantar í handr.

3) Á spássiu: forsan vermannastöð. Þessa athugasemd v. A M 112.

steins (Hólmsteins. Jósteins segir Landnáma Þ) föður Þórunnar móður Guðrúnar móður Sæmundar föður Brands biskups. Skeggi í Skógum var son¹⁾ Þórunnar faðir Styrmis ok Bolla í Skógum.

S 27 H 25 Þ 88

Hrafnar-Ormar fór úr Stafangri til Íslands ok (H Þ) nam öll (H Þ) *Hafnar* (Þ) lönd um (ok Þ) Melahverfi út til Aurriðaár ok Laxár ok inn til Andakílsár ok bjó í Höfn. Hans son var Þorgeirr höggvinkinni faðir *Þórunnar* (Þuríðar Þ) móður Þórunnar móður Jósteins föður Sigurðar föður Bjarnhéðins prests (Þ). *Þorgeirr höggvinkynni var birðmaðr Hákunar konungs Aðalsteinsfóstra* (S Þ). *Hann fekk á Fitjum kinnarsár ok orð gott* (S).

Þ

En er hann var búinn til Bjarmalands, þá kom Haraldr með her mikinn. Þetta kvað Þorgeirr þá:

Bamra Njörð en norðar
naðregns hvötum þegni
oss samir bil at balva
borðmærar skæ færa.
Nú er þar er rekkir at rakna
rá stóð kongr slóðar
grípum oss í greipar
gunnborð Haraldr.

Þá var Þorgeirr kinnhögginn á Fitjum ok fekk orð gott.

S 28 H 25 Þ 89

Bræðr II bjuggu í landnámi *þeirra* (S Þ) Finns ok Orms, Hróðgeirr inn spaki í Saurbæ, en *Oddr* (Oddgeirr H Þ) at Leirá. En þeir Finnir ok

1) Í H er misr. þannig: „Brands biskups sem í Skógum var son“ o. s. frv.

Ormr keyptu þá brutt, því at þeim þótti þar (sér H) of (Þ) þrönglent vera (Þ). Þeir *Hróðgeirr* (S) bræðr námu síðan lönd í *Flóa Hraungerð-ingahrepp* (Hraungerðingahrepp H Hraungerðingahrepp í Flóa Þ). ok (H) bjó Hróðgeirr í Hraungerði, en Oddgeirr í Oddgeirshólum. Hann átti dóttur Ketils gufu. *Hafnar-Ormr* er þar heygðr í höfðanum fram frá bænum í Höfn, sem hann tók land (H)¹⁾ [fyrst. Þar var þá skipalægi.²⁾

S 29 Þ 90

Úlfr hét maðr sonr Brunda-Bjálfa ok Hallberu dóttur Úlfs ins óarga úr Hrafnistu. Úlfr átti Salbjörgu dóttur *Berðlu-Kára* (Berslu- Þ). Hann var kallaðr Kveldúlfr. Þórólfr ok Skallagrímr voru synir þeirra. Haraldr konungr hárfagri lét drepa Þórólfr norðr í (á Þ) Alöst á Sandnesi af rógi Hildiríðarsona. Þat vildi Haraldr konungr ei bæta. Þá bjuggu þeir Grímr ok Kveldúlfr kaupskip ok ætluðu til Íslands, því at (S) þeir höfðu þar spurt til Ingólfs vinar síns. Þeir lágu til hafs í Sólundum. Þar tóku þeir knörr þann, er Haraldr konungr lét taka fyrir Þórólfi, þá er menn hans voru nýkomnir af Englandi, ok drápu þar Hallvarð *harðfara* (hraðfara Þ) ok Sigtrygg snarfara, er því höfðu valdit. Þar drápu þeir ok sonu Guttorms Sigurðarsonar hjartar, bræðrunga konungs, ok alla skipshöfn þeirra, nema II menn, er þeir létu segja konungi tíðindin. Þeir bjuggu *hvor* (hvoru Þ) tveggja skipit til Íslands ok XXX *manna* (menn Þ) á hvoru. Stýrði Kveldúlfr því, er þá var fengit. Grímr³⁾ inn háleygski Þórisson⁴⁾ Gunnlaugssonar Hrólfssonar Ketilssonar kjölfara var forráðamaðr með Kveldúlfi á því skipi, er hann stýrði. Þeir vissust jafnan til í hafinu. Ok er mjök sóttist hafit, þá tók Kveldúlfr sótt. Hann bað þess, at kistu skyldi gera at líki hans, ef hann dæi, ok bað svo segja Grími syni sínum, at

1) Hér vantar í H og allt til greinarinnar um Rauð at Rauðgili (S 38).

2) Frá [aðeins Sk. 46. Björn á Skarðsá hefur hér getað lesið þessum orðum lengra en Jón Erlendsson.

3) Hér greinaskil í Þ.

4) Vatnsdæla 7. kap.: Ingjaldsson.

hann tæki skammt þaðan bústað á Íslandi, er kista hans kæmi á land, ef þess yrði auðit. Eftir þat andaðist Kveldúlfur, ok var *skotit fyrir borð kistu hans* (kistu hans skotit fyrir borð Þ). Þeir Grímr héldu suðr um landit, því at (S) þeir höfðu spurt með sannindum (Þ), at Ingólfr byggði sunnan á landinu. Sigldu þeir vestr fyrir Reykjanes ok stefndu þar inn á fjörðinn. *Skildi þá með þeim, svo at hvorugir vissu til annarra. Sigldu þeir Grímr inn háleygski allt inn á fjörðinn* (S), þar til er þraut sker öll, ok köstuðu þá (þar Þ) akkerum sínum. En er flóð gerði, fluttust þeir upp í áros einn ok leiddu þar upp skipit sem gekk. Sú á heitir nú Gufá. Báru þeir þar á land fong sín. En er (sem Þ) þeir könnuðu landit, þá höfðu þeir skammt gengit út (S) frá skipinu, áðr þeir fundu kistu Kveldúlfs *rekna í vík eina* (í vík einni Þ). Þeir báru hana á þat nes, er þar var *skammt frá* (Þ), ok hlóðu utan (Þ) at grjóti.

S 30 Þ 91

Skallagrímr kom þar at landi er (sem Þ) nú heitir Knarrarnes á Mýrum. Síðan kannaði hann landit, ok var þar mýrlendi mikit ok skógar víðir (víða Þ), langt á milli fjalls ok fjöru. En er þeir fóru inn með firðinum, komu þeir á nes þat, er þeir fundu á (Þ) álftrir. Þat kölluðu þeir Álftanes. Þeir léttu eigi fyrr en þeir fundu þá (S) Grím inn háleygska. Söguðu þeir Grími allt um ferðir sínar ok svo, hver orð Kveldúlfur hafði sent Grími syni sínum. Skallagrímr gekk til at sea (sjá Þ), hvar kistan hafði á land komit. Hugðist honum svo til (Þ), at skammt þaðan (þar frá Þ) mundi vera bólstaðr góðr. Skallagrímr var þar um vetrinn, sem hann kom af hafi, ok kannaði þá (þó Þ) allt hérað (héraðit Þ). Hann nam land utan frá Selalóni ok it efra til Borgarhrauns ok suðr allt til Hafnarfjalla hérað allt svo vítt sem vatnföll deila til sjóvar.¹⁾ Hann reisti bæ hjá vík þeirri, er kista Kveldúlfs kom á land, ok kallaði at Borg, ok svo kallaði hann fjörðinn Borgarfjörð. Síðan skipaði hann héraðit sínum félögum.

1) Sbr. Þ 129, Egilss. 28. kap.

Ok þar námu margir menn síðan land með hans ráði. Skallagrímr¹⁾ gaf land Grími inum háleygska fyrir sunnan fjörð á milli Andakílsár ok Grímsár. Hann bjó á (at Þ) Hvanneyri. Úlfr hét son hans faðir Hrólfs í Geitlandi (S).

P

Grímr inn háleygski,²⁾ sem nú var getit, nam land fyrir innan Andakílsá ok til Grímsár ok alla dali þar upp ok bjó at Hvanneyri. Hans son var Úlfr faðir Hrólfs í Geitlandi. Ingimundr inn gamli var fóstbróðir hans ok var með honum inn fyrsta vetr, er hann kom út hingat, áðr hann næmi Vatnsdal.

S 31 P 92

Þorbjörn svartí hét maðr. Hann keypti land at Hrafnar-Ormi inn frá Selaeyri ok upp til Forsár. Hann bjó á (at Þ) Skeljabrekku. Hans son var Þorvarðr, er átti Þórunni dóttur Þorbjarnar úr Arnarholti. Þeirra synir voru þeir Þórarinn blindi ok Þorgils orraskáld, er var með Ólafi kvaran³⁾ í Dyflinni.

S 31 P 93

Skorri, leysingi Ketils gífu, nam Skorradal fyrir ofan vatn ok var þar drepinn.

S 32

Björn gullberi⁴⁾ nam Reykjardal inn syðra⁵⁾ ok bjó á Gullberastöðum. Hans son var Grímkell goði í Bláskógum. Hann átti Signýju Valbrands-

1) Hér greinaskil í Þ.

2) Sbr. Egilss. 28. kap.

3) Kvoran S Knaran Þ.

4) Í Þ er röðin þessi frá Skorra — Ketils blunds.: Óleifr hjalti, Björn gullberi og Þorgeirr meldun.

5) Sbr. Harðars. 1. kap.

dóttur Valþjófssonar. Þeirra son var Hörðr, er var fyrir Hólmsmönnum. Björn gullberi átti Ljótunni systur Kolgríms ins gamla. Svarthöfði at Reyðarfelli var annarr son þeirra. Hann átti Þuríði Tungu-Oddsdóttur. Þeirra dóttir Þórdís, er átti Guðlaugr inn auðgi. Þjóstólfr var inn þriði son Bjarnar. Fjórði Geirmundr.

P 94

Björn gullberi nam Reykjadal syðra frá Grímsá ok¹⁾ til Flókadalsár ok bjó á Gullberastöðum, vitr maðr ok auðugr ok kynstórr. Hann átti Ljótunni Ljótadóttur (sic) systur Kolgríms ins gamla. Þeirra son var Grím-kell goði í Bláskógum. Hann átti Signýju Valbrandsdóttur Valþjófssonar. Þeirra son var Hörðr, er var fyrir Hólmsmönnum. Annarr son Bjarnar var Svarthöfði á²⁾ Reyðarfelli. Hann átti Þuríði Tungu-Oddsdóttur. Þeirra dóttir var Þórdís, er átti Guðlaugr inn auðgi.³⁾ Þriði var Þjóstólfr. Fjórði Geirmundr. Fimmti Úlfr.

S 33 P 95

Þorgeirr meldun þá lönd öll af Birni fyrir ofan Grímsá. Hann bjó í Tungufelli. *Hann* (ok P) átti Geirbjörgu dóttur Balka úr Hrútafirði. Þeirra son *var* (P) Véleifr inn gamli.

S 34 P 96

Flóki þræll (leysingi P) Ketils gufu, *bróðir Skorra* (P),⁴⁾ nam Flókadal *allan milli Flókadalsár ok Geirsár ok bjó í Hrisum* (P) ok var þar drepinn.

1) „ok“ A M 112.

2) „að“ A M 112.

3) Sbr. S 70, H 58, P 133.

4) Skrifað *Skora*.

S 35 P 97

Óleifr¹⁾ hjalti hét maðr göfugr. Hann kom skipi sínu í Borgarfjörð ok var inn fyrsta vetr með Skallagrími. Hann nam land at ráði Skallagríms milli Grímsár ok Geirsár²⁾ ok bjó at Varmalæk. Hans synir voru þeir Ragi í Laugardal ok Þórarinn lögsögumaðr, er átti Þórdísi dóttur Ólafs feilans. Þeirra dóttir Vigdís, er átti Steinn Þorfinnsson. Son Raga var *Guðþormr* (Guðormr Þ) faðir Gunnvarar móður *Þórnýjar* (Þórunnar Þ) móður Þorláks föður Runólfs föður Þorláks biskups.

S 36 P 98

Ketill blundr ok Geirr son hans komu til Íslands ok voru með Skallagrími inn fyrsta vetr. Þá fékk Geirr Þórunnar dóttur Skallagríms. Um vorit eftir vísaði Grímr þeim til landa, ok námu þeir upp frá Flókadalsá til Reykjadalárs ok tungu þá alla *allt* (Þ) upp til Rauðsgils ok Flókadal allan fyrir ofan brekkur. Ketill bjó í Þrándarholti. Við hann er kennt Blundsvatn. Þar bjó hann síðan. Geir inn auðgi son hans, *er nam Reykjadal allan fyrir sunnan Reykjadalárs milli ok Geirsár* (Þ), bjó í Geirshlíð, en átti annat bú at Reykjum inum efrum.³⁾ Hans synir voru þeir Þorgeirr blundr ok Blund-Ketill ok Svarðkell (-Ketill Þ) á Eyri. Dóttir Geirs var Bergdís, er Gnúpr átti Flókason í Hrísum. *Þeirrar* (Þeirra Þ) ættar var Þóroddr Hrísablundr.

P

Krömu-Oddr⁴⁾ hét maðr ágætr, nam Reykjadal inn nyrðra ok alla tungu á milli Reykjadalárs ok Hvítár ok upp til Deildargils. Hans son var

1) A M 112 á spássíu: Landnáma segir Óleifr h. kom snemma landnámatíðar til Íslands. Honum gaf Grímr inn háleygski miklar lendur. Hann bjó at Varmalæk.

2) Sbr. Egilss. 29. kap.

3) Sbr. Egilss. 39. kap.

4) Á spássíu: Landn.

Önundr, er átti Þórlaugu Þormóðsdóttur. Þeirra¹⁾ son var Tungu-Oddr, er bjó á Breiðabólstað.

S 37 Þ 99

Önundr breiðskeggr var son Úlfars Úlfssonar *Fitjumskeggja* (Fitja-skeggja Þ) Þórissonar *blanda* („hlænda“ Þ). Önundr nam tungu alla milli Hvítár ok Reykjadalárs ok bjó á Breiðabólstað. Hann átti Geirlaugu dóttur *Þormóðar* (Þormóðs Þ) á Akranesi, systur Bersa. Þeirra son var Tungu-Oddr. En Þórodda hét dóttir þeirra. Hennar fekk Torfi son Valbrands Valþjófsssonar Örylgssonar frá Esjubergi, ok fylgdi henni heiman hálfir Breiðabólstaðr ok Hálsaland með. Hann gaf Signýju systur sinni Signýjarstaði, ok bjó hún þar. Torfi drap Kroppsmenn XII saman ok hann réð mest fyrir drápi Hólmsmanna ok *hann var* (Hann var ok Þ) á Hellisfitjum ok Illugi inn svarti ok Sturla goði, þá er *þar voru drepnir* (drepnir voru Þ) XVIII hellismenn. En Auðun Smiðkelsson brenndu þeir inni á *Þorvaldsstöðum* (Þorvaldsstöðum Þ). Sonr Torfa var Þorkell at Skáney. Tungu-Oddr átti Jórinni Helgadóttur. Þeirra börn voru þau Þorvaldr, er réð brennu Blund-Ketils,²⁾ ok Þóroddr, er átti Jófríði Gunnarsdóttur. Þeirra dóttir Húngerðr, er átti Svertingr Hafrbjarnarson. *Dóttir* (Dætr Þ) Tungu-Odds Þuríðr, er átti *Svarthöfði*, ok *Jófríðr*, er (Þ) Þorfinnr Sel-Þórisson átti,³⁾ ok Hallgerðr, er Hallbjörn átti, son Odds frá Kiðjabergi. *Kjölvr* (Kjalvr Þ) var móðursystir Tungu-Odds, er bjó á *Kjölvararstöðum* (Kjal- Þ), móðir Þorleifar móður Þuríðar móður þeirra Gunnhildar, er *Koli* (Kali Þ) átti, ok Glúms föður Þórarins föður Glúms at Vatnslausu.⁴⁾

1) Á spássíu: Hauksbók.

2) Sbr. Íslendingabók Ara fróða 5. kap. og Þ 107.

3) Sbr. Sk. 51. Sbr. J. Jóh. Gerðir Landnámabókar bls. 15.

4) Vatnslausu A M 112.

S 38 H 26 P 100

Rauðr¹⁾ hét maðr, er nam land *it syðra* (P) upp frá Rauðsgili til Gilja ok bjó at Rauðsgili. Hans synir voru þeir *Úlfr á Úlfsstöðum* (Úlfarr á Úlfarsstöðum P) ok Auðr á Auðsstöðum fyrir *norðan* (norðan (sunnan)²⁾ P) á, er Hörðr vó. *Þar hefst (af* (P) (Ok þar af gerðist H) saga Harðar Grímkelssonar ok Geirs.

S 39 H 27 P 101

FRÁ GRÍMI (H).

Grímr hét maðr, er nam³⁾ land land *it syðra* upp frá Giljum til Grímsgils ok bjó við Grímsgil. Hans synir voru þeir Þorgils auga á Augastöðum ok Hrani á Hranastöðum, faðir Gríms, er kallaðr var Stafngrímr. Hann bjó á Stafngrímsstöðum. Þar heitir nú á Sigmundarstöðum. Þar *gagnvart* (gegnt H P) fyrir norðan Hvítá við sjálfa ána er haugr hans. Þar var hann veginn.

S 40 H 28 P 102

FRÁ ÞORKELI (H).

Þorkell kornamúli nam ás inn syðra *upp* (S P) frá Kollslæk til Deildargils ok bjó í Ási. Hans son var Þorbergr kornamúli, er átti Álofu elliðaskjöld dóttur Ófeigs ok Ásgerðar systur Þorgeirs *gollnis* (goldnis H gollins P). *Börn þeirra* (Þeirra börn H) voru þau Eysteinn ok Hafþóra, er átti Eiðr Skeggjason, er síðan bjó í Ási. *Þar dó Finnr faðir Skeggja⁴⁾* (Þar dó Miðfjarðar-Skeggi H P), ok er þar haugr hans fyrir neðan garð.

1) Hér byrjar H aftur.

2) „(sunnan)“ v. A M 112.

3) P á spássíu: Hauksbók.

4) Vafalaust mislestur í S.

Annarr son Skeggja var Kollr, er bjó at (á Þ) Kollslæk. Synir Eiðs voru (H Þ) Eysteinn ok Illugi ok (S).

S 41 H 29 Þ 103

FRÁ ÚLFI (H).

Úlfr¹⁾ son Gríms ins háleygska ok Svanlaugar dóttur Þormóðar²⁾ af Akranesi, systur Bersa. Hann (Þ) Úlfr (H) nam land milli Hvítár ok suðrjökla (fyrir ofan Deildargil ok allt til jökla fyrir sunnan Hvítá Þ) ok bjó í Geitlandi. Hans synir voru þeir Hrólfr inn auðgi faðir Halldóru, er átti Gizurr hvíti. Þeirra dóttir Vilborg, er átti Hjalti Skeggjason. Annarr son hans var Hróaldr faðir Hrólfs ins yngra (yngra, auðga segir Landnáma Þ), er átti Þurði Valþjófsdóttur Örlygssonar³⁾ ins gamla. Þeirra börn voru þau Kjallakr at Lundi í Syðra dal (Syðra Reykjadal Þ) faðir Kolls föður Bergþórs. Annarr var Sölvi í Geitlandi faðir Þórðar í Reykjabólum⁴⁾ (Reykjaholti H Reykholti Þ) föður Sölva föður Þórðar föður Magnúss föður Þórðar föður Helgu móður Guðnýjar móður Sturlusona, Sighvats, Þórðar ok Snorra. Son Sighvats var Sturla faðir Þurðar, er herra Rafn átti. Þeirra börn Jón korpr, Hallkatla (ok (H) Valgerðr ok Þorgerðr. Synir Hallkötlu ok Jóns Pétussonar voru þeir Sturla ok Pétr, ok Steinunn dóttir, er átti Guðmundr Þorsteinsson Skeggjasonar (H Þ). Þurði son Hrólfs var Illugi inn rauði, er fyrstr (fyrst H) bjó í Hraunsási. Hann átti þá Sigríði dóttur Þórarins ins illa, systur Músa-Bölverks. Þann bústað gaf Illugi (hann H) Bölverki, en Illugi (hann Þ) fór þá at búa á Hafstöðum (Hofstöðum H Þ) í Reykjadal (Reykjardal H), því at (S H) Geitlendingar áttu at halda upp (uppi Þ) hofi því at helmingi við Tungu-Odd. Síðast bjó Illugi (hann H Þ) at Hólmi iðra (ytra Þ) á Akranesi, því at (SH) hann keypti við Hólmi-Starra bæði löndum ok konum ok fé öllu.

1) Þ á spássíu: Álfr segir Landnáma. Þessi athugasemd er í meginmáli í A M 112.

2) Hér lýkur 10. (skaddaða) blaði A M 112.

3) „sonar“ vantar í S.

4) Misritun í S.

Þá fekk Illugi Jórunnar dóttur Þormóðar Þjóstarssonar af Álftanesi. En Sigríður hengdi sik í hofinu, því at hún vildi ei manna *kaupit* (kaupin H Þ). Hrólfr inn yngri gaf Þorlaugu gyðju dóttur sína *Oddi* (Odda H Þ) Ýrarsyni. Því rézt *Hrólfr* (hann H) vestr til *Ballár* (Ballarár H Þ) ok bjó þar lengi síðan, ok var kallaðr Hrólfr at Ballará.

S 42 H 30 P 104

HÉR HEFR LANDNÁM Í VESTFJÖRÐUM (H)

Hér *hefr* (hefjast Þ) upp landnám í Vestfirðingafjórðungi, er *margt* (flest Þ) stórmenni hefur *byggðan* (byggt H), Maðr hét *Kalmar* (Kalman H Þ), suðreyskr *at ætt* (S Þ). Hann fór til Íslands ok kom í *Hvalfjörð* (út í Hvalfirði Þ) *ok* (hann Þ) sat við Kalmansá *um vetrinn* (H Þ). Þar drukknðu synir hans II á Hvalfirði.¹⁾ En síðan nam hann land fyrir vestan Hvítá í *milli* (*ok* (H) *Fljóta* (á milli Hvítár ok Fljóta Þ) ok Kalmanstungu alla ok svo allt austr undir jökla sem grös eru *vaxin* (gróin Þ) ok bjó í Kalmanstungu. *Áðr hafði hann búit* í *Katanesi* við *Hvalfjörð* (Þ) Hann drukknaði í Hvítá, er hann hafði farit suðr í Hraun at hitta frillu sína, ok er haugr hans á Hvítár bakka fyrir sunnan. Hans son var Sturla goði, er *fyrst* (H) *fyrstr* (Þ) bjó á Sturlustöðum²⁾ *uppi* (Þ) undir Tungufelli upp frá *Skáldskelmisdal* (Skall- H Þ). En síðan bjó hann í Kalmanstungu. Hans son var Bjarni, er deildi við Hrólfr inn yngra ok *sonu* (syni Þ) hans um Tunguna litlu. Þá hét Bjarni at taka kristni. Eftir þat braut Hvítá út farveg þann, er nú fellr hún. Þá eignaðist Bjarni Tunguna litlu *ok* (S Þ) ofan um Grindr ok Sölmundarhöfða. Kýlan hét bróðir Kalmans. Hann bjó fyrir *neðan Kollshamar* (norðan Kallshamra Þ). Hans son var Kári, er deildi við Karla Konálsson á Karlastöðum, leysingja Hrólfs úr Geitlandi, um oxa. Ok reyndist svo, at Karli átti. Síðan eggjaði Kári þræl sinn til at drepa Karla. Þrællinn lét sem *bann* (Þ) ærr væri ok hljóp

1) Þ á spássíu: Landn. s(egir) fyrir dyrum, en inn þriðji í Hvítá.

2) Þ á spássíu: Landn. s(egir) Bjarni faðir Sturla.

suðr um hraun. Karli sat á *Preskildi* (þröskildi Þ). Þrællinn hjó hann banahögg. Síðan drap *Kári* (Karli Þ) þrælinn. Þjóðólfr son Karla drap *Kýlan Kárasen í Kýlansbólumum* (-hólum H Þ) Síðan brenndi Þjóðólfr *Kára* inni, þar sem nú heitir á Brennu. Bjarni Sturluson tók skírn ok bjó á Bjarnastöðum í Tungunni litlu ok lét þar gera kirkju.

S 43 H 31 Þ 105

FRÁ HALLKELI (H).

Práendr (Brandr.¹⁾ *Práendr* segir Landnáma Þ) nefja hét maðr ágætr, faðir Þorsteins, er átti Lofthænu dóttur Arinbjarnar hersis úr Fjörðum. Systir Lofthænu var Arnþrúðr, er átti Þórir hersir Hróaldsson. *Ok* (H Þ) var þeirra son Arinbjörn hersir. Móðir þeirra Arnþrúðar *ok Lofthænu* (Þ) var Ástriðr *slækidrengr* (slækidrengr slækingardrengr segir Landnáma Þ), dóttir Braga skálds ok Lofthænu dóttir Erps lútanda. Sonr Þorsteins ok Lofthænu var Hrosskell, er átti Jóreiði Ölvesdóttur Finnasonar Möttuls sonar (H Þ) *Finna* (Þ) konungs. Hallkell hét son þeirra. Hrosskell fór til Íslands ok kom í Grunnafjörð, *ok hann* (H Þ) bjó fyrst á Akranesi. Þá ömuðust þeir Ketill bræðr við hann. Síðan nam hann Hvítársíðu *alla* (Þ) *milli Kjarrár ok Fljóta* (á millum Hvítár ok Kjarrár (millum Kjarrár ok Fljóta segir Hauksbók Þ). *Hann* (ok Þ) bjó á Hallkelsstöðum,²⁾ ok Hallkell son hans eftir hann, ok átti *hann* (S Þ) Þuríði dyllu dóttur Gunnlaugs úr Þverárhlíð ok Vélaugar Örlygsdóttur frá Esjubergi. Hrosskell gaf land Þorvarði föður Smiðkels föður þeirra Þórarins ok Auðunar, er réðu fyrir Hellismönnum. Hann bjó á Þorvarðsstöðum ok átti Fljótsdal allan upp með *Fljótum* (Fljótinu Þ). Hrosskell gaf Þorgauti skipverja sínum land niðri í Síðu. Hann bjó á Þorgautsstöðum. Hans synir voru Gíslar tveir. Börn þeirra Hallkels ok Þuríðar voru þau Þórarinn ok Finnvarðr, Tindr ok Illugi inn svartir ok Gríma, er átti Þorgils Arason. *Þór-*

1) Sk. 55: Brandr.

2) Þ á spássíu: Hrosskelsstöðum segir Landn.

arinn¹⁾ vó *Músa-Bölverk* (Pórarinn vó *Músa-Bölverk* H), er hann bjó í Hraunsási. Þá lét hann gera þar virki ok veitti Hvítá í gegnum ásinn. En áðr fell hún um Melrakkadal ofan. Illugi ok Tindr sóttu Bölverk í virkit.

S 44 H 32 P 106

CAPITULI (H).

Ásbjörn inn auðgi Harðarson keypti land fyrir sunnan Kjarrá upp frá (í H) Sleggjulæk til *Hvítbjarga* (Hvítabjarga P). Hann bjó á Ásbjarnarstöðum. Hann átti Þorbjörgu dóttur Miðfjarðar-Skeggja. Þeirra dóttir var Ingibjörg, er átti Illugi inn svarti.

S 45 H 33

Örnólfr hét maðr (S), er nam Örnólfsdal ok Kjarradal fyrir norðan upp til Hvítbjarga.²⁾

P 107

Örnólfr³⁾ hét maðr, er nam Norðtungu alla milli Kjarrár ok Þverár ok bjó í Örnólfsdal. Hans son var Blun(d)-Ketill faðir Þorkels,⁴⁾ er Hænsna-Þórir brenndi inni. Þaðan af gerðist deild þeirra Þórðar gellis ok Tungu-Odds. en Hauksbók hefur svo: Örnólfr hét maðr, er nam Örnólfsdal ok Kjarradal fyrir norðan upp til Hvítabjarga.

S H P

Ketill blundr keypti land at Örnólfi allt fyrir norðan Klif ok bjó í Örnólfsdal. Örnólfr gerði þá bú uppi í Kjarradal, þar er nú heita (þar heita nú H þar er nú heitir P) Örnólfsstaðir. Fyrir ofan Klif heitir Kjarradalr,

1) Svo S. Pórarin P.

2) Rétt: Hnítbjarga.

3) P á spássíu: Landnáma.

4) Sbr. S 37, P 99 og Ísl.bók 5. kap.

því at þar voru hrískjörð ok smáskógar milli *Kjarrár* (Kjararár Þ) (ok)¹⁾ Þverár, svo at þar mátti eigi byggja. Blund-Ketill var maðr stórauðugr. Hann lét ryðja víða í skógum og byggja þar (H Þ).

S 46 H 34 Þ 108

Hrómundr hét maðr (H) bróðir Gríms ins háleygska, son Þóris *Gunnlaugssonar Hrólfssonar Ketilssonar kjölfara* (S). *Hrómundr* (Hann H Þ) kom skipi sínu í Hvítá. Hann nam Þverárdal ok Þverárhlið *alla* (Þ) ofan til Hallarmúla ok fram til Þverár. Hann bjó á Hrómundarstöðum, þar *er* (sem Þ) nú *er* (H Þ) kallat at *Karlsbrekku* (Kallsbrekku H Þ). Hans son var Gunnlaugr ormstunga, er bjó á Gunnlaugsstöðum fyrir sunnan Þverá. Hann átti Vélaugu, sem fyrr *er ritat* (var getit Þ), *Örlygsdóttur frá Esjubergi. Þeirra dóttir Þurðr móðir Illuga ins svarta föður Hermundar föður Hreins föður Styrmis föður Hreins ábóta föður Valdísar móður Snorra á Melum föður Hallberu, er Markús Þórðarson átti* (Þ). Högni hét skipverí (-verji Þ) Hrómundar. Hann bjó á Högnastöðum. Hans son var Helgi at Helgavatni, faðir *Arngríms* (Ásgríms Þ) goða, er var at Blund-Ketils brennu. Högni var bróðir Finns ins auðga.

S 47 H 35 Þ 109

Ísleifr ok Ísröðr bræðr II (S Þ) námu *land* (lönd H) ofan frá Sleggju-læk milli Örnólfsdalsár ok Hvítár *nyrðra* (efra H Þ) ofan til Rauðalækjar, en it syðra ofan til *Hörðhóla* (Hörðahóla H Þ). Ísleifr bjó á Ísleifsstöðum, en Ísröðr á *Ísröðarstöðum* (Ísröðs- H Þ) ok átti *land* (landit H Þ) syðra með Hvítá. Hann var faðir Þorbjarnar föður Ljóts á Veggjum, er féll í *Heiðarvígi*.

1) ok vantar í S.

S 48 H 36 P 110

FRÁ ÁSGEIR (H).

Ásgeirr hét skipveri (-verji P) Hrómundar, er bjó á Hamri upp frá Helgavatni. Hann átti *Hildistjörnu* (Hildistjörn H Hildi stjörnu P) dóttur *Þorvalds Þorgríms* (S P)¹⁾ sonar brækis. Þeirra synir voru Steinbjörn inn sterki ok inn stórhöggvi ok Þorvarðr faðir *Mæfu* (Máfu P), er Hrifla átti, ok Þorsteinn inn þriði, fjórði Helgi faðir Þórðar föður Skáld-Helga.

S 49 H 37 P 111

CAPITULUM (S). FRÁ ARNBJÖRGU (H).

Arnbjörg hét kona. Hún bjó at Arnbjargarlæk.²⁾ Hennar synir voru þeir Eldgrímr, er bjó á hálsinn upp frá Arnbjargarlæk á Eldgrímsstöðum, ok Þorgestr, er fekk banasár, þá er þeir Hrani börðust, þar *sem* (er P) nú heitir Hranafall. Þórunn hét kona, er (S P) bjó í Þórunnarholti. Hún átti land ofan til Víðilækjar ok upp til móts við Þuríði spákonu systur sína, er bjó í Gröf. Við hana er kenndr Þórunnarhyllr í Þverá ok frá henni eru Hamarbyggjar (-byggjarar P) *komnir* (S P).

S 50 H 38 P 112

Þorbjörn son *Arnbjarnar Óleifssonar* (Arnbjargar dóttur Óleifs P) langháls, hann var bróðir Lýtings í Vopnafirði föður *Geitis* (P). *Þorbjörn* (Hann P) nam *Stafholtstungu* (-tungur allar P) milli *Norðár* (Norðrár H P) ok Þverár. Hann (ok P) bjó í *Arnarholti* (Arnarholti. Stafholti segir Landnáma P).³⁾ Hans son var Teitr í *Stafholti* (Stafa- H P) faðir Einars ok *Þorvalds föður Þorkötlu*, er átti *Hyrningr Kleppjárns* (P).

1) Hin merktu orð virðast hafa fallið úr H, ef til vill í eftirritun J. Erl.

2) Arnbjarnarlæk S Mísr.

3) P á spássú: Stafaholt.

S 51 H 39 P 113

FRÁ ÞORBIRNI BLESA (H).

Þorbjörn blesi nam land í Norðrárdal fyrir sunnan á') upp frá Króki ok Hellisdal allan ok bjó á Blesastöðum. Hans son var Gísli at Melum²⁾ í Hellisdal. Við hann *eru kennd Gíslavötn* (er kennt Gíslavatn H P). Annarr son Blesa var Þorfinnr á Þorfinnsstöðum faðir Þorgerðar Heiðarekkju móður Þórðar erru föður Þorgerðar móður *Helga* (Helgu H P) at Lundi.

S 52 H 40 P 114

FRÁ GEIRMUNDI (H).

Geirmundr son Gunnbjarnar *gands* (gauds P) nam tunguna á milli Norðrár ok Sandár ok bjó í Tungu. Hans son var Brúni faðir Þorbjarnar at Steinum, er fell í Heiðarvígi, *sem ritat er í sögu Víga-Barða* (P).

S 53 H 41 P 115

Örn inn gamli nam Sanddal ok Mjóvadal ok svo Norðrárdal ofan frá Króki til Arnarbælis ok bjó á Háreksstöðum.

S 54 H 42

FRÁ RAUÐA-BIRNI (H).

Rauða-Björn nam Bjarnardal ok þá dali, er þar ganga af, ok átti annat bú *niðri* (niðr H) frá Mælifellsgili. en annat niðri í héraði, sem ritat er.

P 116

Björn hét maðr norrænn, er kom út síð landnámstíðar ok nam Norðrárdal fyrir norðan Norðrá ok Bjarnadal allan ok þá dali, er þar ganga af.

1) „á“ vantar í H.

2) Skrifað Mellum í S.

Hann bjó at Dalsmynni. Hann blés fyrstr manna rauða á Íslandi, ok var hann af því kallaðr Rauða-Björn. Hann átti annat bú niðr frá Mælifells-gili, annat niðr í héraði, sem ritat (er).¹⁾

S 55 H 43 P 117

Karl nam Karlsdal upp frá *Hreðuvatni* (Helgavatni H Helgavatni Hreðuvatni segir Landnáma P) ok bjó undir Karlsfelli. *Hann* (ok H) átti land ofan til *Jafnaskarðs* (Jannaskarðs H Svínaskarðs P) til móts við Grím.

S 56 H 44 P 118

FRÁ GRÍS OK GRÍMI (H).

Gríss ok Grímr²⁾ hétu leysingar Skallagríms. Þeim gaf hann land uppi við *fjöll* (fjall P), Grísi Grísartungu *ok* (en P) Grími Grímsdal.

S 57

Bersi goðlauss hét maðr, son Balka Klængssonar³⁾ úr Hrútafirði. Hann nam Langavatnsdal allan ok bjó þar. Hans systir var Geirbjörg, er átti Þorgeirr í Tungufelli. Þeirra son var Véleifr inn gamli. Bersi goðlauss fekk Þórdísar dóttur Þór(h)adds úr Hítardal ok tók með henni Hólmslönd. Þeirra son var Arngeirr faðir Bjarnar Hítðælakappa.

H 45

Balki hét maðr son Blæings Sótasonar af Sótanesi. Hann barðist á mót Haraldi konungi í Hafsfirði. Hann fór því til Íslands ok nam Hrútafirð allan ok bjó í Bæ. Hans son var Bersi guðlauss, er nam Langavatnsdal ok bjó á Torfhvalastöðum. Hans systir var Geirbjörg, er átti Þor-

1) „er“ vantar.

2) Sbr. Egilss. 28. kap.

3) J. Erl. skrifað „Klængssonar“ í S, en í H „Blæingssonar“ skýrt.

geirr meldun í Tungufelli. Þeirra son Véleifr gamli faðir Hólmgöngu-Bersa. Bersi goðlauss átti Þórdísi dóttur Þór(h)adds úr Hítardal, ok fylgdu henni heiman Hólmslönd, ok bjó hann þar síðan. Þeirra son Arngeirr, er átti Þuríði dóttur Þorfinns ins stranga. Þeirra son Björn Hítðælakappi. Móðir Þuríðar var Sæuðr dóttir Skallagríms.

P 119

Balki¹⁾ hét maðr, son Blæings Sótasonar af Sótanesi. Hann barðist í móti Haraldi konungi í Hafrsfirði ok fór í þeim ófriði til Íslands ok nam Hrutafjörð allan ok bjó í Bæ (á Balkastöðum segir Landnáma). Hans börn voru Bersi goðlauss ok Geirbjörg, er átti Þorgeirr meldun í Tungufelli. Þeirra son var Véleifr inn gamli faðir Hólmgöngu-Bersa. Bersi goðlauss undi ei í Hrutafirði ok nam Langavatnsdal. Hann átti þar annat bú langa æfi. Þá gekk hann at eiga Þórdísi Þór(h)addsdóttur, ok fylgdu henni heiman Hólmslönd²⁾ ok bjó hann þar síðan. Þeirra son var Arngeirr, er átti Þuríði (Þórdísi segir landnáma) Þorfinnsdóttur ins stranga. Þeirra son var Björn Hítðælakappi. Móðir Þuríðar var Sæunn dóttir Skallagríms.

S 58 H 46 P 120

Sigmundr hét *einn* (enn H) leysingi Skallagríms.³⁾ Honum gaf hann land milli Gljúfrár ok Norðrár. Hann bjó at Haugum, áðr hann færði sik í Munaðarnes. Við hann er kennt Sigmundarnes.

S 59 H 47 P 121

Rauða-Björn⁴⁾ keypti land at Skallagrími milli Gljúfrár ok Gufár. Hann bjó at Rauða-Bjarnarstöðum upp frá Eskiholti. . . .

1) Þ hefur grein þessa næst eftir Þórhaddi í Hítardal (hér 128).

2) Þ á spássíu: Landn. hefur Hólslönd.

3) Sbr. Egilss. 29. kap.

4) Þessi grein kemur í P næst eftir 115.

S H

Hans son var Þorkell trefill í Skarði ok Helgi í Hvammi í Norðrárdal ok er þar heygðr (H) ok Gunnvaldr faðir Þorkels, er átti Helgu dóttur Þorgeirs á (af H) Víðimýri.

P

Hans synir voru Þorkell trefill í Skarði, Þorgeirr reyðr, Helgi í Hvammi í Norðrárdal,¹⁾ Gunnvaldr faðir Þorkels, er átti Helgu Þorgeirsdóttur af Víðimýri. Son Trefils var Þormóðr, er orti Hrafnsmál um Snorra goða.

S 60 H 48 P 122

Þorbjörn krumr²⁾ ok Þórðr beigaldi hétu bræðr tveir. Þeim (Þorbirni krum ok Þóri beigalda bræðrum H) gaf hann (H) Skallagrímr land fyrir utan Gufá ok (S P) bjó Þorbjörn í Hólum, en Þórðr (Þórir H) á Beigalda,

S 61 H 49 P 123

Þóri (Þórði H P) þurs ok Þorgeiri jarðlang ok Þorbjörgu stöng,²⁾ systur þeirra, gaf Skallagrímr land upp með Langá fyrir sunnan (fyrir sunnan Langá H P). Bjó Þórir (Þórðr H P) á Þursstöðum, en (S H) Þorgeirr á Jarðlangstöðum, en (H P) Þorbjörg í Stangarholti.

S 62 H 50 P 124

Einn maðr hét Án (Áni hét maðr H P), sá (S) er Grímr (Skallagrímr P) gaf land ofan með Langá á milli ok Háflækjar (milli Langár ok Háflækjar H P).²⁾ Hann bjó at Ánabrekku. Hans son var (S H) Önundr sjóni faðir Steinars ok Döllu móður Kormáks.

1) „ok er þar heygðr“ b. v. Sk. 60.

2) Sbr. Egilss. 28. kap.

S 63 H 51 P 125

Þorfinnr inn strangi¹⁾ hét merkismaðr Þorólfs Skallagrímssonar. Honum gaf Skallagrímr *Sænni* (H P) dóttur sína ok land fyrir utan Langá út (S) til Leirulækjar ok upp til fjalls ok út til Álfjár (H P). Hann bjó at Forsi. Þeirra dóttir var Þórdís móðir Bjarnar Hítðalakappa.

S 64 H 52 P 126

Ingvarr hét maðr, faðir Beru, er Skallagrímr átti. Honum gaf *Grímr* (Skallagrímr P) land á milli Leirulækjar ok Straumfjarðar. Hann bjó á Álftanesi. Önnur dóttir hans var Þórdís, er átti Þorgeirr lambi á Lambastöðum, faðir Þórðar, er *þrælarnir* (þrælur H P) Ketils gufu brenndu inni. (*Son Þórðar (Hans son P) var Lambi inn sterki* (S P).

S 65

Steinólfr hét maðr, er nam Hraundal hvoru tveggja allt til Grjótár at leyfi Skallagríms. Hann var faðir Þorleifs, er Hraundælir eru frá komnir.

H 53 P 127

Steinólfr hét maðr, er nam Hraundal *hvorn* (hvoru P) tveggja allt millum Álfjár ok Hítár ok (H) upp til Grjótár at leyfi Skallagríms (P) ok bjó í inum syðra Hraundal. Hans son var Þorleifr, er Hraundælir eru frá komnir ok bjó á inum ytra Hraundal (P). Þórunn hét dóttir Steinólfs, er átti Þorbjörn Vífilsson faðir Þorgerðar móður Ásmundar föður Sveinbjarnar föður Odds föður Gró móður Odds á Álftanesi.

S 66

Þórhaddr son Steins mjöksiglanda Vígbjódssonar Böðmóðssonar úr búllkarúmi, hann nam Hítardal til Grjótár it syðra, en it ytra til Kaldár

1) Sbr. Egilss. 28. kap.

ok á milli Hítár ok Kaldár til sjóvar. Hans son var Þorgeirr faðir Hafþórs föður Guðnýjar móður Þorláks ins auðga. Þorgeirssynir voru þeir Grímr í Skarði ok Þórarinn, Finnbogi, Eysteinn, Gestr, Torfi.

H 54 P 128

Þórhaddr hét maðr ágætr, son Steins mjöksiglanda *Vígþjóðssonar* (*Vígþjóðs* (*Vígboðssonar* segir *Landnáma* P) *Böðmóðssonar* úr *búlfarúmi*. Hann nam Hítardal allan ofan til Grjótár fyrir sunnan ok fyrir norðan, allt á milli Hítár ok Kaldár til sjóvar. Hans son var Þorgeirr faðir Hafþórs föður Guðnýjar móður Þorláks ins auðga. . . .

H

föður Þorleifs beiskalda föður Þorleiks föður Ketils föður Valgerðar móður þeirra Narfasona Þorláks ok Þórðar.

P

föður Ketils prests föður Helgu, er átti Snorri Markússon á Melum. En Hauksbók telur svo: móður Þorláks ins auðga föður Þorleifs beiskalda föður Þorleiks föður Ketils föður Valgerðar móður þeirra Narfasona Þorláks ok Þórðar. Þorgeirssynir, bræðr Hafþórs, voru þeir Grímr í Skarði ok Þórarinn, Finnbogi, Eysteinn, Gestr ok Torfi.

S 67 H 55 P 129

Þorgils knappi, leysingi Kolla Hróaldssonar, nam Knappadal. Hans synir voru þeir *Ingjaldr ok Þórarinn at Ökrum* (*Ingjaldr*, *Þórarinn* ok *Þórir*, er bjó at Ökrum H *Þórir* *Ingjaldr*, *Þórarinn*. *Þórir* bjó at Ökrum P) ok eignaðist *allt* (H P) land á milli Hítár ok Álftár *með sjó* (P) ok upp til móts við Steinólfr (-ólfrs P). Son *Þórarins* (Þóris H Hans son P) *var* (S) Þrándr, er átti Steinunni dóttur Hróts á (af H P) Kambsnesi. Þeirra synir *voru þeir* (S H) *Þórir* ok¹⁾ *Skúmr* (*Skúmr* *Skymir* segir *Landnáma*

1) Hér er eyða fyrir nafni í S. Sk. 62 = H og P.

Þ) faðir Torfa föður Tanna. *Hans son* (sonr Þóris Þ) var Hríutr, er átti Kofinnu dóttur Illuga ins svarta.

Nú eru þeir menn taldir, er *lönd hafa byggt* (byggt hafa H Þ) í landnámi Skallagríms *frá Hafnarfjalli ok allt hingat til segir Hauksbók* (Þ).¹⁾

....

H

Son Skallagríms var Egill faðir Þorsteins föður Hríflu föður Skúla föður Þórðar föður Böðvars föður Þórðar prest(s) föður Böðvars föður Þórðar föður Járngerðar, er herra Erlendr sterki átti. Þeirra dóttir Valgerðr.

Þ 129

Þórólfr²⁾ hét maðr, er bjó í Naumudal. Hann var Úlfsson, er kallaðr var Kvöldúlfr. Grímr hét annarr son Úlfs. Haraldr konungr inn hárfagri lét drepa Þórólfr ok gerði engu bæta, en þess hefndi Grímr ok fór síðan til Íslands. En Úlfr andaðist í hafinu. Skallagrímr kom skipi sínu í Gufárós ok nam land milli Norðrár ok Hítarár, allt milli fjalls ok fjöru, ok bjó at Borg. Hann átti Beru Ingvarsdóttur. Synir þeirra Skallagríms voru þeir Þórólfr ok Egill. Þeir áttu báðir Ásgerði Bjarnardóttur, ok var dóttir Þórólfs Þórdís, er átti Grímr at Mosfelli. Þórólfr fell á Vindlandi (sic) í orrustu, en Egill fór til Íslands ok bjó at Borg ok hans kynsmenn langa tíma. Hans son var Þorsteinn faðir Hríflu³⁾ föður Egils föður Skúla föður Þórðar föður Böðvars föður Þórðar prests föður Markúss á Melum ok Járngerðar,⁴⁾ er herra Erlendr sterki átti. Þeirra dóttir Valgerðr.

1) Sk. 62: hefur: „frá Hafnarfjalli ok hingað til“.

2) Á spássíu: Landnáma.

3) Á spássíu: Hauksbók hefur svo: föður Hríflu föður Skúla.

4) Rangt. Markús var *afabróðir* Járngerðar, en ekki *bróðir*.

S 68 H 56 P 130

FRÁ SEL-ÞÓRI (H).

Grímr¹⁾ hét maðr *Ingjaldsson* (son Ingjalds Þ)²⁾ Hróaldssonar úr Haddingjadal, bróðir Ása hersis. Hann fór til Íslands í landaleit ok sigldi fyrir norðan *landit* (land H). Hann var um vetrinn í Grímsey á Steingrímsfirði. Bergdís hét kona hans, en Þórir son *þeirra* (S Þ).

S

Grímr reri til fiska um haustit með húskarla sína. En sveinninn Þórir lá í stafni ok var í selbelg, ok dreginn at hálsinum. Grímr dró marmennil. Ok er hann kom upp, spurði Grímr: Hvat spár þú oss um forlög vor eðr hvar skulu vær byggja á Íslandi. Marmennill svarar: Ekki þarf ek at spá yðr, en sveininum, er liggr í selbelgnum. Hann skal þar byggja ok land nema, er Skálm, merr yðr, leggst undir klyfjum. Ekki fengu þeir fleiri orð af honum. En síðar um vetrinn reru þeir Grímr svo, at sveinninn var á landi. Þá týndust þeir allir. Þau Bergdís ok Þórir fóru um vorit úr Grímsey ok vestr yfir heiði til Breiðafjarðar. Þá gekk Skálm fyrir ok lagðist aldri. Annan vetr voru þau á Skálmarnesi í Breiðafirði. En um sumarit eftir sneru þau suðr. Þá gekk enn Skálm fyrir, þar til er þau komu af heiðum suðr til Borgarfjarðar, þar sem sandmelar tveir rauðir stóðu fyrir. Þar lagðist Skálm niðr undir klyfjum undir inum ytra melnum. Þar nam Þórir land fyrir sunnan Gnúpá til Kaldár fyrir neðan Knappadal milli fjalls ok fjöru. Hann bjó at Rauðamel inum ytra. Hann var höfðingi mikill. . . .

H Þ

Grímr reri til fiska um vetrinn með þrælum sínum, ok (H) son hans var með honum, ok er sveinninn tók at kala, þá færðu þeir hann í selbelg

1) Hér hefur 2. skinnblað H.

2) Sbr. Þ 44.

ok drógu at hálsinum. Grímr dró *margmelli* (margmelli (margmæli eða margmæling P).¹⁾ Grímr mælti: Segðu oss æfi vora ok langlífi. Ella kemr þú eigi heim. Engu varðar yðr at vita *ina* (P) aðra en sveininn í selbelginum, *sagði marmennill* (P), því at þú munt dauðr, áðr vor *komi* (kemr P). En son þinn skal þar byggja ok land nema, sem Skálm, merr þín, leggst undir klyfjum. *Ekki fengu þeir fleiri orð af honum* (P). En síðar um vetrinn andaðist Grímr ok *er* (var P) þar heygðr.²⁾ Þau Bergdís ok Þórir fóru um *vorit* (vetrinn móti vori P) *burt* (P) úr Grímsey (-eyju P) *ok* (P) vestr yfir heiði til Breiðafjarðar, *en um sumarit eftir sneru þau suðr* (P). *Skálm gekk* (Gekk Skálm P) fyrir allt sumarit ok lagðist aldregi. Annan vetr voru þau á Skálmarnesi á Breiðafirði. En of sumarit eftir *sneru þau suðr*, *þá* (H) gekk *enn* (P) Skálm fyrir, þar til er þau komu af heiðum suðr til Borgarfjarðar *ok lagðist aldri fyrr en þau komu* (P), þar sem sandmelar II rauðir voru. Þar lagðist Skálm niðr undir klyfjum undir inum ytra melnum. Þar nam Þórir land fyrir sunnan Gnúpá³⁾ til Kaldár fyrir neðan Knappadal ok *Laxár* (Laxá P) allt millum fjalls ok fjöru. Hann bjó at ytra Rauðamel *ok varð höfðingi mikill* (P)...

S H Þ

Þá var þórir gamall ok blindr, er hann kom út síð um kveld ok sá, at maðr reri utan í Kaldárós á járnnökkva, mikill ok illiligr, ok gekk þar upp *á land* (H P) til bæjar þess, er í *Hripi* (Hript P) *bét* (heitir H), ok gróf í *stöðulshliði* (stöðul- P). En um nóttina kom þar upp jarðeldr, ok brann *þá Borgarbraun* (hraun H). Þar var bærinn sem nú er borgin. Son Sel-Þóris var Þorfinnr, er átti Jófríði⁴⁾ dóttur Tungu-Odds.

1) P á spássú: Landn. nefnir margmennil.

2) P á spássú: Landn. segir, Grímr hafi drukknað um vetrinn.

3) P á spássú: Landn. segir Þórir nam land fyrir neðan Knappadal á milli Kaldár ok Laxár milli fjalls ok fjöru.

4) P á spássú: Landnáma segir Oddfríð dóttur Tungu-Odds.

S

Þeirra synir voru þeir Þorkell ok Þorgils, Steinn ok Galti, Ormr ok Þórormr ok Þórir. Dóttir Þorfinns var¹⁾, er átti Þorbrandr úr Álftafirði. Þeir Sel-Þórir frændr inir heiðnu dó í Þórisbjörgum (svo). Þeir Þorkell ok Þorgils synir Þorfinns áttu báðir Unni dóttur Álfs úr Dölum. Skálm, merr Þóris, dó í Skálmarkeldu.

H

Dóttir Þorfinns var Þórríðr, er átti Þorbrandr í Álftafirði. Þeir Sel-Þórir frændr inir heiðnu dó í Þórisbjörg. Þorgils ok Þorkell, synir Þorfinns, áttu báðir Unni dóttur Álfs í Dölum. Skálm dó í Skálmarkeldu.

P

Þeirra synir voru Þorkell, Þorgils, Steinn, Galti, Ormr, Þórir, Þórormr. Þorkell ok Þorgils áttu báðir Unni dóttur Álfs í Dölum. Steinn Þorfinnsson var faðir Arnóru móður Hallbjargar móður Oddnýjar móður Gei(r)laugar móður Snælaugar móður Markúss á Melum. Dóttir Þorfinns var Þuríðr, er átti Þorbrandr í Álftafirði. Þeir Sel-Þóris frændr inir heiðnu dó í Þórisbjörgum (svo). Skálm merr drapst í Skálmarkeldu.

H 57 P 131

Kolbeinn klakkhöfði Atlason²⁾ úr Atleyju af Fjöllum fór til Íslands ok keypti lönd öll milli Kaldár ok Hítarár fyrir neðan Sandbrekku ok bjó á Kolbeinsstöðum. Hans son var Finnbogi í Fagraskógi ok Þórðr skáld.³⁾

1) Hlaupið yfir nafnið í handr. Sk. 64 hefur Þuríðr, sem H og P.

2) Vantar í S.

3) Sbr. P 170.

S 69

Þormóðr ok Þórðr gnúpa synir Odds ins rakka Þorviðarsonar Freyviðarsonar Álfssonar af Vors. Þeir bræðr fóru til Íslands ok námu land frá Gnúpá til Straumfjarðarár. Hafði Þórðr Gnúpudal ok bjó þar. Hans son var Skafti faðir Hjörleifs goða ok Finnu, er átti Refr inn mikli faðir Steinunnar móður Hofgarða-Refs.

H 58 Þ 132

Þormóðr goði ok Þórðr gnúpa synir Odds ins rakka Þorviðarsonar Freyviðarsonar Álfssonar af Vors. Þeir bræðr fóru til Íslands ok námu land milli Laxár ok Straumfjarðarár *allt á milli fjalls ok fjöru* (Þ). Hafði Þórðr Gnúpudal ok bjó þar, en síðan Skofti son hans faðir Hjörleifs goða *ok Þorviðar ok Þorgerðar, er átti Illugi Arason* (Þ), ok Finnu, er átti Refr inn mikli. Þeirra son Dálkr faðir Steinunnar móður Skáld-Refs.¹⁾

S 70 H 58 Þ 133

Þormóðr goði (Þ) bjó á Rauðkollsstöðum. *Hann var kallaðr Þormóðr goði* (S). Hann átti Gerði dóttur Kjallaks ins gamla. Þeirra son var Guðlaugr (Gunnlaugr Þ) inn *auðgi* (fjöluauðgi Þ). Hann átti Þórdísi (Þórdís H) *dóttur* (dóttir H) Svarthöfða Bjarnarsonar gullbera ok *dóttur* (H) Þuríðar *dóttur Tungu-Odds* (Tungu-Oddsdóttur H Þ), er þá bjó í *Hörgholti* (Hróksholti Þ). Guðlaugr inn auðgi sá, at Rauðamels lönd voru betri en önnur lönd *suðr* (S Þ) þar í sveit. Hann skoraði á Þorfinn til landa ok bauð honum *göngu* (hólmgöngu H Þ). *Þeir fellu báðir* (Þeir urðu báðir óvígir H Þ) á hólmi, en Þuríðr Tungu-Oddsdóttir græddi *þá báða ok sætti þá* (þá ok sætti H báða ok sætti þá síðan Þ).

1) Þ á spássíu: Landn. s(egir) Refr inn mikli faðir Steinunnar móður Hofgarða-Refs.

S 71 H 59 P 134

Guðlaugr nam síðan land frá Straumfjarðará til Furu milli fjalls ok fjöru ok bjó í Borgarholti. Frá honum eru Straumfirðingar komnir. Hans son var Guðleifr, er *skip átti annat, en annat* (átti annan knörr, en annan H P) Þórólfr son Lofts ins gamla *af Eyrarbakka* (H P), þá er (þeir¹⁾) börðust við Gyrð jarl Sigvaldsson í *Meðalfarssundi ok héldu fé sínu. Þar um orti Guðleifr Gyrðs (vísur* (vísu P) (H P). Annarr son Guðlaugs var Þorfinnr (-fiðr H) faðir Guðlaugs (-leifs P) föður Þórdísar móður Þórðar föður Sturlu í *Hvammi* (ins gamla í Hvammi H í Hvammi ins gamla P). *Valgerðr hét dóttir Guðlaugs ins auðga* (S P).

S 72 H 60 P 135

Vali inn sterki hét hirðmaðr Haralds konungs ins hárfagra. Hann vó víg í véum ok varð útlægr. Hann fór til Suðreyja *litlu síðar en Ketill flatnefr* (P) *ok staðfestist þar* (S P). En synir hans *þrír fóru* (fóru þrír H) til Íslands. Hlíf hestageldir var móðir þeirra. *Hét einn* (Einn hét H P) Atli, annarr *Úlfvarinn* (Alfvarinn H Alfvarinn P), þriðri Auðun *stoti* (stoði H, staði (skotri segir Landnáma) P). *Þeir fóru allir til Íslands* (S). Atli Valason ok Ásmundr son *hans* (S P) námu land frá Furu til Lýsu (*Fyrir utan Lýsu segir Landnáma*) (P).

S

Ásmundr bjó í Langaholti at Þórutóttum. Hann átti Langaholts-Þóru. Þá er Ásmundr bjó, eldist²⁾ hann í Öxl. En Þóra bjó þá eftir ok lét gjöra skála sinn um þvera þjóðbraut ok lét þar jafnan standa borð, en hún sat úti á stóli ok laðaði þar gesti, hvern er vildi eta. Ásmundr var heygðr í

1) þeir vantar í S.

2) Þannig handr.

Ásmundarleði ok lagðr í skip, ok þræll hans hjá honum. Vísu þessa heyrðu menn kveðna í haug hans, er hann (sic) gekk hjá.

H Þ

Ásmundr bjó í Langaholti at Þórutóttum. Hann átti Langaholts-Þóru (ok byggðu í Langaholti, þar sem nú heita Þórutóttir. Ásmundr átti Langaholts-Þóru Þ). En þá er (H) Ásmundr (hann Þ) eldist, skildist hann við Þóru (hana Þ) fyrir mannvæmd ok fór í Öxl at búa til dauðadags. Ásmundr var heygðr þar, er hann var andaðr (Þ) ok í skip lagðr ok þræll hans með honum, sá er sér banaði sjálfr ok vildi eigi lifa eftir Ásmund. Hann var lagðr í annan stafn skipsins. Litlu síðar dreymdi Þóru, at Ásmundr segði sér mein at þrælnum. Þar heitir Ásmundarleði, er hann er (var Þ) heygðr. Vísa þessi var heyrð í haug hans (í haugi hans kveðin Þ).

S H Þ

Einn byggi ek stöð steina¹⁾
 stafnrúmt (-rúm H Þ) Atals hrafni.
 Erat of þegn á þiljum.
 Þröng, bý ek á mar ranga.
 Rúm er böðvitum (-vitum H böðvits Þ) betra,
 brimdýri kná (brimdýr skal Þ) ek stýra.
 Lifa mun þat með lofðum²⁾
 lengr en illt of gengi.³⁾

Eftir þat var leitast til haugsins ok var þrællinn tekinn úr skipinu.

H

Þóra lét gera skála um Þjóðbraut þvera ok lét þar jafnan standa borð, en hún sat úti á stóli ok bauð hverjum, er mat vildi eta. Atli var son Ás-

¹⁾ Ek byggi einn steina stöð (hauginn), stafnrúm Atals hrafni (skipinu). Erat (eigi er) þröng á þiljum of þegn (um mig). Ek bý á rangamar (skipi). rúm er betra böðvitrum (herkænum manni) en illt of gengi (félagi). Knák (get eg) brimdýri (skipi) stýra. Lifa mun þat lengr með lofðum (mönnum).

²⁾ Þ á spássú: lýðum, segir Landn.

³⁾ Vísan er brengluð í Þ framar en í S H.

mundar faðir Surts föður Guðleifs föður Guðbrands föður Surts smiðs föður Eyjólfss prests munks.

P

Póra bjó í Langaholti um langa æfi ok var hvers manns gagn. Hún lét gjöra skála um Þjóðbraut þvera ok lét þar jafnan standa borð ok mat á. En hún sat á stóli ok bauð hverjum, er mat vildi þiggja. Synir þeirra Ásmundar ok Þóru voru Atli ok Surtr, segir Landnáma, en Hauksbók segir: Son Atla var Surtr faðir Guðleifs föður Guðbrands föður Surts smiðs föður Eyjólfss prests munks.

S 73 H 61 P 136

Hrólfr¹⁾ inn digri son Eyvindar eikikropps (-króks H P), bróðir *Illuga Fellsgoða austan af Síðu* (H P), nam land frá Lýsu til Hraunhafnar-ár. Hans son var Helgi í Hofgörðum (*er bjó at Hafstöðum, segir Landnáma*) (P) faðir Finnboga ok Bjarnar ok Hrólfs. Björn var faðir Gests föður Skáld-Refs.

S 74 H 62 P 137

Sölvi²⁾ hét maðr, er nam land milli *Hellis ok Hraunhafnar* (Hellishrauns ok Sleggjubeinsár H P). Hann bjó í Brenningi *fyrst* (H P), en *síðar* (síðan H P) á Sölvahamri, því *at* (S H) hann þóttist þar vera *gagnsamari* (fleiri manna gagn H P).

S 75

Sigmundr son Ketils þistils, þess er numit hafði Þistilsfjörð norðr, hann átti Hildigunni. Sigmundr nam land á milli Hellishrauns ok

1) P á spássíu: Landn. segir: Hrólfr Eyvindarson ins digra nam land milli Furu ok Lýsu.

2) P á spássíu: Landn. segir, hann bjó at Hamri, þeim sem nú heitir Sölvahamarr, ok var marga manna gagn.

Beruvíkrhrauns. Hann bjó at Laugarbrekku ok er þar heygðr. Hann átti þrjá sonu. Einn var Einarr, er síðan bjó at Laugarbrekku. Þeir feðgar seldu Lónland Einari, er síðan bjó þar. Hann var kallaðr Lón-Einarr. Eftir andlát Sigmundar fór Einarr til Laugarbrekku með VII. mann ok stefndi Hildigunni um fjölkynngi, en Einarr son hennar var eigi heima. Hann kom heim, þá er Lón-Einarr var nýfarinn á braut. Hildigunnr sagði honum þessi tíðindi ok færði honum kyrtil nýgervan. Einarr tók skjöld sinn ok sverð ok verkhest ok reið eftir þeim. Hann sprengdi hestinn á Þúfubjörgum, en gat farit þá hjá Mannafallsbrekku. Þar börðust þeir, ok fellu IIII menn af Lón-Einari. En þrælar hans II runnu frá honum, þeir nafnar sóttust lengi, áðr sundr gekk bróklindi Lón-Einars. Ok er hann tók þar til, hjó nafni hans hann banahögg. Þræll Laugarbrekku-Einars hét Hreiðarr. Hann hljóp eftir þeim ok sá af Þúfubjörgum, hvar Þrælar Lón-Einars fóru. Hann rann eftir þeim ok drap þá báða í Þrælavík. Fyrir þat gaf Einarr honum frelsi ok land svo vítt sem hann fengi gert um III daga. Þat heitir Hreiðarsgerði, er hann bjó síðan. Einarr at Laugarbrekku átti Unni dóttur Þóris bróður Ásláks í Langadal. Hallveig var dóttir þeirra, er Þorbjörn Vífilsson átti. Breiðr hét annarr son Sigmundar, bróðir (Einars).¹⁾ Hann átti Gunnhildi dóttur Ásláks úr Langadal. Þeirra son var Þormóðr, er átti Helgu Öfundardóttur, systur Skáld-Hrafn. Þeirra dóttir Herþrúðr, er Símon átti. Þeirra dóttir Gunnhildr, er Þorgils átti. Þeirra dóttir Valgerðr móðir Finnboga ins ramma²⁾ Geirssonar. Þorkell hét inn þriði son Sigmundar. Hann átti Jóreiði dóttur (Tinds)³⁾ Hallkelssonar. Laugarbrekku-Einarr var heygðr skammt frá Sigmundar-haugi, ok er haugr hans ávallt grænn vetr ok sumar. Þorkell hét son Lón-Einars. Hann átti Grímu Hallkelsdóttur fyrr en Þorgils Arason. Finnvarðr var son þeirra. Önnur dóttir Laugar-

1) Eyða fyrir nafninu í hdr. *Bróðir Einars* Sk. 69.

2) fróða Sk. 69.

3) Eyða fyrir nafninu. *Tinds* Sk. 70.

brekku-Einars var Arnóra, er átti Þorgeirr Vífilsson. Þeirra dóttir var Ingvaldr, er átti Þorsteinn son Snorra goða. Þar (sic) var Inguðr dóttir þeirra, er átti Ásbjörn Arnórsson.

H 63 P 138

Sigmundur son Ketils þistils, þess er numit hafði Þistilsfjörð *norðr* (P). Hann átti Hildigunni. Hann nam land milli Hellishrauns ok Beruvíkurauns. Hann bjó at Laugarbrekku ok er þar heygðr. Hann átti III sonu. Einn var Einarr, er síðan bjó *þar* (H) at Laugarbrekku. . . .

H

Þeir feðgar seldu Lónland Einari, er síðan bjó þar. Hann var kallaðr Lón-Einarr. . . .

P

Hann átti Unni dóttur Þóris bróður Ásláks í Langadal. Hallveig hét dóttir þeirra, er Þorbjörn Vífilsson átti. Hún var móðir Guðríðar móður Bjarnar föður Steinunnar móður Ketils föður Þorláks föður Ketils prests föður Helgu, er Snorri Markússon átti. Önnur dóttir Laugarbrekku-Einars var Arnóra, er átti Þorgeirr Vífilsson. Þeirra dóttir var Ingvaldr, er átti Þorsteinn son Snorra goða. Þeirra dóttir Ingvaldr (sic), er átti Ásgeirr (sic!) Arnórsson. Finnvarðr hét son Laugarbrekku-Einars. Annarr son Sigmundar Ketilssonar var Breiðr, er átti Gunnhildi Ásláksdóttur úr Langadal. Þeirra son var Þormóðr, er átti Helgu Önundardóttur, systur Skáld-Hrafn. Þeirra dóttir Herþrúðr, er Símon átti. Þeirra dóttir Gunnhildr, er Þorgils átti. Þeirra dóttir Valgerðr móðir Finnboga ins fróða Geirssonar. Þorkell hét inn þriði son Sigmundar. Hann átti Jóreiði dóttur Tinds Hallkelssonar. Þeirra dóttir var Ástriðr, er átti Óttarr Jófreiðarson (sic!) Þormóðssonar Kleppjárnssonar ins gamla.

Lang-Einarr (sic!) hét maðr, er keypti Lónslönd at þeim feðgum

á Laugarbrekku, Sigmundi ok Einari. Hann bjó þar síðan ok var kallaðr Lón-Einarr. . . .

H Þ

Hval rak á fjöru hans, ok skar hann af nokkut. Hann sleit veðr út ok rak á land Einars *Sigmundarsonar* (-mundssonar Þ). *Lón-Einarr* (Lóns-Einarr Þ) taldi fjölkynngi Hildigunnar því valda. En þá er hvalinn hafði út *rekið* (tekið Þ) frá Lón-Einari, fór hann at leita, ok kom svo at, *at* (H) Einarr Sigmundarson skar hvalinn með húskarla sína. Hann hjó þegar einn þeirra banahögg. Laugarbrekku-Einarr bað nafna sinn frá fara, því at yðr mun eigi duga at at sækja, *segir hann* (Þ). Lón-Einarr hvarf frá, því *at* (H) hann var liðvana. Einarr *Sigmundarson* (-mundsson Þ) flutti heim hvalinn. Ok einn tíma, *er* (sem Þ) hann var ekki heima, fór *Lón-Einarr* (Lóns- Þ) til Laugarbrekku með *VII manna* (inn sjöunda mann Þ) ok stefndi Hildigunni, *móður Eíars* (Þ), um fjölkynngi. Hún var dóttir Beinis Mássonar Naddoddssonar úr Færeyjum. Einarr kom heim, *þá er* (þegar Þ) Lón-Einarr var nýfarinn í brott. Hildigunnr sagði honum *þessi tíðindi* (at Lón-Einarr væri nýfarinn ok hvert erindi hann hefði átt Þ) ok færði honum kyrtíl *nýgeruan* (nýjan Þ). Einarr tók skjöld sinn ok sverð ok *verkhest* (verkhest, eykhest segir Landnáma Þ) ok reið eftir þeim ok *sprengdi hann á Þúfubjörgum* (en er hann kom, þar sem heita Þúfubjörg, þá sprakk hestr Einars Þ). Þá rann *Einarr* (hann Þ) sem hann mátti. En *þá* (H) er hann *kom* (fór Þ) hjá Dröngum, sá hann tröllkarl sitja þar á (H) uppi ok láta róa *fætr* (fætturnar Þ), svo at þeir tóku brimit, ok skelltí þeim saman, svo at sjódríf varð af, ok kvað vísu.

Var ek þar er fell af fjalli
flóðkorn jötuns móður
hám bergísa úr *bimni* (húma Þ)
heiðins anna (heiðnýana Þ) leiðar.
Gerir fár jötunn fleiri
fold í vinga moldu

hömlu heiðar þumlu
hamváta mér báta.¹⁾

Einarr gaf engan gaum at þessu. Þeir *nafnar* (Þ) fundust, þar sem heita Mannafallsbrekkur ok börðust *þar* (síðan Þ), en kyrtil Einars bitu eigi járn. *III menn fellu* (Hann drap III menn Þ) af Lón-Einari, en II flýðu frá honum. *Þeir nafnar sóttust* (Síðan sóttust þeir nafnar Þ) lengi *ok hvatliga* (Þ), *áðr* (unz Þ) *sundr* (H) gekk²⁾ bróklindi Lón-Einars. En er hann tók þar til, *bjó nafni hans hann banabögg* (ok hélt upp brókunum, fekk hann banasár Þ). *En* (H) Hreiðarr þræll Einars Sigmundarsonar *sá* (hafði séð Þ) hann fara skyndilega *heiman* (Þ) ok hljóp *hann* (Þ) eftir honum. Þá sá hann þræla *Lón-Einars* (Einars Þ) flýja, *ok* (Þ) rann hann *þá* (H) eftir þeim ok drap þá báða í Þrælavík. *Fyrir þat* (síðan Þ) gaf Einarr honum frelsi ok land svo mikit sem hann fengi gert um *of* (í Þ) *III daga* (III daga of dags sakir, segir Landnáma Þ). *Þat heitir nú Hreiðarsgerði, er hann bjó* (Þar bjó hann síðan, ok heitir þat Hreiðarsgerði Þ). . . .

H

Einarr bjó síðan at Laugarbrekku ok er heygðr skammt frá Sigmundarhaugi, ok er haugr hans jamnan grænn vetr ok sumar. Þorkell hét son Lón-Einars. Hann átti Grímu Hallkelsdóttur fyrir en Þorgils Arason. Dóttir Laugarbrekku-Einars var Arnóra, er átti Þorgeirr Vífilsson. Þeirra dóttir var Ingvildr, er átti Ásbjörn Arnórsson.

1) Var ek þar, er flóðkorn jötunsmóður (drangar?) féll af fjalli úr hám himni heiðins berggrisa (bergi) á náleiðir(?) (skipaleiðir, sjór?). Fár jötunn gerir mér fleiri báta hamváta í hömlu fold (sjónum) „heiðar þumlu í vingamoldu“ (óskiljanlegt að líkindum). Vísan sjálfsgagt úr lagi færð.

2) Hér endar 2. skinnblað H.

P

Þorkell hét sonr Lón-Einars. Hann átti Grímu Hallkelsdóttur fyrr en Illugi¹⁾ Arason. Börn Þorkels ok Grímu var Finnvarðr ok Hallveig. Einarr á Laugarbrekku var heygðr skammt frá Sigmundarhaugi, Er haugr hans grænn um vetr jafnt ok um sumar.

S 76 H 64 P 139

Grímkell hét maðr, son *Kráku-Hreiðars* (Úlfs Kráku-Hreiðarssonar H P), bróðir Gunnbjarnar, er Gunnbjarnarsker eru við kennd. Hann nam land *frá Beruvíkurbrauni til Neshrauns* (á milli Neshrauns ok Beruvíkhrauns P) ok *allt* (P) út um Öndvert (-urt H) nes ok bjó at Saxahvoli. Hann rak á brott þaðan Saxa Alfarinsson Valasonar, ok bjó *hann* (S P) síðan í (at P) Hrauni hjá Saxahvoli. Grímkell átti Þorgerði dóttur Valþjófs ins gamla. Þeirra son var Þórarinn korni. Hann var hamrammr mjök *ok ligger* (Hann er heygðr P) í Kornahaugi.

P

Þat kvað maðr, er brotit hafði hauginn.

Hljóp ek í hauginn forna,
hvílt hefik lengr of morgna.
Lét ek á braut of borna
beltishringju Korna. . .

S H P

Þórarinn korni átti Jórunni dóttur Einars í *Stafaholti* (Stafholti P). Þeirra dóttir *var* (S P) Járngerðr, er átti Úlfr Uggason. Klængr hét annarr son Grímkels. Hann átti Oddfríði dóttur Helga af Hvanneyri. *Son þeirra* (Þeirra son H P) var Kolli.

1) P á spássú: Þorgils Arason, hefur Hauksbók.

er átti Þuríði dóttur *Ásbrands* (Ásbrandsdóttur Þ) *úr Breiðuvík* (Þ) frá Kambi. Þeirra son var Skeggi faðir Þorkötl, er átti Illugi son Þorvalds *Tindssonar* (Tinds Þ) *föður* (Þeirra son var Þ) Gils, er vó Gjafvald. *Einarr var son Gils* (Þ). Bárðr hét annarr son Kolla. Hann átti Valgerði Viðarsdóttur. *Vigdís var dóttir þeirra* (Þeirra dóttir Vigdís Þ), er átti Þorbjörn inn digri. Þeirra dóttir Þórdís,¹⁾ er átti Þorbrandr at *Ölfusvatni* (Ölvis- Þ). Þórir var son þeirra ok Bjarni á Breiðabólssstað ok *Torfi* (Torfi. Tjörfi, segir *Landnáma* Þ), en dóttir Valgerðar, er átti Runólfr Busson²⁾ (biskupsson, Björnsson segir *Hauksbók* Þ).³⁾ Ásdís hét önnur dóttir Bárðar. Hana átti fyrr Þorbjörn Þorvaldsson bróðir Mána-Ljóts sam-mæðri. *Börn þeirra* (Þeirra dóttir Þ) Þuríðr, er átti Þorgrímr Oddsson. *Börn þeirra* (Þeirra son Þ) Geirmundr í Mávahlíð ok XIII börn önnur. *Ásdísi* (Ásdís Þ) átti síðarr Skúli Jörundarson. Valgerðar frá (at Þ) Mos-felli var dóttir þeirra.

M 15

. . . . Þeirra⁴⁾ dóttir var Vigdís ok Ásdís, er átti fyrr Þorbjörn Þorvaldsson bróðir Mána-Ljóts. Þeirra dóttir var Þuríðr, er átti Þorgrímr Oddsson. Þeirra son var Geirmundr í Mávahlíð ok XIII börn önnur. Vigdís Kolladóttur átti Þorbjörn inn digri. Þeirra dóttir var Þuríðr, er átti Þrondr at Vatni. Börn þeirra voru Þórir, Bjarni, Tjörfi, Valgerðr, er átti Runólfr biskupsson. Ásdísi Bárðardóttur átti síðar Skúli Jörundarson. Þeirra dóttir var Valgerðr.

M 16

Alfarinn son Vala ins sterka nam fyrst land á milli Beruvíkr ok Ennis.

1) Þ á spássfu: Landn. hefur Þuríði, er átti Þrondr at Vatni.

2) Svo S, og svo hefur Sk. 71. J. Erl., hefur ekki getað lesið orðið rétt: Biskupsson.

3) Rangt.

4) Hér hefur annað brot M.

M 17

Höskuldr hét maðr, er bjó á Höskuldsstöðum, en Ingjaldr at Ingjaldshvoli, en Goti at Gotalæk, en Hólmkell at Forsi við Hólmkelsá.

S 77 H 65 P 140

Alfarinn Valason hafði fyrst numit *nesit* (land P)¹⁾ á milli *Beruvíkrbrauns* (Beruvíkr P) ok Ennis. Hans synir voru þeir Höskuldr, er bjó at (á H) Höskuldsám, ok Ingjaldr, er (sem P) bjó á (at P) Ingjaldshvoli, en (S H) Goti bjó (P) at Gotalæk, en (ok P) Hólmkell at Forsi við Hólmkelsá. *Hans dóttir var Ketilríðr, er Víglundr átti* (P).

S 78 H 66 M 18 P 141

Ólafr Belgr hét maðr, er nam land fyrir innan Enni (inn frá Enni M) allt (S M P) til Fróðár (Stoðar M) ok bjó í Ólafsvík.

M 19

Ormr inn mjóvi hét maðr, er kom skipi sínu í Fróðá. Hann bjó nokkra vetr á Brimilsvöllum. Síðan rak hann á braut Ólaf belg ok bjó síðan at Fróðá ok nam Víkina gömlu milli Ennis ok Höfða. Hans son var Þorbjörn, er átti Þuríði dóttur Bárðar ins digra. Þeirra son var Þorgeirr faðir Hróðnýjar, er átti Þorsteinn Styrsson.

S 79

Ormr inn mjóvi hét maðr, er kom skipi sínu í Fróðárós ok bjó á Brimilsvöllum um hríð. Hann rak á brott Ólaf belg ok nam Víkina gömlu milli Ennis ok Höfða ok bjó þá at Fróðá. Hans son var Þorbjörn inn digri. Hann átti fyrr Þuríði dóttur Ásbrands frá Kambi, ok voru þeirra börn Ketill kappi, Hallsteinn ok Guðlaugr ok Þorgerðr, er átti

1) P á spássú: Landn. Son Vala ins sterka hafði fyrst numit *nesit* á milli *Beruvíkrbrauns* ok Ennis..

Önundr sjóni. Þorbjörn átti síðar Þuríði dóttur Barkar ins digra ok Þórdísar Súrsdóttur. Þorbjörn inn digri stefndi Geirríði Bægifótsdóttur um fjölkynngi eftir þat, er Gunnlaugr son hans dó af meini því, er hann tók, þá er hann fór at nema fróðleik at Geirríði. Hún var móðir Þórarins í Mávahlíð. Um þá sök var Arnkell goði kvaddr tóltarkvöð ok bar hann af, því at Þórarinn vann eið at stallahring, ok hratt svo málínu. En eftir þat hurfu Þorbirni stóðhross á fjalli. Þat kenndi hann Þóarni ok fór í Mávahlíð og setti duradóm. Þeir voru XII, en þeir Þórarinn voru VII fyrir, Álfgeirr Suðreyingr ok Nagli ok Björn austmaðr ok húskarlar þrír. Þeir hleyptu upp dóminum ok börðust þar í túninu. Auðr kona Þórarins hét á konur at skilja þá. Einn maðr fell af Þóarni, en tveir af Þorbirni. Þeir Þorbjörn fóru á brott ok bundu sár sín hjá stakkgarði upp með Vogum. Hönd Auðar fannst í túni. Því fór Þórarinn eftir þeim ok fann þá hjá garðinum. Nagli hljóp grátandi um þá ok í fjall upp. Þar vó Þórarinn Þorbjörn ok særði Hallstein til ólífis. V menn fellu þar af Þorbirni. Þeir Arnkell ok Vermundr veittu Þóarni ok höfðu setu at Arnkels. Snorri goði mælti eftir Þorbjörn ok sekti þá alla, er at vígum höfðu verit, á Þórnessþingi. Eftir þat brenndi hann skip þeirra Ál(f)geirs í Salteyrarósi. Arnkell keypti þeim skip í Dögurðarnesi ok fylgdi þeim út um eyjar. Af þessu gerðist fjandskapur þeirra Arnkels ok Snorra goða. Ketill kappi var þá utan. Hann var faðir Hróðnýjar, er átti Þorsteinn son Víga-Styrs.

H 67 Þ 142

Ormr inn mjóvi hét maðr, er kom skipi sínu í Fróðarós ok bjó á *Brimilsvöllum nokkura vetr* (Hann bjó nokkra vetr á Brimilsvöllum Þ). *Hann rak á brott* (síðan rak hann brott Þ) *Ólaf belg ok nam Víkina gömlu alla milli Ennis ok Búlan(d)shöfða ok bjó síðan at Fróðá* (ok bjó síðan at Fróðá ok nam Víkina gömlu alla milli Ennis ok Búlandshöfða Þ). Hans son var Þorbjörn inn digri, er barðist við Þóarin svarta

ok fell sjálfir ok III menn með honum. Um þat orti Þórarinn Máhlíð-ingavísur, eftir því sem segir í Eyrbyggjasögu. Þessi er ein *vísan* (P).

Kveðin man Hropts af heiptum
hyrskerðir mér verða,
— Kunnak áðr fyr Enni
Yggs (ylg H) teiti vel beita —
ef hjaldrgnár hildar
hyrsennu mér kenna,
eggjumsk hófs, at hjöggak
Hlín guðvefjar mína.¹⁾

Af þeim orðum börðust þeir annat sinn. Þorbjörn átti Þuríði *Barkar-dóttur* (dóttur Barkar Þ) ins digra Þorsteinssonar þorskabíts. *Þeirra son var* (þeir synir Þorbjarnar voru Gunnlaugr, Hallsteinn ok Þ) Ketill kappi, *ok var hann utanlands* (Hann var utanlands, þá er bardaginn var í Mávalhlíð Þ). Þorbjörn átti fyrst Þuríði dóttur *Ásbrands frá Kambi og systur Bjarnar Breiðvíkingakappa ok Arnbjarnar sterka* (Þ). *Hann* (Ketill kappi Þ) var faðir Hróðnýjar, er átti Þorsteinn son Víga-Styrs.

M 20

Sigurður svíni á Kvinvogaströnd gaf Herjólfvi syni sínum geit, en skógarbjörn beit geitina fyrir Herjólfvi, en hann vó björninn í einvígi, þá er hann var XII vetra gamall. Síðan hefndi hann föður síns harðfenglega. Síðan fór Herjólfir hrokkineista til Íslands ok nam land á milli Höfða ok Kirkjufjarðar. Hans son var Kolskeggr faðir Þórólfs föður Þórarins Máhlíðings.

S 80 H 68

Sigurðr²⁾ svínhöfði var kappi mikill. Hann bjó á *Kvernvogaströnd* (Kven- H). Herjólfir son hans var þá VIII vetra, er hann drap skóg-

¹⁾ Hjaldrgnár (herskár) Hropts hyrskerðir (maður), mér man verða kveðin (líkl: kveðit) af heiptum, at ek hjöggak guðvefjarhlín (konu) mína, ef (menn) kenna mér (telja mig valda) hildar hyrsennu (orustu). Kunnak áðr fyr Enni (Ólafsvíkurenni) beita vel ylgs teiti (sverðr) Eggjumsk hófs. Vísan er víst úr lagi færð, og erfitt að fá vit úr henni.

²⁾ Fyrst skr. „Sigmundr“ í S, en *m* svo yfstríkað.

björn (skógar- H) fyrir þat, er hann hafði bitit geit fyrir *bonum* (hans H).
 Þar um *var* (er H) þetta kveðit.

Bersi *brunninrassi* (búin- H)
 beit geit fyrir Herjólfí.
En (S) Herjólfir *bólkinrassi* (hokin- H)
 hefndi *geitr á* (geit við H) Bersa.

Þá var Herjólfir XII vetra, er hann hefndi föður síns. Hann var inn mesti afreksmaður. Herjólfir fór til Íslands í elli sinni, ok nam land milli Búlandshöfða ok Kirkjufjarðar. Hans son var Þorsteinn kolskeggr faðir Þórólfs föður Þórarins *ins* (S) svarta ok Guðnýjar, er átti Vermundr inn mjóvi. Þeirra son Brandr inn örvi ok Þorfinna, er átti Þorsteinn Kuggason (H).

P 143

Sigurður svíni (svínhöfði segir Hauksbók) var kappi mikill. Hann bjó á Kvennvogaströnd.¹⁾ Hann gaf Herjólfí syni sínum geit, en skógarbjörn beit geitina fyrir Herjólfí. En hann vó björninn í einvígi, þá er hann var XII²⁾ vetra gamall. Þar um var þetta kveðit (eins og í S. Sjá að ofan).

Þá Herjólfir var XII vetra, hefndi hann föður síns harðfengilega. Hann varð inn mesti afreksmaður. Síðan fór Herjólfir hrokkineista til Íslands í elli sinni ok nam land á milli Höfða ok Kirkjufjarðar. Hans son var Þorsteinn kolskeggr faðir Þórólfs föður Þórarins svarta Máhlíðings ok Guðnýjar, er átti Vermundr inn mjóvi. Þeirra son var Brandr inn örvi ok Þorfinna, er átti Þorsteinn Kuggason.

S 81 H 69

Vestarr son Þórólfs blöðruskalla *bann* (H) átti Svönu *Hervaðardóttur*³⁾ (Herruðar- H). Þeirra son *var* (S) Ásgeirr. Vestarr fór til Íslands með

1) Þ á spássíu: Landn. kallar Kvennvogaströnd.

2) Þ á spássíu: VII vetra segir Hauksbók.

3) Svo.

föður sinn afganglan ok nam *Eyjarlönd* (Eyjarland H) ok *Kirkjufjörð* (ok á millim ok Kolgrafafjarðar H). Hann (ok H) bjó á *Öndurðri* (Öndverðri H) eyri. Þeir Þórólfr feðgar eru *heygðr at Skallanesi báðir* (báðir heygðir á Skallanesi H). Ásgeir Vestarsson átti Helgu *Kjarlaksdóttur* (Kjallaks- H). Þeirra son var Þorlákr. Hans son var (H) Steinþórr ok *þeirra Þuríðar dóttur Auðunar stota* (S) ok Þórðr blígr, er átti Ottkötlu Þorvaldsdóttur *Þormóðssonar goða* (S). Þriði var (ok H) Þormóðr, er átti Þorgerði dóttur Þorbrands úr *Álftafirði*. Fjórði var (H) Bergþórr, er fell á *Vigrafirði*. Dóttir þeirra *Helga*, er átti *Ásmundr Þorgestsson* (S). Steinþórr átti Þuríði dóttur Þorgils Arasonar. Gunnlaugr var sonr þeirra, er átti Þuríði ina spöku dóttur Snorra goða.

M 21

Vestarr hét maðr son Þórólfs blöðruskalla. Hann átti Spönu Hronarsdóttur. Þeirra son var Þorleikr geirr, er nam *Æfarsland* ok *Kirkjufjörð*. Hann átti Helgu Kjallaksdóttur. Þeirra son var Þorleikr, er átti Þuríði dóttur Auðunar stota. Þeirra börn voru Þórðr, Þorleikr, Þormóðr, Bergþórr, er fell á *Vigrafirði*, Helga, er átti *Ásmundr Þorgestsson*. Þeirra dóttir var Þuríðr, er átti Þorbjörn son Þorleifs frá Hafragili. Þeirra son var Þórðr Rúpeyjaskáld, er átti Helgu Þórhallsdóttur Kálfssonar. Þeirra son var Hrafnkell, er *Skáld-Hrafn* var kallaðr.

P 144

Vestarr hét maðr son Þórólfs blöðruskalla. Hann átti Svönu Herröðar-dóttur.¹⁾ Hann fór til Íslands með föður sinn afganglan ok nam *Eyjarland* á millum *Kirkjufjarðar* ok *Kolgrafafjarðar* ok bjó á *Öndverðri* eyri. Þeir Þórólfr feðgar voru báðir heygðir á Skallanesi. Ásgeirr hét son Vestars. Hann átti Helgu Kjallaksdóttur. Þeirra son var Þorlákr. Hans synir voru Steinþórr ok Þórðr blígr, er átti Ottkötlu Þorvaldsdóttur Þormóðarsonar

1) Á spássíu: Landn. hefur Spönu Hreiðarsdóttur.

goða. Þriði Þormóðr, er átti Þorgerði dóttur Þorbrands úr Álftafirði. Fjórdi var Bergþórr, er fell á Vigrafirði. Steindórr átti Þórdísi dóttur Þorgils Arasonar. Gunnlaugr var son þeirra, er átti Þuríði ina spöku dóttur Snorra goða. Helga hét systir þeirra Steinþórs á Eyri. Hana átti Ásmundr Þor-
gestsson. Þeirra dóttir var Þuríðr, er átti Þorbjörn son Þorleifs frá Hafra-
gili. Þeirra son var Þórðr Rúpeyjaskáld, er átti Helgu Þórðardóttur Kálfs-
sonar. Þeirra son var Hrafnkell, er Skáld-Hrafn var kallaðr.

S 82 H 70

Kolr hét maðr, er *nam land* (land nam H) utan *frá* (S) Fjarðarhorni til Tröllaháls ok út um Berserkseyri til Hraunsfjarðar. Hans son var Þór-
arinn ok Þorgrímr. Við þá er kennt *Kolssonafell* (Kolls- H). Þeir feðgar
bjuggu allir at Kolgröfum. Frá þeim eru Kolgreflingar komnir.

M 22

Kolr hét maðr, er nam land út frá Tröllahálsi ok út frá Fjarðarhorni,
Borðeyri til Hraunsfjarðar, ok bjó at Kolgröfum. Hans son var Þórarinn.

P 145

Kolr hét maðr, er nam land utan frá Fjarðarhorni til Tröllaháls,
Borðeyri¹⁾ til Hraunsfjarðar. Ok bjó at Kolgröfum. Hans synir voru Þór-
arinn ok Þorgrímr. Svo er við þá kennt *Kolssonafell*.²⁾ Frá þeim eru Kol-
greflingar komnir.

M 23

Auðun stoti hét maðr, er nam Hraunsfjörð inn frá Svínavatni fyrir
ofan Hraun til Tröllahrauns. Hans³⁾ börn voru Þorsteinn f.⁴⁾

1) Á spássú: Hauksb. út um Berserkseyri.

2) Á spássú: Hauksb. Kallssonafell.

3) Hann handr.

4) Hér er gat á blaðinu, og nær allar línurnar á því þar eftir rifnar af því.

Auðun stoti son Vala ins sterka nam Hraunsfjörð fyrir ofan Hraun á milli Svínavatns ok Tröllaháls. Hann bjó í Hraunsfirði ok var mikill fyrir sér ok sterkr. Auðun átti Mýrúnu dóttur Maddaðar Írakonungs. . . .

H 71 P 146

Auðun stoti *bét maðr* (P) son Vala ins sterka. Hann átti Mýrúnu dóttur *Bjaðmaks* (Bjððmaks (Landn. segir Maddaðar P)) Írakonungs. Hann nam *Hraunsfjörð allan fyrir ofan Hraun á milli Svínavatns ok Tröllaháls* (Hraun á millum Svínavatns ok Tröllaháls P).¹⁾ *Hann* (Ok P) bjó í Hraunsfirði. *Hann var mikill fyrir sér ok sterkr* (P). Þaðan eru Hraunfirðingar komnir. . . .

S H P

Auðun (Hann H) sá um haust, at hestr *apalgrár* (apalgrár (gráepl-ótt) P) *rann* (hljóp H P) ofan frá *Hjarðarvatni* (Hardns- H) ok til stóðhrossa hans. Sá hafði undir stóðhestinn. Þá fór Auðun til ok tók *inn grá bestinn* (inn grá hest H gráa hestinn P) ok setti fyrir tveggja yxna sleða ok ók saman alla töðu sína. Hestrinn var góðr *meðfarar* (meðferðar H P) um *miðdegit* (hádegit H P). En er á leið, steig hann í völinn *harðan* (H P) til hófskeggja. En eftir sólarfall sleit hann allan reiðing ok hljóp til *vatnsins* (vatns upp H vatnsins upp P). *Hann* (ok P) sást *aldri* (ekki H P) síðan. Son Auðunar var Steinn faðir Helgu, er átti Án í Hrauni. Þeirra son var (S P) Már faðir Guðríðar móður Kjartans ok Ánar í Kirkjufelli. Ásbjörn hét annar son Auðunar. Priði Svarthöfði, en dóttir Þuríðr, er Ásgeir átti á (at P) Eyri. Þeirra son Þorlákr.

1) P á spássíu: Landn. segir: Hann nam Hraunsfjörð inn frá Svínavatni fyrir ofan Hraun til Tröllahrauns.

Björn inn austræni nam land frá ok bjó í Bjarnarhöfn
Synir hans Kjallakr átti Ástrí Þorgímr vd Þorsteinn. .
er Þorbjörn sk . . . gi.

S 84 H 72 P 147

Björn hét son Ketils flatnefs ok Yngvildar dóttur Ketils veðrs *hersis af Hringaríki* (af Hringaríki *hersis* H). Björn sat eftir at eignum föður síns, þá er Ketill fór til Suðreyja. En er Ketill hélt sköttum fyrir Haraldi konungi inum hárfagra, þá rak konungr Björn son hans af eignum *sínum* (S P) ok tók undir sik. Þá fór Björn vestr um haf ok vildi þar ekki staðfestast *ok ei (heldr* (P) *við kristni taka, sem önnur börn Ketils* (H P). Því var hann kallaðr Björn inn austræni. Hann átti Gjaflaugu Kjallaks-dóttur, systur Bjarnar ins sterka. Björn inn austræni fór til Íslands ok nam land *milli Hraunsfjarðar ok* (frá Hraunsfirði til P) *Stafár* (Stafsár H).¹⁾ *Hann* (Ok H P) bjó í Bjarnarhöfn *ok er heygðr* (S) á Borgarholti ok hafði selför upp til *selja* (fjalla H P) ok átti rausnarbú. Hann dó í Bjarnarhöfn ok *er* (var H P) *heygðr við Bjargarlæk* (Borgarlæk H P), *því at hann einn var óskírðr barna Ketils flatnefs* (S P). Son þeirra Bjarnar ok Gjaflaugar var Kjallakr inn gamli, er bjó í Bjarnarhöfn eftir föður sinn, *ok Óttarr* (Óttarr hét annarr son Bjarnar. Hann var P) faðir Bjarnar föður Vigfúss í Drápuhlíð, er Snorri goði lét drepa. Annarr son Óttars var Helgi. Hann herjaði á Skotland ok *tók* (fékk H P) þar at herfangi Niðbjörgu dóttur Bjólans konungs ok Kaðlinar dóttur Göngu-Hrólfss. Hann fékk hennar, *ok* (H P) *var son þeirra* (þeirra son P) Ósvífr inn spaki ok Einarr skálaglaðr (-glam H P), er druknaði *á* (í P) Einarskeri í Selasundi (Selja- H P), ok kom skjöldr hans *í* (á H) Skjaldey, en feldr *hans* (P) á Feldarhólmi. Einarr var faðir Þorgerðar móður Herdísar móður Steins *smiðs* (skálds H skálds, smiðs, segir Landnáma, P).

1) Sbr. Eyrbyggjas. 6. kap.

Ósvífr átti Þórdísi dóttur Þjóðólfs úr Höfn. Þeirra börn voru þau (S) Óspakr faðir Úlfs stallara, föður Jóns á Reyrvelli föður Erlends bímalda föður Eysteins erkibiskups (H Þ), ok Þórólfr, Torráðr, Einarr, Þorbjörn ok Þorkell (Þorkell, Þorbjörn H Þ). Þeir urðu sekir um víg Kjartans Ólafssonar. Ok Guðrún móðir Gellis ok Bolla ok Þorleiks (Þorleiks ok Bolla ok Gellis H) ok Þórðar kattar (S Þ). Vilgeirr hét son Bjarnar ins (S H) austræna. Kjallakr inn gamli átti Ástríði (S Þ) dóttur Hrólfhs hersis ok Öndottar systur Ölves barnakarls. Þeirra son var (S H) Þorgrímr goði. Hann átti Ingvildi.¹⁾ (S Þ) Voru synir þeirra (Hans synir H Þeirra synir Þ) Víga-Styrr ok Vermundr mjóvi ok Brandr faðir Þorleiks. Dætr (dóttir H) Kjallaks ins gamla var (H) voru (Þ) Gerðr, er Þormóðr goði átti, ok Helga, er Ásgeirr á Eyri átti (átti Ásgeirr á Eyri Þ).

S 85 H 73 Þ 148

Þórólfr son Örnólfs fiskreka²⁾ bjó í Mostr. Því var hann kallaðr Mostrarskegg. Hann var blótmaðr mikill ok trúði á Þór. Hann fór fyrir ofríki Haralds konungs báfagra (S Þ) til Íslands ok sigldi fyrir sunnan land. En er hann kom vestr fyrir Breiðafjörð (Borgarfjörð ok Snæfellsnes Þ), þá (S) skaut hann fyrir borð öndvegissúlum sínum (öndvegissúlum (öndugis- H) sínum fyrir borð H Þ). Þar var skorinn á Þórr. Hann mælti svo fyrir, at Þórr skyldi þar á land koma sem hann vildi, at Þórólfr byggði. Hét hann því at helga Þór allt landnám sitt ok kenna við hann. Þórólfr sigldi inn á fjörðinn (Breiðafjörð H Þ) ok gaf nafn firðinum ok kallaði Breiðafjörð (S). Hann tók land fyrir sunnan fjörðinn nær miðjum firðinum (nær miðjum H hann nær miðjan Þ). Þar fann hann Þór rekinn í nesi einu (í nesinu H á nesinu Þ). Þat (Þar H Þ) heitir nú Þórsnes (Þór-Þ). Þeir lendu (lentu Þ) þar inn frá í vöginum, er Þórólfr

¹⁾ Eyða fyrir nafninu í S. Sk. 76 = Þ.

²⁾ Njála 114. kap. ber Ara fróða fyrir því, að Þórólfr hafi verið son Þorgils reyðsðu. Sbr. Eyrbyggjas. 2. kap.

kallaði Hofsvog. Þar reisti hann bæ sinn ok gerði þar hof mikit ok helgaði Þór. Þar heita nú Hofstaðir. Fjörðrinn var þá byggðr *lítt eðr ekki* (nær ekki byggðr H Þ). Þórólfr nam land frá *Stafá* (Stafsá H Hofsa Þ) inn til Þórsár¹⁾ ok kallaði þat allt Þórsnes. Hann hafði svo mikinn átrúnað á *fjall þat* (fjalli því H Þ), er stóð í nésinu, *er* (ok Þ) hann kallaði Helgafell, at þangat skyldi *engi maðr óþveginn* (enginn óþveginn maðr Þ) líta. *Ok þar var svo* (Svo var þar H Þ) mikil friðhelgi, at *engu skyldi* (at þar skyldi engu H Þ) granda í fjallinu, hvorki fé né mönnum, nema sjálft gengi á braut. Þat var trúa þeirra Þórólfs frænda, at þeir dæi allir í fjallit. Þar á nésinu, sem Þórr kom á land, hafði Þórólfr dóma alla, ok *þar* (S H) var sett héraðsþing með ráði allra sveitarmanna. En er menn voru þar á *þinginu* (þingi H Þ), þá skyldi *víst* (S) eigi hafa álfreka á landi, ok var ætlat til þess sker *eitt*, (H Þ) *þat* (S H) *er Dritsker* heitir (er þeir kölluðu Dritsker H er menn kölluðu því Dritsker Þ), því *at* (S H) þeir vildu eigi *saurga* (saurgast láta H saurga láta Þ) svo helgan völl *sem þar var* (S Þ). En þá er Þórólfr var dauðr, en Þorsteinn son hans var ungr, þá vildu þeir Þorgrímr Kjallaksson ok Ásgeirr mágur hans ei ganga í skerit *örna* (eyrna H erinda Þ) sinna. *Þat þoldu ei Þórsnesingar*, *er þeir vildu* (ok þoldu ei Þórsnesingar þat, er þeir vildu H En ekki þoldu þat Þórsnesingar, at hinir skyldu Þ) saurga svo helgan völl. *Því* (ok Þ) börðust þeir Þorsteinn Þorskabítr ok Þorgeirr kengr við þá Þorgrím ok Ásgeir þar á *þinginu* (þingi H) um skerit ok fellu þar nokkurir menn, en margir urðu sárir, áðr þeir urðu skildir. Þórðr gellir sætti þá, ok með því at *hvorugir* (hvorgir H hvorugr Þ) vildu láta af sínu máli, *þá var* (ok var þá H) völlrinn *metinn* (Þ) *óheilagr* (óhelgaðr H) af heiptarblóði. *Þá* (Því Þ) var *þat* (S H) ráð tekit at færa brott þaðan þingit ok inn í nesit, þar sem nú er. Var þar þá helgistaðr mikill. Ok þar stendur enn *Þórssteinn* (Þórs steinn H Þ), er þeir²⁾ brutu þá menn um, er þeir blótuðu. Ok þar hjá

1) Sbr. Eyrbyggjas. 4. kap.

2) Hér hefur 15. bl. A M 112. Þórðarbókar.

er sá dómhringur, er *menn skyldu til blóts dæma* (þeir dæmdu menn til blóta H Þ). Þar setti *ok* (S) Þórðr gellir fjórðungsþing með ráði allra fjórðungsmanna. Son Þórólfs *Mostrarskeggja* (Mostrarskeggs H) *sá eini* (Þ) var *Hallsteinn* (Hallsteinn. Hafrsteinn segir Landnáma Þ) Þorska-fjarðargoði faðir Þorsteins surts ins spaka. Ósk var móðir Þorsteins surts, dóttir Þorsteins rauðs. Annarr son Þórólfs *Mostrarskeggs* (Þ) var Þorsteinn þorskabítr. Hann átti Þóru dóttur Ólafs feilans, systur Þórðar gellis. Þeirra son var Þorgrímr faðir Snorra goða ok *Barkar ins digra föður* (Börkur inn digri er var faðir H) Sáms, er Ásgeirr vó.

P

Einn af sonum Snorra goða var Halldórr faðir Snorra föður Guðrúnar móður Hreins ábóta föður Valdísar móður Snorra föður Hallberu, er átti Markús á Melum.

M 25

Þórólfr Most . . skegg nam land frá Stafsa til Þórsár ok bjó í Hofsvogi. Hans synir voru Hafrsteinn goði faðir Þorsteins surts ok annarr Þorsteinn þorskabítr faðir Þorgríms föður Snorra goða föður Halldórs föður Snorra föður Guðrúnar móður Hreins ábóta föður Valdísar móður Snorra föður Hallberu, er átti Markús á Melum.

S 86 H 74 P 149

Geirröðr hét maðr, er fór til Íslands, ok með honum Finngeirr, son Þorsteins öndurs, ok Úlfarr kappi. Þeir fóru af Hálogalandi til Íslands. Geirröðr nam land inn frá Þórsa til Langadalárs.¹⁾ Hann bjó á Eyri. Geirröðr gaf land Úlfari *skipverja* (skipara H) sínum tveim megin Úlfarsfells ok fyrir innan *fjall* (fjöll Þ). Geirröðr gaf Finngeiri *lönd* (land H Þ) *uppi* (S Þ) um Álftafjörð. Hann bjó þar, er nú heitir á Kársstöðum.

¹⁾ Sbr. Eyrbyggjas. 7. kap.

Finngeirr (Hann Þ) var faðir Þorfinns föður Þorbrands í Álftafirði, er átti Þorbjörgu dóttur Þorfinns Sel-Þórissonar. Geirriðr hét systir Geirröðar, er átt hafði Björn son Bólverks blindingatrjónu. Þórólfr hét son þeirra. Þau Geirriðr fóru til Íslands eftir *andlát* (lát H Þ) Bjarnar ok voru inn fyrsta vetr á Eyri. Um vorit gaf Geirröðr systur sinni bústað í Borgardal, en Þórólfr fór utan ok lagðist í víking. Geirriðr sparði ekki mat við menn ok lét gera skála sinn um þjóðbraut þvera. *Hún sat á stóli ok laðaði úti gesti, en borð stóð inni jafnan ok matr á* (S Þ). Þórólfr *kom* (fór H) *aftr* (Þ) til Íslands eftir andlát Geirriðar. Hann skoraði á Úlfar til landa ok bauð *bonum* (S Þ) hólmgöngu. Úlfarr var *þá* (S Þ) gamall ok barnlauss. Hann féll á hólmi, en Þórólfr varð sár á fæti ok gekk *haltr ávalt* (jafnan haltr H Þ) síðan. Því var hann bægifótr kallaðr. Þórólfr tók *land* (lönd sum H Þ) eftir Úlfar, en sum Þorfinnr í Álftafirði. *Hann* (ok H) setti á leysingja sína Úlfar ok Örlyg.¹⁾ Geirröðr á Eyri var faðir Þorgeirs kengs, er bæinn færði úr eyrinni upp undir fjallit. Hann var faðir Þórðar föður Atla. Þórólfr bægifótr var faðir Arnkels goða ok Geirriðar, er átti Þórólfr í Mávahlíð *faðir Þórarins* (H Þ). . . .

S H

Synir Þorbrands í Álftafirði, *föður* (svo) *Þorfinns* (H), voru þeir Þorleifr kimbi ok Þóroddr, Snorri, Þorfinnr, Illugi, Þormóðr. . . .

Þ

Landnáma segir: Úlfarr kappi hafði numit land inn frá Þórsá, Álftafirðr ok Eyrafell allt til óss, ok bjó at Úlfarsfelli. Hans son var Vébrandr faðir Þorbrands í Álftafirði, er átti Þorbjörgu Þorfinnsdóttur. Þeirra börn voru Snorri ok Kárr, Þorleifr kimbi, Þorfinnr skíði,²⁾ Illugi, Þor-

1) Sbr. Eyrbyggjas. 8. kap.

2) Má lesa „Skíði“, og væru þá synir Þorbrands sex taldir hér.

gerðr höggvinkinna. Hauksbók telur hér að auk Þorbrandssyni Þórodd, Þormóð.

S H Þ

ok (Þ) þeir deildu við Arnkel goða (H Þ) um arf leysingja sinna ok voru at vígi hans með Snorra goða á Örlygsstöðum. Eftir þat fór Þorleifr kimbi utan. Þá laust Arnþjörn hann (H Þ) son Ásbrands úr Breiðuvík hann (S) með grautarþvöru (-þvörlu Þ). Kimbi brá á gaman. Þórðr blígr brá honum því á Þórs (Þór- H Þ) nessþingi, þá (S) er hann bað Helgu systur hans (systur hans H systur hans, Helgu Þ). Þá lét Kimbi ljósta Blíg með sandtorfu. Af því gerðust deilur þeirra Eyrbyggja ok Þorbrandssona ok Snorra goða. Þeir börðust í Geirvör ok (H Þ) í Álfafirði ok á (í Þ) Vigrafirði, sem segir í Eyrbyggju (Þ).

M 26

Úlfarr kappi nam land inn frá Þórsá, Álfafjörð ok Eyrar bjó at Úlfarsfelli. Hans son var Vébrandr faðir Þorbrands í Álfafirði, er átti Þorbjörgu Þó Þeirra börn voru Snorri ok Kárr, Þorleifr ky Illugi, Þorgerðr höggvinkinna. Þor bjarnar var Ingibjörg, er átti Illugi faðir Hermundar föður Hreins föður Styrmis föður Hreins ábóta föður Valdísar móður Snorra föður Hallberu, er Markús Þórðarson átti.

S 87 H 75 Þ 150

Þorbergr¹⁾ hét maðr, er (hann Þ) fór úr Ílafirði (Jófirði Þ) til Íslands ok nam Langadal hvorntveggja (hvoru- Þ) ok bjó í inum ytra. Hans son var Áslákr, er átti Arnleifu dóttur Þórðar gellis. Þeirra börn voru þau (S) Illugi inn rammi ok Gunnhildr, er Breiðr átti fyrr, en síðar Halldórr á Hólmslátri (Hólmlátri Þ). Illugi inn rammi átti Guðleifu

¹⁾ Hér vantar í M til greinar um Vífil (Þ 163).

dóttur Ketils smiðjudrums (-drumbs Þ). Þeirra synir *Eyjólfr ok Eindriði, Kollr ok Gellir* (Eyjólfr ok Kollr H Eyjólfr ok Kollr, Eindriði ok Gellir Þ).

S

en dóttir Herþrúðr, er Þorgrímr Vermundarson átti ins mjóva, ok Friðgerðr, er Oddr Draflason átti, ok Guðríðr, er Bergþórr son Þormóðar Þorlákssonar átti fyrr, en síðar Jörundr í Skorradal, ok Jódís, er átti Már son Illuga Arasonar, ok Arnleif, er átti Kollr son Þórðar blígs. Frá Illuga er(u) Langdælir komnir.

H

ok dóttir Herþrúðr, er átti Þorgrímr Vermundarson ins mjóva, ok Friðgerðr, er Oddr Draflason átti, ok Guðríðr, er Bergr Þormóðarson átti fyrr, en síðar Jörundr í Skorradal, ok Jódís, er átti Már son Illuga Arasonar, ok Arnleif, er átti Kolli son Þórðar blígs. Frá Illuga eru Langdælir komnir.

Þ

en dætr Herþrúðr, er átti Þorgrímr son Vermundar ins mjóva, ok Friðgerðr, er Oddr Draflason átti fyrr, en síðar Jörundr í Skorradal, ok Jódís, er átti Már son Illuga Arasonar, ok Arnleif, er átti Kollr son Þórðar blígs. Frá Illuga eru Langdælir komnir.

S 88 H 76 Þ 151

Steinn mjöksiglandi *Vígbjódsson* (son Vígbjóðs H Vígbrandsson Þ), *bróðir* (bróður H) Þóris *haustmyrks* (haustmyrkr H Þ), nam Skógarströnd *til* (á Þ) móts við Þorberg ok inn til Laxár. Hann bjó á Breiðabólstað. Hans son var Þórhaddr *í* (er nam H Þ) Hítardal, ok Þorgestr, er átti Arnóru dóttur Þórðar gellis. *Synir þeirra* (Þeirra son H) Steinn *lögsögumaðr* (lögmaðr H) ok Ásmundr *ok* (S H) Hafliði ok Þórhaddr.

Hér setjum vér inn Grænlands landnám (P).

Porvaldr son Ásvalds Úlfssonar Yxna-Þórissonar ok Eiríkr rauði son hans¹⁾ fóru (fór H) af Jaðri fyrir víga sakir til Íslands (P) ok námu land á Hornströndum ok *bjuggu* (byggðu H) at Dröngum. Þar andaðist Porvaldr. Eiríkr fékk þá Þjóðhildar dóttur Jörundar Atlasonar ok Þorbjargar knarrarbringu, er þá átti Þorbjörn inn haukdælski. Réðst Eiríkr þá norðan ok ruddi *lönd* (land H P) í Haukadal. Hann bjó á Eiríksstöðum hjá Vatnshorni. Þá felldu þrælar Eiríks skriðu á bæ Valþjófs á Valþjófsstöðum, en Eyjólfur saurr, frændi hans, drap þrælana hjá Skeiðsbrekkum upp frá Vatnshorni. Fyrir *þá sök* (þat H P) vó Eiríkr Eyjólf saur. Hann vó ok Hólmgöngu-Hrafn á (at H P) Leikskálum. Geirsteinn ok Oddr á Jörfa, frændr Eyjólf, mæltu eftir hann. *Þá var* (Var þá H P) Eiríkr gerr úr Haukadal. Hann nam þá Brokey ok Öxney (Yxney H P) ok bjó *hann* (H) á Eiríksstöðum ok (P) at Töðum í Suðrey inn fyrsta vetr (S H). *Þá léði hann Þorgesti setstokka* (Inn fyrsta vetr léði hann Þorgesti setstokka P). Síðan fór Eiríkr í Öxney ok bjó á (at P) Eiríksstöðum. Þá heimti hann *setstokkana* (setstokka sína H P) ok náði ei. Eiríkr sótti *setstokkana* (-stokka H) á Breiðabólstað. En Þorgestr fór eftir honum. Þeir börðust skammt frá garði at Dröngum. Þar fellu tveir synir Þorgests ok nokkurir menn aðrir. *Eftir þat* (Hér eftir H P) höfðu *hvorutveggju* (hvorir tveggju H) *setu* (setur fjölmennar P). Styrr veitti Eiríki ok Eyjólfur úr Svíney ok synir Þorbrands úr Álftafirði ok Þorbjörn Vífilsson. En Þorgesti veittu synir Þórðar gellis ok Þorgeirr úr Hítardal, Áslákr úr Langadal ok Illugi son hans. Þeir Eiríkr urðu sekir á Þórnessþingi (Þórness- P). Hann bjó skip í Eiríkssvogi. En Eyjólfur leyndi honum í Dímunarvogi, meðan *þeir* (S) þorgestr *leituðu* (leitaði H P) hans *um* (of H) *eyjar* (eyjarnar P). Þeir *Þorgeirr²⁾ ok* (S H) Eyjólfur ok

1) Sbr. Eiríkss. rauða 1. kap., Þorfinnss. Karlsefnis 2. kap.

2) Mísritun fyrir Þorbjörn.

Styrr fylgdu Eiríki út um *eyjar* (eyjarnar Þ). Hann sagði þeim, at hann ætlaði at leita lands þess, er Gunnbjörn son Úlfs kráku sá, er hann rak vestr um Ísland, þá er hann fann Gunnbjarnarsker. Hann *kveðst* (kvaðst H Þ) aftr mundu leita til vina sinna, ef hann fyndi landit. Eiríkr sigldi undan *Snæfellsnesi* (Snjófellsjökli H Snæfellsjökli Þ). *En* (ok H Þ) *hann* (S) kom utan að Miðjökli, þar sem Bláserkr heitir. *Hann fór þaðan suðr með landi at leita þess, ef þannig væri byggjanda. Hann var inn fyrsta vetr í Eiríksey nær miðri inni vestri byggð* (Hann sigldi vestr um Hvarf ok var inn fyrsta vetr í Eiríksey nær eystri byggð H Þ). Um vorit eftir fór hann til Eiríksfjarðar ok *tók sér þar bústað* (gaf víða örnefni H Þ). *Hann fór þat sumar í ina vestri óbyggð ok gaf víða örnefni* (S). Hann var annan vetr í Eiríkshólmum við Hvarfsgnýpu. En it þriðja sumar fór hann allt norðr til Snæfells ok inn í Hrafnfjörð. Þá lézt hann kominn fyrir botn Eiríksfjarðar. Hvarf hann þá aftr ok var inn þriðja vetr í Eyríksey fyrir *mynni Eiríksfjarðar* (Eiríksfjarðar mynni H Þ). Eftir um sumarit fór hann til Íslands ok *kom* (S) í Breiðafjörð. Hann var þann vetr á *Hólmslátri* (Hólm- Þ) með Ingólfi. Um vorit börðust þeir *Eiríkr ok* (H Þ) Þorgestr, ok fékk Eiríkr *þá* (S) ósgr. Eftir þat voru þeir sættir. . . .

S H

Þat sumar fór Eiríkr at byggja land þat, er hann hafði fundit ok hann kallaði *Grænland* (Græna- H), því at hann *lét* (sagði H) , þat menn mundu mjök fýsa þangat, *ef* (at H) landit hétí vel.

Þ

Þat sumar fór Eiríkr at byggja Grenland þat, er hann hafði fundit. Hann kallaði þat Grænaland, því at hann sagði, þat menn mundu meirr fýsast þangat, at landit hétí vel.

S 90 H 78 P 153

Svo segja fróðir menn (segir Ari Þorgilsson H Þ), at þat sumar fóru XXV skipa (V skip og XX H XXV skip Þ) til Grænlands (Græna- H) úr Breiðafirði ok Borgarfirði (af Borgarfirði ok Breiðafirði H Þ), en XIV komust út. Sum rak aftr, en sum týndust. Þat var XV (XVI H) vetrum fyrr en kristni var (væri H Þ) í lög tekin (lögtekin Þ) á Íslandi.

S 91 H 79 P 154

Herjólfur hét maðr Bárðarson Herjólfssonar (son Bárðar Herjólfssonar H), frændi Ingólfs landnámsmanns. Þeim Herjólfvi gaf Ingólfr land á milli Vogs ok Reykjaness (S Þ). Herjólfur inn yngri fór til Grænlands, þá er Eiríkr inn rauði byggði landit (Hann fór til Grænlands með Eiríki H). Með honum var á skipi suðreyskr maðr kristinn, sá er orti Hafgerð- (-girð Þ) ingadrápu.¹⁾ Þar er þetta stef í.

Mínar bið ek at (S) munkareyni
meinalausan farar (-lausa för at Þ) beina.
Heiðis haldi hárrar foldar
hallar drottinn yfir mér stalli.²⁾

Herjólfur nam Herjólfsfjörð ok bjó á Herjólfssnesi. Hann var inn göfgasti maðr.

S 92

Eiríkr nam síðan Eiríksfjörð ok bjó í Brattahlíð, en Leifr son hans eftir hann. Þessir menn námu land á Grænlandi, er þá fóru út með Eiríki: Herjólfur Herjólfsfjörð. Hann bjó á Herjólfssnesi. Ketill Ketilsfjörð. Hrafn Hrafnfjörð. Sölvi Sölvadal. Helgi Þorbrandsson Álftafjörð. Þor-

1) Sbr. Konungsskuggsjá (1881) bls. 47.

2) Ek bið meinalausan (sælan) munkareyni (guð) at beina farar mínar. Drottinn hárrar foldar hallar (himins, himnaguð) haldi yfir mér heiðis stalli (heiðir, valur, heiðis stallr hönd). Eða: Ek bið munkareyni að beina farar mínar meinalausar o. s. frv.

björn glora Siglufjörð. Einarr Einarsfjörð. Hafgrímr Hafgrímsfjörð ok Vatnahverfi. Arnlaugr Arnlaugsfjörð. En sumir fóru til Vestribyggðar.

H 79 P 155

Eiríkr rauði nam *síðan* (P) Eiríksfjörð ok bjó í Brattahlíð, en Leifr son hans eftir hann. Þessir menn námu *þá* (H) *land* (lönd P) á Grænlandi, *ok* (er þá P) fóru út með Eiríki: *Herjólftr, sem nú var ritat* (P). Ketill Ketilsfjörð. Hrafn Hrafnfjörð. Sölvi Sölvadal. *Snorri* (Helgi!)(Snorri segir Hauksbók) P Þorbrandsson *nam* (P) Álftafjörð. Þorbjörn glora Siglufjörð. Einarr Einarsfjörð. Hafgrímr Hafgrímsfjörð ok Vatnahverfi. Arnlaugr Arnlaugsfjörð. En sumir fóru til Vestribyggðar.

S 93 H 80 P 156

Maðr hét Þorkell farserkr, systrungr Eiríks rauða. Hann fór til Grænlands með Eiríki *ok* (hann P) nam *Hvalseyjarfjörð* (Hvalseyjar H Hvalseyjarfjörð P) ok *víðast* (S P) milli Eiríksfjarðar ok Einarsfjarðar ok bjó í Hvalseyjarfirði. Frá honum eru Hvalseyjarfirðingar komnir. Hann var *mjök rammaukinn* (rammaukinn mjök H P). Hann lagðist eftir *geldingi* (geldingum P) gömlum út í Hvalsey ok flutti utan á baki sér, þá er hann vildi fagna Eiríki *frænda* (H P) sínum, en ekki var *sæfært* (sjófært H) skip heima. Þat er löng hálf vika. Þorkell *var* (er H) dysjaðr í túni í Hvalseyjarfirði ok hefir jafnan *síðan* (H) gengið þar um *býbýli* (sýslur H sýslur eða hýbýli P).

S 94

Ingólfr inn sterki nam land inn frá Laxá til Skraumuhlaupsár ok bjó á Hólmslátri. Hans bróðir var Þorvaldr faðir Þorleifs, er þar bjó síðan.

1) P á spássíu: Landnáma. A M 112 á spássíu: Snorri Þorbrandsson, segir Hauksbók.

FRÁ INGÓLFI (H).

Ingólfr inn sterki ok Þorvaldr synir *Ána* (Arnar P) Ávaldssonar öngt í brjósti námu land inn frá Laxá til *Skrámu*hlaupsár (Skraumu- P) ok bjó á (at P) *Hvallátri* (Hvallátri. Hólmátri segir Landnáma P). Son Þorvalds var Þorleifr faðir Halldórs, er átti Gunnhildi síðar, dóttur Ásláks Hróarssonar úr Langadal. Þeirra son Þórir, er átti Hallveigu Tindsdóttur Hallkelssonar. Þeirra son Brandr, er átti Þorgerði Brandsdóttur. Þeirra son Halldór, er átti Þorkötu Þorgrímsdóttur. Þeirra son Brandr prior inn fjórði, er mest hefir skrifað Breiðfirðingakynslóð.

Óleifr¹⁾ inn hvíti hét herkonungr. Hann var son Ingjalds konungs Helgasonar Ólafs(sonar)²⁾ *Guðröðar*sonar (Geir- P) Hálfðanarsonar hvítbeins Upplendingskonungs. Óleifr inn hvíti herjaði í vestrvíking ok vann Dyflni á Írlandi ok *Dyflinskíri* (Dyflinar- H P) ok gerðist þar konungr yfir. Hann fékk Auðar innar djúpa³⁾*uðgu* (-úðgu H) dóttur Ketils flatlefs. Þorsteinn *rauði* (rauðr H P) hét son þeirra. Óleifr féll á Írlandi í orrustu. En Auðr ok Þorsteinn fóru þá í Suðreyjar. Þar fekk Þorsteinn Þuríðar dóttur Eyvindar austmanns *systur* (systir P) Helga ins magra. Þau áttu mörg börn. Ólafr feilan hét son þeirra, en *dætr* (dóttir H) Gróa ok Álof, Ósk ok Þórhildr, Þorgerðr ok Vigdís. Þorsteinn gerðist herkonungr. *Hann* (ok H P) réðst til *félags* (liðs H liðs ok félags P) með Sigurði³⁾ *jarli* (H P) inum ríka syni Eysteins glumru. Þeir unnu Katanes ok Suðrland (-lönd P), Ros ok *Merrhæfi* (Merævi H Merhævi P) ok meir en hálft Skotland. *Gerðist* (var H P) þorsteinn þar konungr

1) Ýmist nefndur Óleifr eða Ólafr.

2) sonar vantar í H.

3) Sigurði vantar í H.

yfir, áðr *þeir* (P)¹⁾ *Skotar* (Skottar P) sviku hann, ok féll hann þar í orrustu. Auðr var þá á Katanesi, er hún spurði *fall* (lát P) Þorsteins. Hún lét *þá* (S) gera knörr í skógi á laun. En er *hann* (hún H) var *búinn* (búin H), hélt hún út í Orkneyjar. Þar gifti hún *Gró* (Gróu P) dóttur Þorsteins rauðs. Hún var móðir *Grelaðar* (Gjaflaðar P), er Þorfinnr hausa-kljúfr átti. Eftir þat fór Auðr at leita Íslands. Hún hafði á skipi með sér XX (XXX P)²⁾ karla frjálsa.

S 96 H 83 P 159

Kollr hét maðr *Veðrar*-Grímsson (Veðra- P)³⁾ Ásasonar hersis. Hann hafði forráð með Auði og var *virðr mest* (mest virðr H P) af henni. Kollr átti Þorgerði dóttur Þorsteins rauðs. Erpr hét leysingi Auðar. Hann var son Melduns jarls af Skotlandi, þess er fell fyrir Sigurði jarli inum ríka. Móðir Erps var *Mýrgjöl* (-gjöll P) dóttir Gljómals Írakonungs. Sigurðr jarl tók þau herfangi ok þjáði *þau* (P). *Mýrgjöl* var ambátt konu jarls ok þjónaði henni trúliga. Hún var *margkunnandi* (margs- H). Hún varðveitti barn drottningar *óborit* (óskírt P)⁴⁾ meðan hún var í laugu. Síðan keypti Auðr hana dýrt ok hét henni frelsi, ef hún þjónaði svo Þuríði konu Þorsteins rauðs sem drottningu. Þau *Mýrgjöl* ok Erpr son hennar fóru til Íslands með Auði.

S 97 H 84 P 160

Auðr hélt fyrst til Færeyja ok gaf þar Álofu dóttur Þorsteins rauðs til *giftumáls* (P). Þaðan eru Götuskeggjar komnir. Síðan fór hún at leita Íslands. *Hún* (ok H P) kom á *Vikrarskeið* (Vikars- H P) ok braut þar *skipit* (H P). Fór hún *þá* (S) á Kjalarnes til Helga bjólu bróður síns.

1) „þeir“ v. A M 112.

2) „XX“ A M 112.

3) „Veðrar“- A M 112.

4) P á spássíu: óborit var skrifat.

Hann bauð henni þar með *helming* (helmingi H) liðs síns, *en* (S H) henni þótti þat *varboðit* (vera-vanboðið H), ok kvað *hún* (S) hann lengi *mundu lítilmenni vera* (lítilmenni vera mundu H lítilmenni vera Þ). Hún fór þá vestr í (á H) Breiðafjörð til Bjarnar bróður síns. Hann gekk móti henni með húskarla sína ok lézk kunna veglyndi systur sinnar. *Bauð hann* (ok bauð H) henni *þar* (S) með alla sína menn. *Ok þá hún þat* ((*Ok* (Þ) þat þá hún H Þ). Eftir um vorit fór (fóru þau H Þ) Auðr í *landaleit inn í Breiðafjörð* (í Breiðafjörð inn í landaleitun H inn í Breiðafjörð í landaleitir Þ) *ok lagsmenn hennar* (S). Þau *átu dögurð* (áttu dögurðir H) fyrir *norðan* (sunnan H) Breiðafjörð, þar *er* (sem H Þ) nú heitir Dögurðarnes. Síðan fóru þau inn *eyjasund* (um Eyjasund H Þ). Þau *lendu* (lentu Þ) við nes þat, er Auðr tapaði á (Þ) kambi sínum. *Þat kallaði hún* (Því kallaði hún þat Þ) Kamsnes, Auðr nam öll Dalalönd¹⁾ í innanverðum firðinum frá Dögurðará til *Skrámuhlupsár* (Skraumu- Þ).²⁾ Hún bjó í Hvammi við Aurriðáarós. Þar heita Auðartóttir. Hún hafði bænahald sitt á Krosshólum. Þar lét hún reisa krossa, því at hún var skírð ok vel trúuð. Þar höfðu frændr hennar *síðan átrúnað mikinn* (mikinn átrúnað Þ)³⁾ á *hólana* (hólunum Þ). Var *þar* (Þ) þá ger hörg, er blót tóku til. Trúðu þeir því, at þeir dæi í hólana. Ok þar var Þórðr gellir leiddr í, áðr hann tók mannvirðing, sem segir í sögu hans.

S 98 Þ 161

Auðr gaf land skipverjum sínum ok leysingjum. Ketill hét maðr, er hún gaf *land* (lönd Þ) frá Skraumuhlupsá til *Hörðadalsár* (Hörðu- Þ). Hann bjó á Ketilsstöðum. *Hann* (ok Þ) var faðir Vestliða ok Einars föður Kleppjárns ok Þorbjarnar, er Styrr vó, ok Þórdísar móður Þorgests.

1) Hér hefst eyða í H. Hefur lesmál H aftur á greininni um Geirmund heljarskinn.

2) Sbr. Laxdælu 5. kap.

3) „síðan mikinn átrúnað“ A M 112.

Hörðr hét skipverj (-verji Þ) Auðar.¹⁾ Honum gaf hún Hörðadal. Hans son var Ásbjörn, er átti Þorbjörgu dóttur Miðfjarðar-Skeggja. Þeirra börn Hnaki. Hann átti Þorgerði dóttur Þorgeirs *höggvinkinna* (högg-in- Þ). Ok Ingibjörg, er Illugi inn svartí átti.

Vífill hét leysingi Auðar. Hann spurði þess Auði, hví hún gaf honum engan bústað, sem öðrum mönnum. Hún kvað þat eigi skipta. Kvað hann þar göfgan mundu þykkja sem hann væri. Honum gaf hún Vífilssdal. Þar bjó hann ok átti deilur við Hörð. Son Vífils var Þorbjörn faðir Guðríðar, er átti Þorsteinn son Eiríks ins rauða²⁾ biskupar komnir, Björn, Þorlákr, Brandr. Annarr son Vífils var Þorgeirr, er átti Arnóru dóttur Lón-Einars. Þeirra dóttir Ingvildr, er átti Þorsteinn son Snorra goða.

Vífill³⁾ hét inn III. leysingi Auðar, kynsæll ok ríkr. Hann bjó í Vífilssdal ok þótti, svo sem Auðr spáði fyrir, þar göfugs manns afkvæmi, sem hann var. Hans son var Þorbjörn, er átti Hallveigu Einarsdóttur Sigmundarsonar frá Laugarbrekku. Þeirra dóttir var Guð er átti Karlsefni. Þeirra son var Björn faðir Steinunnar móður Ketils föður Þorláks föður Ketils prests föður Helgu, er Snorri Markússon átti.

Vífill hét leysingi Auðar, kynsæll ok ríkr. Hann spurði Auði þess eitthvert sinn, hví hún gaf honum engan bústað, sem öðrum mönnum

1) Sbr. Laxdælu 6. kap.

2) Eyða í handr., er svarar tæpri línu. Sk. bls. 87 hefur í eyðunnar stað: „en síðar Þorfinnr Karlsefni. Frá þeim eru“. Hér sýnist Björn hafa getað lesið það, sem J. Erl. hefur ekki getað lesið.

3) Héðan vantar í M til greinar um Kjallak gamla (P 174).

sínum. Hún kvað þat eigi skipta. Kvað hann þar mundu göfgastan þykja, ok göfugs manns afkvæmi, þar sem hann væri. Honum gaf hún Vífilsdal. Þar bjó hann ok átti deilur við Hörð. Sonr Vífils var Þorbjörn faðir Guðríðar, er átti Þorsteinn son Eiríks ins rauða, en síðar Þorfinnr karlsefni. Þeirra son var Björn faðir Steinunnar móður Ketils föður Þorláks föður Ketils prests föður Helgu, er Snorri Markússon átti. Þorbjörn Vífilsson átti Hallveigu Einarsdóttur Sigmundssonar frá Laugarbrekku. Frá þeim eru biskupar komnir, Björn, Þorlákr, Brandr. Annarr son Vífils var Þorgeirr, er átti Arnóru dóttur Lóns-Einars. Þeirra dóttir Ingvildr, er átti Þorsteinn son Snorra goða.

S 101 P 164

Hundi hét leysingi Auðar skozkr *at kyni* (P). Honum gaf *bún* (Auðr P) Hundadal.¹⁾ Þar bjó hann lengi, *en ekki er getit manna af bonum komit* (P).

S 102 P 165

Sauðkólfr (Sökkólfr P) hét *einn* (P) leysingi Auðar. Honum gaf hún Sökkólfsdal.²⁾ Hann bjó á Breiðabólstað, ok er margt manna *frá* (af P) honum komit.

S 103 P 166

Erpi³⁾ syni Melduns jarls, er fyrr var getit, gaf Auðr frelsi ok Sauðafellslönd. Frá honum eru Erplingar komnir. Ormr hét son *Erps* (hans P). Annarr Gunnbjörn faðir Arnóru, er átti Kolbeinn Þórðarson. Priði Ásgeirr faðir Þórörnu, er átti Sumarliði Hrapsson. Dóttir Erps var Halldís, er átti Álfr í Döllum. Dufnall var *enn* (einn P) son Erps faðir Þorkels

1) Sbr. Laxdælu 6. kap.

2) Sbr. Laxdælu 6. kap.

3) Sbr. Laxdælu 6. kap.

föður Hjalta föður Beinis. Skati var enn son Erps faðir Þórðar föður Gísla föður Þorgerðar.

S 104 P 167

Þorbjörn hét maðr, er bjó at Vatni í Haukadal. Hann átti¹⁾, ok var þeirra dóttir Hallfríðr, er átti Höskuldr í Laxárdal.²⁾ Þau áttu mörg börn. Bárðr var son þeirra ok Þorleikr faðir Bolla, er átti Guðrúnu Ósvífsdóttur. Þeirra synir voru þeir *Þorleikr* (Þorleifr Þ) ok Höskuldr, Surtr ok Bolli, Herdís ok Þorgerðr dætr þeirra. Þórðr Ingunnarson átti fyrr Guðrúnu, ok voru þeirra börn Þórðr *kötttr* (kertarr Þ) ok Arnkatla. Þorkell Eyjólfsen átti Guðrúnu síðast. Þeirra börn Gellir ok Rjúpa. Bárðr Höskuldsson var faðir Hallbjargar, er átti Hallr son Víga-Styrs. Hallgerðr snúinbrók var dóttir *Höskulds* (Höskuldar Þ),³⁾ ok (S) Þorgerðr ok Þuríðr.

S 105 P 168

*Kollr*⁴⁾ nam Laxárdal allan ok (Þ) allt til Haukadalsár. Hann var kallaðr Dala-Kollr. Hann átti Þorgerði dóttur Þorsteins rauðs, *sem fyrr var getit* (Þ). Börn þeirra voru þau Höskuldr ok Gróa, er átti Véleifr inn gamli, ok Þorkatla, er Þorgeirr goði átti. Höskuldr átti Hallfríði dóttur Þorbjarnar frá Vatni.⁵⁾ Þorleikr var son þeirra. Hann átti Þuríði dóttur Arnbjarnar Sléttu-Bjarnarsonar. Þeirra son var Bolli. Höskuldr keypti Melkorku dóttur Mýrkjartans Írakonungs. Þeirra son var Ólafr pái ok Helgi. Dætr *Höskulds* (Höskuldar Þ) *voru* (Þ) Þuríðr ok (S) Þorgerðr ok (S) Hallgerðr snúinbrók. Ólafr átti Þorgerði dóttur Eigils Skalla-

1) Eyða fyrir nafni í báðum. Sk. bls. 88 hefur í stað eyðunnar: „Þorbjörgu knarrarbringu“, en A M 104 hefur þó líka sömu eyðu.

2) Sbr M 35, P 184 og 188.

3) „Höskulds“ A M 112.

4) S: dal allt til Haukadalsár. Eyða til . . dal. Sk. 89 = Þ.

5) Sbr. Laxdælu 5. kap. H 98, P 188.

Laxdæla 9. kap. lætur Höskuld eiga Jórinni Bjarnardóttur úr Bjarnarfirði. Sbr. P 184.

grímssonar. Peirra *son* (börn Þ) Kjartan ok Halldórr, Steinþórr (-dórr Þ) ok Þorbergr. Dætr Ólafs *páa* (Þ) Þuríðr, Þorbjörg digra ok Bergþóra. Kjartan átti Hrefnu dóttur Ásgeirs æðikolls. Peirra *son* (synir Þ) Ásgeirr ok Skúmr.

S 106 Þ 169

Herjólftr son Eyvindar elds fekk síðar Þorgerðar (Þ) dóttur Þorsteins rauðs. Hrútr var son þeirra. Honum galt Höskuldr í móðurarf sinn *Kamnessland* (Kambs- Þ) milli Haukadalsár ok hryggjar þess, er gengr úr fjalli *ok* (Þ) ofan í sjó. Hrútr bjó á Hrútsstöðum. Hann átti Hallveigu dóttur Þorgríms úr Þykkvaskógi, systur Ármóðs ins gamla. Þau áttu mörg börn. Peirra son var Þórhallr faðir Halldóru móður Guðlaugs föður Þórdísar móður Þórðar föður Sturlu¹⁾ í Hvammi. Grímr *var* (hét Þ) ok sonr Hrúts ok Már, *Endriði* (Indriði Þ) ok Steinn, Þorljótr ok Jörundr, Þorkell, Steingrímur, Þorbergr, Atli, Arnórr, *Már* (Ívarr Þ), *Kárr* (Kári Þ), Kúgaldi. En dætr Bergþóra, Steinunn, Rjúpa, Finna *ok* (Þ) Ástríðr.

S 107 Þ 170

Auðr gaf dóttur Þorsteins rauðs Þórhildi (Þórhildi dóttur Þorsteins rauðs Þ) Eysteini meinfret syni Álfs úr *Ostu* (orustu Þ). Peirra son var Þórðr, faðir Kolbeins föður Þórðar skálds,²⁾ ok Álftr í Dölum. Hann átti Halldísi dóttir Erps. Peirra son var Snorri faðir Þorgils Höllusonar. Dætr Álfs í Dölum voru þær Þorgerðr, er átti Ari Mársson, ok Þorelfr, er átti Hávarr son Einars Kleppsonar. Peirra *son* (S) Þorgeirr. Þórólfr refr var *ok* (S) son Eysteins, er fell á Þórsnessþingi (Þingness- Þ) úr liði Þórðar gellis, þá *er* (S) þeir Tungu-Oddr börðust. Hrapptr hét inn fjórði *Eysteins son* (son Eysteins Þ).

1) S: Stullu.

2) Sbr. að framan Þ 131.

Auðr gaf Ósk dóttur Þorsteins *rauðs* (P) Hallsteini goða. Þeirra son var Þorsteinn surtr. Vigdís *Þorsteinsdóttur* (dóttur Þorsteins *rauðs* P) gaf Auðr *Kampa-Grími* (Kaða-Grími P). Þeirra dóttir Arnbjörg, er Ásólfr *flosi* (Flosason P) átti í Höfða. Þeirra börn¹⁾ Oddr ok Vigdís, er átti Þorgeirr Kaðalsson.

Auðr *fæddi* (uppfæddi P) Ólaf *feilan* (feiland P) son Þorsteins *rauðs*. Hann fekk Ásdísar innar barreysku dóttur Konáls Steinmóðssonar Ölvessonar barnakarls. Son Konáls var Steinmóðr faðir Haldóru, er átti Eilífr son Ketils ins *einbenda* (-henta P). Þeirra börn Þórðr gellir ok Þóra móðir Þorgríms föður Snorra goða. Hún var ok móðir Barkar ins digra ok *Más* (Márs P) *Hallvarðssonar* (Há- P). Ingjaldr ok Grani voru synir Ólafs feilans. Vigdís hét dóttir Ólafs feilans *Helga*²⁾ (ok Helga P) *hét in þriðja dóttir Ólafs* (S). Hana átti Gunnar Hlífarson. Þeirra dóttir Jófríðr, er Þórroddr Tungu-Oddsson átti, en síðar Þorsteinn Egilsson. Þórunn var önnur dóttir Gunnars, er Hersteinn Blund-Ketils-son átti. Rauðr ok *Höggvand* (Höggvandill P) voru synir Gunnars. Þuríðr³⁾ hét *in fjórða* (enn ein P) dóttir Ólafs feilans. Hana átti Þórarinn Ragabróðir. Þeirra dóttir var Vigdís, er Steinn Þorfinnsson átti at Rauðamel.

Auðr var vegskona mikil. Þá er hún *var* (gerðist P) ellimóð, bauð hún til sín frændum sínum ok mágum ok bjó *þeim* (P) dýrlega veizlu. En er þrjár nætr hafði veizlan staðit, þá valdi hún gjafir vinum sínum

1) Hér líkur 16. bl. A M 112 Þórðarbókar.

2) Eyða í S, er svarar línufjórðungi. A M 104 eyðulaus hér. „Helga“ kemur þegar eftir „feilans“.

3) S 35, P 97: Þórdís

ok réð þeim heilræði. Sagði hún, að þá skyldi standa veizlan enn III nætr. Hún kvað þat vera skyldu *erfi* (erfið Þ) sitt. Þá nótt eftir andaðist *bún* (Auðr Þ) ok var grafin í flæðarmáli, sem hún hafði *fyrir sagt* (ráð fyrir gert Þ), því *at* (S) hún vildi eigi liggja í óvígðri moldu, er hún var skírð. Eftir þat spilltist trúa frænda hennar.

S 111 Þ 174

Kjallakr¹⁾ hét maðr, son Bjarnar ins sterka, bróðir Gjaflaugar, er átti Björn inn austræni. Hann fór til Íslands ok nam land frá Dögurðará til Klofninga ok bjó á Kjallaksstöðum. Hans *son var* (synir voru Þ) Helgi hrogn ok Þorgrímr þöngull undir Felli, Eilífr prúði, Ásbjörn vöðvi á Orrastöðum, Björn hvalmogi í Túngarði, Þorsteinn þynning,²⁾ Gizurr glaði í Skorravík, Þorbjörn skröfuðr³⁾ á Ketilssstöðum, Æsa í Svíney móðir Eyjólfss ok Tin-Forna. Ljótólfr⁴⁾ hét maðr. Honum gaf Kjallakr bústað á Ljótólfsstöðum inn frá Kaldakinn. Hans synir voru Þorsteinn ok Björn ok Hrafsi. Hann var risættar at móðerni. Ljótólfr var járnsmiðr. Þeir réðust út í Fellsskóga á Ljótólfsstaði. *Vífill var* (ok Vífill Þ) vin þeirra, er bjó á Vífilstóttum. Þórunn, *er bjó* (Þ) *at* (á Þ) Þórunnartóttum, *bún* (Þ) var móðir Oddmars ok fóstira Kjallaks sonar Bjarnar hvalmaga. Álof dóttir Þorgríms undir Felli tók ærsl. Þat kenndu menn Hrafsa. En hann tók Oddmar hjá hvílu hennar, ok sagði *hann* (S) sik valda. Þá gaf Þorgrímr honum *Deyldarey* (Deildarey Þ). Hrafsi kvaðst mundu höggva Oddmar á Birni *eðr* (áðr Þ) hann bætti fyrir hann. Ei vildi Kjallakr láta eyna. Hrafsi tók fé þeirra úr torfnausti. Kjallakssynir fóru eftir ok náðu eigi. Eftir þat stukku þeir *Eilífr* (Eyjólf Þ) ok Hrafsi í eyna.

1) Þ á spássíu: Landn. segir Kjallakr inn gamli son Bjarnar ins austræna nam land út frá Dagverðará til Fábeinsár. Hans son Þorgrímr faðir Víga-Styrs.

2) Þ á spássíu: Þorsteinn Þuneyingr.

3) Þ á spássíu: Þorsteinn sköruðr.

4) Þ á spássíu: Landn. segir: Ljótr keypti land at sonum Kjallaks. Son Ljóts var Hrafsi, er ávallt átti illt við Kjallakssonu.

Ör kom í þarminn¹⁾ Eilífs í gras²⁾ ok hamaðist hann. Björn hvalmaga vó (P) Björn Ljótólfsson at leik. Þeir Ljótólfr keyptu at (af P) Oddmari, at hann kæmi Birni í færi Kjallakssona (P). Kjallakr ungi rann (Þeir runnu P) eftir honum. Eigi varð hann (Björn P) sótt, áðr þeir tóku (fyrir en þeir sóttu P) sveininn. Kjallak vógu þeir á Kjallakshóli (ok vógu hann á Kjallakshól P). Hann var þá VII vetra (P).

S

Eftir þat sóttu Kjallakssynir Ljótólf ok Þorstein í jarðhús í Fellsskógum, ok fann Eilífr annan munna. Gekk hann á bak þeim ok vó þá báða. Hrafsi gekk inn á Arastöðum³⁾ at boði. Hann var í kvenfötum. Kjallakr sat á palli með skjöld. Hrafsi hjó hann Ásbjörn banahögg ok gekk út um vegg. Þórðr Vífilsson sagði Hrafsa, at yxin hans lægi í keldu. Hann bar skjöld hans. Hrafsi fleygði honum fyrir kleif, er hann sá Kjallakssonu. Ei gátu þeir (sótt)⁴⁾ hann, áðr þeir felldu viðu at honum. Eilífr sat hjá, er þeir (sóttu)⁴⁾ hann.

P Sk.⁵⁾

Eftir þat sóttu Kjallakssynir Ljótólf ok Þorstein í jarðhús í Fellsskógum, ok fann Eilífr (Eyjólfur Sk.) annan munnann (munna Sk.). Gekk hann á bak þeim ok vó þá báða. Hrafsi gekk inn á Arastöðum, er Kjallakr sat við eld at heimboði. Hrafsi var í kvenklæðum. Hann hjó til Kjallaks, en hann kastaði yfir sik skildi sínum, ok gekk sundr handleggir hans, en hann (Sk.) varð eigi sárr. Hrafsi gekk um dyrr, þær er á veggnum voru, ok vó Ásbjörn. Ok komst hann síðan brott. Kjallakssynir keyptu at

1) Þanin P hdr.

2) Sk. 92: í -gras. Björn á Skarðsá hefur getað lesið in merktu orð í sínu handr. af S, en J. Erl. annað hvort skotitz yfir þau eða ekki getað lesið þau.

3) Mistr. fyrir Orrastöðum.

4) „sótt“ og „sóttu“ vantar í handr.

5) Í Sk. bls. 92—93 er síðari hluti þessa kafla sagður tekinn úr H, sem þá hefur verið fyllri en vér höfum hana nú eða B. J. hefur getað lesið meira en J. Erl?

Þórði Vífilssyni at koma Hrafsa í færi við þá. Hann sagði Hrafsa, at uxi hans lægi í keldu. Þórðr bar skjöld hans. Ok er hann sá Kjallakssyni, kastaði hann skildinum til þeirra. Hrafsi greip Þórð ok kastaði honum ofan fyrir kleifina. *Var þat bani hans* (ok var þat hans bani Sk.). Eigi gátu Kjallakssynir sótt hann, fyrr en þeir felldu at honum við. Eilífr sat hjá á (P) meðan þeir sóttu hann.

M 28

Kjallakr inn gamli, son Bjarnar ins austræna, nam land út frá Dögurðará til Fábeinsár. Bjó á Kjallaksstöðum. Hans son var Þorgrímr faðir Víga-Styrs föður Halls föður Ingvildar móður Guðnýjar móður Þorleiks föður Þorleifs beiskalda föður Álfheiðar móður Þorláks föður Ketils prests föður Helgu, er Snorri Markússon átti.

M 29

Ljótr hét maðr, er keypti land at sonum Kjallaks. Hans son var Hrafsi, er ávallt átti illt við Kjallakssonu.

S 112 H 86 P 175

FRÁ GEIRMUNDI OK HÁMUNDI (H).

Hjörleifr Hörðakonungr (Heiða- P), *er kallaðr var inn kvensami, bann* (H P) átti Æsu ina ljósu. Þeirra son var Ötryggtr faðir Óblauðs föður Högna ins hvíta föður Úlfs ins skjálga. Annarr son Hjörleifs var Hálftr *konungr* (H P), er réð Hálfstrekkum. Hans móðir var Hildr in mjóva dóttir Högna í¹⁾ Njarðey. Hálftr konungr var faðir Hjörs konungs, *þess* (S P) er hefndi föður síns með Sölva Högnasyni. Hjörtr *konungr* (H P) herjaði á Bjarmaland. Hann tók þar at herfangi *Ljúfvinu* (Ljúfvinu P) dóttur Bjarmakonungs. Hún var eftir á Rogalandi, þá er Hjörtr konungr fór í hernað. Þá ól hún á meðan (P) sonu tvo. Hét ann-

1) „f“ vantar í S.

arr Geirmundr, en annarr Hámundr. Þeir voru svartir mjök. Þá ól ok (S) ambátt hennar son. Sá hét Leifr, son Loðhattar þræls. Leifr var *hvítr* (hörundshvítr Þ). Því skipti drottning sveinum við ambáttina ok eignaði sér Leif. En er konungr kom heim, var *hann illa við Leif* (honum illa til Leifs Þ) ok kvað hann vera smámannligan. Næst *þessu* (Þ) er konungr fór í víking, bauð drottning heim Braga skáldi ok bað hann *skynja* (skoða H) um sveinana. Þá voru þeir þrevetrir. Hún byrgði *sveinana* (þá H Þ) í *stufu* (stofu H Þ) hjá Braga, en fal sik í pallinum. Bragi kvað *þá* (Þ) þetta.

Tveir eru inni,
trúi ek báðum vel,
Hámundr ok Geirmundr
Hjörvi *bornir* (búnir Þ).
En Leifr þriði
Loðhattarson.
Fæðat þú (*eigi* (Þ) *þann, kona* (Fæð þann kona H).¹⁾
Fáir munu (um Þ) *verri* (fjörðar man hann verri H).

(*Landn. segir fæð hann kona í fjord man hann verri*) (Þ). Hann laust *sprotanum* (sprota H Þ) á *pall* (pallinn H Þ) *þann* (þar H), er drottning var í. Þá *er* (S Þ) konungr kom heim, sagði drottning (hún H Þ) honum þetta ok sýndi honum *sveinana* (sonu sína H Þ). Hann *lézt* (kvaðst H) ei slík heljarskinn sét hafa. *Því voru þeir svo síðan kallaðir báðir bræðr* (Þeir voru svo kallaðir síðan báðir bræðr H Því voru þeir svo kallaðir báðir bræðr síðan Þ).

Geirmundr heljarskinn *var* (varð Þ) herkonungr. Hann herjaði í vestrvíking, en átti ríki á Rogalandi. En er hann kom *aftr* (úr hernaði H Þ), *þá* (S) er hann hafði lengi í burtu verið, þá hafði Haraldr konungr *hár-fagri* (H Þ) *verit* (barizt H Þ) í Hafrsfirði við Eirík Hörðakonung ok Súlka konung af Rogalandi ok Kjötva inn auðga ok fengit sigr. Hann hafði þá lagt undir sik allt Rogaland ok *tekit* (rekit H Þ) þar marga

1) Þ á spássú: eða fæddir ei þann kona.

menn af *óðulum* (óðlum H) sínum. Sá þá Geirmundr *engan annan sinn kost en ráðast brott, því hann fékk þar engar sæmdir* (engi sinn kost at fá þar sæmdir H Þ). *Hann tók þá þat ráð* (Því tók hann þat ráðs Þ) at fara at (H) leita Íslands. Til ferðar *rêðust* (rêðst H Þ) með honum þeir (S) Úlfr inn skjálgi frændi hans ok Steinólfr inn lági son Hrólfs hersis af Ögðum ok *Andottar* (Öndottar (H) *systur Ölves barnakarls* (Öndottr bróðir Ölves barnakarls Þ).

S 113 H 86 Þ 175

Þeir Geirmundr (Þeir Þrándr mjóbeinn þeir H Þ) höfðu samflot ok stýrði *sínu* (hverju H) skipi hvor þeirra. Þeir tóku Breiðafjörð ok lágu við Elliðey. Þá spurðu þeir, at fjörðrinn var byggðr it syðra, en lítt eðr ekki it vestra. Geirmundr hélt inn at (á Þ) Meðalfellsströnd ok *nam land frá Fábeinsá til Klofasteina. Hann lagði* (lendi H) *í Geirmundarvog ok var inn fyrsta vetr í Búðardal* (var í Búðardal inn fyrsta vetr, er hann hafði lent í Geirmundarvogi. Hann nam land frá Fábeinsá til Klofasteina (ámilli Búðardalsár ok Fábeinsár segir Landn.) Þ).¹⁾ Steinólfr nam land inn frá Klofasteinum, en Úlfr fyrir vestan fjörð, sem *nú* (enn H Þ) mun *sagt* (greint Þ) verða. *Geirmundi þótti landnám sitt of lítit, er hann hafði rausnarbú ok fjölmenn, svo at hann hafði LXXX frelsingja. Hann bjó á Geirmundarstöðum undir Skarði* (S).

S 114 H 86 Þ 176

Maðr hét Þrándr mjóbeinn. Hann fór til Íslands með Geirmundi heljarskinni. Hann var ættaðr af Ögðum (S). Þrándr nam eyjar fyrir vestan Bjarneyja (-eyjar Þ) flóa ok bjó í *Flatey* (Flateyju H Þ). Hann átti dóttur Gils skeiðarnefs. Þeirra son var Hergils hnapprass, er bjó í Hergilsey. Dóttir Hergils var Þorkatla, er átti Már á (at Þ) *Reykjabólum* (Reykholum Þ). Hergils átti Þórörnu (Þórunni Þ) dóttur Ketils

1) Sbr. Sturl. (Rvík 1908) I. 7.

ilbreiðs *Ingjaldssonar* (H). *Ingjaldr* (S Þ) var son þeirra, er bjó í Her-
gilsey ok veitti Gísla *Súrssyni* (Surtssyni Þ), ok (Þ) fyrir þat gerði Börkr
inn digri af honum eyjarnar. En hann keypti Hlíf í Þorskafirði. Son
hans var Þórarinn, er átti Þorgerði dóttur Glúms *Geirasonar* (H Þ).
Þeirra son var Steinarr (ok var þeirra son Helgu-Steinarr H Þ).¹⁾ Þórarinn
var með *Kjartani* (Kjartan H) í Svínadal, þá er hann féll. Þá bjó Þrándr
mjóbeinn í Flatey, er *þeir* (H) Oddr skrauti ok Þórir son hans komu út.
Þeir námu land í Þorskafirði.²⁾ Bjó Oddr í Skógum, en Þórir fór utan
ok var í hernaði. Hann fékk gull mikit á Finnmörk. Með honum *voru*
synir (var son H) Halls af (á H Þ) Hofstöðum. En er þeir komu til Ís-
lands, kallaði Hallr til gullsins, ok urðu þar um deilur miklar. Af því
gerðist (gerist H) Þorskfirðingasaga. Gull-Þórir bjó á Þórisstöðum. Hann
átti Ingibjörgu dóttur Gils skeiðarnefs. *Ok var þeirra son Guðmundr ok*
var it mesta afarmenni (Þeirra son Sigmundr H Ok þeirra son Guðmundr.
Þórir var it mesta afarmenni Þ).

S 115 H 87 Þ 177

*Geirmundi þótti landnám sitt of lítit, er hann hafði rausnarbú ok fjöl-
mennt, svo hann hafði LXXX frelsingja. Hann bjó á Geirmundarstöðum*
undir Skarði (Þ). Geirmundr fór vestr á Strandir ok nam þar (S) land
frá Rytagnúp vestan til Horns ok (en H Þ) þaðan austr til Straumness.
Þar gerði hann IV bú. Eitt í Aðalvík. Þat varðveitti ármaðr hans. Ann-
at í Kjaransvík. Þat varðveitti Kjaran þræll hans. Þriðja á Almennungum
inum vestrum. Þat varðveitti Björn þræll hans, er sekr varð um sauða-
töku *eftir dag Geirmundar* (þá er Geirmundr var allr H þá er Geirmundr
var allr (liðinn eða dauðr) Þ). Af (S) hans sektarfé urðu almenningar.
Fjórdða bú átti *Geirmundr* (H Þ) í (á H) Barðsvík. Þat varðveitti Atli

1) „Helgi Steinarr“ Þ. Ritvilla.

2) Sbr. Þorskfirðingas. 1. kap. Þar eru taldir allmargir menn, er út hafi komið,
með landnámsmönnum og fest hafi byggðir vestan Breiðafjarðar um Þorskafjörð og sveitir
þar í nánd.

þræll hans, ok hafði hann *XIIII* (XII H Þ) þræla undir sér. En er Geirmundr fór meðal búa sinna, *þá* (H Þ) hafði hann jafnan *LXXX* manna. Hann var *vellandigr* (stóradigr H Þ) at lausafé ok hafði of kvikfjár. Svo segja menn, at svín hans gengi á Svínanesi, en sauðir á Hjarðarnesi, en hann hafði selför í Bitru. Sumir segja, *at* (S H) hann hafi ok bú átt í Selárdal á Geirmundarstöðum í Steingrímsfirði. Þat segja vitrir menn, at hann hafi göfgastr verit allra landnámsmanna á Íslandi. *En* (H Þ) lítt átti hann hér deilur við menn, *því at* (H Þ) hann kom heldr gamall út. Þeir Kjallakr deildu um land þat, er var á meðal Klofninga ok Fábeinsár, ok börðust á ekrunum fyrir utan Klofninga. Þar vildu *hvorir* (hvoru Þ) tveggja sá. Þar veitti Geirmundi betr. Þeir Björn inn austræni ok Vestarr af Eyri sættu þá. *Þá lendi* (lenti Þ) Vestarr í Vestarsnesi, er hann fór til fundarins. Geirmundr fal fé *sitt* (S) mikit í *Andarkeldu* (Auðarkeldu Þ) undir Skarði¹)

S

Hann átti Herríði Gautsdóttur Gautrekssonar. Ýri var dóttir þeirra. Síðan átti hann Þorkötu dóttur Ófeigs Þórólfssonar. Þeirra börn Geirríðr ok²) Geirmundr andaðist á Geirmundarstöðum ok er hann lagðr í skip þar út í skóginn frá garði.

H

Hann átti Herríði dóttur Gauts Gautrekssonar ins örva. Þeirra dóttir Ýr, er átti Ketill. Þeirra son Þórhallr ok Oddi faðir Hallvarar, er átti Börkr son Þormóðs Þjóstarssonar. Geirmundr andaðist á Geirmundarstöðum ok er hann heygðr í skipi þar út frá garði. Geirmundr gaf Hrólfi Kjallakssyni vin sínum bústað at Ballará. Hans son var Illugi inn rauði ok Sölvi faðir Þórðar föður Magnúss föður Sölva föður Páls prests í Reykjaholti.

1) Þ á spássíu: Andarkelda undir Skarði. Hauksbók.

2) Eyða sem svarar fjórðungi línu.

P

Hann átti Herdísi (Herríði segir Landn.) dóttur Gauts Gautrekssonar ins örva. Þeirra dóttir Ýr, er átti Ketill. Þeirra son Þórhallr ok Oddi faðir Hallvarar, er átti Börkr son Þormóðs Þjóstarssonar. Síðan átti Geirmundr Þorkötlu dóttur Ófeigs Þórólfsssonar. Þeirra börn Örn, Geirríðr ok¹⁾ Gunnhildr. Landnáma segir: Dóttir Geirmundar ok Þorkötlu var Ýri²⁾ móðir Odda föður Þorbjarnar föður Þorgerðar móður Odda föður Þórálfs föður Hallberu móður Halls föður Þuríðar móður Halldóru (sic), er átti Markús Þórðarson. Geirmundr andaðist á Geirmundarstöðum, ok er hann heygðr þar ok lagðr í skip út í skógi frá garði.³⁾ Geirmundr gaf Hrólfi Kjallakssyni vin sínum bústað at Ballará. Hann átti Þuríði Valþjófsdóttur. Þeirra son var Illugi inn rauði ok Sölvi faðir Þórðar föður Sölva föður Þórðar³⁾ föður Magnúsar föður Sölva föður Páls prests í Reykjarholti.

M 30

Geirmundr heljarskinn ok Hámundr heljarskinn voru synir Hjörs Hálfssonar Hjörleifssonar konungs ins kvensama, Hjörssonar Jösurssonar Afvaldssonar af Afvaldsnesi. Þá kvað Bragi skáld þetta.

Tveir ro inni,
trúi ek báðum vel,
Hámundr ok Geirmundr
Hjörvi búnir.
En Leifr þriði
Lo(ð)hattarson.
Fæð hann kona,
í fjord mun hann verri.

1) Sk. 97: „Þeirra börn Örn“ o. s. frv. = Þ. „Þeirra son Örn“ o. s. frv. hafa handrit Sk. (Ísls. I. Kbh. 1843 bls. 125 9. nmgr.).

2) Þ á spássú: Hauksbók.

3) Hér mun tveimur liðum vera ofaukið: „föður Sölva föður Þórðar“. Sbr. H 87, Sturl. (1908) I. 9. og safn III. 512—513, 560.

Geirmundr fór til Íslands fyrir ofríki Haralds konungs ins hárfagra ok var í Búðardal inn fyrsta vetr, en um vorit nam hann land á milli Búðardalsár ok Fábeinsár ok bjó á Geirmundarstöðum ok átti Herríði dóttur Gauts Gautrekssonar. Síðan átti hann Þorkötlu Ófeigsdóttur Þórólfs sonar. Þeirra dóttir var Ýrr¹⁾ móðir Odda föður Þorbjarnar föður Þorgerðar móður Odda föður Þorgils föður Hallberu móður Halls föður Þuríðar móður Hallberu, er átti Markús Þórðarson.

M 31

Hrólfí Kjallakssyni gaf Geirmundr bústað at Ballará. Hann átti Þuríði Valbjófsdóttur. Þeirra son²⁾ var Steinólfr inn lági son Hrólfhs hersis af Ögðum ok Öndottar dóttur Ölves barnakarls nam land á milli Búðardalsár ok Tjaldaness. Hann bjó í Fagradal. Þaðan eru Fagrdælir komnir.

S 116 H 88 P 178

FRÁ STEINÓLFI (H).

Steinólfr inn lági son Hrólfhs hersis af Ögðum ok Öndottar systur Ölves barnakarls (P) nam land inn frá Klofasteinum (Klafasteinum P) til Grjótvallarmúla milli Búðardalsár ok Tjaldaness segir³⁾ Landn. (P) ok bjó í Fagradal á Steinólfsbjalla. (Þaðan eru Fagrdælir komnir segir Landn.) (P). Hann gekk þar inn á fjallit ok (Hann H P) sá fyrir innan dal mikinn ok (S H) vaxinn allan viði. Hann sá eitt rjóðr í dal þeim. Þar lét hann bæ gera ok kallaði Saurbæ, því at þar var mýrlent mjök, ok svo kallaði hann allan dalinn. Þar heitir nú Torfnæs, er bærinn var gerr

1) Síðasti stafur í Ýrr ógreinilegur.

2) Ritari M hefur hér hlaupið yfir kafla um sonu Hrólfhs Kjallakssonar í Sk. (sbr. P 177 og H 87) og gerir með því Steinólf bæði son Hrólfhs Kjallakssonar og son Hrólfhs hersis af Ögðum, blandar saman tveimur greinum, niðurlagi greinar St. um Geirmund og upphafi greinar um Steinólf inn lága.

3) Sbr. Þorskirðingas. 1. kap.

(stóð á Þ). Steinólfr átti Eirnýju Þiðrandadóttur. Þorsteinn *búandi* (bóndi H) var son *þeirra* (þeirra son Þ), en Arndís in auðga var dóttir þeirra, móðir Þórðar föður Þorgerðar, er Oddr átti. Þeirra son var Hrafn *Hlym-reksfari* (Hlýri reksfari Þ),¹⁾ er átti Vigdísi dóttur *Þórarins* (S H) fýls-ennis. Þeirra son var *Snörtr* (Teitr Þ) faðir Jódísar, er átti Eyjólfur Hallbjarnarson. *Þeirra dóttir Halla, er átti Atli Tannason. Þeirra dóttir Yngvildr, er átti Snorri Húnbogason* (S Þ). Steinólfi hurfu svín þrjú. þau fundust tveimr vetrum síðar í Svínadal, ok voru þau þá XXX svína saman (H Þ). Steinólfr nam *ok* (S H) Steinólfsdal í Króksfirði.

S 117 H 89

Slétu-Björn hét maðr. Hann átti Þuríði dóttur Steinólfs ins lága. Hann nam með ráði Steinólfs inn vestra dal í Saurbæ. Hann bjó á Slétu-Bjarnarstöðum upp frá Þverfelli. Hans son var Þjóðrekr, er átti Arngerði dóttur Þorbjarnar Skjalda-Bjarnarsonar.

Þ 179

Slétu-Björn hét maðr. Hann átti Þuríði dóttur Steinólfs ins lága.²⁾ Hann nam með ráði Steinólfs vestara dal í Saurbæ upp frá Þverfelli. Hans son var Þjóðrekr, er ungr kom til Íslands. Hann nam Saurbæ allan milli Tjaldaness ok Múlafells ok bjó undir Hóli. Hann átti Arngerði dóttur Þorbjarnar Skjalda-Bjarnarsonar.

S H Þ

Þeirra son var (synir voru Þ) Víga-Sturla, er bæinn reisti fyrstr (Þ) á Staðarhóli, ok Knöttr³⁾ faðir Ásgeirs ok Þorbjörn ok Þjóðrekr, er borgin er við kennd á Kollafjarðarheiði. Son Sturlu var Þórðr faðir Þuríðar (Þ).

1) Sjálfsgagt ritvilla.

2) Þ á spássfu: Landnáma segir: ok Þuríðar Steinólfsdóttur Ingjaldssonar ins hvíta.

3) Eyða fyrir „Knöttr“ í Þ.

Þjóðreki Sléttu-Bjarnarsyni þótti of þrönglegt í Saurbæ. Því réðst hann til Ísafjarðar. Þar *gerðist* (gerist H) saga þeirra Þorbjarnar ok Hávarðar ins halta.

M 32

Þjóðrekr son u-Bjarnar kom ungr til Íslands. . Þuríðr aldssonar ins hvíta nam land Saurbæ allan á m(i)lli Tjaldaness (ok) Múla-fells ok bjó undir Hóli. Hans son var Sturla Son Sturlu var Þórðr faðir Þuríðar.

S 118 H 90 P 180

Ólafr belgr, er Ormr inn mjóvi rak á brutt úr Ólafsvík, nam Belgsdal ok bjó á Belgsstöðum, *ððr* (S H) þeir Þjóðrekr ráku hann á brutt *þaðan* (P). Síðan nam hann inn frá Grjótvallarmúla ok bjó í Ólafsdal. Hans son var Þorvaldr, sá er sauðtökusök seldi á *bendr Þórarni gjallanda Ögmundi Völu-Steinssyni. Fyrir þat vó hann Ögmund á Þorskafjarðarþingi* (Ögmundi Völu-Steinssyni á hönd Þórarni gjallanda, er síðan vó Ögmund á Þorskafjarðarþingi P).

M 33

. inn mjóvi rak burt úr Ólafs al fyrir innan Múla-fjall ok bjó þar til elli. Hans son var aldr, er sauðatöku seldi Ögmundi Völu-Steinssyni á hönd Þórarni gjallanda, er síðan vó Ögmund á Þorskafjarðarþingi.

S 119 H 91 P 181

Gils skeiðarnef nam Gilsfjörð milli Ólafsdals ok *Króksfjarðarmúla* (Kross- P), *en fyrir norðan til móts við Úlf inn skjálga* (P).¹⁾ *Hann*

1) Sbr. Þorskfs. 1. kap.

(Ok Þ) bjó á (at H) Kleifum. Hans son var Héðinn faðir Halldórs Garpsdalsgoða, föður Þorvalds (-valdar Þ) í Garpsdal (S H), er átti Guðrúnu Ósvífrsdóttur.

M 34

Gils skeiðarnef nam Gilsfjörð inn frá Ólafsdal, en fyrir norðan til móts við Úlf inn skjálga ok bjó at Kleifum. Hans son var Héðinn faðir Halldórs Garpsdalsgoða föður Þorvalds, (er) átti Guðrú(nu) Ósvífrsdóttur.

S 120 H 92 Þ 182

CAPITUL (H).

Þórarinn krókr nam Króksfjörð (-dal H)¹⁾ til Hafrafells frá Króksfjarðarnesi. Hann deildi um Steinólfsdal við Steinólf inn lága ok reri eftir honum með X. mann (XX menn H X menn Þ), er hann fór úr seli með (við Þ) VII. mann. Þeir börðust við Fagradalsárós á *eyrinni* (eyrunum H). Þá komu menn til frá húsi at hjálpa Steinólfi. Þar fell Þórarinn krókr ok þeir IIII, en VII menn (S H) af Steinólfi. Þar eru kuml þeira.

S 121 Þ 183

Ketill ilbreiðr²⁾ nam Berufjörð, son Þorbjarnar tálkna. Hans dóttir var Þórnara, er átti Hergils hnapprass, son Prándar mjóbeins. Ingjaldr hét son þeirra. Hergils var faðir Þórarins, er átti Þorgerði dóttur Glúms Geirasonar. Þeirra son var Helgu-Steinarr (-Steinn Þ). Prándr mjóbeinn átti dóttur Gils skeiðarnefs. Þeirra dóttir var Þórnara, er átti Hrólfr son Helga ins magra. Þorbjörg knarrarbringa var önnur dóttir Gils skeiðarnefs. Hana átti Jörundr (Þ). Herfiðr (-finnr Þ) hét son hans, er bjó í Króksfirði.

1) Sbr. Þorsfirðingas. 1. kap.

2) Sbr. Þ 195.

Ketill ilbreiðr nam Berufjörð, son Þorbjarnar tálkna. Hans dóttir var Þórarinn, er átti Hergils hnappass, sem fyrr er ritat.

Úlfr inn skjálgi¹⁾ son Högna ins hvíta fór af Rogalandi fyrir ófriði Haralds ins hárfagra til Íslands ok nam land á milli Berufjarðar ok Þorskafjarðar, Reykjanes allt. Hann átti Björgu dóttur Magr-Helga. Þeirra synir voru Atli inn rauði, er átti Þorbjörgu dóttur Steinólfs ins lága. Þeirra son var Már, er átti Þorkötu dóttir Hergils hnappass. Hans son var Ari, er Reyknesingar eru frá komnir, faðir Þorgils föður Ara föður Hallberu móður Þorgils föður Hallberu móður Haralds föður Þuríðar móður Hallberu, er Markús Þórðarson átti. Jörundr var annarr son Úlfs. Hann átti Þorbjörgu knarrarbringu. Þeirra dóttir var Þjóðhildr, er átti Eiríkr inn rauði, er nam Grænland. Síðar átti Þorbjörgu Þorbjörn inn haukdælski bróðir Jórunnar Bjarnardóttur, er átti Höskuldr í Laxárdal.²⁾

Úlfr inn skjálgi son Högna ins hvíta nam Reykjanes allt milli Þorskafjarðar ok Hafráfells.

Úlfr inn skjálgi son Högna ins hvíta fór af Rogalandi fyrir ófriði Haralds ins hárfagra til Íslands ok nam land á milli Berufjarðar ok Þorskafjarðar, Reykjanes allt (milli Þorskafjarðar ok Hafráfells segir Hauksbók)

1) Sbr. Þorskfirðingas. 1. kap.

2) Sbr. S 104, P 167, 184.

S H Þ

Hann átti Björgu dóttur Eyvindar austmanns, systur Helga *ins* (S) magra. Peirra son var Atli inn rauði, er átti Þorbjörgu *systur* (dóttur Þ) Steinólfs *ins* lága. Peira son var Már á Hólum. *Hann* (er H Þ) átti Þorkötlu dóttur Hergils hnapprass. Peirra son var Ari, *er Reyknesingar eru frá komnir* (Þ). Hann varð *sæbafi* (sæfari H) til Hvíttramannalands. Þat kalla sumir Írland it mikla. Þat liggr vestr í haf nær *Írlandi* (sic) (Vindlandi H Vínlandinu Þ) *inu* (S H) góða. Þat er kallat VI dægra sigling vestr frá Írlandi. Þaðan náði *Ari ei* (ei Ari H) á brott at *fara* (koma Þ) ok var þar skírðr. Þessa sögu (Frá þessu H Þ) sagði fyrst Hrafn Hlymreksfari, er lengi hafði verit í Hlymreki á Írlandi. Svo kvað Þorkell Gellisson (Geitisson H Þ) segja íslenzka menn, þá er heyrt höfðu *frá* (S) segja¹⁾ Þorfinn *jarl* (H Þ) í Orkneyjum, at Ari hefði kenndr verit á Hvíttramannalandi *ok* (S H) *náði* (næði H) eigi brutt at fara, en var þar vel virðr. Ari átti Þorgerði dóttur Álfs *úr* (í H Þ) Dölum. Peirra *son var* (synir Þ) Þorgils *ok* (S H) Guðleifr ok Illugi. *Þat er Reyknesinga(ætt (kyn H) (S H).*

Þ

Þorgils var faðir Ara föður Hallberu móður Þorgils föður Hallberu móður Haralds föður Þórríðar móður Hallberu, er Markús Þórðarson átti. . . .

S Þ

Jörundr *bét* (var annarr Þ) son Úlfs *ins* skjálga. Hann átti Þorbjörgu knarrarbringu. Peirra dóttir var Þjóðhildr, er átti Eiríkr *inn* (Þ) rauði, *er nam Grænland* (Þ). Peirra son Leifr *inn* heppni á Grænlandi. *Síðar átti Þorbjörgu Þorbjörn inn haukdælski, bróðir Jörunnar Bjarnadóttur* (sic), *er átti Höskuldr í Laxárdal* (Þ). Jörundr hét son Atla *ins* rauða.

1) „frá segja“ vantar í H.

Hann átti Þórdísi dóttur *Þorgeirs* (Þorgils Þ) suðu. Þeirra dóttir var Ottkatla, er átti Þorgils *Kollsson* (Kallsson Þ). Jörundr var *ok* (S) faðir Snorra.

M 36

Hallsteinn son Þórólfs Mostrarskeggs nam Þorskafjarðarströnd ina nyrðri til móts við Úlf. Hann bjó á Hallsteinsnesi. Hans son var Þorsteinn surtr, vitr maðr. Hann fann fyrst sumarauka.

S 123 H 95 Þ 185

Hallsteinn son Þórólfs Mostrarskeggs¹⁾ nam *Þorskafjörð* (Þorskafjarðarströnd H Þorskafjarðarströnd ina nyrðri Þ) til móts við Úlf (Þ) ok bjó á Hallsteinsnesi. Hann blótaði *Þór* (H) þar (S Þ) til þess at *Þórr* (hann H) sendi honum öndvegis (-ugis H) súlur. *ok gaf þar til son sinn* (H Þ). Eftir þat kom tré á land hans, þat er (S) var *LXIII* (LXIII Þ) alna *langt* (H Þ) ok tveggja faðma digrt. Þat var haft til öndvegissúlna, ok *eru þar* (þar voru H Þ) af gervar öndvegissúlur²⁾ nær á hverjum bæ um *Þverfjörðuna* (Þverfjörðu H Þ). Þar heitir nú Grenitrésnes (-vík Þ), er tréit kom á land. Hallsteinn hafði herjat á *Skotland* (Skotlandi Þ) ok tók þar *þræla þá* (þá þræla H), er hann hafði út. *Þá sendi hann til saltgerðar í Svefneyjar. Þar höfðu þeir Hallsteins hæla bag farm* (þræla bag fram Þ) (S Þ) Hallsteinn átti *Ausku*³⁾ (Ósku H Ósk Þ) dóttur Þorsteins *rauðs* (H Þ). Þeirra son var (H Þ) Þorsteinn, er fann sumarauka.⁴⁾ *Þorsteinn surtr átti*⁵⁾ *Þeirra son var Þórarinn, en dóttir Þórdís, er átti Þorkell trefill, ok Ósk, er átti Steinn mjöksiðlandi. Þorsteinn hvíti hét son þeirra. Sámr hét son Þorsteins surts óskilgetinn.*

1) Sbr. Eyrbyggjas. 6. kap, Þorskfs. 1. kap.

2) Eyða fyrir súlur í S.

3) Þ. e. Ósk.

4) Þ á spássíu: Þorsteinn fann sumaraukann. Hann var vitr maðr s(egir) Landn.

5) Eyða fyrir nafninu bæði í S og Þ. Svo er og í Sk. 101.

Hann deildi um arf Þorsteins við Trefil, því at hann vildi halda í hendr börnum Þórarins (S Þ).

M 37

Þorbjörn hét maðr, er nam Grónes (ok)¹⁾ Djúpafjörð til móts við Hallstein (ok) Gufu. Hans son var Kollr, er átti Þuríði Þórisdóttur Hallaðarsonar Rögnvaldssonar jarls. Son Kolls var Þorgils, er átti Oddkötlu Jörundardóttur Atlasonar ins rauða. Jörundr átti Þórdísi Þorgeirsdóttur. Son Þorgils var Jörundr, er átti Hallveigu Oddadóttur Yrjarsonar (sic). Þeirra son var Snorri, er var kynsæll ok átti margt barna.

S 124 H 96 P 186

Þorbjörn loki hét maðr, son Böðmóðs *úr skut* (utskut Þ). Hann fór til Íslands ok nam Djúpafjörð ok Grónes (Gróunes Þ) *til Gufufjarðar* (til móts við Hallstein ok Gufu Þ). Hans son var Þorgils á Þorgilssstöðum í Djúpafirði faðir Kolls, er átti Þuríði Þórisdóttur Hallaðarsonar jarls, Rögnvaldssonar *Mærajarls* (S Þ).

S H

Þorgils var son þeirra. Hann átti *Oddkötlu* (Otkötlu H) dóttur Jörundar Atlasonar ins rauða. Þeirra son var *Jómundr* (Jörundr H). Hann átti Hallveigu dóttur Odda Ýrasonar ok Ketils gufu. Snorri var Jörundar son. *Hann* (er H) átti Ásnýju dóttur Víga-Sturlu. Þeirra son var Gils, er átti Þórdísi Guðlaugsdóttur ok dóttur Þorkötlu Halldórsdóttur Snorrasonar goða. En son Gils *var Þórðr* (S). *Hann* (er H) átti Vigdísi Svertingsdóttur. Þeirra son var *Sturla í Hvammi* (Hvamm-Sturla H).

P

Son Kolls var Þorgils, er átti Otkötlu dóttur Jörundar Atlasonar ins rauða. Jörundr átti Þórdísi Þorgeirsdóttur. Son Þorgils var Jörundr, er átti Hall-

1) Sbr. Þorskfirðingas. 1. kap.

veigu Oddadóttur Yrjarsonar Ketilssonar gufu. Son þeirra var Snorri inn kynsæli, er átti margt barna. Hans kona var Ásný dóttir Víga-Sturlu. Þeirra son var Gils, er átti Þórdísi Guðlaugsdóttur ok Þorkötlu Halldórsdóttur Snorrasonar goða. En son Gils var Þórðr, er átti Vigdísi Svertingsdóttur. Þeirra son var Hvamms-Sturla.

M 38

Gufi inn gamli nam Gufufjörð ok Skálanes allt til Kollafjarðar, sem fyrr er sagt, ok bjó í Gufudal.

S 125 H 97 Þ 187

Ketill gufa hét maðr *Örlygsson* (son *Örlygs* H) *Böðvarssonar* *Vígsterkssonar*. *Örlygr* átti *Signýju* *Óblauðsdóttur*, systur *Höгна* ins hvíta. Ketill son þeirra kom *út* (til Íslands Þ) síð landnámatíðar.¹⁾ Hann hafði verið í vestrvíking ok haft (*úr*) *vestrvíking* (af Írlandi H Þ) þræla 12 (Þ) írska. Hét einn Þormóðr, annarr Flóki, *þriði* (S H) *Kon* (Kóri H Þ), *fjórði* (ok H) Svartr ok Skorrar tveir. Ketill tók Rosmhvalanes. Sat hann *þar* (H Þ) inn fyrsta vetr at Gufuskálum. En um vorit fór hann inn á nes ok sat á (at H) Gufunesi annan vetr. Þá hlupu þeir Skorri inn eldri ok Flóki *frá honum* (á brott H Þ) með konur tvær ok fé mikit. Þeir voru á laun í *Skorradal* (S) í Skorraholti. En þeir voru drepnir í Flókadal ok Skorradal. Ketill fékk engan bústað á *Nesjum* (Nesinu Þ) ok fór hann inn í Borgarfjörð *at leita sér at bústað* (H) ok *sat* (var Þ) inn þriðja vetr *at* (á H) Gufuskálum við Gufá. *Inn fjórða vetr var* (sat Þ) *hann á Snjófellsnesi at Gufuskálum* (H Þ) ok (Þ) snemma um vorit fór hann *vestr* (inn H) í Breiðafjörð *at leita sér landa* (at bústað H lands Þ). *Þar* (þá H Þ) var hann á Geirmundarstöðum ok bað Ýrar dóttur Geirmundar *ok gat* (S) *ok fékk hennar* (H). Vísaði *hann* (Geirmundr H Þ) þá Katli til landa fyrir vest-

1) Sbr. Þ 86.

an fjörð. *En meðan ketill var vestr, þá hljópu þrælur hans á braut* (Þrælur Ketils hljópu brott af Snjófellsnesi H Þ) ok komu fram um nótt á Lambastöðum. Þar bjó þá Þórðr son Þorgeirs lamba ok Þórdísar Inguarsdóttur (*systur (móðursystur Þ) Egils Skallagrímssonar* (S Þ). Þrælarnir báru þar (H Þ) eld at húsum ok brenndu Þórð inni ok hjón (hjú Þ) hans öll. Þeir brutu þar upp gervibúr (eitt búr H) ok tóku vöru mikla ok (í H) lausafé. *Síðan ráku þeir heim bross ok klyffjuðu* (S Þ). Þeir (ok H Þ) sneru á leið til Álftaness. Lambi inn sterki¹⁾ var (S) son Þórðar²⁾ kom af þingi um morgininn (*morguninn* H) (H Þ), þá er þeir voru farnir (nýfarnir (H Þ) á braut. Hann fór (ferr H) eftir þeim, ok drífa þá menn til af bæjum (menn með honum H Þ). En er þrælarnir sá (sjá H) þat (eftirförina Þ), hljóp sinn veg hverr þeirra (S Þ). Þeir tóku Kóra í Kóranesi (Kóru- Þ), en sumir gengu á sund. Svart tóku þeir í Svartsskeri, en (S H) Skorra í Skorrey fyrir Mýrum (S Þ), en Þormóð út (S Þ) í Þormóðsskeri. Þat er vika undan landi. *En er Ketill gufa kom aftr, þá fór hann vestr fyrir Mýrar ok var inn fjórða vetr á Snæfellsnesi at Gufuskálum* (S). *Hann nam síðan* (Ketill gufa nam H Þ) Gufufjörð ok Skálanes allt (Þ) til Kollafjarðar.

S Þ

Þau Ketill ok Ýri (Ýr Þ) áttu tvo sonu. *Var Þórhallr annarr* (Annarr var Þórhallr Þ) faðir Hallvarar, er átti Börkr son Þormóðar Þjóstarssonar. Annarr var Oddi, er átti Þorlaugu Hrólfsdóttur frá Ballará ok Þuríðar dóttur Valþjófs Örlygssonar frá Esjubergi.

H

Oddi var son þeirra Ketils ok Ýrar, er átti Þorlaugu Hrólfsdóttur frá Ballará ok Þuríðar dóttur Valþjófs Örlygssonar frá Esjubergi.

1) Eyða fyrir „sterki“ S Sk. 103 hefur orðið.

2) Eyða í S. Ætti að vera bann.

Kolli Hróaldsson nam Kollafjörð *allan* (M) ok Kvígandanes ok Kvígandafjörð. *Hann seldi ýmsum mönnum landnám sitt* (ok seldi landnám sitt ýmissum mönnum M). *Þá færði hann byggð sína, er hann kvongaðist* (M).

Hofkolli Hróaldsson nam Kollafjörð ok Kvígandanes (P)¹⁾ ok Kvígandisfjörð²⁾ (Kvíganda- P) ok seldi ýmsum (ýmissum P) mönnum landnám sitt, *en* (er P) hann fór í Laxárdal á Höskuldsstaði, *er hann kvongaðist* (P). Hann var *síðan* (P) kallaðr Dala-Kollr. *Hans son* (son hans P) var Höskuldr, er átti Hallfríði dóttur Bjarnar, er nam Bjarnarfjörð³⁾ fyrir norðan Steingrímsfjörð. Þeirra son *var* (H) Þorlákr (-leikr P) faðir Bolla, er átti Guðrúnu Ósvífrsdóttur (Ósvífs- P).

Rútr⁴⁾ hét son Þórólfs sparrar, er út kom með Örlygi. Hann var kallaðr Nesja-Knjúkr. Hann nam nes öll til Barðastrandar frá Kvígandafirði ok bjó⁵⁾ Annarr son Knjúk(s) var Einarr faðir Steinólfs föður Salgerðar móður Bárðar svarta. Þóra hét dóttir Knjúks, er átti Þorvaldr son Þórðar Víkingssonar. Þeirra son var Mýra-Knjúkr faðir Þorgauts föður Steinólfs föður Höllu móður Steinunnar móður Hrafns á Eyri. Knjúkr átti Eyju⁶⁾ dóttur Ingjalds Helgasonar⁷⁾ magra. Þeirra son var Eyjólfur faðir Þorgríms Kötusonar. Glúmr átti fyrr Kötlu, ok var þeirra dóttir

1) Sk. 104. bls. eftir A M 104, en B. J. hefur haft „Kvígandanes“ úr S, en ekki H, eins og hann segir.

2) P á spássíu: Hauksbók Kollafjörðr ok Kvígandaf.

3) Sbr. S 104, 105, P 167, 168.

4) Svo. Misritun fyrir Knjúkr.

5) Eyða fyrir c. línufjórðungi. Svo er og í Sk. 104.

6) Skr „Eviu“.

7) Skr. „Hrólf(s)sonar“.

Þorbjörg kolbrún, er Þormóðr orti um. Steingrímur hét son Þorgríms faðir Yngvildar, er átti Úlfhéðinn á Víðimýri.

M 40

Nesja-Knjúkr son Þórólfs sparrar nam allt á milli Kvígandafjarðar (ok) Kjálkafjarðar. Hann átti Eyju Ingjaldsdóttur Magr-Helgasonar. Þeirra synir voru Einarr (ok) Eyjúlfr faðir Þorgeirs Kötlusonar. Stjúp-dóttir Eyjólfssonar var Þorbjörg Glúmsdóttir, er kölluð var Kolbrún, er Þormóðr orti um Kolbrúnarskáld. Einarr var faðir Steinólfs birtings föður Falgerðar móður Bárðar ins svarta. Dóttir Nesja-Knjúks var Þóra móðir Mýra-Knjúks föður Þorgauts föður Steinólfs föður Höllu móður Rafns (ok) Herdísar, er átti Hallr prestur Gizurarson.

H 99

Knútr son Þórólfs sparrar er kallaðr Nesja-Knútr. Hann nam nes öll til Barðastrandar frá Kvígandafirði. Hann átti Eyju dóttur Ingjalds Helgasonar ins magra. Þeirra börn Einarr, faðir Steinólfs birtings föður Salgerðar móður Bárðar ins svarta, ok Eyjólfr, er var stjúpfaðir Þorbjargar kolbrúnar Glúmsdóttur, er Þormóðr orti um

P 189

Nesja-Knjúkr¹⁾ son Þórólfs sparrar, er út kom með Örlýgi, nam allt á milli Kvígandafjarðar ok Kjálkafjarðar (hann nam nes öll til Barðastrandar frá Kvígandafirði ok bjó í Kollsvík). Hann átti Eyju dóttur Ingjalds Helgasonar ins magra. Þeirra börn Einarr faðir Steinólfs birtings föður Salgerðar móður Bárðar ins svarta. Annarr son Knjúks var Eyjólfr, er var faðir Þorgeirs Kötlusonar. Stjúp-dóttir Eyjólfssonar var Þorbjörg Glúmsdóttir, er kölluð var Kolbrún ok Þormóðr orti um Kolbrúnarskáld.

1) Á spássíu: Knútr segir önnur bók. Hauksbók.

Þorgrímr var ok Eyjólfsson faðir Yngvildar, er átti Úlfhéðinn á Víðimýri, ok Þóra (Dóttir Nesja-Knjúks var Þóra Þ) móðir Mýra-Knjúks í Dýrafirði. Hann var faðir Þorgauts föður Steinólfs föður Þorkels (H) ok Höllu¹⁾ móður Steinunnar móður Rafns Sveinbjarnarsonar ok Herdísar, er átti Hallr Gizurarson lögmanns (lögmaðr Þ).²⁾ Dóttir Rafns var Steinunn móðir herra Rafns ok Höllu (H) ok Herdís,³⁾ er Svarthöfði Dugfússon átti. Þeirra son Óli, er átti Salgerði Jónsdóttur. Þeirra dóttir Steinunn, er Haukr Erlendsson átti.

S 128 P 190

Geirsteinn kjálki nam Kjálkafjörð ok Hjarðarnes (*Herdísarnes segir annar*) (P) með ráði Knjúks. Hans son var Þorgils, er átti Þóru dóttur Vestars af Eyri. Þeirra son var Steinn inn danski. Hann átti Hallgerði Örnólfsdóttur Ármóðssonar ins rauða. Örnólfr átti Vigdís dóttur Þorgils.⁴⁾ Vigdís hét dóttir Steins *ins danska* (S) ok Hallgerðar, er átti Illugi Steinbjarnarson. Þeirra dóttir var Þórunn móðir Þorgeirs (Þorgils Þ) langhöfða föður Þorfinns ábóta (P).

M 41 H 100

Eysteinn eða (M) Geirsteinn kjálki nam Kjálkafjörð ok Hjarðarnes með ráði Knjúks (H). Hans son var Þorgils faðir Steins *ins danska* föður Vigdísar móður Þórunnar móður Þorgeirs föður Þorfinns ábóta.

M 42

Geirleifr son Eiríks Högnasonar ins hvíta nam Barðaströnd alla á milli Vatnsfjarðar ok Berghlíða. Hans son var Oddleifr faðir Gests *ins fróða*.

1) Þ á spássíu: Höllu móður Rafns ok Herdísar, er átti Hallr prest, segir Landnáma.

2) Þ á spássíu: Hallr Gizurarson lögmaðr, en prest, s(egir) Landnámab.

3) Ætti að vera: *Herdísar* (Sbr. Bps. I. 676, Sturl. II. 340).

4) Eyða í S fyrir „Þorgils“. Það finnst aðeins í P.

Gróa in kristna var dóttir Geirleifs móðir Helga föður Ósvífrs föður Guðrúnar móður Bolla föður Herdísar móður Koðrans föður Herdísar móður Álfeidar móður Þorláks föður Ketils prests föður Helgu, er átti Snorri Markússon.

S 129 H 101 P 191

Geirleifr son Eiríks Högnasonar ins hvíta nam Barðaströnd *alla* (P) milli Vatnsfjarðar ok Berghlíða. Hann var faðir þeirra Oddleifs ok Helga skarfs. Oddleifr var faðir Gests ins spaka ok Þorsteins ok Æsu, er átti Þorgils son Gríms *úr* (í H) Grímsnesi.

H

Börn Gests voru þau Þórðr ok Halla, er Snorri Dala-Álfsson átti. Þorgils var son þeirra. Önnur dóttir Gests var Þórey, er Þorgils átti. Þórarinn var son þeirra faðir Jódísar móður Illuga föður Birnu móður Eyvindar föður Steingríms föður Helgu móður Jórunnar móður Hauks Erlendssonar. Geirleifr átti Jóru dóttur Helga. Þorfiðr hét III. son Geirleifs. Hann átti Guðrúnu Ásólfsdóttur. Þorsteinn Oddleifsson var faðir Ísgerðar, er átti Bölverkr son Eyjólfss ins grá. Þeirra son Gellir lögmaðr. Véný var enn dóttir Þorsteins móðir Þórðar Krákunefs.

S P

Þeirra synir voru þeir Jörundr í Miðengi ok Þórarinn at Berufelli (-felli P). *Gestr átti 1)* voru þeirra börn (Börn Gests voru þau P) Þórðr ok Halla, er *Skorri*²⁾ (Snorri P) Dala-Álfsson átti. Þorgils var son þeirra. Önnur dóttir Gests var Þórey, er Þorgils átti. Þórarinn var son þeirra faðir Jódísar móður Illuga föður Birnu móður *Illuga ok Arnórs ok* (S) Eyvindar föður *Steingríms föður Helgu móður Jórunnar móður Hauks Erlendssonar lögmanns. Þeir voru ok synir Birnu Illugi ok Arnórr* (P). . . .

1) Eyða í S sem svarar línuþriðjungi. Nafn konu Gests er ekki í öðrum handr landnámabóka.

2) Misr. fyrir Snorri.

P

Gróa in kristna¹⁾ var dóttir Geirleifs móðir Helga föður Ósvífts föður Guðrúnar móður Bolla föður Herdísar móður Koðrans föður Herdísar móður Álfheiðar móður Þorláks föður Ketils prests föður Helgu, er átti Snorri Markússon.

S P

Helgi *skerápr* (skarfr P) var faðir Þorbjargar móður (S) *Kötl*u (kötl P), er átti Þorsteinn Sölmundarson. Þeirra synir Refr í Brynjudal ok Þórðr faðir Illuga föður Hróðnýjar, er *Þorgrímr* (Steingrímr P) sviði átti. Þórdís hét *önnur* (ein P) dóttir Helga *skeráps* (skarfs P), er átti Þorsteinn Ásbjarnarson úr Kirkjubæ *austan* (austr P). Þeirra son var Surtr faðir Sighvats lögmanns. Geirleifr átti *Jóru* (Jórunni P) *Helgadóttur* (dóttur Helga P). Þorfinnr hét inn þriði son Geirleifs. Hann átti Guðrúnu Ásólfadóttur. Ásmundr hét son þeirra. Hann átti Hallkötl dóttur Bjarnar Márssonar *Ásmundarsonar* (Ásmunds- P). *Hlenni* (Hleinn P) hét son þeirra. Hann átti *Æsileifu* (Ægileifu P) dóttur Þorsteins Kröflusonar. Þorfiðr (-finnr P) var son þeirra faðir Þorgeirs langhöfða. Þorsteinn Oddleifsson var faðir Ísgerðar, er átti Bölverkr son Eyjólfss ins grá. Þeirra son Gellir lögsögumaðr. Véný var enn dóttir Þorsteins móðir Þórðar krákunefs. Þaðan eru Krákneflingar komnir.

S 130 M 43 H 102 P 192

CAPITUL (H).

Ármóðr inn rauði Þorbjarnarson *fóstrfaðir* (fóstbróðir H M P) Geirleifs nam Rauðasand. Hans synir voru *þeir* (S H P) Örnólf, er *fyrir var getit* (M P), ok Þorbjörn faðir Hrólfs ins rauðsenzka.

1) Á spássíu: Landnáma.

S 131 H 103

Þórólfr spörr kom út með Örlygi ok nam Patreksfjörð fyrir vestan ok víkr fyrir vestan Barð, nema Kollsvík. Þar bjó Kollr fóstbróðir Örlygs. Þórólfr nam ok fyrir sunnan Barð *ok bjó at Hvallátrum* (S). Þeir Nesja-Knjúkr ok Ingólfr inn sterki ok Geirþjófr voru synir Þórólfs sparrar. Þórarna var dóttir Ingólfs, er Þorsteinn átti¹⁾ *Oddleifsson* (Oddleifsson átti H).

M 44 P 193

Þórólfr spörr kom út með Örlygi ok nam Patreksfjörð allan fyrir vestan ok víkr IIII fyrir norðan Barð ok hina V. (aðra? Þ) Keflavík fyrir sunnan Barð, *nema Kollsvík. Þar bjó Kollr fóstbróðir Örlygs. Þórólfr bjó at Hvallátrum* (P). *Hans synir voru Nesja-Knjúkr, Ingólfr inn sterki ok Geirþjófr* (Þeir Nesja-Knjúkr ok Ingólfr inn sterki ok Geirþjófr voru synir hans Þ). *Þórarna var dóttir Ingólfs, er Þorsteinn Oddleifsson átti* (P).

S 132 H 104

Þorbjörn talkni ok Þorbjörn skúma synir Böðvars (S) blöðruskalla komu út með Örlygi. Þeir námu Patreksfjörð hálfan ok Talknafjörð allan til Kópaness.

M 45 P 194

Þorbjörn talkni ok Þorbjörn skúma synir Böðvars blöðruskalla námu Talknafjörð ok Patreksfjörð hálfan *Þeir höfðu enn fylgt Örlygi til Íslands* (þeir komu út með Örlygi ok námu allt Kópanes Þ).

S 133 H 105 P 195

Ketill ilbreiðr²⁾ son Þorbjarnar talkna nam Dali alla frá Kópanesi til

1) „átti“ v. S.

2) Sbr. P 183.

Dufansdal (Dufgans- Þ). Hann gaf Þórörnu dóttur sína Hergilsi hnapp-rass. Réðst *hann* (Ketill H Þ) þá suðr í (á Þ) Breiðafjörð ok nam Beru-fjörð hjá Reykjanesi.

M 46

Ketill ilbreiðr son Talkna nam Dali alla fyrir norðan Kópanes inn til Dufansdals. Hann nam síðan Berufjörð hjá Reykjanesi.

M 47

Örn hét maðr ágætr. Hann varð missátttr við Hákon jarl Grjótgarðs-son ok fór af því til Íslands (ok) nam Arnarfjörð allan, áðr Örlygr kæmi út.

S 134 H 106 Þ 196

Örn¹⁾ hét maðr ágætr. *Hann var frændi Geirmundar heljarskinns* (S Þ). Hann fór af Rogalandi fyrir ofríki Haralds konungs.²⁾ Hann nam *land í Arnarfirði svo vítt sem hann vildi* (Arnarfjörð allan H Arnarfjörð allan svo vítt sem hann vildi Þ), *áðr Örlygr kæmi út* (Þ). Hann sat um vetrinn á Tjaldanesi, því at þar gekk *ei sól af um skammdegi* (sól á því um skammdegit Þ).

M 48

. . . . r d feldr son Gríms loðin a sátttr við Harald konung hárfagra ok fór af vetr inn fyrsta í Dufansdal (h)afði t ar í Tjalda v vorit eftir key ar hun-angsilmr úr á milli Langa³⁾

1) Sbr. Þ 281.

2) Þ á spássíu: Hann varð missátttr við Hákon jarl Grjótgarðsson, segir Landn., ok fór af því til Íslands.

3) Hér þrýtur M.

Án rauðfelldr son Gríms loðinkinna úr Hrafnistu ok *son* (S P) Helgu dóttur Ánar bogsveigis varð missáttr við Harald konung *inn hárfagra* (S P) ok fór því úr landi í vestrvíking. Hann herjaði á Írland ok fekk þar Grelaðar¹⁾ dóttur Bjartmars jarls. Þau fóru til Íslands ok komu í Arnarfjörð vetri síðar en Örn. Án var inn fyrsta vetr í Dufansdal. Þar þótti Grelöðu¹⁾ illa *ilmat* (ilma H) úr jörðu. Örn spurði til Hámundar heljar-skinns *frænda síns norðr í Eyjafirði* (norðr í Eyjafirði frænda síns H) *ok fýstist hann þangat* (S P). Því seldi hann Áni rauðfeld lönd öll milli Langaness ok Stapa. *Án* (Hann H) gerði bú á Eyri. Þar þótti Grelöðu hunangsilmr úr grasi. *Dufan var leysingi Ánar. Hann bjó eftir í Dufansdal* (Dufani þræli sínum gaf *Án* (hann P) Dufansdal H P). *Þar bjó hann síðan* (P). Bjartmarr var son Ánar faðir Végesta tveggja ok Helga föður *Þuríðar arnkötlu* (Þuríðar ok Arnkötlu H), *er átti Hergils. Þeirra dóttir var Þuríðr arnkatla, er átti Helgi Eyþjófsson* (S P). Þórhildr var dóttir Bjartmars, er átti Vésteinn Végeirsson. *Vésteinn ok Auðr* (ok Auðr ok Vésteinn H) voru börn þeirra. Hjallkár var leysingi Ánar. Hans son var Björn þræll Bjartmars. Hann gaf Birni frelsi. Þá græddi hann fé, *en* (S P) Végestr vandaði um ok lagði hann spjóti í gegnum, en Björn laust hann með grefi til bana.

S 136

Geirþjófr Valþjófsson nam land í Arnarfirði, Forsfjörð, Reykjarfjörð, Trostansfjörð, Geirþjófsfjörð ok bjó í Geirþjófsfirði. Hann átti Valgerði dóttur Úlfs ins skjálga. Þeirra son var Högni. Hann átti Auði dóttur Ólafs jafnakolls ok Þóru Gunnsteinsdóttur. Atli var son þeirra. Hann átti Þuríði Þorleifsdóttur Eyvindarsonar knés ok Þuríðar rymgyltu. Þor-

1) Gélaðar P.

2) Geirlöðu S.

leifr átti Gró dóttur Þórólfs brækis. Höskuldr var son Atla faðir¹⁾ Bárðar ins svarta.

H 108 P 198

Geirbjófr Valþjófsson nam enn land í Arnarfirði, Forsfjörð (Furs- Þ), Reykjarfjörð, Trostansfjörð,²⁾ Geirþjófsfjörð ok allt Langanes ok bjó í Geirþjófsfirði. Hann átti Salgerði dóttur Úlfs ins skjálga. Þeirra son var (Þ) Högni faðir Atla föður Höskulds föður Atla föður Bárðar svarta föður Sveinbjarnar föður Rafns föður Steinunnar móður herra Rafns. . . .

P

Högni átti Auði dóttur Ólafs hrafnakolls ok Þóru Gunnsteinsdóttur. Atli son Högna átti Þuríði Þorleifsdóttur Eyvindarsonar kyns ok Þuríðar rymgyltu. Þorleifr átti Gró dóttur Þórólfs brækis.

S 137

Eiríkr hét maðr, er nam Dýrafjörð ok Sléttanes til Stapa ok til Háls ins ytra í Dýrafirði. Hann var faðir Þorkels föður Þórðar föður Þorkels föður Steinólfs föður Þórðar föður Þorleifar móður Þorgerðar móður Þóru móður Guðmundar gríss. Þorleif var móðir Líny (sic) móður Cecilíu móður Bárðar ok Þorgerðar, er átti Björn inn enski. Þeirra börn voru þau Arnis ábóti ok Þóra, er átti Ámundi Þorgeirsson.

H 109 P 199

Eiríkr hét maðr, er nam Keldudal fyrir sunnan (H) Dýrafjörð ok Sléttanes til Stapa í Arnarfirði, en til Háls ins (Hálsins Þ) ytra í Dýrafirði. Hann var faðir Þorkels föður Þórðar föður Þorkels föður Steinólfs föður Þórðar föður Þorleifar móður Þorgerðar (Þ) móður Þóru móður Guðmundar gríss.

¹⁾ Sbr. H 108, P 198.

H

er átti Solveigu dóttur Jóns Loftssonar. Þeirra börn voru Magnús goði ok Þorlákr faðir Árna biskups ok Þóra móðir Gizurar jarls.

P

Þorleif var móðir Línu móður Sesselíu móður Bárðar ok Þorgerðar, er átti Björn inn enski. Þeirra börn voru þau Arnis ábóti ok Þóra, er átti Ámundi Þorgrímsson. Guðmundr gríss átti Solveigu dóttur Jóns Loftssonar. Þeirra börn voru Magnús goði ok Þorlákr faðir Árna biskups ok Þóra móðir Gizurar jarls.

S 138 H 110 P 200

Vésteinn son Végeirs bróðir Vébjarnar Sygnakappa nam land milli Hálsa í Dýrafirði ok bjó í Haukadál. Hann átti Þórhildi Bjartmarsdóttur. *Þeirra börn Vésteinn ok Auðr* (S P). Þorbjörn súrr kom út at nær (P) albyggðu landi. Honum gaf Vésteinn hálfan Haukadál.

S

Hans synir voru þeir Gísli ok Þorkell ok Ari, en dóttir Þórdís, er Þorgrímr átti. Þeirra son Snorri goði. Síðan átti Þórdísi Börkr inn digri. Þeirra dóttir Þuríður, er átti Þorbjörn digri, en síðar Þóroddr skattkaupandi. Þeirra son var Kjartan at Fróðá.

H P

Hans börn voru þau Gísli, er átti Auðr *Vésteinsdóttir* (Vestmars- P), ok Þorkell, er átti Sigríði Sléttu-Bjarnardóttur. *Ok Ari var þriði son Þorbjarnar* (P). *Ok* (Dóttir hans var P) Þórdís, er átti Þorgrímr Þorsteinson. Þeirra son Snorri goði. *Síðan átti Þórdísi Börkr inn digri. Þeirra dóttir Þuríðr, er átti Þorbjörn digri, en síðar Þóroddr skattkaupandi. Þeirra son var Kjartan at Fróðá* (P).

Dýri hét maðr *ágætr*. *Hann* (er H) fór af Sunnmæri til Íslands at ráði Rögnvalds jarls, *en fyrir ofríki Haralds*¹⁾ *konungs hárfagra* (S P). Dýri (Hann H) nam Dýrafjörð ok bjó at Hálsum. Hans son var Hrafn, *er bjó* (H P) á (at P) Ketilseyri, faðir Þuríðar, er átti Vésteinn Vésteinson. Þeirra *synir* (son H) Bergr ok Helgi.

Þórðr hét maðr Víkingsson, er flestir kalla verið hafa son Haralds konungs hárfagra. *Hann fór til Íslands* (P). Honum gaf Dýri land milli Þúfu á Hjallanesi ok Jarðfallsgils.

H

ok bjó í Alviðru. Hann átti Þjóðhildi systur Helga magra. Þeirra son var Þorkell kappi inn auðgi, er þar bjó síðan. Hans son var Þórðr örvend ok Eyjólfur faðir Gísla, er átti Hallgerði dóttur Vermundar ins mjóva. Þeirra son Brandr faðir Guðmundar prests í Hjarðarholti föður Magnúss prests. Þorvaldr hvíti hét annarr son Þórðar Víkingssonar. Hann átti Þóru Knjúksdóttur. Þeirra son Þórðr hvíti eða örvönd, er átti Ásdísi Þormóðsdóttur móður Úlfs stillara. Dóttir Þórðar örvandar Ottkatla, er átti Sturla Þjóðreksson. Þeirra son Þórðr, er átti Ha(II)beru dóttur Snorra goða. Ásný var dóttir Sturlu, er Snorri Jörundarson átti. Þeirra dóttir Þórdís móðir Höskulds læknis föður Margrétar móður Þorfinns ábóta.

Þórðr hét maðr Víkingsson eðr son Haralds konungs hárfagra. *Hann*²⁾ fór til Íslands ok nam land milli Þúfu á Hjallanesi ok Jarðfallsgils.

1) Haraldar S.

2) „Hann“ vantar í handr.

Hann bjó í Alviðru. Þórðr (ok Þ) átti Þjóðhildi dóttur Eyvindar austmanns, systur Helga ins magra. Þorkell Alviðrukappi ok inn auðgi var son þeirra (Þeirra son var Þorkell Alviðrukappi inn auðgi, er þar bjó síðan Þ) Hann átti') Þórðr hét son þeirra örvöndr (Þ). Annarr Eyjólfir faðir Gísla, er átti Hallgerði Vermundardóttur (dóttur Vermundar Þ) ins mjóva. Þeirra son var Brandr faðir Guðmundar prests í Hjarðarholti faðir Magnúsar prests (Þ). En dóttir Þóra, er átti Brandr Þórhaddsson. Þeirra börn (dóttir Þ) Steinvör móðir Rannveigar móður Sæhildar, er Gizur átti. Helgi hét annarr son Eyjólfss. Hans börn voru þau Ólafr ok Guðleif, er *Fjarska-Fiðr* (Fiska-Finnr Þ) átti. Þorvaldr hvíti hét annarr son Þórðar Víkingssonar. Hann átti Þóru dóttur Nesja-Knjúks. Þeirra son var Mýra-Knjúkr faðir Þorgauts föður Steinólfs, er átti Herðísi Tindsdóttur. Þeirra börn voru þau Þorkell á Mýrum ok Halla, er átti Þórðr Oddleifsson. Annarr son Þorvalds hvíta var Þórðr örvöndr, er (Þórðr hvíti eða örvöndr son Þorvalds hann Þ) átti Ásdísi Þorgrímsdóttur Harðrefssonar (Hörð- Þ) Móðir Ásdísar var Rannveig dóttir Grjótgarðs Hlaðajarls. Ásdís var móðir Úlfs stallara, en systir Ljótis ins spaka ok Halldísar, er Þorbjörn Þjóðreksson átti. Dóttir þeirra Þórðar örvöndar var Ottkatla, er átti Sturla Þjóðreksson. Þeirra son Þórðr, er átti Hallberu dóttur Snorra goða. Þeirra dóttir Þuríðr, er átti Hafliði Mársson. Snorri var son Þórðar Sturlusonar, er átti Oddbjörgu dóttur Gríms Loðmundarsonar. Þeirra börn voru þau Flugu-Grímr ok Hallbera, er *Mág-Snorri átti* (átti Magnús, Snorri átti Óleif²⁾ Þ). Dætr Sturlu voru VI. Ein var Ásný, er Snorri Jörundarson átti. Þeirra dóttir Þórdís móðir Höskulds læknis. Son þeirra Snorra ok Ásnýjar var Gils faðir Þórðar föður Sturlu í Hvammi. *Höskuldr læknir var faðir Margrétar móður Þorfinns óbóta* (Þ).

1) Eyða fyrir nafninu bæði í S og Þ. Svo er og Sk. 110.

2) Textabrenglun einhvers konar. „Magnús, Snorri“ = Mág-Snorri?

S 141 H 113 P 203

Ingjaldr Brúnason nam Ingjaldssand milli Hjallaness ok Ófæru. Hann var faðir (son P)¹⁾ Harðrefs föður (S P) Þorgríms föður Þorbjarnar skúmu (H) föður þeirra (S H) Ljóts ins spaka, sem áðr var ritat.

S 142

Ljótr inn spaki bjó at Ingjaldssandi, son Þorgríms Harðrefssonar, en móðir hans var Rannveig dóttir Grjótgarðs jarls. Þorgrímr gagarr²⁾ var son Ljóts. Halldísi systur Ljóts átti Þorbjörn Þjóðreksson.

P 204

Ljótr inn spaki bjó á Ingjaldssandi, sonr Þorgríms Harðrefssonar, en móðir hans var Rannveig dóttir Grjótgarðs jarls. Þorgrímr gagarr²⁾ var son Ljóts. Hall³⁾ [systur Ingjalds föður Þorgríms föður Þorbjarnar skúm föður Ljóts] systur Ljóts átti Þorbjörn Þjóðreksson.

S P

En Ásdísi aðra systur Ljóts nam Óspakr Ósvífsson. Um þá sök sótti Ljótr Óspak til sektar. Úlfr hét son þeirra. Þann fæddi Ljótr upp (P). Grímr kögurr bjó á Brekku. Hans synir voru þeir Sigurðr⁴⁾ ok Þorkell, litlir menn ok smáir. Þórarinn hét fósterson Ljóts. Ljótr kaupir slátr at Grími til XX hundraða ok galt læk, er fell meðal landa þeirra. Sá hét Ósómi. Grímr veitti hann (honum P) á eng (eign P) sína ok gróf

1) Mísritun.

2) Svo.

3) Eyða fyrir nokkra stafi. Það, sem hér er í [], er aðeins í P.

4) Sigmundur Sk. 112.

land Ljóts. En hann gaf sök á því, ok var *jafnan* (Þ) fátt með þeim. Ljótr tók við austmanni í Vaðli. Sá lagði hug á Ásdísi. Gestr Oddleifsson sótti *haustboð* (heimboð Þ) til Ljóts. Þá kom þar Egill Völu-Steinsson ok bað Gest, at hann legði ráð til, at föður hans bættist helstrið, er hann bar um Ögmund son sinn. Gestr orti upphaf at Ögmundardrápu. Ljótr spurði Gest, hvat manna Þorgrímr gagarr mundi verða. Gestr kvat Þórarinn fóstra hans *frægan* (frægra Þ) mundu verða, ok bað Þórarin við *sea* (sjá Þ), at eigi vefðist hár þat um höfut honum, er lá á tungu hans. Óvirðing þótti Ljóti þetta ok spurði um *morguninn* (myrgininn Þ), hvat fyrir Þorgrími lægi. Gestr kvað Úlf systurson hans *mundu* (S) frægra verða. Þá varð Ljótr reiðr ok reið þó á leið með Gestu ok spurði: Hvat mun mér at bana verða? Gestr kvaðst ei *sea* (sjá Þ) örlög hans, en bað hann vera vel við nábúa sína. Ljótr spurði: Munu jarðlýsnar synir Gríms kögurs verða mér at bana? Sárt bítr soltin lús, kvað Gestr. Hvar mun þat verða? *kvað* (spurði Þ) Ljótr. Héðra nær, kvað Gestr. Austmaðr *reiddi Gest* (reið með Gestu Þ) á heiði upp ok studdi Gest á baki, er *hestr* (hestrinn Þ) rasaði undir honum. Þá mælti Gestr: Happ sótti þik nú, en brátt mun annat. Gættu, at þér verði þat eigi at óhappi. *Austmaðrinn* (Austmaðr sneri aftr ok Þ) fann grafsilfr, *en* (er Þ) hann fór heim ok tók af XX peninga ok ætlaði, at hann mundi feta til síðar. En er hann leitaði, fann hann eigi. En Ljótr fekk tekit hann, er hann var at *grefti* (greftu Þ) ok gerði af honum þrjú hundrut fyrir hvern pening. Þat haust var veginn Þorbjörn Þjóðreksson. Um vorit sat Ljótr at þrælum sínum á hæð einni. Hann var í kápu, ok var höttrinn lerkaðr um hálsinn, ok ein ermr á. Þeir Kögurssynir hljópu á hæðina ok hjoggu til hans báðir senn. Eftir þat snaraði Þorkell höttinn at höfði honum. Ljótr bað þá láta gott í búsíðum sínum. Ok hröpuðu þeir af hæðinni á götu þá, er Gestr hafði *riðit* (verit Þ) *með Ljóti* (Þ). *Par* (Þá Þ) dó Ljótr. Þeir Grímssynir fóru til Hávarðar halta. Eyjólfr grái veitti þeim öllum ok Steingrímur son hans.

S 143 H 115 P 205

Önundr Víkingsson, bróðir Þórðar í Alviðru, nam Önundarfjörð¹⁾ allan (H P) ok bjó á Eyri.

S 144 H 114 P 206

Hallvarðr súgandi var í orrustu móti Haraldi konungi í Hafrsfirði. Hann fór af þeim ófriði (S P) af Sætrum (af (á P) Hörðalandi (H P) til Íslands ok nam Súgandafjörð ok Skálavík til (Stiga (Stigagnúps P) ok bjó þar (S P).

S 145 H 116 P 207

Puríðr sundafyllir, ok Völu-Steinn son hennar, fór (fóru P) af Hálogalandi til Íslands ok nam (námu H P) Bolungavík (Bul- H), ok bjoggu í Vatnsnesi. Hún var því kölluð sundafyllir, at hún seiddi (seið H) til þess í hallæri á Hálogalandi, at hvert sund var fullt af fiskum (síld H P). Hún setti ok Kvíarmið á Ísafjarðardjúpi ok tók til á kollótta af hverjum bónda í Ísafirði. Synir Völu-Steins voru þeir Ögmundur ok Egill.

S 146 H 117 P 208

Helgi hét son Hrólfs úr (í P) Gnúpufelli. Hann var getinn austr (S P) ok var (H) upplenzkur at móðurætt ok vóx þar upp (H P). Helgi (Hann H P) fór til Íslands at vitja frænda sinna. Hann (ok P) kom í Eyjafjörð, ok var þar þá albyggt. Eftir þat vildi (vill H) hann utan ok varð hann (P) afturreka í Súgandafjörð (-firði P). Hann var um vetrinn (of vetr H) með Hallvarði. En um (of H) vorit fór hann at leita sér bústaðar. Hann fann fjörð einn (S P) ok hitti þar skutil í flæðarmáli. Þat kallaði hann Skutillfjörð (Skutils- H P). Þar (Ok P) byggði hann (þar P) síðan. Hans son var Þorsteinn ógæfa. Hann fór utan ok vó hirð-

1) Eyða fyrir „fjörð“ í S. Sk. 113 hefur orðið.

mann Hákonar jarls Grjótgarðssonar. En Eyvindr ráðgjafi *jarlsins* (jarls H) sendi *Þorstein* (hann H Þ) til *banda Vébirni* (Vébjarnar H Þ) Sygna-
trausta. Hann tók við honum, en Védís systir hans latti *þess* (Þorstein
Þ). Fyrir þat seldi Vébjörn *eigur* (eignir Þ) sínar ok fór til Íslands, *er*
hann treysti ei (*treystis ei til Þ*) *at halda manninn* (S Þ).

S 147 H 118 Þ 209

Þórólfr brækir nam sunnan Skutulsfjörð ok Skálavík ok bjó þar.

S 148 H 119 Þ 210

Eyvindr kné fór af Ögðum til Íslands ok Þuríðr *rúmgylta* (rymgylta
Þ) kona hans. Þau námu Álfafjörð ok Seyðisfjörð ok bjoggu þar. Þeirra
son var Þorleifr, er fyrr var getit, ok Valbrandr.

S Þ

faðir Hallgríms ok *Gunnars* (Gunnarr Þ)¹⁾ ok Bjargeyjar, er átti Há-
varðr halti. Þeirra son var Ólafr *bjarnylr* (Þ).

H

ok Bjargey, er átti Hávarðr halti. Þeirra son var Ólafr.

S 149 H 120 Þ 211

Geirr hét maðr ágætr í Sogni. Hann var kallaðr Végeirr, því at hann
var blóumaðr mikill. Hann átti mörg börn. *Vébjörn* (S Þ) *Svignakappi*
(Sygnakappi H Þ) var elztr *sona* (son Þ) hans ok (en H Þ) *Vésteinn ok*
(H Þ) *Vépormr*, *Vémundr ok* (H Þ) *Végestr ok Véporn* (Véörn Þ), en
Védís dóttir. *Eftir andlát Végeirs varð Vébjörn ósáttir við Hákon jarl, sem*
fyrir var getit (S Þ). *Því fóru þau systkin til Íslands* (Þau systkin fóru

1) Mun misritun fyrir „Gunnars“.

til Íslands H) Þau höfðu útivist *harða ok langa* (langa ok harða Þ). Þau (ok Þ) tóku um *haustit* (haust H) Hlöðuvík fyrir vestan Horn. Þá *gekk* (fékk H Þ) Vébjörn at blóti miklu. *Hann* (ok H Þ) kvað Hákon jarl *þann dag blóta* (blóta þann dag H Þ) *þeim til óþurftar* (til óþurftar þeim Þ). En er hann var at blótinu, eggjuðu bræðr hans hann til *brautfarar* (brottfarar H burtfarar Þ), ok *gáði hann* (gáðu þeir H) eigi blótsins, ok létu þeir út. Þeir brutu *þann* (hinn H) *sama* (H Þ) dag skip sitt undir hömrum miklum í illviðri. Þar komust þau *naudugliga* (nauduh H Þ) upp, ok gekk Vébjörn fyrir. Þat er nú köllut Sygnakleif.

S

En um vetrinn tók við þeim öllum Atli í Fljóti, þræll Geirmundar heljarskinns. En er Geirmundr vissi úrlausn Atla, þá gaf hann honum frelsi ok bú þat, er hann varðveitti. Hann varð síðan mikilmennr (sic).

H Þ

En um vetrinn tók við þeim öllum Atli í Fljóti (Þ) þræll Geirmundar heljarskinns ok bað þau engu launa vistina. Sagði Geirmund ekki vanta mat. En er Atli fann Geirmund, spurði Geirmundr, hví hann var svo djarfr at taka slíka menn upp á kost hans. Atli svaraði *því* (svo Þ), at þat *man* (mundi Þ) uppi, meðan Ísland *er* (væri Þ) byggt, hversu mikils háttar maðr *mundi vera* (muni verit hafa Þ), at einn *hans* (Þ) þræll þorði at gera slíkt *utan hans orðlofs* (að honum óaðspurðum Þ). Geirmundr svarar: Fyrir þetta þitt tiltæki skaltu þiggja frelsi ok bú þetta, er þú hefir varðveitt. *Ok varð Atli* (Atli varð Þ) síðan mikilmenni.

S H Þ

Vébjörn nam um vorit *eftir* (S Þ) land milli Skötufjarðar ok Hestfjarðar svo vítt sem hann *gengi* (gengr H) um á dag, ok því meir sem

hann kallaði Folaþót') (kallaðr er Folaþótr H). Vébjörn var vígamaðr mikill, ok er saga mikil frá honum. Hann gaf Véðisi *systur sína* (H) Grímúlfi í Unaðsdal. Þeir urðu missáttir, ok vó Vébjörn hann hjá Grímúlfsvötnum. Fyrir þat var Vébjörn veginn á *fjórdungspingi á Þórsnesi* (Þingeyrarþingi í Dýrafirði H). *Hauksbók segir Vébjörn veginn á Þingeyrarþingi í Dýrafirði* (Þ). Ok þrír menn með honum (Þ) aðrir.

S 150 H 121 Þ 212

Gunnsteinn ok Halldórr hétu synir Gunnbjarnar *Úlfssonar kráku* (S Þ), er Gunnbjarnarsker eru við kennd. *Gunnbjörn var son Úlfs kráku* (H). Þeir námu *Skötufjörð* (Skutufjörð Þ) ok Laugardal ok *Ögrvík* (Ögrsvík H Þ) til Mjóvafjarðar. Bersi *var* (hét Þ) son Halldórs faðir Þormóðar Kolbrúnarskálds. Þar í Laugardal bjó síðan Þorbjörn Þjóðreksson, er vó Ólaf *bjarnyl* (Þ) son Hávarðar halta ok *Bjargeyjar* (Borgeyjar H) *Valbjarnardóttur*²⁾ (Valbrandsdóttur H Þ). Þar af gerðist saga Ísfirðinga ok víg Þorbjarnar ok *þeirra bræðra* (Þ).

S 151

Gunnbjörn son Eyvindar austmanns, bróðir Helga magra, nam land milli Mjóvafjarðar ok Langadalsár ok bjó í Vatnsfirði. Hans son var Hólmssteinn faðir Snæbjarnar galta. Móðir Snæbjarnar var Kjalvör, ok voru þeir Tungu-Oddr systrasynir. Snæbjörn var fóstaraðr í Þingnesi með Þór-oddi.

S 152

Hallbjörn son Odds frá Kiðjabergi Hallkelssonar, bróður Ketilbjarnar ins gamla, fékk Hallgerðar dóttur Tungu-Odds. Þau voru með Oddi

1) Þ á spássíu: Hauksbók segir: sem kallaðr er Folaþótr.

2) Misritun í S.

inn fyrsta vetr. Þar var Snæbjörn galti. Óástúðlegt var með þeim hjónum. Hallbjörn bjó för sína um vorit at fardögum. En er hann var at búnaði, fór Oddr frá húsi til laugar í Reykjaholt. Þar voru sauðahús hans. Vildi hann ei vera við, er Hallbjörn færi, því at hann grunaði, hvort Hallgerðr mundi fara vilja með honum. Oddr hafði jafnan bætt um með þeim. Þá er Hallbjörn hafði lagt á hesta þeirra, gekk hann til dyngju, ok sat Hallgerðr á palli ok kembdi sér. Hárít féll um alla hana ok niðr á gólfít. Hún hefir kvenna beztr verit hæðr á Íslandi með Hallgerði snúinbrók. Hallbjörn bað hana upp standa ok fara. Hún sat ok þagði. Þá tók hann til hennar, ok lyftist hún ekki. Þrisvar fór svo. Hallbjörn nam staðar fyrir henni ok kvæð:

Ölkarma lætr arman
eik firrum þat leika
lofn fyrir lesnis stafni
línborvar mik sínum.
Bíða mun ek of brúði —
Böl gerir mik fölván,
snertr mér harmr í hjarta
hrót — aldregi bótir.

Eftir þat snaraði hann hárít um hönd sér ok vildi kippa henni af pallinum, en hún sat ok veikst ekki. Eftir þat brá hann sverði ok hjó af henni höfuðið. Gekk þá út ok reið í brutt. Þeir voru þrír saman ok höfðu tvö klyfjahross. Fátt var manna heima, ok var þegar sent at segja Oddi. Snæbjörn var á Kjalvararstöðum, ok sendi Oddr honum mann. Bað hann sea fyrir reiðinni. En hvergi kveðst hann fara mundu. Snæbjörn reið eftir þeim með XII. mann. Ok er þeir Hallbjörn sá eftirreiðina, báðu förunautar hans hann undan ríða, en hann vildi þat eigi. Þeir Snæbjörn komu eftir þeim við hæðir þær, er nú heita Hallbjarnarvörður. Þeir Hallbjörn fóru á hæðina ok vörðust þaðan. Þar féllu III menn af Snæbirni, ok báðir förunautar Hallbjarnar. Snæbjörn hjó þá fót af Hallbirni í ristarlið. Þá hnekkti hann á ina syðri hæðina ok vó þar tvo

menn af Snæbirni, ok þar féll Hallbjörn. Því eru þrjár vörður á þeirri hæðinni, en V á hinni. Síðan fór Snæbjörn aftur.

Snæbjörn átti skip í Grímsárósi. Þat kaupir hálftr Hrólfr inn rauðsenzki. Þeir voru XII hvorir. Með Snæbirni voru þeir Þorkell ok Sumarliði synir Þorgeirs rauðs Einarssonar Stafhýltings. Snæbjörn tók við Þór-oddi úr Þingnesi, fóstura sínum, ok konu hans. En Hrólfr tók við Styrbirni, er þetta kvað eftir draum sinn:

Bana sé ek okkarn
 beggja tveggja,
 allt ömrlegt
 útnorðr í haf,
 frost ok kulda,
 feikn hvers konar.
 Veit ek af slíku
 Snæbjörn veginn.

Þeir fóru at leita Gunnbjarnarskerja ok fundu land. Eigi vildi Snæbjörn kanna láta um nótt. Styrbjörn fór af skipi ok fann fésjóð í kumli ok leyndi. Snæbjörn laust hann með öxi. Þá féll sjóðrinn niðr. Þeir gerðu skála, ok lagði hann í fönn. Þorkell son Rauðs fann, at vatn var á forki, er stóð út í skálaglugg. Þat var um góí. Þá grófu þeir sik út. Snæbjörn gerði at skipi, en þau Þóroddr voru at skála af hans hendi. En þeir Styrbjörn af Hrólfs hendi. Aðrir fóru at veiðum. Styrbjörn vó Þórodd, en Hrólfr ok þeir báðir Snæbjörn. Rauðssynir svörðu eiða ok allir aðrir til lífs sér. Þeir tóku Hálogaland ok fóru þaðan til Íslands í Vaðil. Þorkell trefill gat sem farit hafði fyrir Rauðssonum. Hrólfr gerði virki á Strandarheiði. Trefill sendi Sveinung til höfuðs honum. Fór hann fyrst á Mýri til Hermundar. Þá til Ólafs at Dröngum. Þá til Gests í Haga. Hann sendi hann til Hrólfs vinar síns. Sveinungr vó Hrólfr ok Styrbjörn. Þá fór hann í Haga. Gestr skipti við hann sverði ok öxi ok fékk honum hesta tvo hnökkóttá ok lét mann ríða um Vaðil allt í Kollafjörð ok lét Þorbjörn inn sterka heimta hestana. Þorbjörn vó hann á Svenungseyri, því

at sverðit brotnaði undir hjöltunum. Því hældist Trefill við Gest, þá er sam-
an var jafnat viti þeirra, at hann hefði því komit á Gest, at hann sendi
sjálfur mann til höfuðs vinum sínum.

H 122 P 213

FRÁ SNÆBIRNI (H).

Snæbjörn son Eyvindar austmanns, bróður Helga *ins* (P) magra,
nam land milli Mjóvafjarðar ok Langadalsár ok bjó í Vatnsfirði. Hans
son var *Hólmsteinn* (Hallsteinn P) faðir Snæbjarnar galta, *er vó Hall-
björn son Odds at Kiðjabergi hjá Hallbjarnarvörðum. Hann hafði áður
vegit Hallgerði konu sína, dóttur Tungu-Odds* (H). Móðir Snæbjarn-
ar galta var *Kjölvr* (Kjalvr P). Ok voru þeir Tungu-Oddr systrasynir.
Snæbjörn var fóstraðr í Pingnesi með Þóroddi, en stundum var hann
með Tungu-Oddi eða móður sinni.

Hallbjörn son Odds frá Kiðjabergi Hallkelssonar, bróður Ketilbjarn-
ar *ins* gamla, fékk Hallgerðar dóttur Tungu-Odds. Þau voru með Oddi
inn fyrsta vetr. Þá var Snæbjörn galti þar. *Óástugt* (Óástúðlegt P) var
með þeim hjónum. Hallbjörn bjó ferð sína um vorit at fardögum. En
er hann var í (at P) búnaði, fór Oddr frá húsi til laugar í Reykjaholt.
Þar voru sauðahús hans. *ok* (H) vildi hann ei vera við, er Hallbjörn færi,
því *at* (H) grunaði, *at Hallgerðr mundi ei* (hvort Hallgerðr mundi P)
fara vilja með honum. Oddr hafði jafnan um bætt með þeim. Þá er Hall-
björn hafði lagt á hesta þeirra, gekk hann í (til P) dyngju, ok sat Hall-
gerðr á palli ok kembdi sér. Hárit féll niðr um hana alla ok *niðr* (P)
á gólfrit. Hún hefir kvenna beztr hæðr verit á Íslandi með Hallgerði *lang-
brók* (snúumbrok P).¹⁾ Hallbjörn bað hana upp standa ok fara. Hún
sat ok þagði. Þá tók hann til hennar, ok lyftist hún *upp* (lítt P). Þrisvar
sinnum fór svo. Hallbjörn nam staðar fyrir henni ok kvað:

1) P á spássíu: Langbrók nefnir Hauksbók.

Ölkarma lætr arma
 eik firrumsk þat leika
 lofn fyrir lesnis stafni
 línbundin mik sínum.
 Bíða mun ek of brúði —
 Böl gerir mik fölván —
snertumk (setr mér Þ) harmr of (við Þ) hjarta
brót — *aldregi bótir* (hans rót aldrei bót er Þ).¹⁾

Hann snaraði (Eftir þat snaraði hann Þ) hárit of (um Þ) hönd sér ok *vill* (vildi Þ) kippa henni af pallinum, en hún sat ok veikst ekki *eftir* (H). *Þá* (eftir þat Þ) brá hann sverði ok hjó af henni höfuðit. *Síðan gekk hann* (Gekk þá Þ) út ok reið *brott* (brátt Þ). Þeir voru *III* (III Þ) saman ok höfðu tvö klyfjahross. Fátt var manna heima. *Þegar var* (Ok var þá þegar Þ) sent at segja Oddi. Oddr svarar: Segi þér Snæbirni á Kjalvararstöðum, en ekki mun ek eftir þeim ríða. Snæbjörn *brá við ok* (Þ) reið eftir þeim með XII. mann. En er þeir Hallbjörn sjá *eftirreið* (-reiðina Þ), báðu þeir förunautar *Hallbjarnar* (hans Þ) hann undan *at* (Þ) ríða, en hann vildi *þat* (H) eigi. Þeir Snæbjörn komu eftir þeim við hæðir þær, er nú heita Hallbjarnarvörður. Þeir Hallbjörn fóru á hæðina ok vörðust þaðan. Þar féllu *III* (III Þ) menn af Snæbirni, *en* (ok Þ) báðir förunautar Hallbjarnar. Snæbjörn hjó þá fót af Hallbirni í ristarlið. Þá *blekkti* (hnekkti Þ) hann á ina syðri *hæð* (hæðina Þ) ok vó þar *enn* (H) II menn af *Snæbirni* (Þ) áðr hann *féll* (félli Þ). Því eru III vörður á þeirri *hæð* (hæðinni Þ), en V á hinn. *Síðan fór Snæbjörn aftr* (Þ).

1) Línbundin (línvafin, línklædd) ölkarma (bikars) eik (kona) lætr mik arman (leshátur S, vesalan) leika lofn (eiginlega sýna ást, tjá ást, hér víst sárþæna) fyrir lesnis (höfuðs) stafni (andliði, fyrir framan sig). Ek firrumsk þat. (Mér sárnar það). Ek mun aldrei bíða bótir of brúði. Böl gerir mik fölván. Harmr snertumsk við hjarta hrót (Þak Hjarta þak = brjóstid).

Hallgerðr situr á palli, en Hallbjörn stendur fyrir *framan* hana, en ekki fyrir *aftr*, eins og Finnur Jónsson hugsar sér. Hann biður hana fyrst blíðlega (leikur lofn) að koma með sér. En svo reiðist hann (ek firrumsk þat), er hún svarar engu. Það skín í gegn, að þau Hallgerður og Snæbjörn galti felli hugi saman, en vegna afbrýðisemi sleppir Hallbjörn sér og vegur konuna, svo að Snæbjörn fái ekki að njóta hennar. Höfundur vísunnar, sem sennilega er ekki Hallbjörn, heldur söguhöfundur, sem orkt hefur vísuna, sýnist hafa hugsað sér atvik á þann veg.

Snæbjörn (Hann Þ) átti skip í Grímsárósi, ok (þat Þ) keypti hálft *Hrólfr* inn rauðsenzki. Þeir voru XII hvorir. Með *Snæbirni* voru þeir *Þorkell ok (Þ)* Sumarliði synir Þorgeirs rauðs Einarssonar Stafhyltings. *Snæbjörn* tók við Þóroddi úr (í Þ) Þingnesi, fóstura sínum, ok konu hans. En *Hrólfr* tók við *Styrbirni*, er þetta kvað eftir draum sinn:

Bana sé ek okkarn o. frv. (Sjá S)¹⁾

Þeir fóru að leita *Gunnbjarnarskerja* ok fundu land. Eigi vildi *Snæbjörn* kanna láta um nóttina. *Styrbjörn* fór af skipi ok fann fésjóð í kumli ok leyndi. *Snæbjörn* laust hann með öxi. Þá féll sjóðrinn niðr. Þeir gerðu sér (Þ) skála, ok lagði hann í fönn. Þorkell *Rauðsson* (son Rauðs) fann, at vatn var á forki, er úti stóð í skálaglugginn. Þat var um *gæ* (góí Þ). *Ok (Þ)* þá grófu þeir sik út. *Snæbjörn* gerði at skipi. En þau (þeir Þ) Þóroddr voru at skála af hans hendi. En þeir *Styrbjörn* af *hendi Hrólfs* (*Hrólfs hendi Þ*). En aðrir fóru at veiðum. *Styrbjörn* vó Þórodd, en þeir *Hrólfr* báðir *Snæbjörn*. Rauðssynir ok allir aðrir sóru eiða (svörðu eiða ok allir aðrir Þ) til lífs sér. Þeir tóku Hálogaland ok fóru þaðan til Íslands ok komu í Vaðil. Þorkell trefill gat sem farit hafði fyrir Rauðssonum. *Hrólfr* gerði virki á Strandarheiði. Þorkell trefill sendi *Sveinung* til höfuðs *Hrólfi*. Fór hann fyrst á Mýri til *Hermundar*. Þá til Ólafs at Dröngum. Þá til Gests í Haga. Hann sendi hann til *Hrólfs vinar síns. Sveinung* vó *Hrólfr ok Styrbjörn. Þá fór hann í Haga (H)*. Gestr skipti við hann sverði ok öxi ok fékk honum hesta tvö hnökkóttu ok lét mann ríða um Vaðil ok allt í Kollafjörð. Hann sendi Þorbjörn inn sterka at heimta hestana. Hann vó hann á *Sveinungseyri* (-heiði Þ), því at sverðit *Sveinungs (H)* brotnaði undir hjóltunum. Því hældist Trefill við Gest, þá er saman var jafnat viti þeira, at hann hefði því komit á Gest, at hann sendi sjálfr mann til höfuðs vin sínum.

1) „Fæs mek“ fyrir „veit ek“ H í síðasta vísuorði. Misritun.

S 153 H 123 P 214

Ólafr jafnakollr nam land frá Langadalsá til Sandeyrarár ok bjó í Unaðsdal. Hann átti Þóru (Þuríði H)¹⁾ Gunnsteinsdóttur. Þeirra son var (S) Grímólfr, er átti Védísi systur Vébjarnar (S P), er fyrr var getit (P).

S 154 H 124 P 215

Þórbrólfr (Þórólfr H) fasthaldi hét maðr ágætr í Sogni. Hann varð (var H) ósátttr við Hákon jarl Grjótgarðsson ok fór (ok fór hann H Hann fór P) til Íslands með ráði Haralds konungs (S P). Hann nam (ok nam hann H) land frá Sandeyrará til Gýgjarsporsár²⁾ í Hrafnfirði (ok Hrafnfjörð P). Hann (ok H) bjó at Snæfjöllum. Hans son var Ófeigr, er átti (faðir H) Ottkötlu. (Faðir Ottkötlu, segir Hauksbók) (P).

S 155 H 125 P 216

Örlygr son Böðvars Vígsterkssonar hann (H) fór til Íslands fyrir ofríki Haralds konungs hárfagra (S H). Hann (ok H) var inn fyrsta vetr með Geirmundi heljarskinn. En um vorit gaf Geirmundr honum bá (bústað H) í Aðalvík ok lönd þau, sem þar lágu til. Örlygr átti Sigrýju dóttur Óblauðs, systur (S P) Högna ins hvíta. Þeirra son var Ketill gufa, er átti Ýri Geirmundardóttur (dóttur Geirmundar P).

Örlygr eignaðist Sléttu ok Jökulfjörðu.

S P

Nú taka til landnám Geirmundar, sem fyr er ritat, allt til (at P) Straumness (-nesi P) fyrir austan Horn.

1) Þ á spássíu: Þuríði segir Hauksbók.

2) Finnur Jónsson (Landn. 1900 bls. 175, 1925 bls. 87) les í S „Eyjarsparsár“, en það er mislestur. G. en ekki E, er alveg ótvírætt í upphafi orðsins.

Landnáma

S 156 H 126 P 217

Hella-Björn (Höllu-Björn P) son Herfinns ok Höllu var víkingr mikill. Hann var jafnan óvin Haralds konungs. Hann fór (kom H) því (P) til Íslands ok kom (S P) í Bjarnarfjörð með alskjölduðu skipi. Síðan var hann Skjalda-Björn kallaðr. Hann nam land frá Straumnesi til Dranga ok í Skjalda-Bjarnarvík bjó hann (Hann bjó í Skjalda-Bjarnarvík H ok Skjalda-Bjarnarvík ok bjó þar P), en átti annat bú á (í H) *Bjarnarnesi* (Bjarna- P). Þar sér miklar skálatóttir hans (S H). Son hans (Hans son P) var Þorbjörn faðir Arngerðar, er átti Þjóðrekr Sléttu-Bjarnarson. Þeirra synir Þorbjörn ok (S H) Sturla ok Þjóðrekr.

S 157 H 127 P 218

Geirólfr (Geirleifr P) hét maðr, er braut skip sitt við Geirólfsgrnúp. Hann bjó þar (S) síðan undir Gnúpinum at ráði *Bjarnar* (Skjalda-Bjarnar P).

S 158 P 219

Þorvaldr Ásvaldsson Úlfssonar Yxna-Þórissonar nam Drangaland ok Drangavík til Enginess ok bjó at Dröngum alla æfi. Hans son var Eiríkr rauði, er byggði Grænland, sem fyrr segir.

S 159 H 128 P 220

Herröðr *hvítaský* (hvítatimbr H)¹⁾ var göfugr maðr. Hann var drepinn af (at H) ráðum Haralds konungs. En synir hans III fóru til Íslands ok námu land á Ströndum, *Eyvindr Eyvindarfjörð* (Eyvindarfjörð Eyvindr H), Ófeigr Ófeigsfjörð, en (H) Ingólfr Ingólfsfjörð. Þeir bjoggu þar síðan.

1) Þ á spássú: Hauksbók auknefnir hann hvikatimbr.

Eiríkr *snara* (snari P) hét maðr, er land nam frá Ingólfsfirði til Veiðilausu ok *bjó í Trékyllisvík* (Trékyllisvík H Trékyllisvík ok bjó þar P). Hann átti Álofu dóttur Ingólfs úr Ingólfsfirði. Þeirra son var Flosi, er bjó í Vík, þá er Austmenn brutu þar skip sitt ok gerðu úr *brænum* (brotunum H) skip þat, er þeir kölluðu Trékylli. Á því fór Flosi utan ok varð afturreka í Öxarfjörð. Þaðan af gerðist saga Böðmóðs *gerpis ok Grímólfs* (S P).

Önundr tréfoðr son Ófeigs burlufótar (-fóts P) Ívarssonar beytils. Önundr (H P) var í móti Haraldi konungi í Hafrsfirði ok lét þar Önundr (P) fót sinn. Eftir þat fór hann til Íslands ok nam *land* (S H) frá Kleifum til Ófæru, Kallbaksvík, Kolbeinsvík, Byrgisvík, ok bjó í Kallbak til elli.¹⁾ Hann var bróðir Guðbjargar móður Guðbrands kúlu föður Ástu móður Ólafs konungs *ins belga* (H P). Önundr átti III *sonu* (syni H P). Einn *bét* (var H P) Grettir. Annarr Þorgeirr flöskubak (-bakr P). Þriðri Ásgeirr æðikollr faðir Kálfs ok Hrefnu, er Kjartan átti Ólafsson (P), ok Þuríðar, er Þorkell kuggi átti, en síðar *Steinmóðr* (Steinþórr H P) Ólafsson *þá* (H P). *Inn* (S P) fjórði *son Önundar* (H) var Þorgrímr hærukollr²⁾ faðir Ásmundar föður Grettis ins sterka.

Björn hét maðr, er nam Bjarnarfjörð. Hann átti Ljúfu. Þeirra son var Svanr,³⁾ *er bjó* (S) á Svanshóli, *er þar bjó síðan ok drukknaði í firðinum ok gekk þar inn í fjallit (at sýn)* (P).

1) Sbr. Grettiss. 9. kap.

2) Sbr. Grettiss. (Rv. 1936) form. bls. XX—XXI.

3) Laxdæla 9. kap. lætur Jörunn vera dóttur Bjarnar, er átt hafi Höskuldr Dala-Kollsson.

S 163 H 132 P 224

Steingrímur nam Steingrímsfjörð allan ok bjó í Tröllatungu. Hans son var Þórir faðir Halldórs föður Þorvalds *örgoða* (jörngoða Þ) föður Bitru-Odda föður Steindórs (-þórs H) föður Odds föður Há-Snorra föður Odds munks ok *Þórhrólfs* (Þorláks H) ok Þórarins *tosta* (rosta H).

S 164 H 133 P 225

Kolli hét maðr, er nam Kollafjörð ok *Skriðinsenni* (Skriðyngsenni Þ), ok bjó undir Felli, meðan hann lifði.

S 165 H 134 P 226

Þorbjörn bitra hét maðr. *Hann* (ok H) var *víkingr* (mkill víkingr H víkingr mikill Þ) ok illmenni. Hann fór til Íslands með skuldalið¹⁾ sitt. *Hann* (ok H Þ) nam *fjörð þann, er nú heitir Bitra* (Bitru Þ) ok bjó þar. Nokkuru síðar braut Guðlaugr bróðir Gils skeiðarnefs skip sitt þar út við *höfða þann, er* (höfðann, sem Þ) nú heitir Guðlaugshöfði. Guðlaugr *komst* (kom H) á land ok (S H) kona hans ok dóttir, en *aðrir menn* (aðrir menn allir H allir menn aðrir Þ) týndust. Þá kom til Þorbjörn bitra ok myrði þau bæði, en tók meyna ok fæddi upp. En er þessa varð varr Gils skeiðarnef, fór hann til ok hefndi bróður síns. *Hann* (ok H Þ) drap Þorbjörn bitru ok *enn* (S H) fleiri menn *aðra* (H Þ). Við Guðlaug er kennd Guðlaugsvík.

S 166 P 227

Balki hét maðr *Klængsson*²⁾ (Blæingsson Þ) Sótasonar af Sótanesi. Hann var á móti Haraldi konungi í Hafrsfirði. Eftir þat fór hann til Íslands fyrir *ofríki Haralds konungs* (Þ) ok nam Hrítafjörð allan. *Hann* (ok Þ) bjó á Balkastöðum *hvorum* (hvoru Þ) tveggjum, *en* (ok H) síð-

1) Skr. skuldalit S.

2) Sjálfsagt mislestur eða misritun. Sbr. S 57, H 45, P 119.

ast í (á Þ) Bæ ok dó þar. Hans son var Bersi goðlauss, er fyrst bjó á Bersastöðum í Hrútafirði. En *síðan* (síðar Þ) nam hann Langavatnsdal ok átti þar annat bú, áðr hann fekk Þórdísar dóttur Þórþads (-odds Þ) úr Hítardal ok tók með *henni* (Þ) *Hólmsland* (Hólm- Þ). Þeirra son var Arngeirr faðir Bjarnar Hítðælakappa. Geirbjörg var dóttir Balka móðir Véleifs ins gamla.

H 135

Balki hét maðr son Klæings Sótasonar af Sótanesi. Hann fór til Íslands fyrir ofríki Haralds konungs ok nam Hrútafjörð allan ok bjó á Balkastöðum hvorum tveggjum ok síðast í Bæ ok dó þar. Hans son var Bersi goðlauss, er fyrst bjó á Bersastöðum í Hrútafirði, en síðan nam hann Langavatnsdal, sem fyrr er ritat.

S 167 H 136 Þ 228

Arndís in auðga dóttir Steinólfs ins lága nam síðan land í Hrútafirði út frá Borðeyri. Hún bjó í Bæ. Hennar son var Þórðr, er bjó *fyrir* (S H) í Múla í Saurbæ.

S 168 H 137 Þ 229

Pröstr ok Grenjuðr (Grenjuðr ok Pröstr H) synir Hermundar *hokins* (holknis H) námu land í Hrútafirði inn frá Borðeyri ok bjoggu *at* (á Þ) Melum. *Frá Grenjaði var kominn Hesta-Gellir prestur, en Ormr frá Presti* (S Þ). Son Prastar var *ok* (S Þ) Þorkell á *Korseeyri* (Kerseyri H Kjörseyri Þ) faðir Guðrúnar, er átti Þorbjörn þyna, son Hrómundar halta. Þeir bjoggu at Fagrabrekku. Þorleifr Hrómundarfóstri var son þeirra. Hásteinn hét *enn* (S) son Hrómundar *halta* (Þ). Þeir voru allir um eitt ráð. Þórir hét son Þorkels Prastarsonoar. Hann bjó at Melum. Helga hét dóttir hans. Í þann tíma kom *Sleitu-Helgi* (Sléttu-Helgi Þ) út á Borðeyri ok Jörundr bróðir hans. *Þeir voru víkingar XII frjálsir ok sveinar*

um fram. Þeir fóru allir til Mela (Þeir voru víkingar. Þeir fóru allir til Mela. XII voru þeir, utan sveinar H). Þá fékk Helgi Helgu Þórisdóttur. Þeim Hrómundi hurfu stóðhross. Þat kenndu þeir þeim (H Þ) Helga. Ok stefndi Miðfjarðar-Skeggi þeim um stuld til alþingis. En þeir Hrómundr skyldu gæta héraðs ok höfðu virki gott á Brekku (Brekku H). Austmenn bjöggu skip sitt. Einn morgun kom hrafn (Þat var einn morgun er (at Þ) hrafn kom H Þ) á ljóra á Brekku (Brekku H Þ) ok gall hátt. Þá kvað Hrómundr.

Út heyri ek svan sveita
sára þorns, er mornar,
bráð vegr borginnmóða
bláfjallanda (aðan H Þ), gjalla.
Svá gól fyrr, þá er feigir
fólknaðarungar varu,
Gunnar haukr, er gaukar
Gauts bragða spá sagðu.¹⁾

Þorbjörn kvað.

Hlakkar hagli stokkinn,
hræs er kemr at sævi,
móðr krefr morginbráðar,
már valkastar báru.
Svá gól endr, þá er unda
eiðs, af fornum meiði
hræva gaukr, er haukar
hildinga mjöð vildu.²⁾

1) Ek heyri út svan sára þorns sveita (sára þorn, sverð, sverðs sveiti, blóð, svanur blóðs, hrafn) bláfjallaðan (svart skinnaðan, eiginlega í svörtum feldi) gjalla. Bráð vegr borginnmóða (hrafn). Gunnar haukr (hrafn) gól svo fyrr, þá er fólknaðarungar (folk, orusta, fólknaðarungar, hermenn) voru feigir, er gaukar Gauts bragða (Gauts brögð, bardagi, gaukar bardaga, hrafnar) sögðu spá (spáðu, sögðu fyrir bardaga).

2) Móðr már valkastar báru (valkastar bára, blóð, már blóðs, hrafn) krefr morginbráðar (morgunverðs), Hlakkar hagli stokkinn (vættur af hagli), er kemr at hræs sævi (blóð, blóðvöllur). Svo gól hræva gaukr (hrafn) endr (fyrir löngu) af fornum meiði (tré), þá er unda haukar (haukar sára, hrafnar) vildu hildinga eiðs mjöð (hildingar (af Hildr, valkyrja), hermenn, hildinga eiðr, raun hermanna, orusta, mjöðr orustu, blóð).

Í þenna tíma komu austmenn í virkit, því at verkmenn höfðu ei aftr látit. Þeir bræðr gengu út. *En* (S Þ) konur sögðu Hrómund of gamlan, en Þorleif of ungan at ganga út. Hann var XV (XIX H) vetra. *Þá kvað Hrómundr* (Hann hljóp út ok Þorleifr með vopnum sínum ok kvað H Þá hljóp Hrómundr út með vopnum sínum ok kvað Þ).

Varat mér í dag dauði,
draugr flatvallar bauga,
búumsk við ilmar jalmi,
áðr né *geirr of* (geirr var H) ráðinn.
Ræki ek lítt, þó at leiki
litvöndr Hédins fitjar,
oss var áðr of markaðr
aldr, við rauða skjaldu.¹⁾

Austmenn fellu VI í virkinu, en *aðrir VI* (aðrir menn H) stukku brott. *En* (H Þ) þá er Þorbjörn yildi *lúka aftr virkinu* (loka aftr virkit H), *var hann skotinn í gegnum með atgeiri* (skaut Jörundr atgeir í gegnum hann H Þ). Þorbjörn tók *atgeirinn* (atgeir H) úr sárinu ok setti milli herða Jörundi, svo út kom í (um H Þ) brjóstit, *ok féllu þeir báðir á jörð* (H Þ). Helgi *greip upp Jörund ok* (H Þ), kastaði honum á bak sér ok rann svo.

S

Fallinn var Hrómundr, en Þorleifr sárr til ólífis. Hásteinn rann eftir þeim, þar til er Helgi kastaði af sér Jörundi dauðum. Þá hvarf hann aftr.

1) Draugr (viður) flatvallarbauga (skjöldur, viður skjalda, maður. Ávarp). Mér varat (var ekki) dauði áðr ráðinn (fyrirhugaður) né geirr (á líklega að vera gerr = gerður, sem verður sama og ráðinn, en sett til áherzlu. Gæti líka ef til vill verið atviksorð, og merkingin væri þá fyllilega, alveg o. s. frv.). Búumsk við Ilmar jalmi (Ilmr, ásynja, hér líklega valkyrja, jalmr valkyrju, bardagi). Ræki ek lítt (Mér er sama), þó at litvöndr Hédins fitar (Hédins fit, skjöldr, litvöndur Hédins fitjar, sverð, búið, skreytt) leiki við rauða skjöldu. Oss var áðr aldr of markaðr (ákveðinn).

H P

Hásteinn rann eftir þeim, þar til er Helgi kastaði honum af baki sér *daudum* (P). Þá hvarf hann aftr. Hrómundr var fallinn, en Þorleifr *var* (H) sárr til ólífis.

S H P

Konur spurðu tíðinda. Hásteinn kvað *vísu* (P).

Hér hafa sex, þeir er sævast
súclaust, bana úti,
svipnjörðungar sverða
sárteins á brústeinum.
Hygg, at hálfir liggi
heftendr laga eftir.
Óskeindar læt ek undir
óbiðingum sviða.¹⁾

Konur spurðu, hve margir þeir væri. Hásteinn kvað.

Varka ek fúrs með fleiri
fetla stígs at vígi.
Fyrir vorum þar fjórir
frændr ofstopa vændir.
En tolf af glað Gylfa
gunnþings hvatir runnar
köld ruðu vopn, þeir er vildu
vors fundar til skunda.²⁾

Konur spurðu, hve margir fallnir væri af víkingum. Hásteinn kvað.

1) Hér hafa sex sverða sárteins svipnjörðungar (menn), þeir er sævast (deyja) súclaust (harmlaust, þeir eru engir harmdaði), bana úti á brústeinum (stéttinni). Hygg, at hálfir laga heftendr (helmingur lögbrotanna) liggi eftir. Ek læt óskeindar undir sviða óbiðingum (flóttamönnum).

2) Varka (Var eg eigi) með fleiri at fetla stígs fúrs vígi (fúrr, eldur, fetla stígs fúr, líklega sverð, sverðs víg, orusta). Fyrir vorum þar fjórir frændur, vændir ofstopa. En tolf hvatir gunnþings (orustu) runnar (viðir, gunnþings runnar, menn) af Gylfa glað (skipi), þeir er vildu skunda til vors fundar, ruðu köld vopn.

Sjö hafa sækitívar
 Svölnis garðs til jarðar,
 Blóð fell varmt á vera
 valdögg, nösúm höggvit.
 Munut fúrvíðir fleiri
 Fjölnis þings enn hingat
 út um Ekkils brautir.
 Íálks mærar skæ færa.¹⁾

Hér megu hælíbörvar
 hlóms daltangar skjóma
 dýrs, hvat drygðu fjórir
 dagsverks sea merki.
 En ek, hyrbrigðir, hugða
 hrafn sleit af ná beitu,
 Gunnar ræfrs, at gæfim
 griðbítum frið lítinn.²⁾

S H

Unnum auðimönnum,
 á ek þunna hjör, Gunnar,
 dróumsk vér at vígi,
 verk, dreyruga serki.
 Höfðu herðilofðar
 hildar bor undir skildi,
 þvarr hangrvölum Hanga
 hungur, vésæri tungur.³⁾

1) Sjö Svölnis garðs (skjaldar) sækitívar (menn) hafa höggvit nösúm til jarðar. Varmt blóð fell á vera valdögg (ætti að merkja blóð), Merkingin kynni að vera sú, að hvorir tveggja hafi orðið blóðugir. Munut (munu ekki) fleiri Fjölnisþings fúrvíðir (Fjölnisþing, orusta, orustufúrr, sverð, víðir sverðs, menn) færa Jalks mærar (sjávar) skæ (hest, Jalks mærar skær, skip) út um Ekkils brautir (sjór) en hingat.

2) Hér megu hælíbörvar hlóms dýrs „daltangar“ skjóma (á víst að vera mannkenn-ing. Skjómi, sverð. Hljómr sverðs, bardagi. Hælíbörvar bardaga, menn. Hvað er „daltöng?“) sjá merki dagsverks, hvat drygðu fjórir. En ek hugða, hyrbrigðir Gunnar ræfrs (Gunnar ræfr, skjöldur, hyrr, eldur. Eldur skjaldar, sverð, brigðir sverðs, maður. Hér ávarp), at gæfim griðbítum lítinn frið. Hrafn sleit beitu (bráð) af ná.

3) Unnum auðimönnum (landeyðum, verkleysingjum) dreyruga serki. Drógumsk vér Gunnar verk at vígi (Á víst að merkja: Vér börðumst). Höfðu hildarbor(s) (sverð) herðilofðar (lofðar, menn, hildarborgs herðilofðar, hermenn) vésæritungur (tungur, er særa illa, hættulega, sverð) undr skildi. Hangrvölum Hanga hvarf hungur (Hangi, Óðinn, Hangurvalir Óðins, hrafnar).

Harðr var gnýr þá er gerðum
grjóttvarps lotu snarpa.
Gengu sverðs at söngvi
sundr gráklæði þundar,
áðr á hæl til hvíldar,
hlutu þeir bana fleiri,
hjaldrs kom hríð á skjöldu,
hækngs viðir æki.¹⁾

Heyri svan, þeir er sárir
sigrstalls viðir falla,
benskári drekkur báru
blóðfall, of ná gjalla.
Þar fekk örn, en erni
eru greipr hræm sveipaðar,
sylv, en Sleitu-Helgi
sektauðigr feltt rauðu.²⁾

Báru upp af ára
allþakkligum blakki
ýtar oss at móti
álmþingsamir hjálma.
En á braut þeir báru,
beiðendr goðum leiðir,
hlíða, herðimeidar,
hauðrmens skör rauða.³⁾

S H Þ

Þeir Helgi létu (lögðu H) út inn sama dag ok týndust allir á Helga-
skeri fyrir *Skriðinsenni* (Skriðnis- Þ). Þorleifr varð græddr ok bjó at

1) Harðr gnýr var, þá er (vér) gerðum snarpa grjóttvarpslotu. Gráklæði Þundar (gráklæði Óðins, herklæði) gengu sundr at sverða söngvi (bardaga), áðr hækings (sverðs) viðir (menn) æki á hæl til hvíldar (flýði). Þeir hlutu fleiri bana. Hjaldrs hríð (Hjaldar, orusta, hjaldrs hríð, högg?) kom á skjöldu.

2) Heyri „Svan“ (hrafn? Hér er víst eitthvað brenglað. Svanr út af fyrir sig getur ekki verið hrafnskenning) gjalla of ná, þar er (þeir er sjálfsagt misritun) sigrstalls viðir (sennilega fyrir sigstalls. Sig, bardagi, stallr bardaga, líklega skjöldr, viðir skjaldar, menn) falla sárir. Benskári (hrafn) drekkur blóðfall(s) báru (blóð). Þar fekk örn sylv (drykk), en erni eru greipr sveipaðir hræm (hræjum. Örninn veður valinn). En sektauðigr Sleitu-Helgi feltt (faldaði) rauðu (fékk blóðugt höfuð, varð blóðugur).

3) Álmþingsamir (álmr, bogi, álmþing, bardagi, álmþingsamir, herskáir) ýtar (menn) báru upp hjálma oss at móti af allþakkligum (þekkilegum, fallegum) ára blakki (ára hesti, skipi). En þeir beiðendr hauðrmens (Miðgarðsorms, orms) hlíða (orms hlíða, gulls. Beiðendr gulls, menn), goðum leiðir „herðimeidar“ (menn? Ætli „hjórvameidar“ sé ekki rétt?), báru þar á braut rauða skör (hár. Fóru blóðugir á braut).

Brekku. *En* (H Þ) Hásteinn fór utan ok fell á Orminum langa með Ól-
afi konungi (H Þ) *Tryggvasyni* (H).

S 169 Þ 229

Nú eru ritut landnám flest í Vestfirðingafjórðungi, eftir því sem fróðir menn hafa sagt. Má þat nú heyra, at þann fjórðung hefir margt stórmenni byggt, ok frá þeim eru margar göfugar ættir komnar, *sem nú mátti heyra* (S).

S 170 Þ 230 Sbr. S 397 H 354 Þ 395

En (Þ) þessir landnámsmenn *eru göfgastir* (hafa göfgastir verit Þ) í Vestfirðingafjórðungi: Hrosskell, Skallagrímr,¹⁾ Sel-Þórir, Björn inn aust-ræni, Þórólfr *Mostrarskegg* (Mostra- Þ), Auðr *in* (Þ) djúpauðga, Geir-mundr heljarskinn, Úlfr skjálgi, Þórðr Víkingsson *etc.* (Þ), þótt langfeðr (-feðgar Þ) haldist *stærri* (stærri Þ) í sumum ættum. En þá er bændr voru taldir á Íslandi, þá voru DCCCC bónda í þessum fjórðungi.

S 171

Nú hefur upp landnám í Norðlendingafjórðungi, er fjölbyggðastr hefir verit af öllu Íslandi ok stærstar sögur hafa gerzt bæði at fornu ok nýju, sem enn mun ritat verða ok raun berr á.

H 138

Hér hefr landnám í Norðlendingafjórðungi.

Nú hefr upp landnám í Norðlendingafjórðungi.

Þ 231

Hér hefjast upp landnám í Norðlendingafjórðungi, er fjölbyggðastr hefir verið af öllu Íslandi. Ok er engi stærri ættbogi en sá, er frá þeim mönn-

1) Skallagrímsson! S.

um er kominn, er þar hafa byggt. Hafa þar ok flestar sögur gerzt¹⁾ ok stærstar í þeim héruðum. Ok ei eldist þat enn á vorum dögum, þótt vér eldumst ok landið hrörni at sínum kostum. Nú væri af slíkum hlutum í skyldasta kyni at vita hit sanna um landabyggðir ok at reka fornar ættartölur frá þeim mönnum, er þann fjórðung hafa byggt.

S 172 P 231

Eysteinn (Gunnsteinn P) meinfretr son Álfs úr Ostu nam Hrútafjarðarströnd ina *eystri* (eystari P) næst eftir Balka ok bjó þar nokkura vetr, áðr hann fekk Þórhildar dóttur Þorsteins rauðs. Þá réðst hann norðan í Dali ok bjó þar. Þeirra synir voru þeir Álfr úr Dölum, Þórðr ok Þórólfr refr ok Hrappr (Þórhrólfr, Refr ok Hrafn P).²⁾

H 138

Eysteinn meinfretr son Álfs úr Ostu nam Hrútafjarðarströnd ina eystri næst eftir Balka ok bjó þar nokkura vetr, áðr hann fór í Dali at búa ok fekk Þórhildar dóttur Þorsteins rauðs. Þeirra synir voru þeir Álfr í Dölum, Þórðr ok Þórólfr refr ok Hrappr.

S 173 H 139 P 232

Þóroddr hét maðr, er *land nam í Hrútafirði* (nam Hrútafjörð H nam land í Hrútafjarðardal P) ok bjó á (at P) Þóroddsstöðum. Hans son var Arnórr hýnefr, er átti Gerði dóttur Böðvars úr Böðvarshólum. Þeirra synir voru *þeir* (S H) Þorbjörn, er Grettir vó, ok (H P) Þóroddr drápu-stúfr,³⁾ faðir Valgerðar, er átti Skeggi skammhöndungr (-hendingr. Skammhöndungr segir landnáma P)

1) Á spássíu: Landnáma.

2) Svo P. Gerir syni Eysteins *fimm*, en þeir hafa verið *fjórir*. Þórólfr hefur haft viðurnefnið refr (sjá Ísl.bók 5. kap).

3) P á spássíu: er orti Ófeigsvísur.

S

Gamlason Þórðarsonar Eyjólfssonar Eyjarssonar Þórhólfssonar fasthalda frá Snæfjöllum. Son Skeggja skammhöndungs var Gamli faðir Álfðísar móður Odds múks.

P

Gamlason Þórðarsonar Einarssonar Þórólfssonar fasthalda frá Snæfelli. Son Skeggja var Gamli faðir Álfðísar móður Odds munks.

S 174 H 140

Skútaðar¹⁾-Skeggi hét maðr ágætr í Noregi. Hans son var Björn, er kallaðr var Skinna-Björn, því at hann var Hólmgarðsfari. *Ok er honum leiddust kaupferðir, fór hann* (Hann fór H) til Íslands ok nam Miðfjörð ok Línakradal. Hans son var *Miðfjarðar-Skeggi. Hann var* (S) garpr mikill *ok farmaðr* (S).

P 233

Skútaðar-Skeggi hét maðr í Noregi, ríkr ok ágætr. Hann átti son þann, er Björn hét. Hann var farmaðr mikill (Hólmgarðsfari) ok kaupmann. Fór oft í Austrveg ok hafði betri skinnavöru en aðrir kaupmenn flestir ok var af því kallaðr Skinna-Björn. En er honum leiddust kaupferðir, Þá fór hann til Íslands ok nam Miðfjörð ok Línakradal. Hans son var Miðfjarðar-Skeggi, vitr maðr ok garpr mikill, farmaðr ok vel at sér gerr ok inn mesti fullhugi.

S

Hann herjaði í Austurveg ok lá í Danmörk við Skotland (sic), er hann fór austan. Þar gekk hann upp ok brauzt í haug Hrólfs kraka ok tók þar úr Sköfnung, sverð Hrólfs konungs, ok öxi Hjalta ok mikit fé annat.

1) Skautaðar- H P.

En hann náði ei Laufa. Skeggi bjó á Reykjum í Miðfirði ok átti¹⁾ Þeirra börn voru þau Eiðr, er átti Hafþóru dóttur Þorbergs kornamúla ok Álofar elliðaskjaldar systur Þorgeirs gollnis. Þau áttu mörg börn. Annarr son Skeggja var Kollr faðir Halldórs föður þeirra Þórdísar, er Skáld-Helgi átti, ok Þorkötu. Dætr Skeggja voru þær Hróðný, er átti Þórðr gellir, ok Þorbjörg, er átti Ásbjörn inn auðgi Haraldarson (sic). Þeirra dóttir var Ingibjörg, er átti Illugi inn svartí. Þeirra synir Gunnlaugr ormstunga, Hermundr ok Ketill.

H Þ

Hann herjaði í Austurveg ok lá í Danmörk við Sjóland. *Hann var blut-aðr til að brjóta* (Þar gekk hann upp ok brauzt í Þ) haug Hrólfis konungs kraka ok tók hann þar úr Sköfnung, sverð Hrólfis *konungs kraka* (Þ), ok öxi Hjalta ok mikit fé annat. En hann náði ei Laufa, því at Böðvarr vildi at honum, en Hrólftr *konungr* (kraki Þ) *varðist* (varði hann Þ). *Hann* (Skeggi Þ) fór til Íslands síðan ok bjó²⁾ at Reykjum í Miðfirði

H

Synir Skeggja voru þeir Eiðr ok Kollr faðir Halldórs föður þeirra Þórdísar, er Skáld-Helgi átti, ok Þorkötu. Dætr Skeggja voru þær Hróðný, er átti Þórðr gellir, ok Þorbjörg, er átti Ásbjörn inn auðgi Harðarson. Dóttir þeirra var Ingibjörg, er átti Illugi inn svartí á Gilsbakka.

Þ

Börn Skeggja voru þau Eiðr, er átti Hafþóru dóttur Þorbergs kornamúla ok Ólufar elliðaskjaldar dóttur systur³⁾ Þorgeirs gollnis. Þau áttu mörg börn. Annarr son Skeggja var Kollr faðir Halldórs föður þeirra

1) Eyða fyrir nafni.

2) Sk. 131 = H Þ.

3) Svo handr.

Pórdísar, er Skáld-Helgi átti, ok Þorkötu. Dætr Skeggja voru þær Hróðný, er átti Þórðr gellir, ok Þorbjörg, er átti Ásbjörn inn auðgi Haraldarson (sic). Dóttir þeirra var Ingibjörg, er átti Illugi inn svarti. Þeirra synir Gunnlaugr ormstunga, Hermundr ok Ketill. Sonr Eiðar (sic) einn hét Þórhallr faðir Eiðs föður Þóralds föður Oddnýjar móður Geirlaugar móður Snælaugar móður Markúss á Melum.

S 175 H 141 P 234

Haraldr hringr hét maðr ættstórr í Noregi (P). Hann kom skipi sínu í Vestrhóp ok sat inn fyrsta vetr þar nær sem hann hafði lent (S P) ok nú heita Hringsstaðir (þar sem heita Hringsstaðir H ok heita þar síðan Hringsstaðir P). Hann nam Vatnsnes allt utan til Ambáttarár fyrir vestan, en fyrir austan (S P) allt (H) inn til Þverár ok þar yfir um þvert (af þveru H) til Bragaóss (Bjargaóss P) ok allt þeim megin (þann vegar H) bjarga út til sjávar ok at Hólum (ok bjó at Hólum H Hann bjó at Hólum P). Son hans (Hans son H P) var Þorbrandr faðir Ásbrands föður Sölva ins prúða á Ægissíðu ok Þorgeirs, er bjó at Hólum. Hans dóttir var Ástríður, er átti (Arnmóðr¹) (Ármóðr P) Héðinsson. Héðinn var son þeirra. (Önnur dóttir Þorgeirs var (ok P) Þorgerðr, er átti Þorgrímr (son Péturs frá Ósi (Pétursson at Ósi P) (S P).

S 176 H 142 P 235

Sóti hét maðr, er nam Vestrhóp ok bjó undir Sótafelli.

S 177 H 143 P 236

Hunda-Steinarr (Lunda- - P) hét jarl á (í H) Englandi. Hann átti Álofu dóttur Ragnars loðbrókar. Þeirra börn voru þau Björn faðir Auðunar skökuls ok Eiríkr faðir Sigurðar bjóðaskalla ok Ísgerðr, er átti Þórir

1) P á spássíu: Hauksbók segir Sveinn var son Ármóðar. Önnur dóttir Þorgeirs var Þorgerðr, er átti Þorgrímr P. son.

jarl á Vermalandi. Son *Sigurðar var Víkinga-Kári faðir Eiríks á Ofurstöðum ok*¹⁾ ok *Vigfúss föður Ástriðar móður Víga-Glúms. Dóttir Eiríks á Ofurstöðum var Ástriðr móðir Ólafs konungs Tryggvasonar. Dóttir Böð . . .*²⁾ var *Álof móðir Gizurar ins hvíta (P)*. Auðun skökuull fór til Íslands ok nam Víðidal ok bjó á (at P) Auðunarstöðum. Með *honum (H P)* kom út Þorgils gjallandi, félagi hans, faðir Þórarins goða. Auðun *skökull (S H)* var faðir Þóru mosháls móður *Úlfhildar móður Ástu móður Ólafs konungs ins helga (er átti)*³⁾ Ásta móðir Ólafs konungs ins helga H).⁴⁾ Son Auðunar *skökuls (S H)* var Ásgeirr at Ásgeirsá. Hann átti Jórinni dóttur Ingimundar ins gamla. Þeirra börn voru þau Þorvaldr faðir Döllu móður Gizurar biskups ok Auðun faðir Ásgeirs föður Auðunar föður Egils, er átti Úlf(h)eiði dóttur Eyjólfss *Guðmundarsonar (Guðmunds- P)*, ok var þeirra son Eyjólftr, er veginn var á alþingi, faðir Orms *kapalíns (kapellans P)* Þorláks biskups *ins helga (H P)*. Annarr son Auðunar skökuls var Eysteinn faðir Þorsteins föður Helga föður Þórorms (Þórarins P) föður Odds föður Hallbjarnar föður Sigvats prests. Dóttir Ásgeirs at Ásgeirsá var Þorbjörg *bekkjarbót (beijarbót H bæjarbót bekkjarbók (sic) segir ein Landnáma P)*.⁵⁾

S 178 H 144 P 237

Ormr hét maðr, er *nam (byggði P)* Ormsdal ok bjó þar. *Hann var faðir Odds föður (Hans son Oddr faðir P)*⁶⁾ Þórodds (Þorvalds H) föður Helga (S H) föður Harra (Háreks P) föður Jóru móður Þórdísar móður Tanna (Tanns H) föður Skafta (S H).

1) Eyða fyrir nafni.

2) Eyða fyrir endi nafnsins.

3) Eyða í H.

4) Eyða hér á eftir fyrir 2 línun í H.

5) Bæjarbót Sk. 133.

6) P á spássu: faðir Þórdísar föður Helga föður Haka segir önnur bók.

Ketill þrymr (raumr H) hét hersir ágætr í Raumsdal í Noregi. *Hann var son Orms skeljamola Hrossbjarnarsonar Raumssonar Jötunbjarnarsonar norðan úr Noregi* (S). Ketill átti Mjöll (Moldu H) dóttur Ánar bog-sveigis. Þorsteinn hét son þeirra. Hann vó á skóginum til Upplanda af áeggjun föður síns Jökul son Ingimundar jarls af Gautlandi ok Vigdísar (H). Jökull gaf honum líf. Síðan fékk Þorsteinn¹⁾ Þórdísar systur hans. Þeirra son var Ingimundr inn gamli. Hann var fæddr í Hefni með Þóri²⁾ föður Gríms ok Hrómundar. Heiðr völvu spáði þeim öllum at byggja á því landi, er þá var ófundit vestr í haf. En Ingimundr kveðst við því skyldu gera. Völvan sagði (kvað H) hann þat ei mundi mega ok sagði þat til jartegna, at *þá mundi horfinn blutr* (hlutr mundi hverfa H) úr þússi hans ok *mundi þá finnast* (ok kvað hann þá mundi finna H), er hann græfi fyrir *öndvegissúlum* (öndugissúlum H) sínum á landinu (S). Ingimundr var víkingr mikill ok herjaði í vestrvíking jafnan (S). Sæmundr hét félagi hans suðreyskr. Þeir komu úr hernaði í (H) þann tíma, er Haraldr konungr *gekk til lands ok* (S) lagði til orustu í Hafstríði við þá Þóri haklang. Ingimundr vildi veita konungi, en Sæmundr ei. Ok skildi þar félag þeirra. Eftir orustuna gifti Haraldr (H) konungr Ingimundi Vigdísi dóttur Þóris jarls þegjanda. Þau Jörundr háls voru frillubörn hans. Ingimundr undi hvergi. Því fýsti Haraldr konungr hann at leita forlaga sinna til Íslands. En (H) Ingimundr lézt þat ekki ætlat hafa. En þó sendi hann þá *Finna tvo* (II Finna H) í hamförum til Íslands eftir hlut sínum. Þat var Freyr ok (S) gerr af silfri. Finnar (Finnarnir H) komu aftr ok höfðu fundit hlutinn ok náð eigi. Vísuðu þeir Ingimundi (S) til í dal einum milli holta *tveggja* (III H) ok sögðu Ingimundi (honum H) allt landslag, *hve* (hversu H) háttat var þar, er *hann skyldi* (þeir skyldu H) byggja. Eftir þat *byrjar Ingimundr för sína* (fór Ingimundr H) (S).

1) „Þorsteinn“ vantar í H.

2) Ingjaldr, Vatnsd. 7. k.

mundr H) til Íslands ok með honum Jörundr háls mágr hans ok Eyvindr sörkvir ok Ásmundr ok *Hvati*¹⁾ (inn hvati H), vinir hans, ok þræl-
ar hans Friðmundr ok (H) Böðvarr ok (H) Þórir refskegg ok (H) Úlf-
kell. Þeir tóku fyrir *sunnan land* (Grímsárós H) ok voru allir um vetrinn
á Hvanneyri með Grími fóstbróður Ingimundar. En um vorit fóru þeir
norðr um heiðar. Þeir komu í fjörð þann, er þeir fundu hrúta tvo. *Þat*
kölluðu þeir (Þeir kölluðu þar H) Hrutafjörð. Síðan fóru þeir norðr um
héruð ok gáfu víða örnefni. Hann var um vetr í Víðidal í Ingimundar-
holti. *Þeir sá þaðan* (Þaðan sá þeir H) fjöll *snælaus* (snjólaus H) í land-
suðr ok fóru *þann veg* (þangat H) um vorit. Þar kenndi Ingimundr lönd
þau, er honum var til vísat. Þórdís dóttir hans var alin í Þórdísarholti.
Ingimundr nam Vatnsdal allan upp frá Helgavatni ok Urðarvatni fyrir
austan. Hann bjó at Hofi ok fann hlut sinn *þá* (S) er hann gróf fyrir
öndvegissúlum sínum. Þorsteinn var son þeirra Vigdísar ok Jökull ok
Þórir haftrþjó ok Högni. Smiðr hét ambáttar son ok Ingimundar, en
dætr *hans* (H) Jórunn ok Þórdís.

P 238

Ketill raumr hét hersir ágætr í Raumsdal í Noregi. Hann var son
Orms skeljamola Hrossbjarnarsonar norðan úr Noregi. Ketill átt Mjöll
dóttur Ánar bogsveigis. Þorsteinn hét son þeirra. Hann vó á skóginum
til Upplanda af áeggjan föður síns Jökul son Ingimundar jarls af Gaut-
landi. Jökull gaf Þorsteini líf. Síðan fékk Þorsteinn Þórdísar systur hans.
Þeirra son var Ingimundr inn gamli. Hann var fæddr í Hefni á Háloga-
landi með Ingjaldi²⁾ föður þeirra Gríms ins hvíta háleygska ok Hrö-
mundar í Þverárhlið. Heiðr völvu spáði þeim öllum at byggja á því landi,
er þá var ófundit vestr í haf. Ingimundi þótti þat reiðimál ok kveðst
við því skyldi gera. Völvun sagði, þat mundi ei mega, ok kvað þat til

1) Sbr. Vatnsd. 13. Kap.

2) P á spássíu: Þóri, segir önnur bók.

jarteikna, at þá mundi hlutr hans (af gulli eða silfri gerr eftir Freyr) horfinn úr þússi hans, ok hann mundi þá finna, er hann græfi fyrir öndvegissúlum sínum á landinu. Ingimundr var víkingr mikill ok herjaði í Vestrveg jafnan. Sæmundr hét félagi hans suðreyskr. Þeir komu úr hernaði í þann tíma, er Haraldr konungr gekk til lands í Noregi ok lagði til orrustu við þá Þóri hökulang í Hafrsfirði. Ingimundr vildi veita konungi, en Sæmundr eigi, ok skildi þat félag þeirra. Eftir orrustuna gifti Haraldr konungr Ingimundi dóttur Þóris jarls þegjanda, er hét Vigdís. Þeirra börn Þorsteinn, Jökull, Þórir hafrsþjó, Högni, Þórdís, Jórunn. Smíðr var þýborinn. Ingimundr undi hvergi. Því fýsti Haraldr konungr hann at leita forlaga sinna til Íslands. En Ingimundr lézt þat ei ætlat hafa. En þó sendi hann þá Finna tvo í hamförum til Íslands eftir hlut¹⁾ sínum. Finnarnir komu aftr ok höfðu fundit hlutinn, en náð þó eigi. Vísuðu þeir Ingimundi til í dal einum millum holta tveggja ok sögðu honum greinilega um allt landslag ok héraðsvöxt, þar eð hann skyldi byggja. Eftir þat byrjar Ingimundr för sína til Íslands ok með honum Jörundr háls²⁾ mágr hans ok Eyvindr sörknir (sic) ok Ásmundr ok Hvati vinir hans ok þrælar hans Friðmundr, Þórir refskeggr, Úlfkell, Böðvarr. Þeir tóku Grímsárós fyrir sunnan land (Hann kom skipi sínu í Leiruvog, segir ein landnáma). Ok voru allir um vetrinn á Hvanneyri með Grími fóstbróður Ingimundar. En um vorit fór hann at leita sér bústaðar þess, er honum var til vísat. Þeir fóru norðr um heiðar ok komu í fjörð þann, er þeir hittu hrúta II. Þat kölluðu þeir Hrútafjörð. Síðan fóru þeir norðr um hérað ok gáfu víða örnefni. Að vetri kom Ingimundr í dal þann, er var víði vaxinn, ok kallaði þat Víðidal ok var þar annan vetr ok gerði sér þar skála, er nú heitir Ingimundarholt. Þaðan sá þeir fjöll snjólaus í landsuðr, er þar var hríð mikil, ok fóru þeir þangat um vorit, ok kenndi Ingimundr þar lönd þau, er honum var til vísat. En er þeir komu at vatns

1) Þ á spássú: Þat var Freyr ok gerr af silfri, segir önnur bók.

2) Á spássú: Hallsson, segir Landn.

enda, þá varð Vidís léttari at mey, er Þórdís var nefnd, ok heitir þar Þórdísarholt síðan. Ingimundr nam Vatnsdal allan fyrir ofan Helgavatn. En Þormóðslækr fellr úr vatninu í einn fors. Lækr fellr austan í Urðarvatn. Hann bjó at Hofi ok reisti þar hof C fóta langt. En er hann gróf fyrir öndvegissúlum sínum, þá fann hann hlut sinn, sem honum var fyrir sagt. Ingimundr fann á vatni einu beru ok húna tvo hvíta með henni. Því Kallaði hann þat Húnavatn. Eftir þat fór Ingimundr utan ok gaf Haraldi konungi dýrin. Ekki höfðu menn í Noregi sét fyrri hvíta björnu. Þá gaf Haraldr konungr Ingmundi skipit Stíganda með viðarfarmi, ok sigldi hann tveim skipum til Íslands ok sigldi fyrstr manna fyrir norðan land vestr um Skaga ok hélt upp í Húnavatn. Þar heitir nú Stígandahróf hjá Þingeyrum. Hann gaf öll örnefni þar í nánd, þau er nú eru. Eftir þat var Hrafn austmaðr hjá Ingimundi ok hafði gott sverð. Þat bar hann í hof. Því tók Ingimundr þat af honum.

Þorsteinn son Ingimundar átti Þuríði gyðu Sölmundardóttur, föður-systur Barða. Þeirra synir voru Ingólfr ok Guðbrandr. Þórdísi Ingimundardóttur átti Hallormr, ok fylgdi henni heiman Kornsárland. Þeirra son var Þorgrímr Kornságoði faðir Þorkels kröflu. Jórunni átti Ásgeirr æðikollr. Þeirra dóttir var Þorbjörg bekkjarbót. Þorkell krafla var faðir Arnórs föður Ragneiðar móður Orms föður Þorleiks föður Þorleifs beiskjalda föður Álfeiðar móður Þorláks prests ok Ketils föður Helgu, er Snorri átti Markússon.

S 179 H 146

Jörundr *háls* (H)¹⁾ nam út frá Urðarvatni *ok* (H) til Mógilslækjar ok bjó á Grund undir Jörundarfelli. Hans son var Már á Mástöðum. *Hvati nam út frá Mógilslæk til Giljár ok bjó á Hvatastöðum* (S). Ásmundr nam út frá Helgavatni *um* (ok H) Þingeyrasveit ok bjó undir

1) Sbr. Vatnsd. 16. kap.

Gnúpi. Friðmundr nam Forsæludal. Eyvindr sörkvir nam Blöndudal. Hans son var Hermundr ok Hrómundr inn halti. Ingimundr fann *beru ok húna tvo á Húnavatni* (á vatni einu beru ok II húna með henni. Þat kallaði hann Húnavatn H). Eftir þat fór *bann* (Ingimundr H) utan ok gaf Haraldi konungi dýrin. Ekki höfðu menn *í Noregi áðr sét* (fyrir sét í Noregi H) hvítabjörnu. Þá gaf Haraldr konungr Ingimundi *skip* (skipit Stíganda H) með viðarfarmi, ok sigldi *bann* (S) II skipum *fyrir norðan land fyrstr manna fyrir Skaga* (til Íslands ok sigldi fyrir norðan vestr um Skaga fyrstr manna H) ok hélt upp í Húnavatn. Þar *er* (heitir nú H) Stígandahróf hjá Þingeyrum. Eftir þat var Hrafn austmaðr með Ingimundi. *Hann* (ok H) hafði sverð gott. *þat bar hann* (ok bar hann þat H) í hof. Því tók Ingimundr *af honum sverðit* (það af honum H). Hallormr ok Þórormr bræðr *komu út ok* (S) voru með Ingimundi. Þá fekk Hallormr Þórdísar dóttur hans, ok *fylgdu* (fylgdi H) henni *heiman* (H) Karnsárlönd (-land H). Þeirra son var Þorgrímr Karnsárgoði. Þórormr bjó í Þórormstungu. Ingimundi hurfu svín X ok fundust annat *haust* (haustit H) í Svínadal ok *var þá* (voru þá saman H) C svína. Göltr hét Beigaðr. Hann hljóp á Svínavatn ok svam þar til *er* (at H) af gengu klaufirnar. Hann sprakk á Beigaðarhóli (-hvoli H).

■ 239

Jörundr háls, son Þóris þegjanda jarls, mágr Ingimundar, nam land út frá Urðarvatni til Mógilslækjar ok bjó á Grund undir Jörundarfelli. Hans son var Már á Mástöðum faðir Höllu móður Vigdísar móður Sveinbjarnar föður Þorsteins föður Bótólfs föður Þórdísar móður Helgu móður Þórðar föður Markúss á Melum. Hvati nam út frá Mógilslæk til Giljár ok bjó at Hvatastöðum. Ásimundr nam land út frá Helgavatni ok um Þingeyrar ok bjó undir Gnúpi. Friðmundr nam Forsæludal.

Eyvindr sörkvir nam Blöndudal. Hans synir voru Hermundr ok Hrómundr halti. Þeirra börn koma seinna.

Hallormr ok Þórormr bræðr komu út ok voru með Ingimundi. Þá fekk Hallormr Þórdísar dóttur Ingimundar, sem fyrr var sagt. Þórormr bjó í Þórormstungu. Ingimundi hurfu svín X ok fundust annat haustit í Svínadal, ok voru þá saman C svína. Göltr hét Beigaðr. Hann hljóp á Svínavatn ok svam þar til af gengu klaufirnar. Hann sprakk á Beigaðarhóli. (Landnáma: Sauðadalr er fyrir austan Vatnsdal, ok þar liggir Svínavatn ok Beigaðarhóll). Þórólfr heljarskinn nam Forsæludal ok gerði virki, þar sem mættust Friðmundará ok Vatnsdalsá. Hann blótaði mönnum.

S 180 H 147 P 240

Hrolleifr inn mikli ok Ljót móðir hans komu út í *Borgarfjörð* (Borgarfirði H P). Þau fóru norðr um sveitir ok fengu *hvergi* (engan H) *ráðstafa* (enga bústaði P), áðr þau komu í Skagafjörð til Sæmundar. Hrolleifr var son *Arnballs* (Arnalls H Arnalds P) bróður Sæmundar. Því vísaði hann þeim norðr á Höfðaströnd til Þórðar. En hann fekk honum *land* (S P) í Hrolleifsdal ok bjó hann þar. Hrolleifr *fifldi* (ffflaði P) Hröðnýju dóttur Una *úr* (í H) *Unadal* (Unaðsdal H). Oddr Unason sat fyrir honum ok vó Ljót systrung hans, en *hann* (S H) særði hann á fæti, því at kyrtil hans bitu eigi járn. Hrolleifr vó Odd ok II menn aðra, en II komust undan. Fyrir þat gerði Höfða-Þórðr *hann héraðsrækan* (þau heraðssek H P) svo vítt sem *vatnföll deildu* (vötn féllu H) til *sjóvar í Skagafirði* (Skagafjarðar H). Þá sendi Sæmundr Hrolleif til Ingimundar ins gamla. *Ingimundr* (Hann H) setti hann niðr í Oddsás gegnt Hofi. Hann átti veiði í Vatnsdalsá við Ingimund, ok skyldi *hann* (S) ganga úr á (ánni P) fyrir Hofsmönnum. En hann vildi ei úr ganga fyrir *Hofsmönnum* (H) sonum Ingimundar, ok börðust þeir um ána. Þá var sagt Ingimundi. *Hann var* (ok var hann H P) þá blindr ok lét *hann* (H P) smalasvein leiða (*bestinn* (*best* H) *undir sér* (undir sér hestinn P) á ána milli þeirra. Hrolleifr skaut spjóti í gegnum hann. Þeir fóru þá heim. Ingimundr sendi sveininn at segja Hrolleifi. En *hann* (Ingimundr P) var dauðr í

öndvegi, þá er synir hans komu heim. Hrolleifr sagði móður sinni. Hún kvað þá (þau Þ) reyna mundu, hvort meira mætti gífta Ingimundarsona eða kunnusta hennar ok bað hann þá (H) fyrst á braut at (Þ) fara. Þorsteinn skyldi reyna eftir Hrolleifi ok hafa kostgrip af arfi. Eigi settust *Ingimundarsynir* (þeir H Þ) í *hásæti*¹⁾ (öndvegi H Þ) föður síns. Þeir (Ingimundarsynir H Þ) fóru norðr til *Geirmundar* (Sæmundar H), ok gaf Þorsteinn honum LX silfrs *til* (S Þ) at hann skyti Hrolleifi á braut. Þeir (Ingimundarsynir H) röktu spor hans norðan um hálsa til Vatnsdals. Þorsteinn sendi húskarl *sinn* (S Þ) í Ás á njósn. Hann kvað *kveðnar* (H Þ) XII vísur, áðr til dyra var gengit, ok (hann H) *sá fatabrúgu* (fatahrúgu sá hann Þ) á bröndum, ok kom undan *rauð klæði* (rautt klæði H rautt fat eða klæði Þ). Þorsteinn kvað þar verit hafa Hrolleif, ok mun Ljót hafa blótat til langlífis honum. Þeir fóru í Ás, ok vildi Þorsteinn sitja yfir dyrum ok náði því (H Þ) ei fyrir Jökli, því at (S H) hann *vildi* (vill H) þar vera. Maðr gekk út ok sást um. Þá leiddi annarr Hrolleif eftir sér. Jökull brást við ok felldi ofan skíðablaða (-hlaðann Þ), en gat þó (H Þ) kastat kefli til bræðra sinna. *Eftir þat rann hann* (Hann réð H Þ) á Hrolleif, ok ultu þeir *báðir* (H Þ) ofan fyrir brekkuna, ok varð Jökull efri. Þá kom Þorsteinn at, ok neyttu þeir þá vopna. Þá var Ljót út kominn ok gekk öfug. Hún hafði höfuðit millum fóta sér, en klæðin á baki sér. Jökull hjó höfut af Hrolleifi ok rak í andlit Ljótu. Þá kvaðst hún of sein *orðit* (verit Þ) hafa. *Nú mundi um snúast* (Annars mundi um snúizt hafa Þ) jörðin fyrir sjónum mínum, en þér mundut allir ærzt hafa. Eftir þat kaus Þorsteinn Hofslanð, en Jökull hafði sverðit ok bjó í Tungu. Þórir hafði *goðorð* (goðorðit Þ) ok bjó at *Undunfelli* (Undinfelli Þ) ok gekk berserksgang. Högni hafði Stíganda ok var farmaðr. Smiðr bjó á Smiðsstöðum. Þorsteinn átti *Þuríði*²⁾ (Þórdísi Þ) gyðju dóttur Sölmundar í Ásbjarnarnesi. Peirra son var Ingólfr inn fagri ok Guð-

1) Þ á spássíu: Landn. segir: *hásæti föður síns*.

2) Guðríði Þuríði, misr. S.

brandr. Jökull var son Bárðar Jökulssonar, er Ólafr konungr inn helgi lét drepa. Þat sagði Jökull stigamaðr, at lengi mundu *glapvíg* (*glæpvíg* Þ) haldast í ætt þeirri.¹⁾

Þ

Þorgrímr bjó á Hjallalandi. Þeir synir Ingimundar ok Jörundarsynir börðust um Hjallaland,²⁾ ok fell þar Högni ok leysingi Þorsteins, en úr Márs liði dótturson Jörundar ok V menn aðrir. Jökull hjó Þorgrím á þjó, ok flýðu á braut. Már galt VIII tigi silfrs ok hafði Hjalla. Þeir Þorsteinn ok Jökull drápu Þórólf heljarskinn ok II menn aðra.

Þórólfir sleggja bjó á Sleggjustöðum upp frá Helgavatni. Hann elti á kaf Hallvarð austmann Þorsteins í fen fyrir þeim bræðrum ok banaði þeim báðum. Bergr inn rakki, systurson Finnboga ins ramma frá Borg.³⁾ Þorgrímr fekk dóttur Skíða af Skíðastöðum í Vatnsdal. Þar sló Jökull Berg með sverðs hjöltum at brúðkaupi. Fyrir því skyldi Þorsteinn ganga undir jarðarmen III á Húnavatnsþingi ok vildi ei. Þá skoraði Finnbogi á Þorstein til Hólmgöngu, en Bergr á Jökul. Faxe-Brandr bjó fyrir ofan Hóla. Hann fór til hólms með þeim Þorsteini í Víðidalsey. Þar reisti Jökull nið Finnboga. Gróa ok Þórey komu út. Gróa bjó á Gróustöðum hjá Hofi. Þórey bjó í Vestrhópi at Þóreyjargnúpi. Þá gerði Gróa haustboð Þorsteini ok þeim bræðrum. Þorstein dreymdi þrisvar, at hann skyldi ei fara. Þá hleypti Gróa skriðu á þá menn alla, er þar voru, af fjölkyngi. Þá hét Þorsteinn á þann, sem sólina skapaði, at berserksgangr hyrfi af Þóri, at hann fæddi upp Þorkel kröflu Þorgrímsson frá Karnsá, ok komst svo at goðorði. Ingólfir orti um Valgerði Óttarsdóttur mansöngsdrápu. Þá sótti Óttarr Ingólf, ok ónýttist þat. Þá andaðist Þórir, en Óttarr réðst

1) Hér eftir er eyða í S fyrir 3—4 línur.

2) Á spássú: Deildarhjalla segir Landn. Hrómundr inn halti vó Högna Ingimundarson. Því var hann gerr úr Norðlendingafjórðungi. Hans synir voru þeir Þorbjörn ok Hásteinn, er börðust við Sléttu-Helga í R. f.

3) Hér hefur eitthvað fallið niður í handr.

á braut. Guðbrandr bjó á Guðbrandsstöðum (sic). Þórir varð sekr um konu. Hann var flugumaðr til Ingólfs at ráði Óttars. Hann, hljóp til Guðbrands, en Guðbrandr vó hann. Þá vildu þeir gera til Óttars ok náðu ei. Óttarr galt V hundrut silfrs. En Svartr kom út á Mindakseyri úr Suðreyjum brotnu skipi. Hann var flugumaðr hestar voru í dyngju.¹⁾ Ingólfr varðist Guðbrandi meðal sels ok vetrarhúsa. Þar lá ok Svartr eftir á Svartsmýri. Þá galt Óttarr III hundrut silfrs. Þá fékk Ingólfr Hildar Ólafsdóttur frá Haukagili. Ingólfr vó II men í einu höggi af Hellismönnum í seli í Miklagili ok vó III menn aðra. Þar fell förunautr hans, en hann varð sárr mjök ok dó litlu síðar.

Porgils gjaldandi bjó at Svínavatni, er út kom með Auðuni skökli. Hans synir voru þeir Digr-Ormr, er vógu Skarphéðin Véfröðarson á Vatnskarði ok Þorkell²⁾ Glæðir (sic) var bróðurson hans, en systurson Guðmundar ins ríka. Þorkell vó Þorkel frá Helgavatni á mannfundi at Karnsá XI vetra gamall. Síðan fór Þorkell utan ok var með Sigurði Hlöðverssyni. Þorkell Porgilsson fekk Hildar dóttur Þórorms frá Þórormstungu. At því brúðlaupi vó Þorkell Glæði. Hildr Hermundardóttir Eyvindarsonar fylgdi honum. Hann falst í Kröfluhelli undir forsi í Vatnsdalsá. Þórdís spákona réð ráð til, at Þorkell skyldi ljósta sprota hennar í höfuð Guðmundi at dómi, er Högnuðr hét, ok mundi hann þá ekki at mæla, en tóku CC silfrs. Þá tók Þorkell við Hofslandi ok goðorði ok hafði, meðan hann lifði. Hann fekk Vigdísar dóttur Ólafs frá Haukagili. Í þann tíma kom út Friðrekr biskup með Þorvaldi Koðránssyni ok var at Giljá með þeim Ormi Konráðssyni feðgum. Biskup var at haustboði at Ólafs ok vígði biskup þar elda. Þar voru ok berserkir II, ok hét Haukr hvorutveggi. Þeir vóðu eldinn ok brunnu báðir, ok heitir þar síðan Haukagil. Þá tók Þorkell skírn ok allir Vatnsdælir. Hann lét kirkju gera at Hofi ok veitti þar gróft öllum þingmönnum sínum.

1) Hér vantar í og er eitthvað brenglað.

2) Eyða fyrir einu orði eða svo.

Skeggjavaldr bjó at Eyju ok átti Hildi Hermundardóttur.¹⁾ Þeirra dóttir var Kolfinna, er átti Grímr (sic) Semingsson. Hermundr vó Galta á leið fyrir nið Hallfreðar. (Önnur bókin segir, Brandr bróðir Kolfinnu hafi vegið Galta Óttarsson á Húnavatnsþingi fyrir nið Hallfreðar).

S 181 H 148 P 241

Eyvindr auðkúla hét maðr. Hann nam *allan* (S) Svínadal ok bjó á Auðkúlustöðum. (*En (ok H) Þorgils gjallandi bjó at Svínavatni, (en (er H) út kom með Auðuni (skökli (skökul H). Hans synir voru þeir Digr-Ormr, er vógu Skarphéðin Vefreðarson*²⁾ (S H) í Vatnsskarði (H).

S 182 H 150 P 242

Þorbjörn *kolkr* (kolka H kolkan P) hét maðr. Hann nam *it fremra um* (P) Kolkumýrar ok bjó þar, *meðan hann lifði* (S P).

S 183 H 149

Eyvindr sörkvir nam Blöndudal, *sem fyrr er ritat* (S). Hans son var Hrómundr inn halti, er vó Högna Ingimundarson, þá er þeir Már ok Ingimundarsynir börðust um Deildarhjalla. Því var hann gerr úr Norðlendingafjórðungi. Hans synir voru þeir *Hásteinn ok Þorbjörn* (Þorbjörn ok Hásteinn H), er börðust við Sleitu-Helga í Hrótafirði. Annarr son Eyvindar *sörkvis* (H) var Hermundr faðir Hildar, er átti Ávaldi Ingjaldsson. Þeirra börn voru þau Kolfinna, er átti Gríss Sæmingsson, ok Brandr, er vó Galta Óttarsson á Húnavatnsþingi fyrir nið Hallfreðar.

P 243

Gautr hét maðr, er nam Gautsdal. Þeir bönuðu sér sjálfir Eyvindr sörkvir ok Gautr, því at hvorgi vildi lifa eftir Ingimund gamla.

1) Á spássíu: Hildi Hermundardóttur átti Ávaldi Ingjaldsson. Þeirra börn Kolfinna, er átti Gríss Semingsson, ok Brandr.

2) S. Vefrey.

Ævarr hét maðr, son Ketils helluflaga ok Þuríðar dóttur Haralds konungs gullskeggs úr sogni. Ævarr átti¹⁾ Þeirrason var Véfreyr. Synir Ævars laungetnir voru þeir Karli ok Þorbjörn strúgr ok Þórðr mikill. Ævarr fór til Íslands úr víkingu ok synir hans aðrir en Véfreidr. Með honum fór út Gunnsteinn frændi hans ok Auðólfr ok Gautr. En Véfreidr var eftir í víkingu.

H 151 P 244

Ævarr (Evarr P)²⁾ hét maðr, son Ketils helluflaga ok Þuríðar dóttur Haralds konungs gullskeggs úr Sogni. Synir Ævars voru þeir Véfreðr³⁾ skirgetinn (P) ok (H) Karli ok (H) Þorbjörn strúgr (strjúgr P) ok Þórðr mikill. Ævarr fór til Íslands úr víkingu ok synir hans aðrir en Véfreðr (Þeir laungetnu P). Hann (En Véfreðr P) var eftir í víkingu. Með honum fór út Gunnsteinn frændi hans ok Auðólfr ok Gautr.

S H P

Ævarr kom skipi sínu í Blönduós. Þá voru numin lönd fyrir vestan Blöndu. Ævarr fór upp með Blöndu at leita sér lindnáms. En er hann (ok H P) kom þar sem heita Móbergsbrekkur, setti hann þar niðr stöng háva ok kveðst þar taka Véfreði syni sínum bústað. Síðan nam hann Langadal allan upp þaðan fyrir austan Blöndu ofan til Ævarsskarðs (P) ok svo fyrir norðan Háls. Þar skipti hann löndum með skipverum (verjum H P) sínum. Ævarr bjó (dó H) í Ævarsskarði. Véfreðr kom út síðar í Gönguskarðsárósi ok gekk norðan til föður síns, ok kenndi faðir hans (Ævarr H P) hann ei. Þeir glímdu fast (P), svo at upp gengu stokkar ok steinar (P) allir í húsinu (húsunum H), áðr Véfreðr sagði til sín.

1) Eyða fyrir nafni. Sk. 141 = H.

2) Svo jafnan skr. í P.

3) P á spássú: eða Véfreyr. H hefur Véfröðr, en P Véfreidr eða Véfreðr.

Hann gerði bú at Móbergi, sem ætlat var. En Þorbjörn strúgr á (at Þ) Strúgsstöðum En (S H) Gunnsteinn á (at Þ) Gunnsteinsstöðum. Karli á Karlastöðum. Þórðr á Mikilsstöðum. Auðólftr á Auðólfsstöðum. Gautr byggði Gautsdal. Hann ver einhendr (-hent Þ). *Þeir Eyvindr sörkvir fóru sér sjálfir ok vildu ei lifa (eftir (H) Ingimund (inn (S) gamla (S H)).* Haukr bjó þar sem *nú heita Hauksgrafir* (Hauksstaðir heita H Þ). Vé-freyðr átti Gunnhildi dóttur Eiríks í (úr Þ) Guðdölum, systur Hólm-göngu-Starra. Þeirra synir voru þeir Úlfhéðinn, er þeir *Þjóstólfr* (Föstólfr ok Þróttólfr H Þjóstólfr ok Þrjótólfr Þ) vógu við Grindalæk, ok Skarp-héðinn, er þeir Digr-Ormr vógu í Vatnsskarði, ok Húnröðr faðir Márs föður Hafliða.

P

Halldóra hét dóttir Húnröðar móðir Vigdísar móður Úlfhéðins föður Hrafnis föður Hallberu móður Valdísar móður Snorra föður Hallberu, er átti Markús Þórðarson á Melum.

S 185 H 152 P 245

Holti (*Landn. segir Galti*) son *Ísröðar* (Þ) hét maðr, er nam Langadal ofan frá Móbergi ok bjó á Holtastöðum. Hann var faðir Ísröðar föður Ísleifs föður Þorvalds föður Þórarins *ins* (S Þ) spaka. Dóttir Þorvalds var Þórdís, *er* (hverja eð Þ) átti Halldórr son Snorra goða. Þeirra dætr voru þær Þorkatla, er átti Guðlaugr Þorfinnsson í *Straumsfirði* (Straum-H Þ). Þaðan eru Sturlungar komnir ok *Oddaverjar* (Odd- Þ). Önnur var Guðrún, er átti Kjartan *Ásgeirsson* (son Ásgeirs H) *úr* (í H) Vatnsfirði. *Þeirra börn Þorvaldr ok Ingiríðr, er Guðlaugr prestur átti* (Þeirra son Þorvaldr faðir H).¹⁾

1) Eyða fyrir 2 línnum.

Fóstólfr ok Þjóstólfr bjuggu í Engihlíð í Langadal. Þeir tóku við sekum manni, þeim er Þorgrímr hét. Þann vógu þeir Húnröðr ok Þórólfr leikgoði á Kili. Eftir þat vógu þeir Fóstólfr ok Þjóstólfr Úlfhéðin bróður Húnröðar hjá Grindalæk. Þeir bjuggu þá í Holti. En Finnir Jóruson á Breiðabólstað í Vestrhópi, frændi Fóstólfs, barg þeim. En Þorkell krafla kom þeim utan. Úlfhéðinn leyndi sári sínu ok bað ei til hefnda at leita. Kvað engum auðit mundi verða. Síðan vógu þeir Fóstólfr austr í Noregi Skúm leysingja Húnröðar, vellauðugan at fé, en sendu allt féit út Húnröði. Ok þá sættust þeir heilum sáttum.

S 186 H 152 P 246

Hólmgöngu-Máni *hét maðr* (er maðr nefndr Þ), er nam Skagaströnd fyrir vestan inn til Forsár, en fyrir austan til Mánabúfu *ok* (hann Þ) bjó í Mánavík. Hans dóttur átti Þorbrandr í Dölum faðir Mána föður Kálfs skálds.

S 187

Eilífr örn hét maðr, son Atla Skíðasonar ins gamla Bárðarsonar í Ál.¹⁾ Son Eilífs Arnar var Koðrán at Gilá ok Þjóðólfr goði at Hofi á Skagaströnd ok Eysteinn faðir Þorvalds tinteins ok Þorsteins heiðmennings ok Arnar í Fljótum. Eilífr nam land inn frá Mánabúfu til Göngu-skarðsár ok Laxárdal ok bjó þar. Eilífr átti Þorlaugu dóttur Sæmundar úr Hlíð. Þeirra synir voru þeir Sölmundr faðir Guðmundar föður þeirra Víga-Barða ok bræðra hans. Annarr var Atli inn rammi, er átti Herdísí dóttur Þórðar frá Höfða. Þeirra börn voru þau Þorlaug, er átti Guðmundr inn ríki, ok Þórarinn, er átti Höllu dóttur Jörundar háls. Son þeirra var Styrbjörn, er átti Yngvildi dóttur Steinröðar Héðinssonar frá Héðinshöfða. Þeirra dóttir Arndís, er átti Hamall Þormóðarson Þorkelssonar mána.

1) Sbr. Bps. I. 3, Njálu 113. kap.

H 154 P 247

Eilífr örn hét maðr, son *Atla* (Atlason P) Skíðasonar ins gamla Bárðarsonar í *Ál* (jarls P). *Eilífr nam land* (Hann nam Skagatrönd ina eystri inn P) frá Mánapúfu til Gönguskarðsár (-áróss P) ok Laxárdal ok bjó þar. Hann átti Þorlaugu dóttur Sæmundar í *Hlíð* (Sæmundarhlíð P). Þeirra synir voru þeir Sölmundr faðir Guðmundar föður Víga-Barða ok bræðra hans (P). Annarr var Atli inn rammi, er átti Herdísí dóttur Þórðar frá Höfða. Þeirra börn voru þau (P) Þorlaug, er átti Guðmundr inn ríki faðir Eyjólfss halta föður Þorsteins föður Guðmundar gasi föður Eyjólfss föður Guðlaugar móður Ketils prests föður Helgu, er átti Snorri Markússon á Melum (P), ok (H) bróðir Þorlaugar var (P) Þórarinn, er átti Höllu dóttur Jörundar háls. Þeirra son var Styrbjörn, er átti Yngvildi dóttur Steinröðar Héðinssonar frá Héðinshöfða. Þeirra dóttir Arndís, er átti Hamall (Hámáll P) Þormóðsson (Þormóðar- P) Þor-kelssonar mána. Þriði (P) son Eilífs arnar var Koðrán at Giljá faðir Þorvalds víðförla ok Þjóðólfr goði at Hofi á Skagatrönd ok Eysteinn faðir Þorvalds (H) tin-teins ok Þorsteins heiðmennings ok Arnar í Fljótum (P).

S 188 H 155

Sæmundr inn suðreyski, félagi Ingimundar ins gamla, sem ritat er, hann kom skipi sínu í Gönguskarðsárós. Sæmundr nam Sæmundarhlíð alla til Vatnsskarðs fyrir ofan Sæmundarlæk ok bjó á Sæmundarstöðum (Geirmundar- H). Hans son var Geirmundr, er þar bjó síðan. Dóttir Sæmundar var Reginleif, er átti Þóroddr hjálmr. Þeirra dóttir Hallbera móðir Guðmundar ins ríka föður Eyjólfss föður Þóreyjar móður Sæmundar ins fróða. Arnaldr hét annarr son Sæmundar faðir Rjúpu, er átti Þorgeirr son Þórðar frá Höfða. Þeirra son var Halldórr frá Hofi.

P 248

Sæmundr hét maðr suðreyskr, félagi Ingimundar ins gamla, sem fyrr var getit. Hann kom skipi sínu í Gönguskarðsárós. Hann nam land

undir Vatnsskarði ok Sæmundarhlíð alla fyrir ofan Sæmundarlæk ok bjó á Geirmundarstöðum (Sæmundarstöðum, segir önnur bókin). Hans son var Geirmundr, er þar bjó síðan. Dóttir Sæmundar var Reginleif, er átti Þóroddr hjálmr. Þeirra dóttir Hallbera móðir Guðmundar ins ríka föður Eyjúlfs halta föður Þorsteins föður Guðmundar gasa föður Eyjúlfs föður Guðlaugar móður Ketils prests föður Helgu, er átti Snorri Markússon á Melum. Eyjúlfr halti var faðir Þóreyjar móður Sæmundar prests ins fróða föður Lofts föður Jóns í Odda. Arnaldr hét annarr son Sæmundar faðir Rjúpu, er átti Þorgeirr son Þórðar frá Höfða. Þeirra son var Halldórr frá Hofi.

S 189 H 156

Skefill hét maðr, er skipi sínu kom í Gönguskarðsárós á inni sömu viku ok Sæmundr. En meðan Sæmundr fór eldi um landnám sitt, þá nam Skefill land allt fyrir utan Sauða. *Þat tók hann* (Hann tók þat H) af landnámi Sæmundar at ólofi hans, ok lét Sæmundr þat *svo búit vera* (vera svo búit H).

P 249

Skefill hét maðr, er kom skipi sínu í Gönguskarðsárós á inni sömu viku ok Sæmundr. En meðan Sæmundr fór eldi um landnám sitt, þá helgaði Skefill sér af landnámi Sæmundar at óleyfi hans allt fyrir utan Sauða, ok lét Sæmundr þat svo búit vera.

S 190 H 157 P 250

Úlfjótr¹⁾ hét maðr. *Hann* (er P) nam Langaholt allt fyrir neðan Sæmundarlæk.

1) Úlfjótr Sk. 144.

S 191 H 158

Þorkell *vignir* (vingnir H) *son Skíða* (Atlason Skíðasonar H) ins gamla, hann nam land um Vatntsskarð allt ok Svartárdal. Hans son var Arn móðr *inn* (H) skjálgi faðir Galta föður Þorgeirs föður Styrmis föður Halls föður Kolfinnu.

P 251

Þorkell vingnir Atlason¹⁾ Skíðasonar ins gamla nam land um Vatnskarð allt ok Svartárdal. Hans son var Arinmóður (sic) inn skjálgi faðir Galta föður Þorgeirs föður Kolfinnu móður Döllu móður Gizurar biskups. Þorgeirr var ok faðir Styrmis föður Halls föður Kolfinnu móður Hallberu móður Halls móður Þuríðar móður Hallberu, er átti Markús Þórðarson á Melum.

S 192 H 159 P 252

Álfgeirr *bét maðr*, er (S H) nam *land* (H P) um Álfgeirsvöllu ok (S H) upp til Mælifellsár ok bjó á Álfgeirsvöllum.

S 193 H 160 P 253

Þorviðr *bét maðr* (Maðr hét Þorviðr H Þorviðr hét sá maðr P) *sá* (S H), er *land nam* (nam land P) upp frá Mælifellsá til Giljár.

S 194 H 161 P 254

Hrosskell hét maðr, er nam Svartárdal allan ok Ýrarfellslönd (Ýra- P) öll með ráði Eiríks. Hann nam ofan til Gilhaga ok bjó at Ýrarfelli (Ýra- P). Hann átti þræl þann, er *Roðrekr* (Ræðrekr H Hrærekr P) hét. Hann sendi hann upp eftir Mælifellsdal í landaleitan suðr á *fjöll* (Kjöl H). Hann kom til gils þess, er *verðr suðr* (suðr verðr P) frá Mælifelli (-fellsdal H P) ok nú heitir *Roðreksgil* (Hræreks- H P). Þar setti hann niðr staf

1) Á spássíu: Landn. segir, Þorkell var son Skíða.

nýbirkta, er (þeir)¹⁾ kölluðu Landkönnuð. Ok (S Þ) eftir þat *snýr* (hvarf H Þ) hann *aftr* (heim Þ).

S 195 H 163 Þ 255

Eiríkr hét maðr ágætr. Hann fór af Noregi til Íslands. Hann var son *Hróalds* (Hróhalls H) Geirmundarsonar Eiríkssonar ördígskeggja. Eiríkr nam land frá *Gilá* (Giljá H Þ) *um* (of H) *Goðdali* (Guð- Þ) *alla* (S Þ) ok ofan til Norðrár. *Hann* (Ok H) bjó at Hofi í Goðdölum. *Eiríkr* (Hann H Þ) átti Þuríði dóttur Þórðar skeggja, systur Helgu, er *Ketilbjörn átti inn gamli* (Ketilbjörn inn gamli átti H Þ) at Mosfelli. Börn þeirra Eiríks voru þau Þorkell ok Hróaldr, Þorgeirr ok Hólmgöngu-Starri ok Gunnhildr. Þorgeir Eiríksson átti *Ingveldi* (Yngvildi H Ingvildi Þ) Þorgeirsdóttur. Þeirra dóttir Rannveig, er átti Bjarni Brodd-Helgason. *Gunnhildi Eiríksdóttur átti Véfreyðr (-freðr Þ) Ævarsson* (S Þ).

S 196 H 162 Þ 256

Ketill ((Á)skell H) *inn hamrammi hét maðr* (Vékell hét maðr inn hamrammi Þ), er land nam ofan frá Gilá til Mælifellsár ok bjó at Mælifelli. Hann *spurði til ferða Röðreks* (spottaði ferð Hræreks H spurði ferð Hræreks Þ). *Þá fór hann* (ok fór H) litlu síðar suðr á *fjöll* (fjall H Þ) í landaleitan. Hann *kom* (komst Þ) til hauga þeirra, er nú heita Vékels-haugar. Hann skaut milli hauganna *ok* (Hann H) hvarf *þaðan* (þar Þ) *aftr*. En er *þetta* (þat H) spurði Eiríkr í Goðdölum, sendi hann þræl *sinn* (S H) suðr á *fjöll* (fjall H), er hét Rönguðr. Fór hann enn í *landaleitan* (-leit H). Hann kom suðr til Blöndukvísla ok fór *þá* (síðan H Þ) upp með á þeirri, er fellr fyrir vestan Vinverjadal ok vestr á hraunit milli Reykjavalla (-vallar Þ) ok Kjalar, ok kom þar á manns spor, ok skildi, at þau lágu sunnan at. Hann hlóð þar vörðu þá, er nú heitir Rangaðarvarða. Þaðan fór hann *aftr*, ok gaf Eiríkr honum frelsi fyrir ferð sína.

¹⁾ þeir vantar í S.
Landnáma

Ok (S) *En* (H) þaðan af tókust *upp* (H Þ) ferðir um fjallit milli Sunn-
lendingafjórðungs (S Þ) ok Norðlendinga.

S 197 H 164 Þ 257

Kráku-Hreiðarr hét maðr, *en Ófeigr lafskegg faðir hans son Ýxna-Þóris* (son Ófeigs lafskeggs Ýxna-Þórissonar H Þ). Þeir feðgar bjoggu *skip sitt* (sigldu H Þ) til Íslands. *En* (Ok H) er þeir komu í landsýn, gekk Hreiðarr til siglu ok *sagðist* (kvaðst H) eigi *mundu* (mundi Þ) kasta öndvegissúlum (-ugis- H) *sínum* (H Þ) fyrri borð. *Kveðst* (Kvaðst Þ) þat þykkja ómerkilegt at gera ráð sitt eftir því. *Kveðst* (Kvaðst Þ) heldr *mundu* (mundi Þ) heita á Þór, at hann vísaði honum til landa. Ok *kveðst þar mundu* (sagðist þar mundi Þ) berjast til *landa* (S Þ), *ef* (er H) áðr væri numit. En hann kom í Skagafjörð ok sigldi upp á Borgarsand til *brots* (skipbrots Þ). Hávarðr hegri kom til hans ok bauð honum til sín, ok þar var hann um vetrinn í Hegranesi. Um vorit spurði Hávarðr *hann* (Þ), hvat hann vildi ráða sinna En hann kveðst ætla að berjast við Sæmund til landa. En Hávarðr latti *þess* (S) ok kvað *þar* (þat H Þ) illa gefizt hafa. Bað hann fara á fund Eiríks í Guðdölum (Goð- H) ok *taka* (tak H) ráð af honum. *því hann er* (*því hann væri* Þ) *vittrastr maðr í* (*béraði þessu* (*béraðinu* Þ) (S Þ). Hreiðarr gerði svo. En er hann *fann* (H Þ) Eirík, latti hann þessa ófriðar ok kvað þat *óheyrt* (ei ráð H óhent Þ), at menn deildi, meðan svo *væri mannfátt* (mannfátt væri H) á *landi* (landinu H Þ). *Kveðst* (Kvaðst Þ) heldr vilja gefa honum tunguna alla niðr frá Skálamýri ok (H Þ) kvað *þangat Þór hafa* (Þór þangat hafa H þangat hafa Þór Þ) vísat honum, ok þar *stafn á horft* (hafa horft á stafn hans H Þ), þá er hann sigldi *upp* (S Þ) á Borgarsand. *Kvað honum ærit þat landnám ok* (*hans sonum* (*sonum hans* Þ) (S Þ). *Penna* (Pann Þ) kost *þekkist* (þá H þekktist Þ) Hreiðarr ok bjó á (at Þ) Steinsstöðum. Hann kaus at deyja í Mælifell (-felli Þ). Hans son var Ófeigr þunnskeggr faðir Bjarnar föður Tungu-Steins.

S 198 H 166 P 258

Önundr viss hét maðr (S H). er land nam upp frá Merkgili, inn Eystra dal allt fyrir austan. En þá er Eiríkr vildi til fara at nema *land um* (H P) dalinn *allan* (S P) allt fyrir vestan, þá felldi Önundr blót-spán (-spón H P) til, at hann skyldi verða viss (S P), hvern tíma (hve nær P) Eiríkr mundi til fara at nema *dalinn* (S P), ok var þá Önundr skjótari ok skaut yfir ána með tundröru (með P) tundröru yfir ána H P) ok helgaði sér svo landit fyrir vestan ok bjó milli á (ánna P).

S 199 H 167 P 259

CAPITULUM (H).¹⁾

Kári hét maðr, er nam land á milli Norðrár ok Merkgils ok bjó í Flatatungu. Hann var kallaðr Tungu-Kári. Frá honum eru *Silfrstaðingar* ar komnir (komnir Silfrstaðingar P).

S 200 H 168 P 260

Þorbrandr örrek (örrekr H P) nam *land* (P) upp frá Bólstaðará, Silfrstaðahlíð alla ok Norðrárdal *allan* (S P) fyrir norðan *fram* (P) ok bjó á Þorbrandsstöðum ok lét þar gera (hann lét gera þar P) eldhús svo mikit, at allir þeir menn, er þeim megin fóru *um dalinn* (H P), skyldu þar bera klyfjar í gegnum, ok vera öllum matr *heimill* (heimoll H). Við hann er *kennd* (S H) Örreksheiðr²⁾ (-heiði P) upp frá (S P) Hökustöðum.³⁾ Hann var inn göfgasti maðr ok (inn (S) kynstærsti (göfugr maðr ok kynstórr H).

1) Kári ok Hjálmólfr koma í H á undan Þorbrandi örrek, og þær greinar eru því rígi á skinnblaðinu.

2) Eireksheiðr S H.

3) Hér byrjar 3. skinnblað H, og er óslitið mál á 3.—9. blaði, er líkur í H 245.

S 201 H 165 P 261

CAPITULUM (H).

Maðr hét Hjálmólfr, er land nam *ofan* (H P) um Blönduhlíð. Hans son var Þorgrímr kuggi faðir Odds í (á P) Axlarhaga föður Sela-Kálfs. Þaðan eru Axlhegingar *komnir* (S P).

S 202 H 169 P 262

CAPITULUM (H).

Þórir (Þórðr H)¹⁾ dúfunef var leysingi Öxna-Þóris. Hann kom skipi sínu í Gönguskarðsárós. Þá var byggt *hérað* (héraðið P) allt fyrir vestan. Hann fór norðr yfir Jökulsá at *Landbroti* (Landabroti P) ok nam land á milli Glóðafeykisár ok Djúpár ok bjó á Flugumýri. Í þann tíma kom út skip í Kolbeinsárósi (-ós H) *ok* (H) hlaðit kvikfé. En þeim hvarf í Brimnesskógum unghryssi eitt. *En* (S H) Þórir dúfunef keypti vonina ok fann *síðan* (S). Þat var allra hrossa skjótast ok *var köllut* (hét H P) Fluga. Örn hét maðr. *Hann* (er H) fór landshorna í millum *ok* (hann H P) var fjölkunnigr. Hann sat fyrir Þóri (Þórir P) í Vinverjadal, er hann skyldi fara suðr *um* (of H) Kjöl, ok veðjaði við Þóri, *hvors þeirra boss mundi* (hvor þeirra eiga mundi hross H P) skjótara, því at hann *hafði* (átti H P) allgóðan hest, ok lagði hvorr þeirra við hundrað silfrs. Þeir riðu báðir suðr um Kjöl, þar til er þeir komu á skeið þat, er *síðan er kallat* (er heitir H) *Dúfunesskeið* (Dúfunesskeið P). *En* (S H) eigi *varð* (var H) *meiri* (minni H P) skjótleiksmunur hrossa en Þórir kom í móti Erni á miðju skeiði. Örn undi svo illa við félat sitt, at hann vildi eigi lifa ok fór upp undir *fjallit*, *er nú heitir* (S P) Arnarfell, ok *týndi sér þar* (þar týndi hann sér P) *sjálfr* (S P). En Fluga stóð þar eftir, því at hún var mjök móð. En er Þórir fór af þingi, fann hann hest föxóttan *ok* (S) grán hjá Flugu. Við þeim hafði hún fengit. *Undir* (Undan P)

1) P á spássú: Þórðr d. nef, segir Hauksbók.

þeim var *Eldfari* (Eiðfaxi H Þ), er utan *var færðr* (fór H) (*hesta beztr*) (Þ), ok varð VII manna bani við *Mjörs* (Mors H) á einum degi ok *lézt* (fórst Þ) hann *þar sjálfr* (sjálfr þar H Þ). Fluga týndist í feni á Flugumýri.

S 203 H 170 Þ 263

CAPITULUM (H).

Kollsveinn inn rammi hét maðr, *er nam land* (land nam H Þ) á milli Pverár ok *Gljúfrár* (Gljúfrarár Þ) ok bjó á *Kollssveinsstöðum* (-tóttum H) *yfir* (upp H Þ) frá Pverá. Hann hafði blót á Hofstöðum.

S 204 H 171 Þ 264

Sunnólfr (Gunnólfr H Þ) hét maðr, er nam land milli Pverár ok Glóðfeykisár ok (Hann Þ) bjó í Hvammi.

S 205 H 172 Þ 265

FRÁ GORMI (H).

Gormr hét hersir ágætr í *Svíþjóð* (Svíaríki H). Hann átti Þóru dóttur Eiríks konungs *at* (af H Þ) Uppsölum. *Porgils* (Þorgeirr Þ) hét son þeirra (hans H). Hann átti *Elínu* (Eilínu H) dóttur *Burislafs* (-leifs Þ) konungs úr Görðum *austan* (austr Þ) ok *Ingigerðar* (Ingibjargar H Þ) systur *Dagstyggis* (Dagstígs H Þ) Risakonungs. Synir þeirra voru þeir Hergrímr ok *Herfiðr* (S H), er átti Höllu dóttur Hédins ok Arndísar Hédinsdóttur. Gróa hét dóttir Herfinns ok Höllu. Hana átti Hróarr. Þeirra son *var* (H Þ) Sléttu-Björn,¹⁾ *er nam* (*fyrst* (S) (Sléttu-Björn nam fyrstr land Þ) milli Grjótár ok Deildarár, áðr þeir *Hjalti ok Kolbeinn* (Kolbeinn ok Hjalti Þ) komu út. Hann bjó á Sléttu-Bjarnarstöðum.

1) Í H er hér nær að lesa „Steitu“ en „Sléttu“, en annarstaðar er „Slettu“ greinilegt. Rétt mun nafnið vera Sleitu-Björn. Svo er það og í einni afskrift Sk. (A M 111 fol. Ísls. I 1843 bls. 195 10 nmgr.). „Sleitu“ og Slettu er svo líkt, að síra Jón Erl. má vel hafa mislesið eða misritað „Sléttu“ fyrir „Sleitu“, og afritarar, aðrir en 111, kynnu líka að hafa mislesið frumritið Bjarnar á Skarðsá. Bær Bjarnar landnámsmanns heitir nú *Sleitustaðir*, sem vera mun stýtt úr *Sleitu-Bjarnarstaðir*.

Hann átti (S).¹⁾ *Peirra börn voru* (Hans son var H Þ) Örnólfr, er átti Þorljótu dóttur Hjalta *Skjálfs*sonar (Skálpssonar H Þ),²⁾ ok Arnbjörn, er átti Þorlaugu Þórðardóttur (dóttur Þórðar Þ) frá Höfða, ok Arnoddr. *Hann* (er H Þ) átti Þórnyju dóttur Sigmundar Þorkelssonar, er Glúmr vó. Arnfríðr hét dóttir Sléttu-Bjarnar, er Spak-Böðvarr átti son Öndotts. *Hann* (H) Öndotr kom út í Kolbeinsárósi ok kaupir land at Sléttu-Birni ofan frá Hálsgröf (-gróf H) inum *eystra megin* (vestra veg H) ok út til Kolbeinsáróss, *inum eystra megin* (sic) (en inum vestra veg H Þ) ofan frá læk þeim, er verðr út frá Nautabúi ok inn til Gljúfrár, ok bjó í Viðvík.

S 206 H 173 Þ 266

FRÁ KOLBEINI (H).

Sigmundur á Vestfold í Noregi (Þ) átti Ingibjörgu dóttur Rauðs ruggu í Naumudal, systur Þorsteins svarfaðar (svörfuðar H). *Peirra son var Kolbeinn. Hann* (er Þ) fór til Íslands ok nam land á milli Grjótár ok Deildarár, Kolbeinsdal ok Hjaltadal.

S 207 H 174 Þ 267

FRÁ HJALTA (H).

Hjalti *bét maðr* (Þ) son Þórðar *skafls* (skalps H skálps Þ) *hann* (Þ) kom til Íslands *nokkru síðar en Kolbeinn* (Þ) *ok nam Hjaltadal at ráði Kolbeins ok bjó at Hofi* (ok nam at ráði hans Hjaltadal ok bjó at Hólum Þ.)³⁾ Hans synir voru þeir Þorvaldr ok Þórðr, *ágætir menn* (S Þ). Þat hefir erfi verit *ágætast* (stórmannligast Þ) á Íslandi, er þeir erfðu föður sinn. *Þeir buðu öllum höfðingjum á Íslandi* (H Þ). *Ok* (S Þ) voru þar MCC boðsmanna, ok voru allir virðingarmenn með (S Þ) gjöfum *brutt* (út H Þ)

1) Eyða fyrir nafn. Sk. 149 = Þ.

2) Skr. „Skapl“ H.

3) Þ á spássíu: Hofi segir önnur bók.

leiddir. At því (H Þ) erfi færði Oddr Breiðfirðingr drápu þá, er hann hafði ort um Hjalta. Áðr hafði Glúmr Geirason stefnt Oddi *um ányt* (H Þ)¹⁾ til Þorskafjarðarþings. Þá *um vorit* (H Þ) fóru Hjaltasynir norðan á (H) skipi *sínu* (Þ) til Steingrímsfjarðar ok gengu norðan um heiðina, þar sem nú er kölluð Hjaltdælalaut. En er þeir gengu á þingit, voru þeir svo vel búnir, at menn hugðu, at Æsir væri þar (H Þ) komnir. Þar um er (var Þ) þetta kveðit.

Manngi hugði manna,
morðkannaðr, annat,
ísarnmeiðr, en Æsir
almærir þar færi,
þá er á Þorskafjarðar
þing með ennitinglum
holtvartaris Hjalta
harðfengs synir gengu.²⁾

Frá þeim (Þ) Hjaltasonum er mikil ætt komin ok göfug (S Þ).

S 208 H 175 Þ 268

FRÁ ÞÓRÐI (H).

Þórðr hét maðr ágætr í *Noregi* (Þ). Hann var son Bjarnar byrðusmjörs Hróaldssonar³⁾ hryggis *Ásleikssonar* (H Þ) Bjarnarsonar járnsíðu Ragnarssonar loðbrókar. Þórðr fór til Íslands ok nam Höfðaströnd í Skagafirði á milli Unadalsár ok Hrolleifsdalsár ok bjó at Höfða (S Þ). Þórðr (Höfða-Þórðr H Þ) átti Þorgerði (Finngerði H Þ)⁴⁾ dóttur Þóris *byrnu* (hímu H Þ) ok Friðgerðar dóttur Kjarvals Írakonungs. Þau áttu XIX börn. Björn var son þeirra. Hann (er H) átti Þuríði dóttur Refs frá Barði, ok voru þeirra börn Arnórr kerlingarnef (-nefr Þ) ok Þórdís móðir Orms

1) Skr. „ánit“ í Þ og sett á eftir „Þorskafjarðarþings“.

2) Morðkannaðr ísarnmeiðr (reyndi hermaðr, ávarp), manngi (enginn) manna hugði annat, en almærir (ágætir, dýrlegir) Æsir færi þar, þá er synir harðfengs Hjalta gengu á Þorskafjarðarþing með ennitinglum (enniskrauti) holtvartaris (orms, Fáfnis). Sýnist munu eiga að merkja gullna hjálma eða gullhlað um enni. Ægishjálmal halda aðrir.

3) Þ á spássíu: Hróars segir önnur bók.

4) Þ á spássíu: Þorgerði segir Landn.

föður Þórdísar móður Bótólfs föður Þórdísar móður Helgu móður Guðnýjar móður *Sturlusona* (*Sturlunga Þ*).¹⁾ Þorgeirr hét annarr son Þórðar. Hann átti Rjúpu dóttur *Arnballs* (*Arnalls H*) Sæmundarsonar. Þeirra son Halldórr at Hofi. Snorri var inn þriðji son (*Þ*). Hann átti Þórhildi rjúpu dóttur Þórðar gellis. Þeirra son var Þórðr hesthöfði faðir *Karlsefnis*, er fann *Vínland* it góða, föður *Snorra* föður *Steinunnar* móður *Þorsteins* rangláts föður *Guðrúnar* móður *Höllu* móður *Flosa* föður *Valgerðar* móður *berra Erlends sterka* (*H Þ*). Þorvaldr holbarkr (-barki *H Þ*) var inn fjórði son Þórðar (*H Þ*). Hann kom um haust eitt (*S H*) á *Þorvarðsstaði* (*Þorvalds- Þ*) í *Síðu* (*H Þ*) til *Smíðkels ok dvaldist þar um hríð* (*S H*). Þá fór hann upp (*S Þ*) til hellisins *Surts* ok færði þar drápu þá, er hann hafði ort um jötuninn í hellinum. Síðan fekk hann dóttur *Smíðkels*, ok þeirra dóttir var (var þeirra dóttir *H Þ*) *Jórunn* móðir *Þorbrands* í *Skarfsnesi* (*Skarfa- H*). Bárðr var inn fimti son Þórðar. Hann átti Þórögnu dóttur Þóródds hjálms. Þeirra son var *Daði* (*Dagr H*) skáld. *Söxólftr* (*Sax- Þ*) var inn VI. son Þórðar. VII. *Þorgrímr*. VIII. *Hróarr*. IX. *Knörr*. X. *Þormóðr* skalli. XI. *Steinn*. *Dóttir Þórðar var* (*Dætr Þórðar voru þær H Þ*) *Þorlaug*, er átti *Arnbjörn Sleitu-Bjarnarson* (*Sléttu- Þ*) þeirra dóttir *Guðlaug*, er átti *Þorleikr* (*Þolleikr Þ*) *Höskuldsson*. Þeirra son *Bolli*. *Herdís* var önnur dóttir Þórðar. Hana átti *Atli* inn rammi. *Þorgríma* skeiðarkinn var in þriðja. IV. *Arnbjörg*. V. *Arnleif*. VI. *Ásgerðr* (*S Þ*).²⁾ VII. *Þuríðr*. VIII. *Friðgerðr* í *Hvammi*.

Son Arnórs Björnssonar Þórðarsonar var Eldjárn faðir Halls föður Ragnbildar móður Rafns föður Hallberu móður Valdísar móður Snorra föður Hallberu, er átti Markús Þórðarson á Melum (*Þ*).

Hrolleifr inn mikli byggði fyrst (*Þ*) í (*H*) *Hrolleifsdal*, sem ritat er, áðr Þórðr á *Höfða* (*Þ*) gerði hann norðan fyrir víg Odds Unasonar. Þá fór hann (*Hann flýði til Ingimundar Þ*) í *Vatnsdal*.

1) Þ á spássú: *Hauksbók*.

2) H hefir „VI.“ fyrir framan nafn *Arnleifar*, en sleppir *Ásgerði*.

S 209 H 176 P 269

FRÁ FRIÐLEIFI (H).

Friðleifr hét maðr gauzkr at föðurkyni (-ætt H), *en Bryngerðr hét móðir hans ok var hún flamsk (flæmsk H)* (Hann var Bryngerðarson ok flæmskr at móðurkyni P). Friðleifr nam Sléttahlíð alla ok Friðleifsdal milli Friðleifsdalsár ok *Stafár* (Stafsár P) ok bjó í Holti. Hans son var Þjóðarr faðir Ara ok Bryngerðar móður Tungu-Steins.

S 210 H 177 P 270

FRÁ FLÓKA (H).

Flóki son *Vilgerðar* (Val- P) Hörða-Káradóttur fór til Íslands ok nam Flókadal milli Flókadalsár ok Reykjarhóls. Hann bjó á (at P) *Mói* (Mó P). *Flóki* (ok P) átti Gró systur Þórðar *frá* (á P) Höfða. Þeirra son var Oddleifr stafr, er bjó á Stafshóli ok deildi við Hjaltasonu. Dóttir Flóka var Þjóðgerðr móðir Koðrans föður Þjóðgerðar móður Koðrans föður Kárs í Vatnsdal.¹⁾

S 211 H 178 P 271

FRÁ ÞÓRÐI (H).

Þórðr knappr hét maðr *sygnskr*²⁾ son (svenskr systurson H) Bjarnar at Haugi. *Annarr hét* (En annarr hét H Ok annarr hét P) *Nafar-Helgi* (Nafr-Helgi P). Þeir fóru samskipa til Íslands ok komu í Haganes. Þórðr nam land upp frá Stíflu til Tunguár ok bjó á Knappsstöðum. Hann átti Æsu dóttur Ljótólfs goða. Þeirra son var Hafr, er átti Þuríði dóttur Þorkels úr Guðdölum. Þeirra son var Þórarinn (*Hafr. Þórarinn segir Landnáma*) (P) faðir Ófeigs. Nafar-Helgi nam land fyrir austan upp frá Haganesi ok (P) til Flókadalsár fyrir neðan Barð ok upp til Tunguár ok bjó á Grindli (*Grilli segir landnáma*) (P). Hann átti Gró ina

1) . . . „dal“ vantar í S.

2) P á spássfu: Hauksbók segir svenskr.

skyggnu') (skyggnu H snarskyggnu (sygnsku segir Landnáma) Þ). Þeirra börn voru þau (S H) Þórbrólfr (-ólfr H Þ) (*karlböfði* (*karls-* Þ) (H Þ) ok Arnórr (annarr Arun H Aron (Örn segir Landnáma) Þ), er barðist við Friðleif á Stafshóli, ok Þorgerðr, er átti Geirmundr Sæmundarson, ok Olbldr (Úlfhildr H Úlfhildr (Olhildr segir Landnáma) Þ), er átti Arnórr Skefilsson í Gönguskarði. Þeirra son var (Þá var þeirra son segir Landnáma Þ) Þorgeirr ofláti, er vó Blót-Má at Móbergi. Þórunn blákin var ein (Þórarinn blákin var einn Þ).

S 212 H 179 Þ 272

FRÁ BÁRÐI (H).

Bárðr Suðreyingr nam land upp frá Stíflu til Mjóvadalárs. Hans son var Hallr Mjóðælingr²⁾ faðir Þurðar, er átti Arnórr kerlingarnef. Þeirra son var Eldjárn faðir Halls föður Ragnbildar móður Rafns föður Hallberu móður Valdísar móður Snorra föður Hallberu, er átti Markús Þórðarson (Þ).

S 213 H 180 Þ 273

CAPITULI (H).

Brúni inn hvíti hét maðr ágætr (S Þ), son Háreks Upplendingjarls. Hann fór til Íslands af fýsi sinni ok nam land á milli Mjóvadalárs ok Úlfsdala. Hann (Ok Þ) bjó á Brúnastöðum. Hann átti Arnóru dóttur Þorgeirs ins óða Ljótólfssonar goða. Þeirra synir voru þeir Ketill ok Úlfhédinn ok Þórðr, er Barðverjar eru frá komnir.

S 214 H 181 Þ 274

FRÁ ÚLFI (H).

Úlfr víkingr ok Ólafr *belkr* (bekkr H Þ) fóru samskipa til Íslands. Úlfr nam Úlfsdali (-dal H) ok bjó (byggði Þ) þar. Ólafr belkr var son

1) Eyða í S, Sk. 152: „snarskyggnu“.

2) Mjóðglingr S.

Karls úr Bjarkey (-eyju Þ) af (á Þ) Hálogalandi. Hann vó Þóri inn svarta ok varð fyrir þat útlægr (gerði Björn at Haugi hann því landflótta Þ). Ólafr nam alla dala (dala H) fyrir vestan ok Ólafsfjörð suman (sunnan Þ) til móts við Þormóð ok bjó at (á H) Kvíabelki (bekk H Þ). Hans synir voru þeir Steinmóðr (-ólfr H) faðir Bjarnar ok Grímólfr (*Gunnólfr segir annarr*) (Þ) ok Arnoddr faðir Vilborgar móður Karls ins rauða.

S 215

Þormóðr inn rammi hét maðr. Hann vó Gyrð móðurföður Skjálgs¹⁾ á Jaðri ok varð fyrir þat landflótti ok fór til Íslands ok kom skipi sínu í Siglufjörð ok sigldi inn at Þormóðseyri ok kallaði

H 182 Þ 275

Þormóðr inn rammi hét maðr svenskr, son Haralds vikings (Þ). Hann²⁾ vó Gyrð móðurföður Skjálgs á Jaðri ok varð fyrir þat landflótti fyrir Birni konungi at Haugi (H). (*Björn af Haugi gerði hann landflótta úr Noregi, segir Landnáma*) (Þ). Hann fór til Íslands. Hann kom skipi sínu í Siglufjörð ok (Hann Þ) sigldi inn á Þormóðseyri ok kallaði

S H Þ

af því Siglufjörð ok Siglunes (H Þ). Hann nam Siglufjörð allan (allan þann fjörð Þ) milli Úlfsdala ok (Hvammsdala (Hvammdala Þ) (H Þ) ok (Hann H) bjó á Siglunesi (S H). Hann deildi um Hvanndali (Ok þá deildi hann Þ) við Olaf bekk ok varð XVI (XVII H Þ) manna bani, áðr þeir sættust. En þá skyldi sitt sumar hvorr hafa. Þormóðr bjó á Siglunesi (Þ). Þormóðr var son Haralds vikings (S H). En hann átti (er átti H Hann átti Þ) Arngerði systur Skíða úr Skíðadal (er Skíðadalr er við kenndr Þ). Þeirra synir voru þeir Arngeirr (-grímr Þ) inn hvassi ok Narfi

1) Eyða milli „móðurföður“ og „Skjálgs“.

2) „Hann“ v Þ.

faðir Prándar föður Hríseyjar-Narfa ok Alrekr, er barðist í Sléttahlíð við Knörr Þórðarson.

S 216 H 183 P 276

FRÁ GUNNÓLFI (H).

Gunnólfr inn gamli son Þorbjarnar þjóta (þjóts H Þ) úr Sogni *hann* (S H) vó Végeir föður Vébjarnar Sygnakappa ok fór síðan til Íslands. *Hann* (ok Þ) nam Ólafsfjörð fyrir *vestan* (austan H Þ) *upp* (S Þ) til Reykjaár ok út til Vómúla ok bjó á (at H Þ) Gunnólfsá. Hann átti Gró dóttur Þorvarðs frá Urðum. Þeirra synir voru þeir Steinólfr *ok* (Þ) *Þórir*¹⁾ (S Þ) *ok Þorgrímr* (Arngrímr. Þorgrímr segir annar Þ).

S 217

Björn hét maðr ágætr á Gautlandi. Hann var son Hrólfs frá Ám.²⁾ Hann átti Hlíf dóttur Hrólfs Ingjaldssonar Fróðasonar konungs. Eyvindr hét son þeirra. Björn varð ósáttur um jörð við Sigfast mág Sölvers Gautakonungs. Ok brenndi Björn hann inni með XXX manna. Síðan fór Björn til Noregs með XII. mann. Ok tók við honum Grímr hersir son Kolbjarnar sneypis, ok var með honum einn vetr. Þá vildi Grímr drepa Björn til fjár. Því fór Björn til Öndotts kráku, er bjó í Hvinisfirði á Ögðum, ok tók hann við honum. Björn var á sumrum í vestrvíking, en á vetrum með Öndotti þar til er Hlíf kona hans andaðist á Gautlandi. Þá kom Eyvindr son hans austan ok tók við herskipum föður síns. En Björn fékk Helgu systur Öndottar kráku, ok var þeirra son Prándr. Eyvindr fór þá í vestrvíking ok hafði útgerðir fyrir Írlandi. Hann fékk Raförtu dóttur Kjarvals Íra-konungs ok staðfestist þar, því var hann kallaðr Eyvindr austmaðr. Þau Rafarta áttu son þann, er Helgi hét. Hann seldu þau til fósturs í Suðr-

1) Þ hefur *Þór*. Samstöfunina -ir vantar.

2) Handr.: *Ám*, en ógreinilegt.

eyjar. En er þau komu þar út tveim vetrum síðar, þá var hann sveltr, svo at þau kenndu hann eigi. Þau höfðu hann bruttu með sér ok kölluðu hann Helga inn magra. Hann var fæddr á Írlandi. En er hann var roskinn, gerðist hann virðingamaðr mikill. Hann fekk þá Þórunnar hyrnu dóttur Ketils flatnefs, ok áttu þau mörg börn. Hrólfr ok Ingjaldr hétu synir þeirra.

S 218

Helgi inn magri fór til Íslands með konu sína ok börn. Þar var ok með honum Hámundr heljarskinn mágur hans, er átti Ingunni dóttur Helga. Helgi var blandinn mjök í trú. Hann trúði á Krist, en hét á Þór til sjófara ok harðræða. Þá er Helgi sá Ísland, gekk hann til fréttu við Þór, hvar land skyldi taka. En fréttin vísaði honum norðr um landit. Þá spurði Hrólfr son hans, hvort Helgi mundi halda í Dumbshaf, ef Þórr vísaði honum þangat, því at skipverjum þótti mál úr hafi, er á liðit var mjök sumarit. Helgi tók land fyrir utan Hrísey, en fyrir innan Svarfaðardal. Hann var inn fyrsta vetr á Hámundarstöðum. Þeir fengu vetr mikinn. Um vorit gekk Helgi upp á Sólarfjöll. Þá sá hann, at svartara var miklu at sea inn til fjarðarins, er þeir kölluðu Eyjafjörð af eyjum þeim, er þar lágu úti fyrir. Eftir þat bar Helgi á skip sitt allt þat, er hann átti. En Hámundr bjó eftir. Helgi lendi þá við Galtarhamar. Þar skaut hann á land svínum tveimr. Ok hét göltrinn Sölvi. Þau fundust III vetrum síðar í Sölvadal. Voru þá saman LXX svína. Helgi kannaði um sumarit hérað allt ok nam allan Eyjafjörð milli Sigluness ok Reynisness ok gerði eld mikinn við hvern vatnsós ok helgaði sér svo allt hérað. Hann sat þann vetr at Bíldsá. En um vorit færði Helgi bú sitt í Kristsnes ok bjó þar meðan hann lifði. Í búfærslunni varð Þórunn léttari í Þórunnareyju í Eyjafjarðará. Þar fæddi hún Þorbjörgu hólmasól. Helgi trúði á Krist ok kenndi því við hann bústað sinn. Eftir þetta tóku menn at byggja í landnámi Helga at hans ráði.

CAPITULUM.

Björn hét maðr ágætr á Gautlandi, son Hrólfs frá Áni. Hann átti Hlíf dóttur Hrólfs Ingjaldssonar Fróðasonar konungs. Starkaðr inn gamli var skáld beggja þeirra. Eyvindr hét son þeirra. Björn varð ósáttr um jarðir við Sigvat¹⁾ mág Sölvars Gautakonungs. Sigfastr gaf dóttur sína Sölvari jarli. Hann hélt jarlinn Sigfast svo fast, at hann hélt með ofríki öllum jörðum Bjarnar. Þá seldi Björn í hönd Hlíf konu sinni allt sitt góz ok Eyvindi syni sínum á Gautlandi. En Björn bar austan á XII hestum silfr. Síðan brenndi hann Sigfast inni með XXX manna næstu nótt, áðr hann fór úr landi. Þá fór hann til Noregs. Hann kom vestr á Agðir í Hvini til Gríms hersis Kolbjarnarsonar sneypis bróður Ingjalds ins tryggva, frænda Arinbjarnar í Fjörðum, ok tók hann allvel við honum. Björn ok förunautar hans voru um vetrinn með Grími, en er á leið um vorit eina nótt (varð hann varr)²⁾ við þat, at maðr stóð yfir honum með brugðit sverð ok vildi leggja á honum. Hann tók hann höndum, ok hafði sá fé tekit af Grími til höfuðs honum. Eigi drap hann hann. Grímr vildi svíkja hann til féar. Því fór Björn á brott ok til Öndotts kráku, er bjó í Hvinisfirði, sonar Erlings knýtis. Öndottr átti Signýju Sigvatsdóttur úr Hlíðum úr Vík austan. Björn fór í vestrvíking á sumrum, en var með Öndotti um vetrum. Þá andaðist Hlíf á Gautlandi. Björn fékk þá Helgu systur Öndotts. Þeirra son var Þrándr mjöksiglandi. Síðan kom Eyvindr austan til föður síns Bjarnar. Hann var son Hlífar. Hann tók við herskipum föður síns ok þeirri iðn, er hann hafði haft, þá er honum leiddist hernaðr. Eyvindr fékk síðan á Írlandi Raförtu dóttur Kjarvals konungs. Hún ól svein í Suðreyjum ok seldi þar til fóstrs. Eyvindr var því kallaðr austmaðr, at hann kom austan af Svíaríki vestr um haf. II vetrum síðar komu

1) Svo handr.

2) Hér hefur Haukur hlaupið yfir nokur orð í Styrmisbók, að líkindum. „varð hann varr“, hefur staðið í handr., og það hefur síra Jón sett.

þau aftr til eyjanna at vitja sveinsins ok sá þar svein eygðan vel, ok ekki hold á, því at hann var sveltr. Þau kölluðu sveininn af því Helga inn magra. Hann var síðan fósturaðr á Írlandi. Björn andaðist at Öndotts mágs síns, en Grímr taldi konung eiga at taka allan arf hans fyrir því at hann var útlendr, en synir fyrir vestan haf. Öndottr hélt fénu til handa Þrándi systursyni sínum. Helgi fæddist upp á Írlandi. Hann fekk Þórunnar hyrnu dóttur Ketils flatnefs úr Suðreyjum ok Yngvildar dóttur Ketils veðrs af Hringaríki. Síðan fór Helgi til Íslands með konu sína ok börn, Hrólfr ok Ingjald ok Ingunni, er átti Hámundr heljarskinn. Hann fylgdi enn út Helga. En er Helgi sá land, gekk hann til fréttu við Þór, hvar hann skyldi land taka. En fréttin vísaði honum til Eyjafjarðar ok lofaði honum hvorki að halda austr né vestr þaðan. Þá spurði Hrólfr son hans áðr firðinum lauk upp, ef Þórr vísaði honum í Dumbshaf til vetrvistar, hvort hann mundi þat hafa eða ei. Helgi tók land fyrir utan Hrísey ok fyrir innan Svarfaðardal. Hann var inn fyrsta vetr á Hámundarstöðum. Þeir fengu vetr mikinn, svo at við sjálft var, at kvikfé þeirra mundi deyja, þat er þeir höfðu. En um vorit gekk Helgi upp á Sólarfjall ok sá, at svartara var inn at sjá miklu til fjarðarins. Bar hann þat á skip allt, er hann átti. Hann lendi við Galtarhamar. Þar skaut hann svínum II á land, galti þeim, er Sölvi hét, ok gyltu. Þau fundust III vetrum síðar í Sölvadal, ok voru þá saman LXX svína. Þann vetr bjó Helgi at Bíldsá, en um sumarit kannaði hann hérað allt ok nam Eyjafjörð allan millim Sigluness ok Reynisness ok gerði eld mikinn við hvern vatnsós við sjó ok helgaði sér svo allan fjörðinn nesja millim. Einum vetri síðar í Kristnes¹⁾ ok bjó þar til dauðadags. Hann var mjök blandinn í trúnni. Hann trúði á Krist, en þó hét hann á Þór til sæfara ok harðræða ok alls þess, er honum þótti mestu varða. Í búfærslu Helga varð Þórunn hyrna léttari í Þórunnarey í Eyjafjarðarar kvíslum, ok var þá fædd Þorbjörg hólmasól. Síðan skipti Helgi landi með sonum sínum ok mágum.

1) Hlaupið yfir nokkur orð í hdr. „færði Helgi bú sitt“ mun hafa staðið.

Ingjaldi syni sínum gaf hann upp frá Þverá inni ytri fyrir austan Eyjafjarðará til Arnarhvals. Hann bjó at Þverá inni efri ok reisti þar haf mikit. Hann átti Salgerði dóttur Steinólfs ins lága úr Hrísey Ölvessonar barnakarls. Þeirra son var Eyjólftr, er átti Ástriði Vigfússdóttur af Vors Víkinga-Kára(sonar).¹⁾ Synir (þeirra voru)¹⁾ Vigfúss ok Víga-Glúmr ok Þorsteinn. Son Víga-Glúms var Vigfúss faðir Bergs föður Steinunnar móður Þorsteins rangláts. Eftir þat tóku menn at byggja í landnámi Helga at hans ráði.

Þ 277

Björn hét maðr ágætr á Gautlandi austr, son Hrólfs frá Áni (sic). Starkaðr inn gamli var skáld beggja þeirra. Hann átti Hlíf dóttur Hrólfs Ingjaldssonar Fróðasonar konungs af Danmörku. Son þeirra hét Eyvindr. Björn skildi á um jörð við Sigfast mág Salgarðs (Sölvars segir annarr) Gautakonungs. Sigfastr gaf dóttur sína Sölvari jarli. Hann studdi Sigfast svo fast, at hann gat haldit með ofríki öllum jörðum Bjarnar. Þá seldi Björn í hönd Hlíf konu sinni allt sitt góz ok Eyvindi syni sínum í Gautlandi. En Björn bar austan á XII hestum silfr. Síðan brenndi Björn Sigfast inni með XXX manna næstu nótt áðr hann fór úr landi. Síðan fór Björn til Noregs með XII.mann. Hann kom vestr á Agðir í Hvini til Gríms hersis Kolbjarnarsonar sneypis, bróður Ingjalds ins tryggva, frænda Arinbjarnar í Fjörðum, með allt lausafé sitt ok var með honum einn vetr ok förunautar hans. En er á leið um vorit eina nótt, varð Björn varr við, at maðr stóð yfir honum með brugðit sverð ok vildi leggja at honum. Hann tók hann höndum, ok hafði sá þegit fé af Grími til höfuðs honum. Eigi drap hann hann. Grímr vildi svíkja hann (drepa hann) til fjár sér. Þá fór Björn burt til Öndotts kráku í Hvini á Ögðum. Hann var son Erlings knýtis, Öndottr átti Signýju Sighvatsdóttur úr Hlíðum í Vík austan. Björn fór í hernað á sumrum í vestrvíkingu, en var í Hvini

1) Hlaupið yfir orðin milli sviga.

á vetrum. Þá andaðist Hlíf á Gautlandi. Björn fékk þá Helgu systur Öndotts, ok var þeirra sonr Þrándr mjöksiglandi. Síðan kom Eyvindr austan til föður síns Bjarnar. Hann var son Hlífar ok tók við herskipum föður síns ok þeirri iðn, er hann haft hafði, því Birni leiddist hernaðr. Eyvindr hafði útgerðir fyrir Írlandi ok fekk Raförtu dóttur Kjarvals Írakonungs. Þau gátu son í Suðreyjum ok seldu hann þar til fóstrs ok fóru burt síðan. Eyvindr var því kallaðr austmaðr, at hann kom austan af Svíaríki vestr um haf. II vetrum síðar komiu þau aftr til eyjanna at vitja sveinsins. Þau sáu svein eygðan vel, en ekki hold á. Svo var hann sveltr, at þau máttu trautt kenna hann. Þá höfðu þau hann burt með sér ok kölluðu Helga inn magra. Hann var fæddr upp á Írlandi. En er hann var roskinn maðr, þá gekk hann at eiga Þórunni hyrnu dóttur Ketils flatnefs úr Suðreyjum ok Ingvildar dóttur Ketils veðrs af Hringaríki. Björn andaðist at Öndotts mágs síns. Grímr taldi konung eiga at taka allan arf hans, fyrir því hann var útlendr, en synir hans fyrir vestan haf. Öndottr hélt fénu til handa Þrándi systursyni sínum.

► 278

Helgi inn magri fór til Íslands með konu sína ok sonu, Ingjald ok Hrólf ok Ingunni, er átti Hámundr heljarsknn. Hann fylgdi einn út Helga. En er Helgi sá land (til suðrs segir Landn.), þá gekk hann til fréttar við Þór, hvar hann skildi land taka. Fréttin vísaði honum til Eyjafjarðar ok lofaði honum hvorki at halda austar né vestar þaðan. Þá spurði Hrólfir son hans, áðr firðinum lauk upp, ef Þórr vísaði honum til Dumbshafs til vetrarvistar, hvort hann mundi þangat halda eðr ei, því skipverjum þótti mál úr hafi, er áliðit var mjök sumars. Helgi tók land fyrir utan Hrísey ok fyrir innan Svarfaðardal ok var inn fyrsta vetr á Hámundarstöðum. Þeir fengu vetrmikit, svo at við sjálft var, at kvikfé þeirra mundi deyja, þat er þeir höfðu. Um vorit gekk Helgi upp á Sólarfjall. Þá sá hann, at svartara var miklu inn at sjá í Eyjafjörð, er þeir kölluðu af eyjum

þeim, er lágu úti fyrir. Eftir þat bar Helgi á skip allt þat, er hann átti. En Hámundr bjó þar eftir mágr hans. Helgi lenti þá við Galtarhamar ok skaut þar II svínum á land, galti þeim, er Sölvi hét, ok gyltu. Þau fundust III vetrum síðar í Sölvadal, ok voru þá saman LXX svína. Þann vetr bjó Helgi at Bíldsá. En um sumarit kannaði hann allt héraðit ok nam allan Eyjafjörð á millum Sigluness ok Reynisness ok gerði elda mikla við hvern vatnsós við sjó ok helgaði sér svo allan fjörðinn milli útnesja. Síðan gerði Helgi bú sitt í Kristsnesi ok bjó þar alla æfi. Helgi var blandinn mjök í trú, at því menn hafa sagt. Hann trúði á Krist ok kenndi því við hann bústað sinn, en hét á Þór til sæfara ok harðræða allra ok þess, sem honum þótti mest um varða. Í búfærslu Helga varð Þórunn hyrna léttari í Þórunnareyju í kvíslum Eyjafjarðarar ok fæddi Þorbjörgu hólmasól. Síðan skipti Helgi landi með sonum sínum ok mágum. Tóku menn þá aðrir at byggja í hans landnámi at leyfi hans.

S 219 H 185 P 279

CAPITULUM (H).

Maðr hét Þorsteinn svarfaðr, son *Rauðs ruggu í Naumudal* (S P). Hann átti Hildi dóttur Þráins svartapurs (þjós P). (*Dóttur Þórarins svartapurs, segir Landnáma*) (P). Þorsteinn fór til Íslands ok nam Svarfaðardal at ráði Helga. Börn hans voru þau Karl inn rauði, er bjó at *Karlsá* (Karsá H), ok Guðrún, er átti Hafþórr víkingr. Þeirra börn voru þau Klaufi böggvir (P) ok Gróa, er átti Gríss (*Gísl, segir Landnáma*) (P) gleðill. Atli illing (illingr H illvígr (illengr, segir Landnáma) P) hét maðr. Hann (S H) drap Hafþór víking (P), en setti Karl inn rauða (H) í járn (setti í járn Karl inn rauða P). Þá kom Klaufi böggvir (P) á óvart ok drap *Atla* (Illing P), en tók Karl úr járn (járnnum P). *Klaufi* (Böggvir P) átti Yngvildi rauðkinn dóttur Ásgeirs rauðfeldar, systur þeirra Ólafs völu-brjóts ok Þorleifs skálds (H P). *Fyrir þeim bjó hann* (Hann hjó fyrir þeim P) jafnabelg (-bagga P), er þeir tóku í landi hans. Þá kvað Þorleifr þetta.

Belg hjó fyrir mér
 Böggvir snöggvan,
 en fyrir Ólafi
 ól ok verju.
 Svo skal verða,
 ef vér lifum,
 við bøl búinn
 Böggvir höggvinn.

Þar af *gerðist* (gerist H) Svarfdæla saga.

S 220 H 186 P 280

Karl hét maðr *Stenröðarson* (P), er nam strönd alla út frá Upsum til Mígandi.

S 221

Hámundr heljarskinn, son Hjörs konungs, miðlaði lönd við Örn frænda sinn, þá er hann kom vestan, þann er numit hafði Arnarfjörð, ok bjó hann í Arnarnesi. Hans dóttir var Iðunn, er átti Ásgeirr rauðfeldr. Son Arnar var Narfi, er Narfasker eru við kennd. Hann átti Úlfeði dóttur Ingjalds úr Gnúpufelli. Þeirra synir voru þeir Ásbrandr faðir Hellu-Narfa ok Eyjólfr faðir Þorkels í Haga ok Helgi faðir Gríms á Kálfskinni.

H 187 P 281

Hámundr heljarskinn, son *Hjörs konungs* (P), eignaðist *Gamlaströnd* (Galma- P) alla ok á milli Svarfaðardals ok Hörgárdals ok bjó, þar sem Helgi hafði fyrst búit ok nú heitir síðan á Hámundarstöðum. Hámundr gaf Erni¹⁾ frænda sínum, er numit hafði Arnarfjörð fyrr (er fyrr hafði numit Arnarfjörð P), lönd þau, er voru fyrir utan Reistará. Örn bjó í Arnarnesi. En Hámundr seldi *Þorvaldi þær jarðir allar* (þær jarðir allar Þorvaldi P), er liggja á milli Reistarár ok Hörgárdalsár. Við hann er *Þorvaldsdalr kenndr* (kenndr Þorvaldsdalr P). *Þar bjó hann* (því hann bjó þar P). Helgi inn magri gaf þá Hámundi *mági sínum* (P) jarðir á milli

1) Sbr. P 196.

Merkigils ok Skjálgsdalsár, ok bjó hann á Espihóli. Þórir var son hans, er þar bjó, faðir Þorvalds króks föður Ketils föður Einars föður Þorsteins rangláts föður Guðrúnar móður Höllu móður Flosa föður Valgerðar móður herra Erlends föður *herra* (Þ) Hauks *lögmanns* (Þ). Þórunn (*lðunn segir landn.*) (Þ) *bét* (H) dóttir Arnar *úr* (í Þ) Arnarnesi, *er* (H) átti *Ásgeirr rauðfeldr* (Ásgeirr rauðfeld Þ), son Herjólfss þess, er nam Breiðdal. Ásgeirr var bróðir Böðmóðs *gerfis* (gerpis Þ) Grímólfssonar af Ögðum. Móðir þeirra Ásgeirs var Hjálmgæðr systir þeirra Brodds¹⁾ ok Boga. Narfi *bét* (var ok Þ) son Arnar *úr Arnarnesi* (H). *Hann* (er Þ) átti Úlf-eiði Ingjaldsdóttur *úr Gnúpuelli* (Þ) Helgasonar ins magra. Við hann eru *Narfasker kennd* (kennd Narfasker Þ). Þeirra *son* (synir voru Þ) Ásbrandr faðir Hellu-Narfa.

P

ok Eyjólftr faðir Þorvalds í Haga ok Helgi faðir Gríms á Kálfskinni, er átti Helga Þórðardóttir frá Stokkahlöðum Rafnssonar. Þorvaldr úr Haga myrði Grím bræðrunga sinn. Þá sök sótti Einarr Eyjólfsson á Vöðlaþingi, en Víga-Glúmr varði ok Már son hans, stjúpfaðir Þorvalds, er átti Hall-dóru Skap-Böðvarsdóttur (sic) ok bjó þá í Hrísey. Í þeirri deild stökk Glúmr af þinginu fyrir mel ofan allt at sjó. Um þat orti Einarr.²⁾

Þrengnir³⁾ varð á þingi
Þrenna línns at renna.⁴⁾
Varat í Ála eli⁵⁾
auðlattr fyrir mel brattan,
þá er mástéttar máttit
Mævils við þröm sævar

1) H: Broz, Þ: Brots.

2) Sbr. Víga-Glúmss. 27. kap.

3) Á spássíu: Þröngvir.

4) Á spássíu: þremjalings at reyna.

5) Á spássíu: Vitat í ála eli.

geira njótr á grjóti
Gestils klauf of festa.¹⁾

En Einarr stóð eftir ok lið hans. Þá kvað Glúmr.

Lattist herr með höttu²⁾
Hangatýs at ganga.
Þóttu þeim at hætta
þekkilegt fyr brekku,
þá es dynfúsar dísir
dreyra márs á eyri³⁾
bráð óx borginnmóða,
blóðskjaldaðir stóðum.⁴⁾

Glúmr skaut í hönd Einari. En Einarr skaut til bana Grím bróður Halldóru, er Glúmr átti, en Þorvaldr varð sekr á þinginu.

S 222 H 188 P 282

Galmr hét maðr, er nam *Galmanströnd* (Galmarströnd Þ) á milli *Þorvaldsárdals ok Reistarár* (á milli Þorvaldsdalsár ok Reistarár H inn frá Þorvaldsá til Reistarár Þ). Hans son var Þorvaldr faðir Orms föður *Barna-Þórodds* (Bjarna föður Þórodds H) föður Þórunnar móður Dýrfinnu móður Þorsteins smíðs Skeggjasonar. Þorvaldi gaf *Hámundr* (Helgi H) land milli Reistarár ok Hörgár. En hann hafði áðr búið í Þorvaldsdal, *sem fyrr var ritat* (Þ).

1) Prena (Óðinsheiti?) linns (orms) þröngnir (sverðs þröngnir maður = Glúmr) varð at renna á þingi. Varat (var eigi) auðlattr fyr brattan mel, þá er geira njótr (maðr = Glúmr) máttit (mátti eigi) festa Gestils klauf (Gestill, sækonungsheiti. Klauf sækonungs, skip?) á grjóti Mæfils mástéttar (Mæfill, sækonungs heiti, mår sækonungs, skip, stétt skips, sjór eða hjaran) við þröm sævar (sjávarrönd).

2) Á spássú: hetti.

3) Á spássú: svells á eyri breið óx brögnum mæða.

4) Lattist herr at ganga með höttu Hangatýs (Hangatýr, Óðinn. Hatr Óðins, hjálmur). Þóttit (þótti eigi) þeim þekkilegt (árennilegt, hagfelld) at hætta fyr brekku (að hætta sér niður fyr brekkuna), þá stóðum (vér stóðum) blóðskjaldaðir (alskjaldaðir, blóð- til áherzlu, sbr. blóðlattr, blóðónýtr) á eyri dreyra mäs dísar dynfúsir (tillaga dr. J. Þ. um dísar f. dísir og -fúsir f. -fúsar. Dreyri, blóð. Mår blóðs, hrafn, dís hrafns, valkyrja. dynr valkyrju, bardagi. Valkyrjudynfús, orustufús).

S 223 H 189

Geirleifr hét maðr, *bann* (er H) nam Hörgárdal upp til Myrkár. Hann var Hrapsson ok bjó í *Haganum* (Haga inum H) forna. Hans son var Björn inn auðgi, er Auðbrekkumenn eru frá komnir.

P 283

Geirleifr hét maðr Hrapsson, fór af Sjónafirði til Íslands ok nam Hörgárdal allt upp til Myrkár ok bjó í *Haganum* forna. Hans son var Björn inn auðgi, er Auðbrekkumenn eru frá komnir.

S 224 H 190 P 284

Maðr hét Þórðr slítandi (Þórðr slítandi hét maðr P). Hann nam Hörgárdal *allan* (P) upp frá Myrká ok ofan til Dranga öðrum megin. Hans son var Örnólfr, er átti Yngvildi allrasystur. Þeirra synir voru þeir Þórðr ok Þorvarðr í Kristnesi ok Steingrímr at Kroppi.

S H

Þórðr slítandi gaf *Þorgeiri* (H) Skólm frænda sínum af landnámi sínu. Hans son var Þórálfr (-ólfr H) inn sterki, er bjó at Myrká.

P

er Vermundr kögr lét ljósta með sauðarhöfði ok lézt mundi fá þeim vetr-vist, er þat gerði, en sá hét Þorgeirr smjörkengr. En þat endist, því at Steingrímr drap hann þegar ok kvaðst þess höggs skyldi hefna meðan hann lifði.

S 225 H 191 P 285

Þórir Pursasprengr hét maðr. Hann var fæddr í Ömd á Hálogalandi ok (hann P) *varð missáttir við Hákon jarl Grjótgarðsson* (Hann varð landflæmdr fyrir Hákon jarli Grjótgarðssyni H) ok fór *bann* (H) af

því til Íslands. *Hann* (ok Þ) nam Öxnadal allan ok bjó at Vatnsá. Hans son var Steinröðr inn rammí, er *mörgum manni vann bót* (vann bót mörgum manni Þ), þeim er aðrar *meinvættir* (vættir H Þ)¹⁾ gerðu mein. Geirhildr hét fjölkunnig kona ak *meinsöm* (allmeinsöm Þ). Þat sá *ófreskir menn* (ófreskr maðr H Þ), at Steinröðr kom at henni *óvarri* (óvígri (óvarri segir annarr) Þ), en hún brá sér í nautsbelgs líki *vatnsfullum* (vatnsfulls H Þ). Steinröðr var járnsmiðr. *Hann* (ok H) hafði járngadd *mikinn* (S Þ) í hendi. Um fund þeirra er *þetta kveðit* (var þetta ort Þ).

Fork lætr æ (lét á Þ)²⁾ sem orkar
atglamrandi hamra
á glotkulli (-kylli H Þ) gjalla
Geirildar hví meira.
Járnstafr skapar ærna —
eru sollin rif trolli —
— hár — á Hjaltaeyri
hríð kerlingar síðu.³⁾

Dóttir Steinröðar var Þorljót, er átti Þorvarðr Örnólfsson (Þ) í Kristnesi.

Þ

Svo segja flestir menn, at Þórðr slítandi hafi gefit Skólmi frænda sínum jarðir af landnámi sínu.⁴⁾

S 226 H 192 Þ. 286

Auðólfur hét maðr. *Hann* (er Þ) fór af Jaðri til Íslands ok nam *Hörgárdal* (Öxnadal Þ)⁵⁾ *niðr* (ofan Þ) frá Þverá til Bægisár ok bjó at inni

1) Þ á spássú: Meinvættir segir annar.

2) Þ á spássú: Landn. segir: Fork lætr ey sem orkar allramr jöfurr hamra.

3) Atglamrandi hamra (járnsmiður) lætr æ sem orkar fork gjalla á hví (hverju) meira glotkylli (vökva belg, glot, vökvi, sbr. mjólkur-glæta) Geirhildar. Hár járnstafr skapar kerlingar síðu ærna hríð á Hjaltaeyri. Trolli eru sollinn (bólgin) rif.

4) Þessi setning á sýnilega heima í niðurlagi Þ 284.

5) Þ á spássú: Hörgárdal segir Landn.

syðri Bægisá. Hann átti Þórhildi dóttur Helga *ins* (S Þ) magra. Þeirra dóttir var *Yngvildr* (Ingv- Þ), er átti Þóroddr hjálmr faðir Arnljóts (*Örnólfs segir Landn*) (Þ) föður Halldórs föður *Einars föður Jórunnar móður Halls föður Gizurar föður Þorvalds föður Gizurar jarls* (H Þ).

S 227 H 193

Eysteinn son *Rauðúlfs* (Ráðúlfsson H) Öxna-Þórissonar nam land niður frá Bægisá til *Kræklingahlíðar* (S) ok bjó at Lóni. Hans son var Gunnsteinn, er átti Hlíf dóttur Hédins úr Mjölu. Þeirra börn voru þau Halldóra, er Víga-Glúmr átti, ok Þorgrímr ok Grímr eyrarlegggr.

Þ 287

Eysteinn son *Ráðólfs* Öxna-Þórissonar nam land ofan frá Bægisá til *Kræklingahlíðar* ok bjó at Lóni. Hann átti Hlíf dóttur Hédins úr Múla. Þeirra son var Þorgrímr ok Grímr eyrarlegggr ok Halldóra, er Víga-Glúmr átti.

S 228 H 194

Eyvindr hani hét *maðr göfugr* (göfugr maðr H). *Hann kom út síð landnámstíðar* (S). Hann átti skip við Þorgrím Hlífvarson.

Þ 288

Eyvindr hani hét maðr, er átti skip við Þorgrím Hlífvarson, er þeir fóru til Íslands. Hann var göfugr maðr ok kom út síð landnámstíðar.

S H Þ

Hann var frændi Öndottssona. Þeir gáfu honum land, ok bjó hann í Hanatúni ok var kallaðr túnhani. Þar er nú kallat Marbæli (*Margbýli segir Landn*) (Þ). Hann átti Þórnýju (Þórunni H Þ) (*Þórnýju segir Landnáma*) (Þ) dóttur Stórolfs Öxna-Þórissonar. *Hans* (Þeirra Þ) son var Snorri Hlíðarmannagoði.

Öndottr kráka, er fyrr var getit, gerðist ríkr maðr. En er Björn magri (sic) andaðist, þá kallaði Grímr hersir konungi allan arf hans, er hann var útlendr, en synir hans voru fyrir vestan haf. Öndottr hélt fénu til handa Þrándi systursyni sínum. En er Þrándr frá andlát föður síns, þá sigldi hann úr Suðreyjum svo mikla sigling, at fyrir þat var hann kallaðr Þrándr mjöksiglandi. En er hann hafði við erfð tekit, þá fór hann til Íslands ok nam fyrir sunnan land, sem enn mun sagt verða. En fyrir þá sök vó Grímr Öndott, er hann náði eigi fénu í konungs trausti. En á inni sömu nótt bar Signý kona Öndotts á skip allt lausafé sitt ok fór með sonu þeirra Ásgeir (sic) ok Ásmund til Sighvats föður síns, en sendi sonu sína til Héðins fóstara síns í Sóknadal. En þeir undu þar eigi ok vildu fara til móður sinnar ok komu at jólum til Ingjalds tryggva í Hvini. Hann tók við þeim af áeggjan Gyðu konu sinnar. Um sumarit eftir gerði Grímr hersir veizlu Auðuni jarli Haralds konungs. En þá nótt, er ölhita var at Gríms, brenndu Öndottssynir hann inni ok tóku síðan bát Ingjalds fóstara síns ok reru á braut. Auðun kom til veizlu, sem ætlat var, ok missti þar vinar í stað. Þá komu Öndottssynir þar snemma um morguninn at svefnbúri því, er Auðun lá í, ok skutu stokki á hurð. Ásmundr varðveitti húskarla jarls tvo. En Ásgrímr setti spjótsodd fyrir brjóst jarli ok bað hann reiða föðurgjöld. Hann seldi fram III gullhringa ok guðvefjarskikkju. Ásgrímr gaf jarli nafn ok kallaði Auðun geit. Síðan fóru þeir í Súrnodal til Eiríks ölfúss, lends manns, ok tók hann við þeim. Þar bjó Hallsteinn hestr, annarr lendr maðr, ok höfðu þeir jóladrykkju saman, ok veitti Eiríkr fyrr, vel ok trúliga. En Hallsteinn veitti síðar, óvingjarnlega. Hann laust Eirík með dýrshorni. Fór Eiríkr þá heim, en Hallsteinn sat eftir með húskarla sína. Þá gekk Ásgrímr inn einn ok veitti Hallsteini mikit sár. En þeir þóttust veita Ásgrími bana. En hann komst út ok til skógar, ok græddi kona hann í jarðhúsi, svo at hann varð heill. Þat sumar fór Ásmundr til Íslands ok hugði Ásgrím bróður sinn dauðan. Helgi

inn magri gaf Ásmundi Kræklingahlíð, ok bjó at Glerá inni syðri. En þá er Ásgrímur varð heill, gaf Eiríkr honum langskip, ok herjaði hann vestr um haf. En Hallsteinn dó úr sárum. En er Ásgrímur kom úr hernaði, gifti Eiríkr honum Geirhildi dóttur sína. Þá fór Ásgrímur til Íslands. Hann bjó at Glerá inni nyrðri. Haraldr konungr sendi Þorgeir inn hvinverska til Íslands at drepa Ásgrím. Hann var of vetr á Kili í Hvinverjadal ok kom engu fram um hefndina. Sonr Ásgríms var Elliða-Grímr faðir Ásgríms ok Sigfúss föður Þorgerðar móður Gríms föður Svertings föður Vigdísar móður Sturlu í Hvammi.

H 195 P 289

ÖNDOTTSYNIR (H).

Öndottr kráka, *sá* (H) er fyrr var getit, *gerðist* (H) ríkr maðr *ok ættstórr* (P). En er Björn mágr hans andaðist, taldi Grímr hersir konung eiga at taka *allt fé* (arf P) hans, því at hann var útlendr, en synir hans fyrir vestan haf, *Eyvindr austmaðr ok Þrándr mjöksiglandi* (H). En Öndottr gat haldit fénu til handa Þrándi systursyni sínum. En er Þrándr frá andlát föður síns, *þá* (P) sigldi hann *úr Suðreyjum þá sigling* (svo mikla sigling úr Suðreyjum P), *er hann var mjöksiglandi af kallaðr* (at fyrir þat var hann kallaðr Þrándr mjöksiglandi P). *Ok tók þá við föðurferð sinni ok fór til Íslands, sem síðar mun sagt verða* (En er hann hafði við erfð tekit, þá fór hann til Íslands, sem fyrr var frá sagt P). Bær Öndotts stóð *nær* (nærri P) sjó ok skammt á meðal *hans* (P) ok Ingjalds *bear* (bæjar P). Grímr bjó skammt frá Ingjaldi. Hann fór at Öndotti um nótt, er hann viðaði í skógi til *ölbitu* (-heitu P) litlu fyrir jól, ok vó hann í trausti konungs ok þá III saman. En á sömu nótt bar Signý á langskip allt lausafé Öndotts ok fór *með sonu sína tvo, þá Ásmund ok Ásgrím, ok alla húskarla sína* (síðan með sonum sínum tveimr, Ásmundi ok Ásgrími, ok öllum húskörlum sínum P) til Sigvats föður síns, en sendi sonu sína til *Héðins fóstara síns* (fóstrs Héðni P) í *Sóknadal* (Sóknardal P)

til *fulltings ok* (P) fylgsnis, því at hún *vetti* (vænti P), at Grímr mundi eftir þeim leita. En hann kom eftir þeim með *II skip* (tveimr skipum P) fyrir austan Líðandisnes ok rannsakaði skip hennar ok fann eigi sveinana. *Steinnarr* (Steinn P) hét maðr, er *sveinum* (sveinunum P) fylgdi til Héðins. Þangat fór Grímr at leita þeirra. Þeir fundu Örnólf son Héðins í skógi. Hann gerði sér *órar* (óra P) ok lét sem hann félli í brottfall, því at (H) hann vildi ekki segja til (P). Þá fundu þeir annan son Öndotts (Héðins P), er Úlfr hét, er geymdi *fear* (fjár P) föður síns. Hann tók *hálf* C ($\frac{1}{2}$ hundrað P) silfrs af Grími at segja til sveinanna. Hann færði föður sínum féit ok sagði þetta, en kom eigi til Gríms *aftr* (P). Eigi treystist Grímr heim at sækja Héðin, því at hann grunaði trúleik sveinsins, ok fór hann heim *við svo búit* (P). En *sveinar* (sveinarnir P) voru í jarðhúsi til þess er (H) haust kom. *Þeir námu þar ei yndi. Vildu vitja móður sinnar ok Sighvats móðurföður síns* (P). *Þá leyndust þeir* (þeir leyndust P) brott ok *vildu til Sighvats móðurföður síns* (H) ok urðu *villir* (villtir P), á hvora hönd þeim sjór skyldi liggja. Frost var mikit á, en þeir skólausir. At bæ komu þeir þá. Ásmundr mælti: Kennir þú bæ þenna, bróðir. Eigi, sagði Ásgrímr. *Ok er þeir komu at, kenndu þeir* (þeir kenndu þar sen(n) P) svefnskemmu *þá* (H), er faðir þeirra hafði gera látit. Þeir þóttust þá illa komnir ok sneru til Ingjalds *ins* (H) tryggva í *Hvini* (P). *Þá* (Þat P) var jóla aftan. Þeir duldust þar. Gyða kona Ingjalds (P) (kenndi þá fyrst ok minnti Ingjald á vingæði þeirra Öndotts ok bað þeim viðtöku. Þar voru þeir þann vetr ok höfðu eigi nöfn sín. En um sumarit eftir gerði Grímr veizlu í móti Auðuni jarli Haralds konungs. En þá nótt, er hann hafði verit at ölheitu,¹⁾ *þá* (H) brenndu *synir Öndotts* (Öndottssynir P) hann inni. *Síðan tóku þeir* (Tóku síðan P) bát Ingjalds *fóstra síns* (P) ok reru brott til eyjar, er liggir á Hvini. Þeir sögðu áðr Gyðu ok Ingjaldi, hvat var orðit. Hann bað þá verða í brottu ok koma aldri

1) P á spássú: er ölhlita var inni at Gríms.

í auglýsín sér. Þeir settu upp bát sinn ok gengu til húss. Þeir heyrðu manna tal í húsunum, at þeir hefðu verit (þeirra, er verit höfðu Þ) um nóttina í ferð með Auðuni jarli. Þeir gengu til bátsins, er þeir höfðu þetta heyrt, ok reru til lands (báts síns aftr ok reru til meginlands Þ). Þeir sá, hvar flaut snekkja jarlsins tjöldut, því hann ætlaði at sækja veizluna at Gríms, en hann missti þar vinar í stað (Þ). Þeir gengu til þess herbergis, er þeim var sagt, at jarlinn svaf í, en hans menn voru á skipi, en II menn héldu vörð yfir jarlinum (Þá komu þar synir Öndotts snemma um morguninn at svefnbúri því, er Auðun hvíldi í, ok báru stökk á, því menn hans voru á skipi, utan II voru, sem héldu vörð yfir jarlinum Þ). Ásmundur greip þá báða ok hélt þeim. Ásgrímr gekk at jarlinum (inn ok at jarli Þ) ok setti spjótsodd sinn fyrir brjóst (flagbrjóst Þ) jarlinum ok bað hann reiða sér föðurgjöld. Þá seldi jarl (jarlinn Þ) fram gullhringa III ok guðvefjar-skikkju. En Ásgrímr gaf honum nafn ok kallaði hann (H) Auðun geit. Öndottssynir hljópu til bátsins (báts síns Þ) ok reru út eftir firðinum ok í röst, er var á firðinum ok breiddu þar á sjóinn skikkjuna, fyrir því at þeir sá, at (H) jarls menn reru eftir þeim, ok mundu þeir eigi undan komast. Þeir jarls menn fundu skikkjuna ok hugðu þá mundu vera drukkn-aða (Jarls menn fundu skikkjuna ok sögðu, þeir mundu drukkn-aðir Þ). En Öndottssynir fóru í Súrnadal norðr um Stimm (Öndottssynir fóru til þess þeir komu í Súrnadal¹⁾ norðr um Straum Þ) til Eiríks ölfúss, lends manns, ok tók hann við þeim (Þ). Þar bjó Hallsteinn hestr sam-týnis (Þ), annarr lendr maðr. Þeir áttu jóladrykkju, ok veitti Eiríkr vel fyrr, en Hallsteinn laust Eirík með horni (ok höfðu þeir jóladrykkju saman. Eiríkr veitti fyrr vel, en Hallsteinn síðar óvinveitlega ok laust Eirík með dýrshorni Þ), þá er þeir voru at hans. En er Eiríkr var heim farinn skyndilega (Þ), en Hallsteinn sat eftir með húskarla sína (Þ), þá kom (gekk Þ) Ásgrímr einn inn ok veitti Hallsteini mikit sár ok hljóp

1) Þ á spássú: Sonadal segir Landn.

út síðan *ok leitaði* (P) til skógar, en þeir eftir honum. Ásgrímr lagðist á sund á (í P) *eina* (P) á í frosti, en húskarlar Hallsteins særðu hann mjök með skotum. Hann komst til kerlingar einnar í *skógi* (á skóginum P). Hún skar kálf sinn ok lagði *garnar* (garnir P) kálfsins hjá Ásgrími. Svo þótti þeim, er inn komu, sem hans iðr lægi þar, en hann væri dauðr. Þeir *fóru heim* (sneru aftr P). En kerling græddi hann á *laun* (ok geymdi P) í jarðhúsi. *Hann varð heill* (P). Þat sumar fór Ásmundr *bróðir hans* (P) til Íslands ok hugði Ásgrím *bróður sinn* (H) dauðan. Þá gaf Helgi inn magri honum land at nema í Kræklingahlíð *ok bjó hann at Glerá inni syðri* (P). Þá fór út með honum Böðólfr úr Hvini. Hans son var Skeggi ok Þórir keilismúli. Síðar átti Böðólfr Þorbjörgu hólmasól. Þeirra dóttir var Þorgerðr, er Ásmundr átti Öndottsson. Hallsteinn dó it sama vor úr sárum. Þá gaf Eiríkr ölfúss *Ásgrími* (Ásmundi P) langskip XXX at rúmatali, *ok* (H) *bélt hann* (hann hélt P) því í hernað ok hafði þá iðn nokkur sumur. *En er því linnti, fékk Ásmundr Geirbildar dóttur Eiríks ok fór eftir þat til Íslands. En önnur bók segir svo* (P). Haraldr konungr setti Þorgeir *systurson Gríms* (inn vinverska P) til höfuðs Ásgrími. *Þorgeirr var systurson Gríms* (P). *Ok fékk honum* (Honum fékk konungr P) herskip II. Hann fann hann aldri. Þá fór *hann* (Þorgeirr P) til Íslands ok ætlaði at drepa Ásmund ok kom á Eyrar ok var í Hvinverjadal um vetrinn. Þat sumar eftir kom Ásgrímr *út at Eyrum* (H) ok átti skip hálftr við *Þóri* (Þórir P) keilismúla, ok voru IIII menn ok XX (XXIIII P) á. Þeir voru ósamþykkir, ok leysti Ásgrímr *skip* (skipit P) til sín. Þórir reið norðr *með* (við P) hálfa skipverja ok kom í Hvinverjadal ok sagði til fara Ásgríms ok reið heim síðan. Ásgrímr reið hálfum mánuði síðar frá skipi ok gisti at Þrándar mjöksiglanda í Þrándarholti. Hann bauð honum vetrvist ok kvað honum eigi mundu óhætt vera norðr at riða fyrir Þorgeiri. Ásgrímr fór þó norðr með *XII manna* (XII. mann P) ok *böfðu* (hafði P) XII hesta klyfjaða ok töskur á *þeim* (P). *Á* (P) þann dag, er þeir riðu um Kjöl, bað *hann* (Ásgrímr P) þá í brynjum riða ok

hafa *kufla* (kufl Þ) yfir utan ok segja, ef þeir Þorgeirr fyndist, at Þórir keilismúli *færi* (væri Þ) þar, en Ásgrímr væri norðr *um* (Þ) *farinn*. Þeir voru II nætr at Þorgeirs, því at hann hugði þá Þóri vera. Hann haf(ð)i fyrir XXX manna. Hann reið á *götu* (götuna Þ) með þeim ok sofnaði, er hann kom heim, ok dreymdi, at kona kæmi at honum ok segði honum, hverir gestir með honum *böfðu* (hefði Þ) verit. Síðan *riðu* þeir eftir Ásgrími (á Þ). Þeir Ásgrímr biðu á Vékelshaug inum syðra, ok þar (þá Þ) kom Ásmundr bróðir hans til móts við hann með XL manna. Hann satti þá Þorgeir inn *hvinverska ok Ásgrím* (Þ). Fám vetrum síðar fór Ásgrímr utan ok fékk Geirriðar Eiríksdóttur ölfúss. Þeirra son var Elliða-Grímr. Þau fóru síðan til Íslands. Ok gaf Helgi inn *magri* (Helgi inn magri gaf Þ) Ásgrími landnám í Kræklingahlíð, ok áttu þeir bræðr alla hlíðina, ok var af því kölluð Kræklingahlíð, at þeir voru synir Öndotts kráku. Ásmundr bjó at Glerá inni syðri, en Ásgrímr at inni nyrðri. Son Ásgríms var Elliða-Grímr faðir Ásgríms föður Sigfúss (Ásgrímr bjó at Glerá inni nyrðri. Son Elliða-Gríms var Ásgrímr faðir Sigfúss Þ) föður Þorgerðar (Þóru Þ) móður Gríms föður Svertings föður Vigdísar móður Hvamm-Sturlu (Hvamm- - Þ).

S 230 H 196 Þ 290

Helgi inn magri gaf Hámundi mági sínum *land* (jörð H jarðir Þ) milli Merkigils ok Skjálgdalsár, ok bjó *hann* (S Þ) á Espihóli inum syðra. Hans son var Þórir, er þar bjó *síðan* (S Þ). *Hann* (er Þ) átti Þórdísi Kaðalsdóttur. Þeirra son *var* (S Þ) Þórarinn¹⁾

S H

á Espihóli inum nyrðra ok Þorvaldr krókr á Grund, en Þorgrímr í Möðrufelli *var ei hennar son* (S). *Vigdís var dóttir þeirra* (ok Vigdís H).

¹⁾ Þ á spássíu: Espihóli inum nyrðra ok Þorvaldr krókr á Grund, en Þorgrímr í Möðrufelli var ei hennar son. Vigdís var dóttir þeirra.

faðir Falka föður Þórarins föður Sigríðar móður Þórðar föður Böðvars föður Þórðar föður Markúss á Melum.

S 231 H 197

Helgi gaf Þóru dóttur sína Gunnari syni Úlfjljóts, er lög hafði út, ok land upp frá Skjálgdalsá til Háls. Hann bjó í Djúpadal. Þeirra börn voru þau Þorsteinn, Ketill (S) ok Steinmóðr (Steinólfr H) ok Yngveldr (H). en dætr Yngvildr ok Þorlaug (S).

P 291

Helgi magri gaf Gunnari Úlfjljótssyni, þess er lög hafði hingað út, dóttur sína Þóru ok landnám upp frá Skjálgdalsá til Háls, (en Landnáma segir), Þóru hafi heiman fylgt Djúpadalsslönd á milli Skjálgdalsár ok Háls. Hann bjó í Djúpadal. Þeirra börn voru þau Þorsteinn, Ketill ok Steinmóðr, en dætr Ingvildr ok Þorlaug.

S 232 H 198 P 292

Helgi gaf Auðuni *rotin* (þrotni (rotni) P) syni Þórólfs smjörðs Þorsteinssonar skrofa Grímssonar kambans Helgu dóttur sína ok *land upp frá Hálsi* (landnám fyrir ofan Háls P) til Villingadals. Hann bjó í Saurbæ. Þeirra börn voru þau (S P) Einarr faðir Eyjólfss *Valgerðarsonar* (S P) föður *Guðmundar ins ríka* (H P) ok Vigdís móðir Halla ins hvíta föður Orms föður Gellis föður Orms föður Halla föður Þorgeirs föður Þorvarðs ok (föður P) Ara föður Guðmundar biskups.

Einar Auðunarson átti Valgerði Runólfsdóttur. Þeirra son Eyjólfur átti Hallberu Þoroddsdóttur hjálms, ok bjuggu þau á Jorunnarstöðum langa æfi, en síðan á Möðruvöllum. Hallfríðr var dóttir Einars Eyjólfssonar

móðir Halldórs föður Snorra föður Guðrúnar móður Hreins ábóta föður Valdísar móður Snorra föður Hallberu, er átti Markús Þórðarson. Vigfúss Víga-Glúmsson vó Bárð son Halla ins hvíta, ok er um hann ort Bárðardrápa, er þetta er stef í.

Bárðr of rístr báru
brautland varrar andra.¹⁾

En Brúsi bróðir Bárðar ok Orms orti vísu þessa, þá er Glúmr stökk af þinginu.

Höfum vér vags úr vígum
váð herir, þótt lög þverri,
stóðs við stýrimeða
stafn fær hart íafnan
þó hygg ek fyrir við
fleygarðs en mik varði
beiði-Hlökk fyrir brekku
bliks hraðara miklu²⁾

S H Þ

Hámundr heljarskinn fékk Helgu Helgadóttur eftir andlát Ingunnar systur hennar, ok var þeirra dóttir Yngvildr, *er kölluð var* (S) allra systir, er Örnólfr átti.

S 233 H 199

Helgi gaf Hrólfi syni sínum öll lönd fyrir austan Eyjarfjarðará frá *Arnarhvoli* (Hvoli H) upp, ok *hann bjó* (bjó hann H) í Gnúpufelli ok reisti þar hof mikit. Hann átti dóttur Prándar mjóbeins. Þeirra börn voru þau Hafliði örvi ok Valþjófr *viðargrani* (Viðarr, Grani H) *ok* (S) Böðvarr, Ingjaldr *ok* (S) Eyvindr, *en dóttir* (S) Guðlaug, er Þorkell inn svarti átti.

1) Vörr (kjalsog). Andri varrar skip. Brautland skips, sjór.

2) Vísan er hér sýnilega öll brengluð. Merking hennar sýnist vera þessi: Vér höfum jafnan veg af vígum við stafnstóðs (skips) stýrimeða (menn), þótt lög þverri (séu brotin). Þó hygg ek fleygarðs (sjávar) fúrviðu (eldviðu, menn) færi miklu hraðara fyrir brekku en mik varði, bliks beiði-Hlökk (kona, ávarp). Sumt er óskýrt.

Valþjófr var faðir Helga föður Þóris föður Arnórs föður Þuríðar móður Þórdísar móður Vigdísar móður *Sturlu í Hvammi* (Hvamm-Sturlu H).

P 293

Helgi inn magri gaf Hrólfi syni sínum fyrir uastan Eyjafjarðará öll lönd upp frá Arnarhvoli, ok bjó í Gnúpafelli. Hann reisti þar hof mikit. Hann átti Þórögnu dóttur Práandar mjóbeins. Þeirra börn voru þau Valþjófr, Hafliði inn örvi, Viðarr, Grani¹⁾ ok Eyvindr, Böðvarr ok Ingjaldr, en dóttir Guðlaug, er átti Þorkell inn svartí. Valþjófr var faðir Helga föður Þóris föður Arnórs föður Þuríðar móður Þórdísar móður Vigdísar móður Hvamms-Sturlu. Þuríðr dóttir Helga sonar Dálks sonar Þóris sonar Helga sonar Valþjófs átti Ásgeir Kvistsson. (Þeirra) börn voru Ásgeirr ok Arnríðr móðir Salbjargar móður Kolfinnu, er átti Þorvaldr í Vatnsfirði. Dóttir Ásgeirs var Dís ok Þórey móðir Ófeigs, Gunnars, Helga. Kolbjarnar, Bóteyjar, Helgu, Járngerðar móður Ljóts prests, Gizurar, Jóns.

Hafliði inn örvi byggði fyrstr Möðruvöllu ok seldi í elli sinni Eyjólf Valgerðarsyni. Böðvarr vó Svörfuð saklausan. Ingjaldr bjó í Gnúpafelli eftir föður sinn.

S 234

Helgi inn magri gaf Ingjaldi syni sínum land út frá Arnarhvoli til Þverár innar ytri. Hann bjó at Þverá inni efri ok reisti þar hof mikit. Hann átti Salgerði Steinólfsdóttur. Þeirra son Eyjólfur faðir Víga-Glúms ok Steinólfr faðir Þórarins illa ok Arnórs ins góða Rauðæings. Víga-Glúmr var faðir Más föður Þorkötlumóður Þórðar föður Sturlu.

P 294

Helgi inn magri gaf Ingjaldi syni sínum lönd öll fyrir neðan Arnarhvol til Þverár (upp frá Þverá inni ytri fyrir austan Eyjafjarðará til Arn-

1) Skr. Viðarr Granni.
Landnáma

arhvols, segir Landnáma önnur). Hann bjó á Þverá inni efri ok reisti þar hof mikit. Hann átti Salgerði dóttur Steinólfs ins lága úr Hrísey Ölvessonar barnakarls. Þeirra son var Eyjólfur hrúga, er átti Ástríði Vigfúsdóttur af Vors Víkinga-Kárasonar. Þeirra synir Vigfúss, Þorsteinn ok Víga-Glúmr faðir Vigfúsar föður Bergs föður Steinunnar móður Þorsteins rangláts föður Ketils föður Þorláks föður Ketils prests föður Helgu, er átti Snorri Markússon á Melum. Son Eyjólfur var ok Steinólfr faðir Þórarins illa ok Arnórs ins góða Rauðæings.¹⁾ Víga-Glúmr var ok faðir Márs föður Þorkötu móður Þórðar föður Sturlu.

S 235 H 200

Helgi gaf Hlíf dóttur sína Þorgeiri syni Þórðar bjálka ok land út frá Þverá til Varðgjár. Þau bjuggu at Fiskilæk. Börn þeirra voru þau (H) Þórðr ok Helga.

P 295

Helgi inn magri gaf Þorgeiri syni Þórðar bjálka Hlíf dóttur sína ok lönd öll fyrir utan Þverá út til Varðgjár. Þau bjuggu at Fiskilæk. Þeirra börn voru Þórðr ok Helga.

S 236 H 201 P 296

Skagi Skoftason hét maðr ágætr á Mæri (hét maðr ágætr Skoftason P). Hann varð ósáttur (missáttur P) við Eystein glumru ok fór af því til Íslands. Hann (Ok P) nam at ráði Helga Eyjafjarðarströnd ina eystri (nerðri H) út frá Varðgjá (Var- P) til Fnjóskadalsár (Hnjóska- P) ok bjó í Sigluvík. Hans son var Þorbjörn faðir Héðins ins milda, er Svalbarð lét gera XVI vetrum fyrir kristni. Hann átti Ragneiði dóttur Eyjólfur Valgerðarsonar.

1) Á spássíu: Rauðkinns, segir Landn.

Þórir snepill hét maðr, son Ketils brimils. Hann bjóst til Íslands farar. Gautr hét skipverji hans. En er þeir lágu til hafs, komu at þeim víkingar ok vildu ræna þá. En Gautr laust stafnbúann þeirra með hjálmunveli. Ok lögðu víkingar við þat frá. Síðan var hann kallaðr Hjálmun-Gautr.

H 202 P 297

Þórir snepill hét maðr, son Ketils brimils Örnólfssonar Björnólfssonar Gríms sonar loðinkinna. Ketill brimill átti Jórinni dóttur Þorgnýs lögmans af Svíaríki. Ketill *brimill* (H) var víkingr mikill. Hann fór til Hjaltlands með Torf-Einari. En er hann bjóst til Íslands, hét Gautr skipverji (-verji P) hans *einn* (P). *En er þeir lágu til hafs, komu at þeim víkingar* (Víkingar lögðu at þeim, er þeir lágu til hafs P) ok vildu ræna þá. En Gautr laust skipverja þeirra með *hjálmunveli* (hjálm- P) *ok stafnbúann* (P) til bana. Við þat lögðu víkingar frá. Síðan var hann kallaðr Hjálmun-Gautr.

S H P

Þeir Þórir fóru til Íslands ok komu *skipi sínu* (S P) í (á H) Skjálfandafljótsós. Þórir nam Kaldakinn *alla* (P) á milli Skuggabjarga ok Ljósavatnsskarðs Hann nam þar eigi yndi ok fór á braut. *Þá* (ok P) kvað *hann* (S H) þetta.

Hér liggr, kjóla keyrir,¹⁾
Kaldakinn um aldr.
En vit förum heilir,²⁾
Hjálmun-Gautr, á braut.

Þórir nam síðan (Síðan nam hann H Þórir nam P) Hnjóskadal allan til Ódeilu ok bjó at Lundi. *Hann* (ok P) blótaði lundinn. *Hans sonr var Ormr töskubak* (Ormr töskubak (-bakr P) var son (Þóris P) snepils H P) faðir Hlenna (*Helga segir Landn.*) (P) ins gamla ok Þorkell svarti, *sem*

1) Kjóla (skipa) keyrir, maður.

2) En vit för(um) heilir, Hjálmun — héðan — Gautr á brautu P) þetta er sennilega réttur texti. Rímið bendir til þess.

bjó (Þ) í Hleiðrargarði. Hann átti Guðlaugu Hrólfsdóttur. Þeirra synir (son H Þ) Öngull inn svartí ok Hrafn faðir Þórðar at Stokkahlöðum (-hlöðu H), *er var á Hrístateigi með Esphælingum, ok töldu Þveræingar hann hafa völl víðan, en Esphælingar kváðu hann flesta særa úr Glúms liði* (Þ), ok Guðríðr, er átti Þorgeirr goði at Ljósavatni.

S 238 H 203 Þ 298

Pengill mjöksiglandi fór af Hálogalandi til Íslands. Hann nam land at ráði Helga út frá *Hnjóská* (Hnjóskadalsá Þ) til Grenivíkr. *Hann* (ok H Þ) bjó í (at H) Höfða. Hans synir voru þeir *Vémundr* (*Vermundr* (H) faðir *Ásólf*s í Höfða ok (S H) Hallsteinn, er þetta kvað, þá (S Þ) er hann sigldi af hafi ok (er hann H) frá andlát föður síns.

Drjúpir höfði
dauðr er þengill
Hlægja hlíðar
við Hallsteini.

Þ

Vémundr var annarr son Pengils, faðir Ásólf s í Höfða föður Odda föður Gríms föður Halldóru móður Markúss föður Valgerðar móður Böðvars föður Þórðar föður Markúss á Melum.

S 239 H 204 Þ 299

Þormóðr hét maðr *Þorleifsson* (Þ), er nam Grenivík ok Hvallátr ok strönd alla út til Þorgeirsfjarðar. Hans son (S Þ) var Snörtr, er Snertlingar eru frá komnir.

S 240 H 205 Þ 300

Þorgeirr hét maðr, er nam Þorgeirsfjörð ok Hvalvatnsfjörð.

S 241

Loðinn öngull hét maðr. Hann var fæddr í Öngley á Hálogalandi. Hann fór fyrir ofríki Hákonar jarls Grjótgarðssonar til Íslands ok dó í hafi. En Eyvindr son hans nam Flateyjardal upp til Gunnsteina ok blót-

aði þá. Þar liggir Ódeila á milli ok landnám Þóris snepils. Ásbjörn detti-
áss var son Eyvindar, faðir Finnboga ramma.

H 206

Loðinn öngull hét maðr. Hann var fæddr í Öngli á Hálogalandi. Hann fór fyrir ofríki Hákonar jarls Grjótgarðssonar til Íslands. Í Öngli hafði hafði búið Sigarr konungr á Steig ok þar er Signýjarbrúðr¹⁾ ok Hagbarðshólmr.²⁾ Hann nam Flateyjarðal upp til Gunnsteina ok blót-
aði þá. Þar liggir Ódeila milli landnáms þeirra Þóris snepils. Ásbjörn detti-
áss var son Eyvindar, faðir Fimmboga ins ramma.

P 301

Loðinn öngull hét maðr. Hann var svo kallaðr, því hann var fæddr í eyju þeirri, er Öngull heitir á Hálogalandi. Þar hafði Sigarr konungr búið á Steig. Þar er(u) Signýjarbúðir, Hagbarðshólmr. Þar bjó Nikulás Sigurðarson. Loðinn fór fyrir ofríki Hákonar jarls Grjótgarðssonar til Íslands ok dó í hafi. Hans son var Eyvindr, er nam Flateyjarðal upp til Gunnsteina ok blótaði þá. Þar liggir á deila (sic) á milli ok landnám Þóris snepils. Son Eyvindar var Ásbjörn dettiáss faðir Fimmboga ins ramma föður Narfa föður Ingvildar móður Jódísar móður Höllu móður Ingvildar móður Þorgilsar föður Geirnýjar móður Valgerðar móður Helgu, er átti Snorri Markússon á Melum.

S 242 H 207 P 302

Bárðr son Heyangrs-Bjarnar (-angs- - H) kom skipi sínu í Skjálfanda-
fljótsós ok nam Bárðardal allan upp frá Kálfborgará³⁾ ok Eyjardalsá ok
bjó at Lundarbrekkum (-brekku H P) *um bríð* (nokkra vetr P).

1) Signýjarbrúðr = -brunnr?

2) Sk. 173: Signýjarbrúðr í Hagbarðshólmi.

3) Kálfborgará S, Kálfsborgará P.

S

Þá markaði hann at veðrum, at landviðri voru betri en hafviðri, ok ætlaði af því betri lönd fyrir sunnan heiði. Hann sendi sonu sína suðr um góí. Þá fundu þeir góíbeitla ok annan gróðr. En annat vor eftir, þá gerði Bárðr kjálka hverju kykvendi, því er gengt var, ok lét hvat draga sitt fóðr ok fjárlut. Hann fór Vonarskarð, þar er síðan heitir Bárðargata. Hann nam síðan Fljótshverfi ok bjó at Gnúpum. Þá var hann kallaðr Gnúpa-Bárðr. . .

H Þ

Þá markaði hann af veðrum (Þ), at betri voru landviðri en hafviðri, ok hann ætlaði betri landkost fyrir sunnan heiðar (ætlaði hann af því betri landskosti fyrir sunnan heiði Þ). Hann sendi sonu sína (H) suðr¹⁾ um gó (góe Þ). Þá fundu þeir (ok fundu þeir þá Þ) gæbeitla (gau- Þ) ok annan gróðr. En annat vor eftir gerði Bárðr kjálka hverju kvikindi, því er gengt var (hverju kvikindi, því er gengt var, kjálka Þ), ok lét hvert (Þ) draga sitt fóðr ok fjárlut.²⁾ Hann fór Bárðargötu um Vonarskarð (Hann fór Vonarskarð, þar er síðan heitir Bárðargata Þ). Ok (Hann Þ) nam síðan Fljótshverfi ok bjó at (á Þ) Gnúpum. Hann var (Þá var hann Þ) kallaðr Gnúpa-Bárðr.

S H Þ

Hann átti mörg börn (S Þ). Hans son var Sigmundr faðir Þorsteins, er átti Æsu dóttur Hrólfis rauðskeggs. Þeirra dóttir var (S) Þórunn, er átti Þorkell leifr. Ok var þeirra son Þorgeirr goði (S Þ) at Ljósavatni. Annarr son Bárðar var Þorsteinn faðir Þóris, er var á Fitjum með Hákonu konungi ok skar rauf á oxahúð ok hafði þá hlíf. Því var hann leðrháls kallaðr (kallaðr leðurháls H Þ). Hann átti Fjörleifu (Freyleifu H Þ) Eyvindardóttur. Þeirra synir voru þeir Hávarðr í Fellsmúla ok (H Þ) Herj-

1) síðr Þ.

2) Skr. feallut H.

ólfr at Mývatni ok (H Þ) Ketill í Húsavík ok (H Þ) Vémundr kögr, er átti Halldóru dóttur Þorkels svarta, ok Áskell ok Háls. *Hann* (er H) bjó á Helgastöðum.

P

Kampa-Grímr¹⁾ fór úr Suðreyjum til Íslands ok velkti þá úti allt sumar ok braut skip sitt við Skjálfandafljótsós. Hann nam Kaldakinn í annat sinn ok seldi ýmsum mönnum síðan. Hans dóttir var Arnbjörg, er Ásólfir í Höfða átti.

S 243 H 208 P 303

Þorfiðr²⁾ (Pránder Þ) máni hét maðr (S) son Áskels (Oddkels Þ) torfa (tjörva H). *Hann* (S H) nam land fyrir neðan (norðan H) Eyjardalsá til Landamóts ok sumt (S) um Ljósavatnsskarð ok bjó at Öxará.

H Þ

Hans³⁾ son var Þorkell leifr inn hávi faðir Þorgeirs goða. Þorgeirr átti fyrr (fyrst Þ) Guðríði (Guðrúnu Þ)⁴⁾ dóttur Þorkels svarta. Þeirra son Þorkell hákr ok Höskuldr inn væni (Þ), Tjörvi ok Kollgrímr, Þorsteinn ok (H) Þorvarðr ok Sigríðr. Síðan átti hann Salgerði dóttur Arngeirs (-gríms Þ) ins austræna. Hann átti ok Þorkötlu Dala-Kollsdóttur. Synir hans ok þeirra kvenna voru Þorgrímr, Óttarr, Þorgils. Þessir voru laungetnir Þorgrímr ok Finni inn draumspaki. Hans móðir hét Lækný, útlend.

S 244 P 304

Þórir son Gríms gráfeldarmúla af Rogalandi nam um Ljósavatnsskarð.

1) Vantar í S og H.

2) Þ á spássú: Annarr segir Þorfiðr máni son Áskels tjörva.

3) Hér er hlaupið yfir eitthvað í H. Ættfærslan í H 208 og P 303 munu að réttu lagi eiga við Þóri Grímsson gráfeldarmúla.

4) Þ á spássú: Landn. nefnir Guðríði dóttur Þorkels svarta.

S

Hans son var Þorkell leifr inn hávi faðir Þorgeirs goða. Þorgeirr átti fyrst Guðríði dóttur Þorkels svarta. Þeirra synir Þorkell hákr ok Höskuldr, Tjörvi, Kolgrímr, Þorsteinn ok Þorvarðr, en dóttir Sigríðr. Síðan átti hann Álfgerði dóttur Arngeirs ins austræna. Þorgeirr átti ok Þorkötlu dóttur Dala-Kolls. Synir hans ok þeirra kvenna voru þeir Þorgrímr, Þorgils, Óttarr. Þessir voru laungetnir Þorgrímr ok Finnur inn draumspaki. Hans móðir hét Lekný, útlend.

S 245 H 209 P 305

Héðinn ok Höskuldr synir Þorsteins þurs fóru til Íslands ok (S P) námu lönd (land H P) fyrir innan (ofan H P) *Tunguheiði* (Tungu H P). Héðinn bjó at Héðinshöfða ok átti Guðrúnu. Þeirra dóttir var (S P) Arnríðr, er Ketill *Fjörleifar* (-leifs P) son átti. (En (H) *Guðrún var dóttir þeirra* (þeirra dóttir var Guðrún P), er Hrólfr átti í *Gnúpufelli* (Núpu- H P). Höskuldr nam lönd öll fyrir austan Laxá ok bjó í *Skörðuvík* (Skörðum H P). Við hann er kennt Höskuldsvatn, því at (S H) hann drukknaði þar. Í þeirra landnámi er Húsavík, er Garðarr *hafði* (átti H P) vetretu. Son Höskulds var Hróaldr, er átti *Ægileifu* dóttur Hrólfs Helgasonar *ins magra* (H P).

S 246 H 210 P 306

Vestmaðr (Vestmarr P) ok Úlfr fóstbræðr fóru á (H) *einu skipi til Íslands* (til Íslands einskipa P). *Þeir* (ok H P) námu Reykjadal allan fyrir vestan Laxá til *Vestmannsvatns* (Vestmarsvatns P). *Vestmaðr* (-marr P) átti Gu(ð)laugu. Úlfr bjó (byggði P) undir *Skrattafelli* (Skafta- P).¹⁾ *Hann átti* (S).²⁾ *Þeirra* (Hans H P) son var (H P) Geirólfr, er átti Vigdís Konálsdóttur síðar en Þorgrímr. Þeirra son var (H P) Hallr.

1) Þ á spássíu: Annarr segir Skrattafell, Ytra fjall nú kallað.

2) Eyða fyrir nafni. Sk. = H P.

Þorsteinn höfði hét maðr. Hann var hersir á Hörðalandi. Hans synir voru þeir Eyvindr ok Ketill hörzki. Eyvindr fýstist til Íslands eftir andlát föður síns. En Ketill bað hann nema báðum þeim land, ef honum sýndist síðar at fara. Eyvindr fór til Íslands ok (P) kom hann í Húsavík skipi sínu ok nam Reykjadal upp frá Vestmannsvatni.¹⁾ Hann (ok P) bjó at (á P) Helgastöðum ok er þar heygðr, ok sést enn haugr hans þar (P).

S

Náttfari, er með Garðari hafði út farið, eignaði sér áðr Reykjadal ok hafði merkt á viðum. En Eyvindr rak hann á braut ok lét hann hafa Náttfaravík. Ketill fór út at orðsendingu Eyvindar. Hann bjó á Einarstöðum. Hans son var Konáll Þorsteinn²⁾ faðir Einars, er þar bjó síðan. Sonr Eyvindar Áskell goði, er átti dóttur Grenjaðar. Þeirra synir Þorsteinn ok Víga-Skúta. Dóttir Eyvindar var Fjörleif. Konáll átti Oddnýju Einarsdóttur systur Eyjólf's Valgerðarsonar. Þeirra börn voru þau Einarr, er átti VI sonu ok dóttur Þóreyju, er átti Steinólfr Mársson, ok önnur Eydís, er Þorsteinn goði átti úr Ásbjarnarvík. Þórðr Konálsson var faðir Sokka á Breiðamýri föður Konáls. Dóttir Konáls var Vigdís, er átti Þorgrímr son Þorbjarnar skaga, ok var þeirra son Þorleifr Geirólfsstjúpr.³⁾

P

Hans son var Áskell goði, er banasár fekk við Eyjafjarðará gagnvart Kroppi, þá er Steingrímr vildi hefna sauðarhöfuðhöggs. Áskell var vinsæll ok vel at sér. Hann átti dóttur Grenjaðar. Þeirra synir var Víga-Skúti ok Þorsteinn. Dóttir Eyvindar var Fjörleif, er átti Þórir leðrháls Þorsteins-

1) Sbr. Reykd. 1. kap.

2) Mun vanta ok milli nafnanna.

3) Geirólfsson Gnúpr, handr.

sonar Gnúpa-Bárðarsonar. Synir þeirra voru Hávarðr, Herjólfur, Vémundur kögr, Háls, Ketill, Áskell. Náttfari, er með Garðari hafði fyrst út komið, eignaði sér áðr Reykjadal ok hafði merkt á viðum, en Eyvindur rak hann á burt ok lét hann hafa Náttfaravík. Ketill inn hörzki bróðir Eyvindar hann fór út at orðsendingu bróður síns ok bjó at Einarssstöðum. Hans son var Konáll. er átti Oddnýju Einarssdóttur systur Eyjólfss Valgerðarsonar. Þeirra börn voru þau Einarr, er átti VI sonu, ok dóttur, er Þórey hét, sem átti Steinólfr Mársson, ok önnur Eydís, er Þorsteinn goði átti úr Ásbjarnarvík. Þórðr var annarr son Konáls. Hann var faðir Sokka á Breiðamýri föður Konáls. Dóttir Konáls Ketilssonar var Vigdís, er átti Þorgrímr son Þorbjarnar skaga, ok var þeirra son Þorleifr Geirólfsstjúpr.

H 211

Þorsteinn höfði hét maðr. Hann var hersir á Hörðalandi. Hans synir voru þeir Eyvindur ok Ketill hörzki. Eyvindur fór til Íslands ok nam Reykjadal upp frá Vestmannsvatni ok bjó á Helgastöðum, ok er þar haugur hans. Hans son var Áskell, er banasár fekk við Eyjafjarðará gegnt Kroppi, þá er Steingrímur vildi hefna sauðarhöfuðs höggs. Áskell átti dóttur Grenjaðar. Þeirra son Víga-Skúta. Fjörleif hét dóttir Eyvindar, er Þórir leðrháls átti. Náttfari, *er með Garðari hafði út farit, eignaði sér áðr Reykjadal ok hafði merkt á viðum, en Eyvindur¹⁾* rak hann brott. Ketill bróðir hans bjó á Einarssstöðum. Hans son var Konáll, er átti Oddnýju Einarssdóttur systur Eyjólfss Valgerðarsonar. Þeirra son Einarr. Þórðr var annarr son Konáls. Hann var faðir Sokka á Breiðamýri föður Konáls.

S 248 H 212 P 308

Grenjaðr hét maðr Hrappsson, bróðir Geirleifs. Hann nam þegjandal ok *Kraumahéiði* (Hrauna- H Þ), Þorgerðarfell ok Laxárdal neðan.

¹⁾ Sira Jón Erlendsson hefur hér hlaupið yfir línu og felld niður það, sem sveigletrað er.

Hann bjó á Grenjaðarstöðum (H Þ). Hann átti Þorgerði dóttur Helga hests. Þeirra son var Þorgils vomúli faðir Önundar föður Hallberu móður *Hallldóru* (S Þ) móður Þorgerðar móður Halls ábóta ok Hallberu, er átti *Hreinn Styrmisson* (Hreinn Styrmisson átti H), móður *Valdísar* móður *Snorra föður Hallberu*, er átti *Markús Þórðarson á Melum* (Þ).

S 249 H 213 Þ 309

Böðólfr hét maðr son Gríms Grímólfssonar af Ögðum, bróðir Böðmóðs. Hann átti Þórunni dóttur Þórólfs ins *fróða* (prúða H). Þeirra son var Skeggi. Þau fóru öll (S Þ) til Íslands ok brutu skip sitt við Tjörnes ok voru at *Auðólfssstöðum* (Böðólfs skytju H Bótólfs skytju Þ)) inn fyrsta vetr. Hann nam Tjörnes allt á milli Tunguár ok Óss (Hafnaróss Þ). *Böðólfr* (Bótólfr Þ) átti (fékk H) síðar Þorbjörgu hólmasól dóttur *Magr-Helga* (Helga H Helga ins magra Þ). Þeirra dóttir var Þorgerðr, er átti Ásmundr Öndottsson. *Þeirra son Þorleifr faðir Þuríðar*, er átti *Valla-Ljótr* (H Þ).

S 250

Skeggi Böðólfsson nam Kelduhverfi upp til Kelduness ok bjó í Miklagarði. Hann átti Helgu dóttur Þorgeirs at Fiskilæk. Þeirra son var Þórir farmaðr. Hann lét gera knörr í Sogni. Þann vígði Sigurðr biskup. Af þeim knerri eru brandar veðrspáir fyrir durum í Miklagarði.

H 214 Þ 310

Skeggi Böðólfsson *æða Bótólfsson* (Þ) nam Kelduhverfi upp til Kelduness ok bjó í Miklagarði. Hann átti Helgu dóttur Þorgeirs at Fiskilæk. Þeirra son var Þórir, farmaðr mikill. Hann lét gera knörr í Sogni. Þann vígði Sigurðr biskup inn ríki, er var með Ólafi konungi Tryggva-

1) Þ á spássú: Annar segir: at *Auðólfssstöðum*. *Böðólfskytja* er líklega rétt.

syni, en skírði Þóri. Af þeim knerri *eru* (voru Þ) brandar fyrir durum lengi síðan í Miklagarði, veðrspáir mjök, allt fram um daga Brands biskups. Ormr var son Þóris. *Hann myrði* (þann myrti Þ) Grettir Ásmundarson.¹⁾

S H Þ

Um Þóri orti Grettir þetta:

Ríðkat ek rækimeidum
randarhóts at móti.
Sköput *er* (verðr Þ) þessum þegni
þraut. Ferr ek *einn* (villr Þ) *á* (at H) brautu.
Vilkat ek Viðris *balka* (blakka H)
vinnendr spaka finna.
Ek mun þér eigi þykkja
ærr. Leitak mér færir.²⁾

Hnekki ek frá, þar er flokkar
fara Þóris mjök stórir.
Era mér í þys þeira
þerfilipt at hverfa.
Forðumsk frægra virða
fund. Á ek veg til lundar.
Verð ek Heimdala(r) at hirða
björ. Björgum svo fjörvi.³⁾

Án hét son Þóris, faðir Arnar föður Ingibjargar móður Skúms föður Þorkels ábóta (H Þ).

1) Þ á spássú: Hauksbók kallar morð Grettis á Ormi. Sbr. Grettiss. 38. kap.

2) Ríðkat (Eg ríð eigi) at móti (til fundar við) randarhóts (rönd, skjöldur, randarhát, bardagi) rækimeidum (rækimeidar bardaga, menn), Ek ferr einn á brautu (vegi). Vilkat (Eg vil eigi) finna spaka vinnendr Viðris balka (Viðris balki, skjöldur, vinnendur skjaldar, menn). Ek mun þér ekki þykkja ærr (vitlaus).

3) Ek hnekki frá (vík til hliðar), þar er fara mjök stórir flokkar Þóris. Mér era (er eigi) þerfilegt (hagfellt) at hverfa í þys þeira. Forðumsk fund frægra virða (manna). Ek á veg til lundar (Eg fer í skóginn). Verð ek at hirða (bjarga) hjör Heimdalar (höfði). Björgum svo fjörvi (lífinu).

Máni hét maðr. Hann var fæddr í Ömd á Hálogalandi. Hann fór til Íslands ok braut við Tjörnes, ok bjó at Máná nokkura vetr. Síðan *brak* (rak H) Böðólftr hann á braut þaðan, ok nam hann þá fyrir neðan Kolborgará (Kálf- H) milli Fljóts ok Rauðaskriðu ok bjó at Mánafelli. Hans son var Ketill, er átti Valdísi Þorbrandsdóttur, er keypti Rauðaskriðulönd (-land H) at Mána. Hans dóttir var Dalla systir Þorgeirs Galtasonar. Hana átti Þorvaldr Hjaltason.

P 311

Máni hét maðr, er fæddr var í Ömd. Hann fór til Íslands ok braut skip sitt við Tjörnes. Hann bjó at Máná nokkura vetr, ok rak Bótólftr hann burtu þaðan. Síðan nam hann fyrir neðan Kálfborgará milli Fljóts ok Rauðaskriðu ok bjó at Mánárfelli.¹⁾ Hans son var Ketill, er átti Valdísi Þorbrandsdóttur ok (er segir annarr) keypti Rauðaskriðu land at Mána. Hans dóttir var Dalla systir Þorgeirs Galtasonar. Hana átti Þorvaldr Hjaltason á Hofi í H.²⁾

S 252 H 216 P 312

Ljótr ópveginnt hét maðr, er nam Kelduhverfi upp frá Keldunesi. Hans son var Gríss faðir Galta í Ási. *Hann var vitr (maðr (S) ok víga-maðr mikill (S P).*

S 253 H 217 P 313

Önundr hét annarr, er (P) nam ok (H) Kelduhverfi frá Keldunesi ok bjó í Ási (S H). Hann var son *Klængs* (Blæings H P) Sótasonar, bróðir Balka í Hrutafirði. *Hann bjó í Ási (P).* Dóttir *Önundar* (Hans dóttir P) var Þorbjörg, er átti Hallgils Þorbrandsson úr Rauðaskriðu.

1) Á spássú: Landn. Kálfborgarár, Fljótshlíð ok Rauðaskriðu, Mánárfell.

2) H = Hjaltadal vantanlega.

S 254 H 218 P 314

Þorsteinn son Sigmundar Gnúpa-Bárðarsonar bjó fyrst (byggði fyrstr Þ) at Mývatni. *Hans son var Þorgrímr* (Þorgrímr var son Þorsteins Þ) faðir Arnórs í Reykjahlíð, er átti Þorkötu dóttur Böðvars Hrólfssonar úr Gnúpufelli. *Böðvarr (var (hét Þ) son þeirra* (Þeirra son var Böðvarr H).....

P

Þórir var annarr son Þorsteins. Hann skar rauf á uxahúð ok stakk höfði sínu í gegnum ok huldi svo brjóst sitt, þá er hann var í orrustu á Fitjum með Hákonu konungi Aðalsteinsfóstra, ok var því kallaðr leðrháls.

S 255 H 219 P 315

Þorkell inn hávi kom ungr til Íslands úr Noregi (Þ). ok bjó fyrst at Grænavatni, er gengr af Mývatni. *Sigmundr hét son hans* (Hans son (Son hans Þ) var Sigmundr H Þ). *Hann* (er H Þ) átti Vigdísi dóttur Þóris af (frá Þ) Espihóli. Hann vó *Glúmr* (Víga-Glúmr Þ) á akrinum *Vitazgjafa* (H) *Vitugjafa* (*Sigmundarakri segir Landn.*) (Þ). Dóttir Þorkels var (hét Þ) Arndís, er átti *Vigfúss bróðir Víga-Glúms* (son Víga-Glúms Vigfúss Þ). Þorkell gat son í elli sinni. Sá hét Dagr. *Hann var faðir Þórarins* (S Þ), er átti Yngvildi dóttur Halls á (af Þ) Síðu síðar en Eyjólfir inn (S H) halti *Guðmundsson*. *Dagr átti Yngvildi, segir annarr* (Þ).

S 256 H 220

Geiri hét maðr, er fyrstr (fyrst H) bjó fyrir sunnan Mývatn á Geirastöðum. Hans son var Glúmr *skáld* (H) ok Þorkell.

P 316

Geiri hét maðr norrænn, er fyrstr byggði fyrir sunnan Mývatn á

Geira- (Geirólfs- segir Landnáma) stöðum. Hans son var Glúmr skáld, er orti Gráfeldardrápu, er þetta er stef í:

Vígs svo tekr vísa
valfall Haralds alla.

Þorkell hét annarr son Geira.

S H Þ

Peir *Geiri* (H) feðgar börðust við *Þorberg* (Þorgeir H Þ) höggvinkinna ok felldu Þorstein son hans. Fyrir þau (þat H Þ) víg voru þeir gervir norðan úr sveitum (*Landflótta fyrir vígasakir, segir Landn.*) (Þ). Geiri sat um vetr á Geirastöðum við Húnavatn. Síðan fóru þeir í Breiðafjörð ok bjoggu í *Geiradal* (á Geirastöðum H) í Króksfirði. Glúmr fékk Ingunnar dóttur Þórólfs Véleifssonar. Peirra börn voru þau Þórðr, er átti Guðrúnu *Ósvífs*-dóttur (Ósvífrs- H), ok Þorgerðr, er átti Þórarinn Ingjaldsson (*Hergils-son, segir Landn.*) (Þ). Peirra son Helgu-Steinarr.

S 257 H 221 Þ 317

Torf-Einarr jarl gat dóttur í æsku *sinni* (H Þ) við *ambátt* (Þ). *Sú* (ok Þ) hét Þórdís. Hana fæddi Rögnvaldr jarl ok gifti hana Þorgeiri klaufa. Peirra son var Einarr. Hann fór til Orkneyja at finna frændr sína. Peir ok *Torf-Einarr* (Þ) vildu eigi taka við frændsemi hans. *Þá* (*kaupir* (*keypti* Þ) *Einarr í skipi með bræðrum tveimr, (Vestmanni (Vestmari Þ) ok Vé-*mundi. *Þeir fóru til Íslands ok* (Þá fór hann til Íslands með II bræðrum, Vestmanni ok Vémundi. Þeir H) sigldu fyrir norðan *landit* (land H) ok vestr um Sléttu í fjörðinn. Þeir settu öxi í Reistargnúp ok kölluðu því Öxarfjörð. Þeir settu örn upp fyrir vestan ok kölluðu þar Arnarpúfu. En í *inum* (Þ) þriðja stað settu þeir kross *upp* (Þ). Þar *nefndu* (kalla H kölluðu Þ) þeir Krossás. Svo helguðu þeir sér *allan* Öxarfjörð (land fyrir austan Jökulsá. Þá höfðu þeir numit allan Öxarfjörð Þ). Börn Einars voru

þau Eyjólfir, er Galti Grísarson vó, ok Ljót móðir Hróa ins skarpa, er hefndi Eyjólfis ok vó Galta. Synir Glíru-Halla Brandr ok Bergr ok (S) voru dóttursynir Ljótar. Þeir (er H) féllu í Böðvarsdal úr liði Bjarna Brodd-Helgasonar, þá er hann barðist við Þorkel Geitisson (Þ).

S 258 H 222 P 318

Reistr hét maðr (H) son Bjarneyja-Ketils ok Hildar systur Ketils pistils föður (faðir H)¹⁾ Arnsteins goða, hann nam land á milli Reistargnúps ok (út frá Reistargnúpi til Þ) Rauðanúps ok bjó í Leirhöfn.

S 259

Arngeirr hét maðr, er nam Sléttu alla milli Hávararlóns ok Sveinungsvíkr. Hans börn voru þau Þorgils ok Oddr ok Þuríðr, er Steinólfr í Þjórárdal átti. Þeir Arngeirr ok Þorgils gengu heiman í fjúki at leita fjár ok komu eigi heim. Oddr fór at leita þeirra ok fann þá báða örenda, ok hafði hvítabjörn drepit þá ok lá þá á pasti,²⁾ er hann kom at. Oddr drap björninn ok færði heim, ok segja menn, at hann æti allan ok kallaðist þá hefna föður síns, er hann drap björninn, en þá bróður síns, er hann át hann. Oddr var síðan illr ok ódæll við at eiga. Hann var hamrammr svo mjök, at hann gekk heiman úr Hraunhöfn um kvöldit, en kom um morguninn eftir í Þjórárdal til liðs við systur sína, er Þjórðælir vildu berja grjóti í hel.

H 223

Arngeirr hét maðr, er nam Sléttu alla millim Hávararlóns ok Sveinungsvíkr. Hans börn voru þeir Þorgils ok Oddr ok Þuríðr, er Steinólfr í Þjórárdal átti. Oddr var eldsætr í æsku ok seinlegr ok var kallaðr kolbíttr. Hvítabjörn drap þá báða Arngeir og Þorgils. Oddr fór at leita þeirra,

1) Má líka lesa föður.

2) = bráð, Lat. pasco pavi pastum.

ok var björninn at ok só úr þeim blóði. Oddr drap björninn ok færði heim ok át allan ok kallaðist þá hefna föður síns, er hann drap björninn, en þá bróður síns, er hann át hann. Oddr var síðan illr ok ódæll við at eiga. Hann var svo mjök hamramr, at hann gekk heiman úr Hraunhöfn um kvöldit, en kom um morgin eftir í Þjórsárdal til liðs við Þuríði systur sína, er Þjórsárdælir vildu grýta hana fyrir fjölkynngi ok trollskap.

P 319

Arngeirr hét maðr, er nam Sléttu alla fyrir norðan Hávararlón til Sveinungsvíkr. Hans börn voru þau Oddr, Þorgils ok Þuríðr, er átti Steinólfr í Þjórsárdal. Oddr var eldsætr í æsku ok heldr seinlegr ok var kallaðr kolbítr. Þeir Arngeirr ok Þorgils gengu heiman í fjúki at leita fjár ok komu ekki heim. En sem seinkaði heimkomu þeirra, þá fór Oddr at leita þeirra ok fann þá báða örenda. Hafði hvítabjörn drepit þá ok lá þá á fasti (sic), er hann kom at. Oddr veitti skaða birninum, hafði heim, ok segja sumir menn, at hann æti allan björninn, ok kallaðist þá hafa hefnt föður síns, er hann drap björninn, en þá bróður síns, er hann át hann. Ok þótti hann þaðan frá illr ok æfr ok ódæll við at eiga. Hann var svo hamramr, at hann gekk heiman úr Hraunhöfn um kvöldit, en kom um morguninn eftir í Þjórsárdal til liðs við Þuríði systur sína, er Þjórsdælir vildu grýta hana í hel fyrir fjölkynngi ok trollskap.

S 260

Sveinungr nam Sveinungsvík, en Kolli Kollavík, ok bjó þar hvor sem við er kennt síðan.

H 224

Sveinungr ok Kolli námu víkr þær, er við þá eru kenndar, Sveinungsvík ok Kollavík.

P 320

Sveinungr ok Kolli námu víkur þar fyrir vestan Hundsnes ok bjuggu þeir þar hvor sem við er kennt, í Sveinungsvík ok Kollavík.

S 261

Ketill þistill nam Þistilsfjörð milli Hundsness ok Sauðaness. Hans son var Sigmundr faðir Laugarbrekku-Einars.

H 225

Ketill hét maðr þistill, illr ok ódæll. Hann nam Þistilsfjörð millim Hun(d)ness ok Sauðaness. Hans son var Sigmundr, er land nam á Snjófjallnesi. Hann var faðir Laugarbrekku-Einars.

P 321

Ketill hét maðr þistill, er fyrr var getit, illr ok ódæll. Hann nam Þistilsfjörð á milli Hundsness ok Sauðaness ok bjó þar. Hans son var Sigmundr, er nam land vestr á Snæfellsnesi. Sonr Sigmundar var Laugarbrekku-Einarr faðir Hallveigar móður Guðríðar móður Bjarnar föður Steinunnar móður Ketils föður Þorláks föður Ketils prests föður Helgu, er átti Snorri Markússon á Melum.

S 262 P 322

Nú eru ritut landnám í Norðlendingafjórðungi, ok *eru* (voru P) þessir þar ágætastir landnámsmenn (-námamenn P): Auðun skökull, Ingi-mundr *gamli* (P), Ævarr, Sæmundr, Eiríkr í Goðdölum (Guð- P), Höfða-Þórðr, Helgi inn magri, *Gnúpa-Bárðr* (P), Eyvindr Þorsteinsson *b(öfða)* (S) ok Ketill *hörzki etcetera* (P).

En þar voru MCC bónda, þá er talit var (En þá er talit var bændaval á Íslandi, voru þar MCC bændr P).

S 263

Þessir menn hafa land numit í Austfirðingafjórðungi, er nú munu upp taldir. Ok ferr hvat af hendi norðan til fjórðungamóts frá Langanesi á Sólheimasand, ok er þat sögn manna, at þessi fjórðungr hafi fyrst albyggðr vorðit.

P 323

Þessir menn hafa land numit í Austfirðingafjórðungi, er nú munu taldir verða, Ok segir hvat af hendi (ok ferr hvat af hendi, segir önnur bókin) frá Langanesi suðr til fjórðungsmóts á Sólheimasand. Ok er sögn manna, þessi fjórðungr lands hafi fyrst albyggðr verit.

H 226

Hér hefr landnám í Austfirðingafjórðungi.

Nú hefr hér upp landnám í Austfirðingafjórðungi, ok segja menn svo, at þessi fjórðungr hafi fyrst albyggðr verit á Íslandi.

S 264 H 226 P 323

Gunnólfr kroppa hét maðr son Þóris hauknefs hersis. Hann nam Gunnólfsvík ok Gunnólfsfell ok Langanes allt fyrir utan Helkunduheiði ok bjó í Fagrávík. Hans son var Skúli herkja faðir *Geirlaugar* (S P).

S 265 H 227 P 324

Finni hét maðr, er nam Finnaþjörð ok *Viðfjörð*¹⁾ (S P). Hans son var Þórarinn faðir *Sigurðar* (Sugurðar P) föður Glíru-Halla. *Hans II synir voru í Böðvarsdal með Brodd-Helgasyni Bjarna ok féllu þar* (P).

S 266 H 228 P 325

Hróðgeirr inn hvíti Hrapsson nam Sandvík fyrir norðan Digranes allt til Viðfjarðar ok bjó á Skeggjastöðum. Hans dóttir var Ingibjörg, er

1) Miðfjörð P

átti Þorsteinn inn (S Þ) hvíti. *Hún var móðir Þorgils föður Helga föður Bjarna föður Ingvildar móður Ámunda föður Guðrúnar móður Þórdísar móður Helgu móður Þórðar prests föður Markúss á Melum* (Þ). *Alrekr* (Áslákr. Alrekr, segir annarr Þ) var bróðir Hróðgeirs, er út kom með horum. *Hann* (ok Þ) var faðir Ljótólfs goða í Svarfaðardal föður *Valla-Ljóts* (Þ).

S 267 H 229

Eyvindr vopni ok Refr inn rauði synir Þorsteins þjokkubæins *þjuggust* (fóru H) til Íslands af *Strind úr Þrándheimi* (úr Þrándheimi af Strind H), því at þeir urðu *missáttir* (ósáttir H) við Harald konung, ok hafði sitt skip hvorr þeirra. Refr varð *afttreka* (-reki H) ok lét *Haraldr* (H) konungr drepa hann. En Eyvindr kom í Vopnafjörð ok nam fjörðinn allan frá Vestradalsá ok bjó í Krossavík inni iðri. Hans son var Þorbjörn.

Þ 326

Eyvindr vopni ok Refr inn rauði synir Þorsteins þjokkubæins þjuggust til Íslands farar fyrir ofríki Haralds konungs hárfagra af Strind í Þrándheimi. Hafði sitt skip hvorr þeirra, ok vildu hafa samflot. En Refr varð *afttreka*, ok lét konungr drepa hann. Eyvindr kom í Vopnafjörð ok nam fjörðinn allan austan Vestradalsá ok bjó í Krossavík inni innri. Hans son var Þorbjörn.

S 268 H 230 Þ 327

Steinbjörn *körtr*¹⁾ hét (Þ) son *Refs* (Úlfs Þ) ins rauða. Hann fór til Íslands ok kom í Vopnafjörð. Eyvindr *vopni* (Þ) föðurbróðir hans gaf honum *land allt* (lönd Þ) milli Vopnafjarðarar ok Vestradalsár. Hann bjó at Hofi. Hans synir voru þeir Þormóðr stikublígr, er bjó í Sunnudal. Annarr Refr á Refsstöðum. Þriði Egill á Egilsstöðum *faðir Þórarins*

1) Þ á spássú: Steoinbjörn krótr son Refs ins R. segir önnur.

ok Prastar ok Hallbjarnar ok Hallfríðar, er átti Þorkell Geitisson (Hans börn voru Þórarinn ok Hallbjörn, Þröstr ok Hallfríðr, er átti Þorkell Geitisson Þ). Bræðr Hallfríðar voru í liði með Þorkatli í Böðvarsdal í móti Bjarna Brodd-Helgasyni (Þ). -

S 269 H 231 Þ 328

Hróaldr bjóla var fóstbróðir Eyvindar vopna. Hann nam land fyrir vestan Vestradalsá, dalinn hálfan ok Selárdal allan út til Digraness. Hann bjó á Torfastöðum. Hans son var Ísröðr faðir Gunnhildar, er átti Oddi son Ásólf (Ásólf H) í Höfða. (*Önnur bók segir*) Ásólf átti Gunnhildi ok getr ei Odda. Gunnhildr var móðir¹⁾ Halldóru föður Markúsar föður Valgerðar móður Böðvars föður Þórðar prests föður Markúsar á Melum (Þ).

S 270 H 232 Þ 329

Ölver inn hvíti hét maðr, son Ósvalds (Ölves H) Öxna-Þórissonar. Hann var lendr maðr ok (S H) bjó í Álmdölum.²⁾ Hann varð ósátt við Hákon jarl Grjótgarðsson ok (Hann H) fór á Yrjar ok dó þar. En Þorsteinn inn hvíti³⁾ son hans fór til Íslands ok kom skipi sínu í Vopna-fjörð eftir landnám. Hann keypti (ok keypti hann Þ) land at Eyvindi (S) vopna ok bjó á (at Þ) Tóttavelli fyrir utan Síreksstaði ok bjó þar (S) nokkura vetr, áðr (unz Þ) hann komst at Hofslöndum með því móti, at hann heimti leigufé sitt at (undan Þ) Steinbirni kört (Þorbirni krot Þ), en hann hafði ekki til at gjalda, nema landit. Þar bjó Þorsteinn LX vetra síðan (síðan meir en V tigi vetra Þ) ok var vitr maðr ok góðr (vitr H bæði forvitr ok góðráðr Þ). Hann átti Ingibjörgu dóttur Hróðgeirs ins hvíta. Þeirra börn voru þau Þorgils ok (S H) Þórðr, Önundr ok Þorbjörg ok

1) Hér mun vanta: „*Grims föður*“. Sbr. Þ 298.

2) Ásmdölum S.

3) Sbr. Þorsteins s. hvíta 1. kap., Vofnf. s. 1. kap.

Póra. Þorgils átti Ásvöru dóttur Þóris Graut-Atlasonar. Þeirra son var Brodd-Helgi. *Hann* (er H) átti fyrr Höllu Lýtingsdóttur Arnbjarnarsonar. Þeirra son var Víga-Bjarni. *Hann* átti Rannveigu dóttur Eiríks *úr* (í H Þ) Goðdölum (Guð- Þ). Þeirra son var Skegg-Broddi, en dóttir Yngvildr, er átti Þorsteinn Hallsson. Skegg-Broddi átti Guðrúnu dóttur Þórarins *sælings* (Einars Sælendings H) (*Einars, segir annarr*) (Þ) ok Halldóru Einarsdóttur. Þeirra börn Þórir ok Bjarni húslangr. Þórir átti Steinunni dóttur Þorgríms ins háva. Þeirra dóttir var Guðrún, er átti Flosi Kolbeinsson (son Kolbeins H). Þeirra son *var* (S) Bjarni faðir Bjarna, er átti Höllu Jörundardóttur. Þeirra börn voru þau (S H) Flosi prestur ok Torfi prestur ok (H Þ) Einarr *prúðr* (brúðr H Þ) ok Guðrún, er Þórðr Sturluson átti, ok Guðrún, er Einarr Bergþórsson átti, ok Helga móðir Sigríðar Sighvats (-vats H Þ) dóttur. *Flosi prestur átti Ragnhildi dóttur Barkar á Baugsstöðum. Þeirra börn Bjarni ok Einarr, Halla móðir herra Kristoforus ok Þórdís móðir frú Ingigerðar móður frú Guðrúnar ok* (Hallberu (Halldóru Þ). Valgerðr¹) *var dóttir Flosa, móðir herra Erlends sterka föður* (herra (Þ) Hauks (lögmanns (Þ) ok Valgerðar (H Þ).

S 271 H 233

Þorsteinn torfi ok Lýtingr bræðr (S) fóru til Íslands. Lýtingr nam Vopnafjarðarströnd alla ina eystri, Böðvarsdal ok Fagradal, ok bjó í Krossavík ok lifði hér fá vetr (H). Frá honum eru Vopnfirðingar komnir. *Geitir var son Lýtings, faðir Þorkels* (H).

P 330

Þorsteinn torfi ok Lýtingr bræðr tveir Ásbjarnarsynir fóru til Íslands samskipa. Lýtingr nam Vopnafjarðarströnd ina eystri alla, Böðvarsdal ok Fagradal, ok bjó í Krossavík ok lifði hér fá vetr. Frá honum eru Vopnfirð-

1) Þ á spássíu: Salgerðr segir Hauksbók. Þetta er rangt.

ingar komnir. Hans son var Geitir faðir Þorkels föður Ragnheiðar móður Höllu móður Bótólfs föður Þórdísar móður Helgu móður Þórðar prests föður Markúsar á Melum.

S 272 H 234

Þorfiðr¹⁾ hét maðr, er fyrst bjó á Skeggjastöðum at ráði Þórðar hálma. Hans son var Þórólfr *háلمي* (hálmr Þ), er átti Guðríði Brynjólfsdóttur bræðr hans *two* (II H), Þórir (Þorkell H) ok Hédinn, er vógu Þorgils föður Brodd-Helga.

P 330 a

Þorfiðr hét maðr, er fyrst bjó á Skeggjastöðum at ráði Þórðar hálma. Son hans var Þorsteinn fagri, er vó Einar son Þóris Graut-Atlasonar, en bróðir hans var Þorkell ok Hédinn, er vógu Þorgils föður Brodd-Helga.

S 273 H 235 P 331

Þorsteinn torfi, *sem fyrr var nefndr* (Þ), nam Hlið alla *utan* (S H) frá Ósfjöllum ok upp til *Hvannár* (Hvammsár H) ok bjó *at* (í H á Þ) *Forsfelli* (Fossvelli H Þ). Hans son var Þorvaldr faðir Þorgeirs föður Hallgeirs föður Hrapps á Forsvelli.

S 274 H 236 P 332

Hákon hét maðr, er nam Jökulsdal allan fyrir vestan Jökulsá ok fyrir ofan Teigará ok bjó *á* (at Þ) Hákonarstöðum. Hans dóttir var Þorbjörg, er áttu synir Brynjólfs ins gamla, Gunnbjörn ok Hallgrímr. Teigr lá *ó-numinn* (óunninn Þ) millum *Þorsteins torfa ok Hákonar* (Hákonar ok Þorsteins torfa Þ). *Þann lögðu þeir* (Ok lögðu þeir hann Þ) til hofs, *ok heitir sá* (Sá heitir H ok heitir þat Þ) nú Hofsteigr.

1) Þ á spássú: Þorfinnr í Landn.

S 275 H 237 P 333

Skjöldólfr Vémundarson, bróðir Berðlu-Kára, nam Jökulsdal fyrir austan Jökulsá ok (H P) upp frá *Knefildalsá* (Kefils- H Hnefils- P) ok bjó á Skjöldólfsstöðum. Hans börn voru þau (S) Þorsteinn, er átti Fastnýju Brynjólfsdóttur *ins gamla* (H P), ok Sigríðr móðir Bersa Özurarsonar (er átti Özurr Brynjólfsson. Þeirra son Bersi, er Bersastaðir eru við kenndir H P).

S 276 H 238 P 334

Þórðr þvari (H P) hét maðr (S P), son Þórólfs hálma, bróðir (bróður H)¹⁾ Helga *bunhauss* (bunu- P). Hann nam Tungulönd öll á milli *Lagarfljóts ok Jökulsár* (Jökulsár ok Lagarfljóts H) fyrir utan Rangá. Hans son var Þorsteinn fagri, er vó Einar son Þóris Graut-Atlasonar ok (Brunn- P) *ins gamla* (H P). Þeirra son var Þórðr þvari faðir Þórodds föður Brands föður Steinunnar móður Rannveigar móður Sæhildar, er Gizurr (*Gestr segir annarr*) (P) *Hallsson* (H P) átti.

S 277 H 239 P 335

Özurr slagakollr²⁾ nam land milli *Ormsár* (Ormarsár P) ok Rangár. Hann átti *Guðnýju* (Guðrúnu P) *Brynjólfsdóttur* (Brunn- P). Þeirra son var Ásmundr faðir Marðar.

S 278 P 336

Ketill ok Graut-Atli synir Þóris þiðranda fóru úr Veradal til Íslands ok námu land í Fljótsdal, fyrr en *Brynjólfr* (Brunnólfr P) *kom* (kæmi P) út. Ketill nam *Lagarfljótsstrandir* báðar, fyrir vestan Fljótsá milli Hengi-fossár ok *Ormsár* (Ormarsár P).

1) P: br., sem bæði má vera *bróðir* og *bróður*.

2) Í P kemur greinin um Özur næst á undan greininni um Þórð þvara.

Ketill ok Graut-Atli synir Þóris Þiðranda fóru úr Veradal til Íslands ok nám(u) land í Fljótsdal, fyrr en Brynjólfur kæmi út, Lagarfljótsstrandir báðar, Ketill fyrir vestan Fljót á millim Hengifossár ok Ormsár. . . .

S H Þ

Ketill fór utan ok var með *Véþormi* (Veðormi Þ) syni *Vémundar* ins gamla. Þá keypti hann at *Véþormi Arneiðu* (-eiði H Þ) dóttur *Ásbjarnar jarls skerjablesa* (jarls Haralds konungs hárfagra, er auknefndist *skerjablesi Þ*), er (sem Þ) *Hólmfastr* son *Véþorms* (Veðorms Þ) hafði hertekit, þá er þeir *Grímr* systurson *Véþorms* drápu *Ásbjörn jarl* (S H) í *Suðreyjum* (H Þ) ok tóku þar *Ólöfu konu hans ok Arneiði dóttur hans* (Þ).¹⁾ Ketill þrymr (H Þ) keypti *Arneiði dóttur Ásbjarnar* (S) tveim hlutum dýrra en *Véþormr* (hann Þ)²⁾ mat hana í fyrstu (fyrir öndverðu Þ).

S

En er kaupit var vorðit, þá gerði Ketill brúðkaup til *Arneiðar*. Eftir þat fann hún gra(f)silfr mikit undir viðarrótum. Þá bauð Ketill at flytja hana til frænda sinna. En hún kaus þá honum at fylgja. Þau fóru út ok bjoggu á *Arneiðarstöðum*. Þeirra son var *Þiðrandi* faðir *Ketils* í *Njarðvík*.

H Þ

En áðr þau *Ketill fóru* (færi Þ) til Íslands, fann *Arneiðr* silfr mikit *fólgit* (Þ) undir viðarrótum ok leyndi Ketil til þess er (uns Þ) hann fékk hennar. Þá seldi hún honum silfrit (Þ). Þau fóru (komu Þ) út ok bjoggu á *Arneiðarstöðum*. Þeirra son var *Þiðrandi* faðir *Ketils* í *Njarðvík*. *Jóreiðr* var dóttir *Þiðranda* móðir *Þorsteins* föður *Guðriðar* móður *Rannveigar*

1) Sbr. S 388, H 342, Þ 58.

2) Þ á spássíu: Veðormr.

móður Salgerðar móður Guðrúnar móður Hreins ábóta föður Valdísar móður Snorra föður H') (P).

S 279 H 240 P 337

Graut-Atli nam ina eystri strönd Lagarfljóts allt á milli *Giljár* (Gilsár P) ok Vallaness fyrir vestan *Öxnalæk* (Uxa- H P). Hans synir voru þeir Þorbjörn ok Þórir, er átti Ásvöru Brynjólfssdóttur *ins gamla*. Þeir voru III bræðr synir Þorgeirs Vestarssonar, Brunnólfr inn gamli ok Ævarr inn gamli ok Herjólfur í Breiðdal (P).

S 280 H 241 P 338

Þorgeirr Vestarsson hét maðr göfugr (S P). Hann átti þrjá sonu. Ok (H) var einn Brynjólfur inn gamli. Annarr Ævarr inn gamli. Þriði Herjólfur (faðir þeirra III bræðra, sem nú var getit P). Þeir bræðr (P) fóru allir til Íslands ok (H P) á sínu skipi hverr þeirra. Brynjólfur (Brynn- P) kom skipi sínu í Eskifjörð ok nam land fyrir ofan fjall, Fljótsdal allan fyrir ofan Hengiforsá ok (H) fyrir vestan, en fyrir ofan Gilsá fyrir austan ok (H P) Skriðudal (Skriðdal P) allan ok *svo* (S H) Völluna út til Eyvindarár, ok tók mikit af landnámi Una Garðarssonar ok byggði þar frændum *sínum ok mágum* (ok mágum sínum H). Hann átti þá (S P) X börn. En síðan fékk hann Hlegu, er átt hafði Herjólfur (Herjólfur hafði átt P) bróðir hans, ok áttu þau þrjú börn. Þeirra son var Özurr faðir Bersa föður Hólmsteins (S P) föður Órækju föður Hólmsteins föður Helgu móður Hólmsteins föður Hallgerðar móður Þorbjargar, er átti Loftr (Loftr átti P) biskupsson.

S 281 H 242

Ævarr hét maðr (H) inn gamli bróðir Brynjólfs kom út í Reyðarfirði og fór upp um fjall. Honum gaf Brynjólfur Skriðudal allan fyrir ofan Gilsá. Hann bjó á Arnallzstöðum. Hann átti tvo sonu ok dætr þrjár (S).

1) Skammstöfun fyrir Hallberu.

Evarr inn gamli hét maðr, bróðir Brunn¹⁾ólfs ok Herjólf's. Hann kom út í Reyðarfirði ok fór síðan um fjall upp. Honum gaf Brynjólfr²⁾ Skriðudal allan fyrir ofan Gilsá. Hann bjó á Arnhalldstöðum. Hann átti IX sonu ok III dætr. Ingvildr var ein. Hún var móðir Þorsteins föður Ámunda föður Guðrúnar móður Þórdísar móður Helgu móður Þórðar prests föður Markúss.

S 282 H 243 P 340

Ísröðr hét maðr, er fékk Ásvarar Herjólf'sdóttur, bróðurdóttur Brynjólfs ok stjúp dóttur. Henni fylgdu heiman öll lönd milli Gilsár ok Eyvindarár. Pau bjoggu á Ketilssstöðum. Þeirra son var Þorvaldr holbarki faðir Þorbergs föður Haflijóts föður Þórþads (Þórðar P) skálar. Dóttir Þorvalds (P) holbarka var Þórunn, er átti Þorbjörn Graut-Atlason. Önnur Ástriðr (Ástrið H) móðir Ásbjarnar loðinhöfða föður Þórarins í Seyðarfirði föður Ásbjarnar föður Kolskeggs ins fróða ok Ingileifar móður Halls föður Finns lögmans.

S 283 H 244 P 341

Hrafnkell hét maðr Hrafnsson. Hann kom út síð landnámstíðar. Hann var inn fyrsta vetr í Breiðdal. En um vorit fór hann upp um fjall. Hann áði í Skriðudal ok sofnaði. Þá dreymdi hann, at maðr kom at honum ok bað hann upp standa ok fara braut sem skjótast. Hann vaknaði ok fór brutt. En er hann var skammt kominn, þá hljóp ofan fjallit allt, ok varð undir göltri ok griðungr, er hann átti. Síðan nam Hrafnkell (hann H P) Hrafnkelsdal ok bjó á Steinröðarstöðum. Hans son (synir P) var (voru P) Ásbjörn faðir Helga ok Þórir faðir Hrafnkels (goða (guða H) (S H) föður Sveinbjarnar föður Þorsteins föður Bótólfs föður Þórdísar móður Helgu móður Þórðar prests föður Markúsar á Melum (P).

1) Svo.

2) Svo.

FRÁ UNA DANSKA (H).

Uni¹⁾ inn *danski* eða inn *óborni* (H P), son Garðars, er *fyrst* (S P) fann Ísland, fór til Íslands með ráði Haralds konungs *ins* (H) hárfagra ok ætlaði að leggja undir sik landit. En síðan hafði konungr heitit *honum* (S P) at gera hann jarl sinn. Uni tók land þar sem nú heitir Unaóss ok húsaði þar. Hann nam sér land til eignar fyrir sunnan Lagarfljót, allt hérað til Unalækjar. En er landsmenn vissu ætlan hans, tóku þeir at ýfast við hann ok vildu eigi selja honum kvikfé eðr vistir, ok mátti hann ei þar *við* (H P) haldast. Uni fór *brott ok kom* (H P) í Álftafjörð inn syðra. Hann náði þar eigi að staðfestast. Þá fór hann austan með *XII mönnum* (XII manna H XII menn P) ok kom at vetri til Leiðólfs kappa í Skógahverfi. Hann tók við þeim. Uni *þýddist* (elskaði H) Þórunni dóttur Leiðólfs *kappa* (P), ok var hún með barni um vorit. Þá vildi Uni hlaupast á brott með *sína menn* (menn sína H P). En Leiðólfr reið eftir *honum* (þeim P), ok fundust þeir hjá *Flangastöðum* (Flagastöðum P) ok börðust þar (S P), því at Uni vildi ei aftr fara með Leiðólfi. Þar féllu nokkurir menn af Una. En *hann fór aftr* (En aftr fór hann H En heim aftr fór hann P) nauðugr, því *at* (S H) Leiðólfr vildi, *at* (S H) hann fengi *konunnar* (konu H), staðfestist þar (H) ok tæki arf eftir hann. Nokkru síðar hljóp Uni á braut, þá *er* (S H) Leiðólfr var eigi heima. En Leiðólfr reið eftir honum, þá er hann vissi, ok fundust þeir hjá Kálfsgrofum. *Var bann* (Hann var H) þá svo reiðr, at hann drap Una ok förunauta hans alla.

P

Landnáma segir á aðra leið, einkum svo: Uni þýddist Þórunni dóttur hans ok vildi hafa í burt með sér. En Leiðólfr reið eftir honum, ok börð-

1) P á spássíu: Uni danski Garðarsson vildi leggja Ísland undir sik eða Harald kong hárfagra. Hann bjó at Ósi ok nam þar ei yndi ok fór at kanna víðara landit ok þá vetr-vist at Leiðólfi, segir Landn.

ust þeir við Kálfagrafir, ok féllu menn úr hvors tveggja liði. Þá skildu þeir, en Uni fór skammt undan, áðr Leiðólfr kom eftir honum, ok börðust þá í annað sinn, ok féll þá Uni ok förunautar hans.

S H Þ

Sonr Una ok Þórunnar var Hróarr Tungugoði. Hann tók arf Leiðólfs *allan* (S Þ) ok var *it mesta afarmenni* (inn mesti hermaðr H). *Hann bjó í Ási* (Þ). Hann átti *dóttur Hámundar* (S Þ), systur Gunnars frá Hlíðar-enda. Þeirra son var Hámundr inn halti, *er var* (S Þ) inn mesti víga-maðr. Tjörvi inn háðsami ok Gunnarr voru *synir* (systursynir H) Hróars. Tjörvi bað Ástríðar mannvitsbrekku Móðólfsdóttur. En bræðr hennar, Ketill ok Hrólfr, synjuðu honum *konunnar* (konu H). En þeir gáfu hana Þóri Ketilssyni. Þá dró Tjörvi líkneski þeirra á kamarsvegg. *Ok* (En H Þ) hvert kvöld, er þeir Hróarr gengu til kamars, þá hrækti hann í andlit *líkneski* (líknesku Þ) Þóris, en kyssti á (H Þ) hennar *líkneski* (líknesku Þ), áðr Hróarr skóf af. Eftir þat skar Tjörvi þau á knífskefti sínu ok kvað þetta.

Vér! höfum þar *sem* (með Þ) Þóri —
þat var sett við glettu —
auðar unga brúði
áðr á vegg of fáða.
Nú hef ek rastakarns *ristit* (ristna Þ) —
Réð ek einn *fyrir því* (S Þ) meini —
hauks (hauka H Þ) skofts á hefti
Hlín ölbækis mínu.²⁾

1) Þ á spássíu: Landn. segir: Hafðek hárta lofða hyrjar ness til þessa. Auðar u. b. etc. Réð ek margt við Syn bjarta. Hauka sk.

2) Vér höfum þar áðr of fáða (málað) unga auðar brúði (tillaga um texta: Þrúði (dr. J. Þork. rektor), Auðar Þrúðr, kona), sem Þóri (eins og Þóri). Þat var sett við glettu (til stríðni). Nú hef ek ristna ölbækis Hlín (ölbæki, ölbikar, sbr. „bæger“ á dönsku Hlín ölbækis, kona) á hauka skofts (fyrir skofts) hefti mínu (hauka skaft, hönd, handar hefti, handfang, knífskefti). Réð ek margt við bjarta rastakarns Syn (rastakarn, rastarsteinn, sjávarsteinn, á líklega að tákna skrautgrip, rastakarns Syn, kona).

Hér af gerðust víg (þeirra (S) Hróars ok systursona hans¹⁾) (Hér af gerðist fjandskap(r) þeirra meiri Þ). Ok vógu þeir synir Móðólfss, Ketill ok Hrólfr, ok Brandr frá Gnúpum, föðurbróðir þeirra, ok Þórir Ketilsson, er átti Ástriði, Hróar goða ok Tjörva ok Kalbein (Þ).

S 285 H 246 Þ 343

Þorkell fullspakr hét maðr, er nam Njarðvík *alla* (S H) ok bjó *bann* (Þ) þar. Hans dóttir var Þjóðbiltr (Þórhildr H), er átti Ævarr inn gamli. Ok var þeirra dóttir Yngvildr móðir Ketils í Njarðvík Þiðrandasonar.

S 286 H 247

Vetrliði hét maðr *son* (S) Arnbjarnar (Arin- H) Ólafssonar langhálss bróðir²⁾ þeirra Lýtings (S) ok Þorsteins torfa ok Þorbjarnar í Arnarholti. Ólafr langhálss var son Bjarnar reyðarsíðu. Vetrliði nam Borgarfjörð ok bjó þar.

Þ 344

Vetrliði hét maðr, son Arnbjarnar Ólafssonar langhálss Bjarnarsonar reyðarsíðu, bróðir Lýtings ok Þorsteins tjörva. Hann nam Borgarfjörð ok bjó þar.

S 287 H 248 Þ 345

Þórir lína hét maðr, er nam Breiðavík ok bjó þar. Hans synir *voru* þeir (S H) Sveinungr ok Gunnsteinn (Gunnsteinn ok Sveinungr H Þ).

S

Nú hefur Kolskeggr sagt héðan frá um landnám.

1) Hér endar 9. skinnblað H.

2) Skrifað fyrst bróður af J. Erl. Haukur hefur hlaupið yfir merktu orðin.

H

Nú hefur Kolskeggr fyrir sagt um landnám.

P

Héðan frá hefur Kolskeggr Ásbjarnarson fyrir sagt um landnám.

S 288 H 249 P 346

Þorsteinn kleggi *nam* (byggði P) *fyrstr* (fyrst H) Húsavík ok *bjó þar* (nam þar lönd P). Hans son var Án, er Húsvíkingar eru frá komnir.

S 289

Loðmundr inn gamli hét maðr, en annarr Bjólfr fóstbróðir hans. Þeir fóru til Íslands af Vors. af Pulunesi. Loðmundr var rammaukinn mjök ok fjölkunnugr. Hann skaut fyrir borð öndvegissúlum sínum í hafi ok kvaðst þar byggja skyldu, sem þær ræki á land. En þeir fóstbræðr tóku Austfjörðu, ok nam (Loðmundr)¹⁾ Loðmundarfjörð ok bjó þar þrjá vetr. Þá frá hann til öndvegissúlna sinna fyrir sunnan land. Eftir þat bar hann á skip öll föng sín. En er segl var dregit, lagðist hann niðr ok bað engan mann vera svo djarfan, at hann nefndi. En er hann hafði skamma hríð legit, varð gnýr mikill. Þá sá menn, at skriða mikil hljóp á bæ þann, er Loðmundr hafði búit á. Eftir þat settist hann upp ok tók til orða: Þat er álag mitt, at þat skip skal aldri heilt af hafi koma, er hér siglir út. Hann hélt síðan suðr fyrir Horn ok vestr með landi allt fyrir Hjörleifshöfða ok lendi nokkuru vestar. Hann nam þar land, sem súlurnar höfðu komit, ok á milli Hafsrás ok Fúlalækjar. Þat heitir nú Jökulsá á Sólheimasandi.

Hann bjó í Loðmundarhvammi ok kallaði þar Sólheima. Þá er Loðmundr var gamall, bjó Þrasi í Skógum. Hann var ok fjölkunnugr. Þat

1) Nafnið vantar í handr.

var eitt sinn, at Prasi sá um morgun vatnahlaup mikit. Hann veitti vatn-
it með fjölkynngi austr fyrir Sólheima. En þræll Loðmundar sá ok kvað
(falla)¹⁾ sjó norðan um landit at þeim. Loðmundr var þá blindr. Hann bað
þrælinn færa sér í dælikeri, þat er hann kallaði sjó. Ok er hann kom aftr,
sagði Loðmundr: Ekki þykki mér þetta sjór. Síðan bað hann þrælinn
fylgja sér til vatnsins, ok stikk stafsbroddi mínum í vatnið. Hringr var
í stafnum, ok hélt Loðmundr tveim höndum um stafinn, en beit í hring-
inn. Þá tóku vötnin at falla vestr aftr fyrir Skóga. Síðan veitti hvorr
þeirra vötnin frá sér, þar til er þeir fundust við gljúfr nokkur. Þá sættust
þeir á þat, at áin skyldi þar falla sem skemmst væri til sjávar. Sú er nú
köllut Jökulsá ok skilr landsfjórðunga.

H 250

Loðmundr inn gamli hét maðr, en annarr Bjólfr fóstbróðir hans. Þeir
fóru til Íslands af Vors af Pulunesi. Loðmundr var mjök trollaukinn.
Hann skaut öndugissúlum sínum fyrir borð í hafi ok kvaðst þar skyldu
byggja, sem þær ræki. En þeir fóstbræðr tóku Austfjörðu. Ok nam Loð-
mundr Loðmundarfjörð ok bjó þar III vetr. Þá frá hann til öndugis-
súlna sinna fyrir sunnan land. Eftir þat bar hann á skip, þat er hann
átti. En er segl var undit, lagðist hann niðr ok bað engan mann nefna
sik. En er hann hafði litla hríð legit, varð gnýr mikill, ok hljóp skriða
mikil á bæ þann, er Loðmundr hafði átt. Eftir þat settist hann upp ok
mælti: Þat er álag mitt, at þat skip skal aldrei heilt af hafi koma héðan af,
er hér siglir út. Hann hélt suðr fyrir Horn ok vestr fyrir Hjörleifshöfða
ok lendi nokkuru vestar. Hann nam þar land, sem súlurnar höfðu á land
komit ok á millim Hafrsár ok Fúlalækjar. Þat er nú Jökulsá á Sólheima-
sandi.

Hann bjó í Loðmundarhvammi. Þat heitir nú Sólheimar. Þá bjó

1) „falla“ vantar í handr.

Prasi í Skógum, ok var illt í byggð þeirra Loðmundar. Prasi sá um morgin vatnahlaup mikit ofan. En þau vötn veitti hann með fjölkynngi sinni austr fyrir Sólheima. Þræll Loðmundar sá ok kvað falla sjó norðan yfir landit. Loðmundr var þá sjónlauss, ok mælti við þrælinn: Færðu mér í keru litlu, þat er þú kallar sjó vera. Hann gerði svo. Loðmundr sagði: Ekki þykki mér þetta sjór vera. Fylgdu mér til vatnsins ok stikk stafsbrodd mínum í vatnit. Hann gerði svo. Hringr var í stafnum. Loðmundr hélt á stafnum ok beit í hringinn. Því næst féllu öll vötnin vestr fyrir Skóga. Síðan veitti hvorr þeirra vötnin frá sér, þar til er þeir fundust við gljúfr nokkur ok sættust á þat, at áin skyldi falla þar til sjóar sem skemmst er.

Í þeim vatnagangi varð Sólheimasandr. Þar er fjörðungamót ok Jökulsá á miðjum sandi. Son Loðmundar var Sumarliði faðir Þorsteins holmunns föður Þóru móður Steins Brandaxsonar föður Þóru, er átti Skafti lögmaðr.

Þ 347

Loðmundr inn gamli af Vors af Þulunesi ok Bjólfr fóstbróðir hans fóru til Íslands ok námu Loðmundarfjörð, þann við hann er kenndr. Loðmundr var mjök tröllaukinn.¹⁾ Hann skaut öndvegissúlum sínum fyrir borð í hafi ok kvað þar byggja skyldi, sem þær ræki á land. En þeir fóstbræðr tóku Austfjörðu, ok bjó Loðmundr í Loðmundarfirði III vetr. Þá frá hann til öndvegissúlna sinna fyrir sunnan land. Eftir þat bar hann á skip öll föng sín. En er segl var upp undit, lagðist hann niðr ok bað engan mann vera svo djarfan, at hann nefndi sik. En er hann hafði skamma stund legit, varð gnýr mikill. Þá sá menn, at skriða stór hljóp á bæ þann, er Loðmundr hafði átt ok á búit. Eftir þat settist hann upp ok tók til orða. Þat er álag mitt, þat skip skal aldri heilt af hafi koma héðan af, er hér siglir út. Hann hélt suðr fyrir Horn ok vestr með

1) Á spássíu: Önnur Landn. segir: Rammaukinn og fjölkunngr.
Landnáma

landi allt fyrir Hjörleifshöfða ok lendi nokkuru vestar. Hann nam þar land, sem súlurnar höfðu á land komit, á milli Hafsár ok Fúlalækjar (þat er nú Jökusá á Sólheimasandi). Hann bjó í Loðmundarhvammi. Þar heitir nú Sólheimar. Þá er Loðmundr var gamall, bjó Þrasi í Skógum. Hann var ok fjölkunnugr. Illt var í byggð þeirra. Þat var eitt sinn, at Þrasi sá um morguninn vatnahlaup mikit ofan. En þau vötn veitti hann með fjölkynngi sinni austr fyrir Sólheima. En þræll Loðmundar sá ok kvað falla sjó norðan yfir landit at þeim. Loðmundr var þá blindr ok mælti við þræl sinn. Færðu mér í dælukeri litlu, þat er þú kallar sjó vera. Þrællinn gerði svo. Þá sagði Loðmundr. Ei þykkir mér þetta sjór vera. Síðan bauð hann þrælnum fylgja sér til vatnsins, ok stíkk stafsbroddi mínum í vatnið. Þrællinn gerði þat. Hringr var í stafnum ofan. Loðmundr hélt um stafinn tveim höndum ok beit í hringinn ákaflega. Því næst tóku vötnin at hægja rás sinni, ok um síðir féll rennslan aftr vestr fyrir Skóga. Eftir þat veitti hvorr þeirra vötnunum frá sér, sem búinn var, þar til þeir fundust við gljúfr nokkur. Þá sættust þeir á þat, áin skyldi falla þar til sjóvar sem skemmst var. Í þeim vatnagangi varð Sólheimasandr. Þar er fjórðungamót ok Jökulsá á miðjum sandi. Son Loðmundar var Sumarliði faðir Þorsteins holmunns föður Þóru móður Steins Brandaxssonar föður Þóru, er átti Skafti lögmaðr.

S 290 H 251 S 348

Bjólfr fóstbróðir Loðmundar nam Seyðisfjörð allan ok bjó þar alla æfi. *Hann gaf Helgu dóttur sína (Áni (An H) inum ramma (Önn (sic) inn rammi fékk Helgu dóttur hans Þ).* Ok fylgdi henni heimtan öll in *nyrðri (neðri H) strönd Seyðisfjarðar inn (Þ) til Vestdalsár (Vestra- Þ).* En (H) Ísólfr hét sonr Bjólfs, er *þar bjó síðan* ok (S) Seyðfirðingar eru frá komnir.

S 291 H 252 Þ 349

Eyvindr hét maðr, er út kom með Brynjólfi *ok nam fyrst Eyvindardal (Þ), ok (en Þ) færði síðan (S Þ) byggð sína inn (Þ) í Mjóvafjörð ok bjó*

þar. Hans son var¹⁾ Hrafn, er seldi Mjóvafjarðarlönd *Þorkatli klöku* (Þorkeli blöku H Þ), er þar (H Þ) bjó síðan. Frá honum er *Klökuætt* (Blöku-H Þ) komin.

S 292 H 253

Egill inn rauði hét maðr, er nam *Norðrfjörð* (Norð- H) ok bjó á Nesi út. Hans son var Ólafr, er Nessmenn eru frá komnir.

Þ 350

Egill inn rauði hét maðr, er út kom ok nam land í Norðfirði. Á Nesi út hafði hann bústað, ok svo Ólafr son hans, er Nessmenn eru frá komnir.

S 293

Freysteinn inn fagri hét maðr. Hann nam Sandvík, ok bjó á Barðnesi við fjörðinn, ok Hellisfjörð. Frá honum eru Sandvíkingar ok Viðfirðingar ok Hellisfirðingar komnir.

H 254

Freysteinn inn fagri hét maðr, er nam Sandvík ok Barðsnes ok Hellisfjörð ok Viðfjörð.

Þ 351

Freysteinn inn fagri nam land í Sandvík ok á Barðnesi ok Viðfjörð ok Hellisfjörð. Frá honum eru komnir Sandvíkingar ok Viðfirðingar ok Hellisfirðingar.

S 294 H 255 Þ 352

FRÁ ÞÓRI (H).

Þórir inn hávi ok Krumr hét annarr (H) þeir (S H) fóru af Vors til Íslands ok þá er þeir komu ok (H Þ) tóku land, nam Þórir Krossavík ok

¹⁾ Fyrir „Hans son var“ stendur í S: „Hann seldi við“. Misritun fyrir „Hans son var“, sem hin hafa.

(H) á milli Gerpis ok Reyðarfjarðar (-fjalls Þ). Þaðan eru Krossvíkingar komnir. En Krumr nam *land* (lönd Þ) á Hafranesi *ok allt* (H) (*inn* Þ) til Þernuness ok allt it ytra bæði *Skrúðey* (Skrúð H Þ) ok aðrar úteyjar ok *þrjú lönd* (*inn* Þ) öðrum megin *gegn Þernunesi* (Þernuness H jafnsýnt Þernunesi Þ). *Þaðan* (Frá honum Þ) eru *Krymlingar* (Krumlungar Þ) komnir.

S 295 H 256 Þ 353

FRÁ Ævari (H).

Ævarr (Evarr Þ) var *fyrstr* (fyrst H Þ) *inn* (Þ) í Reyðarfirði, áðr hann *fór* (færi Þ) upp um *fjall* (fjöll Þ), en Brynjólfr í Eskifirði (-fjörð H), áðr hann *fór upp at byggja Fljótsdal, sem áðr (var (er H) ritat* (færi í Fljótsdal at byggja Þ).

S 296 H 257 Þ 354

FRÁ SÆMUNDI (H).

Vémundr¹⁾ hét maðr, er nam Fáskrúðsfjörð allan ok bjó þar *alla æfi* (S Þ). *Son hans* (Hans son Þ) var Ölmóðr, er Ölmæðlingar (-móð- Þ) eru frá komnir.

S 297 H 258 Þ 355

CAPITULUM (H).

Þórhaddr inn gamli var *böfðingi mikill ok* (Þ) *hofgoði* (hofsgoði Þ) í Prándheimi á *Mæri* (inn á Mærinni H) Hann fýstist til Íslands *ok* (en Þ) tók *áðr ofan* (ofan áðr Þ) hofit ok hafði með sér hofsmoldina ok súlurnar. En hann kom í Stöðvarfjörð *ok lagði Mærina helgi á allan fjörðinn ok lét engu tortína* (svo) *þar, nema kvikfé heimulu* (ok lét engu tortína nema kvikfé á heimili sínu ok lagði Mærinna helgi á allan fjörðinn Þ). Hann bjó þar *alla æfi, ok eru frá honum Stöðfirðingar komnir* (Frá honum eru Stöðfirðingar komnir H Ok eru síðan frá honum komnir Stöðverjar Þ).

1) Svo og H.

S 298 H 259 P 356

Hjalti hét maðr, er nam *Kleifarlönd* (Kleifarlönd P) ok allan Breiðdal þar upp frá (S P). Hans son var *Kolgrímr*, (Koll- P), er margt er manna (margt manna er HP) frá komit. Ok hans eftirkomendr byggðu Hest (P).

S 299 H 260 P 357

Herjólfur hét maðr, er nam land allt út til *Hvalnessskriðna* (Hvals-H P). Hans son var *Vopni* (Eyvindr vopni H P), er *Væpnlingar* (Vopneyingar P) eru frá komnir.

S 300 H 261 P 358

Herjólfur annar var (P) bróðir Brynjólfs, hann (P) nam Heydalalönd öll (P) fyrir neðan Tinnudalsá ok út til *Ormsár* (Ormar(s)ár P). Hans son var Özurr, er Breiðdælir eru frá komnir.

S 301 H 262 P 359

Skjöldólfr hét maðr, er nam *Stræti allt* (Streiti allt H Stræti öll P) fyrir utan Gnúp ok (S P) inn öðrum megin til Öss ok til Skjöldólfsness bjá (frá P) Fagradalsá í Breiðdali (-dal H). Hans son var Háleygr, er þar bjó síðan. Frá honum er Háleygjaætt komin.

S 302 H 263 P 360

FRÁ ÞJÓÐREKI (H).

Þjóðrekr hét maðr. Hann nam fyrst Breiðdal (er fyrst nam Fljótsdal P) allan, en hann stökk braut þaðan fyrir Brynjólfi ok fór (P) ofan í Berufjörð ok nam þar (H P) alla ina nyrðri (neðri H) strönd Berufjarðar (Berufjarðarströnd P) ok fyrir sunnan um (ok H) Búlandsnes ok inn til Rauðaskriðna öðrum megin ok bjó þrjá vetr, þar er nú heitir Skáli (Þjóðreksskáli P). Síðan keypti Björn inn hávi jarðir at honum, ok eru frá honum (Birni P) Berufirðingar komnir.

CAPITULUM (H).

Björn sviðinhorni hét *sá* (H) maðr, er nam Álfafjörð inn *nyrðra* (neðra H) inn frá Rauðaskriðum ok Sviðinhornadal.

P 361

Björn hét maðr, kallaðr sviðhorni. Hann nam Álfafjörð inn *nyrðra* inn frá Rauðskriðum ok dal, er nú heitir Sviðinhornadalr.

S 304 H 265 P 362

Þorsteinn trumbubein *bét* (S H) frændi Böðvars ins hvíta *ok* (S H) fór með honum til Íslands. Hann nam *land* (S P) fyrir utan Leiruvog til *Hvalsnessskriðna* (Hval- P). Hans son var Kollr inn grái faðir Þorsteins föður Þorgríms í Borgarhöfn föður Steinunnar, er átti Gizurr biskup.

S 305

Böðvarr inn hvíti var son Þorleifs miðlungs Böðvarssonar snæprimu Þorleifssonar hvalaskúfs Ánssonar Arnarsonar hyrnu konungs Þórissonar konungs Svína-Böðvarssonar, Kaunssónar konungs „Saugarsonar“ konungs Hrólfssonar úr Bergi, ok Brandönundr frændi hans.

H 266

Böðvarr inn hvíti son Þorleifs miðlungs Böðvarssonar snæprimu Þorleifssonar hvalaskúfs Ánssonar Arnarsonar¹⁾ hyrnu Þórissonar konungs Svína-Böðvarssonar Kaunssónar konungs Sölvasonar Hrólfssonar konungs úr Bergi Svasasonar jötuns norðan af Dofrum. Hrólfr konungur átti Gó, er Gómánuður er við kenndr, systur þeirra Gors ok Nors, er Noregr er við kenndr, ok Brandönundr frændi hans.

1) „sonar“ vantar.

Böðvarr inn hvíti var son Þorleífs miðlustígs Böðvarssonar snæþirmu Þorleifssonar hvalaskúfs Ánssonar Arnarsonar hyrnu Þórissonar konungs Svína-Böðvarssonar Kaunssonar konungs Sölvasonar konungs Hrólffssonar konungs úr Bergi Svafasonar jötuns norðan af Dofrum. Hrólfr konungr, átti Góe, er Góemánuðr er við kenndr, ok Brandönundr bróðir¹⁾ hans.

S H P

fóru af Vors til Íslands ok komu í Álfafjörð inn syðra. *Böðvarr nam* (Ok nam Böðvarr P) *land* (S P) inn frá Leiruvogi, dali alla, er þar liggja, ok út *öðrum megin* (annan veg H) til Múla ok bjó at Hofi. *Hann* (ok P) reisti þar hof mikit. *Sonr Böðvars* (Hans son P) var Þorsteinn, er átti Þórdísi dóttur Özurar *keilisels* (keilusegls P) Hrollaugssonar. Þeirra son var Síðu-Hallr. *Hann* (er H P) átti Jóreiði Piðrandadóttur.

S H

Ok er þaðan mikil ætt komin. Son þeirra var Þorsteinn faðir Ámunda föður Guðrúnar móður Þórdísar móður Helgu móður Guðnýjar móður Sturlusona.

P

Þeirra son Þorsteinn faðir Ámunda föður Guðrúnar móður Þórdísar móður Helgu móður Þórðar prests föður Markúss á Melum. Helga var ok móðir Guðnýjar móður Sturlusona. Frá Síðu-Halli er stór ætthringr kominn.

S 306 H 267 P 364

Brandönundr nam land fyrir norðan *Múlakamsdal* (Múla Kamsdal H P) ok Melrakkanes *allt* (P) ok inn til Hamarsár. Ok er margt manna frá honum komit.

1) P á spássú: Brandönundr frændi hans, segir önnur bók.

Pórðr skeggi,¹⁾ son Hrapps Bjarnarsonar bunu, hann átti Vilborgu Ósvaldsdóttur ok Úlfrúnar *Játmundardóttur* (Játmunds- P). Pórðr *skeggi* (P) fór til Íslands ok nam *land* (lönd öll P) í Lóni *fyrst* (P) fyrir norðan Jökulsá milli ok Lónsheiðar ok bjó í Bæ X vetr eðr lengr. *Þá fór* ²⁾ *hann* (En er hann frá P) til öndvegissúlna sinna *fyrir neðan heiði í Leiruvogi* (í Leiruvogi fyrir neðan heiði P), þá réðst hann *vestr þannig* (þangað vestr P) ok bjó á Skeggjastöðum, sem fyrr er ritat.

S

Hann seldi þá Lónlönd Úlfjótí, er lög flutti út hingat. Dóttir Pórðar var Helga, er Ketilbjörn inn gamli átti at Mosfelli.

P

Dóttir Pórðar var Helga, er Ketilbjörn inn gamli átti at Mosfelli. Pórðr skeggi seldi lönd sín Úlfjótí lögmanni, er þar kom út í Lóni, syni Þóru dóttur Ketils Hörða-Kárasonar Áslákssonar Bifru-Kárasonar Ánarsonar Arnars(onar) hyrnu. Pórðr bjó nokkra vetr í Lóni síðan hann frétti til öndvegissúlna sinna.

H 268

CAPITULUM (H).

Pórðr skeggi nam lönd öll í Lóni fyrir norðan Jökulsá millim ok Lónsheiðar ok bjó í Bæ X vetr. En er hann frá til öndvegissúlna sinna í Leiruvogi fyrir neðan heiði, þá seldi hann lönd sín Úlfjótí lögmanni, er þar kom út í Lóni, syni Þóru dóttur Ketils Hörða-Kára Áslákssonar Bifru-Kára Ánarsonar Arnar Hyrnu.²⁾ Bjó Pórðr nokkura vetr síðan í Lóni síðan hann spurði til öndugissúlna sinna.

1) Sbr. P. 70 og 71.

2) Svo.

H Þ

En er Úlfjótr var LX. at aldri, fór hann til Noregs ok var þar III vetr. Þar settu þeir Þorleifr inn spaki, móðurbróðir hans, lög þau, er síðan voru köllut Úlfjótslög. En er hann kom út, var sett alþingi. Ok höfðu menn síðan ein lög á landi hér.

Þat var upphaf innu heiðnu laga, at menn skyldu ei hafa höfuðskip í haf. En ef þeir hefði, þá skyldi þeir af taka *höfuð* (höfuðið Þ), áðr þeir kæmi í landsýn, ok sigla ei at landi með gapandi höfðum eða gínandi trjónum, svo at landvættir *fælist* (fældust Þ) við. Baugr tvíeyringr!)

H

eða meiri skyldi liggja í hverju höfuðhofi á stalla. Þann baug skyldi hverr goði hafa á hendi sér til lögbinga allra, þeirra er hann skyldi sjálfr heyja, ok rjóða hann þar áðr í rjóðru nauts blóðs þess, er hann blótaði þar sjálfr. Hverr sá maðr, er þar þurfti lögskil af hendi at leysa at dómi, skyldi áðr eið vinna at þeim baugi ok nefna sér votta II eða fleiri. *Nefni ek*¹⁾ í þat vætti, skyldi hann segja, at ek vinn eið at baugi, lögeið. Hjálpi mér svo Freyr ok Njörðr ok hinn almatki Áss sem ek mun svo sök þessa sækja eða verja eða vitni bera eða kviðu eða dóma sem ek veit réttast ok sannast ok helzt at lögum, ok öll lögmæt skil af hendi leysa, þau er undir mik koma, meðan ek er á þessu þingi. Þá var landinu skipt í fjórðunga, ok skyldu vera III þing í fjórðungi, en III höfuðhof í þingsókn hverri. Þar voru menn valdir til at geyma hofanna at viti ok réttlæti. Þeir skyldu nefna dóma á þingum ok stýra sakferli. Því voru þeir guðar kallaðir. Hverr maðr skyldi gefa toll til hofs, sem nú til kirkju tíund.

1) Hér endar Þ, en bætir við: etc. svo sem hér stendr seinna skrifað. Þ e. í viðbæti Þ.

2) Skrifað neF.

S 308 H 269 P 366

AF ÞORSTEINI (H).

Þorsteinn leggur, son Bjarnar blátannar, fór úr Suðreyjum til Íslands ok nam lönd öll (land Þ) fyrir norðan Horn til Jökulsár í Lóni ok bjó í Böðvarsholti III vetr. En (Hann H Þ) seldi síðan löndin (landit H) ok fór aftur í Suðreyjar (til Suðreyja Þ).

S 309 H 270

CAPITULUM (H).

Rögnvaldr jarl á Mæri, son Eysteins glumru, Ívarssonar Upplendingjarls Hálfðánarsonar ins gamla. Rögnvaldr átti Ragnhildi dóttur Hrólfs nefju. Þeirra son var Ívarr, er féll í Suðreyjum með Haraldi konungi inum hárfagra. Annarr var Göngu-Hrólfr, er vann Norðmandí. Frá honum eru Rúðujarlar komnir ok Englakonungar. Þriði var Þórir jarl þegjandi, er átti Álofu árbót dóttur Haralds konungs hárfagra. Ok var þeirra dóttir Bergljót móðir Hákonar jarls ins ríka.

P 367

Rögnvaldr jarl á Mæri, son Eysteins glumru í Vors¹⁾ sonar Upplendingjarls Hálfðanar ins gamla. Hann átti Ragnhildi dóttur Hrólfs nefju. Þeirra son var Ívarr, er féll í Suðreyjum með Haraldi konungi hárfagra. Ok var þeirra dóttir Bergljót móðir Hákonar jarls ins ríka.

S Þ

Rögnvaldr átti friðlusonu þrjá. Hét einn Hrollaugr. Annarr Einarr. Þriði Hallaðr.²⁾ Sá veltist úr jarlsdómi (-dóminum Þ) í Orkneyjum ok (En Þ) er Rögnvaldr jarl frá þat, þá kallaði hann saman sonu sína ok spurði, hvern þeirra þá vildi til eyjanna verða (Þ). En Þórir bað hann sjá

1) Misr. fyrir Ívars.

2) Eyða fyrir „Hallaðr“ í Þ.

fyrir *um sína för* (sinni ferð Þ). Jarlinn kvað honum vel fara, *en* (ok Þ) kvað hann þar skyldu ríki taka eftir *sinn dag* (föður sinn Þ). Þá gekk Hrólfr fram ok bauð sik til *farar* (ferðarinnar Þ). Rögnvaldr *jarl* (Þ) kvað honum vel hent fyrir *sakir* (sökum Þ) afls ok hreysti, en kvaðst ætla, at meiri ofsi væri í skapi hans en hann mætti þegar at löndum setjast. Þá gekk Hrollaugr fram ok spurði, ef hann vildi, at hann færi. Rögnvaldr *kvað hann ekki mundu jarl* (svarar, ekki mundi hann jarl Þ) verða. Hefir þú þat skap, er engi styrjöld fylgir. Munu vegir þínir liggja til Íslands Muntu þar *göfugr þykkja á því landi ok verða kynsall* (verða göfugr ok kynsall á því landi Þ), en engi eru hér forlög þín. Þá gekk fram Einarr ok mælti: Láttu mik fara *til Orkneyja* (í Orkneyjar Þ). *Ek mun* (Ok mun ek Þ) þér því heita, er þér mun bezt þykkja, at ek *mun* (skal Þ) aldri aftr koma þér í auglýn. Jarlinn svarar: Vel þykkir mér, at þú farir brott, en lítils er mér von at þér, því at móðurætt þín er öll þrælborin. Eftir þat fór Einarr vestr ok lagði undir sik eyjarnar, sem segir í sögu hans. Hrollaugr fór þá til Haralds konungs ok var með honum um hríð, því at þeir feðgar komu ei skapi saman eftir þetta.

H

Rögnvaldr átti frillusonu III. Hét einn Hrollaugr. II. Einarr. III. Hallaðr, sá er veltist úr jarldóminum í Orkneyju. En er Rögnvaldr jarl frá þat, kallaði hann saman sonu sína ok spurði, hvern þeirra þá vildi til Orkneyja. En Þórir bað hann sjá fyrir sinni ferð. Jarl kvað hann þar skyldi ríki taka eftir föður sinn. Þá gekk Hrólfr fram ok bauð sik til *farar*. Rögnvaldr kvað honum vel hent fyrir sakir afls ok hreysti, en kveðst ætla, at meiri ofsi væri í skapi hans en hann mætti þegar fyrir ríki ráða. Þá gekk Hrollaugr fram ok spurði, ef hann vildi, at hann færi. Rögnvaldr kvað hann ekki jarl mundu verða. Hefur þú ekki styrjaldar skaplyndi. Munu vegir þínir liggja til Íslands, ok muntu þar verða göfugr ok kynsall á því landi, en engi eru hér forlög þín. Þá gekk Einarr fram

ok mælti. Láttu mik fara til Orkneyja, ok mun ek þér því heita, er þér man beztt þykkja, at ek man aldri koma aftr né þér í augsyn. Jarlinn mælti: Vel þykkir mér, at þú farir brott. En lítils er mér von at þér, því at móðurætt þín er öll þrælborin. Eftir þat fór Einarr vestr ok lagði undir sik Orkneyjar, sem segir í sögu hans.

S 310 H 270 P 368

Hrollaugr fór (Hann fór síðan H Síðan fór Hrollaugr P) til Íslands með ráði Haralds konungs ok hafði með sér konu sína ok *sonu* (syni H). Hann kom austr at Horni ok skaut þar fyrir borð öndvegissúlum sínum, ok bar þær á land í Hornafirði. En hann rak undan ok vestr fyrir *land* (landit H P). Fékk hann þá útivist harða ok vatnfátt. Þeir tóku land vestr í Leiruvogi á *Nesjum* (Nesi P). *Ok* (H P) var hann þar inn fyrsta vetr. Þá frá hann til *öndvegissúlna* (súlna H P) sinna ok fór austr *þann veg* (*þannig* P) (S P). *Var hann* (Hann var H) annan vetr undir Ingólfsfelli. Síðan fór hann austr í Hornafjörð ok nam land austan frá Horni til Kvíár ok bjó fyrst undir Skarðsbrekku (-brekkum P) í Hornafirði,¹⁾ en síðan á Breiðabólstað í Fellshverfi, (*þá hafði hann*²⁾) (*þá er hann hafði* P) *lógat þeim löndum, er norðr voru frá Borgarhöfn En hann átti* (sjálfir P) *til dauðadags* (*þau lönd* (allar þær lendr P), *er suðr voru frá* (Hreggsgerðismúla (Heggs- P) (S P). *Hrollaugr* (Hann H) var höfðingi mikill ok hélt vingan við Harald konung, *en fór aldri utan* (S P).

S

Haraldr konungr sendi Hrollaugi sverð ok ölhorn ok gullhring, þann er vó fimm aura. Sverð þat átti síðar Kolr son Síðu-Halls. En Kolskeggr inn fróði hafði sét hornit.

1) „firði“ v. H.

2) Eyða fyrir „hann“ í S.

H

Ok sendi konungr honum sverð ok ölhorn ok gullhring, er vó V aura. Sverð þat átti síðan Kolr son Síðu-Halls.

P

Ok ekki vitjaði hann Rögnvalds jarls föður síns, því at honum var ótítt við stjúp móður sína, en jafnan var vingott með þeim konungi, ok sendi Haraldr konungr honum gersemar á deyjandi degi, ölhorn gott ok sverð þat, er Kolr Hallson átti síðan, ok gullhring þann, er vó V aura silfrs. Kolskeggr inn fróði hafði sét hornit.

S H P

Hrollaugr var faðir Özurar *keiluselgs* (keiluselgs P), er átti Gró dóttur Þórðar *illuga* (Illaugasonar P). *Dóttir þeirra* (Þeirra dóttir H P) var Þórdís móðir Halls á Síðu. Annarr son Hrollaugs var Hróaldr faðir Óttars hvalróar¹⁾ föður Gyðlaugar (Guð- H P)²⁾ móður Þorgerðar móður Járngerðar móður Valgerðar móður Böðvars föður Guðnýjar móður Sturlusona *ok föður Þórðar prests föður Markúss á Melum* (P). Önundr var inn þriði son Hrollaugs. Hallr á Síðu átti Jóreiði Þiðrandadóttur. Þeirra son *var* (S P) Þorsteinn faðir Magnúss föður Einars föður Magnúss biskups. Aannarr son Halls var Egill faðir Þorgerðar móður Jóns biskups ins helga. Þorvarðr Hallsson var faðir Þórdísar móður Jorunnar³⁾ móður Halls prests föður Gizurar föður *þeirra* (H) Magnúss biskups *ok Þorvalds föður Gizurar jarls* (H). Yngvildr Hallsdóttir var móðir Þóreyjar móður Sæmundar prests ins fróða. Þorsteinn Hallsson var faðir Gyðríðar (Guð- H P) móður Jóreiðar móður Ara prests ins fróða. Þorgerðr Hallsdóttir var móð-

1) „Hvalróar Óttarss(onar)“ S.

2) P á spássíu: Þorlaugar, segir Landn.

3) Jörundar S. Misritun.

ir Yngvildar móður Ljóts *sem fyrr var ritat* (H), föður Járngerðar móður Valgerðar móður Böðvars föður¹⁾ Guðnýjar móður Sturlusona (S Þ).

S 311 H 271 Þ 369

FRÁ KATLI (H).

Ketill hét maðr, er Hrollaugr seldi Hornafjarðarströnd *utan frá Horni* (H Þ) ok inn til Hamra. Hann bjó *at* (á Þ) Meðalfelli. Frá honum eru Hornfirðingar komnir.

S 312 H 272 Þ 370

CAPITULUM (H).

Auðun inn rauði keypti land at Hrollaugi *utan* (inn Þ) frá Hömr-um ok út öðrum megin til Viðborðs. Hann bjó *fyrstr* (Þ) í Hofsfelli ok reisti þar hof mikit. Frá honum eru *Hofsfellingar komnir* (ok komnir Hofsfellingar (en Hornfirðingar, segir Landn.) Þ).

S 313 H 274 Þ 371

CAPITULUM (H).

Þorsteinn inn skjálgi keypti land at Hrollaugi allt frá Viðborði suðr um Mýrar *ok* (S Þ) til Heinabergsár. Hans son var *Vestmaðr* (Vestmarr H Vestmann Þ), er Mýramenn eru frá komnir.

S 314

Úlfr inn vorski keypti land at Hrollaugi suðr frá Heinabergsá til Hreggsgerðismúla ok bjó at Skálafelli.

H 273 Þ 372

Úlfr inn vorski²⁾ keypti *land* (einn lönd Þ) at Hrollaugi suðr frá Heina-

1) m(óður) S. Mísr.

2) Í H kemur Úlfr næst á undan Þorsteini.

bergsám (-á Þ) til *Heggsgærðismúla* (Hreggs- Þ) ok bjó at Skálafelli fyrstr manna. Frá honum eru Vorsar komnir. Síðan færði Úlfr bú sitt í Pappýli ok bjó á Breiðabólstað, ok er þar haugr hans, ok svo Þorgeirs haugr.¹⁾ Þorgeirr var son *Vorsa-Úlfs* (Vorsar- Þ), er bjó at Hofi í Pappýli.

S 315

Þórðr illugi son Eyvindar eikikróks braut skip sitt á Breiðársandi.

H 275 Þ 373

Þórðr illugi, son Eyvindar *eikikrox* (eikikross Þ) Helgasonar *Helgasonar* (H) Bjarnarsonar bunu, hann fór til Íslands ok (Þ) braut skip sitt á Breiðársandi.

S H Þ

Honum gaf Hrollaugr land milli Jökulsár ok Kvíár, ok bjó hann (Hann bjó H) undir Felli við Breiðá. Hans synir voru þeir Örn inn sterki, er deildi við Þórdísi jarlsdóttur, systur Hrollaugs, ok Eyvindr smiðr. Dætr hans voru þær *Gróa* (Gró Þ), er *Özurr átti* (átti Özurr Hrollaugsson Þ), ok Þórdís móðir Þorbjargar móður Þórdísar móður Þórðar illuga, er vó *Víga-Skútu* (- Skúta Þ).

S 316

Ásbjörn hét maðr son Heyangrs-Bjarnar hersis úr Sogni. Hann var son Helga Helgasonar Bjarnarsonar bunu. Ásbjörn fór til Íslands ok dó í hafi. En Þorgerðr kona hans ok synir þeirra komu út ok námu allt Ingólfshöfðahverfi á milli Kvíár ok Jökulsár ok bjó hún at Sandfelli, ok Guðlaugr son þeirra Ásbjarnar eftir hana. Frá honum eru Sandfellingar komnir. Annarr son þeirra var Þorgils, er Hnappfellingar eru frá komnir. Priði var Özurr faðir Þórðar Feysgoða, er margt manna er frá komit.

1) Þorteits H. Misritun.

Ásbjörn hét maðr son Heyangrs-Bjarnar (-Bjarna P), *lendis manns*¹⁾ úr Sogni. Hann var son Helga Helgasonar (P). Hann andaðist í Íslandshafi, þá er hann vildi út fara. En Þorgerðr kona hans fór út ok synir þeirra (ok synir þeirra komu út P). En þar var mælt, at kona skyldi ei víðara nema land en leiða mætti kvígu tvævetra vorlangan dag sólsetra milli, hálfstali²⁾ naut ok haft vel. Því leiddi Þorgerðr kvígu sína undan Tóttafelli skammt frá Kvía suðr ok í Kiðjaleit (-klett P) hjá³⁾ Jökulsfelli fyrir vestan. Þorgerðr nam því land um allt Ingólfshöfðahverfi á millim Kvíár ok Jökulsár. Ok (Hún P) bjó at Sandfelli.

H

Hennar son var Özurr í Bakkarholti, ok inn eldri Veðormr, faðir Þuríðar hofgyðju. Özurr var faðir Þórðar Freysgoða. Álfeidr var móðir Þórðar Freysgoða ok Þuríðar hofgyðju.

1) P á spássíu: Hersis úr Sogni, segir önnur.

2) Þetta orð finnst ekki í orðabókum. Skál lesa „halfs-talit“ eða „half-stalit“? Dr. Björn Sigfússon hefur í útvarpserindi einu ætlað, að lesa skyldi „halfs-talit“ og fært það til, að tvö naut tvævetur skyldu jöfn við kú að fjárlagi. Tvævetr kvíga ætti því að vera hálf kúgildi, og „hálfstali“ merkti þá verðmæti kvígunnar. Í grein um fjárlag (Grágás I b 193) stendur að vísu, að „II tvevetr“ (naut) skuli jafngilda kú, en sýnilega er átt við *geldneyti*, en ekki *kvígu* tvevetra, því að rétt á eftir segir, að kvíga „tvevetr kalfbær“ sé leigu verri en kýr (fullorðin kýr). Í fjárlagi í Árnesþingi (Grágás I b 247) segir líka, að „kvíga tvevetr, sú er kalf hefir borit“ skuli vera 28 aurar (þriggja álna) eða 84 álnir vaðmála. Fullgild kýr var þá talin 90 álna, svo að tvævetra kvígan er aðeins nokkru verri en fullgild kýr, mjög svipað því, sem hún virðist hafa verið eftir hinu fjárlaginu. Hálfstali mun því ekki eiga við verðmun tvevetrar kvígu og fullgildrar kýr, og leshátturinn „halfs-talit“ mun því ekki vera réttur, heldur mun eiga að lesa „half-stalit“. Og naut er í textanum haft að samheiti bæði karl- og kvendýra, sbr. nautpeningur, en ekki í merkingunni *geldneyti*. „Half-stalit“ á þá við fóður og meðferð skepnunnar. „Stalit“ ætti að vera komið af sagnorði, sem nú er týnt í íslenzku, en ætti að hafa verið „*stelja*“ og beygzt eins og *telja*. Í fornháþýzku er *stelljen*, nýþýzku *stellen*, sama sögnin, sem einu sinni hefur verið *staljan*. Af sömu rót er *stál* (sbr. heystál, taðstál) og *stallur* o. fl. orð. Kvígan átti að vera vel höfð, vel fóðruð, „half-stalin“, sem ætti þá að merkja það, að hún hefði að hálfu leytu verið á gjöf, sem kallað er, og að hálfu gengið úti. Og er þá væntanlega miðað við allt árið, en ekki aðeins veturinn.

3) Hér hefur 10. skinnblað H. og er óslitið mál á 10. og 11. bl. og endar í H 303.

ok Guðlaugr son þeirra Ásbjarnar eftir hana. Frá honum eru Sandfellingar komnir. Annarr son þeirra var Þorgils, er Hnappfellingar eru frá komnir. Þriði var Özurr í Bakkarholti faðir Þórðar Freysgoða, er margt manna er frá komit. Hinn fjórði eldri Veðormr faðir Þuríðar hofgyðju. Álfeðr var móðir Þórðar Freysgoða ok Þuríðar hofgyðju.

S 317 H 277 P 375

CAPITULUM (H).

Helgi hét *maðr* (S) annarr son Heyangrs-Bjarnar. Hann fór til Íslands ok bjó at Rauðalæk at *ráði Þorgerðar frá Sandfelli* (H P). Hans son var Hildir, er Rauðlækningar eru frá komnir.

S 318

Bárðr var inn þriði son Heyangrs-Bjarnar, er fyrr er getit. Hann nam fyrst Bárðardal norðr. En síðan fór hann suðr um Vonarskarð Bárðargötu ok nam Fljótshverfi allt ok bjó á Gnúpum. Þá var hann kallaðr Gnúpa-Bárðr. Hans synir voru þeir Þorsteinn ok Sigmundur, III. Egill, Fjórði Gísli, V. Nefsteinn, VI. Þorbjörn krumr, VII. Hjör, VIII. Þorgrímr, IX. Björn faðir Geira at Lundum föður Þorkels læknis föður Geira föður Þorkels kanoka, vinar Þorláks biskups ins helga. Hann setti reglastað í Þykkvabæ.

H 278 P 376

CAPITULUM (H).

Bárðr hét (var P) inn þriði son Heyangrs-Bjarnar (- Bjarna P), er fyrr var getit (P), er fyrst nam (Hann nam fyrst P) Bárðardal norðr. En síðan fór hann suðr um Vonarskarð Bárðargötu ok nam Fljótshverfi allt ok bjó at Gnúpum. Hann var kallaðr Gnúpa-Bárðr. Hans son var (synir voru þeir P) Þorsteinn ok Sigmundur, Egill ok Nefsteinn, Þorbjörn krumr, *Landnáma*

Hjörð ok (H) Þorgrímr ok Gísli (P) ok (H) Björn faðir Geira at Lundum (á Laugum P) föður Þorkels læknis föður Geira föður Þorkels kanoka, vinar Þorláks biskups ins helga (biskups ins helga Þorláks P), sem setti regulustað í Þjökkabæ (Pykkvabæ P).

S 319 H 279 P 377

CAPITULUM (H).

Eyvindr karpi (karfi P) nam land milli *Almannafljóts ok Geirlandsár* (Geirlandsár ok Almannafljóts P) ok bjó at Forsi fyrir vestan Móðólfsgrúp. *Hans synir* (Synir hans H) voru þeir Móðólfr smiðr (H P) faðir þeirra Hrólfis ok Ketils ok Ástríðar mannvitsbrekku. Annarr var Öndur faðir Praslaugar móður Tyrfings ok Halldórs föður Tyrfings föður Teits (S P). Áðr Almannafljót (bleypti (hlypi P), var þat kallat Raftalækr (Tóttalækr P) (H P).

S 320 H 280 P 378

FRÁ KETLI (sic) (H).

Maðr hét Ketill inn fíflski (Ketill inn fíflski H Ketill inn fíflski¹⁾) hét maðr P), son Jorunnar mannvitsbrekku dóttur Metils flatnefs, hann fór af Suðreyjum til Íslands (til Íslands af Suðreyjum H P) ok (H P) var vel (H P) kristinn. Hann nam land milli Geirlandsár ok Fjarðarár (Fjarðr-H Fjaðar- P) fyrir ofan Nýkoma. Ketill (ok P) bjó í Kirkjubæ. Þar höfðu áðr setit Papar, ok eigi máttu þar heiðnir menn búa. Ketill var faðir Ásbjarnar föður (Ásbjörn var son Ketils faðir H) Þorsteins föður Surts föður Sighvats lögsögumanns (-manns H) föður Kolbeins²⁾ föður Guðrúnar móður Narfa ok Loðmundar Skeggjasonar (H P). Hildir hét dóttir Ásbjarnar móðir Þóris föður Hildar, er Skarphéðinn átti. Þorbjörg hét dóttir Ketils ins fíflska. Hana átti Vali son Loðmundar ins gamla (S P).

1) Misritun sennilega.

2) Öviss lesháttur í H: Fleins? J Erl. hefur skrifað Kolbeins, eins og í S.

Þórðr hét son Surts úr Kirkjubæ faðir Guðrúnar móður Þóru móður Þorsteins holmunns föður Gunnhildar móður Jódísar móður Vilborgar móður Magnúss föður Snorra föður Hallberu, er átti Markús Þórðarson á Melum. Hildir vildi færa bú sitt í Kirkjubæ ok lézt þat hyggja, at þar mundi mega heiðinn maðr búa. En er hann var kominn nær at túngarði, þá varð hann bráðdauðr ok liggr í Hildis haugi.

S 321 H 281 P 379

CAPITULUM (H).

Böðmóðr hét maðr, er land nam milli Drífandi ok *Fjarðarár* (Fjaðr-ár H P) ok upp til Böðmóðshorns (-hrauns H -hrauns, segir Landn. P). *Hann* (ok H P) bjó í Böðmóðstungu. Hans son var Óleifr, er Óleifsborg er (-björg eru P) við kennd. Hann bjó í Holti. Hans son var Vestarr faðir Helga föður Gró, er *Glæðir* (Gleir P) átti.¹⁾

S 322 H 282 P 380

FRÁ EYSTEINI H).

Eysteinn inn digri fór af Sunnmæri til Íslands. Hann nam land fyrir austan Geirlandsá til móts við Ketil inn fíflska ok bjó í (á P) Geirlandi. *Hans son var Þorsteinn* (Hann var faðir Þorkels föður Þorsteins P) frá Keldugnúpi föður Þórríðar móður Álofar móður Guðrúnar móður Þorvalds föður Ingiríðar móður Ástriðar móður Ingibjargar móður Þuríðar móður Hallberu, er átti Markús Þórðarson á Melum (P).

S 323 H 283 P 381

Eysteinn son Hrana Hildissonar *paraks* (parax H pareks P) fór úr Noregi til Íslands. Hann *kaupir* (keypti H P) land (lönd P) at Eysteini

1) P á spássfu: Glæðir segir annar.

digra, þau er hann hafði numit, ok kvað vera Meðallönd. Hann bjó at Skarði. Hans börn voru þau Hildir ok Þorljót, er átti Þorsteinn at Keldugnúpi. Þessi (Þ) Hildir vildi færa bú sitt í Kirkjubæ eftir Ketil inn fíflska (H) ok hugði, at þar mundi *heiðinn maðr* (heiðnir menn Þ) *mega búa* (búa mega H Þ). En er hann kom nær at túngarði, varð hann *bráðdauðr* (-kvaddr Þ). *Þar lggir hann* (Hann liggir þar H) í Hildishaugi.

S 324 H 285 Þ 382

FRÁ VILBALDI (H).¹⁾

Vilbaldr hét maðr, bróðir Áskels hnökkans. *Þeir voru synir (Dofnaks H Duffnaks Þ)* (H Þ) Hann fór af Írlandi til Íslands (S Þ) ok hafði skip þat, er *hann kallaði Kúða* (Kúði hét H) ok (hann H) kom í Kúðaflljótsós. Hann²⁾ nam *Tunguland* (Tungulönd öll H Þ) á milli *Skaftár* (Skaftá Þ) ok Hólmsár ok bjó á (í H) Búlandi. Hans börn voru þau Bjólan faðir Þorsteins ok Ölver *muðr* (munnr Þ) ok Bjollok, er átti Áslákr *aurgoði* (S Þ).

S 325 H 286 Þ 383

CAPITULI (H).

Leiðólfr *kappi hét maðr* (hét maðr kappi H). Hann nam *land* (lönd Þ) fyrir austan Skaftá til Drífandi ok bjó at Á fyrir austan Skaftá út frá Skál, en annat bú átti hann á Leiðólfsstöðum undir Leiðólfsfelli, ok var þar þá margt byggða. *Leiðólfr* (Hann H) var faðir Þórunnar móður Hróars Tungugoða. Hróarr átti Arngunni *Hámundardóttur* (dóttur Hámundar H) systur Gunnars *frá* (at H Þ) Hlíðarenda. *Þeirra börn (voru þau)* (S) *Hámundr balti ok Ormbildr* (S Þ). *Vébrandr* (Vémundr Þ) hét son Hróars ok ambáttar. Hróarr tók Þórunni brún dóttur *Þorgils*³⁾ (Brynjólfs

1) Kemur í H næst eftir Molda-Gnúp, en þá kemur þar Leiðólfr.

2) „Hann“ misr. „land“ í H.

3) Þ á spássíu: Hauksb. segir Brynjólfs úr H(vammi).

H) *úr* (í H Þ) Hvammi í Mýdal. Þorfiðr (-finnr Þ) hét son þeirra Hróari bjó fyrst í Ásum. Síðan tók hann Lómagnúpslönd (-land H Þ) af Eysteini syni Þorsteins titlings ok Auðar Eyvindardóttur, systur þeirra Móðólfs ok Branda. Þraslaug var dóttir Þorsteins titlings, er átti Þórðr Freysgoði. Önundr töskubak, frændi Þorsteins *barna* (borna Þ), skoraði Hróari á hólmi á Skaftafellssþingi ok féll at fótum Hróari. Þorsteinn Upplendingr tók Þórunni brún ok *flutti* (hafði H Þ) utan. Hróarr fór ok utan. Þá drap hann Þröst berserk á hólmi, er nauðga vildi *eiga* (S Þ) Sigriði *konu* (húsfreyju H Þ) hans. En þeir Þorsteinn sættust. *Móðólfs synir voru at vígi Hróars ok Þórir mágr þeirra, Brandi frá Gnúpum ok Steinólfr búi hans. Hámundr hefndi þeirra Hróars* (S Þ), *föður síns ok bróður* (Þ).

S 326 H 287

CAPITULO (H).

Ísólfr hét maðr. Hann *kom* (fór H) út síð landnámatíðar ok skoraði á Vilbald til landa eðr hólmgöngu. En Vilbaldr vildi ei berjast ok fór brutt af Búlandi. Hann átti þá land milli Hólmsár ok Kúðafljóts. En Ísólfr fór *þá* (H) *á* (í H) Búland ok átti land milli Kúðafljóts ok Skaftár.

Þ 384

Ísólfr hét maðr, er út kom síð landnámatíðar ok bauð Vilbaldi kost, hvort hann vildi láta bústað sinn eða berjast við hann. En Vilbaldr fór í burt af Búlandi. Hann átti þá lönd á milli Hólmsár ok Kúðafljóts ok Skaftár. En Ísólfr fór þá í Búland ok átti land til Skaftár.

S H Þ

Hans son var Hrani á Hranastöðum, en dóttir *bans* (Þ) Björg, er átti Önundr son Eyvindar *karpa* (karfa Þ). *Þraslaug* (Þraslaug Þ) var dóttir þeirra, er átti Þórarinn son Ölves í Höfða.

S 327 H 288 P 385

Hrafn hafnarlykill hét maðr. Hann (P) var víkingr mikill. Hann (en P) fór síðan (P) til Íslands ok nam land milli Hólmsár ok Eyjarár ok bjó í Dynskógum (Dun- P). Hann vissi fyrir elds uppkomu ok færði þá (H P) bú sitt í Laxey (Lágey H P). Hans son var Áslákr auggoði, er Lágeyingar eru frá (þaðan eru Lágeyingar H) komnir.

S 328 H 284 P 386

FRÁ MOLDA-GNÚP (H).¹⁾

Maðr hét Hrólfr höggvandi (Hrólfr hét maðr höggvandi H Hrólfr höggvandi hét maðr P). Hann bjó á Norðmæri, þar sem (Bær hans H P) hét Moldatún (Moldartún P). Hans synir voru þeir Vémundr ok Molda-Gnúpr. Þeir voru (S P) vígamenn miklir ok járnsmiðir góðir (P). Vémundr kvað þetta, er hann var í smiðju (S P).

Ek bar einn
af ellefu
banaorð,
blástu meir (meira P).

S 329 H 284 P 387

Gnúpr fór til Íslands fyrir víga sakir þeirra bræðra (fyrir víga sakir til Íslands H) ok nam land milli Kúðafljóts ok (fyrir vestan Kúðafljót til H) Eyjarár (Eyjar H) ok (S), Álftaver allt. Þar var (lá H) þá vatn miklit ok álftveiðar (-veiðr H P) á.

S

Molda-Gnúpr seldi mörgum mönnum af landnámi sínu, ok gerðist þar fjölbyggt, áðr jarðeldr rann þar ofan. En þá flýðu þeir vestr til Höfðabrekku ok gerðu þar tjaldbúðir, er heitir á Tjaldavelli. En Vémundr son

1) Í H kemur Molda-Gnúpr milli Eysteins digra og Vilbaldrs.

Sigmundar kleykis leyfði þeim eigi þar vist. Þá fóru þeir í hrossagarð ok gerðu þar skála ok sátu þar um vetrinn, ok gerðist þar ófriðr með þeim ok vígafar.

H Þ

Gnúpr (Molda-Gnúpr Þ) var mikilmenni ok seldi lönd þeim mönnum, er síðar komu út, ok *varð* (var Þ) þar fjölbyggt, áðr jarðeldr rann ofan. Þá flúðu *þeir* (Þ) allir vestr til Höfðabrekku ok gerðu *þar* (Þ) búðir, *er heitir* (Þ) á *Tjaldavelli* (Tjald- Þ) En Vémundr smiðr, son Sigmundar *klækis* (kleykis Þ) *er þar átti land* (H), leyfði þeim eigi þar vist. Þá fóru þeir í hrossagarð ok gerðu *þar skála* (Þ) ok sátu þar um vetrinn. *Þá gerðust þar víg mikil ok ófriðr með þeim* (Þ). Þar féllu synir Molda-Gnúps ok *sjálfir hann II* (II ok sjálfir hann Þ). En Björn son hans hefndi *hans ok þeirra* (þeirra allra Þ).

H

Björn fór í Grindavík ok staðfestist þar. Björn hafði nær ekki kvikfé. Hann dreymdi, at bergbúi kæmi at honum ok byði at gera félag við hann, en hann játti. Þá kom hafr til geita hans litlu síðar. Því var hann Hafr-Björn kallaðr. Hann gerðist bæði ríkr ok stórauðugr. Þat sá ófresk kona, at allar landvættir fylgdu Hafr-Birni, þá er hann fór til þings, en Þorsteini ok Þórði bræðrum hans, þá er þeir fisktu. Hafr-Björn átti Jórunni stjúpdóttur Gnúps bróður síns. Frá Molda-Gnúpi er margt stórmenni komit á Íslandi, bæði biskupar ok lögmenn.

S Þ

En (S) um vorit eftir fóru þeir *Molda-Gnúpr* (Molda-Gnúpsynir Þ) vestr í Grindavík ok staðfestist (-festust Þ) þar. Þeir höfðu fátt kvikfjár. *Þeir voru þá* (Þá voru þeir Þ) fulltíða menn (Þ) *synir Molda-Gnúps* (Gnúpusynir Þ) Björn ok Gnúpr, Þorsteinn *brungnir* (hringnir Þ) ok Þórðr leggjaldi. Björn dreymdi um nótt, at bergbúi kæmi at honum ok bauð

at gera félag við hann, en hann þóttist játa (játti Þ) því. Eftir þat kom hafr til geita hans *mikill* (Þ), ok tingaðist (sic) þá svo skjótt fé hans, at hann varð *skjótt* (innan fárra ára Þ) vellauðugr ok *ríkr maðr* (Þ). *Síðan var hann* (ok var síðan Þ) Hafr-Björn kallaðr. Þat sá *ófreskir menn* (ófresk kona Þ), at landvættir allar fylgdu Hafr-Birni, *þá er hann fór* (Þ) til þings, en *þeim* (S) Þorsteini ok Þórði *bræðrum hans* (Þ) til *veiða ok fiskjar* (veiðar ok fiski Þ). Hafr-Björn átti Jórunni stjúpdóttur Gnúps bróður síns.¹⁾ Þeirra son var Svertingr, er átti Húngerði dóttur Þórodds Tungu-Oddssonar ok Jófríðar Gunnarsdóttur. Þeirra dóttir Þorbjörg móðir Sveinbjarnar föður Bótólfs föður Þórdísar móður Helgu móður Guðnýjar móður Sturlusona. Gnúpr Molda-Gnúpsson átti Arnbjörgu Ráðormsdóttur, sem fyrr er ritat. Íðunn var dóttir Molda-Gnúps, er átti Þjóstarr á Álftanesi. Þormóðr var son þeirra. *Frá Molda-Gnúpi er margt stórmenni komit á Íslandi, biskupar ok lögmenn* (Þ).

S 330 H 289 Þ 388

Eysteinn hét maðr, son Þrsteins drangakarls. Hann fór til Íslands af Hálogalandi ok braut skip sitt, en meiddist sjálfir í viðum. Hann byggði Fagradal. En *kerlingu* (kerling H Þ) eina rak af skipinu í Kerlingarfjörð. Þar er nú Höfðársandr.

S 330 H 290 Þ 389

Ölver son Eysteins nam land fyrir austan Grímsá. Þar hafði engi maðr þorat *land* (Þ) at nema fyrir landvættum, síðan Hjörleifr var drepinn í Höfða (Þ). Ölver bjó í Höfða. *Hans son var Þórarinn í Höfða* (ok hans son Þórarinn Þ) bróðir *sammæðri* (sammæddr Þ) Halldórs Örnólfs-sonar, er Mörðr órækja vó undir Hömrum, ok *Arnórs* (Arnórr Þ), er þeir Flosi ok Kolbeinn synir Þórðar Freysgoða vógu á Skaftafellspingi.

1) Fyrir „Jórunni síns“ eyða í S. Sk. 216 = Þ.

S 331 H 291 P 390

Sigmundur kleykir, son Önundar bílds, *Hróarssonar horns Brúnasonar*, er bragð vann á Brávellu. Sigmundur (P) nam land milli Grímsár ok Kerlingarár, er þá féll fyrir vestan Höfða. Frá Sigmundi eru þrír biskupar komnir (eru komnir þrír biskupar P), Þorlákr inn helgi (H P) ok (S H) Páll ok Brandr.

S 332 H 292 P 391

Björn hét maðr, auðugr ok ofláti (skartsmaðr H) mikill. Hann fór til Íslands af Valdresi (af Valdresi til Íslands P) ok nam land milli Kerlingarár (Kerlingar P) ok Hafrsár ok bjó at Reyni. Hann (ok P) átti illt við Loðmund inn gamla. Frá Reyni-Birni (Reynis- - P) er inn helgi Þorlákr biskup kominn (langfeðgum at telja til Þorláks biskups ins helga P).

S 333 H 293

Loðmundr inn gamli nam land milli Hafrsár ok Fúlalækjar, sem fyrr er ritat. Þat, er þá hét Fúlilækr, er nú köllut (þat hét þá Fúlalækr, er nú er H) Jökulsá á Sólheimasandi, er skilr landsfjórðunga.

P 392

Loðmundr inn gamli, er fyrr var getit, nam land milli Hafrsár ok Súlulækjar (sic). Þar er nú kallat Jökulsá á Sólheimasandi, ok skilr hún landsfjórðunga. Loðmundr bjó í Loðmundarhvammi ok kallað þar Sólheima.

S 334 H 293 P 393

Loðmundr¹⁾ inn gamli á Sólheimum átti VI sonu eðr fleiri (átti margt barna H gamli átti margt barna, VI syni eða fleiri P).²⁾ Vali hét I. (P)

1) Misr. Loðmóðr P.

2) Sk. = P.

son hans faðir Sigmundar, er átti Oddlaugu dóttur Eyvindar ins eyverska. Sumarliði hét annarr son Loðmundar faðir Þorsteins holmunns í Mörk föður Þóru móður Steins föður Þóru móður(H)¹⁾ Surts ins hvíta Skaftastjúps. Hann var Sumarliðason. Skafti lögmaðr átti Þóru síðar en Sumarliði. *Þat segir í Ölvesingakyni* (S Þ). Vémundr hét inn þriði son Loðmundar faðir Þorkötl, er átti Þorsteinn *vífill* (vífl H). Þeirra dóttir var Arnkatla móðir H:óa ok Þórdísar, er átti Steinn *Brandsson* (Brandax H). Þeirra dóttir *var* (S Þ) Þóra, *er átti* (S Þ).²⁾ Ari hét inn fjórði son Loðmundar (H Þ). *Hróaldr hét inn fimti. Ófeigr hét inn sétti* (ok Hróaldr ok Ófeigr hét H Hróaldr inn V., Ófeigr inn VI. Þ) son Loðmundar laungetinn. Hann átti Þraslaugu dóttur Eyvindar (Eyvindardóttur H) *eyverska, systur Oddlaugar* (S Þ). Frá þeim öllum (honum H) er margt manna komit. Þóra Steinsdóttir, *systir*³⁾ Surts, *var móðir Þorsteins föður Gunnhildar móður Jódísar móður Vilborgar móður Magnúss föður Snorra föður Hallberu, er átti Markús Þórðarson á Melum* (Þ).

S 335 Þ 394

Nú eru ritut landnám í Austfirðingafjórðungi til móts við *Sunnlend- inga* (Þ) eftir því sem vitrir menn ok fróðir hafa sagt. Hefir í þeim fjórðungi margt stórmenni verit síðan. Ok þar hafa margar *stórar* (S) sögur gerzt. En þessir hafa þar stærstir *landnámsmenn* (landnáma- Þ) verit:⁴⁾ Þorsteinn hvíti, Brynjólfur inn gamli, Graut-Atli ok Ketill Þiðrandasynir, Hrafnkell goði, Böðvarr inn hvíti, Hrollaugr son Rögnvalds jarls, Özurr son Ásbjarnar Heyangrs-Bjarnarsonar, er Freysgyðlingar eru frá komnir, Ketill inn fíflski ok (Þ) Leiddólfur kappi.

1) Sk. 212 v. og „Þóru móður“.

2) Eyða í S og Þ. Í H v. „er átti“ og eyða er þar engin.

3) Ætti að vera móðir.

4) Sbr. H 354.

Austfirðingafjórðungur byggðist fyrst á Íslandi nær allr. En á millum Hornafjarðar ok Reykjaness varð þó seinast albyggt. Þar réð veður ok brim landtöku manna fyrir hafnleysis sakir ok öræfis etcetera.

Þat er margra mál, at þat sé óskyldr fróðleikr at rita landnám. En vér þykkjunt heldr svara kunna útlendum mönnum, þá er þeir bregða oss því, at við séum komnir af þrælum eða illmennum, ef vér vitum víst vorar kynferðir sannar. Svo ok þeim mönnum, er vita vilja forn fræði eða rekja ættartölur, at taka heldr at upphafi til en höggvast í mitt mál, enda eru svo allar vitrar þjóðir, at vita vilja upphaf sinna landsbyggða eða hvers hvergi til hefjast eða kynslóðir.

S 397¹⁾

Nú er yfir farit landnám þau, er vér höfum heyrt, at verit hafi á Íslandi.

H 354

UM SKIPAN LANDSINS.

Nú er yfir farit um landnám þau, er verit hafa á Íslandi, eftir því sem fróðir menn hafa skrifat, fyrst Ari prestur inn fróði Þorgilsson ok Kol skeggr inn vitri. En Þessa bók ritaða Haukr Erlendsson²⁾ eftir þeirri bók, sem ritat hafði herra Sturla lögmaðr, inn fróðasti maðr, ok eftir þeirri bók annarri, er ritat hafði Styrmir inn fróði. Ok hafða ek þat úr hvorri, sem framar greindi. En mikill þorri var þat, er þær sögðu eins báðar. Ok því er þat ekki at undra, þó þessi landnámabók sé lengri en nokkur önnur.

1) Með því að S og H hefur á landnámi Ingólfs í Reykjavík og þær greina síðan landnám vestur og norður um land og enda svo á landnámi Ásbjarnar Özurarsonar á Álftanesi, þá kemur kaflinn um landnámsmenn í Sunnlendingafjórðungi í bókarklok.

2) Orðið *ek* mun vanta milli „ritaða“ ok „Haukr“. Árni Magnússon hefur skrifað utanmáls: Adde: ek í H.

S H

En þessir landnámsmenn hafa göfgastir verit í Sunnlendingafjórðungi: Hrafn inn heimski, Ketill hængr, Sighvatr rauði, Hásteinn Atlason, Ketilbjörn inn gamli, Ingólfr, Örlygr *inn* (H) gamli, Helgi bjóla,¹⁾ Kolgrímr *inn* (S) gamli, Björn gullberi, Önunder breiðskeggr.

H

En í Austfirðingafjórðungi: Þorsteinn hvíti, Brynjólftr inn gamli, Graut-Atli ok Ketill Þiðrandasynir, Hrafnkell goði, Böðvarr inn hvíti, Hrolaugr son Rögnvalds jarls, Özurr son Ásbjarnar Heyangrs-Bjarnarsonar, er Freysgyðlingar eru frá komnir, Ketill inn fíflski, Leiðólftr kappi. En í Norðlendingafjórðungi: Auðun skökull, Ingimundr gamli, Ævarr, Sæmundr, Eiríkr í Guðdölum, Höfða-Þórðr, Helgi inn magri, Eyvindr Þorsteinsson, Hámundr heljarskinn. En í Vestfirðingafjórðungi: Hrosskell, Skallagrímr, Sel-Þórir, Björn inn austræni, Þórólftr Mostrarskegg, Auðr djúpauðga, Geirmundr heljarskinn, Úlfr skjálgi, Þórðr Víkingsson.

S 398 H 355

Svo segja fróðir menn, at landit yrði albyggt á LX vetra, svo at ei hefir síðan *vorðit fjölbyggðri* (orðit fjölbyggðra H). Þá lifðu enn margir landnámsmenn ok synir þeirra. Þá (En H) er landit hafði LX vetra byggt verit, voru þessir höfðingjar mestir á *landinu* (Íslandi H): Í Sunnlendingafjórðungi: Mörðr gígja, Jörundr goði, Geirr goði, Þorsteinn Ingólfs-son, Tungu-Oddr. En í Vestfirðingafjórðungi: Egill Skallagrímsson, Þorgrímr Kjallaksson, Þórðr gellir. En norðr: Miðfjarðar-Skeggi, Þorsteinn Ingimundarson, Guððalir, Hjaltasynir, Eyjólftr Valgerðarson, Áskell goði. En í Austfirðingafjórðungi: Þorsteinn hvíti, Hrafnkell goði, Þorsteinn faðir Síðu-Halls, Þórðr Freysgoði. Hrafn Hængsson hafði þá lögsögu.

1) H telur Helga bjólu næstan eftir Ingólfi á undan Örlygi.

Svo segja vitrir menn, at *nokkurir landnámsmenn hafi skírðir verit*, þeir er byggt hafa Ísland flestir þeir, er komu vestan um haf. Er til þess nefndr (þessir hafa skírðir verit landnámsmenn H) Helgi magri ok (S) Örygr inn gamli, Helgi bjóla, Jörundr inn (H) kristni, Auðr in (H) djúpauðga, Ketill inn fíflski ok *enn fleiri menn* (ok þeir flestir H), er komu vestan um haf. *Ok héldu þeir* (Héldu H) sumir vel kristni til dauðadags, en þat gekk óvíða í ættir, því at synir þeirra sumra reistu hof ok blótuðu. En *land* (landit H) var alheiðit nær hundraði vetra.

VIÐAUKAR.

1. Úr *Melabók* (A M 445 b qvarto).

Ættartölubrot framan við Landnámu Melabókar.

... Þorbjarnar ... Helga m. Guð Þorb. Þau voru börn þeirra Sáms ok Yngvildar Þorsteinn . . . ok Úlflhéðinn. Guðrún Ragnheiðr ok Valgerðr. Þorsteinn Sámsson átti Aldísar sdóttur Dálks-sonar. Þau voru börn þeirra Þorsteins ok Aldísar: *Þorleikr*, Sámr ok Sig-ríðr. Þorleikr átti (Ingibjörgu) dóttur. Þau voru börn þeirra Þor-leiks ok Ingibjargar Sighvatr, *Bárðr*, Árni, *Brandr*, *Þorkell* Þær voru dætt. . . Guðr. . . Guðbjörg Bjarnarson átti Guðbjörgu. Þeir voru synir þeirra: Þorkell, Helgi, Stein átti Guðrúnu. Börn þeirra voru þau Þorgerðr, *Arngerðr*, Guðríðr. Símon Þorgrímsson átti Guðrúnu Sámisdóttur. Börn þeirra voru þau Sámr, Ásbjörg . . . Ingvildr, Halldís, Kolperna ok Þórhildr. Sámr átti . . . dóttur. Dætt þeirra voru þær Steinvör ok Guðrún . . . Hallsson átti Steinvöru. Þeirra börn voru þau . . . ok . . . óra. Páll Hallsson átti *Guðrúnu*. Börn þeirra voru þau Sámr, Hallr, Snorri ok Ingibjörg. Máni Þórallsson átti Yngvildi Símon-ardóttur. Þau voru börn þeirra: Þórhildr ok Arnþrúðr, Arnleif, Geir-laug. Halldísi Símonardóttur átti Þorleikr . . . son. Þeirra börn voru þau Snorri, Flóki, Þorbjörn, Ámundi Þorbjörg. Þorbjörn Guðmundar-son átti Kolþernu *Símonardóttur*. Börn þeirra voru þau Hallr, Ástríðr, Ragnheiðr. *Gunnvöru* Sámisdóttur átti Þórðr Þorsteinsson. Þær voru dætt

þeirra: Jörunn, Yngvildr. Guðný var Steinvarar dóttir Helg . . . Þórðar Tannasonar. Þeirra dætr voru þær Þorgrímr Svartsson átti Yngveldi S(ámsdóttur). Gizurr var son þeirra. Halldórr Þórhallsson átti Guðnýju. Þeirra börn voru þau Snorri ok Valgerðr Þórunn. Símon var Þorgrímsson Özurarsonar Oddbjarnarsonar Þorkelssonar háks Þorgeirssonar frá Ljósavatni. Móðir Símonar var Halldóra Bárðardóttir Álasonar. Börn þeirra Þórðar ok Halldóru voru þau Björn, Svarttr, Oddr, Jörunn, Þórunn, Arnleif. Björn átti Sigríði Geirmundardóttur. Þeirra börn voru . . . Oddfríðr. Þorsteinn átti Oddfríði. Dóttir þeirra var Guðrún. Jóreiðr var Oddfríðar dóttir eigi skilgetin. Þeir voru synir Svarts: Þorgrímr, Torfi, Skefill, Guðmundr. Þau voru börn Þorgríms Jörunn ok Guðleif. Þeir voru synir Odds: Þórðr ok Þorleikr ðr var dóttir Þórðar. Börn hennar voru þau Jörundr ok ðr ok Vigdís ok Arnleif. Þau voru börn þeirra Hallbjarnar ok Jörunnar Þórðardóttur: Þorleikr, Páll, Goðormr, Vigdís ok Þorgerðr. Bjarni Finns, Arnórssonar Þorgeirssonar Skeggjasonar Skeggja var Þórey Skeggjadóttir. Móðir Þorgeirs var . . . Þorgeirsdóttir Þorljóttssonar. Móðir var Yngvildr a dóttir. Móðir Arnórs var Herdís A . . . dóttir bjarnarsonar var Þuríðr Kuggadóttir Þorkelssonar. Þessi voru börn Þorgeirs: Arnórr, Sighvatr. Hann var faðir föður Þórunnar, móður Hallveigar móður Styrkárs. Arnbjörg hét . . . Finns, Brandsdóttir Finnssonar fiska s(onar) Ketilssonar Þorgilssonar s. Vébjarnarsonar Ketilbjarnarsonar. Móðir Brands var Helga Þórðardóttir úr Brynjudal. Móðir Þórðar var Arnbjörg Skaftadóttir Þóroddssonar. Móðir Helgu var Geirlaug Skúladóttir Þorsteinssonar Egilssonar Skallagrímssonar. Þau voru börn Fiska-Finns ok Helgu: Æsa móðir Skafta Þórarinssonar, Þrándr faðir Þorbja(r)nar, er Sturlungar eru frá komnir. Brandr hét faðir Þrándar, bróður Þorbjarnar. Brandr son Finns átti Þorkötl sdóttur. Þær voru dætr Brands ok Þorkötl: Yngvildr Guðormsdóttir var kona Einars úr Færeyjum Þeirra Finns ok Þor-

geirs ok Þuríðr Ámundi f . . . var Þorsteinsson Síðu-Hallssonar. Móðir Ámunda var Yngveldr dóttir Bjarna Brodd-Helgasonar. Ámundi átti Sigríði dóttur Þorgríms sviða. Þeirra börn voru V: Sámr ok Sigurðr var son Þorgríms fa . . . ok Þorgríms, Arnórs, Ófeigs. Þorbjörn var bróðir Sigurðar föður Hróars ins hvíta. Hallfríðr Ámundadóttir var móðir Ámunda föður Guðmundar gríss. Hallbera var dóttir (hans), er var móðir þeirra Þorvarðs k. . . miss ok Illuga sonar Garða-Snorra. Rannveig systir Illuga var móðir Kjartans Kárssonar. Þóra var dóttir Ámunda, móðir Þorláks ok Yngvildar. Þau voru börn Þorláks: Dálkr ok Sigríðr. Þeir voru synir Sigríðar; Þorlákr ok Svertingr. Dóttir Dálks var Guðný,¹⁾ er Þorsteinn átti Ásvarðsson. Þórdís hét dóttir Guðrúnar Ámundadóttur Þorsteinssonar.²⁾ Helga var dóttir Þórdísar, móðir þeirra Þórðar Böðvarssonar ok Guðnýjar móður Sturlunga. Rannveig Ámundadóttir var móðir þeirra Þorsteins Vigfússonar ok Ámunda ok Sveinbjarnar. Þóra var systir þeirra, móðr Yngvildar Sölmundardóttur, móður Árna Gunnarssonar, ok Þuríðar, móður Halldórs Teitssonar ok Tófa. Valgerðr hét dóttir Tófa, kona Hrólfss Hrafnssonar. Þorsteinn var faðir Guðrúnar, móður Arnfríðar, er Helgi átti Arnórsson. Magnús var son Ámunda, faðir Þorsteins, er átti Guðríði Þorgilsdóttur. Sigríðr var dóttir Hallfríðar Ámundadóttur, móðir Ólafs trýnis ok Eiríks þekslu, föður Sigmundar sperru. Guðlaug var dóttir Ólafs, móðir þeirra Ingimundar Jónssonar ok Helga Steinssonar. Yngvildr Skúladóttir var dóttir Þóru Ámundadóttur, móðir Bjarnar Guðmundarsonar ok Herdísar S. dóttur, er Ívarr Finnsson átti úr Viðvík. Valdís var dóttir Yngvildar, móðir þeirra Jórunnar Jóreiðar³⁾ Þorgeirsdóttur ok Halldóru Guðmundardóttur. Sigríðr Þorgrímsdóttir, Mánasonar Ámundasonar, var móðir Kárs Styrrkárssonar. Þau voru Börn Kárs: Hersteinn ok Helga, Valgerðr, kona Guðmundar, ok

1) Eða Guðrún.

2) Handr. Þórðard.

3) Svo handr.

Loftr. Halldóra var dóttir Ámunda, móðir Hallgríms, móður (svo) Magnúss Kollssonar ok Gró Þorsteinsdóttur, er átti Sveinn Helgason. Þau voru börn Magnúss Kollssonar: Álfr ok Ólof, er Hallkell átti. Þær voru dætr Herdísar Sighvatsdóttur: Guðríðr Þorvarðsdóttir, er Kolbeinn Tumason átti, Hallbera Þorvarðsdóttir, er Þórðr átti Önundarson, er inni brann. Guðný Þórðardóttir var austr gift. Þorgrímr sviði átti dóttur Snorra goða.

II. Ættir biskupa (Úr A M 162 fol.).

.... ás, en síðar Þrondr. Sigríðr hét dóttir Eyjólfss ellra, en systir Eyjólfss unga. Hana átti Helgi rauðbekri. Einarr Böðvarsson átti Halldóru Torfadóttur, bróður Jörundar biskups. Syst(i)r þeirra var Ingunn, móðir Gríms prests hölds, ok Halldóra móðir Þorsteins at Barði, ok Valgerðr, er átti Böðvarr á Breiðavaði. Börn þeirra voru þessi: Hallgrímr moldi, Guðrún ok Sigríðr at Hédinshöfða, Þuríðr kolla ok Arnfríðr, er átti Björn Þorkelsson. Hún var móðir Ólofar, er Eyjólftr Arnfinnsson fekk. Systir þeirra Jörundar biskups ok Torfa var ok Gróa, er átti Kolbeinn í Möðrufelli. Hon var Jónsdóttir.

Brandr biskup Jónsson var bróðir Þórarins, föður þeirra Þorvarðs ok Odds. Þorsteinn var son Brands biskups, er átti Jófríði.

Þessar voru systur Uppsala-Hrólfss: Halldóra, Eygerðr, Sigríðr. Hana átti Ásgrímr at Varðgjá Einarsson. Hans systkin voru þeir Þorgrímr kerta-sveinn, Arnlaug, er átti Höskuldr reykr, ok Gríma móðir *Bárðar* (ok) Þormóðar ok Þuríðr, er átti Sokki Steinþórsson. Hann var föðurbróðir Steinþórs ok Bergs ábóta ok Halldórs ok Gríms. Þenna ætthring skrifuðum vér fyrir því, at þeim, er eftir oss koma, verði kunnigr sinn áttbogi sér til skemmtunar, ok at eigi falli úr minni dýrra manna ættir. Biðjum vér ok, at engi maðr miklist eða stærist af sinni ætt.

Ásgeirr hét maðr ok var kallaðr æðikollr. Hann var son Auðunar skökuls Bjarnarsonar, Hundasonar,¹⁾ Steinarssonar jarls af Englandi, ok

¹⁾ Svo handr.

Ólofar dóttur Ragnars konungs loðbrókar. Annarr son Auðunar var Þorgrímr hærulangi faðir Ásmundar föður Grettis. Dóttir Auðunar hét Þóra. Hún var móðir Halls föður Úlfhildar móður Ástu, er átti Haraldr grenski, faðir Ólafs konungs helga. Ásgeirr Auðunarson átti Jórinni dóttur Ingimundar ins gamla. Þeirra son var Auðun faðir Ásgeirs föður Auðunar föður Egils, er átti Hallfríði (sic) dóttur Eyjólfss ins halta Guðmundarsonar ins ríka. Son þeirra Egils ok Úlfhildar var Eyjólf, er veginn var á alþingi. Hann var faðir Orms kapalins Þorláks biskups. Annarr son Ásgeirs æðikolls hét Þorvaldr faðir Döllu, er átti Ísleifr biskup. Þeirra son var Gizurr biskup. Þríði son Ásgeirs æðikolls hét Kálfr. Þurí hét dóttir Ásgeirs. Hon var gift Þorkeli kugga. Þeirra son hét Þorsteinn. Önnur dóttir Ásgeirs hét Hrefna. Hana átti Kjartan Ólafsson. Þeirra synir voru þeir Ásgeirr ok Skúmr. Ósvífr var kominn at föðurætt frá Katli flatnef, syni Bjarnar bunu, en móðir hans var Niðbjörg. Hennar móðir Kaðlin, dóttir Göngu-Hrólfss, sonar Rögnvalds Mærajarls.

Maðr er nefndr Grímr kamban, er fyrst byggði Færeyjar. Hann var faðir Þorsteins, er kallaðr var skrofi, föður Þórólfs smjörss föður Auðunar rotins föður Einars föður Eyjólfss Valgerðarsonar föður Guðmundar ins ríka ok Einars Þveræings. Móðir Einars Auðunarsonar var Helga dóttir Helga ins magna. Dóttir þeirra Auðunar ok Helgu) Þórdís dóttir Guðmundar Guðmundarsonar Eyjólfssonar ins halta, Guðmundarsonar ríka Eyjólfssonar.

Sigmundur Þorgilsson átti Halldóru dóttur Skeggja Bjarnarsonar. Jón var son þeirra. Hann átti Þornýju dóttur Gils Einarssonar. Þeirra son var Ormr, er átti Helgu dóttur Árna Grímssonar. Þeirra son var Sigmundur, er átti Arnbjörgu dóttur Odds Gizorarsonar. Þeirra son var Jón, er fyrr átti Þóru dóttur Guðmundar gríss. Þeirra börn voru þau Ormr Svínfellingr ok Sólveig ok Steinunn. Jón átti síðar Halldóru Arnórs(dóttur). Þeirra son var Brandr biskup at Hólum.

1) Handr. skaddað.

Þorsteinn Jónsson bjó í Hvammi í Vatnsdal. Hann átti Ingunni Ásgrímsdóttur. Þeirra börn voru herra Ásgrímr, Eyjólftr ofsi, Sigurðr, Kolfinna, Oddný, Borghildr. Hana átti Möðr faðir Eiríks. Herra Ásgrímr átti Guðnýju Mánadóttur úr Gnúpufelli. Þeirra synir voru herra Eyjólftr ok Máni. Eyjólftr átti Þurði Sturludóttur ina laungetnu. Þeirra dætr voru Halldóra, er átti Guðríkr á Helgastöðum, ok Borghildr, er átti Loft Helgason. Þeirra Börn voru þau Þorlákr ábóti ok Sólveig, er átti Þorvaldr í Lönguhlíð Geirsson, Þorvaldssonar auðga. Sigurðr Þorsteinsson átti Halldóru Halldóttur, föður Hríseyjar-Böðvars. Þeirra börn voru þau Jón, Finnbjörn, Hallr prestur, er bjó at Hrafnagili.

Atli inn mjóvi var jarl í Noregi. Hann var faðir Hallsteins. Hans son var Atli, faðir Þórðar, föður Þorgils örrabeins, föður Gríms glömmuðar ok Einars fóstura Knúts ins ríka. Þorgils var faðir Jorunnar, móður *Hallvarðs*,¹⁾ föður Jóns, föður Gizurar, föður Gríms, föður Guðlaugar. Hana átti Þorsteinn Einarsson. Þeirra börn voru þau Jörundr biskup, Torfi ok Valgerðr ok Ingunn, sem fyrr sagði, ok Sigvör móðir Sveins Arngeirssonar. Eyvör hét ok dóttir Jorunnar, dóttur Þorgils örrabeins. Hún var móðir Þórhalls, föður Þorláks biskups ins helga. *Hallvarðr*²⁾ var bróðir Þorsteins, föður Jörundar biskups. Hans börn voru þau Óblauðr inn fyrri ok Þórunn móðir Grafar-Leifs ok Einars spræða ok Oddnýjar móður Óblauðs. Hana átti Þorsteinn at Hofi. Helgi hét bóndi, er vestr bjó í Langadal. Hann átti Ingvildi Finnsdóttur. Þeirra börn voru Hafsteinn, Böðvarr, Ari, Helgi faðir Eirnýjar. Hon átti dóttur við herra Þórði. Hon hét Rannveig, er átti Þorsteinn í Auðbrekku Geirsson. Systir Ingvildar Finnsdóttur hét³⁾ móðir Einars skikkjupeðs, föður Gríms, föður *Einars* ok Sigríðar ok Þorvarðs prests jp⁴⁾ ok Ingunnar,

1) Odds? Sbr. Grönl. hist. Mindesm. II. 174.

2) Óglöggt handr.

3) Eyða í handr.

4) Óvíst, hvað merkja skal.

Hon var friðla Bjarnar prests Brynjólfssonar. Peirra son var Brynjólfur bóndi á Ökrum.

Af ætterni Skál(aholtsbiskupa).

Hér hefur ætterni Skálaholtsbiskupa.

Ísleifr var son Gizorar hvíta. Son Ísleifs biskups var Gizorr biskup. Hans móðir var Dalla Þorvaldsdóttir Ásgeirssonar, Auðunarsonar, Ásgeirssonar. Móðir Döllu var Kolfinna Galtadóttir, Arnmóðssonar ins skjálga, Þorkelssonar vingnis¹⁾

(Móðir) Þorláks Þórarinssonar var Þórný Þorleifsdóttir. Móðir Þórarins var Þórhalla Þormóðardóttir Ketilbjarnarsonar Ketilssonar. Móðir Þórnýjar var Gunnvör Guttormsdóttir Ragasonar Ólafssonar hjalta. Móðir Þorláks biskups var Hallfríðr Snorradóttir Karlefnissonar Þórðarsonar hesthöfða. Móðir Hallfríðar var Yngvildr Úlfhéðinsdóttir, Þorbjarnarsonar úr Guðdölum Snorrasonar Þórðarsonar. Móðir Snorra var Guðríðr Þorbjarnardóttir Vífilssonar Ketilssonar.

Magnús biskup var son Einars Magnússonar Þorsteinssonar Halls-sonar af Síðu. Móðir Magnúss biskups var Þuríðr Gilsdóttir Hafssonar Svertingssonar Hafr-Bjarnarsonar Molda-Gnúpssonar. Móðir Þuríðar var Halla Þorláksdóttir Þórarinssonar Þorkelsonar skotakolls. Móðir Höllu var Rannveig Þorkelsdóttir. Móðir Rannveigar var Þuríðr Runólfsdóttir Úlfssonar Jörundarsonar goða. Móðir Gils var Hróðný Þórálfsdóttir Bjarnarsonar Einarssonar Þorsteinssonar Ingólfssonar. Móðir Hróðnýjar var Ásbera Arnsteinsdóttir Miðfjarðar-Skeggjasonar. Móðir Ásberu var Birna Svathöfðadóttir Bjarnarsonar gullbera. Móðir Hafrs var Húngerðr Þór-oddsdóttir Tungu-Oddssonar Önundarsonar. Móðir Húngerðar var Jó-

1) Hér er skorið af blaðinu efst.

fríðr Gunnarsdóttir Hlífarsonar. Móðir Jófríðar var Helga dóttir Óleifs feilans.

Klængr biskup var Þorsteinsson Arnórssonar Klængssonar kvígu Þorleifsonar¹⁾ Ásbjarnarsonar Hertilasonar Kjarvalssonar. Móðir Þorsteins var Þorkatla Aradóttir af Reykjanesi Þorgilssonar Arasonar Mássonar. Móðir Þorkötlu var Guðrún Ljótisdóttir Hallsonar af Síðu Þorsteinssonar. Móðir Guðrúnar var Helga Einarsdóttir Eyjólfssonar Valgerðarsonar. Móðir Helgu var Guðrún Klypps dóttir Þórðarsonar Hörða-Kárasonar. Móðir Þorsteins var Halldóra Arnórsdóttir kerlingarnefs Bjarnarsonar Þórðarsonar frá Höfða. Móðir Klængs biskups var Hildr Eyjólfssdóttir ins grá Gunnarssonar. Móðir Eyjólfss var Úlfeðr Bergsdóttir Hallkelssonar. Móðir Úlfeðar var Þorgerðr dóttir Breiðar-Skeggja. Móðir Bergs var Þorbjörg dóttir Böðvars ins digra. Móðir Þórðar var Hildr dóttir Auðunar í Holti. Móðir Hildar var Halldóra Þóra(r)insdóttir.

Þorlákr var son Þórhalls Þorlákssonar Þórhallsonar Bergþórssonar Brunólfssonar Auðunarsonar Ketilssonar ins einhenda. Föðurmóðir Þorláks var Eyvör Leifsdóttir Erlingssonar Reyni-Bjarnarsonar. Móðir Eyvarar var Jörunn dóttir Þorgils örrabeinsstjups ok Helgu dóttur Þórodds goða. Jörunni átti fyrr Gellir Runólfsson, bróðir Svertings í Dali. Móðir Þorláks biskups var Halla Steinadóttir Steinasonar Þórðarsonar Steinasonar ins hvíta. Móðir Höllu var Ingunn Þorsteinsdóttir Böðvarssonar Steinssonar Móðir Ingunnar var Arngerðr dóttir Snorra Jörundarsonar, systir Gils föður Þórðar. Móðir Arngerðar var Ásný dóttir Sturlu Þ(j)óðrekssonar. Móðir Steina Steinasonar var Halla dóttir Lofts Þórarinssonar Loftssonar ins gamla. Móðir Höllu var Ragnheiðr dóttir Þorkels Geitissonar Lýtingssonar Arinbjarnar(sonar). Móðir Ragneiðar var Jörunn dóttir Einars Eyjólfssonar Valgerðarsonar. Móðir Steina Þórðarsonar var Arnfríðr dóttir Þorgeirs Steinssonar.

1) Má lesa: Kvígu-Þorleifs.

III. Úr Þórðarbók.

Úlfjlótr hét maðr norrænn, systurson Þorleifs spaka. Hann kom út í Lóni ok keypti land at Þórði skeggja, allt fyrir austan Jökulsá. En þá er hann var nær hálfsextugr at aldri, fór hann utan ok var III vetr með Þorleifi frænda sínum. Þeir samanskrifuðu lög þau, er hann hafði út ok þá voru köllut Úlfjlótslög. En er hann kom út, þá var sett alþingi, ok höfðu þá allir ein lög hér á landi, ok voru þau nokkurn veg samin eftir Gulapingslögum.

Landinu var skipt í fjórðunga um daga Þórðar gellis. Þá skildu vera III þing í hverjum fjórðungi, en III höfuthof í hverri þingsókn. Þar voru menn vandaðir til að varðveita hofin at vitrleik ok réttlæti. Þeir skyldu dóm eiga nefna¹⁾ á þingum ok stýra sakferlum. Því voru þeir goðar kallaðir ok hofgoðar, en þeirra tign ok umdæmi kallat goðorð. Hver skyldi ok gjalda hofstoll eigi síðr en nú kirkjutíund. Fé þat, er til hofs var gefit, skyldi hafa til mannfagnaðar, þar er blótveizlur voru. Norðlendingafjórðungi var skipt í IV þing. Hann var stærri en hinir fjórðungarnir.

Þat var upphaf inna heiðnu laga, at menn skyldu eigi hafa höfðut skip í haf. En ef þeir hefði, þá skyldi þeir af taka höfuðit, áðr en þeir kæmi í landsýn, ok sigla ei at landi með gapandi höfðum né gínandi trjónu, svo at landvættir fældist við.

Baugr tvíeyringr eða meiri skyldi liggja at hverju hofi á stalli. Þann baug skyldi hverr goði hafa á hendi sér til lögþinga þeirra allra, er hann skyldi sjálfr heyja, ok rjóða þar rauðu blótnauts þess, er hann blótaði.

Dómhringr var á þingstaðnum, er þeir menn voru í skipaðir, er þat straff höfðu, at þeir voru dæmdir til blóts. (Á Þórnessþingi stendr steinn-

1) Svo handr.

inn eftir, sem þeir menn voru brotnir við, ok sér enn blóðlitinn á steininum, segir Eyrbyggja).

Sá maðr hverr, er lögskil þyrfti af hendi at leysa at dómi, skyldi áðr eið vinna at baugi ok nefna sér votta tvo eða fleiri ok mæla svo: Ykkir nefni ek í þat vætti (skyldi hann segja), at ek vinn eið at baugi, lögeið. Hjálpi mér svo Freyr ok Njörðr ok Áss inn alnáttki, sem ek mun þessa sök sækja eða verja, vitni eða vætti eða kviðu bera eða dóm dæma, ok öll lögmæt skil af hendi leysa þau, er undir mik koma, meðan ek er á þessu þingi, sem ek veit réttast ok sannast ok helzt at lögum. Svo sagði vitr maðr, Þormóðr, er allsherjargoði var á Íslandi, at með þessum orðum ok þingmörkum helguðu langfæðgar hans alþingi.

Böðvarr inn hvíti af Nod') úr Noregi byggði fyrstr at Hofi. Hann reisti þar hof ok gerðist þar hofgoði. Hann var faðir Þorsteins föður Halls á Síðu. Hof í Vatnsdal ok hof á Kjalarnesi hafa hér á landi stærst verið, einkum stórt hundrat fóta á lengd. Þat syðra var ok LX fóta breitt. Kór eða goðastúka var hjá hverju hofi. Þar voru í goðin. Þórr eða Juppiter var æðstr ok mest göfgaðr. Þá Freyr sonr Óðins conditor, sá er fyrstr byggði Uppsali í Svíaríki. Ok þó eigi sé glögggt að skilja, hve²⁾ mörg goð eða með hverju nafni þau hafi verit hér dýrkuð at sérhverju hofi, þá eru þó í gömlum eiðstaf á nefndir þessir þrír: Freyr, Njörðr ok Áss, sem vér hyggjum þá meina með Óðin, af því hann var æðsti höfðingi hingat í Norðurlönd kominn úr Asía. Æsir eða Æsar kölluðust fleiri. Þessi goð stóðu á stalli eða háum bekk. Frami fyrir þar stóð stalli með miklum hagleik ok þiljaðr ofan með járn. Þar skyldi á vera eldr, sá (er) aldri slokknæði. Þat kölluðu þeir vígðan eld. Á þeim stalli skyldi ok standa bolli mjök af kopar. Þar skyldi í láta blóð þat allt, sem kæmi af fé því, er þar var til gefit, eða mönnum þeim, sem til blóts voru dæmdir. Þat köll-

1) Svo handr. Rétt: Vors.

2) Handr: hvat.

uðu þeir hlut eða hlutbolla,¹⁾ en hlutunum²⁾ skyldi bæði dreifa yfir menn ok fé. Vatnshyrna.

Þorsteinn Ingólfsson lét setja fyrstr manna þing á Kjalarnesi, áðr alþingi var sett, við ráð Helga bjólu ok Erlygs at Esjubergi ok annarra vitra manna, ok fylgir þar enn sökum því³⁾ goðorði alþingishelgun. Þorkell máni lögsögumaðr var son Þorsteins Ingólfssonar. Þormóðr var son Þorkels, er þá var allsherjargoði, er kristni kom á Ísland. Þorgeirr Ljós-
vetningagoði var þá lögsögumaðr.⁴⁾

IV. *Úr Skarðsárþók.*

Óaldarvetr varð mikill á Íslandi í heiðni í þann tíma, er Haraldr konungr gráfeldr féll, en Hákon jarl tók ríki í Noregi. Sá hefur mestr verit á Íslandi. Þá átu menn hrafna ok melrakka, ok mörg óátan ill var etin, en sumir létu drepa gamalmenni ok ómaga ok hrinda fyrir hamra. Þá sultu margir menn til bana, en sumir lögðust út at stela ok urðu fyrir þat sekir ok drepnir. Þá vógust skógarmenn sjálfir, því at þat var lögtekit at ráði Eyjólf Valgerðarsonar, at hverr frelsti sik, sá er III dræpi seka. Áttatygi vetra síðar varð annat óáran. Þat hófst þann vetr, er Ísleifr tók biskupsvígslu af Alberto Brimabiskupi. Þat var um daga Haralds konungs Sigurðarsonar. En þann fyrsta vetr, er Ísleifr biskup var á Íslandi, var manndauði sem mestr á Íslandi af sulti. Þá var allt þat etit, er tönn festi á. En um sumarit lét biskup því heita á þingi, at menn skyldu fasta inn XII. dag jóla um III ár, því at svo var gert í Herfurðu, þar er biskup hafði í skóla verit, á Saxlandi. Þá var svo snæmikit hvervetna, at menn gengu flestir til alþingis. En er heitit var, batnaði þegar veðrátta, ok varð sumar it bezta. En vetrinn eftir varð svo góðr, at engi kom þeli í

1) Rétt: hlaut, hlautbolla.

2) Rétt: hlautinni.

3) Rétt: sökum þess, því.

4) Á spássíu: Landnáma.

jörð, ok gengu menn berfættir til tíða um jól, en húsuðu ok lögðu garða á þorra. It næsta sumar eftir var þat í lög tekit, at jafnan skyldi fasta inn XII. dag jóla, ef eigi bæri á drottinsdag. Son Ísleifs biskups var Gizurr biskup.

Bjarni Skegg-Broddason sótti eldhúsvið til Noregs ok gerði eldhús í Krossavík hálfertugt föðmum, en XIII álna breitt. Hann var því kallaðr Bjarni húslangr. Hann drukknaði með VII. mann á Skjálfanda, er hann fór til þings. Broddi Þórisson bróðurson Bjarna húslangs færði skálann mikla úr Krossavík til Hofs ok lét þar upp gera. Hann var þá hálfþrítoгр föðmum ok XIII álna breiðr ok XIII álna hár. Broddi var inn mesti ágætismaðr ok varð félauss. Hann fór þá vestr til Hóla í Hjaltadal til Ketils biskups Þorsteinssonar ok andaðist þar með honum.

Sigurðr son Sigmundar konungs, er kallaðr var Fáfnisbani, ok Brynhildr Buðladóttir áttu dóttur þá, er Áslaug hét. Hún var fædd með Heimi jarli í Hringdölum, þar til er hann var drepinn. Ragnarr loðbrók, son Sigurðar hrings, átti Þóru dóttur Herrauðar Gautajarls. Þeirra börn voru þau Agnarr ok Eiríkr ok Óluf, er átti Hunda-Steinarr Englajarl. Þeirra son var Björn faðir Auðunar skökuls föður Þóru mosháls móður Úlfhildar, er átti Guðbrandr kúla. Þeirra dóttir Ásta móðir Ólafs konungs ins helga. Annarr son Hunda-Steinars ok Ólofar hét Eiríkr. Hann var faðir Sigurðar bjóðaskalla föður Víkinga-Kára, föður þeirra Böðvars ok Vigfúss ok Eiríks á Ofrustöðum, föður Ástríðar móður Ólafs konungs Tryggvasonar. Dóttir Vigfúss var Ástríðr móðir Víga-Glúms föður Vigfúss föður Bergs föður Steinunnar móður Þorsteins rangláts föður Guðrúnar móður Höllu móður Flosa föður Valgerðar móður herra Erlends lögmanns föður herra Hauks lögmanns. Óluf hét dóttir Böðvars hersis, er átti Teitr Ketilbjarnarson frá Mosfelli. Þeirra son Gizurr hvíti faðir Ísleifs biskups föður Gizurar biskups. Ragnar loðbrók átti síðar Áslaugu dóttur Sigurðar Fáfnisbana. Sigurðr ormr-í-auga var son þeirra ok Hvítserkr ok Björn járn síða ok Ívarr inn beinlausi ok Ragnhildr.

Hálfðan svarti Upplendingakonungr, son Guðrauðar ljóma, átti Þóru dóttur Haralds gullskeggs Sygnakonungs ok Sölvarar Hundólfssdóttur jarls úr Fjörðum, systur Atla jarls ins mjóva. Son þeirra Hálfðanar ok Þóru var Haraldr. En er hann var ungr, þá andaðist móðir hans, en sveinninn litlu síðar. Litlu síðar fekk Hálfðan Ragnhildar dóttur Sigurðar Hjartar. Móðir Sigurðar var Áslaug dóttir Sigurðar orms-í-auga. Þeirra son var Haraldr inn hárfagri. En þá er hann var X vetra, þá drukknaði Hálfðan faðir hans á Hringaríki í vatni því, er Rönd heitir, er hann ók eftir ísinum. Þá brast ísinn, er þeir komu á Nautabrunna fyrir Sverðsstöðum í Rykinvík, ok drukknaði hann þar ok allt lið hans. Tók þá Haraldr konungsnafn. En þá er hann var tvítogr, þá lagði hann fyrst undir sik Sygnafylki. En Atli jarl hafði aldri skatt góldit. En síðan lagði hann undir sik allan Noreg, sem segir í sögu hans.

Vikarr hét Konungr, son Haralds Egðakonungs. Hans son var Vatnarr konungr, sá er haug á fyrir sunnan Hákonarhelli. Einn kaupmaðr í Noregi var sá, er sagði sögu Vatnars, er þeir sigldu með landi fram, ok kallaði hann verit hafa ágætan mann. En er hann lá við Vatnarshaug, dreymdi hann, at Vatnarr konungr kom at honum ok mælti við hann: Þú hefir sagt sögu mína. Vil ek þat launa þér. Leita þér fear í haugi mínum ok muntu finna. Hann leitaði ok fann þar mikit fé.

Svo er sagt, þá er Haraldr konungr harðráði lá við Glaumstein í Hallandi með her sinn, þeir sá þar haug mikinn á sjávarhellunni ok annan litlu ofar. Hann spurði, hverir þar væri leiddir, en þat kunni enginn at segja. En um nóttina eftir, er hann hafði þessa spurt, dreymdi Sigurð inn hvíta, at maðr kom at honum í herklæðum ok kvað þetta:

Snjallr á haug á hellu
Hjaldr á búð til kalda.
Veki þér í dag dreyra,
drótt. Nú er sigr á spjótum.
Valdr man hitt, at Hildar
hlējandi rauð ek blæju —

Skjöld nefni ek svo — sköfnum
skjóma fyrstr at rómu.¹⁾

Ina sömu nótt dreymdi Björn bukk, at annarr maðr kom at honum með inum sama búningi ok kvað vísu:

Mín stóð búð, síz bræðra
brann,²⁾ gekk hverr fyrir annan,
höll, ok héldum snjallir,
— Hér féllum þá — velli.
Hrósar hug fyrir vísa
Hjaldr. Eru víg til sjaldan.
Gleðr oss þat, er val Viðri
veit ek þik gefa teitan.³⁾

En er Haraldr konungr kom til Noregs, þá sagði honum Kári inn svartí, frændi Þjóðólfs úr Hvini, at þeir voru synir Vatnars konungs þeir Snjallr ok Hjaldr, ok voru inir mestu hermenn. Snjallr var faðir Einars föður Ölves barnakarl. Hans son var Steinmóðr ok Steinólfr ok Grímr ok Einarr, faðir þeirra Hrolleifs föður Svertings föður Gríms at Mosfelli, ok Óleifs breiðs, föður þeirra Þormóðs skafta ok Ófeigs grettis. Svo segja sumir menn, at Guðbrandr kúla væri son Óleifs breiðs. En Hjaldr var faðir Gríms föður Bjarnar bunu. Björn buna átti Vélaugu systur Vémundar ins gamla. Þeirra synir voru þeir Ketill flatnefr ok Hrappr ok Helgi, faðir Helga föður Heyangrs-Bjarnar, hverr er ríkr hersir ok ágætr var í Sogni.

Yxna-Þórir hét ágætr maðr á Ögðum ok auðigr. Hann átti þar þær

1) Snjallr á haug á hellu. Hjaldr á búð til (of) kalda. Veki þér, drótt (hermenn), dreyra (blóð) í dag. Valdr (Eg. Svo kallar skáðið sig) man hitt, at ek rauð hlajandi Hildar blæju — Svo nefni ek skjöld — fyrstr at rómu (orustu) sköfnum skjóma (fægðu sverði). Nú er sigr á spjótum (Nú eru spjótin sigursæl).

2) brannz handr.

3) Búð mín stóð, síz (síðan er) höll bræðra brann. Hverr gekk (fram) fyrir annan. Hér féllum þá ok héldum snjallir velli. Hjaldr hrósar hug (hugrekki) fyrir vísa (konungi). Víg eru til (of) sjaldan. Þat gleðr oss, er ek veit þik teitan (glaðan) gefa Viðri (Óðni) val (valr, fallnir menn í orustu).

þrjár eyjar, er LXXX yxna var í hverri. En er Haraldr konungr hárfagri bað hann strandhöggs, þá gaf hann honum eina eyna ok alla yxnina með. Af því var hann kallaðr Yxna-Þórir, ok er frá honum komit margt stórmenni á Íslandi ok (1) Noregi. Son Þóris var Ósvaldr, faðir Ölves ins hvíta föður Þorsteins ins hvíta föður Þorgils föður Brodd-Helga föður Víga-Bjarna.¹⁾

1) Viðbætir Sk. er nokkru lengri. En allt það, sem hér er ekki tekið, er í Kristni-sögu 14. kap., Íslendingabók 8. kap. og Hungrvöku 3. kap. Viðaukinn hefur þó þessi atriði, sem ekki er getið í ritum þessum:

- a) Um vist Kols biskups með Halli í Haukadal.
- b) Um fjóra biskupa Grænlandinga, er hér hafi komið (Ólaf, Arnald, Jón og Helga).
- c) Að Rúðólfr biskup hafi og búið að Lundi.

the first of these is the fact that the
the second is the fact that the
the third is the fact that the
the fourth is the fact that the

the fifth is the fact that the
the sixth is the fact that the
the seventh is the fact that the
the eighth is the fact that the

the ninth is the fact that the
the tenth is the fact that the
the eleventh is the fact that the
the twelfth is the fact that the
the thirteenth is the fact that the
the fourteenth is the fact that the
the fifteenth is the fact that the
the sixteenth is the fact that the
the seventeenth is the fact that the
the eighteenth is the fact that the
the nineteenth is the fact that the
the twentieth is the fact that the

the twenty-first is the fact that the
the twenty-second is the fact that the
the twenty-third is the fact that the
the twenty-fourth is the fact that the
the twenty-fifth is the fact that the
the twenty-sixth is the fact that the
the twenty-seventh is the fact that the
the twenty-eighth is the fact that the
the twenty-ninth is the fact that the
the thirtieth is the fact that the

REGISTUR

1. Mannanöfn

- Aðalsteinn Englakonungr 76.
 Adrianus páfi í Róm 1.
 Afvaldr af Afvaldnesi 143.
 Agnarr Ragnarsson loðbrókar 314.
 Albertus Brimabiskup 313.
 Aldís (al. Álfðís, Ásdís) Kon-
 álsdóttir in barreyska 48,
 49, 135.
 — (al. Álfðís) Ófeigsdóttir
 grettis 48, 49.
 — kona Þorsteins Sámssonar
 303.
 Alexander keisari í Mikla-
 garði 2.
 Alfarinn (al. Alfvarinn, Úlf-
 arinn) Valason ins sterka
 101, 108, 109, 110.
 Álfðís Gamladóttir 189.
 — (al. Aldís, Ásdís) Kon-
 álsdóttir in barreyska 48,
 49, 135.
 Álfeidr móðir Þórðar Freys-
 goða 288, 289.
 — (al. Álfgerðr) Þorleifs-
 dóttir beiskalda 40, 138,
 157, 158, 196.
 Álfgeirr á Álfgeirsvöllum
 ldm. 208.
 — suðreyningr ldm. 111.
 Álfgerðr (al. Salgerðr) Arn-
 geirsdóttir ins iustræna
 247, 248.
 — (al. Álfeidr) Þorleifsdótt-
 ir beiskalda 50.
 Álfgerðr Þórormsdóttir úr
 Karlafirði 50.
 Álfjótr. Sjá Úlfjótr ldm.
 Álfr (al. Úlfr) faðir Ásgeirs
 í Hlíð inni ytri 52.
 — inn egðski ldm. 57, 58.
 — Eysteinnsson í Döllum
 (Dala-Álfr) 99, 132, 149,
 157, 188.
 — (al. Úlfr) Grímsson ins
 háleygska ldm. 79, 84.
 — Magnússon 306.
 — úr Ostu 134, 188.
 — af Vors 100.
 Álfvarinn. Sjá Alfarinn.
 Áli faðir Bárðar 304.
 — (al. Ási) hersir 42, 97.
 — (al. Öli) Svarthöfðason
 41.
 Álof Arnþjófsdóttir 59.
 — Bjarnardóttir 306.
 — Böðvarsdóttir af Vors 52,
 192, 314.
 — Haraldsdóttir hárfagra ár-
 bót 281.
 — Ingólfsdóttir 179.
 — Magnúsdóttir 306.
 — Ófeigsdóttir elliðaskjöldr
 17, 18, 83, 190.
 — Ragnarsdóttir loðbrókar
 191, 307, 314.
 — Þórðardóttir vaggagða 53,
 265.
 — Þorgrímsdóttir þönguls
 136.
 Álof Þorsteinsdóttir rauðs 128,
 129.
 — dóttir Þórönu Sigmund-
 ardóttur 59.
 — dóttir Þuríðar Þorsteins-
 dóttur 291.
 Alrekr (al. Áslákr) Hrapps-
 son 260.
 — Þormóðarson ins ramma
 220.
 Ámundi faðir Mána 305.
 — sonr Rannveigar 305.
 — Þorgeirsson (al. Þorgríms-
 son) 162, 163, 305.
 — Þorleiksson 303.
 — Þorsteinsson Síðu-Halls-
 sonar 260, 279, 305,
 306(?).
 Án (al. Áni) á Ánabrekku
 93.
 — Arnarson hyrnu 278, 279,
 280.
 — bogsveigir 161, 193, 194.
 — Grímsson rauðfeldr 161.
 — í Hrauni 116.
 — í Kirkjufelli 116.
 — inn rammi 274.
 — Þórisson 252.
 — Þorsteinsson kleggja 271.
 Andott. Sjá Öndott.
 Áni (al. Án) á Ánabrekku
 93.
 — (al. Örn) Ávaldsson 128.
 Ari húskarl Egils í Sandgili
 30, 31.

- Ari Helgason 308.
 — Loðmundarson ins gamla 298.
 — Másson á Reykjahólum 100, 104, 107, 108, 114, 115, 123, 134, 148, 149, 130.
 — Súrsson 163.
 — Þjóðarsson 217.
 — Þorgeirsson Hallasonar 239.
 — Þorgilsson Arasonar á Reykjahólum 148, 149, 310.
 — Þorgilsson inn fróði 43, 126, 285.
 Arinbjörn hersir úr Fjörðum 86, 222, 224.
 — Þórisson hersir 86.
 Ármóðr (al. Arnmóðr) Héðinsson 191.
 — (al. Arnmóðr) Nereiðsson 57.
 — Þorbjarnarson inn rauði ldm. 156, 158.
 — Þorgrímsson inn gamli 134.
 Arnaldr bróðir Sæmundar suðreyka 198.
 — (al. Arnhaldr) Sæmundarson ins suðreyka 206, 207, 216.
 Arnbjörg 304.
 — atArnbjargarlæk ldnk. 89.
 — Höfða-Þórðardóttir 216.
 — Kampa-Grímsdóttir 247.
 — Oddsdóttir Gizurarsonar 307.
 — Óleifsdóttir (al. Arnbjörn Óleifsson) 89.
 — Ráðormsdóttir 37—38.
 — Skaftadóttir 304.
 Arnbjörn Ásbrandsson inn sterki 112, 122.
 — Óleifsson langháls (al. Arnbjörg Ólafsdóttir, Ás-björn) 89, 262, 270, 310.
 Arinbjörn Sléttu-Bjarnarson 133.
 — Sléttu(Sleitu) Bjarnarson 214, 216.
 Arndís Héðinsdóttir 213.
 — Steinólfsdóttir in auðga ldnk. 145, 181.
 — Styrbjarnardóttir 205, 206.
 — Þorkelsdóttir ins háva 254.
 Arneiðr Ásbjarnardóttir skerjablesa 53, 265.
 Arnfinnr faðir Eyjólfss 306.
 Arnfríðr Böðvarsdóttir 306.
 — dóttir Guðrúnar 305.
 — Sléttu-Bjarnardóttir (Sleitu- -) 214.
 — Þorgeirsdóttir Steinssonar 310.
 Arngeirr (al. Arngrímr.) inn austræni 247, 248.
 — Bersason goðlauss 91, 92.
 — ldm. á Sléttu 256, 257.
 — faðir Sveins 308.
 — (al. Arngrímr) Sæbjarnarson goða 21, 22.
 — (al. Arngrímr) Þormóðarson inn hvassi 219.
 Arngerðr (al. Ásgerðr) Ásbrandsdóttir 51.
 — Stein... dóttir ok Guðrúnar 303.
 — systir Skíða í Skíðadal 219.
 — Snorradóttir Jörundarsonar 310.
 — Þorbjarnardóttir Skjalda-Bjarnarsonar 154.
 — Þorkelsdóttir Svartkelssonar 67.
 Arngrímr inn austræni 247.
 Sbr. Arngeirr austræni.
 — (al. Grímr) Guðmundarson 73.
 — (al. Þorgrímr) Gunnólfs-son 220.
 — (al. Ásgrímr) Helgason goði 88.
 — Sveinbjarnarson (al. Arngeirr Sæbjarnarson 21, 22.
 Arngrímr (al. Arngeirr) Þormóðarson) 219.
 — Þorsteinsson á Framnesi 42.
 Arngunnr Hámundardóttir Gunnarssonar 292.
 — Þorsteinsdóttir drangakarl 28.
 Arnhaldr (al. Arnaldr) Sæmundarson 206, 207, 216.
 Árni Gunnarsson 305.
 — Grímsson 307.
 — Torfason (al. Torfuson) 73.
 — Þorláksson biskup 163.
 — Þorleiksson 303.
 Arnis Bjarnarson ábóti 162, 163.
 Arnkatla (al. Þuríðr arnkatla) Helgadóttir 161.
 — Þórðardóttir Ingunnarsonar 133.
 — Þorsteinsdóttir vífils 298.
 Arnkell Þórólfsson goði 111, 121, 122.
 Arnlaug Einarsdóttir 306.
 Arnlaugr í Arnlaugsfirði ldm. á Grænlandi 127.
 Arnleif Höfða-Þórðardóttir 216.
 — Illugadóttir ins ramma 123.
 — Mánadóttir 303.
 — systir Svartkells ldm. 67.
 — Þórðardóttir 304.
 — Þórðardóttir gellis 122.
 — dótturdóttir Þórðar 304.
 Arnljótr (al. Örnólfr) Þór-oddsson hjálms 231.
 Arnmóðr (al. Ármóðr) Héðinsson 191.
 — (al. Ármóðr) Nereiðsson 57.
 — Þorkelsson vingnis, inn skjálgi 208, 309.
 Arnoddr Ólafsson bekks 219.
 — Sléttu-Bjarnarson (Sleitu-) 214.

- Arnóra Gunnbjarnardóttir 132.
 — Laugarbrekku-Einarsdóttir 104—105, 105, 107.
 — Lón-Einarsdóttir Sbr. Arnóra Laugarbrekku-Einarsdóttir 131, 132.
 — Steinsdóttir Þorfinnssonar 99.
 — Þórðardóttir gellis 123.
 — Þorgeirsdóttir ins óða 218.
 — Þorsteinsdóttir tjaldstæðings 35.
 Arnórr Ásgeirsson ættfaðir Ásbirtinga 105, 107.
 — Bjarnarsson kerlingarnef 215, 216, 218, 310.
 — sonur Birnu Illugadóttur 157.
 — faðir Helga 305.
 — Herlaugsson 59.
 — Hrúttsson Herjólfssonar 134.
 — Kolbeinsson faðir Halldóru 308.
 — Klængsson 310.
 — (al. Arun, Örn) Nafar-Helgason 218.
 — Sigurðsson 305.
 — Skefilsson í Gönguskarði 218.
 — Steinólfsson Rauðæingr (al. rauðkinnr) 241, 242.
 — Þorgeirsson 304.
 — Þorgeirsson Skeggjasonar 304.
 — Þorgrímsson í Reykjahlið 254.
 — Þórisson Helgasonar 241.
 — Þorkelsson kröflu 196.
 — Þorkelsson skeifa 75.
 — Þóroddsson hýnefr 188.
 — Örnólfsson 296.
 Arnríðr Ásgeirsdóttir Kvistssonar 241.
 — Héðinsdóttir ldm. 248.
 Arnsteinn Miðfjarðar-Skeggja-son 309.
 Arnsteinn Reistarson goði 256.
 Arnþjófr faðir Þorbjarnar í Krýsuvík 59.
 Arnþóra. Sjá Arnóra.
 Arnþórr. Sjá Arnórr.
 Arnþrúður Arinbjarnardóttir hersis 86.
 — Mánadóttir 303.
 Arun. Sjá Arnórr Nafar-Helgason.
 Ása (al. Æsa) Hrólfsdóttir rauðskeggs 31.
 Ásbera Arnsteinsdóttir 309.
 Ásbjörg (al. Ásborg) Oddsdóttir 31, 36.
 — Símonardóttir 303.
 Ásbjörn (al. Ásgeirr) Arnórsson ættfaðir Ásbirninga 105, 107.
 — Auðunarson stota 116.
 — Eyvindarson dettiáss 245.
 — Harðarson (al. Haraldarson) inn auðgi ldm. 87, 131, 190, 191.
 — Hertílasen 310.
 — Heyangs-Bjarnarson 287, 288, 289, 298, 300.
 — Hrafnkelsson 267.
 — Ketilsson ins fíflska 158, 290.
 — Kjallaksson vöðvi 136, 137.
 — loðinhöfði 267, 271.
 — Ófeigsson grettis (al. Vestarsson) 21, 22.
 — (al. Arnþjórn) Óleifsson 262.
 — Reyrrketilsson ldm. 19.
 — jarl skerjablesi 53, 265.
 — Vestarsson (al. Ófeigsson) 21, 22.
 — Þórarinnsson 267.
 — Özurarson 60.
 Ásborg (al. Ásbjörg, Ásgerðr) Oddsdóttir ins mjóva 31, 36.
 Ásbrandr at Kambi í Breiðavík 109, 110, 112, 122.
 Ásbrandr Narfason Arnarson-ar 227, 228.
 — Þorbrandsson Haraldssonar hringis 191.
 — Þorbrandsson Þorbjarnarsonar ins óarga ldm. 51.
 Ásdís Bárðardóttir Kollasonar 109.
 — Knattardóttir 71.
 — (al. Aldís, Álfdis) Konálsdóttir in barreyska 135.
 — Ófeigsdóttir grettis 21, 22.
 — Þorgrímsdóttir (al. Þormóðardóttir) 165, 166, 167.
 — Þormóðardóttir (al. Þorgrímsdóttir) 164.
 Ásgautr Ásmundarson 38.
 Ásgeirr Álfsson (al. Úlfsson) í Hlíð 52.
 — (al. Ásbjörn) Arnórsson 105.
 — Ásgeirsson Kvistssonur 241.
 — (æðikollr) Auðunarson Ásgeirssonar æðikolls 134, 192, 307, 309.
 — (æðikollr) Auðunarson skökuls at Ásgeirsá 196, 306, 307, 309.
 — (al. Ásgrímr) austmannaskelfir (al. austmannaskelmir) 45.
 — Erpsson 132.
 — Grímsson 47.
 — á Hamri skipveri Hrómundar 89.
 — Herjólfsson rauðfeldr 226, 227, 228.
 — Kjartansson Ólafssonar 134, 307.
 — Knattarson í Vatnsfirði 145, 204.
 — Kvistsson 241.
 — Óleifsson kneif ldm. 16—17, 63.
 — banamaðr Sáms Barkarsonar 120

- Ásgeirr Úlfsson (al. Álfsson) Áskell Þórisson leðrháls 247, í Hlíð inni ytri 52.
 — Vestarsson á Eyri 113, 114, 116, 118, 119. Sbr. Þorleikr geirr.
 — Sjá Ásgrímr Öndottsson.
 — Önundarson tréfótar æðikollr 179. Sbr. Ásgeirr Auðunarson skökkuls.
 Ásgerðr (al. Arngerðr) Ásbrandsdóttir 51.
 — Áskelsdóttir. Sjá
 — Ásksdóttir (al. Áskelsdóttir) ldnk. 17—19, 83.
 — Bjarnardóttir hölds 96.
 — Ásgerðr Höfða-Þórðardóttir 216.
 — Ketilsdóttir jns auðga 19.
 — (al. Ásbjörg, Ásborg) Oddsdóttir ins mjóva 31, 36.
 Ásgrímr (al. Ásgeirr) Austmannaskelfir 45.
 — Einarsson at Varðgjá 306.
 — Elliðagrímsson í Bræðratungu 234, 238.
 — (al. Arngrímr) Helgason goði 88.
 — faðir Ingunnar 308.
 — Úlfsson gyldis 32, 33—34.
 — Þorsteinsson herra 308.
 — (al. Ásgeirr) Öndottsson kráku 233—238.
 Áshildr kona Ólafs tvennum-brúna 46, 47.
 Ási (al. Áli) Ingaldsson hersir 42, 97.
 Áskell Bjarnarson járnsiðu 215.
 — Þuffaksson hnokkan ldnm. 38, 292.
 — Eyvindarson goði 249, 250, 300.
 — inn hamrammi. Sjá Vé-kell.
 — Sjá Askr ómálgi.
 — torfi (al. Oddkell tjörvi) 247.
 Áskell Þórisson leðrháls 247, 250.
 Askr (al. Áskell) ómálgi 17, 18.
 Áslákr Bifru-Kárason (eða Bifru-Kári) 280.
 — Hrafnsson aurgóði 292, 294.
 — (al. Alrekr) Hrafnsson 260.
 — Hróarsson (al. Þorbergsson) =
 — Þorbergsson (al. Hróarsson) í Langadal 104, 105, 122, 123.
 Áslaug Sigurðardóttir Fafnisbana 314.
 — Sigurðardóttir orms í auga 315.
 Ásleif Þorgilsdóttir Þorsteinssonar lunans 36, 37.
 Ásleikr Bjarnarson járnsiðu 215.
 Ásmóðr = Þormóðr faðir Þorgríms errubeins, 46.
 Ásmundr Áskelsson hnokkans 38.
 Ásmundr Atlason Valasonar 101—103.
 — undir Gnúpi 194, 195, 196, 197.
 — faðir Mús 158.
 — Ófeigsson (al. Vestarsson) skegglauss 21, 22.
 — Sveinbjarnarson 60.
 — Vestarsson (al. Ófeigsson) skegglauss 21, 22.
 — Þorfinnsson Geirleifssonar 158.
 — sonur Þorgerðar Þorbjarnardóttur 94.
 — Þorgestsson 114, 115, 123.
 — Þorgrímsson hærulangr 179, 307.
 — Öndottsson kráku 233—238.
 — Özurarson slagakolls 254.
 Ásný (al. Ástný) Flosadóttir ins norræna 35, 36.
 — Sturludóttir Þjóðrekssonar 151, 152, 164, 165, 310.
 — Vestarsdóttir Ketilssonar hængs 21, 22.
 Ásólftr faðir Guðrúnar 157, 158.
 — Konálsson alskikk 70, 71, 72—74.
 — Vémundarson (al. Flosason) flosi í Höfða 244, 247, 261.
 Áss inn almáttki 281, 312.
 Ásta Guðbrandsdóttir kúlu 179, 192, 307, 314.
 Ástný (al. Ásný) Flosadóttir 35n.
 Ástriðr Bragadóttir slæki-drengr 86.
 — Eiríksdóttir bjóðaskalla 192, 314.
 — Hrólfssdóttir hersis 118.
 — Hrutdóttir Herjólfssonar 134.
 — dóttir Ingiríðar Þorvaldsdóttur 291.
 — Móðólfsdóttir mannvitsbrekka 269, 270, 290.
 — Vigfúsdóttir Víkinga-Kárasonar 192, 224, 242, 314.
 — Þorbjarnardóttir 303.
 — Þorgeirsdóttir frá Hólum 191.
 — Þorkelsdóttir Sigmundarsonar 105.
 — Þorvaldsdóttir holbarka 267.
 Ásvaldr Úlfsson 124, 178.
 Ásvarðr faðir Þorsteins 305.
 Ásvör Brynjólfssdóttir ins gamla 260.
 — Herjólfssdóttir 267.
 — Oddbjarnardóttir aska-smiðs 21.
 — Ófeigsdóttir grettis (al. Vestarsdóttir) 21, 22.

- Ásvör Vestarsdóttir (al. Ó-
feigsdóttir) 21, 22.
— Þórisdóttir Graut-Atlason-
ar 262.
Atli Ásmundarson 102—103,
103.
— úr Atleyju 99.
— Eilífson inn rammi 205,
206, 216.
— leysingi Geirmundar helj-
arskinns 141—42, 170.
— Hásteinsson Atlasonar 40,
41, 44, 45, 308.
— Hrutson Herjólfssonar
134.
— Hundólfsson inn Mjóvi
jarl af Gaulum 7, 40, 300,
308, 315.
— Högnason 161, 162.
— Höskuldsson 162.
— illingr 226.
— Skíðason ins gamla 205,
206, 208.
— (al. Áli) Svartshöfðason 41.
— Tannason 145.
— Úlfsson inn rauði 124,
148, 149, 151.
— Valason ins sterka 101.
— Þórðarson Þorgeirssonar
kengs 121.
— Þórisson þiðranda. Sjá
Graut-Atli.
Auðólfur á Auðólfstöðum 203,
204.
— at Bægisá ldnm. 231.
Auðr Eyvindardóttir 293.
— Ketilsdóttir in djúpúðga
landnk. 62, 128, 129, 130,
131, 132, 134, 135, 136,
187, 300, 301.
— kona Þórarins í Mávahlíð
111.
— Ólafsdóttir jafnakolls 161,
162.
— Rauðsson á Auðstöðum
83.
— Vésteinsdóttir kona Gísla
Súrssonar 163.
Auðun Ásgeirsson frá Ás-
gersá 192, 307.
— Ásgeirsson Auðunarsonar
192, 307, 309.
— Bjarnarson skökull ldnm.
191, 192, 202, 258, 300,
306, 307, 314.
— geit jarl 235, 236.
— Ketilsson ins einhenda 36,
37, 310.
— rauði á Hofsfelli 286.
— Smíðkelsson á Þorvarðs-
stöðum 82, 86.
— Valason stoti ldnm. 101,
114, 115—116.
— Þórðarson í Brautarholti
69, 310(?).
— Þórólfsson rotinn 239,
307.
— Þunnkár (al. Þurrkár)
36.
Ávaldi Ingjaldsson (Skeggi-
ávaldr) 202.
— Ávaldr öngt-f-brjósti 128.
Avangr (al. Evangr) inn írski
ldnm. í Botni 69.
Balki Blæingsson (al. Klængs-
son) ldnm. í Hrutafirði 80,
91, 180, 181, 188, 253.
Barði Guðmundarson. Sjá
Víga-Barði.
Bárðr í Ál 205, 206.
— Átason 304.
— Atlason (al. Höskulds-
son) inn svartí 154, 162.
— Báreksson 19, 30.
— blönduhorn 17.
— sonr Cecíliu 162.
— (al. Börkr) inn digni 110.
— sonr Grímu 306.
— Hallason ins hvíta 240.
— Herjólfsson 60, 123.
— Heyangrs-Bjarnarson. Sjá
Gnúpa-Bárðr.
— Höfða-Þórðarson 216.
— Höskuldsson (al. Atla-
son) inn svartí 162.
Bárðr Höskuldsson Dala-
Kollssonar 133.
— Jökulsson Ingimundarson-
ar 200.
— Kollason 109.
— Ormsson 54.
— suðreyingr ldnm. 218.
— Þorgeirsson at Mosfelli 53.
— Sjá Börkr Þorkelsson blá-
skegg.
— Þorleifsson 73.
— Þorleiksson 303.
Bárekr faðir Bárðar 19, 30.
— (al. Hárekr) Sighvatsson
ins rauða 23, 24.
Barna-Þóróddr Ormsson
(al. Þóróddr Bjarnason)
229.
Baugr (al. Börkr) Rauðsson
ldnm. 25, 26.
Baugasynir 27.
Beda prestur 1.
Beigan (al. Bekan) ldnm. 74.
Beinir Hjaltason 133.
— Máson 51, 106.
Beiskaldi. Sjá Þorleifr Þorlaks-
son beiskaldi.
Bekan (al. Beigan) ldnm. 74.
Bera Egilsdóttir Skallagríms-
sonar 58.
— Ingvarsdóttir kona Skalla-
gríms 94, 96.
Berölu-Kári Vémundarson
264.
Bergdís Geirsdóttir ins auðga
81.
— móðir Sel-Þóris 97, 98.
Bergljót Þórisdóttir jarls þegj-
anda 281.
Bergir Glíru-Hallason 256.
— Hallkelsson 310.
— inn rakki 200.
— Sokkason ábóti 306.
— Vésteinsson 164.
— Vigfúson Víga-Glúmsson-
ar 224, 242, 314.
— (al. Bergþórr) Þormóðar-
son 123.

- Bergþóra Hrútsdóttir 134.
 — Kolgrímsdóttir 70.
 — Ólafsdóttir pá 134.
 Bergþórr (al Þorbergr) Brynjólfs-
 son (al. Runólfsson) 36, 310.
 — faðir Einar 262.
 — Kollsson at Lundi 67, 84.
 — Runólfsson (al. Brynjólfs-
 son) 36.
 — Þorláksson (Þorleiksson)
 frá Eyri 114, 115.
 — (al. Bergr) Þormóðarson
 123.
 Bersi Balkason goðlauss ldm. 91, 92, 180, 181.
 — sonr Dagrúnar Þorkels-
 dóttur 25.
 — Halldórsson Gunnbjarnar-
 sonar 171.
 — (al. Bresi) Ketilsson 71.
 — Véleifsson (Hólmgöngu-
 Bersi) 92.
 — (al. Bresi) Þormóðarson
 af Akranesi 70, 82, 84.
 — Özurarson 264.
 Bifru-Kári Ánarson 280.
 Birna Illugadóttir 157.
 Birna Svarthöfðadóttir 309.
 Birnigr Gnúpsson 67.
 Birtingr. Sjá Steinólfr.
 Bitru-Óddi Þorvaldsson aur-
 goða 180.
 Bjadmakr konungur á Írlandi
 116. Sbr. Maddaðr.
 Bjálfi. Sjá Brunda-Bjálfi
 Bjargey Valbrandsdóttir (al.
 Valbjarnardóttir) 169, 171.
 Bjarmeyja-Ketil 256.
 Bjarnhéðinn Sigurðarson
 prestur 76.
 Bjarni Bjarnason Flosasonar
 35, 42, 262.
 — Brodd-Helgason (Víga-
 Bjarni) 209, 256, 259, 260,
 261, 262, 305, 317.
 — Flosason Bjarnasonar 41—
 42, 262.
 Bjarni Flosason Kolbeinssonar
 41—42, 262.
 — Flosason Valla-Brandsson-
 ar 35.
 — Hallbjarnarson 304.
 — Hallkelsson Oddssonar 54.
 — Kalmansson (al. Sturlu-
 son) 85, 86.
 — Ormsson 229.
 — Skegg-Broddason húslangr
 262, 314.
 — Sturluson (al. Kalmans-
 son) 85, 86.
 — Þorbrandsson (al. Þránd-
 arson) á Breiðabólstað 109.
 — Þorsteinsson inn spaki 31,
 48, 49.
 — Þrándarson (al. Þorbrands-
 son) 109.
 Bjartmarr Ánarson rauðfeldr
 161, 163.
 — jarl á Írlandi 161.
 Bjólan konungur 117.
 — Vilbaldsson 292.
 Bjálfr ldm. í Seyðisfirði 271,
 272, 273, 274.
 Bjollok Vilbaldsdóttir 292.
 Björg Eyvindardóttir aust-
 manns (al. Magr-Helgadótt-
 ir) 149.
 — Ísólfsdóttir 293.
 — Magr-Helgadóttir (al. Ey-
 vindardóttir austmanns)
 148.
 Björn 303.
 — Arngeirsson Hítðelakappi
 94, 181.
 — Ásbrandsson Breiðvíkinga-
 kappi 91, 92, 94, 112.
 — austmaðr 111.
 — ldm. í Bjarnarfirði 148,
 154, 179.
 — blátönn 281.
 — Brynjólfsson prestur 309.
 — Brynjólfsson höldr 96.
 — Brynjólfsson á Ökrum
 309.
 — bukr 316.
 Björn Bölverksson bindunga
 trjónu 121.
 — Einarsson Þorsteinssonar
 309.
 — Eiríksson Sviakonungur 2.
 — inn enski 162, 163.
 — Geirleifsson inn auðgi
 230.
 — þrell Geirmundar heljar-
 skinn 141.
 — Gíls-son biskup 131, 132.
 — Gnúpa-Bárðarson 289,
 290.
 — Grímsson buna hersir. Sjá
 Björn Veðrar-Grímsson.
 — Guðmundarson 305.
 — gullberi ldm. 66, 67, 79,
 80, 100, 300, 309.
 — inn hávi 277.
 — at Haugi 217, 219.
 — Helgason frá Hofgördum
 103.
 — Herfinnsson (Skjalda-
 Björn) ldm. 178.
 — Hjallkársson þrell Bjart-
 mars 161.
 — Hróaldsson byrðusmjör
 215.
 — Hróarsson (Sleitu-Björn)
 ldm. í Skagafirði. Sjá
 Sleitu-Björn.
 — ldm. í Saurbæ (Sléttu-
 Björn). Sjá Sléttu-Björn.
 — Björn Hrólfsson frá Ám
 47, 220, 222, 223, 224,
 225, 233, 234.
 — Hunda-Steinarsson 191,
 307, 314.
 — Höfða-Þórðarson 215, 310.
 — Ketilsson austræni ldm.
 62, 63, 117, 130, 136,
 138(?) 142, 187, 300.
 — Kjallaksson hvalmagi 136,
 137.
 — Kjallaksson inn sterki 117,
 136.
 — Ljótólfsson 136, 137.

- Björn Mátsson Ásmundsson Blöðruskali. Sjá Böðvarr 39, 75, 76, 131, 132, 252, 158. blöðruskali. 297.
 — Molda-Gnúpsson. Sjá Bogi bróðir Hjálmgærdar 228.
 — Hafr-Björn ldm. Bolli Bollason Þorleikssonar 118, 133.
 — Ófeigsson þunnsskeggs — Skeggjason í Skógum 15, 210. 76.
 — Óttarsson Bjarnarsonar — Þorleiksson 133, 154, 157, austræna 117. 158, 216.
 — Ragnarsson járn síða kon- Borghildr Eyjólfsdóttir ofsa 308.
 — á Rauða-Bjarnarstöðum — Þorsteinsdóttir úr Hvammi 308.
 (Rauða-Björn) ldm. 90—
 91, 92.
 — reyðarsíða 270.
 — at Reyni (Reyni-Björn) Bót, ambátt Ketilbjarnar — Þórisson Halldórssonar 128.
 ldm. 297. gamla 52.
 — faðir Skeggja 307. Bótey dóttir Þóreyjar Ásgeirs-
 — Skútaðar-Skeggjason dóttur 241.
 (Skinna-Björn) 189. Bótólfr (al. Bötólfr) Gríms-
 — Steinmóðarson (al. Stein- son ldm. 251.
 ólfsson) 219. — Sveinbjarnarson (al. Þor-
 — sviðinhorni ldm. 278. steinsson) 296.
 — í Svínhaga (Svínhaga- — Þorsteinsson (al. Svein-
 Björn) ldm. 30, 33. bjarnarson) 53, 197, 215,
 — Veðrar-Grímsson buna 263, 267.
 hersir 39, 60, 61, 63, 64, Bragi inn gamli skáld 86, 139,
 280, 287, 307, 316. 143.
 — Þórðarson 304. Brandax (al. Brandr) faðir
 — Þorfinnsson karlsefnis 105, Steins 273, 274, 298. Sbr.
 131, 132, 258. Brandi (al. Brandr) Eyvindar-
 — Þorkelsson 306. son frá Gnúpum 270, 293.
 Björnólfr Grímsson loðin- Brandr Áskelsson (Valla-
 kinna 243. brandr) 21, 22, 35, 36,
 — at Fjöllum 55. Sbr. 48, 49.
 — Hrómundarson Gripssonar — Ávaldason 202.
 7. Eyjólfsson í Skógum 15.
 Blesi. Sjá Þorbjörn blesi. — (al. Brandi) Eyvindarson
 Blígr. Sjá Þórðr blígr. frá Gnúpum 270, 293.
 Blót-Már 218. — Fiska-Finnsson 304.
 Blund-Ketil Geirsson ins — Gíslason 164, 165.
 auðga 81. Sbr. Ketill — Glíru-Hallason 256.
 blundr. — Halldórsson prior inn fróði
 — Örnólfsson 87—88. Sbr. 128.
 Ketill blundr. Jónsson biskup 306.
 Bleiðgr (al. Klæ(i)ngr) Sótá- — (al. Prádr) nefja 86.
 son faðir Balka 91, 92, — (al. Brandax) faðir Steins
 180, 253. 298.
 — Sæmundarson biskup 30,

39, 75, 76, 131, 132, 252, 297.
 Brandr Vermundarson inn örvi 113.
 — Þorbjarnarson í Skógum 14, 15.
 — (al. Hroði) faðir Þorbjarnar frá Mosfelli 75.
 — faðir Þorgerðar 128.
 — Þorgrímsson Kjallakssonar 73, 118.
 — Þórhadsson (al. Þóróddsson) 165.
 — Þórisson Halldórssonar 128.
 — Þórisson á Þingvelli 56.
 — Þorleiksson 303.
 — Þormóðarson 56.
 — Þóróddsson (al. Þórhadsson) 264.
 — faðir Prádr 304.
 Brand-Önundr frændi Böðvars hvíta 278, 279.
 Brattr í Brattsholti leysingi 41.
 Breiðar-Skeggi 310.
 Breiðr Sigmundarson 104, 105, 122.
 Brennu-Kári = Kári Sölmundarson
 Bresasynir 74.
 Bresi faðir Ketils og Þormóðar landnámsmanna =
 — (al. Bersi) Ketilsson 71.
 Brodd-Helgi Þorgilsson 256, 259, 260, 261, 262, 263, 317.
 Broddi Þórisson 314.
 Broddr bróðir Hjálmgærdar 228.
 Brunda-Bjálfi faðir Kveldúlf 77.
 Brúni (al. Brúnn), „er bragðvann á Brávellu“ 43, 297.
 — Geirmundarson 90.
 — Háreksson inn hvíti ldm. 218.

- Brúni faðir Ingjalds á Ingjaldssandi 166.
- Brunnólfr. Sjá Brynjólf Þorgeirsson inn gamli ldm.
- Brúsi Hallason ins hvíta 240.
- Bryngerðr in flamska 217.
- Þjóðarsdóttir 217.
- Brynhildr Buðladóttir 314.
- Brynjólf (al. Runólfr) Auðunarson 36, 310.
- Bjarnarson á Ökrum 309.
- (al. Þorgils) í Hvammi 292–3.
- (al. Bröndólfr) Naddoddsson ldm. 50.
- (al. Brunnólfr) Þorgeirsson inn gamli ldm. 263, 264, 265, 266, 267, 274, 276, 277, 298, 300.
- Bröndólfr (al. Brynjólf) Naddoddsson ldm. 50.
- Þorleifsson 50.
- Buðli konungr 314.
- Burisláfr Garðakonungr 213.
- Bægifótr. Sjá Þórólfr Bjarnarson bægifótr.
- Böðmóðr úr búllkarúmi 94, 95.
- í Böðmóðstungu 291.
- Grímólfs (al. Grímsson) gerpir 179, 228, 252.
- Grímsson (al. Grímólfs) gerpir 179, 252.
- úr skut 151.
- Þórisson haustmyrks 59.
- Böðólfr (al. Bótólfr) Grímsson úr Hvini ldm. 237, 251.
- Böðvarr Arnórsson úr Reykjahlíð 254.
- bjarki 190.
- blöðruskalli 64, 65, 159.
- á Breiðavaði 306.
- úr Böðvarshólum 188.
- at Böðvarstóttum leysingi 44.
- faðir Einars 306.
- inn digri 310.
- Helgason 308.
- Böðvarr Hrólfs (al. Gnúpa-) felli 240, 241, 254.
- þrall Ingimundar gamla 194, 195.
- Kaunsson. Sjá Svína-Böðvarr.
- Steinsson 310.
- Vígstærksson 152, 177.
- Víkinga-Kárasen hersir 52, 314.
- Þórðarson í Bæ 49, 96.
- Þórðarson í Görðum 49, 96, 239, 244, 261, 285, 286, 305.
- Þorleifsson snæþrima 278, 279.
- Þorleifsson inn hvíti 278, 279, 298, 312.
- Bölverkr blindingatrjóna 37, 121.
- Eyjólfsson ins grá 157.
- Þórarinnsson ins illa (Músa-Bölverkr) 84, 87.
- Börkr Grímsson á Baugsstöðum 41, 58, 262.
- (al. Baugr) Rauðsson ldm. 25, 26.
- Þorkelsson blátannarskegg (al. Bárðr bláskegg) ldm. 25, 31.
- Þormóðarson Þjóstarsonar 69, 143, 153.
- (al. Bárðr) Þorsteinsson inn digri 110, 111, 112, 120, 135, 163.
- Cecilía (Sesselfa) dóttir Línu 162, 163.
- Daði (al. Dagr) Bárðarson skáld 216.
- Dagr Þorkelsson ins háva 254.
- Dagrún Þorkelsdóttir bundinfóta 25.
- Dagstyggur risakonungur 213.
- Dala-Álfr. Sjá Álfr Eysteinson.
- Dala-Kollr 154. Sjá Kolli Hróaldsson.
- Veðrar-Grímsson 129, 133, 247, 248(?).
- Dálkr 303.
- Refsson ins mikla 100.
- Þórisson 241.
- Þorláksson 305.
- Dalla Ketilsdóttir 253.
- Þorvaldsdóttir 49, 50, 192, 208, 307, 309.
- Önundardóttir 93.
- Darri Ormsson ins gamla 57.
- Digr-Ormr Þorgilsson gjallanda 201, 202, 204.
- Dís Ásgeirsdóttir 241.
- Dofnagr (al. Dufþagr) Dufnialsson 292.
- Drafditr (Drafditr) þrall Hjörleifs 8.
- Draflí faðir Odds 123.
- Drumb-Oddr á Drumb-Oddsstöðum 51.
- Dufan leysingi Ánar rauðfeldar 161.
- Dufnall Erpsson 132.
- Dufniall Kjarvalsson 38.
- Dufþagr Dufnialsson 38.
- í Dufþaksholti 21, 29.
- þrall Hjörleifs 8.
- Dugfúss (Dufgus) Þorleifsson 156.
- Dýrfinna dóttir Þórunnar 229.
- Dýri ldm. í Dýrafirði 164.
- Eatmundr = Játmundr.
- Eðna Ketilsdóttir Bresasonar 72.
- Egill Ásbjarnarson Özurarsonar 60.
- Auðunarson Ásgeirssonar, 192, 307.
- (al. Erlingr) Eyvindarson 59.
- Gnúpa-Bárðarson 289.
- Hrífluson Þorsteinssonar 96.
- Kolsson at Sandgili 30, 31.

- Egill inn rauði ldm. 275.
 — Síðu-Hallsson 285.
 — Skallagrímsson 58, 96, 133
 — 34, 153, 300, 304.
 — Steinbjarnarson kartar 260.
 — Völu-Steinsson 167, 168.
 Eiðr Skeggjason í Ási 17, 18,
 83, 190, 191.
 — Þórhallsson 191.
 Eilífr Atlason örn ldm. 205,
 206.
 — Eilífsson inn ungi 31, 37.
 — (al. Eyjólfur) ígrár 136,
 137.
 — Ketilsson ins einhenda 37,
 48, 49, 135.
 — Kjallaksson inn prúði 136,
 137, 138.
 — í Odda ldm. 30.
 — Valla-Brandsson 19, 30.
 — Öundurson inn auði 27,
 28, 53.
 Eilína. Sjá Elína.
 Einarr faðir Ásgríms at Varð-
 gjá 306.
 — Auðunarson rotins 239,
 249, 250, 307.
 — Bergþórsson 262.
 — Bjarnason brúðr (al.
 prúðr) 42, 262.
 — Böðvarsson 306.
 — í Einarfirdi 127.
 — Eyjólfsson á Þverá 228,
 229, 239, 262, 307, 310.
 — Flosason prests 262.
 — úr Færeyjum 304.
 — faðir Gils 307.
 — Gilsson Illugasonar 109.
 — Grímson í Kallaðarnesi 41.
 — Grímsson Einarssonar 309.
 — Halldórsson 232.
 — Helgason skálaglamm
 (-gláðr) 117.
 — (al. Gunnarr) Hjaltlend-
 ingr 54.
 — Ketilsson frá Ketilsstöðum
 130.
 Einarr Ketilsson Þorvaldsson-
 ar króks 228.
 — Klyppsson (al. Kleppsson)
 70, 72, 134.
 — Konálsson 249, 250.
 — í Lóni. Sjá Lón-Einarr.
 — Magnússon Þorsteinssonar
 37, 285, 309.
 — Nesja-Knjúksson 154, 155.
 — Ósvífsson ins spaka 118.
 — Rögnvaldsson mærajarls.
 Sjá Torf-Einarr.
 — Sigmundarson (Laugar-
 brekku-Einarr) 104, 105,
 106, 107, 108, 132, 258.
 — Skikkjupeð 309.
 — Snjallsson 316.
 — spráði 308.
 — (al. Þórarinn) Sælendingr
 262.
 — Teitsson í Stafaholti 81,
 108, 173, 176.
 — Þorgeirsson klaufa ldm.
 255.
 — Þorgilsson errubeinsstjups
 308.
 — Þórisson Graut-Atlasonar
 263.
 — Þórólfsson fasthalda 189.
 — faðir Þorsteins 308.
 — Þorsteinsson á Einarstöð-
 um 249.
 — Þorsteinsson Ingólfssonar
 309.
 — Ölveðsson barnakarl 48,
 56, 316.
 Eindriði Hrutsson 134.
 — Illugason ins ramma 123.
 Eiríkr Eymundarson
 (Emundason) Svíakon-
 ungr 2.
 — Gnúpsson Grænlinga-
 biskup 67.
 — Hróaldsson í Goðdölum
 ldm. 208, 209, 210, 211,
 258 262, 300.
 — Hunda-Steinarsson 191,
 314.
 Eiríkr Högnason ins hvíta
 156, 157.
 — Hörðakonungr 139.
 — í Keldudal ldm. 162, 163.
 — Marðarson 308.
 — Ragnarsson loðbrókar 310.
 — snara í Trékyllisvík ldm.
 179.
 — Víkinga-Kárasen á Ofur-
 stöðum 192, 314.
 — konungr at Uppsölum
 213.
 — þeksla 305.
 — Þorvaldsson inn rauði 124
 125, 126, 127, 131, 148,
 149.
 — ölfúss í Súrnadal 233, 234,
 236, 237.
 — örðigskeggi 209.
 Eirný Helgadóttir 308.
 — Þiðrandadóttir 145.
 Eldgrímr á Eldgrímsstöðum
 89.
 Eldjárn Arnórsson kerlingar-
 nef 216, 218.
 Elfráðr inn ríki Englakon-
 ungr 2.
 Elína (al. Eilína) Burislafs-
 dóttir 213.
 Ellidagrímr Ásgrímsson 234,
 238.
 Emundi. Sjá Eymundr.
 Endriði. Sjá Eindriði.
 Erlendr Jónsson hímaldi 118.
 — Ólafsson sterki lögmaðr
 36, 42, 58, 96, 156, 157,
 216, 228, 262, 299, 314.
 Erlingr (al. Egill) Eyvindar-
 son 59.
 — knýtur 222, 224.
 — Reyni-Bjarnarson 310.
 Erpr lútandi 86.
 — Meldunsson jarls leysingi
 Auðar 129, 132, 133, 134.
 Evangr (al. Avangr) ldm.
 69.
 Evja. Sjá Eyja Ingjaldsdóttir.
 Eyðis Einarisdóttir 249, 250.

- Eyfröðr inn gamli ldm. 51.
 Eygerðr Hrólfsdóttir 306.
 Eyja (al. Evja) Ingjaldsdóttir 154, 155.
 Eyjarr Þórólfsson fasthalda 189.
 Eyjólfir Arnfinnsson 306.
 — Ásgrímsson 308.
 — Egilsson Auðunarsonar 192, 307.
 — Einarsson Þorgeirssonar klaufa 255.
 — inn ellri 306.
 — Eyjarsson 189.
 — Eyjólfsson inn ungi 305.
 — Guðmundarson gása 206, 207.
 — Guðmundarson inn holti 192, 206, 207, 254, 307.
 — Gunnarsson inn grá 310.
 — Hallbjarnarson 145.
 — Illugason ins ramma 123.
 — Ingjaldsson hrúga 224, 241, 242.
 — Narfason 227, 228.
 — Nesja-Knjúksón 154, 155, 156.
 — saurr í Dölum 124.
 — Skeggjason í Skógum 15.
 — Surtsson munkr 103.
 — Valgerðarson á Möðruvöllum 228, 239, 241, 242, 249, 250, 300, 307, 310, 313.
 — Þórðarson inn grá 133, 157, 167.
 — Þorkelsson Alviðrukappa 164, 165.
 — Þorsteinsson ofsi 308.
 — Æsuson úr Svíney 124, 136.
 Eylaugr hersir í Sogni 60.
 Eymundr (al. Emundi) faðir Eiríks Sviakonungs 2.
 Eysteinn (al. Gunnsteinn) Álfsson meinfretr ldm. 134, 188.
 — Auðunarson skókuls 192.
- Eisteinn konungr í Danmörk 14.
 — inn digri ldm. á Geirlandi 291.
 — Eiðsson Skeggjasonar 84.
 — Eilífsson arnar 205, 206.
 — Erlendsson erkibiskup 118.
 — Hranason ldm. 291.
 — Ívarsson glumra 2, 128, 242, 281.
 — (al. Geirsteinn) kjálki ldm. 156.
 — Rauðólfsson ldm. í Hörgárdal 232.
 — Þorbergsson kornamúla 17, 18, 83.
 — Þorgeirsson Þórhaddssonar 95.
 — Þorsteinsson drangakarls ldm. 296.
 — Þorsteinsson titlings 292.
- Eyvindr ráðgjafi Hákonar jarls Griðgarðssonar 169.
 — Arnmóðsson jarls 57.
 — auðkúla ldm. 202.
 — Baugsson at Eyvindarmúla 26.
 — Berðlu-Kárasón lambi 23.
 — Bjarnarson austmaðr 47, 128, 149, 171, 174, 220, 222, 224, 225, 234.
 — sonr Birnu Illugadóttur 157.
 — eldr afi Hrúts Herjólfssonar 134.
 — inn eyverski 298.
 — Finnsson skáldaspillir 23.
 — hani í Hanatúni 232.
 — Helgason hjalti 63.
 — Helgason eikikrókr (-kroppr) 103, 287.
 — Herjólfsson vopni 277.
 — Herrðarson ldm. í Eyvindarfirði 178.
 — Hrólfsón úr Gnúpufelli 240, 241.
 — karpi at Forsi ldm. 290, 292.
- Eyvindr kné ldm. 161, 162, 169.
 — Kollsveinsson hjalti 63.
 — Kollsveinsson Eyvindarsonar hjalta 63.
 — í Kvíguvogum fóstri Steinunnar innar gömlu 56, 59.
 — Loðinsson önguls 244, 245.
 — í Mjóvafirði ldm. 274.
 — sörkvir 194, 195, 197 201, 202, 304.
 — Þórðarson smiðr 287.
 — Þorgrímsson Grímólfssonar 58.
 — Þorsteinsson höfða 246, 249, 258, 300.
 — Þorsteinsson vopni ldm. 260, 261.
- Eyvör Leifsdóttir 308, 310.
 Eyþjófr faðir Helga 161.
 Falgerðr (al. Salgerðr) Steinólfsdóttir birtings 155.
 Fálki Þórarinnsson frá Espihóli 239.
 Fastný Brynjólfsdóttir ins gamla 264.
 Faxe-Brandr 200.
 Faxi maðr Hrafna-Flóka 5, 6.
 Fiðr. Sjá Finn.
- Finna Hrútsdóttir Herjólfssonar 134.
 — Skaftadóttir 100.
 — Þormóðardóttir í Karlafirði 50.
 Finnbjörn Böðvarsson (Hrís-eyjar) 308.
 Finnbogi Ásbjarnarson inn rammi 200, 245.
 — Geirsson inn fróði (al. rammi) 104, 105.
 — Helgason 103.
 — Kolbeinsson í Fagraskógi 99.
 — Þorgeirsson Þórhaddssonar 95.
 Finngeirr Þorsteinsson öndurs 120, 121.

- Finni í Finnafirði ldnm. 259.
 — Mötullsson konungs 86.
 — (al. Finnr) Þorgeirsson inn draumspaki 247.
 Finnr 304.
 — Arnórsson(?) 304.
 — Eyvindarson inn skjálgi 23.
 — Halldórsson inn auðgi ldnm. 42, 43, 75, 76, 88.
 — Hallson lögsögumaður 59, 267.
 — Jóruson á Breiðabólstað 205.
 — Otkelsson 17, 18.
 — faðir Skeggja (mislestr) 83.
 — faðir Yngvildar 308, 309.
 — (al. Finni) Þorgeirsson in draumspaki 248.
 — (= Fiska-Fiðr, Fjarska-Fiðr) 165.
 Finnvarðr Einarsson frá Laug-arbrekku 105.
 — Hallkelsson 86.
 — Þorkelsson Lón-Einarsson-ar 104, 108.
 Fiska-Finnr (Finnr fiski) Ket-ilsson 304. Sjá Fjarska-Finnr.
 Fjarska-Finnr (Fiska-Finnr) 165.
 Finnr faðir Ívars 305.
 Fjörleif (al. Freyleif) Eyvind-ardóttir 245, 248, 249, 250.
 Fleinn Hjörsson skáld 14.
 Flóki faðir Gnúps í Hrísum 81.
 — þræll Ketils gufu ldnm. 80, 152.
 — Vilgerðarson (Val-) (Hrafna-Flóki) 4—6, 8, 217.
 — Þorleiksson 303.
 Flosi faðir Ásólfs í Höfða (misl. Flosason) 135.
 — Bjarnason prestur á Baugs-
 stöðum 35, 41—42, 216, 228, 262, 314.
 Flosi Eiríksson snöru í Árnesi 179.
 — Kolbeinsson Flosasonar Valla-Brandssonar 35, 262.
 — Valla-Brandsson 35.
 Flosi Þorbjarnarson ins gaul-verska ldnm. 24, 34, 35—36, 39.
 — Þórðarson Freysgoða (Brennu-Flosi) 296.
 Flugu-Grímr Snorrason 165.
 Forní. Sjá Tin-Forní.
 Freygerðr (Hallsdóttir) 59.
 — Hrafnadóttir ins heimiska 15, 16.
 — dóttir Þórörmu 59.
 Freyleif (al. Fjörleif) Eyvind-ardóttir 246.
 Freyr, guðinn 193, 195, 281, 318.
 Freysteinn inn fagri ldnm. 275.
 Freyviðr Álfsson af Vors 100.
 Friðgerðr Höfða-Þórðardóttir í Hvammí 216.
 — Illugadóttir ins ramma 123.
 — Kjarvalsdóttir Írakonungs 215.
 — (al. Þorgerðr) Þórisdóttir hímu 215.
 Friðleifr í Holti ldnm. 217.
 — á Stafshóli 218..
 Friðmundr í Forsæludal 194, 195, 197.
 Friðrekr biskup 201.
 Fróði konungr faðir Ingjalds 220, 222, 224.
 — Vémundarson (al. Vermundarson) faðir Hall-veigar 12, 39.
 Föstólfr í Engihlíð 204, 205.
 Galmr á Galma(n)strönd ldnm. 229.
 Galti Arn móðarson ins skjálga 208, 253, 309.
 — Grissón í Ási 253, 255.
 — (al. Holti) Ísröðarson ldnm. á Holtastöðum 204.
 — Óttarsson 202.
 — Þorfinnsson Sel-Þórissonar 99.
 Gamli Skeggjason skamm-
 — höndungs 189.
 — Þórðarson Eyjólfssonar 189.
 Garðarr Svafarsson 3—4, 248, 249, 250, 266, 268.
 Garða-Snorri 305.
 Gaukr Þorkelsson trandils í Stöng 49, 50.
 Gautr Gautreksson tengdafað-ir Geirmundar heljarsoninn 142, 143, 144.
 — í Gautsdal ldnm. 202, 203, 204.
 Gautr félagi Þóris snepils. Sjá Hjálmun-Gautr.
 Gautrekr inn örvi konungr 142, 143, 144.
 Geirbjörg Balkadóttir 80, 91, 92, 181.
 Geirhildr (al. Geirfröð) Eiríks-
 dóttir ölfúss 234, 237.
 — fjölkunnug kona 231.
 — Flókadóttir 5, 6.
 Geiri Bjarnarson at Lundum (al. Laugum) 289, 290.
 — í Geiradal ldnm. 141, 147, 215, 254—255.
 — Þorkelsson lækni 289, 290.
 Geirlaug Mánadóttir 303.
 — dóttir Oddnýjar 99, 191.
 — Skúladóttir herku 259.
 — Skúladóttir Þorsteinssonar 304.
 — (al. Þórlaug) Þormóðar-
 dóttir Bresasonar 71, 82.
 Geirleifr Eiríksson Högnason-ar ldnm. 68, 156, 157, 158.

- Geirleifr Hrapppsson ldm í Haga 230, 250.
- Geirlöð (al. Grelöð) Bjartmarsdóttir 161.
- Geirmunde Bjarnarson gullbera 80.
- Eiríksson örðigskeggja 209.
- Gunnbjarnarson gands ldm. 90.
- Hjörsson heljarskinn ldm. 138, 139—40, 141—144, 152, 160, 170, 177, 187, 300.
- faðir Sigríðar 304.
- Sæmundarson suðreyska 199, 206, 207, 218.
- Þorgrímsón í Mávahlöð 109.
- Prasason í Skógum 14, 15.
- Örlýgsson ins gamla 64, 66.
- Geirný Gnúpsdóttir móðir Skáld-Hrafn 38.
- Þorgilsdóttir 245.
- Geirólfr undir Geirólfsgrúpi ldm. 178.
- Úlfsson undan Skrattafelli 248.
- Geir Ásgeirsson goði 31, 53, 300.
- faðir Finnboga fróða 104, 105.
- Grímsson fóstbróðir Harðar Grímkelssonar 83.
- Ketilsson inn auði 81.
- Geirr í Sogni. Sjá Végeirr.
- faðir Þorsteins 308. (= Geirr Þorvaldsson?).
- Þorvaldsson í Lönguhlöð 308.
- Geirvör (al. Geirhildr) Eiríksdóttir ölfúss 238.
- Geirmundardóttir heljarskinns 143.
- systir Geirröðar á Eyri 121.
- Þorólfsdóttir bægifótar 111, 121.
- Geirröðr á Eyri ldm. 120, 121.
- (al. Guðröðr) Hálfðanarson konungr 128.
- þræll Hjörleifs 8.
- Geirsteinn á Jörva 124.
- (al. Eysteinn) kjálki ldm. 156.
- Geirþjófr Valbjófsón ldm. 161, 162.
- Þorólfsson sparrar 159.
- Geitir Lýtingsson í Krossavík 89, 255, 261, 262, 263, 310.
- Gellir. Sjá Hesta-Gellir.
- Bölverksson lögsögumaðr 157, 158.
- Illugason ins ramma 123.
- Ormsson 239.
- Runólfsson úr Dali 310.
- Þorkelsson á Helgafelli 118, 133, 149.
- Gerðr Böðvarsdóttir úr Böðvarshólum 188.
- Kjallaksdóttir ins gamla 100, 118.
- Vaðadóttir 46.
- Gestr sonr Álfgerðar 50.
- Bjarnarson faðir Skáld-Refs 103.
- Oddleifsson inn spaki 53, 156, 157, 167, 173, 174, 176.
- Þorgeirsson Þórhaddssonar 95.
- Gils Einarsson 307.
- Hafsson 309.
- Illugason Þorvaldssonar 109.
- Snorrason Jörundarsonar 151, 152, 165, 310.
- (al. Gísl) skeiðarnef ldm. 140, 141, 146—147, 147, 180.
- Gísl (al. Gríss) gleðill 226.
- Gísli Eyjólfsson úr Alviðru 164, 165.
- Gnúpa-Bárðarson 289, 290.
- Gísli Súrsson 141, 163.
- Þorbjarnarson at Melum 90.
- Þórðarson 133.
- Þorgautsson 1. 86.
- Þorgautsson 2. 86.
- Gizurr Hafn-Bjarnarson í Nesi 60.
- Einarsson 307.
- Hallsson lögsögumaðr 155, 156, 165(?), 232, 264(?), 285.
- Ísleifsson biskup 49, 50, 52, 192, 208, 278, 307, 309, 314.
- Jónsson 308.
- Járngerðarson 241.
- Kjallaksson inn glaði 136.
- faðir Teits í Höfða 47.
- Teitsson hvíti 31, 52, 84, 192, 309, 314.
- Þorgrímsón 304.
- Þorvaldsson jarl 163, 232, 285.
- Gjaflaug Bjarnardóttir ins sterka 136.
- Kjallaksdóttir 117, 136.
- Gjafllöð (al. Grelöð) dóttir Gró 129.
- Gjafvaldr hirðmaðr 109.
- Glíru-Halli Sigurðarson 259.
- Gljómall írskr konungr 129.
- Glúmr Eyjólfsson. Sjá Víga-Glúmr.
- Geirason skáld 141, 147, 215, 254, 255.
- faðir Þórarins 82.
- Þórarinnson at Vatnlausu 66, 67, 82.
- faðir Þorbjargar kolbrúnar 154, 155.
- Þorkelsson 66, 82.
- Glæðir (misr. Gleir) maðr Gró Helgadóttur 201, 291.
- Glæðir bróðursonr Þorgils gjallanda 200.
- Gnúpa-Bárðr Heyangrs-Bjarn-

- arson ldnm. 245—246, 250, 254, 258, 289.
 Gnúpr Birningsson 67.
 — Flókason í Hrísum 81.
 — Grímkelsson 67.
 — Hrólfssohn höggvanda. Sjá Molda-Gnúpr.
 — Molda-Gnúpsson ldnm. 38, 295, 296.
 Gó(e) systir Gors og Nors 278, 279.
 Godormr Hallbjarnarson 304.
 Gollnir. Sjá Þorgeirr Ófeigsson gollnir.
 Gormr inn gamli Danakonungur 2.
 — sænskr hersir 213.
 Gorr konungur 278.
 Goti at Gotalæk 110.
 Grafar-Leifr 308.
 Grani Gunnarsson 31.
 — Hrólfssohn 240, 241.
 — Ólafsson feilans 135.
 Graut-Atli Þórisson 262, 264, 266, 267, 300.
 Greiðö (al. Geirlöð) Bjartmarsdóttir 161.
 — (al. Gjaflöð) dóttir Gró Þorsteinsdóttur rauðs 129.
 Grenjaðr Hermundarson hokins ldnm. 181.
 — Hrapppsson ldnm. 249, 250.
 Grettir Ásmundarson inn sterki 179, 188, 252, 307.
 — Önundarson tréfiótar 179.
 Gríma Einarisdóttir 306.
 — Hallkelssdóttir 86, 104, 107, 108.
 Grímekell Bjarnarson goði 67, 79.
 — Úlfsson kráku (Krákureiðarsson, rangitun) 108.
 Grímólfr Böðmóðsson gerpis(?) 179.
 Grímólfr (al. Gunnólfr) Ólafsson bekkis 219.
 — Ólafsson 171, 177.
 Grímólfr af Ögðum 57, 228, 251.
 Grímfr Einarsson skikkjugoða 309.
 — faðir Árna 307.
 — Gizurarson 308.
 — . Sjá Kampa-Grímfr, Veðrar-Grímfr.
 — gráfeldarmúli 247.
 — Grímólfssohn af Ögðum 251.
 — í Grímsdal leysingi Skallagríms 91.
 — við Grímsegil ldnm. 83.
 — í Grímsnesi ldnm. 53, 54, 157, 265.
 — (al. Arngrímfr) Guðmundarson 73.
 — Gunnsteinsson (al. Eysteinsson) eyrarleggur 232.
 — Helgason á Kálfskinni 227, 228.
 — hersir. Sjá Veðrar-Grímfr
 — Hjaldarson 316 (Veðrar-Grímfr).
 — Hrafnsson 47.
 — Hranason. Sjá Stafngrímfr
 — Hrutsson Herjólfssonar 134.
 — höldr prestur 305.
 — Ingjaldsson Grímssonar glammaðar 41, 58.
 — Ingjaldsson. Sjá Grímfr
 — Þórissohn háleygski ldnm.
 — Ingjaldsson Hróaldssonar 97—98.
 — Jónsson í Holti 72.
 — kamban í Færeyjum 68, 239, 307.
 — Kolbjarnarson sneypis 220, 222, 223, 224, 225, 233, 234, 235, 237.
 — Kveldúlfsson. Sjá Skallagrímfr.
 — kögurr á Brekku 166, 167.
 — loðinkinni úr Hrafnistu 160, 161, 243.
 — Loðmundarson 165, 234, 238.
 Grímfr Oddason 244.
 — Snorrason. Sjá Flugu-Grímfr.
 — Sokkason 306.
 — Svertingsson lögsögumaðr 38, 56, 96, 316.
 — Tófuson 44.
 — (al. Ormr) Úlfsson inn auðgi 36.
 — Þórarinnsson (Tófuson) 44.
 — Þorgeirsson í Skarði 95.
 — Þorgilsson glammaðr 41, 58, 308.
 — Þórisson (al. Ingjaldsson) inn háleygski ldnm. 57, 77, 78, 79, 81, 84, 88, 193, 194, 195.
 — Þorsteinsson Holtaskalli 30.
 — Ölvesson barnakarl 316.
 Grímssynir kögurs 167.
 Gripr faðir Hrómundar 7.
 Gríss (al. Gísl) gleðill 226.
 Gríss í Grístartungu leysingi Skallagríms 91.
 — Ljótsson ópvegin 253, 255.
 — Sæmingssohn 202.
 Grjótgarður Háleygjajarl 23, 37.
 — Grjótgarður Hlaðajarl 40, 51, 70, 150, 165, 166, 169, 177, 230, 244, 245, 261.
 Gróa Bjarnardóttir byrðusmjörs 217.
 — Dala-Kollsdóttir 133.
 — Geirleifsdóttir in kristna 157, 158.
 — á Gróustöðum 200.
 — Hafþórsdóttir víkings 226.
 — Helgadóttir Vestarssonar 291.
 — Herfinnsdóttir 213.
 — Jónsdóttir 306.
 — Oddsdóttir móðir Odds á Álftanesi 94.
 — á Grindli in snarskyggna 217—218

- Gróa Þórðardóttir illuga 285, 287.
 — Þóroldsdóttir brækis 162.
 — Þorsteinsdóttir 306.
 — Þorsteinsdóttir rauðs 129.
 — Þorvarðsdóttir frá Urðum 220.
 Guðbjörg Ófeigsdóttir burlofótar 179.
 — Þorleiksdóttir 303.
 Guðbrandr Guðleifsson 103.
 — kúla móðurfaðir Ólafs konungs digra 179, 314, 316.
 — Þorsteinsson Ingimundarsonar 196, 199—200, 201.
 Guðlaug (al. Þuríðr) Arnbjarnardóttir 133, 216.
 — Eyjólfsdóttir 206.
 — Grímsdóttir 308.
 — Hrólfsdóttir úr Gnúpufelli 240, 241, 244.
 — Ólafsdóttir trýnis 305.
 — (al. Gyðlaug) Óttarsdóttir hvalróar 285.
 — kona Vesmanns í Reykjadal 248.
 Guðlaugr Ásbjarnarson 287, 289.
 — bróðir Gils skeiðarnefs 180.
 — Loftsson smiðr 59.
 — prestur 204.
 — (al. Gunnlaugr) Þorbjarnarson ins digra 110, 112.
 — (al. Guðleifr) Þorfinnsson 101, 134, 151, 152, 204.
 — (al. Gunnlaugr) Þormóðarson inn auðgi 80, 100, 101.
 Guðleif Helgadóttir kona Fiska-Finns 165.
 — Ketilsdóttir smiðjudrums 122—123.
 — Þorgrímsdóttir 304.
 Guðleifr Arason af Reykjahólum 21, 22, 149.
 — Guðlaugsson ins auðga 101.
 Guðleifr Surtsson 103.
 — (al. Guðlaugr) Þorfinnsson 101.
 Guðmundr Ámundason gríss á Þingvelli 162, 163, 305, 307.
 — Arason inn góði biskup 239.
 — faðir Arngríms (al. Gríms) 73.
 — bast 42.
 — faðir Bjarnar 305.
 — Brandsson prestur í Hjarðarholti 164, 165.
 — Eyjólfsson inn ríki 192, 201, 205, 206, 207, 254, 307.
 — Eyjólfsson ins halta 307.
 — (al. Sigmundur) Gull-Þorisson 141.
 — Guðmundarson Eyjólfssonar 307.
 — faðir Halldóru 305.
 — Hamalsson 12, 55.
 — Svartsson 304.
 — Sölmundarson í Ásbjarnarнесi 205, 206.
 — maðr Valgerðar 305.
 — faðir Þorbjarnar 303.
 — Þorsteinsson gási 206, 207.
 — Þorsteinsson Skeggjasonar 84.
 Guðný (al. Guðrún) Brynjólfsdóttir ins gamla 264.
 — Böðvarsdóttir í Hvammi 84, 216, 279, 285, 286, 296, 305.
 — (e. Guðrún) Dálksdóttir 305.
 — Hafþórsdóttir 95, 138.
 — Hrafnkelsdóttir 62.
 — Mánadóttir 308.
 — dóttir Steinvarar 304.
 — Þórðardóttir 306.
 — Þóroldsdóttir 113.
 Guðríðr Brynjólfsdóttir ins gamla 264.
 Guðríðr Illugadóttir ins ramma 123.
 — Másdóttir 116.
 — Stein. . . dóttir 303.
 — Þorbjarnardóttir Vífilssonar 105, 131, 132, 258, 309.
 — Þorgilsdóttir 305.
 — (al. Guðrún) Þorkelsdóttir ins svarta 244, 247, 248.
 — (al. Gyðríðr) Þorsteinsdóttir Síðu-Hallssonar 265, 285.
 — Þorvarðsdóttir 306.
 Guðríkr á Helgastöðum 308.
 Guðrún dóttir Álofar 291.
 — Ámundadóttir 260, 266, 267, 279, 305.
 — Ásólfsdóttir 157, 158.
 — Bjarnadóttir Bjarnasonar 1. 262.
 — Bjarnadóttir Bjarnasonar 2. 262.
 — Brandsdóttir amma Brands biskups 30, 75, 76.
 — (al. Guðný) Brynjólfsdóttir gamla 264.
 — Böðvarsdóttir 306.
 — Einarsdóttir Sælingis 262. Sbr. Guðrún Þórarinsdóttir
 — Halldórsdóttir Snorrasonar 204.
 — at Hédinshöfða 248.
 — Þorsteinsdóttir Halldórs-sonar 42, 262.
 — dóttir Jorunnar amma Magnúss biskups Einars-sonar 37.
 — Ketilsdóttir Fjörleifarssonar 248.
 — Klypps dóttir 310.
 — Kolbeinsdóttir kona Sæmundar fróða 35.
 — Kolbeinsdóttir Sighvats-sonar 290.
 — Ljótsdóttir Síðu-Hallssonar 310

- Guðrún Ósvífsdóttir ins spaka 118, 133, 147, 154, 158, 255.
 — Sámsdóttir 303.
 — Sámsdóttir yngri 303.
 — Snorrádóttir Halldórssonar 120, 240.
 — („Godún“) (al. Jódís) móðir Vilborgar 49.
 — Þórarinsdóttir sælings. Sjá Guðrún Einarisdóttir Sælings 262.
 — Þórðardóttir Surtssonar 291. Sbr. Þórdís dóttir Arnkötlu.
 — Þórisdóttir Skeggbroddasonar 35, 262.
 — Þorkelsdóttir frá Kerseyri 181.
 — (al. Guðríðr) Þorkelsdóttir ins svarta 247.
 — Þorsteinsdóttir 304.
 — Þorsteinsdóttir rangláts 216, 228, 314.
 — Þorsteinsdóttir 305.
 — Þorsteinsdóttir svarfaðar 226.
 Guðröðr (al. Geirröðr) Hálf-danarson konungr 128.
 — ljómi 315.
 Guðþormr Ragason úr Laugar-dal 81.
 Gufa 75, 151. Sjá Ketill gufa Örlygsson.
 Gufi inn gamli 152.
 — Ketilsson 75.
 Gull-Þórir Oddsson skrauta 141.
 Gunnarr faðir Árna 305.
 — Barkarson (al. Baugsson) í Gunnarsholti = Gunnar Baugsson í Gunnarsholti 21, 22, 25, 26, 27, 35 („Hámundarson“) 292(?)
 — faðir Eyjólf ins grá 310.
 — Hámundarson (Baugsson?) 35.
 — Hámundarson á Hlíðar-
 enda 21, 22, 23, 25, 26, 28, 30, 31, 35(?), 54, 269, 292(?).
 Gunnarr (al. Einarr) Hjalt-lendingr 54.
 — Hlífarson 135, 296, 310.
 — Hróarsson Tungugoða (al. systursonr Hróars) 269.
 — Úlfjótsson ldm. 239.
 — Valbrandsson 169.
 — sonr Þóreyjar Ásgeirsdóttur 241.
 — Þorsteinsson tjaldstæðings 33, 35.
 Gunnbjörn Brynjólfsson ins gamla 263.
 — Erpsson 132.
 — (al. Snæbjörn) Eyvindar-son austmanns 171, 174.
 — gandr 90.
 — Kráku-Hreiðarsson (al. Úlfson kráku) 108.
 — Úlfsson kráku (al. Kráku-Hreiðarsson) 108, 125, 171.
 Gunnhildr Ásláksdóttir úr Langadal 104, 105, 122, 128.
 — Eiríksdóttir úr Goðdölum 204, 209.
 — Geirmundardóttir heljar-skinns 143.
 — Ísröðardóttir 261.
 — Símonardóttir 104, 105.
 — Þorsteinsdóttir holmunns 49, 291, 298.
 — dóttir Þuríðar 82.
 Gunnlaugr Hrólfsson 77, 88.
 — Hrómundarson ormstunga 64, 66, 86, 88.
 — Illugason ormstunga 190, 191.
 — Steinþórsson á Eyri 114, 115.
 — (al. Guðlaugr) Þorbjarnarson ins digra 110, 111, 112.
 Gunnlaugr (al. Guðlaugr) Þormóðarson inn auðgi 100.
 Gunnólf (al. Sunnólf) ldm. í Hvammi 213.
 — (al. Grímólf) Ólafsson bekks 219.
 — Þorbjarnarson inn gamli ldm. 220.
 — Þórisson kroppa ldm. 259.
 Gunnsteinn (al. Eysteinn) Álfsson meinfret 188.
 — Bölverksson berserkjabani 37.
 — Eysteinnsson 232.
 — Gunnbjarnarson 171.
 — á Gunnsteinsstöðum 203, 204.
 — Þórisson línu 270.
 — faðir Þóru konu Ólafs jafnakolls 161, 162, 177.
 Gunnvaldr Rauða-Bjarnarson 93.
 Gunnvör Guðþormsdóttir 81, 309.
 — Hróðgeirsdóttir ins spaka 43, 69—70.
 — Sámsdóttir 303.
 Guttormr Ragason 309. Sjá Guðþormr.
 — Sigurðarson hertogi 77.
 Gyða kona Ingjalds tryggva í Hvini 233, 235.
 Gyðlaug (al. Guðlaug) Óttarsdóttir hvalróar 285.
 Gyðríðr (al. Guðríðr) Þorsteinsdóttir Síðu-Hallssonar 265, 285.
 Gyrrðr Sigvaldason jarl 101.
 — móðurfaðir Skjálgs á Jaðri 219.
 Göngu-Hrólf Rognvaldsson Mærajarls 117, 282, 283, 307.
 Hafgrímur í Hafgrímsfirði 127.

- Hafliði Hrólfsinn inn örvi 240, 241.
 — Másson á Breiðabólstað 165, 204.
 — Þorgestsson 123. =
 Hafliðr Þorbergsson 267.
 Hafnar-Ormr ldm. 42, 43, 71, 76, 77, 79.
 Hafr (al. Þórarinn) Hafsson 217.
 — Hámundarson 25, 26, 28.
 — Svertingsson 309.
 — Þórðarson knapps 217.
 Hafr-Björn Molda-Gnúpsson ldm. 295—296, 309.
 — Styrkársson í Nesi 60.
 Hafsteinn Finnsson 308.
 Hafrsteinn (al. Hallsteinn) Þórólfs son goði ldm. 120.
 Hafþóra Þorbergsdóttir kornmúla 17, 18, 83, 190.
 Hafþórr víkingr 226.
 — Þorgeirsson 95.
 Haki þrell Ketilbjarnar gamla 52.
 Hákon Grjótgarðsson jarl 40, 51, 69, 70, 169, 170, 177, 230, 244, 245, 261.
 — á Hákonarstöðum ldm. 263.
 — Haraldsson Aðalsteinsfóstri konungr 76, 246, 254.
 — Sigurðarson jarl inn ríki 282, 313.
 Háleygr Skjöldólfsson 277.
 Hálfðan inn gamli konungr 282.
 — Guðrøðarson inn svartí konungr 40, 315.
 — Ólafsson hvítbeinn konungr 128.
 Hálftr Hjörleifsson konungr 138, 143.
 Halla Eyjólfsdóttir Hallbjarnarsonar 145.
 — Flosadóttir prests Bjarnarsonar 42, 262.
 Halla Gestsdóttir Oddleifssonar 134, 157.
 — Hæðinsdóttir móðir Skjalda-Bjarnar 178, 213.
 — dóttir Jódíasar 245.
 — Jörundardóttir háls 205, 206.
 — Jörundardóttir frá Keldum 216, 228, 262.
 — Loftsdóttir 263, 310.
 — Lýtingsdóttir 262.
 — Másdóttir 197.
 — Oddsdóttir systir herra Hrafn 156.
 — Steinólfsdóttir 154, 155, 156, 165.
 — Steinadóttir móðir Þorláks biskups ins helga 17, 310.
 — Þorláksdóttir 309.
 Hallaðr Rognvaldsson Mærajarls 151, 282, 283.
 Hallbera Ámundadóttir 305.
 — Aradóttir af Reykjahólum 148, 149.
 — Hrafnisdóttir Úlfhéðinssonar 216, 217, 218, 251, 165.
 — (al. Halldóra) Snorradóttir Magnússonar á Melum 88, 120, 122, 143, 144, 148, 149, 204, 208, 216, 217, 240, 251, 265, 291, 298.
 — Snorradóttir Þórðarsonar 165.
 — Úlfisdóttir ins óarga 77.
 — Þórólfsdóttir (al. Þorgilsdóttir) 143.
 — Þorgilsdóttir Oddasonar (al. Þórálfsdóttir) 144, 148, 149.
 — Þóróddsdóttir hjálms 206, 207, 239.
 — (al. Halldóra) Þorsteinsdóttir abbadís 42, 262.
 — Þorvarðsdóttir 306.
 — Önundardóttir 251.
 Hallbjörg dóttir Arnóru Steinsdóttur 99.
 — Bárðardóttir 133.
 Hallbjörn 304.
 — Egilsson á Egilsstöðum 261.
 — faðir Eyjólf 145.
 — hálftröll úr Hrafnistu 20.
 — Hörðakappi 39.
 — Oddsson frá Kíðjaberghi 54, 82, 171—173, 174—175.
 — Oddsson Þórormssonar 192.
 Halldís Erpsdóttir 132, 134.
 — Símonardóttir 303.
 — Þorgrímsdóttir Harðrefssonar (al. Þormóðardóttir) 165, 166.
 Halldóra Ámundadóttir 306.
 — Arnórdsdóttir kerlingarnefs 310.
 — Arnórdsdóttir Kolbeinssonar 308.
 — Bárðardóttir 304.
 — Einarsdóttir þverzings 262.
 — Eyjólfsdóttir ofsa 308.
 — Geirmundardóttir 64, 66.
 — Grímsdóttir 244, 261.
 — Guðmundardóttir 305.
 — Gunnsteinsdóttir kona Víga-Glúms 229, 232.
 — dóttir Hallberu Önundardóttur 251.
 — Hallsdóttir 308.
 — Halldóra Hjaltadóttir kona Magnúss biskups Gizurarsonar 54.
 — systir Uppsala-Hrólf 306.
 — Hrólfisdóttir ins auðga 1. kona Gizurar hvíta 84.
 — Húnrøðardóttir 204.
 — Ormsdóttir ins ánauðga (auðga) 19, 30.
 — Refsdóttir ins gamla kona Sigfúss Elliðagrímssonar 69.

- Halldóra Skeggjadóttir 307.
 — Spak-Böðvarsdóttir (skr. Skap-Böðvars-) 228.
 — Snorradóttir 143 (misr f. Hallbera).
 — Steinmóðardóttir 48, 49, 135.
 — Torfadóttir 306.
 — Þórarinsdóttir 310.
 — Þórhallsdóttir Hrútssonar 134.
 — Þorkeldsdóttir ins svarta 247.
 — (r. Hallbera) Þorsteinsdóttir 262.
 — Þorsteinsdóttir 306.
 Halldórr Arnljótsson (al. Örnólfsson) 232.
 — Brandsson 128.
 — Gunnbjarnarson ldnm. 171.
 — Héðinsson Garpdalsgoði 147.
 — þræll Hjörleifs 8.
 — Högnason 75.
 — Illugason ins rauða 73—74.
 — Kollsson 190.
 — Ólafsson pá 134.
 — Snorrason goða 120, 151, 152, 204, 240.
 — Sokkason 306.
 — Teitsson 305.
 — Tyrfingsson 42.
 — Þorgeirsson at Hofi 206, 207, 216.
 — Þórhallsson 304.
 — Þórisson 180.
 — Þorleifsson á Hólmslátri 122, 128.
 — sonr Þraslaugar Önundardóttur 290.
 — Örnólfsson 296.
 — Örnólfsson (al. Arnljótsson) 232.
 Hallfreðr Öttarsson vandræðaskáld 202.
- Hallfríðr Bjarnardóttir (al. Þorbjarnardóttir) 153.
 — Egilsdóttir 261.
 — Einarsdóttir Þverzings 239.
 — Eyjólfsdóttir (rétt: Úlfhildar) 307.
 — Snorradóttir 309.
 — Þorbjarnardóttir (al. Bjarnardóttir) frá Vatni 133.
 Hallgeirr í Hallgeirsey ldnm. 28, 29.
 — Þorgeirsson 263.
 Hallgerðr Hólmsteinsdóttir 266.
 — Höskuldsdóttir snúumbrók 133, 172, 174.
 — Tungu-Oddsóttir 82, 171—172, 174—175.
 — Vermundardóttir ins mjóva 164, 165.
 — Þórólfsdóttir 67.
 — Örnólfsdóttir 156.
 Hallgils Þorbrandsson úr Rauðaskriðu 253.
 Hallgrímr Bárðarson sviðbálki 19, 30.
 — Brynjólfsson ins gamla 263.
 — Böðvarsson moldi 306.
 — sonr Halldóru Ámundadóttur 306.
 — Valbrandsson 169.
 Halli inn hvíti 239, 240.
 — Ormsson 239.
 — Sigurðarson. Sjá Glíru-Halli.
 Hallkatla Bjarnardóttir Más-sonar 158.
 — Einarsdóttir frá Kallaðar-nesi 41.
 — Hrafnisdóttir Oddssonar 84.
 Hallkell faðir Bergs 310.
 — Hallkelsson (al. Oddsson) frá Kiðjobergi 54.
- Hallkell undir Hallkelshólum ldnm. 54.
 — Hrosskelsson ldnm. 74, 86, 104, 105, 107, 108, 128.
 — Oddsson (al. Hallkelsson) frá Kiðjobergi 54.
 — maðr Ólafar 306.
 Hallormr á Karnsá 196, 197, 198.
 Hallr Bárðarson Mjóðælingr 218.
 — Bjarnason 54.
 — Eldjárnsson 216, 217.
 — Geirólfsson 248.
 — Gizurarson lögsögumaðr 155, 156.
 — (al. Haraldr) (Gunnsteins-son) sonr Hallberu Þor-gilsdóttur 143, 144, 208.
 — Helgason (al. Þórisson) goðlauss ldnm. 61, 62.
 — á Hofstöðum 141.
 — í Hólum 43.
 — faðir Hríseyjar-Böðvars 308.
 — faðir Finns lögsögunnans 267.
 — Hrafnsson ábóti 251.
 — faðir Páls 303.
 — Pálsson 303.
 — Sigurðarson 308.
 — Styrmisson 208.
 — Teitsson í Haukadal 232, 264, 285.
 — Víga-Styrsson 133, 138.
 — sonr Þóru mosháls 307.
 — Þórarinsson í Haukadal 50. Sbr. Hallr í Hólum.
 — Þorbjarnarson 303.
 — Þórisson (al. Helgason) goðlauss 61, 62.
 — Þorsteinsson á Síðu 254, 262, 279, 284, 285, 300, 305, 309, 310.
 Hallsteinn (al. Hásteinn) Atlason ldnm. Sjá Hásteinn Atlason.
 — á Framnesi 42.

- Hallsteinn Gnúpason á Hjalla 38.
 — (al. Hólmsteinn) Gunnbjarnarson (Snæbjarnarson) 174.
 — hestr í Súrnadal 233, 234, 236, 237.
 — Þengilsson mjökisglanda 244.
 — Þorbjarnarson ins digra 110, 111, 112.
 — (al. Hafsteinn) Þórólfs-son Þorskafjarðargöð 120, 135, 150, 151.
 Hallvarðr austmaðr 200.
 — Einarsson 308.
 — Hallkelsson frá Kiðjobergi 54.
 — harðfari 20, 77.
 — sonr Jorunnar 308.
 — (al. Hávarðr) faðir Más 135.
 — faðir Orms (al. Odds) Hallvarðssonar (= Hallvarðr Hallkelsson?) 46.
 — súgandi ldm. 168.
 — Þorsteinsson 54.
 Hallveig Bjarnardóttir 30.
 — Einarisdóttir Sigmundarsonar 104, 105, 131, 132, 258.
 — Fróðadóttir kona Ingólfs 12, 55.
 — Oddadóttir Ýrarsonar 151, 151—52.
 — Tindsdóttir Hallkelssonar 128.
 — Þorbjarnardóttir kolls 67.
 — Þorgrímsdóttir úr Þykkva-skógi 134.
 — Þorkelsdóttir Lón-Einarssonar 108.
 — dóttir Þorunnar 304.
 — Þorviðardóttir 39, 44.
 Hallvör Oddadóttir 142, 143.
 Sjá 153.
 — Þórhalldóttir Ýrarsonar
- Háls Þórisson leðrháls 247, 250.
 Hamall Sigurðarson 12, 55.
 — Þormóðaron allsherjargöða 12, 55, 205.
 Hámundr faðir Gunnars (rangt f. Baugr?) 35.
 — Gunnarsson Baugssonar 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 269, 292.
 — Gunnarsson Hámundarsonar 35.
 — Hjörsson heljarskinn ldm. 138, 139, 143, 161, 221, 221, 223, 225, 226, 227, 229, 238, 300.
 — Hróarsson inn halti 269, 292, 293.
 — Tyrtingsson prestur í Goðdölum 42.
 Haraldr Egðakonungur 315.
 — Eiríksson gráfeldr konungur 76, 313.
 — Guðröðarson inn grenski 307.
 — gullskeggr konungur 40, 203, 315.
 — Hálfðanarson hárfagri konungur 2, 8, 14, 17, 18, 20, 32, 33, 35, 40, 47, 53, 57, 62, 63, 77, 91, 92, 96, 101, 117, 118, 139, 144, 148, 160, 161, 164, 168, 177, 178, 179, 180, 181, 193, 195, 196, 197, 233, 234, 235, 237, 260, 265, 268, 282, 283, 284, 285, 315, 317.
 — Hálfðanarson inn ungi 40, 315.
 — (al. Hallr) sonr Hallberu Þorgilsdóttur 148, 149. Sjá Hallr Gunnsteinsson.
 — hilditönn Danakonungur 15, 16.
 — hringr ldm. 191.
 — Sigurðarson harðráði 313, 315, 316.
- Haraldr víkingr 219.
 Harðreifr Ingjaldsson 165, 166.
 Hárekr Helgason. Sjá Harri.
 — Hildiríðarson 20.
 — (al. Bárekr) Sighvatsson ins rauða 23, 24.
 — Upplendingajarl 218.
 Harri (al. Hárekr) Helgason 192.
 Há-Snorri Oddsson faðir Odds munks 180.
 Hásteinn (al. Hallsteinn) Atlason ldm. 7. 40—41, 42, 300, 308.
 — Hrómundarson ins halta 181, 183, 184, 187, 202.
 Haukr Erlendsson lögmaðr 36, 41, 42, 58, 156, 157, 228, 262, 299, 314.
 — á Hauksstöðum (Hauksgröfum) 204.
 — berserkir tveir 201.
 Hávarðr (al. Hávarr) Grjótgarðsson 23.
 — inn halti 146, 167, 169, 171.
 — hegri ldm. 210.
 — (al. Hallvarðr) faðir Más 135.
 — (al. Hávarr) Kleppsson 72. Sbr. Hávarr Narfason.
 — Þórisson leðrháls 246, 250.
 Hávarr Einarsson 134. Sbr. Hávarr Narfason.
 — (al. Hávarðr) Grjótgarðsson Háleygjajarl 23.
 — Narfason (al. Kleppsson, Einarsson) faðir Þorgeirs 72.
 Héðinn faðir Arndísar 213.
 — faðir Arnmóðar 191.
 — Arnmóðarson 191.
 — Gilsson skeiðarnefs 145.
 — faðir Höllu 213.
 — úr Mjölu 232.
 — í Sókna(r)dal 233, 234, 235.

- Héðinn Þorbjarnarson inn mildi 242.
 — Þorfinnsson 263.
 — Þorsteinsson at Héðins-höfða 205, 206, 248.
 Heggur Þórisson haustmyrks 59.
 Heiðr völvu 193, 194.
 Heimir jarl í Hringdölum 314.
 Heimlaug Þórarinsdóttir 40.
 Helga 303.
 — Árnadóttir bogsvægis 161.
 — Árnadóttir Grímssonar 307.
 — Árnadóttir Torfasonar 73.
 — Arnadóttir systir Ingólfs 7, 8.
 — Ásgeirsdóttir Grímssonar 47.
 — Ásgeirsdóttir kneifar 16.
 — Bjarnadóttir 262.
 — Bjólfsdóttir 274.
 — Einarsdóttir frá Þverá 310.
 — kona Brynjólfs ins gamla 266.
 — Erlingsdóttir knýtis 220, 222, 225.
 — Helgadóttir Hængssonar 21.
 — Helgadóttir ins magra 239, 240, 307.
 — Hólmsteinsdóttir 266.
 — Hrólfsdóttir rauðskeggs (al. Þorsteinsdóttir rauðnefs) 31, 36.
 — Jónsdóttir frá Svínafelli 56.
 — Kársdóttir 305.
 — Ketilsdóttir á Melum 105, 138, 157, 158, 196, 206, 207, 242, 245, 258.
 — Kjallaksdóttir ins gamla 114, 118.
 — (al. Helgi) at Lundi 90.
 — Ólafsdóttir feilans 135, 310.
 — Ormsdóttir 46.
 — Steingrímsdóttir 157.
 Helga Steinsdóttir 116.
 — Þórðardóttir úr Brynjudal 304.
 — Þórðardóttir í Görðum 53, 84, 197, 216, 260, 263, 267, 269, 296, 305.
 — Þórðardóttir skeggja 51, 61, 280.
 — Þórðardóttir frá Stokka-hlöðum 228.
 — Þórðardóttir (al. Þórhallsdóttir) 115.
 — dóttir Þóreyjar Ásgeirsdóttur 241.
 — Þorgeirsdóttir frá Fiskilæk 242, 251.
 — Þorgeirsdóttir frá Odda 31, 35.
 — Þorgeirsdóttir frá Viðímýri 93.
 — Þórhallsdóttir (al. Þórðardóttir) 114.
 — Þórisdóttir frá Melum 182.
 — Þorlákssdóttir (Þorleiksdóttir) frá Eyri 114, 115, 122.
 — Þóróddsdóttir goða 58, 310.
 — Þorsteinsdóttir rauðnefs (al. Hrólfsdóttir rauðskeggs) 32, 36.
 — Þrándardóttir mjöksigl-anda 48.
 — Önundardóttir bílds 31.
 — Önundardóttir frá Mosfelli 104, 105.
 Helgi Arnórsson 305.
 — Ásbjarnarson 267.
 — Ásgeirsson (al. Helga Ásgeirsdóttir) 47.
 — Ásgeirsson Grímssonar 89.
 — Bjarnarson bunu 60, 61, 287, 288, 316.
 — Bjartmarsson 161.
 — Dálksson 241.
 — Eyjólfsson 165.
 — Eyvindarson inn magri (Magr-Helgi) 47, 128, 147, 148, 149, 154, 155, 164, 165, 171, 174, 220—221, 223, 225—226, 226, 227, 228, 229, 232, 233—234, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 244, 248, 251, 258, 300, 301, 307.
 Helgi Eyþórsson 161.
 — Geirleifsson skarfr (skrápr) 68, 157, 158.
 — (al. Þórir) goðlauss faðir Halls 61.
 — á Grindli. Sjá Nafar-Helgi.
 — sonr Guðbjargar 303.
 — Hallsson goðlauss 62.
 — Hámundarson 25, 26, 28.
 — Helgason 308.
 — Helgason Bjarnarsonar bunu 287, 288, 316.
 — hestr 251.
 — Heyangrs-Bjarnarson 289.
 — Hrafnsson bláfauskr 15, 16.
 — Hrólffson úr Gnúpufelli 168.
 — Hrólffson í Hofgördum 103.
 — á Hvanneyri 108.
 — Högnason at Helgavatni 88.
 — Höskuldsson 133.
 — faðir Jóru (Jórunnar) 157, 158.
 — faðir Jórunnar konu Tungu-Odds 82.
 — Ketilsson ins auðga 19.
 — Ketilsson bjóla 62, 63, 64, 65, 66, 129, 300, 301, 313.
 — Ketilsson (al. Kjallaksson) hrogn 32, 36.
 — Ketilsson hængs 21, 28, 29.
 — Kjallaksson (al. Ketilsson) hrogn 32.
 — Kjallaksson hrogn 136.
 — Loftsson Svartssonar 308.
 — í Langadal 308.

- Helgi (al. Helga) at Lundi 90.
 — Narfason 227, 228.
 — Olafsson Guðröðarsonar konungr 128.
 — Olafsson trausti 46—47.
 — (al. Þórir) Ormarsson goðlauss 61, sbr. 62.
 — (al. Hlenni) Ormsson 243.
 — Óttarsson 117, 157, 158.
 — Rauða-Bjarnarson 93.
 — rauðbekri 306.
 — Skefilsson dýr 47.
 — Steinsson 305.
 — inn svarti 21, 22.
 — faðir Sveins 306.
 — Valbjófssson 241.
 — Vestarsson 291.
 — Vesteinsson 164.
 — víkingr. Sjá Sleitu-Helgi.
 — (al. Snorri) Þorbrandsson í Álfatafirði 125, 127.
 — Þórðarson (Skáld-Helgi) 89.
 — sonr Þóreyjar Ásgeirsdóttur 241.
 — Þorgilsson. Sjá Brodd-Helgi.
 — Þóróddsson (al. Þorvaldsson) 192.
 — Þórólfsson bunhauss 264.
 — Þorsteinsson 192.
 — Þorvaldsson (al. Þóróddsson) 192.
 Helgu-Steinarr Þórarinnsson 141, 147, 255.
 Hella-Björn Herfinnsson. Sjá Skjalda-Björn
 Hellu-Narfi Ásbrandsson 227, 228.
 Herdís (Arnórsdóttir) 304.
 — Bolladóttir 133, 157, 158.
 — (al. Heriðr) Gautsdóttir 143.
 — Hrafnisdóttir Sveinbjarnarsonar 41, 156.: (r.: Odds-dóttir Álasonar) —
 Herdís Höfða-Þórðardóttir 205, 206, 216.
 — Ketilsdóttir kona Póls biskups 50.
 — Koðransdóttir 157, 158.
 — (Sighvatsdóttir) kona Ívars 305, 306.
 — Sveinbjarnardóttir kona Halls Gizurarsonar 155.
 — dóttir Þorgerðar móðir Steins skálds Herðisarsonar 112.
 — Tindsdóttir 165.
 Herfinnr (Heriðr) Gilsson skeiðarnefs 147.
 — Þorgilsson faðir Skjalda-Bjarnar 178, 213.
 Hergils Þrándarson hnapprass 140, 147, 148, 149, 160, 255.
 — maður Þuriðar arnkötlur Helgadóttur 161.
 Hergrímr Þorgilsson 213.
 Herjólfur Bárðarson á Herjólfnesi 60, 126, 127.
 — Bárðarson í Vestmannaeyjum lðnm. 19.
 — í Breiðdal lðnm. 228(?), 277.
 — Eyvindarson elds 134.
 — hornabróðr konungr 14.
 — félagi Hrafna-Flóka 5, 6.
 — frændi Ingólfs 59, 126.
 — Ketilsson hængs 21.
 — Sigurðarson hólkin (v. hokin) rassí (hrokkineista) 112, 113.
 — Þorgeirsson í Breiðdal lðnm. 228(?), 266, 267, 277.
 — Þórisson at Mývatni 246 —7, 250.
 Herlaugr bróðir Skallagríms 59.
 Hermundur Eyvindarson sörkvis 197, 201, 202.
 — hokinn (hólkinn) 181.
 Hermundur Illugason ins svartar á Gilsbakka 88, 122, 190, 191.
 — á Mýri 173, 176.
 Herrauðr Gautajarl 314.
 Herriðr (al. Herdís) Gautsdóttir 142, 143, 144.
 Herðr hvítaský (hvika-timbr) 178.
 — (al. Hervadr, Hreiðarr, Hronarr) faðir Svönu (Spönu) 113, 114.
 Hersteinn Atlason ins mjóva 7.
 — Blund-Ketilsson 135. Sbr. Þorkell Blund-Ketilsson.
 — Kársson 305.
 Hertili Kjarvalsson 310.
 Hervadr. Sjá Herðr faðir Svönu.
 Hervör dóttir Þorgerðar Ey-laugsdóttur, móður Veðrar-Gríms 60.
 Herþrúðr Illugadóttir ins ramma 123.
 — Þormóðardóttir 104, 105.
 Hesta-Gellir prestur 181.
 Heyangrs-Björn Helgason hersir 245, 287, 288, 289, 298, 300, 316.
 Heyangs-Björn 55.
 Hildigunnr Beinisdóttir. 103, 104, 106.
 Hildir Eysteinnsson 291, 292.
 — Helgason 289.
 — í Hildisey lðnm. 28, 29.
 — parak 291.
 Hildiríðarsynir 20, 77.
 Hildiríðr Högnadóttir móðir Háreks og Hræreks 20, 77.
 Hildir Ásbjarnardóttir 290.
 — Auðunardóttir 310.
 — Baugsdóttir 26.
 — Eyjólfsdóttir ins grá 310.
 — Hermundardóttir 201, 202, Högnadóttir in mjóva 138.

- Hildr systir Ketils þistils 256.
 — Ólafsdóttir frá Haukagili 201.
 — Ormarsdóttir (al. Úlfarsdóttir) 62.
 — Skeggjadóttir í Skógum 15.
 — Úlfarsdóttir (al. Ormarsdóttir) 39.
 — Þórisdóttir 290.
 — Þórormsdóttir 201.
 — Þorvaldsdóttir stjarna 89.
 — Þráinsdóttir svartapurs 226.
 Hjaldr Vatnarsson 315, 316.
 Hjalldrár leysingi Ánar rauðfelds 161.
 Hjalmgæðr móðir Ásgeirs rauðfelds 228.
 Hjalpmólfir í Blönduhlíð ldm. 212.
 Hjalpmun-Gautr félagi Þóris snepils 243.
 Hjalp kona Örylgs gamla 66.
 Hjaltasynir (Sbr. Þórðr, Þorvaldr) 215, 217, 300.
 Hjalti í Breiðdal ldm. 277.
 — inn hugprúði kappi Hrólfs kraka 189, 190.
 — Skeggjason úr Þjórsárdal 37, 38, 51, 84.
 — Þórðarson skálps (skafis) ldm. 214.
 — Þorkelsson 133.
 Hjörleifr (al. Hrolleifr) Einarsson landnm. 56.
 — Hjörsson inn kvensami konungr 138, 143.
 — Hrðómarsson fóstbróðir Ingólfs 7—10, 296.
 — Skaftason goði 100.
 Hjörð faðir Fleins skálds 14.
 — Gnúpa-Bárðarson 289, 290.
 — Hálfsson konungr 138, 143, 227.
 — Jösurrson 143.
 Hjörtr Hámundarson 25, 26, 28, 30, 31.
 Hlenni (Hleinn) Ásmundarson 158.
 — (al. Helgi) Ormsson inn gamli 243.
 Hlíf móðir Gunnars Hlífarsonar 135, 310.
 — Hédinsdóttir úr Mjölu 232.
 — Helgadóttir ins magra 242.
 — hestageldir 101.
 — Hrólfsdóttir 220, 222, 224, 225.
 — móðir Þorgríms Hlífarsonar 232. Sbr. Hlíf Hédinsdóttir.
 Hlödver Hlödveðsson keisari 2.
 — Þorfinnsson jarl 201.
 Hnaki Ásbjarnarson ns auðga 131.
 Hofgarða-Refr Gestsson 100.
 Sja Skáld-Refr.
 Hof-Kolli Hróaldsson 154.
 Sja Kolli Hróaldsson.
 Hólmfastr Véðormsson 53, 265.
 — Hólmgöngu-Bersi. Sja Bersi Véleifsson.
 Hólmgöngu-Hrafn 124.
 Hólmgöngu-Máni í Mánavík 205.
 Hólmgöngu-Starri Eiríksson úr Goðdölum 71, 84, 204, 208.
 Hólmkell at Forsi 110.
 Hólm-Starri. Sja Starri Þorgerðsson.
 Hólmsteinn Atlason ins mjóva 7.
 — Bersason 266.
 — (al. Hallsteinn) Gunnbjarnarson (al. Snæbjarnarson) 171.
 — sonr Helgu Hólmsteinsdóttur 266.
 — Órækjason 266.
 — (al. Hallsteinn) Snæbjarnarson (al. Gunnbjarnarson) 171, 174.
 Hólmsteinn (al. Jósteinn) Þorgeirsson 75.
 Holta-Þórir. Sja Þórir Þorgeirsson.
 Holti (al. Galti) Ísrðarson á Holtastöðum ldm. 204.
 Hrafn austmaðr 196, 197.
 — Dýrason á Ketilseyri 164.
 — (al. Hrappr) Eysteinnsson meinfrets 188.
 — Eyvindarson 275.
 — hafnarlykill ldm. 294.
 — faðir Hrafnkels landnámsmanns 267.
 — í Hrafnfirði á Grænlandi 126, 127.
 — faðir Hrólfs 305.
 — Ketilson hængs (Hængsson) lögsögumaðr 20, 21, 25, 35, 300.
 — (al. Hávarr) Narfason 70.
 — Oddsson herra 84, 162.
 — Oddsson Hlymreksfari 145, 149.
 — Skefilsson ins haukdælska 47.
 — Sveinbjarnarson á Eyri 41, 154, 155, 162.
 — Úlfhéðinsson lögsögumaðr 204, 217.
 — Valgarðsson inn heimski ldm. 15—16, 300.
 — Þorkelsson ins svarta 228, 244.
 — Þorviðarson Úlfarssonar 39, 44, 45.
 — Önundarson á Mosfelli (Skáld-Hrafn) 38, 104, 105.
 Hrafn-Flóki. Sja Flóki Vilgerðarson.
 Hrafnhildr Ketilsdóttir hængs 20.
 — Stórolfsdóttir 21, 22, 27.
 Hrafnkell faðir Guðnýjar í Álfnesi 62.
 — Hrafnsson ldm. 267, 298, 300.

- Hrefnkeill (Skáld-Hrafn)
 Þórðarson Rúpeyjaskálds
 114, 115.
 — Þórisson goði 267.
 Hrafsi Ljótólfsson (al. Ljótsson) 136—138.
 Hrani Grímsson á Hranastöðum 82, 89(?).
 — Hildisson paraks 291.
 — Ísólfsson á Hranastöðum 293.
 Hrappr Bjarnason bunu 60, 61, 63, 64, 280, 316.
 — (al. Hrafn) Eysteinnsson meinfrets 134, 188.
 — faðir Geirleifs og Grenjaðar 229, 250.
 — Hallgeirsson á Forsvelli 263.
 — Helgason (Víga-Hrappr) bjólu 63.
 — faðir Hröðgeirs hvíta 259.
 — faðir Sumarliða 132.
 Hrefna Ásgeirsdóttir æðikolls 134, 179, 307.
 Hreiðarr þræll Laugarbrekku-Einars 104, 107.
 — Ófeigsson. Sjá Kráku-Hreiðarr.
 — faðir Úlfs kráku 108.
 — Sjá Herröðr faðir Svönu.
 Hreinn Hermundarson 88, 122.
 — Styrmisson ábóti 88, 120, 122, 240, 251, 265.
 Hrifla Þorsteinsson Egilssonar 89, 96.
 Hríseyjar-Böðvarr Hallsson 308.
 Hríseyjar-Narfi Þrándarson 220.
 Hróaldr (al. Hróarr) Bjarnarson (al. Ásleiksson) hryggr 215.
 — bjóla ldnm. 261.
 — (al. Hróarr) Brúnason horn 43.
 Hróaldr Eiríksson úr Goðdölum 209.
 — Geirmundarson 209.
 — úr Haddingjadal 97.
 — Hrollaugsson 285.
 — Hrómundarson 7.
 — Höskuldsson 248.
 — faðir Kolla 154.
 — Loðmundarson ins gamla 298.
 — Oddbjarnarson askasmiðs 21.
 — Úlfsson í Geitlandi 84.
 — faðir Þóris hersis 86.
 Hróarr Ásleiksson (al. Bjarnarson) 215 n.
 — (al. Þorbergr) faðir Ásláks í Langadal 128.
 — (al. Hróaldr) Brúnason horn 297.
 — Höfða-Þórðarson 216.
 — Sigurðarson inn hvíti 305.
 — faðir Sleitu-Bjarnar 213.
 — Unason Tungugöði 4, 269, 270, 292—293.
 Hröðgeirr Hrapppson inn hvíti ldnm. 259, 269, 261.
 — inn spaki í Hraungerði ldnm. 42—43, 76—77.
 — Þorsteinsson öxnaþrodds 43.
 Hróði. Sjá Þorbjörn Brands-son.
 Hróðmarr Hróaldsson 7.
 Hróðný Illugadóttir 158.
 — Ketilsdóttir kappa (al. Þorgeirsdóttir) 111, 112.
 — Skeggjadóttir 190, 191.
 — Unadóttir 198.
 — Þórálfsdóttir 309.
 — Þorgeirsdóttir (al. Ketilsdóttir) 110.
 Hróðólfr biskup í Bæ 73.
 Hrói sonr Arnkötlu 298.
 — inn skarpi 256.
 Hrólf frá Ám 220, 222, 224.
 — Eyvindarson inn dígri ldnm. 103.
 Hrólfir Helgason frá Hofgördum 103.
 — Helgason úr Gnúpufelli 147, 168, 221, 223, 241, 244, 248, 254.
 — hersir af ögðum 69, 70, 118, 140, 144.
 — Hrafnsson 305.
 — Hróaldsson (al. Kjallaksson) at Ballará 84, 85, 253.
 — höggvandi 294.
 — Ingjaldsson Fróðasonar 220, 222, 224.
 — Ketilsson kjölfara 77, 78.
 — Kjallaksson (al. Hróaldsson) 143, 144.
 — kraki konungur 189, 190.
 — Móðólfsson 269, 270, 290.
 — nefja 282.
 — rauðskeggr ldnm. 31, 36, 246.
 — Rögnvaldsson Mærajarls. Sjá Göngu-Hrólfir.
 — Svasason úr Bergi 278, 279.
 — Úlfsson inn auðgi í Geitlandi 79, 84.
 — Þorbjarnarson inn rauðsenzki 158, 173, 176.
 Hrollaugr Rögnvaldsson Mærajarls ldnm. 279, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 298, 300.
 Hrollleifr Arnaldsson inn mikli 198—199, 216.
 — (al. Hjörleifr) Einarsson ldnm. 56, 316.
 Hrómundr Eyvindarson inn halti 181, 182, 183, 184, 197, 202.
 — Gripsson 7.
 — Þórisson (al. Ingjaldsson) ldnm. 64, 66, 88, 89, 193, 194.
 Hronarr, Sjá Herröðr faðir Svönu.

- Hrossbjörn Raumsson 193,
 194.
 Hrosskell at Ýrarfelli ldm. 208.
 — Þorsteinsson ldm. 86, 187, 300.
 Hrútr Herjólfsson á Kambsnesi 25, 95, 134.
 — Tannason (al. Þórisson) 96.
 — Þórisson (al. Tannason) 96.
 Hrærekr Haraldsson slöngv- andbaugi 15.
 — Hildiríðarson 20.
 — (al. Roðrekr) þræll Hrosskels 208, 209.
 Húnbogi Þorgilsson faðir Snorra lögsögumanns 145.
 Hunda-Steinarr jarl 191, 307, 314.
 Hundi í Hundadal 132.
 Hundólfr jarl 7, 40, 314.
 Húngerð Þóroddsdóttir Tungu-Oddssonar 82, 296, 309.
 Húnroðr Véroðarson 204, 205.
 Hvamm-Sturla. Sjá Sturla Þórðarson í Hvammi.
 Hvamm-Þórir ldm. 67, 68.
 Hvati á Hvatastöðum 194, 195, 196, 197.
 Hvítserkr Ragnarsson loðinbrókar 314.
 Hyrningr Kleppjárnsson 89.
 Hængr at Hofi. Sjá Ketill Þorkelsson hænger.
 Hænsna-Þórir 87.
 Hæringr Þorgrímsson errubeins 45, 46, 47.
 Höfða-Þórðr Bjarnarson ldm. 198, 205, 206, 207, 214, 215, 216, 217, 220, 258, 300, 310.
 Höggvandill (al. Höggvand) Gunnarsonar Hlífarsonar 135.
 Högni Geirþjófsen 161, 162.
 Högni faðir Halldórs landnámsmanns 75.
 — á Högnastöðum 88.
 — Ingimundarson ins gamla 194, 195, 199, 202.
 — í Njarðey 138.
 — Óblauðsson inn hvíti 138, 148, 152, 156, 157, 177.
 Höllu-Björn. Sjá Skjalda-Björn.
 Hörða-Kári (al. Ketill) Ásláksson 7, 61, 217, 280, 310.
 Hörðr faðir Ásbjarnar auðga 87.
 — Grímkelsson goða 67, 80, 83.
 — (al. Haraldr) í Hörðadal leysingi Auðar 131, 132, 190, 191.
 Höskuldr Alfarinsson Valasonar 110.
 — Atlason 161, 162.
 — Bollason 133.
 — Dala-Kollsson 133, 134, 148, 149, 154, 216.
 — læknir 164, 165.
 — reykr 306.
 — Þorgeirsson inn væni 247, 248.
 — Þorsteinsson þurs ldm. 248.
 Iðunn (al. Þórunn) Arnardóttir úr Arnarnesi 228.
 — Molda-Gnúpsdóttir 69, 296.
 Illugi Arason á Reykjahólum 100, 108, 123, 149.
 — Ásláksson inn rammi 122, 123, 124.
 — sonr Birnu Illugadóttur 157.
 — Eiddsson 84.
 — Eyvindarson Fellsgoði 103.
 Sbr. 285. Sjá Þórðr illugi Eyvindarson.
 — Garða-Snorrasen 305.
 Illugi Halldórsson frá Hólmi 73.
 — Hallkelsson inn svartí 64, 66, 86, 87, 88, 96, 122, 131, 190, 191.
 — Hrólfsson inn rauði 84, 85, 142, 143.
 — sonr Jódísar 157.
 — Steinbjarnarson 156.
 — Þorbrandsson 121, 122.
 — Þórðarson 158.
 — Þorvaldsson Tindssonar 109.
 Ingibjörg Arnardóttir 252.
 — Ásbjarnardóttir ins auðga 87, 122, 131, 190, 191.
 — dóttir Ástríðar 291.
 — (al. Ingigerðr) Garðadrottning 213.
 — Gilsdóttir skeiðarnefs 141.
 — Hávarsdóttir Grjótgarðssonar 23.
 — Hróðgeirsdóttir ins hvíta 259, 261.
 — Pálsdóttir 303.
 — Rauðsdóttir ruggu 214.
 — kona Þorleiks 303.
 Ingigerðr (al. Ingibjörg) Garðadrottning 213.
 — Filippusdóttir á Hvoli 42, 262.
 Ingileif Ásbjarnardóttir 267.
 Ingimundarsynir ins gamla 199, 202.
 Ingimundr jarl í Gautlandi 193, 194.
 — Jónsson 305.
 — Þorsteinsson inn gamli ldm. 79, 192, 193—196, 197, 198, 199, 200, 204, 206, 216, 258, 300, 307.
 Ingiríðr Kjartansdóttir 204.
 — Þorvaldsdóttir 291.
 Ingjaldr 166.
 — Alfarinsson Valasonar 110.
 — Brúnason ldm. á Ingjaldssandi 166.

- Ingjaldr Fróðason konungs 220, 222, 224.
 — Grímsson glammaðar 41, 58.
 — (al. Þórir) í Hefni 194.
 — Helgason ins magra 154, 155, 221, 223, 224, 227, 228, 240, 241.
 — Helgason konungr 128.
 — Hergilsson hnapprass 141, 155.
 — Hróaldsson 42, 97.
 — Hrólfsson (al. Helgason) úr Gnúpufelli 240. 241.
 — inn hvíti 146.
 — faðir Ketils ilbreiðs 141.
 — Kolbjarnarson inn tryggvi í Hvíni 222, 224, 233, 234, 235.
 — Ólafsson feilans 135.
 — Þorgilsson knappa 95.
 — faðir Ávalda 202.
 Ingólfr Ánason inn sterki 125, 127, 128.
 — Arnarson (al. Björnólfs-son) ldnm. 7—12, 59, 60, 61, 63, 69, 75, 77, 78, 126, 300, 309, 313.
 — Björnólfs-son (al. Arnar-son) ldnm. 55.
 — Herröðarson í Ingólfssfirði ldnm. 178, 179.
 — Þórólfs-son inn sterki 159.
 — Þorsteinsson inn fagri 196, 199, 200, 201.
 Inguðr (al. Ingvaldr) Þorsteinsdóttir Snorrasonar goða 105.
 Ingunn Ásgrímsdóttir 308.
 — Einarsdóttir 309.
 — Helgadóttir ins magra 221, 223, 240.
 — kona Ketils hængs 20.
 — Þórólfsdóttir kona Glúms skálds Geirasonar 133, 255.
 — Þorsteinsdóttir 306, 308.
 — Þorsteinsdóttir 310.
 Ingvarr. Sjá Yngvarr.
 Ingvaldr (Ingvaldr). Sjá Yngvaldr.
 — (al. Inguðr) Þorsteinsdóttir 105.
 Ísgerðr Hunda-Steinarsdóttir jarls 191.
 — Þormóðardóttir Bresasonar 66.
 — Þorsteinsdóttir Oddleifs-sonar 157.
 Ísleifr Gizurarson biskup 52, 307, 309, 313, 314.
 — á Ísleifstöðum ldnm. 88.
 — Ísröðarson 204.
 — Ísröðarson 88.
 Ísólfr Bjólfsson 274.
 — at Búlandi 293.
 Ísraudr. Sjá Ísröðr.
 — faðir Holta 204.
 — Holtason 204.
 — Hróaldsson bjólu 261.
 — á Ísröðarstöðum ldnm. 88.
 — á Ketilsstöðum 267.
 Ívarr beytill 179.
 — Finnsson úr Viðvík 305.
 — Háldanarson ins gamla Upplendingajarl 282.
 — Hróttsson Herjólfssonar 134.
 — Ragnarsson inn beinlaus 314.
 — Rögnvaldsson Mærajarls 282.
 Járngerðr Ljótisdóttir 285, 286.
 — Tyrfingsdóttir 42.
 — Þórarinsdóttir korna 108.
 — Þórðardóttir úr Bæ 96.
 — dóttir Þóreyjar Ásgeirsdóttur 241.
 Játmundr inn helgi Englakon- ungr 61, 280.
 Játvarðr Elfráðsson Englakon- ungr 2.
 Jesus Kristur. Sjá Kristur
 Jóan. Sjá Jón.
 Jódís Illugadóttir ins ramma 123.
 — (al. Guðrún, „Goðun“) Oddsdóttir og Gunnhildar Þorsteinsdóttur holmunns 54, 291, 298. Sbr. Guðrún móðir Vilborgar.
 — Snartardóttir 145.
 — dóttir Yngvildar 245.
 — Þórarinsdóttir Þorgilsson- ar 157.
 Jólfeirðr Þormóðarson 105.
 Jólfríðr Bárðardóttir 73.
 — Gunnarsdóttir Hlífarsonar 82, 135, 296, 309—310.
 — (al. Oddfríðr) Tungu- Oddsdóttir 82, 98.
 — kona Þorsteins Brandsson- ar 306.
 Johannes páfi V. (rétt: VIII.) 1—2.
 Jólgeir á Jólgeirsstöðum ldnm. 37.
 Jón faðir Gróu 306.
 — Hallvarðsson 308.
 — (Sigmundarson) faðir Helgu á Þingvelli 56.
 — faðir Ingmundar 305.
 — sonr Járngerðar 241.
 — Loftsson í Odda 16, 43, 163, 207.
 — Pétursson 84.
 — Hrafnsson korpr 84.
 — Sigmundarson Ormssonar 306, 307, 308.
 — Sigmundarson Þorgilssonar 307.
 — Sigurðarson í Ási 16, 156.
 — Sigurðarson Þorsteinssonar 308.
 — Úlfsson inn sterki á Reyrvelli 118.
 — Þorgeirsson prestur 72.
 — faðir Þorsteins í Hvammi 308.
 — Ögmundarson inn helgi biskup 16, 38, 43, 63, 285.
 Jóra Harradóttir 192.

- Jóra (al. Jörunn) Helgadóttir 157, 158.
 — móðir Finns 205.
 Jóræiðr dóttir Gyðríðar móðir Ara fróða 285.
 — dóttir Oddfríðar 304.
 — Tindsdóttir 104, 105.
 — Þiðrandadóttir 265, 285.
 — (v. Jörunn) Þorgeirsdóttir 305.
 — Ölvesdóttir 86.
 Jörunn Bjarnardóttir úr Bjarnarfirði 148, 149.
 — Einarsdóttir kona Teits í Haukadal Ísleifssonar 232, 285.
 — Einarsdóttir Stafhyltings 108.
 — Einarsdóttir frá Þverá 310.
 — Helgadóttir kona Tungu-Odds 82.
 — (al. Jóra) Helgadóttir 157, 158.
 — dóttir Helgu og móðir Hauks lögmanns 157.
 — Hjaltadóttir Skeggjasonar 37.
 — Ingimundardóttir ins gamla 192, 194, 195, 196, 307.
 — (al. Þórunn) Ketilsdóttir ins auðga 37.
 — Ketilsdóttir mannvitsbrekka 290.
 — Svertingsdóttir kona Hafr-Bjarnar 38, 295, 296.
 — Þórðardóttir 303—304.
 — Þórðardóttir 304.
 — (v. Jóræiðr) Þorgeirsdóttir 305.
 — Þorgilsdóttir 308, 310.
 — Þorgnýsdóttir lögmanns 343.
 — Þorgrímsdóttir 304.
 — Þormóðardóttir Þjóstars-sonar 85.
 — Þorsteinsdóttir tjaldstæðings 35.
 Jörunn Þorvaldsdóttir holbarka 216.
 — Ölvesdóttir barnakarls kona Naddodds víkings 50.
 Jósteinn (al. Hólmsteinn) Þorgeirsson 75—76.
 — Þorsteinsson tjaldstæðings 35.
 Jökull Bárðarson Jökulssonar 200.
 — Ingimundarson ins gamla 194, 195, 199, 200.
 — Ingimundarson jarls 193, 194, 200.
 Jörundarsynir 200.
 Jörundur Ásgeirsson kneifar 16.
 — (misr. Jómundur 151) Atlason ins rauða 124, 149, 150, 151, 164, 165.
 — Hrafnsson goði 15, 16, 24, 300, 309.
 — Hróttsson Herjólfssonar 134.
 — frá Keldum faðir Höllu 262.
 — Ketilsson inn kristni 70, 71, 72, 301.
 — í Skorradal 123.
 — faðir Skúla 109.
 — bróðir Sleitu-Helga 181, 183.
 — Úlfsson ins skjálga 147.
 — Þorgilsson í Miðengi 53.
 — Þorgilsson Kollasonar 151, 164, 310.
 — Þórisson háls 193, 194, 197, 200, 205, 206.
 — dóttursonur Þórðar 304.
 — Þorsteinsson biskup 306, 308.
 Jösurr Afvaldsson 143.
 Jötun-Björn 193.
 Kaða-Grímr. Sjá Kampa-Grímr.
 Kaðall faðir Þórdísar 238.
 — faðir Þorgeirs 135.
 Kaðlín Göngu-Hrólfsdóttir 117, 307.
 Kálfr Ásgeirsson æðikolls 179, 307.
 — Mánason skáld 205.
 — Oddsson. Sjá Sela-Kálfr.
 — faðir Þórhalls (al. Þórðar) 144, 115.
 Kali (al. Kolli) maðr Gunnhildar 82.
 — Kvistsson 70, 82(?).
 Kalman (al. Kalmarr) í Kalmantungu ldm. 85.
 Kampa-Grímr ldm. 135, 247.
 Kári. Sjá Hörða-Kári, Tungu-Kári í Flatatungu.
 — (al. Kárr) Hróttsson 134.
 — Kýlanesson 85, 86.
 — Sigurðarson bjóðaskalla.
 Sjá Víkinga-Kári.
 — inn svartí 316.
 — Sölmundarson (Brennu-Kári, Sviðu-Kári) 50.
 — Vémundarson. Sjá Berðlu-Kári.
 Karl úr Bjarkey 219.
 — undir Karlsfelli 91.
 — Steinröðarson á Upptrónd 227.
 — Þorsteinsson inn rauði 219, 226.
 Karli þræll Ingólfs 9, 10, 11, 12.
 — Konalsson leysingi Hrólfss ins auðga 85—86.
 — Ævarsson ins gamla 203, 204.
 Karlsefni. Sjá Þorfinnr karlsefni.
 Kárr (al. Kári) Hróttsson Herjólfssonar 134.
 — faðir Kjartans 305.
 — Koðransson í Vatnsdal 217.
 — Styrkársson 305.
 — Þorbrandsson úr Álftafirði 121, 122.

- Kárr Þormóðarson 56.
 Katla móðir Þorbjargar kol-
 brúnar 154, 155.
 —. Sjá Þorbjörg katla.
 Kaun Sölgason (al. Sölvason)
 konungr 278, 279.
 Ketilbjörn Ketilsson inn gamli
 ldnm. 51, 52, 53, 54, 61,
 171, 174, 209, 280,
 304(?), 309.
 — Teitsson 52.
 Ketill, Sjá Bjarneyja-Ketill.
 — Ásbjarnarson inn auðgi 19.
 — Auðunarson inn einhendi
 ldnm. 36, 37, 135, 310.
 — (al. Kjallakr) aurriði ldnm.
 36.
 — Bjarnarson flatnefr 60, 61,
 62, 63, 101, 117, 128, 221,
 223, 225, 390, 307, 316.
 — blundr ldnm. 81.
 — Bresason ldnm. 70, 71, 74.
 — Brúnason ins hvíta 218.
 — Fjörleifarson, Sjá Ketill
 Þórisson í Húsavík.
 — Geirsson blundr (Blund-
 Ketill) 81.
 — Gunnarsson frá Djúpadal
 239.
 — Hallbjarnarson hængr úr
 Hrafnistu 20.
 — inn hamrammi. Sjá Vékell
 209.
 — helluflagi 40, 203.
 — í Hornafirði 286.
 — Hörða-Kárasen 280.
 — Hörða-Kári 280.
 — Illugason ins svarta 190,
 191.
 — Ingjaldsson (al. Þorbjarn-
 arson) ilbreiðr ldnm. 140
 —141.
 — sonr Jörunnar inn fiflski
 ldnm. 290, 291, 292, 298,
 300, 301.
 — faðir Ketilbjarnar ins
 gamla 51, 309.
 Ketill Ketilbjarnarson ins
 gamla 52.
 — í Ketilsfirði 126, 127.
 — á Ketilsstöðum 130.
 — kjölfari 56, 77, 88.
 — Mánason 253.
 — Móðólfsen 269, 270, 280,
 290.
 — Ormsson raumr (al.
 þrymr) 193, 194.
 — smiðjudrumbr 123.
 — veðr hersir 62, 117.
 — faðir Vífils 309.
 — Þjörðandason í Njarðvík
 265, 270, 298, 300.
 — þistill ldnm. 103, 105,
 256, 258.
 — Þorbjarnarson kappi 110,
 111, 112.
 — Þorbjarnarson (al. Ingj-
 aldsson) ilbreiðr ldnm.
 147, 148, 159, 160.
 — Þorgilsson 304.
 — faðir Þóris 269.
 — Þórisson í Húsavík 247,
 248, 250.
 — Þórisson þrymr ldnm. 264,
 265.
 — Þorkelsson hængr ldnm.
 20—22, 25—26, 300.
 — Þorláksson prestur og lög-
 sögumaðr 95, 105, 131,
 138, 196, 206, 207, 242,
 248.
 — Þorláksson Þorleifssonar
 beiskalda 95.
 — Þorsteinsson biskup 314.
 — Þorsteinsson inn hörzki
 249, 250, 258.
 — Þorsteinsson rangláts
 (Grundar-Ketill) 105, 131,
 132, 242, 258.
 — Þorvaldsson króks 228.
 — þrymr. Sjá Ketill Þórisson
 þrymr.
 — Örlygsson gufa 94, 142,
 143, 151, 152—153, 177.
 Sbr. Gufa, Gufi Ketilsson,
 Gufi inn gamli.
 Ketill Örnólfsson blundr 82,
 87, 88, 135.
 — Örnólfsson brimill 243.
 Ketilríður Hólmkelsdóttir 110.
 Kimbi, Sjá Þorleifr Þorbrands-
 son kimbi.
 Kjallakr Bjarnarson inn gomli
 í Bjarnarhöfn 73(?), 100,
 114, 117, 118, 138, 300.
 — Bjarnarson inn ungi 136,
 137.
 — faðir Bjarnar sterka 117.
 — Bjarnarson ins sterka
 (Barna-Kjallakr) 136, 137,
 142.
 — (al. Hróaldr) faðir Hrólfs
 at Ballará 142, 143.
 — Hrólfsson at Lundi 84.
 — =Ketill aurriði. Sjá Helgi
 hrogn.
 — Kjarvalsson Írakonungs 26.
 — faðir Þorgríms 73.
 Kjallakssynir 136, 137, 138.
 Kjalvör. Sjá Kjölvör.
 Kjaran þrell Geirmundar helj-
 arskinn 141.
 Kjartan Ásgeirsson úr Vatns-
 firði 204.
 — sonr Guðríðar Másdóttur
 116.
 — Kársson 305.
 — Ólafsson pá 118, 134, 141,
 179, 307.
 — Þóróddsson at Fróðá 163.
 Kjarvalr faðir Hertila 310.
 — Írakonungr 2, 38, 58, 215,
 220, 222, 225.
 Kjölvör Þormóðardóttir móð-
 ursystir Tungu-Odds 82,
 171, 174.
 Kjötví inn auðgi 57, 139.
 Klaufi Hafþórsson böggvir
 226, 227.
 Kleppjárn Einarsson 130.
 — Þorólfsson inn gamli 67,
 105.

- Kleppjárn faðir Hyrnings
(Kleppjárn inn gamli?)
89.
- Kleppr. Sjá Klyppr.
- Klyppr Jörundarson ins
kristna 70, 71, 134.
- Þórðarson 310.
- Klængr Grímkelsson 108.
- Snæbjarnarson 71.
- Sótason. Sjá Blæingr.
- faðir Þórlaugar 63.
- Þorleifsson 310.
- Þorsteinsson biskup 310.
- Knjúkr Þórólfsson. Sjá Nesja-
Knjúkr.
- Þorvaldsson. Sjá Mýra-
Knjúkr.
- Knútr. Sjá Nesja-Knjúkr.
- Sveinsson ríki 308.
- Knörr Höfða-Þórðarson 216,
220.
- Knöttir Hólm-Starrason 71.
- Þjóðreksson 145.
- Koðran Eilífsson at Giljá 201,
205, 206.
- Ormsson af Gilsbakka 157,
158.
- sonr Þjóðgerðar Flókadótt-
ur 217.
- sonr Þjóðgerðar Koðrans-
dóttur 217.
- Kolbeinn Atlason klakkhöfði
ldnm. 99.
- Flosason Valla-Brandsson-
ar 35, 262.
- systurson Hróars Tungu-
goða 270.
- í Möðrufelli 306.
- Oddbjarnarson askasmiðs
21.
- Sighvatsson lögsögumanns
290.
- Sigmundarson ldnm. 213,
214.
- Tumason 306.
- Þórðarson Eysteinnsonar
meinfrets 132, 134.
- Þórðarson Freysgoða 296.
- Kolbjörn sneypir hersir 220,
222, 224.
- sonr Þóreyjar Ásgeirsdótt-
ur 241.
- Kolbrún. Sjá Þorbjörg Glúms-
dóttir kolbrún.
- Kolfinna Ávaldadóttir 202.
- Einarisdóttir Þorgilssonar
241.
- Galtadóttir 309.
- Hallsdóttir Styrmissonar
208.
- Illugadóttir ins svartu 96.
- Oddbjarnardóttir aska-
smiðs 21.
- Þorgeirsdóttir Galtasonar
208.
- Þorsteinsdóttir 308.
- Kolgríma Beinisdóttir 51.
- Kolgrímr (al. Kollgrímr)
Hjaltason 277.
- Hrólfsson inn gamli ldnm.
43, 69, 70, 80, 300.
- (al. Kollgrímr) Þorgeirss-
on goða 247, 248.
- Þórhallason (al. Þórhalls-)
70.
- Kollgrímr. Sjá Kollgrímr
Hjaltason og Þorgeirsson.
- Kolli Arnórsson á Heynesi 75.
- undir Felli 180.
- Hróaldsson 95, 154. Sbr.
Hof-Kolli Hróaldsson,
Dala-Kallr.
- Klængsson 108.
- í Kollavík ldnm. 257, 258.
- (al. Kollr) Óttarsson ldnm.
31 n.
- faðir Vigdísar (rétt Bárðr
Kollason) 109.
- (al. Kollr) Þórðarson blígs
123.
- Kollr Illugason ins ramma
123.
- (al. Kollr) Ketilbjarnarson
52.
- (al. Kolli) Kjallaksson at
Lundi 84.
- Kollr í Kollsvík fóstbróðir Ör-
lygs ldnm. 64, 65, 159.
- faðir Magnúss 306.
- Skeggjason at Kollslæk 84,
190.
- Veðrar-Grímsson. Sjá
Dala-Kollr.
- Þorbjarnarson (al. Þorgils-
son) loka 150, 151.
- (al. Kolli) Þórðarson blígs
123.
- Þorgilsson (al. Þorbjarnar-
son) 150, 151.
- (al. Kollr) Þorkelsson Vík-
verjabiskup 52.
- Þorsteinsson inn grá 278.
- Kollsveinn Eyvindarson hjalta
63.
- Helgason bjólu 63.
- inn rammi ldnm. 213.
- Kollr (al. Kollr) Ketilbjarnar-
son 52.
- at Kolgröfum ldnm. 115.
- (al. Kolli) Óttarsson ldnm.
30, 31.
- Síðu-Hallsson 284, 285.
- (al. Kollr) Þorkelsson Vík-
verjabiskup 52.
- Kolskeggr Ásbjarnarson inn
fróði 267, 270—271, 284,
285.
- (al. Þorsteinn kolskeggr)
Herjólfsson 112.
- Kolumba inn helgi 64, 66.
- Kolumkilla 65, 66, 74.
- Kolþerna Símonardóttir 303.
- Konáll faðir Ásólf's alskikk's
72.
- faðir Karla á Konálsstöð-
um 85.
- Ketilsson ins hörzka 248,
249, 250.
- Sokkason 249, 250.
- Steinmóðarson 48, 49, 135.
- Kóri (al. Kon) þræll Ketils
gufu 152, 153.
- Kormákr Ögmundarson skáld
93.

- Kornlöð Kjarvalsdóttir 58.
 Korní. Sjá Þórarinn Grímkels-son korní.
 Krafla faðir (eða móðir) Þorsteins 158.
 Kráku-Hreiðarr Ófeigsson lafskeggs ldm. 210.
 Kráku-Hreiðar faðir Úlfs kráku 108. Sbr. Hreiðarr faðir Úlfs kráku.
 Kristoforus Vilhjálmsson herra 42, 263.
 Krístr 1, 9, 221, 223, 226.
 Krumr á Hafranesi ldm. 275—6.
 Krömu-Oddr ldm. 81.
 Krúgaldi Hrutsson Herjólfssonar 134.
 Kuggi. Sjá Þorkell Þórðarson kuggi.
 — Þorkelsson 304.
 Kveldúlfr Bjálfaðson 77, 78, 96.
 Kvistr faðir Ásgeirs 241.
 — Steinsson 70.
 Kýlan bróðir Kalmans 85.
 — Kárasen 86.
 Kögurssynir. Sjá Grímssynir.
 Lambi Sigmundarson á Lambastöðum 24.
 — Þórðarson inn sterki 94, 153.
 Langaholts-Þóra 101, 102, 103.
 Lang-Einarr. Sjá Lón-Einarr.
 Laugarbrekku-Einarr Sigmundarson. Sjá Einarr Sigmundarson.
 Leiðólfur á Leiðólfsstöðum leysingi 41, 42.
 — kappi í Skógahverfi 268—269, 293, 298, 300.
 Leifr Eiríksson inn heppni 126, 149.
 — Eiríngsson 310.
 — Hróðmarsson. Sjá Hjörleifr Hróðmarsson.
 Leifr Loðhattarson 139, 143.
 Lekný (al. Lækný) móðir Finna ins draumspaka 247, 248.
 Leo keisari í Miklagarði 2.
 Lína (al. Liney) dóttir Þorleifar 162, 163.
 Ljóðarkeftr skáld 22.
 Ljót Einarisdóttir 256.
 — móðir Hrolleifs ins mikla 198, 199.
 — á Ljótastöðum ldm. 28, 29.
 — móðir Ljótunnar 28, 29.
 Ljótólfur Alreksson goði 217, 218, 260.
 — (al. Ljótr) á Ljótólfsstöðum 136, 137, 138.
 Ljótr. Sjá Ljótólfur á Ljótólfsstöðum.
 — frændi Hrolleifs ins mikla 198.
 — sonr járngerðar prestur 241, 286.
 — löngubakr 47.
 — óþveginns ldm. 253.
 — sonr Yngvildar 186.
 — Síðu-Hallsson 310.
 — Þorbjarnarson á Veggjum 88.
 — Þorgrímsson (al. Þorbjarnarson, Þormóðarson) 165, 166—167.
 — Þorvaldsson. Sjá Mána-Ljótr.
 Ljótunn Hrólfssdóttir (al. Ljóta(r) dóttir 80.
 Ljúfa kona Bjarnar í Bjarnarfirði 179.
 Ljúfvina drottning 138.
 Loðhóttir þræll Hjörs konungs 139, 143.
 Loðinn öngull ldm. 244, 245.
 Loðmundr inn gamli ldm. 14, 271—274, 290, 297, 298.
 — Skeggjason 291.
 — Svartsson í Odda 16, 35, 165.
 Lofthæna Arinbjarnardóttir hesis 86.
 — Erpsdóttir lútanda 86.
 Loftr sonr Freygerðar 59.
 — Fróðason. Sjá Loftr Orms-son ldm.
 — Helgason 308.
 — Kárrsson 305—306.
 — Ormsson inn gamli ldm. 12, 36, 38—39, 40, 101, 310.
 — Pállsson biskups 266.
 — Samundarson prestur í Odda 16, 163, 207.
 — Þórarinnsson 310.
 Lón-Einarr 104, 105, 106, 107, 131, 132.
 Lýtingr Arnbjarnarson (al. Ásbjarnarson) ldm. 89, 262, 270.
 Lækný. Sjá Lekný.
 Lög-Skafti. Sjá Skafti Þór-oddsson.
 Mábil (al. Móbil) Hallgeirs-dóttir 28, 29.
 Maddaðt Írakonungur 116.
 Sbr. Bjaðmakr.
 Máfa (al. Mæfa) kona Hriflu 89.
 Magnús Ámundason 305.
 — Einarsson biskup 37, 285, 309.
 — Gizurarson biskup 54, 285.
 — Guðmundarson goði (goði) á Þingvelli 163.
 — Guðmundarson prestur í Hjarðarholti 164, 165.
 — Kollsson 306.
 — Ólafsson berbeinn konungur 16, 62.
 — Þórðarson í Reykjaholti 84, 142, 143.
 — Þorláksson á Melum 49, 54, 291, 298.
 — Þorsteinsson Síðu-Halls-sonar 285, 309.

- Magr-Helgi. Sjá Helgi Eyvindarson inn magri.
 Mág-Snorri 165.
 Mána-Ljótr 109.
 Máni Ámundason 305.
 — Ásgrímsson 208.
 — at Mánafelli 253.
 — í Mánavík. Sjá Hólm-göngu-Máni.
 — úr Gnúpufelli 308.
 — Þorbrandsson 205.
 — Þórhallsson 303.
 Már Ánarson í Hrauni 116.
 — Ásmundarson 158.
 — Atlason á Reykjahólum 140, 148, 149, 310.
 — Hallvarðsson (al. Hávarðsson) 135.
 — Hamalsson 12, 55.
 — Hróttsson Herjólfssonar 134.
 — Húnröðarson 165, 204.
 — Illugason á Reykjahólum 123.
 — Jörundarson á Másstöðum 196, 197, 200, 202.
 — at Móbergi. Sjá Blót-Már.
 — Naddoddsson ldm. 50, 106.
 — faðir Steinólfs 249, 250.
 — Víga-Glúmsson 228, 241, 242.
 Margrét Höskuldsdóttir lækni 164, 165.
 Markús Skeggjason lögsögu-maðr 31, 49, 244, 261.
 — Þórðarson á Melum 49, 53, 88, 96, 99, 105, 120, 122, 131, 132, 138, 143, 144, 148, 149, 157, 158, 191, 196, 197, 294, 206, 207, 208, 216, 218, 239, 240, 242, 244, 245, 251, 258, 260, 261, 263, 267, 285, 291, 298.
Mela-Snorri. Sjá Snorri Magnússon á Melum.
 Meldun jarl í Skotlandi 129, 132.
 Melkorka Mýrkjartansdóttir 133.
 Melpatrekr af Írlandi 55.
 Miðfjarðar-Skeggi Skinna-Bjarnarson ldm. 18, 83, 87, 131, 182, 189, 190, 300, 309.
 Mjöll (al. Molda) Ánardóttir bogsveigis 193, 194.
 Móbil (al. Mábil) Hjallgeirs-ir 28, 29.
 Móðólfr Eyvindarson smiðr 269, 270, 290, 293.
 Móðólfsynir 270, 293.
 Móciðr Hildisdóttir 21, 22, 28, 29.
 Molda Ánardóttir. Sjá Mjöll.
 Molda-Gnúpr Hrólfsson ldm. 294, 295, 296, 309.
 Molda-Gnúpsynir 59.
 Músa-Bölverkr Þórarinsson 84, 87.
 Mýra-Knjúkr Þorvaldsson 154, 155, 156, 165.
 Myrgjol Gljómalsdóttir Íra-konungs 129.
 Mýrkjartan Íra-konungtr 133.
 Mýrún Maddaðardóttir (al. Bjaðmaksdóttir) Íra-konungs 116.
 Mæfa (al. Máfa) Þorvarðs-dóttir kona Hríflu 89.
 Mörðr Ásmundarson 264.
 — Eiríksson 308.
 — órákja 296.
 — Sigmundarson gígja 22, 27, 28, 300.
 — Valgarðsson 24, 25.
 Mötull Finnakonungtr 86.
 Naddoddur víkingtr 3, 50, 106.
 Nafar-Helgi á Grindli ldm. 217.
 Nagli í Mávalhöf 111.
 Narfasynir 95.
 Narfi Arnarson úr Arnarnesi 227, 228.
 Narfi Ásbrandsson. Sjá Hellu-Narfi.
 — Einarsson Klyppssonar 70, 72.
 — Finnbogason ins ramma 245.
 — sonr Guðrúnar Kolbeins-dóttur 290.
 — Snorrason prestur faðir Narfasona 95.
 — Þormóðarson ins ramma 219—20.
 — Þrandarson. Sjá Hríseyjar-Narfi.
 Náttfari í Náttfaravík 4, 249, 250.
 Nefsteinn Gnúpa-Bárðarson 289.
 Nereiðr jarl inn gamli 57.
 Nesja-Knjúkr (al. Knútr) Þórólfsson landm. 154—5, 156, 159, 164, 165.
 Nesja-Knútr. Sjá Nesja-Knjúkr.
 Niðbjörg Bjólansdóttir Íra-konungs 117, 307.
 Nikulás Sigurðarson í Öngli 245.
 Njáll Herlaugsson 59.
 — Sigmundarson í Skógum 15.
 — Þorgeirsson (Brennu-Njáll) 19.
 Njörðr, guðinn 76, 281, 312.
 Norr konungtr 278.
 Óblauðr Hallvarðsson 308.
 — Ötryggsson 138, 152, 177.
 — Þorsteinsson 308.
 Oddbjörg Grímsdóttir 165.
 Oddbjörn askasmiðr 21.
 — Þorkelsson háks 304.
 Oddfríðr Bjarnardóttir 304.
 — Helgadóttir af Hvanneyri 108.
 — (al. Jófríðr) Tungu-Odds-dóttir 90 n.

- Oddgeirr í Oddgeirshólum ldnm. 42—43, 76—77.
 Oddi (al. Oddr) Ásólfsson í Höfða 244, 261.
 — Ketilsson. Sjá Oddi Ýrarson.
 — (al. Oddr) Ýrarson (og Ketils Örlygssonar gufu) 85, 142, 143, 144, 151, 152, 153.
 — sonr Þorgerðar 143, 144.
 — Þorvaldsson. Sjá Bitru Oddi.
 Oddk-. Sjá Otk-.
 Oddlaug Eyvindardóttir ins eyverska 298.
 — Vébrandsdóttir 51.
 Oddleif Ketilbjarnardóttir ins gamla 52.
 Oddleifr Flókason stafr 217.
 — Geirleifsson faðir Gestspaka 156, 157, 158, 159, 165, 167.
 — (Þórðarson krákunefs) faðir Þórðar 165.
 Oddmarr Þórunnarson 136.
 Oddný Einarasdóttir 249, 250.
 — Helgadóttir Sjá
 — Oddsdóttir ins mjóva (al. Helgadóttir) 31, 26.
 — Þorbjarnardóttir ins gaulverska 38—39.
 — Þórhallsdóttir 99, 191.
 — dóttir Þórunnar 308.
 — Þorsteinsdóttir 308.
 Oddr. Sjá Krömu-Oddr.
 — Arngeirsson í Hraunhöfn 256, 257.
 — (al. Oddi) Ásólfsson í Höfða 135.
 — Breiðfirðingr skáld 215.
 — Draflason 123.
 — á Álfanesi 94.
 — Gizurarson 307.
 — Hallkelsson at Kidjabergi 54, 82, 171, 174.
 — (al. Ormr) Hallvarðsson 46.
 Oddr Há-Snorrason munkr 180, 189.
 — Helgason inn mjóvi frá Mjósyndi 31, 36.
 — sonr Helgu Ásgeirssdóttur 47.
 — faðir Hrafns Hlymreksfara 145.
 — á Jörva 124.
 — kaldmunnr 19.
 — Ormisson úr Ormsdal 192.
 — skrauti í Skógum faðir Gull-Þóris 141.
 — Steinþórsson 180.
 — Sveinbjarnarson 94.
 — Unason 198, 216.
 — Þórarinnsson Jónssonar 306.
 — Þórarinnsson (al. Þórormsson) 192.
 — Þórðarson 304.
 — faðir Þorgríms 109.
 — Þorgrímsson í Axlarhaga 212.
 — Þórormsson (al. Þórarinnsson) 192.
 — Þorviðarson inn rakki 100.
 — Önundarson breiðskeggs (Tungu-Oddr) 67, 70, 71, 80, 82, 84, 87, 98, 100, 134, 135, 171—172, 174, 175, 296, 300, 309.
 Óðinn guðinn 46, 312.
 Ófeigr maðr Ásgerðar Asksdóttur 17, 18.
 — Einarsson grettir 21, 22, 48, 49, 316.
 — Herroðarson ldnm í Ófeigsfirði 178.
 — Ívarsson burlufótr 179.
 — Kráku-Hreiðarsson þunn-skeggr 210.
 — Loðmundarson ins gamla 298.
 — í Raumsdal 17, 18, 83.
 — Sigurðarson 305.
 — Öxna-Þórisson lafskegg 210.
 — Þórarinnsson 217.
 Ófeigr sonr Þóreyjar Ásgeirsdóttur 241.
 — Þórólfsson fasthalda 142, 143, 144, 177.
 Ólafr Ásgeirsson völubrótr 226.
 — belgr landnm. 110, 111, 146.
 — (al. Óleifr) Bjarnarson langhálss 89.
 — at Dröngum 173, 176.
 — Egilsson ins rauða 275.
 — Guðröðarson 128.
 — Haraldsson inn digri Norregskonungur 179, 192, 200, 307, 314.
 — at Haukagili 201.
 — Hávarðarson bjarnylr 169, 171.
 — Helgason Eyjólfssonar 165.
 — Herjólfsson hornabróts konungur 14.
 — Höskuldsson pá 118, 133, 179, 307.
 — jafnakollr ldnm 161, 162, 177.
 — (al. Óleifr) Ingjaldsson inn hvíti konungur 128.
 — Karlsson bekkir ldnm 218, 219.
 — Kvaran konungur í Dyflinni 79.
 — Tryggvason Noregskonungur 28, 187, 192, 251, 314.
 — týni 305.
 — tvennumbrúni ldnm. 46.
 — Þórarinnsson 60.
 — (al. Óleifr) Þorsteinsson feilan 48, 49, 81, 120, 128, 135, 310.
 Óleifr (al. Ólafr) Bjarnarson langhálss 89, 270.
 — Böðmóðsson 291.
 — Einarsson breiðr 48—49, 316.
 — hjalti at Varmalæk ldnm. 81, 309.

- Óleifr (al. Ólafr) Ingjaldsson Ormr sonr Ragnheiðar Arn-
inn hvíti 128. órsdóttur 196.
— Skæringsson inn hvíti 16. — Stórolfsson inn sterki 21,
— (al. Ólafr) Þorsteinsson 22, 25, 27.
feilan. Sjá Ólafr Þorsteins- — (al. Grímr) Úlfsson ins
son feilan. hvassa ldnm. 36.
Ólhildr (al. Úlfhildr) Nafar- — sonr Þórdísar Bjarnardóttur
Helgadóttir 218. 215.
Óli (al. Áli) Svarthöfðason — Þorfinnsson Sel-Þórissonar
faðir Steinunnar konu 99.
Hauks lögmans 41. — Þorgilsson gjallanda. Sjá
Ólof. Sjá Álof. Digr-Ormr.
Ormarr (al. Úlfarr) faðir — Þórisson 252.
Hildar 62. — Þórisson töskubak 243.
Ormarr faðir Þorbjarnar ins — Þorkelsson gullkárs 46.
gaulverska 62. — Þorvaldsson 229.
Ormhildr Hróarsdóttir — niðji Þrastar Hermundar-
Tungugöða 292. sonar 181.
Ormr Bárðarson (al. Herjólfsson) inn ánauði (al. Hólm-
auði) 30. steinsson) 266.
— Erpsson 132. — Hólmsteinsson (al. Bersa-
— Eyjólfsson kapalin 192, son) 266.
307. Ósk Þorsteinsdóttir rauðs 120,
— Eyvindarson inn gamli 128, 135.
ldnm. 57. — Þorsteinsdóttir surts 150.
— Fróðason faðir Lofts 39. Óspakr Ósvífrsson ins spaka
— Gellisson 239. 118, 166.
— Hallason ins hvíta 239, Ósvaldr konungr faðir Vil-
240. borgar 61, 280.
— Hallsson 54. — (al. Ölver) Öxna-Þórisson
— (al. Oddr) Hallvarðsson 261, 317.
46. Ósvífr Helgason inn spaki
— Hámundarson skógarnef 117, 118, 133, 147, 154,
25, 26, 28. 157, 158, 166, 255, 307.
— Herjólfsson (al. Bárðarson) Otkatla Jörundardóttir 150,
inn auði (al. ánauði) 19. 151.
— Hrossbjarnarson skelja- — katla kona (al. dóttir) Ó-
moli 193, 194. feigs Þórolfssonar fasthalda
— Jónsson gamli á Rauða- 177.
læk 307. — Ófeigsdóttir 177.
— Jónsson á Svínafelli 307— — Þórðardóttir örvandar 164,
308. 165.
— í Höfn. Sjá Hafnar-Ormr. — Þorgilsdóttir 49, 50.
— Koðrannson at Giljá 201. — Þorvaldsdóttir 144.
— inn mjóvi ldnm. 110, 111, Otkell faðir Finns 18.
146. — Hallkelsson úr Kirkjubæ
— í Ormsdal ldnm. 192. 31, 54.
— Stórolfsson 21, 22.
- Otkell Þorbjarnarson í Þjors- árdali 49, 51.
Otkk-. Sjá Otkk-.
Ótrygg Hrjóleifsson ins kvensama 138.
Óttarr Bjarnarson ins austræna 117.
— böllr 30, 31.
— í Grímsbungum 200, 201, 202.
— Hróaldsson hvalró 285.
— Jófreiddarson 105.
— Þorgeirsson göða 247, 248.
Páll Hallbjarnarson 304.
— Hallsson 303.
— Jónsson biskup 16, 39, 50, 297.
— Sölvason prestur í Reykja-
holti 142, 143.
Patrekr inn helgi 63, 64, 65.
Pétur faðir Jóns 84.
— Jónsson Þétrssonar 84.
— á Ósi 191.
- Ráðormr í Vedeifsholti ldnm. 37, 296.
Ráðúlf. Sjá Rauðúlf.
Rafarta Kjarvaldsdóttir Írakon-
ungs 220, 222, 225.
Rafn. Sjá Hrafn.
Ragi Óleifsson hjalta 81, 309.
Ragnar Sigurðarson loðbrók
konungr 191, 215, 307,
314.
Ragnheiðr Arnórsdóttir 196.
— Eyjólfsdóttir Valgerðarson-
ar 242.
— Samsdóttir 303.
— Þorbjarnardóttir 303.
Ragnhildr Barkardóttir á
Baugstöðum 41, 58, 262.
— Hallsdóttir 216, 218.
— Hrólfsdóttir nefju 282.
— Ragnarsdóttir loðbrókar
314.
— Sigurðardóttir hjartar 40,
315.

- Rannveig Ámundadóttir 305.
 — Eiríksdóttir (al. Þorgeirsdóttir) úr Goðdölum 209, 262.
 — Eyvindardóttir lamba 23.
 — Garða-Snorradóttir 305.
 — Gnúpsdóttir á Hjalla 38, 58.
 — Grjótgarðsdóttir Hlaðajarls 165, 166.
 — dóttir Guðríðar 265.
 — Sigmundardóttir á Hlíðar-enda 23, 28.
 — dóttir Steinunnar (al. Steinvarar) 165, 264.
 — Þórðardóttir Hallssonar 308.
 — Þorgeirsdóttir (al. Eiríksdóttir) úr Goðdölum 209.
 — Þorkelsdóttir 309.
 — Þorsteinsdóttir tjaldstæðings 35.
 Rauða-Björn ldnm. 90, 91, 92.
 Rauðr. Sjá Þorgeir Einarsson rauðr.
 — Gunnarsson Hlífarsonar 135.
 — Kjallaksson 26.
 — at Rauðsgili ldnm. 83.
 — rugga í Naumudal 214, 226.
 Rauðssynir (Þorgeirsdóttir) 173, 176.
 Rauðúlfr (al. Ráðólfr) Öxna-Þórisson 232.
 Raumr Jötunbjarnarson 193.
 Refr frá Barði 215.
 — Eysteinnsson meinfrets 188.
 Sbr. Þórólfr Eysteinnsson refr
 — Gestsson. Sjá Skáld-refr. — inn mikli 100.
 — Steinbjarnarson kartar 260.
 — Þorsteinsson inn gamli 67, 68, 69, 70, 158.
 — (al. Úlfr) Þorsteinsson inn rauði 260.
 Reginleif Sæmundardóttir ins suðreyska 206, 207.
 Reistr Bjarneyja-Ketilsson ldnm. 256.
 Reyni-Björn ldnm. 297, 310.
 Reyketill faðir Ásbjarnar og Steinfinns 19.
 Rjúpa Arn(h)aldsdóttir 206, 207, 216.
 — Hrótsdóttir Herjólfssonar 134.
 — Þorkelsdóttir Eyjólfssonar 133.
 Roðrekr þræll (Hrærekr, Ræðrekr) 208, 209.
 Runólfr (al. Brynjólfur) Auðunarson 36.
 — Kaðalsson faðir Valgerðar 293.
 — Ketilsson (biskupsson) 109.
 — Úlfsson goði 38, 51, 309, 310.
 — Þorláksson faðir Þorláks biskups 50, 81.
 Rútr. Sjá Nesja-Knúkr.
 Rögnvaldr Eysteinnsson Mæra-jarl 2, 151, 164, 255, 282 —283, 285, 298, 300, 307.
 Rönguðr þræll 209.
 Salbjörg dóttir Arníðar Ásgeirsdóttur 241.
 — Berðlu-Káradóttir 77.
 Salgarðr. Sjá Sölvarr.
 Salgerðr (al. Álfgerðr) Arngeirsdóttir ns austræna 247, 248.
 — (al. Valgerðr) Jónsdóttir úr Ási 16, 156.
 — dóttir Rannveigar 266.
 — (al. Falgerðr) Steinólfsdóttir birtings 154, 155.
 — Steinólfsdóttir ins lága 224, 241, 242.
 — (al. Valgerðr) Úlfsdóttir ins skjálga 161, 162.
 Salvör. Sjá Sölvör.
 Sámur Ámundason Þorsteins-sonar 305.
 Sámur Barkarson ins digra 120.
 — Símonarson 303, 304.
 — Pálsson 303.
 — maðr Yngvildar 303.
 — Þorsteinsson sufts 150.
 — Þorsteinsson ok Aldísar 303.
 Sauðkólfr. Sjá Sökkólfr.
 Saxi Alfarinsson Valasonar 108.
 Sela-Kálfr Oddsson frá Axarhaga 212.
 Sel-Þórir Grímsson ldnm. 82, 97—99, 121, 187, 300.
 Sesselia. Sjá Cecilía.
 Siðu-Hallr Þorsteinsson. Sjá Hallr Þorsteinsson.
 Sigarr konungur á Steig 245.
 Sigfastr á Gautlandi 220, 222, 224.
 Sigfúss Ásgrímsson (al. Elliða-Grímsson) Elliða-Grímssonar. Sjá Sigfúss Elliða-Grímsson (al. Ásgrímsson) 69, 234, 238.
 — Loðmundarson prestur í Odda 16, 35, 69.
 — (al. Vigfúss) Sigmundarson í Hlíð 24, 35.
 Sighvatr Hallbjarnarson prestur 192.
 — faðir Herdísar 306.
 — úr Hlíðum 222, 224, 233, 234, 235.
 — inn rauði ldnm. 22—23, 300.
 — Sturluson á Grund 84, 262.
 — Surtsson lögsögumaðr 158, 290.
 — (al. Sigmundur) Þórarinsson 59.
 — Þorgeirsson 304.
 — Þorleiksson 303.
 Sigmundur Eiríksson 305.
 — Gnúpa-Bárðarson 245, 254, 289.
 — (al. Guðmundr) Gull-Þórisson 141.

- Sigmundur Ketilsson þistils
 ldm. 103, 104, 105, 106,
 131, 132, 258.
 — faðir Njáls í Skógum 15.
 — Ormsson 307.
 — Sighvatsson ins rauða 23,
 24, 26, 27.
 — leysingi Skallagríms 92.
 — Valason 298.
 — á Vestfold 214.
 — Völsungsson konungr 314.
 — (al. Sighvatr) Þórarinnsson
 59.
 — Þorgilsson 307.
 — Þorkelsson ins háva 214,
 254.
 — Önundarson kleykir 27,
 28, 295, 297.
 Signý Óblauðsdóttir (al.
 Högnadóttir) 152.
 — Sighvatsdóttir 222, 224,
 233, 234.
 — Valbrandsdóttir 79—80,
 82.
 — Valþjófsdóttir 67.
 Sigríður Eyjólfsdóttir 306.
 — Geirmundardóttir 304.
 — dóttir Hallfríðar Ámunda-
 dóttur 305.
 — at Héðinshöfða 306.
 — kona Hróars Tungugoða
 293.
 — Sighvatsdóttir Sturlusonar
 262.
 — Sigurðardóttir á Sandnesi
 23.
 — Skjöldólfsdóttir 264.
 — Slétta-Bjarnardóttir 163.
 — systir Uppsala-Hrólfss 306.
 — Þórarinsdóttir Fálkasonar
 239.
 — Þórarinsdóttir ins illa 84,
 85.
 — Þorgeirsdóttir goða 247,
 248.
 — Þorgrímsdóttir Mánasonar
 305.
 — Þorgrímsdóttir sviða 305.
 Sigríður Þorláksdóttir 305.
 — Þorsteinsdóttir 303.
 Sigtryggr snarfari 20, 77.
 Sigurðr biskup inn ríki 251.
 — Eiríksson bjóðaskalli 191,
 192, 314.
 — Eysteinnsson jarl inn ríki 2,
 128, 129.
 — Grímsson kögurs 166.
 — Hálfðanarson sýr 313.
 — Hákonarson Hlaðajarl 40.
 — Haraldsson hrísi 44.
 — Helgason inn landverski
 47.
 — hjörtr konungr 40, 77,
 315.
 — Hlöðvesson jarl 201.
 — hringr konungr 314.
 — inn hvíti 315.
 — Jónsson í Ási 16.
 — Jósteinsson 76.
 — Ljótsson löngubaks 47.
 — Másson 12, 55.
 — faðir Nikoláss í Öngli
 245.
 — Ragnarsson ormr-í-auga
 314, 315.
 — Sigmundarson Fafnisbani
 314.
 — svínhöfði (svíni) 112, 113.
 — Þórarinnsson 259.
 — Þorgrímsson 59, 305(?).
 — Þorsteinsson 308.
 Sigvaldi faðir Gyrðs jarls 101.
 Sigvatr. Sjá Sighvatr.
 Sigvör Þorsteinsdóttir 308.
 Símon maðr Herþrúðar Þor-
 móðardóttur 104, 105.
 — Þorgrímsson 303, 304.
 Skafti Tannason 192.
 — Þórarinnsson prestur 304.
 — (al. Skofti) Þórðarson
 gnúpu 100.
 — Þoroddsson lögsögumaðr
 (Lög-Skafti) 38, 48, 49,
 58, 273, 274, 298, 304.
 Skagi Skoftason í Sigluvík
 ldm. 242.
 Skáld-Helgi Þórðarson 89,
 190, 191.
 Skáld-Hrafn Þórðarson Rjúp-
 eyjarskálds 114, 115.
 — Önundarson á Mosfelli 38.
 Skáld-Refr Gestsson (Hof-
 garða-Refr) 100, 103.
 Skallagrímr Kveldúlfsson 77
 —78, 81, 92, 93, 94, 96,
 97, 187, 300, 304.
 Skálpr faðir Hjalta. Sjá Þórðr
 skálpr.
 Skammkell at Hofi 31.
 Skap-Böðvarr. Sjá Spak-Böðv-
 arr.
 Skarphéðinn maðr Hildar
 Þórisdóttur 290.
 — Véfreðarson 201, 202, 204.
 Skati Erpsen 133.
 Skautaðar-Skeggi. Sjá Skútað-
 ar-Skeggi.
 Skefill í Gönguskarði 297,
 218.
 — Helgason inn haukdælski
 47.
 — Svartsson 304.
 Skegg-Broddi Bjarnason
 Brodd-Helgasonar 262,
 314.
 Skeggi Ásgautsson 38.
 — Bjarnason ins spaka 31, 49.
 — Bjarnarson. Sjá Miðfjarð-
 arskeggi.
 — Bollason í Skógum 15.
 — Brandsson í Skógum 15,
 76.
 — Böðólfsson úr Hvini ldm.
 237, 251.
 — Gamlaðson skammhönd-
 ungr 188, 189.
 — Kollason 109.
 — faðir Loðmundar 290.
 — Njálsson í Skógum 15, 84.
 — faðir Skinna-Bjarnar. Sjá
 Skútaðar-Skeggi.
 — Skinna-Bjarnarson. Sjá
 Miðfjarðar-Skeggi.
 — faðir Þorgeirs 304.

- Skeggi faðir Þóreyjar 304.
 — Þorgeirsson 37, 51.
 — faðir Þorsteins 229.
 — faðir Þorsteins smiðs 84.
 — Þorsteinsson tjaldræðings 33, 35.
 Skeggjavaldr. Sjá Ávaldi Ingjaldsson.
 Skíði Bárðarson inn gamli í Ál 205, 206, 208.
 — í Skíðadal ldnm. 219.
 — á Skíðastöðum 200.
 — Þorbrandsson í Álfafirði 121.
 Skinna-Björn Skútaðar-Skeggjason 189.
 Skjalda-Björn Herfinnsson 145, 178. Sbr. Hella-Björn. Höllu-Björn.
 Skjaldbjörn þræll Hjörleifs 8 Skjálgr á Jaðri 219.
 Skjöldólfr á Streiti ldnm. 277.
 — Vémundarson ldnm. 264.
 Skólmr. Sjá Þorgeirr skólmr.
 Skofti faðir Skaga í Siglúvík 242.
 — (al. Skafti) Þórðarson gnúpu 100.
 Skorar-Geirr. Sjá Þorgeirr Skorar-Geirr.
 Skori leysingi Ketils gufu 79, 80.
 — þræll Gufu 75, 152, 153.
 Skúli Egilsson 96. Sjá Skúli Hrífluson.
 — Gunnólfsson herka 259.
 — Hrífluson 96.
 — Jörundarson 109, 150.
 — faðir Yngvildar 305.
 — Þorsteinsson Egilssonar 304.
 Skúmr leysingi Húnroðar Véfredarsonar 205.
 — Kjartansson Ólafssonar 134.
 — faðir Þorkels ábóta 252.
 — (al. Skýmir) Þrándarson 95.
 Skútaðar-Skeggi faðir Skinna-Bjarnar 189.
 Skelíng. Sjá Skaríng Þórólsson.
 Skaríng Ketilbjarnarson ins gamla 52.
 — Þórólsson 16.
 Sleitu-Björn Hróarsson 213, 214, 216.
 Sleitu-Helgi (al. Sléttu-Helgi) 181, 182, 183, 184, 186, 202.
 Sléttu-Björn ldnm. í Saurbæ 133, 145, 146, 163.
 — ldnm. í Skagafirði. Sjá Sleitu-Björn.
 Smiðkell Þorverðsson á Smiðkelsstöðum 86, 216.
 Smiðr Ingimundarson ins gamla 194, 195, 199.
 Snepill. Sjá Þórir snepill.
 Snjallr Vatnarsson konungur 315, 316.
 Snjallsteinn Baugsson, Sjá Steinn inn snjalli.
 Snorri Álfsson úr Dölum 134, 157.
 — Halldórsson Snorrasonar goða 120, 240.
 — Halldórsson Þórhallssonar 304.
 — Eyvindarson Hlíðarmanna-goði 232.
 — Húnbogason lögsögumaðr 145.
 — Höfða-Þórðarson 216.
 — Jörundarson 159, 151, 152, 164, 165, 310.
 — Magnússon á Melum 49, 54, 88, 120, 122, 157, 158, 204, 216, 240, 251, 266, 291, 298.
 — Markússon á Melum lögmaðr 105, 131, 132, 138, 196, 206, 207, 242, 245, 258.
 — í Múla. Sjá Mág-Snorri.
 — Pálsson 303.
 Snorri Sturluson í Reykjaholti 84.
 — (al. Helgi) Þorbrandsson úr Álfafirði 121, 122, 127.
 — Þórðarson, Sjá Snorri Höfða-Þórðarson.
 — Þórðarson Víga-Sturlusonar 165.
 — Þórðarson 309.
 — Þorfinnsson karlsefnis 216, 309.
 — Þorgrímsson goði 93, 105, 111, 114, 115, 117, 120, 122, 131, 132, 135, 151, 163, 164, 165, 204, 306.
 — Þorleiksson 303.
 Snæbjörn (al. Gunnbjörn) Eyvindarson austmanns ldnm. 174.
 — Hafnar-Ormsson 71.
 — Hólmsteinsson galti 171—173, 174, 175—176.
 Snælaug Högnadóttir úr Bæ, móðir Markúss á Melum 99, 191.
 Snörtr (al. Teitr) Hrafnsson Hlymreksfara 145.
 — Þormóðarson úr Grenivík 244.
 Sokki Þórðardal á Breiðamýri 249, 250.
 — Steinþórsson 306.
 Sólveig Jónsdóttir Loftssonar 163.
 — Jónsdóttir Sigmundarsonar 308.
 — Loftsdóttir 308.
 Sólvör. Sjá Sölvör.
 Söti undir Sótafelli ldnm. 191.
 — af Sótanesi 91, 92, 180, 181, 253.
 Spak-Böðvarr (al. Skap-Böðvarr) Öndottsson 214, 228.
 Spana Hronarsdóttir. Sjá Svana Herröðardóttir.
 Stafngímr Hranason 83.
 Starkaðr Barkarson undir Þríhyrningi 25.

- Starkaðr inn gamli 222, 224.
 Starri Erikkson úr Goðdölum.
 — Sjá Hólmgöngu-Starri.
 — Þorgestsson at Hólmi
 (Hólm-Starri) 78, 84.
 Steinarr (al. Steinn) fylgdar-
 maðr Öndottssona 235.
 — jarl á Englandi. Sjá
 Hunda-Steinarr.
 Þórarinnsson. Sjá Helgu-
 Steinarr.
 — Önundarson sjóna 93.
 Steinbjörni Ásgeirsson inn
 sterki ok inn stórhöggvi
 89.
 — faðir Illuga 156.
 — Refsson (al. Úlfsson) ins
 rauða 260, 261.
 Steindórr (al. Steinþórr)
 Bitru-Oddason 180.
 — (al. Steinþórr) Þorláksson
 114, 115.
 Steiniðr Reykrettilsson ldnm.
 19.
 Steingrímur Eyjólfsson ins grá
 167.
 — Eyvindarson 157.
 — Hrutsson Herjólfssonar
 134.
 — sviði. Sjá Þorgrímur sviði.
 — í Tröllatungu ldnm. 180.
 — Þorgrímsson 155.
 — Örnólfsson at Kroppi 229,
 249, 250.
 Steini inn hvíti 310.
 — Steinason 310.
 — Þórðarson Bárekssonar 23,
 24.
 — Þórðarson Steinasonar 310.
 Steinmóðr (al. Steinólfr)
 Gunnarsson úr Djúpadal
 239.
 — Konálsson 48, 49, 135.
 (al. Steinólfr) Ólafsson
 bekks 219.
 — (al. Steinþórr) Ólafsson
 pá 179.
 Steinmóðr Ölvesson barna-
 karls 48, 49, 135, 316.
 Steinn faðir Böðvars 310.
 — (al. Steinarr) fylgdarmaðr
 Öndottssona 235.
 — (al. Þorsteinn) Auðunar-
 son stota 116.
 — Baugsson inn snjalli
 (Snjallsteinn) 26, 27.
 — Bjarnarson. Sjá Tungu-
 Steinn.
 — Brandsson (al. Brandax-
 son) 273, 274, 298.
 — faðir Helga 305.
 — Herðisarson skáld 117,
 — Hrutsson Herjólfssonar
 134.
 — Höfða-Þórðarson 216.
 — Kolgrímsson 70.
 — Vígbjóðsson mjöksiglandi
 94, 95, 123, 150.
 — Þorfinnsson (al. Þórarins-
 son) Sel-Þórissonar 81, 99,
 135.
 — Þorgestsson lögsögumaðr
 123.
 — faðir Þorgeirs 310.
 — Þorgilsson inn danski 156.
 — sonr Þuríðar. Sjá Völu-
 Steinn.
 Steinólfr búi Branda Eyvind-
 arsonar 293.
 — Einarsson birtingr 154,
 155.
 — Eyjólfsson (al. Ingjalds-
 son) 242.
 — (al. Steinmóðr) Gunnars-
 son úr Djúpadal 239.
 — Gunnólfsson ins gamla
 219.
 — í Hraundal ldnm. 94, 95.
 — Hrólfsson (al. Ingjaldsson)
 inn lági ldnm. 140, 144—
 145, 147, 148, 149, 181.
 — Ingjaldsson Helgasonar ins
 magra (al. Eyjólfsson)
 241.
 — Ingjaldsson ins hvíta (al.
 Hrólfsson) inn lági. Sjá
 Steinólfr Hrólfsson.
 Steinólfr Mátsson 249, 250.
 — (al. Steinmóðr) Ólafsson
 bekks 219.
 — í Þjórsárdal 256, 257.
 — Þorgautsson 154, 155, 156,
 165.
 — Þorkelsson 162.
 — Ölvesson barnakarls 48,
 224, 241, 241, 242, 316.
 — Ölvesson inn lági í Hris-
 ey¹⁾ 242.
 Steinröðr Héðinsson frá Héð-
 inshöfða 205, 206.
 — faðir Karls á Upsaströnd
 227.
 — Melpatriksson 55, 56.
 — Þórisson inn rammi 231.
 Steinuðr. Sjá Steinunn.
 Steinunn Áladóttir (al. Óla-
 dóttir) 16, 41, 156.
 — Bergsdóttir Vigfússonar
 Víga-Grúmssonar 224, 242,
 314.
 — Bjarnardóttir Karlefnis-
 sonar 105, 131, 132, 258.
 — (al. Steinvör) Brandsdótt-
 ir 264.
 — Dálksdóttir (al. Refsdótt-
 ir) 100.
 — (Steinuðr) in gamla
 frændkona Ingólfs ldnk.
 59, 75.
 — Hrafnisdóttir Sveinbjarnar-
 sonar 41, 156, 162.
 — Hrutsdóttir Herjólfssonar
 95, 134.
 — Jónsdóttir Péturssonar 84.
 — Jónsdóttir Sigmundssonar
 308.
 — Óladóttir (al. Áladóttir)
 Svarthöfðasonar 16, 41,
 156.
 1) Sagðr sonr Ölves barna-
 karls, en sýnist hæpið tím-
 ans vegna.

- Steinnunn Refsdóttir ins mikla (al. Dálksdóttir) 100.
 — Snorradóttir Karlsefnissonar 216.
 — Þórðardóttir Oddleifssonar 156.
 — Þorgrímsdóttir kona Gizurar biskups 262, 278.
 Steinvör (al. Steinnunn) Brandsdóttir 165.
 — Sámisdóttir 303, 304.
 Steinþórr bróðir Bergs ábóta 306.
 — (al. Steindórr) Bitru-Oddason 180.
 — (al. Steinmóðr) Ólafsson pá 133, 179.
 — faðir Sokka 306.
 — (al. Steindórr) Þorláksson á Eyri 114, 115.
 Stórolfr Ketilsson hængs (Hængsson) 21, 22, 29.
 — Öxna-Þórisson 232.
 Sturla Bjarnason (al. Kalmanson) 82, 85.
 — Jónsson Pétursonar 84.
 — Kalmanson (al. Bjarnason) goði 82, 85.
 — Sighvatsson Sturlusonar 84, 308.
 — Þjóðreksson. Sjá Víga-Sturla.
 — Þórðarson í Hvammi (Hvamm-Sturla) 101, 134, 151, 152, 165, 234, 238, 240, 241, 242, 262.
 — Þórðarson lögmaðr 199.
 Sturlusynir (Þórðr, Sighvatr, Snorri) 84, 216, 279, 285, 286, 296.
 Styrbjörn landaleitarmaðr 173, 176.
 — Þórarinnson 205, 206.
 Styrkarr sonr Hallveigar 304.
 — faðir Kárs 305.
 — Sveinbjarnarson í nesi 60.
 Styrmir Hreinsson 88, 122, 251.
 Styrmir Kárasen inn fróði 299.
 — Skeggjason 76.
 — Þorgeirsson 208.
 Styrr Þorgrímsson. Sjá Víga-Styrr.
 Störkuðr. Sjá Starkaðr.
 Sógandi Þórarinnson 59.
 Súli konungr á Rogalandi 139.
 Sumarliði Herjólfsson 21.
 — Hrapsson 132.
 — Loðmundarson ins gamla 273, 274, 298.
 — faðir Surts ins hvíta Skafastjúps 298.
 — Þorgeirsson rauðs 173, 176.
 Sunnólfr (al. Gunnólfr) í Hvammi ldm. 213.
 Súrr. Sjá Þorbjörn súrr.
 Surtr Ásmundarson 103. Sjá Surtr Atlason.
 — Atlason Ásmundarsonar 103.
 — Bollason 133.
 — Guðbrandsson smiðr 103.
 — (al. Svatr) Jörundarson 16.
 — Sumarliðason inn hvíti Skafastjúpr 298.
 — í Surtshelli 216.
 — Þorsteinsson í Kirkjubæ 158, 290, 291.
 Svafarr faðir Garðars 3.
 Svana (al. Spana) Herröðardóttir (al. Hreiðarsdóttir, Hronarsdóttir) 113, 114.
 Svanlaug Þormóðardóttir Bresasonar 84.
 Svannr Bjarnarson á Svanshóli 179.
 Svarðkell (-ketill) Geirsson á Eyri 81.
 Svarthöfði Auðunarson stota 116.
 — Bjarnarson gullbera 80, 82, 100, 309.
 — Dufgusson 156.
 Svartkell ldm. á Eyri 66.
 Svatr (al. Surtr) Jörundarson 16.
 — þrell Ketils gufu 152, 153.
 — Úlfsson örgoða í Odda 35.
 — mörðingi 201.
 — Þórðarson 304.
 — faðir Þorgríms 304.
 Svasi (al. Svafi) jötunn af Dofrum 278, 279.
 Sveinbjörn Ásmundarson Sveinbjarnarsonar 60.
 — Ásmundarson sonarsonr Þorgerðar Þorbjarnardóttur 94.
 — Bárðarson ins svarta 162.
 — Hrafnkelsson goða 197, 267, 296.
 — (al. Sæbjörn) Hrafnsson goði 21, 22.
 — Ólafsson 60.
 — sonr Rannveigar Ámunda-dóttur 305.
 — sonr Þorbjargar Svertingsdóttur 296. Sbr. Sveinbjörn Hrafnkelsson.
 Sveinn Arngirsson 308.
 — Ármóðarson (al. Ármóðarson) 191 n.
 — Helgason 306.
 Sveinungr í Sveinungsvík ldm. 257, 258.
 — Þórisson línu 271.
 — sendimaðr Þorkels trefils 173, 176.
 Svertingr Grímsson 234, 238.
 — Hafrbjarnarson 82, 296, 309.
 — Hjörleifsson) =
 — Hrolleifsson (al. Hjörleifsson) 38, 56, 316.
 — Runólfsson í Dali 51, 310.
 — sonr Sigríðar Þorlaksdóttur 305.
 Sviðu-Kári. Sjá Kári Sölmundarson.
 Svína-Böðvarr Kaunsson 278, 279.

- Svínhaga-Björn. Sjá Björn í Tálkni. Sjá Þorbjörn Böðvarsson tálkni.
- Svörfuðr. Sjá Þorsteinn Rauðsson svörfuðr.
- Sæbjörn (al. Sveinbjörn) Hrafnsson goði 21, 22.
- Sæhildr kona Gizurar 165.
- Sæmíngr faðir Gríss 202.
- Sæmundr (al. Vémundr) í Fáskrúðsfirði 276.
- Grímsson 30, 75, 76.
- Jónsson í Odda 16.
- Sigfússon inn fróði 3, 16, 35, 69, 206, 207, 285.
- inn suðreyski ldnm. 193, 195, 198, 199, 205, 206, 207, 210, 216, 218, 258, 300.
- Sæuðr(Sæunn) Skallagrímsdóttir 92, 94.
- Sölgi (al. Sölvi) Hrólfsson konungr 278, 279.
- Sökkólf (al. Sauðkólfr) í Sökkólfssdal 132.
- Sölmundr Eilífsson í Ásbjarnarnesi 196, 199, 205, 206.
- faðir Ingvaldar 305.
- Þorbjarnarson jarlakappa 50.
- Þórólfsen smjör 68, 158.
- Sölvarr (al. Salgerðr, Sölverr) konungr í Gautlandi 220, 222, 224.
- Sölvi Ásbrandsson inn þrúði 191.
- Ásólfsen alskikk 73.
- Hrólfsson úr Geitlandi 84, 142, 143.
- Hrólfsson. Sjá Sölgi.
- Högnason 138.
- Magnússon 142, 143.
- í Sölvadal 126, 127.
- á Sölvahamri ldnm. 103.
- Þórðarson Sölvasonar 84, 143.
- Sölvör Hundólfsdóttir jarls 40, 315.
- Söxólfir Höfða-Þórðarson 216.
- Tanni faðir Atla 145.
- Torfason 96.
- (al. Tannr) sonr Þórdísar 192.
- Teitr Gizurarson (Teitr Ketilbjarnarson?) 47.
- faðir Halldórs 305.
- (al. Snörtr) Hrafnsson 145.
- Ketilbjarnarson ins gamla 47(?), 52, 314.
- Tyrtingsson 290.
- Þorbjarnarson í Stafaholti 89.
- Tindr Hallkelsson skáld 86, 87, 104, 105, 109, 128.
- faðir Herðísar 165.
- Tin-Forni Æsuson í Svíney 136.
- Tjörvi inn háðsami 269, 270.
- (al. Torfi) Þorbrandsson 109.
- Þorgeirsson goða 247, 248.
- Þrónðarson. Sjá Torfi Þorbrandsson.
- Tófa móðir Gríms Tófusonar 44.
- Tófi sonr Þuríðar 305.
- Torf-Einarr Rögnvaldsson Orkneyjarl 2 n, 243, 255, 282, 283, 284.
- Torfi faðir Árna 73.
- Bjarnason prestur 262.
- Hamalsson 12, 55.
- Skúmsson 96.
- Svartsson 304.
- Valbrandsson 64, 66, 67, 82.
- (al. Tjörvi) Þorbrandsson frá Ölfusvatni 190.
- Þorgeirsson Þórhaddssonar 95.
- Þorsteinsson 306, 308.
- Torráðr Ösvífrsson spaka 118.
- Trefill. Sjá Þorkell Rauða-Bjarnarson.
- Tryggvi Ólafsson konungr 28, 187, 192, 251.
- Tumi Kolbeinsson 306.
- Tungu-Kári í Flatatungu ldnm. 210.
- Tungu-Oddr. Sjá Oddr Öndarson.
- Tungu-Steinn Bjarnarson 210, 216.
- Túnhani. Eja Eyvindr túnhani.
- Tyrtingr Halldórsson 42, 290.
- Þórarinnsson (Ölvefsonar og Þraslaugar) 290.
- Þórisson 42.
- sonr Þuríðar (Tyrtingr Halldórsson) 42.
- Uggi faðir Úlfs 108.
- Úlfarinn. Sjá Álfarinn.
- Úlfarr (al. Ormarr) faðir Hildar og Þorviðar 39.
- kappi at Úlfarsfelli 120, 121, 122.
- Rauðsson á Úlfarsstöðum.
- Sjá Úlfur Rauðsson á Úlfarsstöðum.
- Úlfsson Fitjumskeggja 82.
- leysingi Þorfinns Finngeirssonar 121.
- Úlfheiðr. Sjá Úlfheiðr.
- Úlfhéðinn Brúnason ins hvíta 218.
- Gunnarsson lögsögumaðr 204.
- Sámsson 303.
- Véfredarson 204, 205.
- á Víðimýri 155.
- Þorbjarnarson 309.
- Úlfheiðr Bergsdóttir 310.
- Eyjólfsdóttir ins halta 192.
- Ingjaldsdóttir úr Gnúpufelli 227.
- Úlfhildr Hallsdóttir (ok Þóru mosháls) 192, 307 314.
- (al. Ólfhildr) Nafar-Helgadóttir 218.

- Úlfkell þrell Ingimundar gamla 194, 195.
 Úlfjótr fyrsti lögsögumaðr Íslands 61, 239, 280, 281, 311.
 — (al. Álfjótr) í Langaholti ldm. 207.
 Úlfr (al. Álf) faðir Ásgeirs í Hlíð inni ytri 52.
 — Bjarnarson gullbera 80.
 — Brunda-Bjálfason. Sjá Kveldúlfr.
 — (al. Álf) Grímsson ins háleygska ldm. 79, 84.
 — gyldir hersir 32, 33.
 — Héðinsson úr Sóknadal 235.
 — frá Hóli faðir Þorgríms bils 56.
 — Hreiðarsson kráka 108, 125, 171.
 — inn hvassi 36.
 — Högnason inn skjálgi ldm. 138, 140, 146, 147, 148, 149, 150, 161, 162, 187, 300.
 — Jörundarson augoði 24, 25, 309.
 — inn óargi úr Hrafnistu 77.
 — (al. Refr) inn rauði 260.
 — undir Skrattafelli ldm. 248.
 — Óspaksson stallari 118, 164, 165, 166, 167.
 — Rauðsson á Úlfsstöðum 83.
 — Uggason skáld 108.
 — víkingr í Úlfsdölum ldm. 218.
 — inn vorski 286—287.
 — Þórisson Fitjaskeggi 82.
 — Öxna-Þórisson 178.
 Úlfrún Játmundardóttir in 6-borna 61, 280.
 Úlfvarinn. Sjá Alfvarinn.
 Una Steinmóðardóttir =
 — Steinólfsdóttir (al. Steinmóðardóttir) kona Þorbjarnar laxakarls 48.
 Uni Garðarsson in danski 4, 266, 268—269.
 — í Unadal 198, 216.
 Unnr Álfisdóttir úr Dölum 99.
 — Hákonardóttir jarls 69, 70.
 — Marðardóttir gígju 25.
 — Sigurðardóttir Sighvatssonar 21, 22.
 — Þórisdóttir 104, 105.
 Uppsala-Hrólf 306.
 Vaði Ólafsson tvennumbrúna 46.
 Valbjörn (al. Valbrandr) Eyvindarson knés 171.
 Valbrandr (al. Valbjörn) Eyvindarson 169.
 — Valþjófsson Örlygssonar 64, 66, 67, 79—80, 82.
 Valdís Hreinsdóttir ábóta 88, 120, 122, 204, 216, 240, 251, 266.
 — Jólgeirsdóttir 21.
 — dóttir Yngvildar Skúladóttur 305.
 — Þorbrandsdóttir 253.
 Valgarðr faðir Hrafna-Flóka 5. (Sbr. Hrafna-Flóki)
 — Jörundarson inn grá 24, 25.
 — Vémundarson orðlokars 15, 16. Sbr.
 — Ævarsson 15, 16.
 Valgerðr Bárðardóttir 54.
 — Erlendsdóttir ins sterka 96, 262.
 — móðir Flóka 217.
 — Flosadóttir 36, 42, 58, 216, 228, 262, 314.
 — dóttir Geirnýjar 245.
 — Gestsdóttir 50.
 — Guðlaugsdóttir ins auðga 101.
 — Halldórsdóttir 304.
 — Hrafnisdóttir 84.
 — (al. Salgerðr) Jónsróttir úr Ási 16, 156.
 — Kársdóttir 305.
 Valgerðr Ketilsdóttir Þorlaks-sonar 95.
 — Markúsdóttir Skeggjasonar 49, 244, 285, 286.
 — Öttarsdóttir 200.
 — Runólfsdóttir 239, 241, 242, 249, 250, 307, 310, 313.
 — Sámsdóttir 303.
 — Skúladóttir frá Mosfelli 109.
 — Tófadóttir 305.
 — (al. Salgerðr) Úlfsdóttir ins skjálga 161, 162.
 — Viðarsdóttir 109.
 — Þorbrandsdóttir (al. Þrondardóttir) frá Ölfusvatni 109.
 — Þorgilsdóttir 104, 105.
 — Þóroddsdóttir drápuþúfs 188.
 — Þorsteinsdóttir 306, 308.
 — Þrondardóttir (al. Þorbrandsdóttir) frá Ölfusvatni 109.
 Vali Loðmundarson ins gamla 290, 297.
 — inn sterki 101, 108.
 Valla-Brandr. Sjá Brandr Áskelsson.
 Valla-Ljótr Ljótsson goða 251, 260.
 Valþjófr faðir Geirþjófs 161, 162.
 — Hrólfsson 240, 241.
 — á Valþjófsstöðum 124.
 — Örlygsson inn gamli ldm. 64, 66, 67, 80, 82, 84, 108, 143, 144, 153.
 Vatnarr Víkarsson konungur 315, 316.
 Vebjörn Ketilbjarnarson 304.
 — Végeirsson Sygnakappi 163, 169, 170, 171, 177, 219.
 Vébrandr Ásbrandsson 51.
 — (al. Vémundur) Hróarsson Tungu goða 292.

- Vébrandr Úlfarsson kappa 121, 122.
 Védís Végeirsdóttir 169, 171, 177.
 Védormr Ásbjarnarson 288, 289.
 Védtrar-Grímr (Ásason hersis) 60, 129.
 Véfröðr Ævarsson ins gamla 201, 202, 203, 204, 209.
 Végeirr í Sogni 161, 163, 169, 219.
 Vegerstr Bjartmarsson 1. 161.
 — Bjartmarsson 2. 161.
 — Végeirsson 169.
 Vékell (al. Ketill (Á)skell)) inn hamrammi ldm. 209.
 Vélaug Víkingsdóttir kona Bjarnar bunu 61, 316.
 — Örlygsdóttir ins gamla 64, 66, 86, 88.
 Véleifr Þorgeirsson inn gamli 80, 91, 92, 133, 181.
 — faðir Þórólfs (Véleifr inn gamli?) 255.
 Vémundur (al. Sæmundr) í Fáskrúðsfirði ldm. 276.
 — (al. Vébrandr) Hróarsson Tungugoða 292.
 — Hrólfsson höggvanda 294.
 — Loðmundarson ins gamla 298.
 — Sigmundarson smiðr 294—295, 295.
 — faðir Berðlu-Kára 264.
 — Végeirsson 169.
 — bróðir Vestmanns 255.
 — (al. Vermunde) Víkingsson inn gamli 39, 53, 61, 265, 316.
 — faðir Skjöldólfs 264.
 — (al. Vermunde) Þengils-son mjöksiglanda 244
 — Þórisson kögurr 230, 247, 250.
 — Þórólfs son orðlokarr 15.
 — Þórólfs son voganefts (orðlokars) 15—16.
 Véný Þorsteinsdóttir 157, 158.
 Vermundur (al. Vémundur) Víkingsson inn gamli 39.
 — (al. Vémunde) Þengilsson mjöksiglanda 244.
 — Þorgrímsson inn mjóvi 111, 113, 118, 123, 164, 165.
 Vestarr Ketilsson hængs 21, 22, 29.
 — Óleifsson 291.
 — faðir Þorgeirs 266.
 — Þórólfs son blöðruskalla á Eyri ldm. 113, 114, 142, 156.
 Vésteinn Végeirsson 161, 163, 164, 169.
 — Vésteinsson 161, 163, 164.
 Vestliði Ketilsson 130.
 Vestmaðr (al. Vestmarr) í Reykjadal ldm. 248.
 — (al. Vestmarr) bróðir Vémundar 255.
 — (al. Vestmarr) Þorsteins-son ins skjálga 286.
 Vestmarr. Sjá Vestmaðr.
 Vetliði Arnbjarnarson 270.
 — Sumarliðason skáld 21, 22.
 Véþormr Végeirsson 169.
 — Vémundarson ins gamla 53, 265.
 Véþorm (al. Véörn) Végeirsson 169.
 Viðarr Hrólfsson 240, 241.
 — faðir Valgerðar 109.
 Viðbjóðr. Sjá Vígbjóðr.
 Vífill leysingi Ingólfs 9, 10, 11.
 — Ketilsson leysingi Auðar 94(?), 104, 105(?), 107(?), 130, 131, 309.
 Vífill á Vífilstóttum 136, 138.
 Víga-Barði Guðmundarson 90, 196, 205, 206.
 Víga-Bjarni Brodd-Helgason Sjá Bjarni Brodd-Helgason.
 Víga-Glúmr Eyjólfsson 214, 192, 224, 228, 229, 232, 240, 241, 242, 244, 254, 314.
 Víga-Hrappr Helgason bjólu 63.
 Víga-Skúta Áskelsson 249, 250, 287.
 Víga-Sturla Þjóðreksson 145, 146, 151, 152, 164, 165, 178, 310.
 Víga-Styrr Þorgrímsson 110, 111, 112, 118, 124, 125, 133, 138.
 Vígbjóðr (al. Viðbjóðr, Vígbrandr) Böðmóðsson 94, 95.
 Vigdís 304.
 — Ásólfsdóttir 135.
 — Auðunardóttir rotins 239.
 — Bárðardóttir 109.
 — Geirsdóttir goða 53, 197.
 — Hallbjarnardóttir 304.
 — dóttir Halldóru Húnröðar-dóttur 204.
 — dóttir Höllu 197.
 — kona Ingimundar jarls 193.
 — Kolladóttir (al. Bárðar-dóttir) 109.
 — Konálsdóttir 248, 249, 250.
 — Ólafsdóttir feilans 135.
 — Ólafsdóttir frá Haukagili 201.
 — Steinsdóttir ins danska 156.
 — Svertingsdóttir móðir Hvamm-Sturlu 151, 152, 234, 238, 240.
 — Þórarinsdóttir fylsennis 145.
 — Þórarinsdóttir lögsögu-manns 81, 135.
 — Þorgilsdóttir 156.
 — Þórisdóttir á Esphóli 238, 254.
 — Þórisdóttir þegjanda 193, 194, 195.

- Vigdís Þorsteinsdóttir rauðs 128, 135.
 Vigfúss Bjarnarson í Drápuhlíð 117.
 — Eyjólfsson hrúgu 224, 242, 254.
 — í Hlíð. Sjá Sigfúss Sigmundarson í Hlíð.
 — Víga-Glúmsson 224, 240, 242, 254 (missögn), 314.
 — Víkinga-Kárason hersir 192, 224, 242, 314.
 — faðir Þorsteins 305.
 Viglundr Þorgrímsson inn væni 110.
 Vígsterkr faðir Böðvars 152, 177.
 Vikarr Haraldsson konungr 315.
 Víkinga-Kári Sigurðarson 52, 192, 224, 314.
 Víkingr Skáneyjarskelmir 39.
 — faðir Þórðar í Alviðru 154, 164, 168, 187, 300.
 Vilbaldr Dufþaksson (Dofn-aksson) ldm. 292, 293.
 Vilborg Arnoddsdóttir 219.
 — Gizurardóttir ins hvíta 84.
 — dóttir Jódísar 49, 54, 291, 299.
 — Ósvaldsdóttir konungs 61, 280.
 Vilgeirr Bjarnarson ins aust-ræna 118.
 Vilgerðr Hörða-Káradóttir 4, 5. Sbr. Valgarðr faðir Hrafna-Flóka, Valgerðr móðir Hrafna-Flóka.
 Vopni Herjólfsson. Sjá Eyvindr Herjólfsson vopni.
 Völu-Steinn sonr Þuríðar sundafyllis 146, 167, 168.
 Yngvarr faðir Beru konu Skallagríms 94, 96.
 Yngvildr 304.
 — Ásgeirsdóttir rauðkinn 226.
 Yngvildr Atladóttir Tanna-sonar 145.
 — Auðólfssdóttir 232.
 — Bjarnadóttir Brodd-Helga-sonar 260, 262, 305.
 — Brandsdóttir 304.
 — Finnsdóttir 308, 309.
 — Gunnarsdóttir úr Djúpa-dal 239.
 — dóttir Höllu 245.
 — Hallsdóttir Víga-Styrssonar 138.
 — Hámundardóttir allrasyst-ir 230, 240.
 — Ketilsdóttir veðrs 62, 117, 223, 225.
 — móðir Ljóts 286.
 — Narfadóttir 245.
 — kona Sáms 303.
 — Sámsdóttir 304.
 — Síðu-Hallsdóttir 254, 285.
 — Símonardóttir 303.
 — Skúladóttir 305.
 — Steingrímsdóttir (al. Þor-grímsdóttir) 155, 156.
 — Steinröðardóttir 204, 205.
 — Sölmundardóttir 305.
 — Úlfhæðinsdóttir 309.
 — dóttir Þóru Ámundadótt-ur 305.
 — Þórðardóttir 303—304.
 — Þorgeirsdóttir 209.
 — Þorgeirsdóttir Vífilssonar 105, 107.
 — Þorgrímsdóttir (al. Stein-grímsdóttir) 156.
 — (al. Þórhildr) kona Þor-gríms Kjallakssonar goða 118.
 — (al. Inguðr) Þorsteinsdótt-ir Snorrasonar 105.
 — Ævarsdóttir ins gamla 257, 270.
 Ýrr (al. Ýri) Geirmundar-dóttir heljarskins 142, 143, 144, 151, 152, 153, 177.
 Ýxna-Þórir. Sjá Öxna-Þórir.
 Þangbrandr (al. Þorbrandr) prestur 21, 22.
 Þengill mjöksgílandi í Höfða ldm. 244.
 Þiðrandi faðir Eyrnyjar 145.
 — Sjá Þórir Þiðrandi.
 — Ketilsson 265, 270, 285.
 Þjóðarr Friðleifsson 217.
 Þjóðgerðr Flókadóttir 217.
 — Koðransdóttir 217.
 Þjóðhildr Eyvindardóttir aust-manns 164, 165.
 — Jörundardóttir Atlasonar 124. Sbr. Þjóðhildr. Jör-undardóttir Úlfssonar ins skjálga 148, 149.
 — (al. Þórhildr) Þorkelsdótt-ir fullspaks 270.
 Þórólfr Eilífsson goði at Hofi 205, 206.
 — úr Hvini 316.
 — úr Höfn 118.
 — Karlsson 86.
 Þjóðrekr í Berufirði ldm. 277.
 — Sléttu-Bjarnarson 145, 146, 164, 165, 166, 171, 178, 310.
 — Þjóðreksson 178.
 Þjóstart á Álfanesi 28, 69, 85, 142, 143, 153, 296.
 Þjóstólfr Bjarnarson gullbera 66, 80.
 — (al. Þróttólfr, Þrjótólfr) í Engihlíð 204, 205.
 Þóra. Sjá Langaholts-Þóra
 — Ámundadóttir 305.
 — Auðunardóttir mosháls 192, 307, 314.
 — Bjarnardóttir ins enska 163.
 — Eiríksdóttir Uppsalakon-ungs 213.
 — Gísladóttir 165.
 — móðir Guðmundar gríss á Þingvelli 162, 163.
 — Guðmundardóttir gríss (in yngri) 163.

- Póra Guðmundsdóttir gríss (in eldri) 307.
 — (al. Þuríðr) Gunnsteinsdóttir 161, 162, 177.
 — Haraldsdóttir gullskeggs 40, 315.
 — Helgadóttir ins magra 239.
 — Herraúðardóttir 314.
 — Hrólfsdóttir rauðskeggs 31.
 — Hörða-Káradóttir 61. Sbr.
 — Ketilsdóttir Hörða-Kárasonar 280.
 — Magnúsdóttir berbeins 16.
 — Nesja-Knjuksdóttir 154, 155, 156, 164, 165.
 — Ólafsdóttir feilans 120, 135.
 — (al. Þorgerðr) Sigfúsdóttir 238.
 — Steinsdóttir Brandssonar 273, 274, 291, 298.
 — Vestarsdóttir af Eyri 156.
 — dóttir Þorgerðar Koll-sveinsdóttur 63.
 — Þorsteinsdóttir holmunns 273, 274, 298.
 — Þorsteinsdóttir ins hvíta 261.
 — Ölvesdóttir kona Hásteins Atlasonar 40.
 Þoraldur Eiðsson 191.
 Þórálfr Bjarnarson 309.
 — (al. Þorgils) Oddason 143.
 — (al. Þórólfr) Skólmsson inn sterki 230.
 Þórarinn Ásbjarnarson loðin-höfða í Seyðisfirði 267.
 — Atlason ins ramma 205 206.
 — Böðmóðsson 59.
 — Dagsson 254.
 — Egilsson (al. Özurarson) Ásbjarnarsonar 60.
 — Egilsson frá Egilsstöðum 260—61.
 Þórarinn Egilsson (al. Erlings-son) Eyvindarsonar 59.
 — Erlingsson (al. Egilsson) 59.
 — Fálkason 239.
 — Finnason 259.
 — gjallandi 146.
 — Glúmsson 66, 67, 82.
 — Grímkelsson korni 108.
 — (al. Hafr) Hafrsson 217.
 — faðir Halldóru 310.
 — Hallkelsson 86, 87.
 — Há-Snorrason tosti (rosti) 180.
 — (al. Þórormr) Helgason 192.
 — Hergilsson 147. Sbr.
 — Ingjaldsson 141, 255.
 — inn illi 84.
 — Jónsson 306.
 — Kolsson 115.
 — krókr í Króksfirði ldm. 146.
 — fóstri Ljóts ins spaka 166, 167.
 — Loftsson 310.
 — (al. Þórunn) Nafar-Helga-son (Nafar-Helgadóttir) bláinn 218.
 — faðir Skafta prests 304.
 — Óleifsson Ragabróðir lög-sögumaðr 81, 135.
 — Smíðkelsson 86.
 — Steoinólfsinn inn illi 241, 242.
 — (al. Práinn) svarti þurs 226.
 — Þorbjarnarson 44.
 — Þórðarson fylsenni 145.
 — Þorgeirsson Þórhaddssonar 95.
 — Þorgilsson at Búrfelli 53, 157.
 — Þorgilsson gjallanda goði 192.
 — Þorgilsson knappa 95.
 — Þorgilsson og Þóreyjar 157.
 Þórarinn Þórisson sælingr 53, 262. Sbr. Einarr Szelend-ingr.
 — Þórisson frá Espihóli 238.
 — Þorkelsson úr Alviðru ldm. 39—40.
 — Þorkelsson skotakolls 50, 309.
 — Þórólfsinn inn svarði í Mávahlíð 111, 112, 113, 121.
 — Þorsteinsson surts 150, 151.
 — Þorvaldsson inn spaki 204.
 — Þorvarðsson inn blindi 79.
 — (al. Þórormr) úr Prumu 33 n.
 — Ölvesson í Höfða 293, 296.
 — Özurarson (al. Egilsson) 60.
 Þórarinn Ásgeirsdóttir 132.
 — Ingólfsdóttir in sterka 159.
 — (al. Þórunn) Ketilsdóttir ilbreiðs 140, 147, 148, 160.
 — Sighvatsdóttir (al. Sig-mundardóttir) 59.
 — Sigmundardóttir (al. Sig-hvatsdóttir) 59.
 — Þóroddsdóttir hjálms 216.
 — Prándardóttir mjóbeins 147, 241.
 Þorbergr (al. Bergþórr) Brynjólfsson 36.
 — Hrutsson Herjólfssonar 134.
 — (al. Þorgeirr) höggvin-kinni 255.
 — Ólafsson pá 134.
 — Þorkelsson kornamúli 17, 18, 83, 190.
 — Þorvaldsson holbarka 267.
 Þorbjörg Ásgeirsdóttir bekkj-arbót (bæjarbót) 192, 196.
 — Böðvarsdóttir ins digra 310.

- X Þorbjörg Gílsdóttir knarrar-
 bringa 148, 149.
 X — Glúmsdóttir kolbrún 155.
 — dóttir Hallgerðar Hólms-
 teinsdóttur 266.
 — Hákonardóttir 263.
 X — Helgadóttir hólmasól 221,
 223, 226, 237, 251.
 — Helgadóttir kadda 68, 158.
 — Hrólfsdóttir hersis (al.
 Steinólfsdóttir) 149.
 — Ketilsdóttir ins fíflska 290.
 — Miðfjarðar-Skeggjádóttir
 87, 131, 191, 192.
 X — Ólafsdóttir in digra 134.
 — Steinólfsdóttir (al. Hrólfs-
 dóttir) 147.
 X — stöng í Stangarholti 93.
 — Svertingsdóttir 296.
 — (al. Þórvör) Þorbjarnar-
 dóttir 75.
 — dóttir Þórdísar Þórðardótt-
 ur illuga 287.
 — (al. Þuríðr) Þorfinnsdóttir
 Sel-Þórissonar 121, 122.
 — Þorleiksdóttir 303.
 — Þorsteinsdóttir ins hvíta
 261.
 — Önuundardóttir Blæingsson-
 ar 253.
 Þorbjörn 303.
 — faðir Ármóðar ins rauða
 158.
 — Ármóðarson ins rauða
 158.
 — Arnþjarnarson í Arnar-
 holti ldnm. 79, 89.
 — Arngrímsson á Framnesi
 42.
 — Arnórsson öxnamegin
 188.
 — Arnþjófsson í Krýsuvík 59.
 — Bjarnarson inn haukdælski
 124, 133, 149.
 — bitra ldnm. 180.
 — blei ldnm. 90.
 — Brandsson (Hroðason e.
 hroði) at Mosfelli 75.
 Þorbjörn Brúnason at Stein-
 um 90.
 — Böðmóðarson skúma 64,
 65, 159.
 — Böðvarsson tálkni 64, 65,
 147, 148, 159.
 — Einarsson 130.
 — Eyvindarson vopna 260.
 — Geirmundarson 14, 15.
 — glora ldnm. á Grænlandi
 126—27, 127.
 — Gnúpa-Barðarson krumr
 289.
 — Graut-Atlason 265, 267.
 — Guðmundarson 303.
 — Hroðason (al. Brandsson)
 frá Mosfelli 75.
 — Hrómundarson þyna 181,
 183, 202.
 — Ísröðarson 88.
 — jarlakappi 48, 50.
 — Kjallaksson skröfuðr
 (skörðuðr) 136.
 — kolka (kolkr, kolkan)
 ldnm. 202.
 — krottr. Sjá Steinbjörn Refs-
 son krottr.
 — krumr á Hólum 93.
 — laxakarl ldnm. 48. 49.
 — inn óargi 51.
 — Oddason Ýrarsonar 143,
 144.
 — Ófeigsson inn kyrr 17,
 18.
 — Ormarsson inn gaulverski
 24, 39, 62.
 — Ormsson inn digri 109(?),
 110, 111, 112, 163.
 — Ösvífrsson ins spaka 118.
 — ska ... 117.
 — Skagason 242.
 — skagi 249, 250.
 — Skjalda-Bjarnarson 145,
 178. Sbr. Þorbjörn Bjarn-
 arson inn haukdælski.
 — Snorrason úr Goðdölum
 309.
 — spörr 64, 65.
 Þorbjörn inn sterki 173, 176.
 — súrr (Súrr) 111, 163.
 — svartí á Skeljabrekku 79.
 — Tyrtingsson prestur 42.
 — Valþjófsson kollr 67.
 — at Vatni í Haukadal. Sbr.
 Þorbjörn Bjarnarson og
 — Skjalda-Bjarnarson.
 — (al. Þorgeirr) Vífilsson 94,
 104, 105, 124, 131, 132,
 309.
 — Þjóðreksson 145, 165, 166,
 171, 178.
 — Þjóti (Þjótr) úr Sogni 220.
 — Þórðarson at Melum 53.
 — (misritun f. Þórmóðr) fað-
 ir Þorgríms errubeins 46.
 — Þorgrímsson skúma 166.
 — Þorgrímsson sviða 305.
 — Þorleifsson frá Hafragili
 114, 115.
 — Þorleiksson 303.
 — Þorvaldsson 109.
 — Þrándarson 304.
 — Ævarsson strúgr 203, 204.
 — Özurarson 44.
 Þorbrandr. Sjá Pangbrandr.
 — í Dölum 205.
 — Haraldsson hrings 191.
 — at Rauðaskriðu 253.
 — í Skarfsnesi 216.
 — Vébrandsson (al. Þorfinns-
 son) í Álftafirði 99.
 — Þorbrandr Þorbjarnarson
 ins óarga ldnm. 51.
 — Þorfinnsson (al. Vébrands-
 son) í Álftafirði 114, 115,
 121, 122, 124, 126, 127.
 — (al. Þrondr) at Ölfusvatni
 109.
 — örrek ldnm. 211.
 Þorbrandssynir 122.
 Þórdís dóttir Arnkötlu 298.
 Sbr. Guðrún Þórðardóttir.
 — Bjarnardóttir Höfða-Þórð-
 arsonar 215.
 — Bótólfsdóttir 53, 197, 216,
 260, 263, 267, 279, 296.

- Þórdís Einarsdóttir 130.
 — Flösdóttir Bjarnasonar 42, 262.
 — Guðlaugsdóttir (al. Guðleifsdóttir) 101, 134, 151, 152.
 — Guðleifsdóttir 101. Sjá Þórdís Guðlaugsdóttir.
 — Guðmundardóttir amma Hvamm-Sturlu 241, 305, 307.
 — Halldórsdóttir Kollssonar 191, 191.
 — Halldórsdóttir Tyrfingssonar 42.
 — Helgadóttir skarfs 158.
 — Ingimundardóttir ins gamla 194, 196, 197, 198.
 — Ingimundardóttir jarls 193, 194.
 — dóttir Jóru Harradóttur 192.
 — Kaðalsdóttir 238.
 — (al. Þuríður) Ólafsdóttir feilans 81, 135.
 — Ormsdóttir 215—16.
 — Rögnvaldsdóttir Mærajarls 287.
 — Snorradóttir Jörundarsonar 164, 165.
 — spákona 201.
 — Súrsdóttir 111, 163.
 — Svarthöfðadóttir 80, 100.
 — (al. Þuríður) Sölmundardóttir 199.
 — Torf-Einarsdóttir jarls 255.
 — Yngvarsdóttir 94.
 — Þjóðólfsdóttir úr Höfn 118.
 — (al. Þuríður) Þorbjarnardóttir ins digra 109.
 — Þórðardóttir illuga 285, 287.
 — móðir Þórðar illuga ins yngra 287.
 — (al. Þuríður) Þorfinnsdóttir ins stranga 92, 94.
- Þórdís Þorgeirsdóttir (al. Þorgilsdóttir) suðu 150, 151.
 — Þorgeirsdóttir in mikla 36, 37.
 — (al. Þuríður) Þorgeirsdóttir kona Valla-Brands 35, sbr. 36.
 — (al. Þuríður) Þorgilsdóttir 115, 150, 151.
 — Þórhadddóttir úr Hítardal 91, 92, 180.
 — Þorkeldsdóttir Þjálfá 38.
 — Þóróddsdóttir goða 58.
 — Þórólfsdóttir Skallagrímssonar 96.
 — Þorsteinsdóttir surts 150.
 — Þorvaldsdóttir Ísleifssonar 204.
 — Þorvarðsdóttir Síðu-Hallssonar 285.
 — Özurardóttir keilusegls 279.
 Þórður 304.
 — sonr Arndísar innar auðgu, í Múla 145, 180.
 — Atlason dofnir 41, 44—45, 308.
 — Báreksson (al. Háreksson) 23, 24.
 — Barkarson 69.
 — (al. Þórur) beigaldi 93.
 — bjálki 242.
 — Bjarnarson á Höfða. Sjá Höfða-Þórður.
 — Bjarnarson knappr ldm. 217.
 — Brúnason ins hvíta 218.
 — úr Brynjúdal 304.
 — Böðvarsson í Bæ 96.
 — Böðvarsson í Görðum faðir Markúss á Melum 49, 53, 96, 143, 144, 148, 149, 197, 204, 208, 216, 218, 238, 240, 244, 251, 260, 261, 263, 267, 279, 285, 291, 298, 305.
 — (al. Þórur) dúfunef 212.
 — Einarsson. Sjá
- Þórður Eyjólfsson (al. Einarsson) 189.
 — Eysteinnson meinfrets 132, 134, 188.
 — Eyvindarson eikikróks, illugi. 285, 287. Sbr. Illugi Fellsstöði.
 — Gestsson Oddleifssonar 157.
 — Gilsson undir Felli 101, 134, 151, 152, 165, 241, 242, 310.
 — Glúmsson Geirasonar. Sjá Þórður Ingunnarson.
 — Hallsson á Möðruvöllum 308.
 — hálmur 263.
 — (al. Þórhadur) Hafþjóts-son 267.
 — maður Halldóru 304.
 — Háreksson (al. Báreksson) 23, 24.
 — Helgason Ásgeirssonar 89.
 — Helgason í Álfnesi 62.
 — sonr Hildar Auðunardóttur 310.
 — Hjaltason Skálþssonar 214.
 — Hrafnsson at Stokkahlöðum 228, 244.
 — Hrappsson skeggi 51, 52, 61, 209, 280, 310.
 — Hörða-Kárasen 310.
 — Ingunnarson 133, 255.
 — (al. Þórhallr) Kálfsen 114.
 — Kolbeinnsson Atlasonar 99.
 — Kolbeinnsson Þórðarsonar skáld 134.
 — Konálfsson 249, 250.
 — krákunef 157, 158.
 — lambi 67.
 — Magnússon í Reykjaholti 84.
 — Molda-Gnúppson leggjaldi 295, 296.
 — Narfason lögmáður 95.
 — Oddleifsson 165.

- Þórðr Oddsson 304.
 — Oddsson gnúpa ldnm. 100.
 — Ólafsson gellir 87, 119, 120, 123, 124, 130, 134, 135, 191, 192, 216, 300, 311.
 — skálpr 214.
 — Skatason 133.
 — Skúlason prestur í Görðum 96, 239.
 — slítandi ldnm. 230, 231.
 — faðir Snorra 309.
 — Snorrason hesthöfði 216, 309.
 — Steinason 310.
 — Steinólfsson 162.
 — Sturluson Þórðarsonar 84, 262.
 — Surtsson úr Kirkjubæ 291.
 — Sölvason í Reykjaholti Hrólfsósonar 84, 142, 143.
 — Sölvason Þórðarsonar 84, 143.
 — vaggagði 53.
 — Vífilsson frá Vífilstóttum 138.
 — Víga-Sturluson 145, 146, 164, 165.
 — Víkingsson í Alviðru ldnm. 154, 164, 165, 168, 187, 300.
 — Þorbjarnarson Rjúpeyja-skáld 114, 115.
 — Þórðarson köttur 118, 133.
 — Þorgeirsson frá Fiskilæk 242.
 — Þorgeirsson kemgs 121.
 — Þorgeirsson lamba 67, 94, 153.
 — erra sonr Þorgerðar heiðar-ekku 90.
 — (Þórisson flatnefs) og Þórdisar, illugi inn yngri 287.
 — Þorkelsson örvendr 164, 165.
 — Þorkelsson Eiríkssonar 162.
 Þórðr Þorláksson (Þorleiksson) blígr 114, 122, 123.
 — Þórólfsson þvari ldnm. 264.
 — Þórólfsson hálma þvari yngri 264.
 — Þorsteinsson 303.
 — Þorsteinsson ins hvíta 261.
 — Þorsteinsson Sölmundarsonar 158.
 — Þorvaldsson örvendr 164, 165.
 — (al. Þórir) þurs 93.
 — Evarsson mikill 203, 204.
 — Önundarson 306.
 — Örnólfsson 230.
 — Özurason Freysgoði 287, 288, 289, 293, 296, 300.
 Þórleifr Álfisdóttir úr Dölum 134.
 Þórey Ásgeirsdóttir 241.
 — Einarsdóttir Konálsósonar 249, 250.
 — Eyjólfisdóttir ins halta 206, 207, 285.
 — Gestsdóttir Oddleifssonar 157.
 — Skeggjadóttir 304.
 — at Þóreyjargnúpi 200.
 Þorfiðr (al. Þrándr) Áskelsson máni ldm. 247.
 — á Skeggjastöðum 263.
 Þorfinna Vermundardóttir ins mjóva 113.
 Þorfinnr Finngierisson í Álfta-firði 121.
 — Geirleifsson 157, 158.
 — Guðlaugsson ins auðga 101.
 — Hlennason 158.
 — Hróarsson Tungugóða 293.
 — Sel-Þórisson 82, 98, 100, 121, 135.
 — inn strangi 92, 94.
 — Torf-Einarsson hausakljúfr Orkneyjajarl 129.
 — Þorbjarnarson blessa 90.
 Þorfinnr Þorbrandsson Þorfinnssonar 121.
 — Þórðarson karlsefni 131, 132, 216, 309.
 — Þorgeirsson (al. Þorgilsson) ábóti 156, 164, 165.
 Þorgautr Mýra-Knjúksóson 154, 155, 156, 165.
 — á Þorgautsstöðum 86.
 Þorgeirr 304—305.
 — (al. Þorgrímr) faðir Ámunda 162.
 — Arnórsson ofláti 218.
 — Ásbrandsson at Hólum 191.
 — Ásgeirsson 53.
 — Ásgrímsson í Odda 31, 32, 33, 34, 35.
 — maðr Ásnýjar Flosadóttur 36.
 — Bárðarson inn hörzki 17, 72, 73.
 — Eilífsson afi Hjálta 37.
 — Einarsson rauðr 137, 176.
 — Eiríksson úr Goðdölum 209.
 — Finnsson ins auðga 75.
 — Galtason 208, 253.
 — Geirðarson kengr 119, 121.
 — Geirsson blundr 81.
 — (al. Þorgils) Gormsson 213.
 — Gunnsteinsson berserkjabana 37.
 — Hafnar-Ormsóson höggvinkinni 76, 131.
 — Hallason á Hvassafelli 239.
 — Hávarsson (al. Hávarðsson) 70, 72, 134.
 — inn hvinverski 234, 237, 238.
 — Höfða-Þórðarson 206, 207, 216.
 — (al. Þorbergr) höggvinkinni 255.
 — jarðlangr 93.

- Þorgeirr faðir Jóns prests í Þorgeirr Þorkelsson Ljósveit-
 Holti 72.
 — faðir Jórunnar 305.
 — Kaðalsson 135.
 — klaufi 255.
 — (al. Þorgrímr) Kötlu-
 son 155.
 — lambi á Lambastöðum 94,
 153.
 — Ljótólfsson inn óði 218.
 — meldun í Tungufelli ldnm.
 80, 91, 92.
 — Þorgeirr inn mikli. Sjá
 Þorgrímr Þorgeirsson inn
 mikli.
 — Ófeigsson gollnir 17, 18,
 19, 83, 190.
 — Rauða-Þjarnarson reyðr
 93.
 — Skeggjason 304.
 — skólmr at Myrká 230,
 231.
 — skorargeirr. Sjá Skorargeirr.
 — smjörkengr 230.
 — Steinsson 310.
 — (al. Þorgíls) suða 150.
 — Úlfsson ins vorska 287.
 — Vestarsson 265.
 — á Víðimýri 93.
 — (misr. f. Þorbjörn) Vífil-
 son 124.
 — Vífilsson 105, 107, 131,
 132.
 — faðir Yngvildar 209.
 — Þorbjarnarson 110. Sbr.
 Ketill kappi Þorbjarnarson.
 — Þorbrandsson 191.
 — Þórðarson at Fiskilæk 242,
 251.
 — Þorfinnsson langhöfði
 156, 158.
 — í Þorgeirsfirði ldnm. 244.
 — (al. Þorgrímr) Þorgeirsson
 17.
 — Þórisson í Holti (Skorar-
 Geirr) 17.
 — Þórhaddsson úr Hítardal
 95, 124.
 Þorgeirr Þorkelsson Ljósveit-
 ingaði, lögsögumaðr 31,
 133, 244, 246, 247, 248,
 304.
 — Þorljótsson 304.
 — Þorvaldsson 263.
 — Önundarson flóskubak
 179.
 Þorgeirðr Álfisdóttir úr Döllum
 134, 149.
 — Bolladóttir 133.
 — Brandsdóttir 128.
 — Breiðar-Skeggjadóttir 310.
 — Böðólfisdóttir 237, 251.
 — dóttir Cecilíu 162, 163.
 — Egilsdóttir Síðu-Hallssonar
 38, 285.
 — Egilsdóttir Skallagríms-
 sonar 133.
 — Einarisdóttir skálaglams
 117.
 — Eylaugsdóttir 60.
 — Eyvindardóttir (al. Koll-
 sveinsdóttir) 63.
 — Gísladóttir 133.
 — Glúmsdóttir Geirasonar
 147, 255.
 — Gollnisdóttir. Sjá Þuríðr
 Þorgeirsdóttir gollnis.
 — dóttir Guðlaugar Óttars-
 dóttur hvalróar 285.
 — dóttir Hallberu. Sjá
 — dóttir Halldóru 251.
 — Hallbjarnardóttir 304.
 — Helgadóttir hests 251.
 — Hrafnisdóttir 84.
 — Höskuldsdóttir Dala-Kolls-
 sonar 133.
 — Ketilbjarnardóttir ins
 gamla 52.
 — Kollsveinsdóttir (al. Ey-
 vindardóttir) Kollsveins-
 sonar 63.
 — Nafar-Helgadóttir 218.
 — Oddsdóttir kaldmunns 19.
 — Ófeigsdóttir 17, 18.
 — at Sandfelli ldnk. 287,
 288, 289.
 Þorgeirðr Síðu-Hallsdóttir 285.
 — (al. Þóra) Sigfúsdóttir
 Elliðagrímssonar 69, 234,
 238.
 — Sigmundardóttir Sighvats-
 sonar 24, 27.
 — Skaftadóttir 100.
 — Stein ... dóttir og Guð-
 rúnar 303.
 — Valþjófsdóttir ins gamla
 108.
 — Þorbjarnardóttir ins dígra
 110.
 — Þorbjarnardóttir Oddason-
 ar 143, 144.
 — Þorbjarnardóttir Vífilsson-
 ar 94.
 — Þorbrandsdóttir 114, 115,
 122.
 — Þórðardóttir erru 90.
 — Þórðardóttir frá Múla 145.
 — Þorfinnsdóttir heiðarekkja
 90.
 — (al. Þuríðr) Þorgeirsdóttir
 gollnis 19.
 — Þorgeirsdóttir frá Hólum
 191.
 — Þorgeirsdóttir höggvin-
 kinna 131.
 — (al. Friðgerðr) Þórisdóttir
 hímu 215.
 — dóttir Þorleifar Þórðar-
 dóttur 162.
 — Þorsteinsdóttir rauðs 128,
 133, 134.
 Þorgestr Arnbjarnarson 89.
 — Bersason (Bresason) 71.
 — Steinsson á Breiðabólstað
 114, 114, 148, 149, 310.
 — sonr Þórdísar 130.
 Þorgíls Arason á Reykjahól-
 um 86, 194, 107, 108 n.,
 114, 115, 148, 149, 310.
 — Arngirsson í Hraunhöfn
 256, 257.
 — Ásbjarnarson 287, 289.
 — Geirsteinsson kjálka 156.

- Þorgils Gellisson Þorkelssonar 126, 299.
 — gjallandi at Svínavatni 192, 201, 202.
 — (al. Þorgeirr) Gormsson hersis 213.
 — Grenjaðarson 251.
 — Grímsson auga 83.
 — Grímsson úr Grímsnesi 53, 157.
 — faðir Guðríðar 305.
 — maðr Gunnhildar Símonardóttur 104, 105.
 — (al. Brynjólfur) úr Hvammi í Mýrdal 292.
 — Hölluson og Snorra Álfssonar úr Dölum 134, 157.
 — knappi leysingi ldm. 95.
 — faðir Ketils 304.
 — Kollason 150, 151.
 — (al. Þórálfr) Oddason 144, 148, 149.
 — Snorrason. Sjá Þorgils Hölluson.
 — (al. Þorgeirr) suða 150.
 — faðir Vigrísar 156. Sbr. Þorgils Geirsteinsson.
 — sonr Yngvildar 245.
 — Þorbjarnarson laxakarl 49, 50.
 — Þorbjarnarson loka 151.
 — Þórðarson errubeinsstjúpr 41, 45, 46, 308, 310.
 — maðr Þóreyjar Gestsdóttur Oddleifssonar 157.
 — Þorfinnsson Sel-Þórissonar 99.
 — (al. Þorgeirr) Þorfinnsson langhöfði 156.
 — Þorgeirsson goða 247, 248.
 — Þorgeirsson faðir Sigmundar 307.
 — Þorsteinsson ins hvíta at Hofi 260, 261, 262, 317.
 — Þorsteinsson lunans 37.
 — Þorvarðsson orraskáld 79.
 Þorgnýr lögmaðr af Svíaríki 243.
 Þorgríma Höfða-Þórðardóttir skeiðarkinn 216.
 Þorgrímr (al. Þorgeirr) faðir Ámunda 163.
 — Auðunarson hærulangr 307. Sbr. Þorgrímr Önundarson.
 — brakir 89.
 — Einarsson kertasveinn 306.
 — Eyjólfsson (al. Kötluson) 154, 156.
 — Gnúpa-Bárðarson 289, 290.
 — Grímólfsson í Ölfusi 58.
 — (al. Arngrímr) Grímólfsson ins gamla 220.
 — Gunnsteinsson (al. Hlífarsen) 232.
 — Hallormsson Karnsárgoði 196, 197, 200.
 — (al. Þormóðr) Harðrefsson (al. Ingjaldsson) 164, 165, 166.
 — á Hjallalandi 200.
 — Hjálmlólfsson kuggi 212.
 — Hlífarsen (al. Gunnsteinson) 232.
 — Þorbjarnarson (al. Þormóðarson) errubeinn 46.
 — Höfða-Þórðarson 216.
 — Ingjaldsson (al. Harðrefsson) 166.
 — Kjallaksson 73 (= Þorgrímr Kjallaksson goði?).
 — Kjallaksson goði í Bjarnarhöfn 118, 119, 138, 300.
 — Kjallaksson þöngull 136.
 — Kolsson 115.
 — (al. Þorgeirr) Kötluson (al. Eyjólfsson) 154.
 — Ljótsson gagarr 166, 167.
 — Mánason 305.
 — Oddsson 109.
 — Pétursson frá Ósi 191.
 — Sigurðarson 305.
 — faðir Sigurðar 59.
 — sekr maðr 205.
 — Svartsson 304.
 Þorgrímr sviði 168, 305, 306.
 — Úlfsson bíldr ldm. 55, 56.
 — Vermundarson ins mjóva 123.
 — Þorbjarnarson skaga 248, 249.
 — Þorgeirsson goða, laungetinn 247, 248.
 — (al. Þorgeirr) inn mikli Þorgeirsson ins hörzka 17.
 — Þórisson í Möðrufelli 238.
 — faðir Þorkötu 128.
 — Þormóðarson erubeinn (örubeinn) 45, 46.
 — Þorsteinsson inn hávi í Borgarhöfn 262, 278.
 — Þorsteinsson Sigmundarsonar 254.
 — Þorsteinsson þorskabíts 120, 135, 163.
 — úr þykksvaskógi 134.
 — Önundarson hærkollr 179. Sbr. Þorgrímr Auðunarson.
 — Özurarson kampi 39, 44, 45.
 — Özurarson Oddbjarnarsonar 303, 304.
 Þórhaddr (al. Þóróddr) Þórðarson faðir Brands 165, sbr. 264.
 — inn gamli ldm. 276.
 — (al. Þórðr) Hafljótsson skáld 267.
 — Steinsson í Hítardal ldm. 91, 92, 94, 95, 123, 180.
 — Þorgestsson 123.
 Þórhalla Þormóðardóttir 309.
 Þórhalli (al. Þórhallr) Ketilsson 142, 143, 153.
 — (al. Þórhallr) Kolgrímsson ins gamla 70.
 Þórhallr Bergþórsson 310.
 — Eiðsson Skeggjasonar 191.
 — (Þórálfr) Eiðsson Þórhallssonar 191.
 — faðir Halldórs 304.

- Þórhallr Hróttsson Herjólfssonar 134.
 — (al. Þórðr) Kálfsson 114.
 — Ketilsson gufu 142, 143, 153.
 — (al. Þórhalli) Kolgrímsson) 70.
 — faðir Mána 303.
 — Þorláksson (al. Bergþórs-son) 17, 36, 308, 310.
 — Þorsteinsson tjaldstæðings 35.
 Þórhildr Bjartmarsdóttir 161, 163.
 — Helgadóttir ins magra 232.
 — Mánadóttir 303.
 — Símonardóttir 303.
 — Sölvadóttir 73.
 — Þórðardóttir rjúpa 216.
 — (al. Þjóðhildr) Þorkelsdóttir 270.
 — Þorsteinsdóttir haugabrjóts 16.
 — Þorsteinsdóttir rauðs 128, 134, 188.
 — Þorvarðsdóttir 59.
 Þórhrólfr. Sjá Þórólfr.
 Þórríðr. Sjá Þuríðr.
 Þórir Ásason hersir ldnm. 42.
 — (al. Þórðr) beigaldi 93.
 — Brandsson 56.
 — Böðólfsson keilismúli 237, 238.
 — (al. Þórðr) dúfunef ldnm. 212.
 — Eilífsson ins auðga 53.
 — (al. Helgi) goðlauss faðir Halls 62.
 — Graut-Atlason 262, 263, 266.
 — Grímsson gráfeldarmúla ldnm. 247.
 — Grímsson (Sel-Þórir) 82, 97—99.
 — (al. Ingjaldr) Gunnlaugsson í Hefni 77, 88, 193.
 Þórir Gunnólfsson ins gamla 220.
 — inn hávi í Krossavík ldnm. 275.
 — haklangr 193, 195.
 — Hallaðarson Rögnvaldssonar Mærajarls 151.
 — Halldórsson Þorleifssonar 128.
 — Hámundarson á Espihóli 228, 238, 254.
 — hauknefr hersir 259.
 — Helgason Valþjófssonar 241.
 — sonr Hildar Ásbjarnardóttur 290.
 — hímá 215.
 — hlammandi („hlandi“ „hlæandi“) 82.
 — Hrafnkelsson 267.
 — Hróaldsson hersir 86.
 — Hróarsson. Sjá Þórir Þorbergsson.
 — í Hvammi. Sjá Hvamm-Þórir.
 — Ingimundarson hafrsþjó 194, 200.
 — refskegg þræll Ingimundar gamla 194, 195.
 — Ketilsson mágr Móðólfs-sona 269, 270, 293.
 — Ketilsson snepill ldnm. 243, 245.
 — lína í Breiðavík ldnm. 270.
 — Oddsson 47.
 — Oddsson skarauda. Sjá Gull-Þórir.
 — Ólafsson drífa 46.
 — (al. Helgi) Ormarsson goðlauss 62.
 — Rögnvaldsson þegjandi jarl 193, 195, 197, 282, 283.
 — sekr maðr 201.
 — Skegg-Broddason 35, 262.
 — Skeggjason farmaðr í Garði 251, 252.
 — Steingrímsson 180.
 Þórir inn svart 219.
 — Svína-Böðvarsson konungur 278, 279.
 — jarl á Vermalandi 191—2.
 — Vígbjórðsson haustmyrkr ldnm. 59, 123.
 — Þiðrandi 264, 265, 298, 300.
 — Þorbergsson bróðir Ásláks í Langadal 104, 105.
 — Þorbrandsson (al. Þrondararson) á Ölfusvatni 109.
 — (al. Þorkell) Þorfinnsson 263.
 — Þorfinnsson Sel-Þórissonar 99.
 — Þorgeirsson ins hörzka (Holta-Þórir) 17.
 — Þorgilsson knappa á Ökrum 95.
 — Þorkelsson Þrastasonar 181, 182.
 — Þorsteinsson leðrháls 246, 249, 250, 254.
 — Þrándarson 95.
 — Þrándarson (al. Þorbrands-son) frá Vatni 109.
 — þursaspengir ldnm. 230.
 — (al. Þórðr) þurs 93.
 Þorkatla kona Brands 304.
 — Böðvardsdóttir 254.
 — Dala-Kollsdóttir 133, 247, 248.
 — Halldórsdóttir Kollssonar 190, 191.
 — Halldórsdóttir Snorrasonar 151, 152, 204.
 — Hergilsdóttir hnappress 140, 148, 149.
 — Aradóttir 310.
 — hringja kona Ásgríms Úlfssonar 33.
 — Ketilbjarnardóttir ins gamla 28, 52, 53.
 — Másdóttir Víga-Glúms-sonar 241, 242.
 — Ófeigsdóttir kona Geir-

- mundar heljarskinns 142, 143, 144.
 Þorkatla dóttir Otkötu 49.
 — Skeggjadóttir 109.
 — Vémundardóttir 298.
 — Þorgrímsdóttir 128.
 — Þorsteinsdóttir tjaldstæðings 35.
 — Þorvaldsdóttir Teitssonar 89.
 Þorkell Ásgeirsson kneifar 16, 63.
 — Atlason Skíðasonar (al. Þorkell Skíðason) vingnir. ldm. 208.
 — bjálfi (bjálfi) 38.
 — faðir Bjarnar 306.
 — blaka. Sjá Þorkell klaka.
 — Blund-Ketilsson 87.
 — bundinfóti ldm. 25, 31.
 — Bröndólfsson skotakollr 50, 309.
 — Dufnaksson 132.
 — Eiríksson úr Goðdölum 209, 217.
 — Eiríksson úr Keldudal 162.
 — (al. Þorvaldr) Eyjólfsson í Haga 227.
 — Eyjólfsson á Helgafelli 133.
 — Eysteinnsson ins digra 291.
 — farskerkr í Hvalseyjarfirði 127.
 — Geirason ins norræna 254, 255.
 — Geirason kanoki 289, 290.
 — Geirason læknir 289, 290.
 — Geitisson í Krossavík 256, 261, 262, 263, 310.
 — Gellisson (al. Geitisson) 149.
 — Grímsson kögurs 166, 167.
 — inn hávi at Grænavatni 214, 254.
 — Gufuson skeifr 75.
 — sonr Guðbjargar 303.
 — Gunnvaldsson 93.
 Þorkell Hallbjarnarson Hörðakappa 39.
 — frá Helgavatni 201.
 — Hrútsson Herjólfssonar 134.
 — klaka (al. blaka) ldm. 275.
 — Kolsson (al. Kollsson) 52.
 — kornamúli ldm. 83.
 — Lón-Einarsson 104, 107, 108.
 — Naumdæljarl 20.
 — fullspakr í Njarðvík ldm. 270.
 — Ösvífrson spaka 118.
 — faðir Rannveigar 309.
 — Rauða-Bjarnarson trefill 93, 150, 151, 173, 174, 176.
 — Sigmundarson 104, 105.
 — Skíðason (al. Atlason Skíðasonar) vingnir ldm. 208, 309.
 — Skúmsson ábóti 252.
 — Steinólfsson á Mýrum 156, 165.
 — Súrsson 163.
 — Svartkelsson 66, 67.
 — Torfason at Skáney 67, 82.
 — bjálfi (al. bjálfi) at Háfi ldm. 38.
 — Þorbjarnarson (al. Þorgilsson) trandill 49, 50.
 — Þórðarson Alviðrukappi 164, 165.
 — Þórðarson kuggi 113, 179, 307.
 — Þórðarson Þorkelssonar 162.
 — (al. Þórir) Þorfinnsson 263.
 — Þorfinnsson Sel-Þórissonar 99.
 — Þorfinnsson (al. Þórisson, Þrándarson) inn hávi 246, 247.
 Þorkell Þorgeirsson hákr 247, 248, 304.
 — Þorgeirsson rauðs 173, 176.
 — Þorgilsson (al. Þorbjarnarson) trandill 49, 50.
 — Þorgilsson gjallanda 201.
 — Þorgrímsson krafla 196, 200, 201, 205.
 — Þórisson gullkár 46.
 — Þórisson inn svarti 240, 241, 243, 247, 248.
 — Þórisson (al. Þorfinnsson, Þrándarson) leifr 247.
 — Þorleiksson 303.
 — Þorsteinsson máni lög-sögumaðr 12, 31, 55, 205, 206.
 — Þrastarson á Kerseyri 181.
 Þorketill. Sjá Þorkell.
 Þorlákr Ásgeirsson (al. Þorlákr Þorleiksson geirs) á Eyri 114, 116, 123.
 — Bergþórsson 16—17, 35.
 — Guðmundarson griss 163.
 — (al. Þorólfr) Há-Snorrrason 180.
 — (al. Þorleikr) Höskuldsson 154.
 — Ketilsson prestir í Hítardal 50, 105, 131, 132, 138, 157, 158, 196, 242, 258.
 Þorlákr Loftsson ábóti 308.
 — Narfason lögmaðr 95.
 — (al. Þorleikr) Ormsson inn auðgi 95.
 — Runólfsson biskup 43, 50, 81, 131, 132, 309.
 — sonr Sigríðar 305.
 — sonr Þóru Ámundadóttur 305.
 — Þórarinnsson 50, 81, 309.
 — Þorhallsson afi Þorláks helga 31.
 — Þórhallsson inn helgi, biskup 17, 36, 39, 192, 289, 290, 297, 307, 308, 310.

- Þorlákr (al. Þorleikr) Þorleifs-son beiskalda 95.
 Þorlaug Ásgrímsdóttir 33.
 — Atladóttir ins ramma 205, 206.
 — Gunnarsdóttir frá Djúpadal 239.
 — Hrafnisdóttir Hængssonar 25.
 — Hrólfsdóttir gyðja 85, 153.
 — Höfða-Þórðardóttir 214, 216.
 — Klængsdóttir 63.
 — Sæmundardóttir ins suðr-eyka 205, 206.
 — (al. Geirlaug) Þormóðar-dóttir Bresasonar 70, 71, 82.
 — Þorvaldsdóttir 38.
 Þorleif Kjörvarardóttir 82.
 — Þórðardóttir 162, 163.
 Þorleifr Ánaron hvalaskúfr 278, 279.
 — Ásbjarnarson 310.
 — Ásgeirsson jarlaskáld 226.
 — Ásmundarson Öndottssonar 251.
 — Ávangrsson 69.
 — (al. Þorleikr) Bollason 133.
 — Brandsson 73.
 — Brynjólfsson (al. Bröndólfsson) =
 — Bröndólfsson (al. Brynjólfsson) 50.
 — Böðvarsson miðlungi 278, 279.
 — Eyvindarson knés 161, 162, 169.
 — gneisti 28.
 — frá Hafragili 114, 115.
 — Holta-Þórisson krákr 17.
 — Hrómundarfóstri 181, 183, 186.
 — Höfða-Kárasen inn spaki 281, 311.
 — Ketilbjarnarson ins gamla 52.
 Þorleifr úr Sogni 44.
 — Steinólfsson 94.
 — (al. Þormóðr) Þjóstarsson 69.
 — Þjóstólfsson á Esjubergi 64, 66.
 — Þorbrandsson kimbi 121, 122.
 — Þórðarson í Görðum 49.
 — Þorgrímsson Geirólfsstjúpr 249, 250.
 — Þórisson. Sjá Þorleifr Holta-Þórisson.
 — Þorláksson (al. Þorleiks-son) beiskaldi 50, 95, 138, 196.
 — faðir Þormóðar í Grenivík 244.
 — faðir Þórnyjar 309.
 — Þorvaldsson á Hólmslátri 127, 128.
 Þorleikr (al. Þorleifr) Bolla-son 118, 133.
 — Brandsson 118.
 — Hallbjarnarson 304.
 — maðr Halldísar 303.
 — (al. Þorlákr) Höskuldsson 133, 154, 216.
 — Oddsson 304.
 — (al. Þorlákr) Ormsson inn auðgi 95, 138, 196.
 — Vestarsson geirr 114. Sjá Ásgeirr Vestarsson.
 — Þorláksson (al. Þorleiks-son) á Eyri 114.
 — Þorleifsson beiskalda 95.
 — Þorleiksson geirs. Sjá Þorlákr Ásgeirsson.
 — Þorleiksson 114.
 — Þorsteinsson 303.
 Þorljót Eysteinsdóttir 292.
 — Hjaltadóttir 214.
 — Steinröðardóttir 231.
 Þorljótr Hrutsson Herjólfssonar 134.
 — faðir Þorgeirs 304.
 Þormóðr Bersason Kolbrúnar-skáld 155, 171.
 Þormóðr Breiðason 104, 105.
 — Bresason inn gamli ldm. 66, 70, 71, 84.
 — sonr Grímu 306.
 — Guðmundarson Skeiðagoði 12, 55.
 — Hamalsson 12, 55.
 — Haraldsson in rammi á Siglunesi ldm. 219.
 — (al. Þorgrímur) Harðrefsson 164.
 — Höfða-Þórðarson skalli 216.
 — (al. Þórormr) í Karlafirði 50.
 — Kársson 56.
 — Ketilbjarnarson ins gamla 52, 309.
 — þræll Ketils gufu 152, 153.
 — Kleppjárnsson 105.
 — Oddsson goði ldm. 100, 114, 118.
 — Óleifsson skafti ldm. 48, 49, 316.
 — Steinbjarnarson stikublígr 260.
 — Steinröðarson 56.
 — Þjóstarsson á Álfstanesi 28, 69, 85, 142, 143, 153, 296.
 — Þorbjarnarson jarlakappa 50.
 — Þorbrandsson 121, 122.
 — (al. Þorbjörn) faðir Þorgríms errubeins (Ásmóðr í vísu) 45, 46.
 — Þorkelsson allsherjargoði 12, 55, 205, 206.
 — Þorkelsson trefils 93.
 — Þorláksson (al. Þorleiks-son) 114, 115, 123.
 — Þorleifsson í Grenivík 244.
 Þórny (al. Þórunn) dóttir Ásu Hrólfsdóttur rauðs-keggs 31.
 — Gílsdóttir 307.
 — Sigmundardóttir 214.
 — (al. Þórunn) Stórolfsdóttir 232.

- Þórny (al. Þórunn Þorkels-
dóttir bundinfóta 25.
— Þorleifsdóttir og Gunnvar-
ar 81, 309.
Þóródda Önundardóttir breið-
skeggs 82.
Þóróddr Arnórsson dráputúfr
188.
— Bjarnason. Sjá Barna-Þór-
oddr.
— Eyvindarson goði at Hjalla
48, 49, 58, 304, 310.
— hjálmr 206, 207, 216, 232,
239.
— Hrisablundr 81.
— (al. Þorvaldr) Oddsson
192.
— Ormsson. Sjá Barna-Þór-
oddr, Þóróddr Oddsson.
— skattkaupandi 163.
— Tungu-Oddsson 82, 135,
296, 309.
— í Þingnesi 171, 173, 174,
176.
— Þorbrandsson í Álftafirði
121, 122.
— (al. Þórhaddr) Þórðarson
þvari 264, sbr. 165.
— á Þóróddsstöðum ldnm.
188.
Þórólfr Asksson ins ómálga
17, 18.
— Bjarnarson bægifótr 111,
121.
— blöðruskalli 113, 114.
— brækir 142, 144, 162, 169.
— Eysteinnsson refr 134, 188.
— fasthaldi á Snæfjöllum
ldnm. 142, 143, 144, 177,
189.
— inn fróði 251.
— (al. Þorlákur) Há-Snorra-
son 180.
— heljarskinn 198, 200.
— Herjólfsson 14.
— Hráreksson slöngvand-
bauga 15.
Þórólfr Kveldúlfsson 20, 23,
77, 96.
— Loftsson 101.
— Nafar-Helgason karlhöfði
218.
— faðir Ófeigs (Þórólfr fast-
haldi?) 142, 143.
— Ósvífrsson ins spaka 118.
— Skallagrímsson 94, 96.
— faðir Skærings 16.
— (al. Þórálfr) Skólmsson
inn sterki 230.
— sleggja 200.
— spörr 154, 155, 159.
— viligils 67.
— hálmi inn eldri faðir Þórð-
ar 264.
— Þórðarson hálmi yngri
264.
— Þorsteinsson í Mávahlíð
112, 113, 121.
— Þorsteinsson smjör 5, 6,
68, 239, 307.
— Þrándarson orðlokarr 15,
16. Sjá Þórólfr Hráreks-
son.
— Örnólfsson Mostrarskegg
ldnm. 118—119, 120, 150,
187, 300.
Þórormr (al. Þórarinn) Helga-
son Þorsteinssonar 192.
— (al. Þormóðr) í Karlafirði
50.
— Þorfinnsson Sel-Þórissonar
99.
— í Þórormstungu 197, 198,
201.
— (al. Þórarinn) úr þrumu
32, 33, 34.
Þórr, guðinn 19, 65, 118, 119,
210, 221, 223, 225, 226.
Þorsteinn „er bragð vann á
Brávelli“ 43.
— Arnbjarnarson (al. Ás-
bjarnarson) torfi ldnm.
262, 263, 270.
Þorsteinn Arnórsson 310.
Þorsteinn Ásbjarnarson úr
Kirkjubæ 158, 290.
— goði úr Ásbjarnarvík 249,
250.
— Ásgeirsson 89.
— Ásgrímsson tjaldstæðingr
32, 33, 34, 35.
— Áskelsson goða 249.
— Ásvarðsson 305.
— (al. Steinn) Auðunarson
stota 115.
— at Barði 306.
— Bjarnarson leggr ldnm.
282.
— Bjarnarson úr Svínhaga
30.
— Bjólansson 292.
— Brandsson biskups 306.
— Böðvarsson ins hvíta 279,
300, 310.
— Böðvarsson Steinssonar
310.
— drangakarl 28, 296.
— Egilsson Skallagrímssonar
96, 135, 304.
— Einarsson ranglátr 216,
224 228, 242, 314.
— Einarsson faðir jörundar
biskups 308.
— Eiríksson ins rauða 131,
132.
— Eyjólfsson ins hálta 206,
207, 314.
— Eyjólfsson hrúgu 224,
242.
— Eysteinnsson heiðmenningr
205, 206.
— Eysteinnsson Auðunarsonar
skökuls 192.
— Eysteinnsson (al. Þorkels-
son) frá Keldignúpi 291,
292.
— Geirsson í Auðarbrekku
308.
— Gnúpa-Bárðarson 246, 249
—250, 289.
— Grímsson skrofi 68, 239,
307.

- Þorsteinn faðir Gró 306.
 — Gunnarsson frá Djúpadal 239.
 — Hafr-Bjarnarson 60.
 — Hallsson. Sjá Þorsteinn Síðu-Hallsson.
 — Hallkelsson (al. Hallvarðsson) 43.
 — Hallsteinsson 42.
 — Hallsteinsson (al. Hafrsteinsson) surtr 120, 135, 150, 151.
 — Hallvarðsson (al. Hallkelsson) 43.
 — haugabryótr 16.
 — Helgason ógæfa 168, 169.
 — Herjólfsson kolskeggr 112, 113.
 — at Hofi 308.
 — Hrólffsson rauðnefr 31, 32, 36.
 — höfði hersir á Hörðalandi 249, 258, 300.
 — Ingimundarson ins gamla 194, 196, 199, 200, 300.
 — Ingólfsson landnámsmanns 12, 55, 300, 309, 313.
 — Jónsson í Hvammi 308.
 — Ketilsson ins hörzka 249.
 — Ketilsson raums (þyrms) (þyrms) 193, 194.
 — Kjallaksson þynning (þuneyingr) 136.
 — kleggi í Húsavík ldm. 271.
 — Ketilsson ins grá 278.
 — Kröfluson 158.
 — Kuggason 113, 307.
 — Ljótólfsson 136, 137.
 — lunan í Lunansholti ldm. 37.
 — Magnússon 305.
 — Molda-Gnúpsson hrungnir 295, 296.
 — maðr Oddfríðar 304.
 — Oddgeirsson öxnabroddr 43.
 — Oddleifsson 157, 158, 159.
 Þorsteinn Ófeigsson flöskuskegg 17, 18.
 — Óleifsson rauðr 120, 128, 129, 133, 134, 135, 150, 188.
 — Rauðsson svörfuðr ldm. 214, 226, 241.
 — Sámsson 303.
 — Síðu-Hallsson 262, 265, 267, 279, 285, 305, 309.
 — Sigmundarson Gnúpa-Bárðarsonar 246, 254.
 — Skaftason holmuðr 49, 291, 298.
 — Skeggjason 84.
 — Skeggjason smiðr 229.
 — inn skjálgi 286.
 — Skjöldólfsson 264.
 — Snorrason goða 105, 131, 132.
 — Steinólfsson búandi 145.
 — Steinsson hvíti 150.
 — Sumarliðason holmuðr 273, 274, 298.
 — Sveinbjarnarson 53, 197, 267.
 — Sölmundarson ldm. 68, 158.
 — titlingr 293.
 — trumbubein ldm. 278.
 — Upplendingr 293.
 — vífill (vífl) 298.
 — Víga-Styrsson 110, 111, 112.
 — Vigfússon 305.
 — þjokkubeyinn 260.
 — Þorbergsson (al. Þorgeirsson) höggvinkinna 255.
 — faðir Þórðar 303.
 — Þorfinnsson inn fagri 263.
 — Þorgeirsson goða 247, 248.
 — Þorgeirsson (al. Þorbergsson) höggvinkinna 255.
 — Þórólfsson þorskabítr 112, 119, 120, 163.
 — Þórvearson goði faðir Bjarna ins spaka 31, 37, 48, 49.
 Þorsteinn Þrándarson nefju 86.
 — þurs 248.
 — Ölvesson inn hvíti 260, 261, 298, 300, 317.
 — öndurr 120.
 Þorsteins börn 293.
 Þórunn (al. Þóunn) Arnardóttir úr Arnarnesi 228.
 — Ásgeirsdóttir austmanna-skelfis 45, 46.
 — (al. Þórny) dóttir Ásu Hrólfsdóttur rauðskeggs 31.
 — Barna-Þóróddsdóttir 229.
 — Brynjólfsdóttir (al. Þorgilsdóttir) brún 292, 293.
 — cyverska 38.
 — Gjæningarrjúpa 39, 61.
 — Gunnarsdóttir Hlífarsonar 135.
 — Halldórsdóttir(?) 304.
 — móðir Hallveigar 304.
 — Hallvarðsdóttir 308.
 — dóttir Helgu Ásgeirsdóttur 16.
 — Hólmsteinsdóttir (al. Jósteinsdóttir) 30, 75, 76.
 — Illugadóttir 156.
 — Jósteinsdóttir (al. Hólmsteinsdóttir) 30, 75, 76.
 — Jörundardóttir goða 15.
 — Ketilsdóttir auðga 36, 37.
 — Ketilsdóttir hyrna 62, 221, 223, 225.
 — (al. Þórarna) Ketilsdóttir ilbreiðs 140.
 — Ketilsdóttir kjölfara 57.
 — Leiðólfsdóttir kappa 268, 269, 292.
 — Nafar-Helgadóttir blákin (al. Þórarinn Nafar-Helgason blákin) 218.
 — Skallagrímsdóttir 81.
 — Steinólfsdóttir 94.
 — (al. Þórny) Stórólfsdóttir 232.

- Þórunn Þorbjarnardóttir úr Arnarholti 79.
 — Þórðardóttir 304.
 — (al. Þuríðr) Þorgeirsdóttir höggvinkinna 75.
 — Þorgilsdóttir (al. Brynjólfsdóttir) brún 292, 293.
 — (al. Þórny) Þorkelsdóttir bundinfóta 25.
 — (al. Þórny) Þorleifsdóttir og Gunnvarar 81.
 — Þórólfsdóttir ins fróða 251.
 — Þorsteinsdóttir 31, 246.
 — dóttir Þórunnar Þorgeirsdóttur höggvinkinna 76.
 — at Þórunnarhásum ldnk. 32, 34.
 — í Þórunnarholti ldnk. 89.
 — at Þórunnartóttum 136.
 — Þorvaldsdóttir holbarka 267.
 Þorvaldr Ánason 127, 128.
 — Ásgeirsson at Ásgeirsá 49, 50, 192, 307, 309.
 — inn auðgi 308.
 — Ásvaldsson 124, 178.
 — (al. Þorkell) Eyjólfsson í Haga 228, 229.
 — Eysteinnsson tintinn 205, 206.
 — Gálmsson í Þorvaldsdal ldnm. 227, 229.
 — Geirsson í Lönguhlíð 308.
 — Gizurarson í Hruna 232, 285.
 — sonr Guðrúnar 291.
 — Halldórsson augði 180.
 — Halldórsson Garpsdalsgoði 146.
 — Hjaltason 214, 253.
 — Höfða-Þórðarson holbarki 216.
 — Ísleifsson Ísröðarsonar 204.
 — Ísröðarson holbarki 267.
 — Kjartansson úr Vatnsfirði 204, 241.
 — Koðrannsson inn víðförli 201, 206.
 Þorvaldr (al. Þóróddr) Oddsson 192.
 — Ólafsson belgs 146.
 — Skeggjason í Ási 38.
 — Teitsson úr Stafaholti 89.
 — Tindsson 109.
 — Tungu-Oddsson 82.
 — faðir Þorbjarnar 109.
 — Þórðarson inn hvíti 154, 146, 165.
 — Þorgrímsson brækis 89.
 — Þórisson krókr frá Espihóli 228.
 — Þormóðarson goða 114.
 — Þorsteinsson torfa 263.
 Þorvarðr Ásgeirsson 89.
 — k . . nis 305.
 — Grímsson prestur 309.
 — Síðu-Hallsson 285.
 — Súgandason 59.
 — frá Urðum 220.
 — Þorbjarnarson ins svartar 79.
 — Þórarinnsson 306.
 — Þorgeirsson goða 247, 248.
 — Þorgeirsson Hallasonar 239, 306.
 — á Þorvarðsstöðum 86.
 — Örnólfsson í Kristnesi 230.
 Þórvé Þormóðardóttir skafta 48, 49.
 Þorviðr Álfsson 100.
 — Freyviðarson 100.
 — ldnm. í Skagafirði 208.
 — Skaftason 100.
 — Úlfarsson ldnm. 39.
 Þórvör (al. Þorbjörg) Þorbjarnardóttir 95.
 — Þormóðardóttir skafta 48, 49.
 Þráinn (al. Þórarinn) svartiburs (al. svartir þjórr) 226.
 Þrándr 306.
 — (al. Þorfiðr) Áskelsson máni ldnm. 247.
 — Bjarnarson mjöksiglandi ldnm. 47, 220, 222, 223, 225, 233, 234, 237.
 Þrándr Brandsson 304.
 — Fiska-Finnsson 304.
 — í Götum á Færeyjum 6.
 — Haraldsson inn gamli 15, 16.
 — mjóbeinn í Flatey ldnm. 140, 167, 240, 241.
 — Narfason 220.
 — (al. Brandr) nefja 86.
 — (al. Þorbrandr) at Vatni (Ölfusvatni) 109.
 — Þórarinnsson (al. Þórisson) 95.
 — Þórisson (al. Þórarinnsson) 95.
 Þrasi Þórólfsson í Skógum ldnm. 14, 15, 271, 272, 273, 274.
 Þraslaug Eyvindardóttir ins eyverska 298.
 — Þorsteinsdóttir titlings 293.
 — Ölundardóttir 290, 293.
 Þróttólfr. Sjá Þjóstólfr í Engihlíð.
 Þröstr berserkr 293.
 — Egilsson frá Egilsstöðum 261.
 — Hermundarson hokins ldnm. 181.
 Þuríðr 305.
 — (al. Guðlaug) Arnbjarnardóttir 133, 216.
 — Arngeirsdóttir í Þjórárdali 256, 257.
 — Arnórdsdóttir 241.
 — Ásbrandsdóttir frá Kambi 109, 110, 112.
 — Ásgeirsdóttir æðikolls 179, 307.
 — Ásmundardóttir Þorgeists-sonar 114, 115.
 — Auðunardóttir stota 114, 116.
 — Barkardóttir (al. Bárðardóttir) ins digra 111, 112.
 — Böðvarsdóttir kolla 306.
 — Egilsdóttir frá Sandgili 31.

- Þuríðr Eilífsdóttir ins unga 31, 33, 35.
Einarsdóttir 306.
— Eyvindardóttir austmanns 128.
— Gílsdóttir 309.
— Gollnisdóttir. Sjá Þuríðr Þorgeirsdóttir gollnis.
— Gunnarsdóttir „Hámundarsonar“ 35.
— Gunnlaugsdóttir dylla 64, 66, 86, 88.
— (al. Þóra) Gunnsteinsdóttir 177.
— Hallsdóttir (al. Haraldsdóttir) 143, 144, 148, 149, 208, 291.
— Hallsdóttir mjóðælings 218.
— Haraldsdóttir gullskeggs 40, 203.
— Haraldsdóttir (al. Hallsdóttir) 148, 149.
— Helgadóttir arnkatla 161.
— Helgadóttir Dálkssonar 241.
— Hergílsdóttir arnkatla 161.
— Hrafnisdóttir 164.
— Höfða-Þórðardóttir 216.
— Höskuldsdóttir Dala-Kollssonar 133.
— Ketilbjarnardóttir ins gamla 45, 46, 52, 62.
— Kuggadóttir 304.
— (al. Þórdís) Ólafsdóttir feilans 135.
— Ólafsdóttir pá 134.
— Refsdóttir frá Barði 215.
— Runólfsdóttir 309.
— rymgylta (rúmgylta) 161, 162, 169.
— Sigfúsdóttir úr Hlíð 35.
— Snorradóttir in spaka 114, 115.
— spákona í Gröf 89.
— Steinólfsdóttir ins lága 145.
- Þuríðr Sturludóttir Sighvatssonar 84.
— Sturludóttir Sighvatssonar (in laungetna) 308.
— sundafyllir 168.
— (al. Þórdís) Sölmundardóttir gyðja 196, 199.
— Tungu-Oddsóttir in spaka 80, 100.
— Tyrfingsdóttir 42.
— Valþjófsdóttir Örlygssonar 84, 143, 144, 153.
— Véþormsdóttir hofgyðja 288, 289.
— dóttir Þóru 305.
— Þorbjarnardóttir ins digra 109. Sbr. Þórdís Þorbjarnardóttir.
— Þorbjarnardóttir ins gaulverska 24.
— Þorbjarnardóttir Þorvaldssonar 109.
— Þórðardóttir skeggja 209.
— Þórðardóttir Víga-Sturlussonar 145, 146, 165.
— (al. Þorbjörg) Þorfinnsdóttir Sel-Þórissonar 99.
— (al. Þórdís) Þorfinnsdóttir ins stranga 92.
— (al. Þórdís) Þorgeirsdóttir og Ásnýjar, kona Valla-Valla-Brands 35, 36. Sbr. (al. Þorgerðr) Þorgeirsdóttir gollnis 19.
— (al. Þórunn) Þorgeirsdóttir höggvinkinna 76.
— (al. Þórdís) Þorgílsdóttir Arasonar 114.
— Þórisdóttir Hallaðarsonar 151.
— Þorkeldsdóttir úr Goðdölum 217.
— dóttir Þorleifar Kjölvarardóttur 82.
— Þorleifsdóttir Ásmundarsonar 251.
- Þuríðr Þorleifsdóttir Avangssonar 69.
— Þorleifsdóttir Eyvindarsonar 161, 162.
— Þorsteinsdóttir frá Keldugnúpi 291.
Ægileif Hrólfsdóttir úr Gnúpufelli 248.
— (Æsileif) Þorsteinsdóttir 158.
Æsa Hákonardóttir Grjótgarðssonar jarls 51.
— Fiska-Finnsdóttir 304.
— Gestsdóttir 53. Sbr. Æsa Oddleifsdóttir.
— (al. Ása) Hrólfsdóttir rauðskeggs 246.
— Kjallaksdóttir í Svíney 136.
— in ljósa kona Hjörleifs konungs 138.
— Ljótisdóttir goða 217.
— Oddleifsdóttir (al. Gestsdóttir) 53, 157.
— Ófeigsdóttir grettis (al. Vestarsdóttir) 21, 22.
— Vestarsdóttir (al. Ófeigsdóttir grettis) 21, 22.
Æsileif Þorsteinsdóttir. Sjá Ægileif.
Æsir 215, 312.
Ævarr Ketilsson inn gamli ldnm. 203, 258, 300.
— Vémundarson voganefs 15 16.
— Þorgeirsson inn gamli ldnm. 266, 267, 276.
Ögmundur Völu-Steinsson 146, 167, 168.
— Þorkelsson 16, 63.
Ögurr Hróðgeirsson í Kambakistu 43.
Ölmóðr Hörða-Kárasen inn gamli 7.
— Sæmundarson. Sjá — Vémundarson 276.

- Ölver Einarsson barnakarl 3, 48, 50, 56, 118, 140, 144, 242, 316.
 — Eysteinnsson í Höfða 293, 296.
 — Finnason 86.
 — Hásteinnsson Atlasonar 40, 41.
 — Ósvaldsson (al. Ölvesson) inn hvíti 261, 317.
 — Vilbaldsson muðr 292.
 — (al. Óvaldr) Öxna-Þórisson 261.
 — faðir Þóru konu Hásteins Atlasonar 40.
 — Ölvesson (al. Ósvaldsson) 261.
 Öndott systir Ölves barnakarl 118, 140, 144.
 Öndottir bróðir Ölves barnakarl 140.
 — Erlingsson kráka 220, 222, 223, 224, 225, 233, 234, 235, 238.
 — í Viðvík ldnm. 214.
 Öndottssynir 232, 233, 236.
 Öngull Þorkelsson inn svartí 244.
 Önundarsynir bílds 27.
 Önundr Ánason sjóni 93, 111.
 — Blæingsson (al. Klængsson) í Ási ldnm. 253.
 — Eyvindarson karfa 290, 293.
 — Hróarsson (Hróaldsson) bíldr ldnm. 24, 27, 28, 31, 43, 44, 45, 53, 55, 56, 297.
 Önundr Hrollaugsson 285.
 — Klængsson (al. Blæingsson) 253.
 — Krömu-Oddsson (al. Úlfarsson) 82, 300.
 — Ófeigsson tréfótr ldnm. 179.
 — at Mosfelli faðir Skáld-Hrafns 104, 105.
 — töskubak 293.
 — Úlfarsson (al. Krömu-Oddsson) breiðskeggr ldnm. 82, 300, 309.
 — Víkingsson ldnm. 168.
 — viss ldnm. 211.
 — Þorgilsson vomúla 251.
 — Þorkelsson í Lönguhlíð 306.
 — Þorsteinsson ins hvíta 216.
 Örlygr Böðvarsson 152, 177.
 — Hrapppson inn gamli ldnm. 63—66, 67, 82, 84, 86, 88, 153, 154, 155, 159, 160, 300, 301, 313.
 — leysingi þorfinns í Álftafirði 121.
 Örn landshornamaðr 212.
 — Ánason Þórissonar 252.
 — í Arnarnesi ldnm. 160, 227.
 — Arnmóðarson ins rauða 158.
 — (al. Áni) Ávaldsson 128.
 — Björnólfsson 7.
 — Darrason 57.
 — Eysteinnsson í Fljótum 205, 206.
 Örn Geirmundarson heljar-skinn 143.
 — inn gamli á Háreksstöðum ldnm. 90.
 — (al. Arnórr) Nafar-Helgason 218.
 — í Vælugerði 26, 27, 28, 44.
 — Þórðarson inn sterki 287.
 Örnólfr Björnólfsson 243.
 — fiskreki 118.
 — faðir Halldórs 296.
 — Héðinnsson í Sóknardal 235.
 — Sleitu-Bjarnarson 214.
 — Þórðarson slitanda 230, 240.
 — (al. Arnljótr) Þóróddsson 232.
 — á Örnólfsstöðum (Örnólfr í Örnólfsdal) 87.
 Öxna-Þórir 3, 124, 178, 210, 232, 261, 316, 317.
 Özurr Ásbjarnarson 287, 288, 289, 298, 300.
 — Brynjólfsson ins gamla 264, 266.
 — Egilsson 60.
 — Eyvindarson 58.
 — Herjólfsson í Breiðdal 277.
 — Hrollaugsson keilusegl 279, 287.
 — bróðir Ingólfs landnámsmanns 60.
 — Oddbjarnarson 304.
 — slagakollr 264.
 — Þorgrímsson kampa 44, 45.
 — Þorleifsson inn hvíti ldnm. 39, 44.

II. Staðanöfn

- Á (Árbær) Rang, 36.
 — Skaft. 292.
 Aðalvík Ísafj. 141, 177.
 Afvaldsnes. Sjá Ögvaldsnes.
 Agðanes Nor. 37, 68, 69.
 Agðir Nor. 35, 37, 140, 144, 169, 220, 222, 224, 228, 251, 306.
 Akrafell (Akrafjall) Borg. 70, 71.
 Akranes Borg. 70, 71.
 Akrar Mýr. 95.

- Akkrar Skag. 309.
 Álfgeirsvellir Skag. 208.
 Álfnes Kjós. 62.
 Álsós Árn. 57.
 Álftrá Mýr. 94, 95.
 Álftafjörðr Grænland 126, 127.
 — Ísafj. 169.
 — Snæf. 99, 114, 115, 120, 121, 122, 124.
 — inn nyrðri (Hamarsfjörðr) S.-Múl. 278.
 — inn syðri S.-Múl. 8, 268, 279.
 Álfanes. Gullbr. 60, 69, 85, 296.
 — Mýr. 78, 94, 153.
 Álftaver Skaft. 294.
 Áll Nor. 205, 206.
 Almannafljót Skaft. 290. Sbr. Raftalæk.
 Álmadalir Nor. 261.
 Almennningar inir vestri Ísafj. 141.
 Alviðra Ísafj. 164, 165, 168.
 — Nor. 39.
 Alöst Nor. 20, 77.
 Ambáttará Húnv. 191.
 Ánabrekka Mýr. 93.
 Andakílsá Borg. 76, 79.
 Andarkelda Dal. 142.
 Ár (Svíðþjóð) 220, 222, 224.
 Arastaðir. Sjó Orrastaðir.
 Arnallsstaðir S.-Múl. 266.
 Arnarbæli Mýr. 90.
 Arnarfell 212.
 Arnarfjörðr Barð. 160, 161, 162, 227.
 Arnarholt Mýr. 89, 270.
 Arnarhvoll Eyfj. 224, 240, 241.
 — Reykjavík 10, 11.
 Arnarnes Eyfj. 227, 228.
 Arnarpúfa Þing. 225.
 Arnþjargarlæk Mýr. 89.
 Arneiðarstaðir N.-Múl. 265.
 Arnhaldsstaðir S.-Múl. 267. Sbr. Arnallsstaðir.
 Arnlaugsfjörðr Grænland 127.
 Ásar Skaft. 293.
 Ásbjarnarnes Húnv. 199.
 Ásbjarnarstaðir Mýr. 87.
 Ásbjarnarvík (?) 249, 250.
 Ásgautsstaðir Árn. 41.
 Ásgeirsá Húnv. 192.
 Áshildarmýrr Árn. 46.
 Asia 312.
 Áskelshöfði Rang. 38.
 Ásólfskáli (Austasti, Mið og Vestasti) Rang. 71, 72.
 Áss Borg. 83.
 — Rang. 38.
 — Skaft 269.
 — (Oddsáss) Húnv. 199.
 — Þing. 253.
 Atley Nor. 40, 99.
 Auðartóttir Dal. 130.
 Auðbrekka Eyfj. 308.
 Auðkúlustaðir Húnv. 202.
 Auðnar Rang. 16.
 Auðólfstaðir Húnv. 204.
 — Þing. 251.
 Auðsstaðir Borg. 83.
 Auðunarstaðir Húnv. 192.
 Augastaðir Borg. 83.
 Aurriðaa Borg. 70, 71, 74, 76.
 Aurriðaaróss Dal. 130.
 Austfirðingafjórðungur 13, 259, 298, 299, 300.
 Austfirðir 3, 8, 13, 72, 271, 272, 273.
 Austrvegur 189, 190.
 Axlarhagi Skag. 212.
 Bakkarholt Skaft. 288, 289.
 Balkastaðir Húnv. 180, 181.
 Ballará Dal. 85, 142, 143, 144, 153.
 Barð Barð. 64, 159.
 — Skag. 215, 217.
 Bárðardalur Þing. 246.
 Bárðargata Skaft. 246, 289.
 Barðaströnd Barð. 5, 6, 68, 154, 155, 156, 157.
 Barðsnes S.-Múl. 275.
 Barðsvík Ísafj. 141.
 Baugsstaðir Árn. 25, 26.
 Beigðarhöll Húnv. 197, 198.
 Beigaldi Mýr. 93.
 Bekansstaðir Borg. 74.
 Belgsdalr Dal. 146.
 Belgsstaðir Dal. 146.
 Berg Nor. 278, 279.
 Berghliðar Barð. 156, 157.
 Berghyllr Árn. 50.
 Bergþórshvoll Rang. 19.
 Berjadalsá Borg. 74.
 Bersastaðir Húnv. 181.
 — N.-Múl. 264.
 Berserkseyrr (Borðeyrr) Snæf. 115.
 Berufell (Búrfell) Árn. 53.
 Berufjörðr Barð. 147, 148, 160.
 — S.-Múl. 277.
 Beruvík Snæf. 109, 110.
 Beruvíkrhraun Snæf. 104, 105, 108, 110.
 Bíldsá Eyfj. 221, 223, 226.
 Bíldsfell Árn. 55, 56.
 Biskupstunga Árn. 52.
 Bitra (Bítrufjörðr) Strand. 142, 180.
 Bjallabrekka Rang. 14.
 Bjargaóss (Bragaóss) Húnv. 191.
 Bjargarlæk. Sjá Borgarlæk.
 Bjarkey Nor. 219.
 Bjarmaland 76, 138.
 Bjarnardalur Mýr. 90.
 Bjarnarfjörðr 1. Strand. 178.
 — 2. Strand. 179.
 Bjarnarhöfn Snæf. 117.
 Bjarnarnes Ísafj. 178.
 Bjarnastaðir Mýr. 86.
 Bjarneyjafloði Barð. 140.
 Björgyn Nor. 2.
 Blanda, Blönduóss Húnv. 203.
 Blöndukvíslar 209.
 Bláserkr Grænland 125.
 Bláskeggssá (Bláskógsá) Borg. 68.
 Bláskógar Árn. 52, 79, 80.
 Blesastaðir Mýr. 90.

- Blundsvatn Borg. 81.
 Blöndudalur Húnv. 197, 202.
 Blönduhlíð Skag. 212.
 Blöndukvíslir 209.
 Bólstaðará Skag. 211.
 Bólstaðr Rang. 23.
 Bolungavík Ísafj. 169.
 Bórðeyrir (misr. f. Berserkjaeyrir) 115.
 — Strand. 181.
 Borg. Mýr. 78, 96.
 — (Stóra-Borg) Húnv. 200.
 Borgardalur Snæf. 121.
 Borgarfjörðr Borg. 5, 78, 81, 97, 98, 118, 126, 152, 198.
 — N.-Múl. 270.
 Borgarholt Snæf. 101.
 — annað Snæf. 117.
 Borgarhraun Snæf. 78, 98.
 Borgarhöfn Skaft. 278, 284.
 Borgarlæk Snæf. 117.
 Borgarsandr Skag. 210.
 Borgund Nor. 14.
 Bótarskarð (Bótarskál) Árn. 52.
 Botn Borg. 69.
 Botnsá Borg. 68, 69.
 Bragaóss. Sjá Bjargaóss.
 Bramslæk Barð. (= Brianslæk) 6.
 Brattahlíð Grænland 126, 127.
 Brattsholt Árn. 41.
 Brautarholt Kjós. 69.
 Brávöllr 43, 297.
 Breiða Skaft. 287.
 Breiðabólstaðr Borg. 67, 82.
 — Dal. 132.
 — Húnav. 205.
 — Rang. 21, 25, 26.
 — 1. Skaft 284.
 — 2. Skaft. 287.
 — Snæf. 109, 122, 124.
 Breiðafjörðr 5, 6, 97, 98, 118, 125, 126, 129, 140, 152, 255.
 Breiðamýr in eystri og ytri Árn. 38, 39, 41.
 — Þing. 249, 250.
 Breiðársandr Skaft. 287.
 Breiðavað Húnv. 306.
 Breiðavík N.-Múl. 270.
 — Snæf. 109, 122.
 Breiðdalr S.-Múl. 228, 266, 267, 277.
 Brekka (Fagrabrekka) Strand. 182, 187.
 — Ísafj. 166.
 Brekkur (Sumarliðabær) Rang. 21.
 Brenna Borg. 86.
 Brenningr Snæf. 103.
 Bretland 1.
 Brianslæk Barð. 6.
 Brimilsvellir Snæf. 110, 111.
 Brimnesskógar Skag. 212.
 Brokey Snæf. 124.
 Brúnastaðir Skag. 218.
 Brynjudalur Kjós 68, 69, 158, 304.
 Brynjudalsá Kjós 11, 55.
 Búðardalur Dal. 144.
 Búðardalsá Dal. 140, 144.
 Búland Skag. 292, 293.
 Búlandshöfði Snæf. 111, 113.
 Búlandsnes S.-Múl. 277.
 Búlkurum 94, 95 (óvíst, hvort er eiginheiti).
 Búrfell (Berufell) Árn. 53, 157.
 Byrgisvík Strand. 179.
 Bægisá Eyfj. 231, 232.
 — in syðri Eyfj. 232.
 Bæjarsker Gullbr. 56.
 Bær Borg. 49, 73.
 — Skaft. 280.
 — Strand. 91, 92, 181.
 Böðmóðshorn (Böðmóðshraun) Skaft. 291.
 Böðmóðstunga Skaft. 291.
 Böðólfsskytja Þing. 251.
 Böðvarsdalur N.-Múl. 256, 259, 261, 262.
 Böðvarshólar Húnv. 188.
 Böðvarsholt Skaft. 282.
 Böðvarstóttir Árn. 44.
 Dalalönd Dal. 130.
 Dalir Barð. 159, 160.
 — Dal. 134, 149, 188.
 — (?) 205.
 Dalsfjörðr Nor. 7.
 Dalsmynni Borg. 91.
 Danmörk 2, 14, 189, 190.
 Deildará (tvær ár) Rang. 18, 19, 23, 24.
 — Skag. 213.
 Deildarey Dal. 136.
 Deildargil Borg. 81, 83, 84.
 Deildarhjalli Húnv. 200 n., 202.
 Digranes N.-Múl. 259, 261.
 Dímunarvoggr Dal. 124.
 Djúpa Skag. 212.
 Djúpadalur, Djúpadalstönd, Eyfj. 239.
 Djúpaþfjörðr Barð. 151.
 Dofrar Nor. 278, 279.
 Dramgaland Strand. 178.
 Drangar Eyfj. 230.
 — Snæf. 124.
 — Strand. 124, 173, 176(?), 178.
 — (Lóndrangar) Snæf. 106.
 Drangavík Strand. 178.
 Drangshlíð Rang. 15.
 Drápuhlíð Snæf. 117.
 Drífandi Skaft. 291, 292.
 Dritsker Snæf. 119.
 Drumboddsstaðir Árn. 51.
 Dufansdalr Barð. 160, 161.
 Dúfunesskeið 212.
 Dufþaksholt Rang. 21, 29.
 Dufþaksskor Vestme. 10 11.
 Dumshaf 221, 223, 225.
 Dyflinn Írland 2, 79, 128.
 Dyflinnarskíri 128.
 Dynskógar Skaft. 294.
 Dýrafjörðr Ísafj. 156, 162, 163, 164, 171.
 Dögurðará Dal. 130, 136, 138.
 Dögurðarnes Dal. 111, 130.
 Egilsstaðir N.-Múl. 260.
 Eið Vestme. 10.

- Eilífsdalsá Kjós. 66.
 Einarssfjörðr Grænland 127.
 Einarshöfn Árn. 44, 45, 47.
 Einarssker Dal. 117.
 Einarssstaðir Þing. 249, 250.
 Einhyrningsmörk Rang. 22, 23.
 Eiríksey Grænland 125.
 — Vestribyggð, Grænland 125.
 Eiríksfjörðr Grænland 125, 126, 127.
 Eiríksbólmr Grænland 125.
 Eiríksstaðir Dal. 124.
 — á Öxney Snæf. 124.
 Eiríkssvogr Snæf. 124.
 Eldgrímsstaðir Mýr. 89.
 Eldueið Nor. 20.
 Elliðaáróss Kjós. 52.
 Elliðaey Snæf. 140.
 Engá Rang. 24.
 Engihlíð Húnv. 205.
 Engines Strand. 178.
 England 2, 61, 66, 67, 191.
 Enni Snæf. 109, 110, 112.
 Esjuberg Kjós. 64, 65, 66, 82, 86, 88, 153, 313.
 Eskifjörðr S.-Múl. 266, 276.
 Eskiholt Mýr. 92.
 Espihóll inn syðri og nyrðri Eyfj. 228, 238, 254.
 Ey Húnv. 202.
 Eyjafjarðará Eyfj. 221, 223, 224, 226, 240, 241, 250.
 Eyjafjarðarströnd in eystri (nyrðri) Eyjafj. 242.
 Eyjafjöll Rang. 72.
 Eyjafjörðr Eyfj. 161, 168, 221, 223, 225.
 Eyjará Skaft. 294.
 Eyjardalsá Þing. 245, 247.
 Eyjarland (Eyrarland) Snæf. 114.
 Eyjasandr 19.
 Eyjasund 130.
 Eyjasveit (Landeyjar) 28, 29.
 Eyrar Árn. 26, 47, 237.
 Eyrarbakki Árn. 42, 101.
 Eyrarfell Snæf. 121, 122.
 Eyrarland Snæf. 114.
 Eyrasveit 28. (= Eyjasveit).
 Eyrr Kjós. 66, 81(?).
 — (Hrafnseyri) Ísafj. 154, 161.
 — (Flateyri) Ísafj. 168.
 — (Narfeyri) Snæf. 120 121.
 — (Öndverðareyrr) Snæf. 116, 118, 142.
 Eystribyggð Grænland 125.
 Eystridalsr Skag. 211.
 Eyvindará S.-Múl. 266, 267.
 Eyvindardalr S.-Múl. 274.
 Eyvindarfjörðr Strand. 178.
 Eyvindarhólar Rang. 27.
 Eyvindarmúli Rang. 26.
 Fábeinsá Dal. 138, 140, 142, 144.
 Fagrabrekka (Brekka) Strand. 181, 182.
 Fagradalr Dal. 144.
 — N.-Múl. 262.
 — Skaft. 296.
 Fagradalsá S.-Múl. 277.
 Fagradalsáróss Dal. 147.
 Fagraskógr Snæf. 99.
 Fagravík Þing. 259.
 Fáskrúðsfjörðr S.-Múl. 276.
 Faxaóss Gullbr. 5, 6.
 Feldarhólmr Snæf. 117.
 Fell (undir Felli) Dal. 136.
 — (undir Felli) Skaft. 287.
 — (undir Felli) Strand. 180.
 Fellshverfi Skaft. 284.
 Fellsmúli Þing. 246.
 Fellsskógar Dal. 136, 137.
 Ferstikla Borg. 69, 70.
 Fíflavellir Nor. 32, 33.
 Finnafjörðr N.-Múl. 259.
 Finnmörk 46, 141.
 Firðafilki Nor. 7.
 Firðir Nor. 86, 222, 224.
 Fiská Rang. 31.
 Fiskilækr Eyfj. 242, 251.
 Fitjar Nor. 76, 246, 254.
 Fjalafylki Nor. 7, 39.
 Fjalir Nor. 7, 40, 55.
 Fjall (Alpafjöll) 2.
 Fjarðará (Fjaðrá, Fjaðará) Skaft. 290, 291.
 Fjarðarhorn Snæf. 115.
 Fjöll (Eyjafjöll) Rang. 27.
 — Nor. (= Fjalir)..
 Flangastaðir Skaft. 268.
 Flatatunga Skag. 211.
 Flatey Barð. 140.
 Flateyjardalr Þing 244, 245.
 Fljót (fleirt.) Borg. 85, 86.
 — (Lagarfljót) 265.
 — Ísafj. 170.
 — (Markarfljót) Rang. 18, 19, 24, 28, 29.
 — (fleirt.) Skag. 205, 206.
 — (Skjálfandafljót) Þing. 253.
 Fljótsá (= Lagarfljót) 264.
 Fljótsdalr Mýr. 86.
 — N.-Múl. 264, 265, 266, 277.
 Fljótshlíð Rang. 25, 26.
 — Þing. 253 n.
 Fljótshverfi Skaft. 246, 289.
 Flói Árn. 24, 28.
 Flókadalr Borg. 67, 80, 81, 152.
 Flókadalr Skag. 217.
 Flókadalsá Borg. 80, 81.
 Flókadalsá Skag. 271.
 Flókavarði Nor. 4, 6.
 Flókovagr Hjaltdal 4, 6.
 Flugumýrr Skag. 212, 213.
 Fnjóskadalr Þing. 243.
 Fnjósk(adals)á Þing. 242, 244.
 Folaflótr Ísafj. 171.
 Fors Mýr. 94.
 — Rang. 31.
 — Skaft. 290.
 — Snæf. 110.
 Forsá Borg. 79.
 — Húnv. 205.
 — Kjós. 67, 68.
 — Rang. 15.
 Forsfjörðr Barð. 161, 162.

- Forsvöller N.-Múl. 263.
 Forsæludalr Húnv. 197, 198.
 Framnes Árn. 42.
 Friðleifsdalr Skag. 217.
 Friðleifsdalsá Skag. 217.
 Friðmundará Húnv. 198.
 Fróðá Snæf. 110, 111, 163.
 Fróðáróss Snæf. 111.
 Fúlalækr Skaft. 271, 272, 274, 297.
 — (Fyllarlækr) Árn. 41, 42.
 Fura Snæf. 101, 103 n.
 Fyllarlækr Árn. 41, 42.
 Færeyjar 2, 3, 6, 129, 304, 307
 Galmaströnd (Galmanströnd) Eyfj. 227, 229.
 Galtarhamarr Eyfj. 221, 223, 226.
 Garðar Rússland 213.
 — (Jörundarholt) Borg. 49, 70, 72.
 Garðarshólmr 3, 4.
 Garpsdalr Barð. 147.
 Gata Færeyjar 6.
 Gaular Nor. 7, 36, 38.
 Gaulverjabær Árn. 38, 39.
 Gautland Svíþjóð 193, 194, 220, 222, 224, 225.
 Gautsadalr Húnv. 202, 204.
 Geiradalr Barð. 255.
 Geirastaðir Barð. 255.
 — Húnv. 255.
 — Þing. 254.
 Geirhildarvatn Hjaltland 5, 6.
 Geirland Skaft. 291.
 Geirlandsá Skaft. 290, 291.
 Geirmundarstaðir Dal. 140, 141, 142, 143, 144, 152.
 — (Sæmundarstaðir) Skag. 206, 207.
 — Strand. 142.
 Geirmundarvogr Dal. 140.
 Geirólfsgrúpr Strand. 187.
 Geirsá Borg. 80, 81.
 Geirshlíð Borg. 81.
 Geirshólmr Borg. 67.
 Geirvör Snæf. 122.
 Geirþjófstjörðr Ísafj. 161, 162.
 Geitland Borg. 79, 84, 85.
 Gerpír S.-Múl. 276.
 Gil (eða Giljar) Borg. 83.
 Gilá. Sjá Giljá.
 Gilhagi Skag. 208.
 Giljá Húnv. 196, 197, 205, 206.
 — (Gilsá) S.-Múl. 266, 267.
 — Skag. 208, 209.
 Gilsá (= Giljá) S.-Múl.
 Gilsbakki Mýr. 64, 66.
 Gilsfjörðr Barð. 146, 147.
 Gíslavötn (Gíslavatn) Mýr. 90.
 Glaumsteinn Svíþjóð 315.
 Glerá nyrðri og syðri Eyfj. 234, 237, 238.
 Gljúfrá Mýr. 92.
 — Skag. 213, 214.
 Glóðafeykisá Skag. 212, 213.
 Gnúpá Snæf. 97, 98, 100.
 Gnúpar Árn. 57.
 — Skaft. 246, 289.
 Gnúpr (undir Gnúpi) Húnv. 197.
 — Rang. 15.
 — S.-Múl. 277.
 Gnúpudalr Snæf. 100.
 Gnúpufell Eyfj. 168, 227, 228, 240, 241, 248, 254, 308.
 Gnúprverjahreppr Árn. 49, 49.
 Goðdalir (Guðdalir) Skag. 42, 204, 209, 210, 217, 258, 262.
 Gotalækr Snæf. 110.
 Gotland. Sjá Gautland.
 Grenitrésnes Barð. 150.
 Grenivík Þing. 244.
 Grenjaðarstaðir Þing. 251.
 Grenmarr Nor. 34.
 Grettisgeil Árn. 48, 49.
 Grímsá Árn. 41, 45.
 — Borg. 79, 80, 81.
 — Skaft. 296, 297.
 Grímsáróss Borg. 173, 176, 194.
 Grímsdalr Mýr. 91.
 Grímsey Strand. 97, 98.
 Grímshil Borg. 83.
 Grímsholt (range) Rang. 30.
 Grímsnes Árn. 52, 53, 157.
 Grímúlfsvötn Ísafj. 171.
 Grindalækr Húnv. 204, 205.
 Grindavík Gullbr. 59, 295.
 Grindill (Grillir) Skag. 217.
 Grindr Borg. 85.
 Grísartunga Mýr. 91.
 Grjóta Mýr. 94, 95.
 — Skag. 213.
 Grjótvallarmúli Dal. 144, 146.
 Grónes Barð. 151.
 Gróustaðir Húnv. 200.
 Grönd Eyfj. 238.
 — Húnv. 196, 197.
 Grunnafjörðr Borg. 86.
 Græn(a)land 2, 3, 60, 67, 124, 125, 126, 127, 148, 149, 178.
 Grænavatn Þing. 254.
 Græningir í Noregi 39, 61.
 Gröf Brýr. 89.
 Guðbrandsstaðir Húnv. 201.
 Guðdalir. Sjá Goðdalir.
 Guðlaugshöfði Strand. 180.
 Guðlaugsvík Strand. 180.
 Guf(u)á Mýr. 152.
 Gufáróss Mýr. 96.
 Gufudalr Barð. 75, 152.
 Gufufjörðr Barð. 75, 151, 152, 153.
 Gufunes Kjós. 152.
 Gufuskálar Borg. 152.
 — Gullbr. 75, 152.
 — Snæf. 75, 152, 153.
 Gullberastaðir Borg. 79.
 Gunnarsholt Rang. 25.
 Gunnbjarnarsker 108, 125, 171, 173, 176.
 Gunnlaugsstaðir Mýr. 88.
 Gunnólfssá Eyfj. 220.
 Gunnólfsvík N.-Múl. 259.
 Gunnsteinar Þing. 244, 245.
 Gunnsteinsstaðir Húnv. 204.

- Gýggjarsporsá Ísafj. 177.
 Gyldarhagi (Galdrahagi)
 Ár. 51.
 Gönguskarð Skag. 218.
 Gönguskarðsá, Gönguskarðs-
 áróss Skag. 205, 206, 207,
 212.
 Haddingjadalr Nor. 97.
 Hafgrímsfjörðr Grænland 127.
 Hafnarfjall (Hafnarfjöll)
 Borg. 78, 96.
 Hafnarfjörðr Gullbr. 6.
 Hafnarlönd Borg. 76.
 Hafnaróss (Óss) Þing. 251.
 Háfr Rang. 38.
 Hafrafell Barð. 147, 148.
 Hafragil Dal. 114, 115.
 Hafranes S.-Múl. 276.
 Hafrsá Skaft. 297.
 Hafrsfjörðr Nor. 47, 57, 91,
 139, 168, 179, 180, 193, 195.
 Hafsbót 2, 3.
 Háflslákr Mýr. 93.
 Hagagarðr Ár. 52. (Óvíst,
 hvort er eiginheiti).
 Haganes Skag. 217.
 Hagbarðshólmr Nor. 245.
 Hagi Ár. 49.
 — Barð. 173, 176.
 — Eyfj. 227, 228.
 — inn forni (Fornhagi) Eyfj.
 230.
 Hakaskarð Ár. 52.
 Hákonarhella Nor. 315.
 Hákonarstaðir N.-Múl. 263.
 Hallarmúli Mýr. 88.
 Halland Svíþjóð 315.
 Hallbjarnarvörðr Ár. 54,
 172, 175.
 Hallgeirsey Rang. 28, 29.
 Hallkelshólar Ár. 54.
 Hallkelsstaðir Borg. 74, 84.
 — Mýr. 86.
 Hallsteinsnes Barð. 150.
 Hálogaland Nor. 23, 120,
 168, 173, 176, 194, 219,
 230, 244, 245, 253, 296.
 Háls inn ytri Ísafj. 162.
 — Eyfj. 239.
 — Húnv. 203.
 Hálsaland Borg. 82.
 Hálsar Ísafj. 163, 164.
 Hálsgröf Skag. 213.
 Hamarr. Sjá Sölvahamarr.
 — Mýr. 89.
 — Vestme. 19.
 Hamarsá S.-Múl. 279.
 Hamrar 1. Skaft. 286.
 — 2. Skaft. 296.
 Hámundarstaðir Eyfj. 221,
 223, 225, 227.
 Hanatún Eyfj. 232.
 Háreksstaðir Mýr. 90.
 Hásteinssund Ár. 41.
 Haugar Mýr. 92.
 Haugavað Ár. 45.
 Haugr (?) 217, 219.
 Haukadall Ár. 51.
 — Dal. 124, 133.
 — Ísafj. 163.
 Háukadalsá Dal. 133, 134.
 Haukagil Húnv. 201.
 Hauksgrafir (Hauksstaðir)
 204.
 Hávararlón Þing. 256.
 Héðinshöfði Þing. 205, 206.
 248, 306.
 Hefn Nor. 37, 193, 194.
 Hegranes Skag. 210.
 Heggsgerðismúli Skaft. Sjá
 Hreggs-
 Heiðabær Ár. 56.
 Heiðr (Mosfellsheiði) Kjós.
 152.
 Heinabergsá(r) Skaft. 286,
 286—7.
 Helgafell (Helgafjall) Snæf.
 119.
 Helgahraun Ár. 47.
 Helgahvoll Ár. 47.
 Helgasker Strand. 186.
 Helgastaðir Þing. 247, 249,
 250, 308.
 Helgavatn 194, 196, 197, 200,
 201.
 Helgavatn Húnv. 194, 196,
 197, 200, 201.
 Helgavatn Mýr. 88, 89, 91.
 Hellisdalr Mýr. 90.
 Hellisfjar Mýr. 87.
 Hellisfjörðr S.-Múl. 275.
 Hellishraun Snæf. 103, 105.
 Hengiforsá N.-Múl. 264, 265,
 266.
 Herfurða Saxland 313.
 Hergilsey Barð. 141.
 Herjólfssdalr Vestme. 19.
 Herjólfssfjörðr Grænland 126.
 Herjólfshöfn Gullbr.(?) 5, 6.
 Herjólfssnes Grænland 126.
 Hernar Nor. 2.
 Hestfjörðr Ísafj. 170.
 Hestr S.-Múl. 277.
 Heydalalönd S.-Múl. 277.
 Heynes Borg. 75.
 Hildisey Rang. 28, 29.
 Hísargafli Nor. 7.
 Hítá, Hítará Mýr. 94, 95, 99.
 Hítardalr Mýr. 91, 92, 94,
 95, 123, 124.
 Hjallaland Húnv. 200.
 Hjallanes Ísafj. 164, 166.
 Hjalli Ár. 38.
 — Húnv. 200.
 Hjaltadalr Skag. 215, 253,
 314.
 Hjaltaeyrr Eyfj. 231.
 Hjaltdælalaut Barð. 214.
 Hjaltdal 2, 4, 6, 54.
 Hjarðarholt Dal. 164, 165.
 Hjarðarnes (Herdísarnes)
 Barð. 142, 156.
 Hjarðarvatn Snæf. 116.
 Hjørleifshöfði Skaft. 9, 10, 11,
 271, 272, 273.
 Hlaðhamarr Borg. 69.
 Hleiðrargaðr Eyfj. 244.
 Hlíð in ytri Ár. 53.
 — Barð. 141.
 — (Fljótshlíð) Rang. 24, 25,
 28, 35.
 — (Jökulsárhlíð) N.-Múl.
 263.

- Hlíð (Sæmundarhlíð) Skag. 205, 206.
Hlíðar Nor. 222, 224.
Hlíðarendi Rang. 23, 25, 26, 31, 269, 292.
Hlíðarlönd Árn. 52.
Hlymrek Írland 145, 149.
Hlöðuvík Ísafj. 170.
Hnjóská, Hnjóskadalá. Sjá Fnjóská.
Hnjóskadalr. Sjá Fnjóskadalr.
Hof 1. Húnv. 205, 206.
— 2. Húnv. 194, 198, 200, 201.
— Kjós. 63, 312.
— N.-Múl. 260, 314.
— Rang. 20, 31.
— S.-Múl. 279, 312.
— Skaft. 287.
— 1. Skag. 206, 207, 214, 216, 253.
— 2. Skag. 209.
— ? 308.
Hofgarðar Snæf. 100, 103.
Hofsá Snæf. 119.
Hofsfell Skaft. 286.
Hofsland Húnv. 199, 201.
Hofslönd N.-Múl. 261.
Hofstaðir Barð. 141.
— Borg. 84.
— Skag. 213.
— Snæf. 103, 119.
Hofsteigr N.-Múl. 263.
Hofsvogr Snæf. 119, 120.
Hólar (Hrepphólar) Árn. 50.
— (Klaustrhólar) Árn. 54.
— (Reykjahólar) Barð. 149.
— (Vesthóphólar) Húnv. 191, 200(?).
— (Krumshólar) Mýr. 93.
— Skag. 214, 314.
Hóll (?) 56.
— Dal. 145, 146.
Hólmgarðr 189.
Hólmkelsá Snæf. 110.
Hólmr inn innri (ytri) Borg. 70, 71, 73, 74, 84.
— Gullbr. 75.
Hólmr Hólmslönd Mýr 92, 181.
Hólmsá Skaft. 292, 293, 294.
Hólmslátr Snæf. 122, 125, 127, 128.
Hól(m)slönd Mýr. 91, 92, 181.
Hólmslönd Rang. 31.
Holt (fleirt.) Árn. 27.
— (= Brautarholt?) Kjós? 310.
— undir Eyjafj. Rang. 17, 72.
— Húnv. 205.
— Skaft. 291.
— Skag. 217.
Holtalönd Árn. 44.
Holtastaðir Húnv. 204.
Horn it eystra Skaft. 2, 4, 5, 6, 271, 272, 273, 282, 284, 286.
Horn it vestra Ísafj. 141, 170, 177.
Hornafjarðarströnd Skaft. 286.
Hornafjörðr Skaft. 13, 284, 299.
Hornstrandir Ísafj. 124.
Hrafnagil Eyfj. 308.
Hrafnagjá 11(?).
Hrafnista Nor. 20, 161.
Hrafnkelsdalr N.-Múl. 267.
Hrafnfjörðr Grænland 125, 126, 127.
— Ísafj. 177.
Hrafnstóttir Rang. 20, 21.
Hrokkelsstaðir. Sjá Hallkelsstaðir Borg.
Hranafall Mýr? 9.
Hranastaðir Borg 83.
— Skaft. 293.
Hrannagiöll (afbökun úr Hrafnagjá) Árn. 11.
Hraun Borg. 85.
— 1. (= Berserkjahraun) Snæf. 115, 116.
— 2. Snæf. 108.
— 3. Snæf. 116.
Hraunahejðr. Sjá Kraunahejðr.
Hraundalr (syðri, ytri) Mýr. 94.
Hraungerði Árn. 77.
Hraungerðingahreppr Árn. 42, 43, 77.
Hraunhafnará Snæf. 103.
Hraunhöfn Snæf. 103.
— Ping. 256, 257.
Hraunáss Borg. 84, 87.
Hraunsfjörðr Snæf. 115, 116, 117.
— (barr) Snæf. 116.
Hraunsholtslækr Gullbr. 60.
Hraunslækr Árn. 44.
Hreðuvatn Mýr. 91. Sjá Helgavatn.
Hreggsggerðismúli Skaft. 284, 286, 287.
Hreiðarsgerði Snæf. 104, 107.
Hringaríki Nor. 62, 117, 223, 225, 315.
Hringdalir (?) 314.
Hringstaðir Húnv. 191.
Hrip Snæf. 98.
Hrísar Borg. 80, 81.
Hrísateigr Eyfj. 244.
Hríssey Eyfj. 221, 223, 224, 225, 228, 242.
Hróarsholt Árn. 43.
Hróarslækr (Hróarsholtslækr) Árn. 43.
Hróarslækr Rang. 20, 35.
Hróksholt Snæf. 100.
Hrolleifsdalr Skag. 198, 216.
Hrolleifsdalsá Skag. 215.
Hrómundarstaðir (Karlsbrekka) Mýr. 88.
Hrossagarðr 295. (Óvist, hvort er eigiheiti).
Hrunamannahreppr Árn. 50, 51.
Hrútafjarðardalr 188.
Hrútafjarðarströnd in eystri Húnv. 188.
Hrútafjörðr 80, 81, 92, 180, 181, 188, 194, 195, 202, 253.
Hrútafjörðr Dal. 134.

- Hæreksgil (Röðreksgil)
 Skag. 208.
 Húnavatn Húnv. 196, 197,
 255.
 Húnavatnsþing 200, 202.
 Hundadalr Dal. 132.
 Hundsnes Þing. 258.
 Húsagarðr Rang. 36.
 Húsavík N.-Múl 271.
 — Þing. 4. 248.
 Húsnar = Hernar.
 Hvaleyrir Gullbr. 6.
 Hvalfjarðarströnd Borg. 69,
 70.
 Hvalfjörðr 11, 55, 85.
 Hvallátr Barð. 159.
 Hvallátr Snæf. 128 (rangt f.
 Hólmslátr).
 — Þing. 244.
 Hvalsey(jar) Grænland 127.
 Hvalseyjarfjörðr Grænland
 127.
 Hval(s)nesskriður 1. S.-Múl.
 277.
 — 2. S.-Múl. 278.
 Hvalvatnsfjörðr Þing. 244.
 Hvammr Árn. 57.
 — Dal. 101, 130, 134, 151,
 165, 234, 241.
 — Húnv. 308.
 — Kjós. 67, 68.
 — Mýr. 93.
 — Skaft. 283.
 — Skag. 213.
 Hvanná N.-Múl. 263.
 Hvanndalir Eyfj. 219.
 Hvanneyrr Borg. 79, 108,
 194, 195.
 Hvarf Grænland 2.
 Hvarfsgnýpa Grænland 125.
 Hvassahraun Gullbr. 59, 60.
 Hvatastaðir Húnv. 196, 197.
 Hvinir Nor. 222, 224, 233,
 235.
 Hvinisfjörðr (Hvinir) 220,
 222, 224.
 Hvinverjadalr (Vinverjadalr)
 209, 212.
 Hvítá Árn. 46, 51.
 — Borg. 81, 82, 83, 84, 85,
 86, 87, 88, 96.
 Hvítárþakki Borg. 85 (varla
 eiginheiti).
 Hvítársíða Mýr. 74, 86.
 Hvít(a)björg Mýr. 87.
 Hvítramannaland (?) 149.
 Hvoll (Stórolfshvoll) Rang.
 29.
 — (Arnarhvoll) Eyfj.
 Hæll Árn. 48, 49.
 Höfðabrekka Skaft. 294, 295.
 Höfðalönd (Hæðalönd) Árn.
 28, 53.
 Höfðársandr Skaft. 296.
 Höfðaströnd Skag. 198, 215.
 Höfði Árn. 47.
 — Skag. 205, 206, 207, 214,
 215, 216, 217.
 — (Hjörleifshöfði) Skaft.
 293, 296, 297.
 — (Búlandshöfði) Snæf. 110,
 112, 113.
 — Þing. 135, 244, 247, 261.
 Höfn Borg. 76, 77, 118?
 — (= Hefn) Nor.
 Högnastaðir Mýr. 88.
 Hökustaðir Skag. 211.
 Hörðadalr Dal. 131.
 Hörðadalsá Dal. 130.
 Hörðahólar Mýr. 88.
 Hörðaland Nor. 4, 6, 14, 168,
 249, 250.
 Hörgá Eyfj. 229.
 Hörgárdalr Eyfj. 227, 230,
 231.
 Hörgárdalsá (Hörgá) Eyfj.
 227.
 Hörgsholt Snæf. 110.
 Höskuldsár Snæf. 110.
 Höskuldsátr Árn. 52.
 Höskuldsstaðir Dal. 154.
 — (= Höskuldsár).
 Höskuldsvatn Þing. 248.
 Iafjörðr Nor. 122.
 Ingimundarholt Húnv. 195.
 Ingjaldsgnúpr Árn. 51.
 Ingjaldshvoll Snæf. 110.
 Ingjaldssandr Ísafj. 166.
 Ingólfsvell Árn. 10, 11, 57,
 284.
 Ingólfsvjörðr Strand. 178 179.
 Ingólfshöfðahverfi Skaft. 287,
 288.
 Ingólfshöfði Skaft. 9.
 Írá (Írará) Rang. 17 72.
 Írland 2, 8, 55, 56, 69, 71,
 72, 128, 146, 152, 161,
 220, 223, 225, 292.
 Írland it mikla 149.
 Ísafjarðardjúp 168.
 Ísafjörðr 146, 168.
 Ísland 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9,
 13, 14, 15, 16, 20, 22,
 23, 25, 26, 28, 29, 30,
 33, 34, 35, 37, 39, 40
 42, 44, 46, 47, 48, 50, 51,
 53, 54, 55, 57, 59, 61, 63,
 64, 69, 70, 71, 75,, 76 81,
 85, 86, 91, 92, 96, 97, 100,
 101, 112, 113, 114, 117,
 118, 120, 121, 122, 124,
 125, 126, 129, 136, 140,
 141, 143, 145, 146, 148,
 152, 161, 168, 169, 170,
 173, 176, 177, 178, 179,
 180, 187, 189, 192, 193,
 194, 195, 197, 203, 209,
 210, 210, 214, 217, 218,
 219, 220, 221, 223, 225,
 226, 230, 231, 233, 238,
 242, 243, 244, 247, 248,
 249, 250, 251, 253, 254,
 255, 258, 260, 261, 262,
 264, 265, 266, 269, 271,
 272, 273, 275, 276, 278,
 279, 280, 282, 283, 284,
 287, 289, 290, 291, 292,
 294, 296, 297, 299, 300,
 312, 313, 317.
 Íslandshaf 288.
 Ísleifsstaðir Mýr. 88.
 Ísröðarstaðir Mýr. 88.

- Jaðarr Nor. 219, 231.
 Jafnaskarð (Jannaskarð) Mýr.
 91.
 Jamtaland Svíþjóð 53.
 Jarðfallsgil Ísafj. 164.
 Jarðlangstaðir Mýr. 93.
 Jólgeirsstaðir Rang. 37.
 Jörunnarstaðir Eyfj. 239.
 Jökulsá (Héraðsvötn) Skag.
 212.
 — í Lóni Skaft. 280, 282.
 — á Breiðamerkursandi Skaft.
 287, 288.
 — á Sólheimasandi Skaft. 14,
 271, 272, 274, 297.
 — á Dal N.-Múl. 263, 264.
 — á Fjöllum Þing 255.
 Jökulsdalr N.-Múl. 263, 264.
 Jökulsfell Skaft. 288.
 Jökulsfirðir Ísafj. 177.
 Jökul(s)víkrá (Jökulsá á Sól-
 heimasandi) Skaft. 14.
 Jölduhlaup Írland 2.
 Jöldusteinn Rang. 17, 18, 24.
 Jörundarfell Húnv. 196, 197.
 Jörundarholt (Garðar á Akra-
 nesi) Borg. 70, 72.
 Jösur(h)eið 14.

 Kaldá Snæf. 95, 97, 98, 99.
 Kaldárós Snæf. 98.
 Kaldakinn Dal. 136.
 — Þing 243, 247.
 Kaldaklofsá Rang. 14, 15, 16.
 Kaldakvísl (Tungufljót) Árn.
 51.
 Kaldbakr Strand. 179.
 Kaldbaksvík Strand. 179.
 Kálfa Árn. 48, 49.
 Kálfagrafir Skaft. 268, 269.
 Kálfborgará (Kolborgará)
 Þing. 245, 253.
 Kálfskinn Eyfj. 227, 228.
 Kallnesingahreppr Árn. 42.
 Kalmansá (al. Kalmarsá)
 Borg. 69, 70, 71, 76, 85.
 Kalmanstunga Mýr. 85.
 Kambakista Árn. 43.

 Kambr Snæf. 109, 110, 112.
 Kambsdalur S.-Múl. 179.
 Kambsnes Dal. 25, 95, 130,
 134.
 Kambaholt Árn. 44.
 Karlafjörðr (?) 50.
 Karlastaðir Húnv. 204.
 — Mýr. 85.
 Karlsá Eyfj. 226.
 Karlsbrekka (Hrómundarstað-
 ir) Mýr. 88.
 Karlsdalr Mýr.
 Karlsdalr Mýr. 91.
 Karnsá Húnv. 200, 201.
 Karnsárland (Korns-) Húnv.
 196, 197.
 Kársstaðir Snæf. 120.
 Katanes Borg. 71, 85.
 — Rang. 17, 18.
 — Skotland 2 n., 128, 129.
 Keflavík Barð. 159.
 Keldudalr Ísafj. 162.
 Keldugnúpr Skaft. 291, 292.
 Kelduhverfi Þing. 251, 253.
 Keldunes Þing. 251, 253.
 Kerlingará Skaft. 297.
 Kerlingarfjörðr Skaft. 296.
 Kerseyrr (Kjörseyrr) Strand.
 181.
 Ketilseyrr Ísafj. 164.
 Ketilsfjörðr Grænland 126,
 127.
 Ketilsstaðir Dal. 136.
 — S.-Múl. 167.
 Kiðjabergr Árn. 54, 82, 171,
 174.
 Kiðjafell Kjós. 66.
 Kiðjaklettr (Kiðjaleit) Skaft.
 288.
 Kirkjubólstaðr Borg. 73.
 Kirkjubær Rang. 31.
 — Skaft. 158, 290, 291, 292.
 Kirkjufell Snæf. 116.
 Kirkjufjörðr Snæf. 112, 113,
 114.
 Kirkjusandr Borg. 74.
 Kjalarnes (Krossnes) Kjós.
 12, 55, 63 64, 129, 313.

 Kjálkafjörðr Barð. 155, 156.
 Kjallakshóll Dal. 137.
 Kjallaksstaðir Dal. 136, 138.
 Kjaransvík Ísafj. 141.
 Kjarrá Mýr. 86, 87, 88.
 Kjarradalr Mýr. 87.
 Kjós Kjós. 67.
 Kjölir (á Kjalvegi) 205, 209,
 212, 234, 237.
 Kjölvararstaðir Borg. 82, 172,
 175.
 Kleifar Dal. 147.
 — Strand. 179.
 Kleifarlönd S.-Múl. 277.
 Klif. Mýr. 87.
 Klofasteinir Dal. 140, 144.
 Klofningar Dal. 136, 142.
 Knafahólar (Knappa-) Rang.
 31.
 Knappaholt Snæf. 95, 97, 98.
 Knappsstaðir Skag. 217.
 Knarrarnes Mýr. 78.
 Knarrarsund Árn. 45.
 Kneflisdals N.-Múl. 264.
 Kolbeinsáróss Skag. 212, 214.
 Kolbeinsdalr Skag. 214.
 Kolbeinsey 3.
 Kolbeinsstaðir Snæf. 99.
 Kolbeinsvík Strand. 179.
 Kolgrafafjörðr Snæf. 114.
 Kolgrafir Snæf. 115.
 Kolkumýrar Húnv. 202.
 Kollafjarðarheiðr Barð. 145.
 Kollafjörðr Barð. 152, 153,
 154, 173, 176.
 — Strand. 180.
 Kollavík Þing. 257, 258.
 Kollshamarr (-hamrar) Borg.
 85.
 Kollslækr Borg. 83, 84.
 Kollveinsstaðir Skag. 213.
 Kollsvík Barð. 64, 65, 155,
 159.
 Kol(l)sonafell Snæf. (?) 115.
 Kópanes Barð. 159, 160.
 Kóranes Mýr. 153.
 Kraunahreiðr Þing. 250.

- Krist(s)nes Eyfj. 221, 223, 226, 230, 231.
 Krókr Mýr. 90.
 Króksdalr. Sjá Króksfjörðr.
 Króksfjarðarmúli Barð. 146.
 Króksfjarðarnes Barð. 147.
 Króksfjörðr Barð. 145, 147, 255.
 Kroppr Eyfj. 230, 250.
 Krossá Rang. 19, 24.
 Krossáss Þing. 255.
 Krossavík N.-Múl. 260, 262.
 314.
 — S.-Múl. 275.
 Krosshólar Dal. 130.
 Krossnes (=Kjalarnes) 55.
 Krýsuvík (Krísuvík) Gullbr. 59.
 Kræklingahlíð Eyfj. 232, 234, 237, 238.
 Kröfluhellir Húnv. 201.
 Kúðaflljót Skaft 293, 294.
 Kúðaflljótsóss Skaft. 292.
 Kvernvogaströnd Nor. 112, 113.
 Kvía Skaft. 284, 287, 288.
 Kvíabekkr Eyfj. 219.
 Kvíarmið Ísafj. 168.
 Kvígandafjörðr (Kvígandisfjörðr) Barð. 154, 155.
 Kvígandanes Barð. 154.
 Kvíguvogabjörg Gullbr. 59.
 Kvíguvogar Gullbr. 56.
 Kýlanshólar (Kýlanshólmar) Borg. (?) 86.
 Lagarfljót 264, 266, 268.
 Lagarfljótsstrandir 264, 265, 266.
 Lágey Skaft. 294.
 Lambafellssá Rang. 15, 16, 17.
 Lambastaðir Mýr. 94, 153.
 — Rang. 24.
 Landamót Þing. 247.
 Landbrot (?) Skag. 212.
 Langá Mýr. 93.
 Langadalr Húnv. 203, 204, 205.
 Langadalr (hvorrtveggja) Snæf. 122, 124, 128, 308(?).
 Langadalsá Ísafj. 171, 174, 177.
 — Snæf. 120.
 Langaholt Snæf. 101, 102.
 — Skag. 207.
 Langanes Ísafj. 160, 161, 162.
 — Rang. 17, 18.
 — Þing. 3, 259.
 Langavatnsdalr Mýr. 91, 92, 181.
 Laugar. Sjá Lundar.
 Laugarbrekka Snæf. 104, 105, 106, 107.
 Laugardalr Árn. 52.
 — Ísafj. 171.
 Laxá (Stóra-) Árn. 48, 50.
 — Borg. 70, 75, 76.
 — Kjós. 67, 68.
 — 1. Snæf. 98, 100.
 — 2. Snæf. 123, 127, 218.
 — Þing. 248, 250.
 Laxárdalr Dal. 133, 148, 149, 154.
 — Skag. 205, 206.
 — Þing. 250.
 Laxey. Sjá Lágey.
 Leiðólfssfell Skaft. 292.
 Leiðólfssstaðir Árn. 41.
 — Skaft. 292.
 Leikskálar Dal. 124.
 Leirá Borg. 76.
 Leirhöfn Þing. 256.
 Leirulæk Mýr. 94.
 Leiruvogr Kjós. 56, 61, 62, 195, 280, 284.
 — S.-Múl. 278, 279.
 Leiruvogsá Kjós. 62.
 Liðandisnes Nor. 34, 235.
 Línakradalr Húnv. 189.
 Ljósavatn Þing. 31, 244, 246, 304, 313.
 Ljósavatnsskarð Þing. 243, 247.
 Ljótartaðir Rang. 28, 29.
 Ljótólfssstaðir Dal. 136.
 Loðmundarfjörðr N.-Múl. 271, 272, 273.
 Loðmundarhvatn Skaft. 271, 272, 274, 297.
 Lófót Nor. 46.
 Lómagnúpslönd Skaft. 293.
 Lón (Skípalón) Eyfj. 232.
 — Skaft. 61, 280, 282, 311.
 Lónlönd Skaft. 280.
 Lónsland (Lónslönd) Snæf. 104, 105.
 Lónshéðr Skaft. 280.
 Lunansholt Rang. 37.
 Lundar (?) 289.
 Lundarbrekka Þing. 245.
 Lundr Borg. 84, 90.
 — Þing. 243.
 Lýsa Snæf. 101, 103.
 Lækjarbotnar Rang. 36.
 Lönguhlíð Eyfj. 308.
 Máná Þing. 253.
 Mánafell (Mánárfell) Þing. 253.
 Mánavík Húnv. 205.
 Mánabúfa Húnv. 205, 206.
 Mannafallsbrekka (Mannafallsbrekkur) Snæf. 104, 107.
 Marbæli (Hananún) Eyfj. 232.
 Markarfljót Rang. 17, 18, 19, 20, 23, 24.
 Másstaðir Árn. 51.
 — Húnv. 196, 197.
 Mávahlíð Snæf. 109, 111, 112, 121.
 Meðalfarssund Danmörk 101.
 Meðalfell Kjós. 67.
 — Skaft. 286.
 Meðalfellsströnd (Fellsströnd) Dal. 140.
 Meðallönd Skaft. 292.
 Melahverfi Borg. 76.
 Melar Borg. 49, 53, 54, 197, 206, 208, 216, 239, 242, 244, 245, 251, 258, 260, 261, 263, 267, 279, 285, 291, 298.

- Melar Mýr. 90.
 — Strand. 181, 182.
 Melrekkadalr Borg. 87.
 Melrakkanes S.-Múl. 279.
 Merkgil Eyfj. 228, 238.
 — Skag. 211.
 Merkrhraun Árn. 47.
 Merr(h)æfi Skotland 128.
 Miðengi Árn. 53, 157.
 Miðfell Borg. 75.
 Miðfjörðr Húnv. 189, 190.
 — N.-Múl. 259. Sbr. Viðfjörðr.
 Miðhús Árn. 49.
 Miðjökull Grænland 125.
 Miðskáli Rang. 71.
 Mígandi Eyfj. 227.
 Mikilsstaðir Húnv. 204.
 Miklagarðr Þing. 251, 252.
 — Tyrkland 2.
 Miklagil Strand. (?) 201.
 Minþakseyrr Skaft. 9, 201.
 Mjósyndi Árn. 31.
 Mjóvaldalr Mýr. 90.
 Mjóvaldalsá Skag. 218.
 Mjóvalfjörðr Ísafj. 171, 174.
 — S.-Múl. 274, 275.
 Mjöla Nor. 232.
 Mjör Nor. 213.
 Móberg Húnv. 204, 218.
 Móbergsbrekkur Húnv. 203.
 Móðólfsbúpr Skaft. 290.
 Móciðarhvoll Rang. 28.
 Mógilsá Kjós. 62, 63, 64, 65.
 Mógilslær Húnv. 196, 197.
 Moldatún Nor. 294.
 Mór Skag. 217.
 Mosfell Árn. 52, 53, 61, 209.
 314.
 — Kjós. 56, 75, 96, 109.
 Mostr Nor. 118.
 Múlafell (Múlafjall) Dal.
 145, 146.
 Múlakambsdalr S.-Múl. 279.
 Múli Árn. 51.
 — Dal. 181.
 — 1. Kjós. 69.
 — 2. Kjós. 62.
 Múli S.-Múl. 279.
 — Sjá Mjöla.
 Munaðarnes Mýr. 92.
 Mýdalr (Mýrdalr) Skaft.
 293.
 Mýdalsá Kjós. 63, 66.
 Mýrar Mýr. 75, 78, 153.
 — Ísafj. 165.
 — Skaft. 286.
 Myrká Eyfj. 230.
 Mýrr Barð (?) 173, 176.
 Mýrr(in) Rang. 21 (varla eiginheiti).
 Mýrvatn Þing. 247, 254.
 Mælifell Skag. 208, 209, 210.
 Mælifellsá Skag. 208, 209.
 Mælifellsdalr Skag. 208.
 Mælifellsgil Mýr. 90, 91.
 Mæri, Mærin, Mærr, Nor. 14, 276, 282.
 Möðrufell Eyfj. 238, 306.
 Möðruvellir Eyfj. 239, 241.
 — Kjós. 67.
 Mörk Árn. 47.
 — Rang. 298.
 Narfasker Eyfj. 227, 228.
 Náttfaravík Þing. 4, 250.
 Naumdælafylki Nor. 20.
 Naumudalr Nor. 20, 51, 96, 214, 226.
 Nautabrunnar Nor. 315.
 Nautabú Skag. 214.
 Nes 1. Gullbr. 75.
 — 2. Gullbr. 152, 248.
 — S.-Múl. 275.
 Neshraun Snæf. 108.
 Njarðey Nor. 138.
 Njarðvík N.-Múl. 265, 270.
 Norðfjörðr S.-Múl. 275.
 Norðlendingafjórðungur 187, 200 n., 202, 210, 258, 300, 311.
 Norðmandí 282.
 Norðmærr Nor. 294.
 Norðrá Mýr. 89, 90, 92, 96.
 — Skag. 209, 211.
 Norðrárdalr Mýr. 90, 93.
 Norðrárdalr Skag. 211.
 Norðrlönd 5.
 Norðtunga Mýr. 87.
 Noregur 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 13, 17, 23, 33, 36, 39, 45, 48, 57, 60, 63, 189, 191, 193, 194, 195, 196, 197, 205, 209, 214, 215, 219, 220, 222, 224, 254, 281, 291, 308, 313, 314, 315, 316, 317.
 Nýkomi Skaft. 290.
 Oddgeirshólar Árn. 43, 77.
 Oddi Rang. 30, 33, 35, 206.
 — inn liti Rang. 30.
 Oddsáss (Áss) Húnv. 198, 199.
 Óðeila Þing. 243, 245.
 Ófeigsfjörðr Strand. 178.
 Ófeigsstaðir Árn. 48, 49.
 Ofustaðir Nor. 192.
 Ófara Ísafj. 166.
 — Strand. 179.
 Ólafsdalr Dal. 146, 147.
 Ólafsfjörðr Eyfj. 219, 220.
 Ólafsvellir Árn. 46.
 Ólafsvík Snæf. 110, 146.
 Óleifsborg (Óleifsbjörg) Skaft. 291.
 Orkneyjar 2, 50, 129, 149, 255, 282, 283, 284.
 Ormsá (Ormarsá) S.-Múl. 277.
 — (Ormarsá) N.-Múl. 264, 265.
 Ormsdalr Húnv. 192.
 Ormsstaðir Vestme. 19.
 Orrastaðir Dal. 136, 137.
 Orrustadalr Árn. 27, 44, 45.
 Ósar N.-Múl. (Óss, Unaóss) 70.
 Ósfjöll N.-Múl. 263.
 Ósömi Ísafj. 166.
 Óss Húnav. 191.
 — S.-Múl. 277.
 — Þing. 251.

- Osta Nor. 134, 188.
 Ösvíslslákr Kjós. 64, 65.
 Papcy Skaft. 1.
 Papýli Skaft. 1, 287.
 Patreksfjörðr 64, 65, 159.
 Petlandsfjörðr Skotland 4.
 Raftalækr (Almannaflljót)
 Skaft. 290.
 Rangá N.-Múl. 264.
 — eystri Rang. 21, 28, 29,
 30, 31.
 — ytri Rang. 20, 34, 35, 36,
 37, 38.
 Rangaðarvarða á Kjalvegi 209.
 Rangaróss Rang. 20, 34.
 Rangárvellir eystri 23, 35,
 ytri 36.
 Rauða Árn. 38, 39, 40, 41.
 — (Rauðalækr) Rang. 37, 38.
 Rauða-Bjarnarstaðir Mýr. 92.
 Rauðafell it eystra Rang. 15,
 16. Sbr. Raufarfell.
 Rauðagnúpr Þing. 256.
 Rauðalækr Borg. 88.
 — Rang. 37, 38.
 — Skaft. 289.
 Rauðameln inn ytri Snæf. 97,
 98, 135.
 Rauðamelslönd 100.
 Rauðasandr Barð. 159.
 Rauðaskriða Þing. 253.
 Rauðaskriðulönd 253.
 Rauðaskriður S.-Múl. 277,
 278.
 Rauðkollsstaðir Snæf. 100.
 Rauðsgil Borg. 81, 83.
 Raufarfell it eystra (Rauða-
 fell) Rang. 15, 16.
 Raufarnes Mýr. 74.
 Raumsdalr Nor. 18, 193, 194.
 Raumsdælafylki Nor. 17, 18.
 Refstaðir N.-Múl. 260.
 Reistará Eyfj. 227, 229.
 Reistargnúpr Þing. 255, 256.
 Reyðarfell Borg. 80.
 Reyðarfjall S.-Múl. 3.
 Reyðarfjörðr S.-Múl. 3, 267.
 Reyðarmúli Árn. 52.
 Reyðarvatn Rang. 20, 30, 31.
 Reykir inir efri (Kópareykir)
 Borg. 81.
 — Húnv. 190.
 Reykjaá Eyfj. 220.
 Reykjadalr nyrðri Borg. 79,
 80, 84.
 — syðri Borg. 67, 81, 84.
 — Þing 248, 249, 250.
 Reykjadalssá Borg. 81, 82.
 Reykjahlíð Þing. 254.
 Reykjahólar Barð. 140, 149.
 Reykjaholt Borg. 84, 142, 143,
 171, 174.
 Reykjanes Barð. 22, 148, 160,
 310.
 — Gullbr. 2, 5, 6, 13, 59,
 73, 78, 126, 299.
 Reykjarfjörðr Ísafj. 161, 162.
 Reykjarkóll Skag. 217.
 Reykjavellir við Kjalveg 209.
 Reykjarvík Gullbr. 11, 12,
 Reynir Borg. 70, 71.
 — Skaft. 297.
 Reynisnes Þing. 221, 223,
 226.
 Reyrvöllr Nor. 118.
 Roðreksgil, Hræreksgil. 208.
 Rogaland Nor. 4, 5, 6, 138,
 139, 148, 160, 247.
 Róma 1.
 Ros Skotland 128.
 Rosmhalanes Gullbr. 56, 59,
 152.
 Rúpeyjar Dal. 114, 115.
 Rykinsvík Nor. 315.
 Rytagnúpr Ísafj. 141.
 Rönd Nor. 315.
 Salteyraróss Snæf. 111.
 Sandá Mýr. 90.
 Sandbrekka Snæf. 99.
 Sanddalr Mýr. 90.
 Sandeyrará Ísafj. 177.
 Sandfell Skaft. 287, 288, 289.
 Sandgil Rang. 30, 31.
 Sandhólaferja Rang. 23, 26.
 Sandtækr Árn. 46, 48.
 Sandnes Nor. 20, 77.
 Sandvík Kjós 65.
 — N.-Múl. 259.
 — S.-Múl. 275.
 Sauða Skag. 207.
 Sauðadalr Húnv. 198.
 Sauðafellslönd Dal. 132.
 Sauðanes Þing. 258.
 Saurbær Borg. 69, 70, 76.
 — Dal. 144, 145, 146, 181.
 — Eyfj. 239.
 Saxahvoll Snæf. 108.
 Saxland 313.
 Selaeyrr Borg. 79.
 Selalón Snæf. 78.
 Selárdalr N.-Múl. 261.
 — Strand. 142.
 Selasund (Seljusund) Dal.
 117.
 Selfors Árn. 42.
 Seljalandsá Rang. 16.
 Seljalandsmúli Rang. 17, 18.
 Seljasund, Sjá Selasund.
 Selslækr Árn. 50.
 Seltjarnarnes Gullbr. 60.
 Selvogur Árn. 58.
 Seyðarfjörðr N.-Múl. =
 Seyðisfjörðr N.-Múl. 267,
 274.
 — Ísafj. 169.
 Síða (Hvítársíða) Mýr. 86,
 216.
 — Skaft. 103, 285, 310.
 Siglufjörðr Eyfj. 219.
 — Grænland 127.
 Siglunes Eyfj. 219, 221, 223,
 226.
 Siglúvík Þing. 242.
 Sigmundarákr Eyfj. (Vitaz-
 gjafi) 254.
 Sigmundarnes Borg. 83.
 Sigmundarnes Mýr. 92.
 Signýjarbrunnr (Signýjarbúð-
 ir) Nor. 245.
 Signýjarstaðir Borg. 67, 82.
 Silfrastaðahlíð Skag. 211.
 Síreksstaðir N.-Múl. 261.

- Sjóland Danmörk 4, 190.
 Sjónaðfjörðr Nor. 230.
 Skaftá Skaft. 292, 293.
 Skaftafellsþing 293, 296.
 Skaftaholt Árn. 48, 49.
 Skagafjörðr Skag. 198, 210, 215.
 Skagatrönd Húnv. 205, 206.
 Skagi Húnv. 196, 197.
 Skál Skaft. 292.
 Skálabrekka Árn. 52.
 Skálafell (Skalla-) Árn. 11, 12.
 — Skaft. 286, 287.
 Skálaholt Árn. 52, 309.
 Skálamyrr Skag. 210.
 Skálanes Barð. 152, 153.
 Skálavík Ísfj. 168, 169.
 Skáldskelmisdalr Borg. 85.
 Skáli (= Þjóðbreksskáli) S.-Múl. 277.
 Skallanes Snæf. 114.
 Skálmarkelda Snæf. 99.
 Skálmarnes Barð. 97, 98.
 Skáney Borg. 67, 82.
 Skarð Dal. 140, 141, 142.
 — (= Svignaskarð) Mýr. 93, 95(?).
 — it eystra Rang. 33, 34.
 — Skaft. 292.
 Skarðsbrekka (Skarðsbrekku) Skaft. 284.
 Skarfanæs Rang. 24.
 Skarfsnes Borg. 216.
 Skeggjastaðir Kjós. 61, 280.
 — N.-Múl. 1. 259.
 — 2. N.-Múl. 263.
 Skeið Árn. 46.
 Skeiðsbekkur Dal. 124.
 Skeljabrekka Borg. 79.
 Skíðadalr Eyfj. 219.
 Skíðastaðir Húnv. 200.
 Skjalda-Bjarnarvík Strand. 178.
 Skjaldey Dal. 117.
 Skjálfaðafliótsóss 243, 245, 247.
 Skjálfaði Þing. 4, 314.
 Skjálgs(s)dalsá Eyfj. 228, 238, 239.
 Skjöldólfsnes S.-Múl. 277.
 Skjöldólfsstaðir N.-Múl. 264.
 Skógahverfi. Skaft. 268.
 Skógar inir eystri Rang. 14, 15, 76, 271, 272, 273, 274.
 — Barð. 141.
 Skógarströnd Snæf. 123.
 Skorradalr Borg. 75, 79, 123, 142.
 Skorraey Mýr. 75, 153.
 Skorraholt Borg. 75, 152.
 Skorravík Dal. 136.
 Skotland 117, 128, 129, 150, 189. (r.: Sjóland)
 Skrámuhlaupsá. Sjá Skraumuhlaupsá.
 Skrattafell Þing. 248.
 Skraumuhlaupsá Dal. 127, 128, 130.
 Skriðinsenni (Skriðnisenni) Strand. 180, 186.
 Skriðudalr S.-Múl. 266, 167.
 Skrúðey (Skrúðr) S.-Múl. 276.
 Skúfslækr Árn. 38, 39, 40.
 Skuggabjörg Þing. 4, 243.
 Skúlastaðir Gullbr. 60.
 Skutilsfjörðr Ísafj. 168, 169.
 Skutr Nor.? 151. (Övist, hvort er eiginheiti).
 Skörð Þing. 248.
 Skörðuvík = Skörð.
 Skötufjörðr Ísafj. 170, 171.
 Sleggjubeinsá Snæf. 103.
 Sleggjulækr Mýr. 87, 88.
 Sleggjustaðir Húnv. 200.
 Slétta Ísafj. 177.
 Slétta = Melrekkaslétta Þing. 255, 256.
 Sléttahlíð Skag. 217, 220.
 Sléttanes Ísafj. 162.
 Sléttu-Bjarnarstaðir Dal. 145.
 — (Sleitu-Bjarnarstaðir) Skag. 213.
 Smíðsstaðir Húnv. 199.
 Smjörund Nor. 5.
 Snjallsteinshöfði (Snjallshöfði) Rang. 27.
 Snjóland = Snæland.
 Snæfell Grænland 125.
 Snæfellsjökull (Snjófjallsjökull) Snæf. 125.
 Snæfellsnes (Snjófellsnes, Snjófjallsnes) Snæf. 2, 5, 6, 73, 75, 118, 125, 152, 153, 258.
 Snæfjöll (Snæfell) Ísafj. 177, 189.
 Snæland = Ísland 5.
 Sogn Nor. 30, 40, 42, 44, 60, 169, 177, 203, 220, 251, 316.
 Sókna(r)dalr Nor. 233, 234.
 Sólarfjall (Sólarfjöll) Eyfj. 221, 223, 225.
 Sólheimar Skaft. 271, 272, 273, 274, 297.
 Sólheimasandr Skaft. 259, 271, 272, 273, 274, 297.
 Sólundir Nor. 77.
 Sónadalr (= Súrнадalr) 236n.
 Sótafell Húnv. 191.
 Sótanes Svíþjóð 180, 181.
 Staðarhóll Dal. 145.
 Staðr Nor. 2.
 Stafá Skag. 217.
 Stafaholt Mýr. 89, 108.
 Stafaholtstunga Mýr. 89.
 Stafanessvogr Nor. 40.
 Stafangr Nor. 75, 76.
 Stafngrímsstaðir (= Sigmundarstaðir) Borg. 83.
 Staf(s)á Snæf. 117, 119, 120.
 Stafshóll Skag. 217, 218.
 Stakksá Árn. 51, 52.
 Stakkslækr = Stakksá.
 Stálfjara (-fúra) Árn. 40.
 Stangarholt Mýr. 93.
 Stapi Ísafj. 161, 162.
 Stardalr Nor. 33. Sbr. Tinsdalr.
 Steig Nor. 245.
 Steinar Mýr. 90.

- Steinfinnsstaðir Rang. 19.
 Steingrímsfjörðr Strand. 97.
 142, 180, 215.
 Steinólfsdalr Barð. 145.
 Steinólfsbjalli Dal. 144.
 Steinröðarstaðir N.-Múl. 267.
 — Árn. 55, 56.
 Steinholt Árn. 48, 49.
 Steinslækr Rang. 38.
 Steinsstaðir Skag. 210.
 Stífla Skag. 217, 218.
 Stígandahróf Húnv. 196, 197.
 Stígi, Stígagnúpr Ísafj. 168.
 Stim(m) Nor. 236.
 Stjörnusteinir (Stjörnustaðir)
 Árn. 41.
 Stokkahlæða (Stokkahlæðir)
 Eyfj. 228, 244.
 Stokkseyrr Árn. 40, 41.
 Stórolfsvöllr Rang. 29.
 Stotalækr Rang. 30, 31.
 Strandarheiðr Barð. 173, 176.
 Strandir (báðar) Rang. 33,
 35.
 — Strand. 141, 178.
 Straum(s) fjarðará Snæf. 100,
 101.
 Straumfjörðr Mýr. 94.
 Straum(s) fjörðr Snæf. 204.
 Straumnes Ísafj. 141, 177,
 178.
 Straumur (= Stimm) 236.
 Streiti (Stræti) S.-Múl. 277.
 Strind Nor. 260.
 Strúgsstaðir Húnv. 204.
 Stræti. Sjá Streiti.
 Sturlustaðir Mýr. 85.
 Stöðvarfjörðr S.-Múl. 276.
 Stöng Árn. 49, 50.
 Suðrey Snæf. 124.
 Suðreyjar 4, 53, 60, 62, 63,
 85, 101, 111, 128, 201,
 220—21, 222, 223, 225,
 233, 234, 247, 265, 282,
 290.
 Suðrjökklar Borg. 84 (varla
 eiginheiti).
 Suðrland Skotland 128.
 Súgandafjörðr Ísafj. 168.
 Súluholt Árn. 38, 39.
 Súlulækr. Sjá Fúlalækr.
 Sumarlíðabær (= Brekkur)
 Rang. 21.
 Sunnendingafjörðungur 12,
 13, 210, 298, 300.
 Sunnmærr Nor. 164, 291.
 Sunnudalr N.-Múl. 260.
 Súrнадalr Nor. 233, 236.
 Surtshellir Mýr. 216.
 Svalbarð Þing. 242.
 Svalbarð Norðríshaf 2, 3.
 Svanshóll Strand. 179.
 Svarfaðardalr Eyfj. 221, 223,
 225, 226, 227, 260.
 Svartárdalr Húnv. 208.
 — Skag. 208.
 Svartsmýrr Húnv. 201.
 Svartssker Mýr. 153.
 Svefneyjar Barð. 150.
 Sveinungseyrr Barð. 173, 176.
 Sveinungsvík Þing. 256, 257,
 258.
 Sverðsstaðir Nor. 315.
 Svertings(völu)staðir 24.
 Svíaríki 2, 4, 213, 222, 225,
 243, 312.
 Sviðinhornadalr (= Hamars-
 dalr) S.-Múl. 278.
 Svínadalr Dal. 141, 145.
 — Húnv. 197, 198, 202.
 Svínanes Barð. 142.
 Svínaskarð Mýr. 91. Sjá
 Jafnaskarð.
 Svínavatn Árn. 53.
 — Húnv. 197, 198, 201, 202.
 — Snæf. 115, 116.
 Svíney Dal. 124, 136.
 Svínhagi Rang. 30, 33.
 Svíþjóð 2.
 Syðridalr (= Reykjadalr inn
 syðri) Borg.
 Sygnafylki Nor. 40, 315.
 Sygnakleif Ísafj. 170.
 Sæmundarhlíð Skag. 206, 207.
 Sæmundarlækr Skag. 206,
 207.
 Sæmundarstaðir (Geirmund-
 arstaðir) Skag. 206, 207.
 Sætr (fleirt.) Nor. 168.
 Sökkólfisdalr Dal. 132.
 Sölmundarhöfði Mýr 85.
 Sölvadalr Eyfj. 221, 223, 226.
 — Grænland 126.
 Sölvahammarr Snæf. 103.
 Sölvi (Sölná) Nor. 37.
 Talknafjörðr Barð. 159.
 Teigará N.-Múl. 263.
 Thile (Thyle, Tili) 1.
 Tinnudalsá S.-Múl. 277.
 Tinsdalr Nor. 33. Sbr. Star-
 dalr.
 Tjaldanes Dal. 144, 145, 146.
 — Ísafj. 160.
 Tjaldastaðir Rang. 33, 35.
 Tjaldavöllr Skaft. 294, 295.
 Tjörnes Þing. 251, 253.
 Torfastaðir N.-Múl. 261.
 Torfhalastaðir Mýr. 91.
 Torfnes Dal. 144.
 Torgar Nor. 20.
 Tóttalækr (Raftalækr) Skaft.
 290.
 Tóttafell Skaft. 288.
 Tóttavöllr N.-Múl. 261.
 Traðarholt Árn. 41, 45.
 Trékylisvík Strand. 179.
 Trostansfjörðr Barð. 161, 162.
 Tröllaháls (Tröllahraun)
 Snæf. 115, 116.
 Tröllaskógr Rang. 30, 31.
 Tröllatunga Strand. 180.
 Tunga in eystri Árn. 51.
 — in vestri Árn. 51.
 — (= Bræðratunga Árn. 51.
 — Húnv.
 — Mýr. 90.
 Tungan litla Mýr. 85, 86.
 Tunga Þing. Sjá Tunguheiðr.
 Túngarör Dal. 136.
 Tunguá Skag. 217.
 — Þing. 251.
 Tungufell Borg. 80, 91, 92.
 — (í Geitlandi) Mýr. 85.

- Tunguheiðr Þing. 248.
 Tunguland (Tungulönd) N.-Múl. 264.
 Tungulönd Skaft. 292.
 Töður Snæf. 124.
 Úlfarsá Kjós. 61.
 Úlfarsfell Snæf. 120, 121.
 Úlfisdalur Eyfj. 218, 219.
 Úlfstaðir (Úlfarsstaðir) Borg. 83.
 Unaðsdalur Ísafj. 171, 177.
 Unadalr Skag. 198.
 Unadalás Skag. 215.
 Unalækr S.-Múl. 268.
 Unaðss S.-Múl. 268.
 Undunfell Húnv. 199.
 Upplönd Nor. 14, 44, 53, 193, 194.
 Uppsalir Svíþjóð 213.
 Upsir Eyfj. 227.
 Urðarvatn Húnv. 194, 196, 197.
 Urðir Eyfj. 220.
 Uxalækr = Öxnalækr.
 Vaðill Barð. 74, 167, 173, 176.
 Vallanes S.-Múl. 264.
 Valdres Nor. 297.
 Valþjófsstaðir Dal. 124.
 Varðgjá Eyfj. 242.
 Varmá Árn. 57.
 Varmadalr (Vatmadalr) Rang. 33, 35.
 Varmalækr. Borg. 81.
 Varvöllr. Sjá Brávöllr.
 Vatn (= Ölfusvatn) Árn. 109.
 — Dal. 133.
 Vatnsdalr, Sjá Varmadalr.
 Vatnahverfi Grænland. 127.
 Vatn(s)lausa Gullbr. 67, 82.
 Vatnsá Eyfj. 231.
 Vatnsdalr Húnv. 79, 194, 196, 198, 199, 200, 216, 217, 308.
 Vatnsdalsá Húnv. 198, 201.
 Vatnsfell Rang. 21.
 Vatnsfjörðr Barð. 5, 6, 156, 157, 204.
 — Ísafj. 171, 174, 241.
 Vatnshorn Dal. 124.
 Vatnslönd Árn. 55, 56.
 Vatnsnes Húnv. 191.
 — Ísafj. 168.
 Vatnsskarð Hún.—Skag. 201, 202, 204, 206, 207, 208.
 Veggir (Veggjar) Mýr. 88.
 Veðílausa Strand. 179.
 Vékelshaugar (á Kjalvegi) 209, 238.
 Vellir S.-Múl. 266.
 — (eystri?) Rang. 36.
 — inir ytri Rang. 36.
 Veradalr Nor. 264, 265.
 Vermaland Svíþjóð 192.
 Vestarsnes Dal. 142.
 Vestdalsá N.-Múl. 274.
 Vestfell (Vestarsfell senni-lega) Rang. 22.
 Vestfirðir 85.
 Vestfirðingafjórðungur 85, 187, 300.
 Vestfold Nor. 214.
 Vestmannaeyjar 10, 19, 30.
 Vestmannsvatn Þing. 248, 249, 250.
 Vestradalsá N.-Múl. 260, 261.
 Vestrhóp Húnv. 191, 200.
 Vestribyggð Grænland 125, 127.
 Vestri dalr Dal. 145. (Varla eiginheiti).
 Vestri óbyggð Grænland. 125.
 Vestrlönd (Bretlandseyjar, Írland, Suðreyjar) 28, 29.
 Vestrvegr 195.
 Veteifsholt Rang. 37.
 Viðborð Skaft. 286.
 Viðfjörðr (Miðfjörðr) N.-Múl. 259.
 — S.-Múl. 275.
 Viðidalr Húnv. 192, 194, 195.
 Viðidalsey Húnv. 200.
 Viðilækr Mýr. 89.
 Viðimýr Skag. 93, 155, 156.
 Viðiskógr Árn. 44.
 Viðvík Skag. 214, 305.
 Vífilisdalur Dal. 131, 132.
 Vífilisfell Gullbr. 11, 12.
 Vífilisstaðir Gullbr. 11, 12.
 Vífilstöttir Dal. 136.
 — Gullbr. Sbr. Vífilisstaðir 11.
 Viggja(r) Nor. 17.
 Vigráfjörðr Snæf. 114, 115, 122.
 Vík = Trékylisvík.
 Vikarskeið (Vikarskeið) Árn. 129.
 Víkin gamla Snæf. 110, 111.
 — Nor. 40, 222, 224.
 Víkingslækr Rang. 30, 34.
 Víkr Barð. 159.
 Villingadalr Eyfj. 239.
 Vindland 96, 148. (rangr.)
 Vínland it góða 149, 216.
 Vinverjadalr = Hvinverjadalr.
 Vitazgjafi (Sigmundarakr) Eyfj. 254.
 Vogar Snæf. 111.
 Vogr Árn. 59.
 — (= Kirkjuvogr) Gullbr. 59, 126.
 Vomúli Eyfj. 220.
 Vonarskarð 246, 289.
 Vopnafjörðr N.-Múl. 89, 260, 261.
 Vopnafjarðará N.-Múl. 260.
 Vopnafjarðarströnd in eystri 262.
 Vors Nor. 39, 52, 100, 224, 271, 275, 279.
 Vorsabær Árn. 39.
 Vælugerði (Veligerði) Árn. 26, 27, 272, 273.
 Vöðlaþing Eyfj. 228.
 Vörðufell Árn. 46.
 Ýrarfell Skag. 208.
 Ýrarfellsönd Skag. 208.
 Ýrjar Nor. 261.

- Ytrafjall Þing. 248 n.
Yxn-. Sjá Öxn-.
- Þegjandadalr Þing. 250.
Þelamörk Nor. 7, 32, 33.
Þernunes S.-Múl. 276.
Þingeyrar Húnv. 196, 197.
Þingeyrarþing (Þingeyjarþing.) Ísafj. 171.
Þingeyrasveit Húnv. 196.
Þingnes Borg. 171, 173, 174, 176.
Þingnesþing Borg. 134.
Þingvöllr Árn. 56.
Þistilsfjörðr Þing. 103, 258.
Þjóðreksskáli = Skáli S.-Múl. 277.
Þjokkabær. Sjá Þykkvabær.
Þjórsá Árn.—Rang. 20, 23, 24, 27, 36, 37, 38, 39, 44, 46, 48.
Þjórsárdalr Árn. 37, 49, 50, 256, 257.
Þjórsáróss 39.
Þjórsárholt (fleirt.) Rang. 37.
Þorbrandsstaðir Skag. 211.
Þórðisárholt Húnv. 194, 196.
Þóreyjargnúpr Húnv. 200.
Þorfinnsstaðir Mýr. 90.
Þorgautsstaðir Mýr. 86.
Þorgeirsfjörðr Þing. 244.
Þorgerðarfell Þing. 250.
Þorgílsstaðir Barð. 151.
Þórisbjörg Snæf. 99.
Þórisbólur Kjós. 68.
Þórisstaðir Barð. 141.
Þormóðseyrr Eyfj. 219.
Þormóðslákr Húnv. 196.
Þormóðssker Mýr. 153.
Þóróddsstaðir Húnv. 188.
Þórólfsfell Rang. 18, 19.
Þórormstunga Húnv. 197, 198, 201.
Þórsá Snæf. 119, 120, 122.
Þorskafjarðarströnd Barð. 115.
Þorskafjarðarþing Barð. 146.
Þorskafjörðr Barð. 141, 148, 150.
Þórsmörk Rang. 19.
Þór(s)nes Snæf. 118, 119, 124, 171.
Þór(s)nessþing Snæf. 11, 122, 134, 311.
Þórunnarey Eyfj. 221, 223, 226.
Þórunnarhálsar Rang. 33, 34.
Þórunnarholt Mýr. 89.
Þórunnarhylr Mýr. 89.
Þórunnartóttir Dal. 136.
Þórutóttir Snæf. 101, 102.
Þorvaldsá = Þorvaldsdalsá Eyfj. 229.
Þorvaldsdalr Eyfj. 227, 229.
Þorvaldsdalsá Eyfj. 229.
Þorvaldsstaðir = Þorvarðsstaðir.
Þorvarðsstaðir Mýr. 82, 86, 216.
Þrándarholt Árn. 48, 237.
— Borg. 81.
Þrándheimr Nor. 15, 16, 17, 69, 70, 260, 276.
Þrasastaðir Rang. 15.
Þríhyrningr Rang. 25, 31.
— (undir Þríhyrningi) Rang. 25, 31.
Þruma Nor. 32, 33.
Þrælavík Snæf. 104, 107.
Þúfa Ísafj. 164.
Þúfubjörg Snæf. 104, 106.
Þulunes Nor. 271, 272, 273.
Þursstaðir Mýr. 93.
Þverá 1. Árn. 45, 49.
— 2. Árn. 55, 56, 57.
— Eyfj. 231, 241, 242.
— in efri Eyfj. 224, 241, 242.
— in ytri Eyfj. 224, 241.
— Húnv. 191.
— Mýr. 87, 88, 89.
— Rang. 28, 29.
Þverá Skag. 213.
Þverárdalur Mýr. 88.
Þverárhlið Mýr. 88, 194.
Þverfell Dal. 145.
Þverfirðir Barð. 150.
Þykkvabær Skaft. 289, 290.
Þykkvaskógr Dal. 134.
Ægisdyrr Vesme. 19.
Ægissíða Húnv. 191.
Ævarsland = Eyjarlönd 114.
Ævarsskarð Húnv. 203.
Ögrsvík Ísafj. 171.
Ögvradsnes (Afvaldsnes) Nor. 142.
Öldugróf Rang. 29, 30.
Ölfusá Árn. 10, 11. (Ölvisá), 12, 55.
Ölfusvatn (Nú Þingvallavatn) 11, 12, (Ölvis-).
Ölfusvatn (bær) Árn. 109.
Ölvesstaðir Árn. 41.
Ömd Nor. 230, 253.
Öndurtnes Árn. 53.
— (Öndvertnes) Snæf. 108.
Öndverðareyrr Snæf. 114, 116.
Öngley, Öngull, Nor. 244, 245.
Önundarfjörðr Ísafj. 168.
Önundarholt Árn. 43.
Örlygshöfn Barð. 64, 65.
Örlygsstaðir Snæf. 122.
Örnólfsdalr Mýr. 87.
Örnólfsdalsá Mýr. 88.
Örnólfsstaðir Mýr. 87.
Örreksheiðr Skag. 221.
Örriðaa. Sjá Aurriðaa.
Öxará Árn. 52, 55, 56.
Öxará Þing. 247.
Öxarárhólmi Árn. 47.
Öxarfjörðr Þing. 179, 255.
Öxl Snæf. 101, 102.
Öxnadalr Eyfj. 231.
Öxnalákr (Uxalákr) S.-Múl. 266.
Öxney Snæf. 124.

III. Rit, kvæði

- Aldarfarsbók Beda prests 1.
 Bárðardrápa 240.
 Breiðfirðingakynslóð 128.
 Böðmóðssaga gerpis ok Grím-
 ólfs 179.
 Eyrbyggjasaga 112, 122, 312.
 Gráfeldardrápa 255.
 Guðleifs Arasonar lofdrápa
 22 n.
 Gulapingslög 311.
 Gyrðsvísur 101.
 Hafgerðingadrápa 60, 126.
 Haraldssaga hárfagra 62.
 Harðarsaga Grímkelssonar 83.
 Hávarðarsaga ok Þorbjarnar
 (saga Ísfirðinga) 146, 171,
 Hjaltadrápa 215.
 Hrafnsmál um Snorra goða
 93.
 Landnámabók 1, 299.
 Máhlíðingavísur 112.
 Ófeigsvísur 188.
 Surtsdrápa 216.
 Svarfdælasaga 227.
 Torf-Einarssaga 284.
 Úlfhljótslög 281, 311.
 Vatnshyrna 313.
 Vébjarnarsaga(?) 171.
 Víga-Barðasaga 90.
 Þórðarsaga gellis 130.
 Þorskfirðingasaga 141.
 Ögmundardrápa 167.
 Ölfusingakyn 298.

IV. Ættanöfn og þjóða

- Álfsrekkar. Sjá Hálfrekkar.
 Auðbrekkumenn 230.
 Austmenn 30, 45, 74.
 Axlhegingar 212.
 Barðverjar 218
 Berufirðingar 277.
 Blökuætt 275. Sjá Klökuætt.
 Breiðdælir 277.
 Breiðfirðingar 128.
 Bryndælir 69.
 Erplingar 132.
 Es(ju)bergingar 64, 66, 67.
 Esphælingar 244.
 Eyrbyggjar 122.
 Fagrdælir 144.
 Finnar 86, 193, 195.
 Freysgyðlingar 298.
 Geitlendingar 84.
 Goðdælir 300.
 Götuskeggjar 129.
 Háleygir 23.
 Háleygjaætt 277.
 Hálfarekkar 138.
 Hamarbyggjar 89.
 Hellisfirðingar 275.
 Hellismenn 86, 201.
 Hnappfellingar 289.
 Hofsfellingar 286.
 Hofsmenn 198.
 Hólmsmenn 80, 82.
 Hornfirðingar 286.
 Hraundælir 94.
 Hraunfirðingar (Straumfirð-
 ingar rangl.) 116.
 Húsvíkingar 271.
 Hvalseyjarfirðingar 127.
 Írar, írskir menn 1, 62, 72.
 Klökuætt = Blökuætt 275.
 Kolgreflingar 115.
 Krákneflingar 158
 Kroppsmenn 82.
 Krossvíkingar 276.
 Krymlingar (Krumlungar)
 276.
 Kvistlingar (Ristlingar rangt.)
 43, 70.
 Lágeyingar 294.
 Langdælir 123.
 Mýramenn 286.
 Nesmenn 275.
 Norðmenn 1.
 Oddaverjar 24, 25, 204.
 Papar 1, 290.
 Rauðlækingar 289.
 Reyknesingakyn (Reyknes-
 ingar, Reyknesingætt)
 148, 149.
 Sandfellingar 289.
 Sandvíkingar 275.
 Seyðfirðingar 274.
 Silfrstæðingar 211.
 Skotar 62.
 Snertlingar 244.
 Straumfirðingar 101.
 Sturlungar 24, 25, 204, 216,
 305.
 Stöðfirðingar Stöðverjar) 276.
 Vallverjar 36.

- Valþýflingakyn (Valþjóflingar) 67.
 Vatnsdælar 201,
 Vest(r)menn 1, 11, 28, 29, 43.
 Viðfirðingar 275.
 Víkverjar 52.
 Vopnfirðingar 262, 262—263.
 Vorsar 287.
 Væpnlingar 277.
 Þjórsdælir 256, 257.
 Þórsnesingar 119.
 Þveræingar 244.
 Ölmæðlingar 276.

V. Dýr, skip, sverð o. fl.

- Beigaðr, göltr 197, 198.
 Brynja, kýr 67, 68.
 Eiðfaxi (Eldfari), hestr 213.
 Elliði, skip 52.
 Flugla, merr 212, 213.
 Hegnuðr, stafr 201.
 Heiðarvíg 88, 90.
 Kúði, skip 292.
 Landkönnuðr, stafr 209.
 Laufi, sverð 190.
 Ormurinn langi, skip 28, 187.
 Þórs steinn 119.
 Skálm, merr 97, 98, 99.
 Sköfnungr, sverð 189, 190.
 Stígandi, skip 196, 197, 199.
 Sölví, göltr 221, 223, 226.
 Trékyllir, skip 179.

VI. Haugar og kuml.

- Ásmundarleiði 102.
 Ásólfleiði 73.
 Atlahaugr 45.
 Bjarnar haugr austræna 117.
 Brúnahaugr 46.
 Eyvindarhaugr 250.
 Geirmundarhaugr 142, 143.
 Grjótagarðshaugr 69, 70.
 Hásteinshaugr 45.
 Hildishaugr 291, 292.
 Hrafnshaugr 45.
 Kalmanshaugr 85.
 Kornahaugr 108.
 Kuml við Fagradalsárós 147.
 Laugabrekku-Einars haugr 104, 107.
 Miðfjarðar-Skeggja haugr 83.
 Oddbjarnarleiði 21.
 Sigmundarhaugr Ketilssonar 104, 107, 108.
 — Sighvatssonar 23.
 Stafngrímshaugr 83.
 Úlfshaugr vorska 287.
 Vatnarshaugr 315.
 Vestarshaugr 114.
 Þorgeirshaugr 287.
 Þorgríms haugr kampa 45.
 Þórólfsaugr 114.
 Þorsteinshaugr luuans 37.
 Þrasaleiði 15.
 Ölvshaugr 45.
 Özurarhaugr ok Þorgríms 45.

VII. Efnisskrá.

- Akuryrkja 9, 142, 254.
 Almennningar 141.
 Alþingishald 281, 312, 313.
 Árferði og veðráttá 5, 6, 195, 221, 256, 257, 313, 314.
 Arfr, erfðir 44, 57—58, 151, 199, 223, 233, 268, 269.
 Ásatrú. 1. *Almennt um trú og trúarsíðu* 281, 311—313.
 2. *Blót* 5, 8, 10, 31, 36, 39, 68, 119—120, 150, 168, 170, 199, 211, 213, 243, 244—5, 276, 281, 311—312. — 3. *Átrúnaðr á vettir í fjöllum og vötnum, belgi staða o. s. frv.* 31, 41, 42, 99, 109, 130.

- 179, 210, 243, 244—245, 246. — 4. *Land helgað Þór* 19., 118. — 5. *Dýr blótuð* 5, 39, 97. *Áheiti á guði* 65, 210, 221. — 6. *Annað líf* 99, 139, 179, 210. Sbr. haugar, hof, þinghöld. — 7. *Trúleysi* 8, 10, 61—62, 210. Sbr. Kristín trú.
- Austmenn á Íslandi 30, 31, 45, 74, 167, 181—183, 200.
- Áveita 166.
- Berserkir, berserksgangr 199, 200, 201, 293.
- Birnir 196, 197, 256, 257.
- Blótspánn 211.
- Brenna 19, 20, 27, 32, 34, 82, 86, 87, 94, 152, 220, 233, 306.
- Brottfall (sjúkdómr) 235.
- Búsgögn 22, 130, 161, 269.
- Búskapr 27, 42, 140, 141—142, 167, 172, 187, 226, 256, 257. Sbr. Árferði Landkostir.
- Búfé (hross, naut, sauðir, geitfé, svín) 5, 6, 9, 27, 31, 44, 52, 67—68, 74, 85, 101, 104, 106, 112, 116, 127, 136(?), 142, 195, 197, 198, 212, 221, 223, 226, 267, 288, 295, 317.
- Bændatal á Íslandi 187, 258.
- Börn, útburður 34, börn „borin“, „óborin“ 61, 129.
- Draumar 163, 200, 267, 295, 315, 316.
- Dyradómur 111.
- Efnahagr 32, 52, 53, 75, 88, 90, 95, 100, 140, 141—142, 164, 166, 181, 208, 224.
- Eiðar 111, 173, 281, 312.
- Eldgos 19, 98, 294.
- Eldsneyti 22, 42.
- Eldsdyrkun 13, 14, 312. Sbr. Landnám, Sóldýrkun.
- Erfi. Sjá Veizluhöld.
- Farsóttir 33, 34—35.
- Fauskagröftr 42.
- Félag 67, 193, 232, 237, 255.
- Ferðalög og samgöngur 5—6, 9—11, 26, 52, 70—71, 72—73, 92, 172, 175, 298—210, 210, 212, 215, 237—238, 267, 268, 271, 272, 280, 284. Sbr. siglingar.
- Ferjustaðir 26.
- Fiskveiðar 5, 97, 168, 173, 198, 294, 295.
- Fjórðungsþing 120, 171.
- Fjölkyngi 72, 104, 106, 111, 201, 212, 231, 256, 271, 272.
- Forlagatrú 8, 193, 199, 283.
- Fornleifar og forngripir 6, 12, 112, 147, 178. Sbr. haugar.
- Forspáir menn 3, 32, 37, 167, 173, 182, 193, 201, 205, 283, 294.
- Fóstbræðralag 7, 25, 38, 64, 65, 195, 202, 248, 261, 271.
- Frillur 85.
- Fyrirburðir 98, 106.
- Föstur 313—314.
- Garðlög 52, 104, 314.
- Gestrisni 100—102, 103, 121, 130, 170, 211.
- Gjafir 214, 284.
- Goðar, goðorð 111, 199, 200, 201, 281, 311, 312, 313.
- Grafstíðir 77, 78, 101—102, 135, 142. Sbr. haugar.
- Grafstíflr 33, 35, 45, 52, 142, 167, 173, 265.
- Gullhringar 233, 284.
- Gullpeningar 65.
- Hafgirdingar 60.
- Hamrammir menn 15, 21, 25, 29, 46, 108, 127, 209, 256, 271.
- Haugar 11, 23, 45, 46, 56, 74, 77, 78, 83, 85, 98, 101—102, 104, 105, 107, 108, 104, 117, 142, 189, 249, 287, 291, 315.
- Hefndir 10, 11, 22, 23, 27, 32, 34, 44—45, 46—47, 77, 85—86, 96, 104, 107, 108, 124, 146, 153, 167, 171, 172, 180, 183, 198, 199, 202, 205, 233, 236, 237, 249, 255, 256, 270, 293, 295.
- Helgir menn 1, 64, 71, 74.
- Héraðssekt 27, 28, 198, 202, 255.
- Héraðsstjórn 82, 255.
- Heyskapr 5, 116.
- Herklaði 237, 254.
- Hjú 97, 106.
- Hjúskapur. — 1. festar 129, 133—134, 135 (amma fastnar sonardætr) — 2. Bónorð 122. — 3. Heim-anfylgja 55, 56, 91, 94, 239. — 4. Skilnaðr 102, 5. Kvennaskipti 84—85.
- Hofhald 24, 52, 84, 119, 130, 196, 224, 240, 241, 276, 279, 281, 287, 311, 312.
- Hólmanga 47, 200, 293. Sjá Landnám.
- Hrafnar 5, 6, 182.
- Húsakynni 6, 9, 11, 171, 173, 211, 251, 169, 314.
- Hvalveiðar 168.
- Höfðingiatal á Íslandi 300.
- Jarðarmen 200.
- Jarl. Uni danski jarl Haralds konungs á Íslandi 268.
- Jól 235, 236.
- Jötnar 98, 106, 216, 278.

- Kapalin (capellanus) 129, 307.
- Kirkjur 64, 65, 71, 72, 73—74, 86, 201.
- Kirkjugripir 1, 64, 65, 73.
- Kirkjutúnd 281, 311.
- Klaustr 289.
- Klæðnaðr 27, 44, 59, 97, 104, 106, 167, 199, 215, 233, 238.
- Kolbítur 256, 257.
- Konur. Gyðjur 85, 96, 288.
- Kvennaskipti 84—85.
- Kona hestagildir 101. Leg-orð 166, 198, 268. Mansöngur 200, 269. Konuvið 172. Sbr. Gestrisni. Hjúskapr.
- Kristín trú 1, 12, 38, 55, 63—65, 66, 70, 71, 72, 73, 85—86, 117, 126, 130, 135, 158, 201, 221, 223, 226, 251, 281, 290, 292, 301, 313.
- Kviðburðr 111.
- Landaleitir 3, 3—4, 4—6, 7—12, 75, 97, 108, 125, 173.
- Landafraði 1, 2—3.
- Landkostir 3, 4, 5, 6, 8, 11, 12, 13, 55, 68, 74, 161, 245—246.
- Landkönnun 208, 209.
- Landnám. — 1. Orsakir nefndar til Íslandsferðar:
- a) Sjóhrakningar 3, 4.
- b) Vígaferli og missættir við höfðingja 7—8, 17, 20, 33, 34, 35, 40, 44, 47, 53, 57, 77, 91, 101, 118, 124, 140, 144, 148, 160, 164, 168, 169, 177, 178, 179, 180, 219, 230, 242, 244—245, 260, 261, 294.
- c) Sagðir hafa farið „at Landnáma, höfundar 270—fýsa sinni“ o. s. frv. 22, 63, 218, 249, 276. —
- d) Forlög 193, 283, 284.
- 2. *Hvernig menn helg-uðu sér land og hversu mikið mætti nema* 13, 14, 24, 207, 209, 221, 249, 255, 288. — 3. *Heimildir að landi* a) Land gefið 39, 41, 42, 48, 49, 52, 59, 80, 81, 85, 91, 92, 93, 94, 99, 130—132, 136, 140, 142, 143, 163, 164, 198, 203, 210, 224, 227, 229, 230, 232, 233, 238, 239, 240, 241, 242, 260, 266, 287. b) Land selt 17, 33, 35, 59, 79, 87, 92, 104, 105, 136, 154, 161, 214, 227, 247, 261, 277, 280, 282, 286, 291—292, 294.
- c) Land numið „at ráði“ eða leyfi annars landnámsmanns 18, 25, 33, 34, 26, 38, 39, 51, 61, 62, 63, 64, 68, 94, 140, 145, 156, 178, 208, 214, 226, 238, 240, 244, 263, 289.
- d) Land heimanfylgja 28, 53, 54, 91, 94, 197, 239, 242, 274. e) Barizt til lands 54, 56, 100, 121, 210, 293.
- f) Land tekið af manni, er hafði numið það 74, 75, 86, 108, 110, 146, 152, 198, 207, 249, 253, 266, 277. g) Landnámsmenn flytjast úr landnámi sínu 85, 92, 146, 154, 160, 161, 181, 188, 227, 243, 246, 271—274, 280, 282, 294—295. h) Menn keyptir úr landnámi 42, 77. — 4. *Hvernig landið byggðist* 13, 259, 299, 300. — 5. *Landnám á Grænlandi* 124—127.
- Landnáma, höfundar 270—271, 299.
- Landnámskonur 17, 18, 59, 89, 93, 128, 168, 181, 287.
- Landnámsmenn. 1. *Sagðir komnir til Íslands úr Nor-egi* 8, 14, 15, 17, 18, 20, 22, 33, 34, 35, 38, 40, 46, 57, 70, 75, 76, 77, 96, 99, 112, 117, 118, 120, 122, 124, 140, 148, 160, 164, 169, 177, 178, 179, 180, 189, 191, 193, 209, 214, 215, 217, 219, 220, 226, 230, 231, 233, 234, 242, 244—245, 249, 254, 260, 261, 264, 271, 276, 279, 284, 291, 294, 296, 297.
2. *Úr Vestrlöndum* 28, 37, 38, 47, 48, 50, 61, 63, 66, 69, 71, 72, 85, 101, 117, 128, 132, 161, 179, 203, 206, 218, 221, 227, 243, 247, 255, 290, 292. — 3. *Kvæntir vestlenzkum konum* 58, 61, 116, 135, 161, 215, 220, 280. — 4. *Getið vestlenzks þjóð-ernis landnámsmanna* 26, 28, 29, 55, 66, 72, 74, 80, 85, 215, 218, 220, 248, 274(?), 292. — 5. *Sænsk-ir* 213, 217, 219, 220. Flæmskir 217. Danskir 268. — 5) *Getið víkingar og farmennsku landnáms- manna* o. fl. 5, 7, 8, 32, 37, 53, 58, 69, 139, 150, 152, 161, 180, 189, 193, 203, 206, 218, 243, 255, 294. — 6. *Lýsing á land- námsmönnum*.
- a) Göfgi og ágæti 15, 17, 20, 22, 40, 42, 51, 57, 58, 61, 69, 86, 95, 135, 142, 160, 164, 177, 178, 191, 193, 203, 208, 211, 213, 215, 218, 232, 242, 249, 259, 261, 276, 282, 287, 300. b) *Hamremmi*

- o. fl. 15, 21, 25, 29, 46, Sjálfsmorð 85, 202, 212.
 180, 209, 258, 271, 297. Skáld og skáldskapur 14, 22,
 Landsfjórðungar 187—188, 23, 46, 47, 60, 76, 79, 80,
 274, 297, 311. 100, 102, 103, 104, 105,
 Landsþjöll 19, 166—167. Sbr. 106—107, 107, 112, 113,
 Eldgos. Vatnahlaup. 117, 126, 139, 167, 172,
 Landvættir 281, 295, 296, 311. 173, 181—186, 188, 190,
 Leigufé 261. 200, 202, 205, 215, 216,
 Leikar 27. 226, 227, 228—229, 231,
 Leysingjar 19, 29, 41, 44, 55. 240, 243, 244, 252, 254,
 79, 80, 85, 91, 92, 104, 269, 294, 315, 316.
 197, 121, 129, 130, 161, Skipakostur landnámsmanna 8,
 170, 200, 205, 209, 212. 41—42, 77, 88, 101, 127,
 Líkkista 77. 129, 148, 173, 178, 179,
 Læknar 164, 165, 290. 196, 199, 237.
 Lærðir og leikir 12, 13. Skipalægi 77.
 Lög, lagasetning 61, 281, 311. Skipbrotsmenn, skiptapar 41,
 45, 46, 65, 129, 170, 178,
 Mannfjöldi 129, 141, 142, 179, 180, 186, 210, 247,
 187, 258. 251, 253, 287, 296.
 Melrakkar 313. Skógar á Íslandi 4, 44, 65, 69,
 88, 142, 144, 195, 212,
 Ófreskir menn 29, 193, 231, 249. Sbr. staðarnöfn.
 295. Skógarmenn 313.
 Peningar 167. Skóggangssök 27.
 Rauðablastr 91. Skriðufall 200, 267, 271.
 Reki 6, 106, 150. Skurðlist 269.
 Risaætt 136. Smiðir 117, 136, 229, 231,
 287, 294, 295.
 Saltgerð 150. Söldýrkun(?) 12, 55, 200.
 Sel, selför 117, 142, 201. Spakmæli 167.
 Selveiði 212. Tímatal 1—2, 8—9.
 Siglingar 1, 2—3, 5, 45, 47, Torfnaust 136.
 60, 100, 111, 126, 129, Torfskurð 22.
 168, 170, 173, 189, 197, Utanfarir Íslendinga 28, 39,
 201, 210, 212, 213, 221, 45, 76, 79, 101, 111, 125,
 233, 248, 255, 260, 262, 178, 196, 265, 281, 268.
 266, 281, 284. Útilegumenn 82.
 Silfr 73, 199, 200, 201, 212, Vatnahlaup 272, 290.
 222, 235.
- Veðmál 212.
 Veizluhöld 135, 167, 200,
 201, 214, 233.
 Veidar 173, 294. Sbr. fisk-
 veidar.
 Verzlun 37, 189, 199, 212,
 251.
 Viðr (skíðahlaði) 199.
 Virki 173, 182, 198.
 Vopn 104, 106, 137, 173—4,
 189, 196, 199, 229, 284.
 Þing, þingskipun, þinghöld
 12, 55, 119, 171, 281,
 311, 312, 313.
 Þjóðsagnir 11, 12, 29—30, 32,
 34, 52, 57, 61—65, 69,
 71, 72—73, 97, 98, 102,
 104, 106, 107, 116, 127,
 142, 189, 193, 212, 216,
 222, 231, 251, 256, 295,
 296, 315, 316.
 Þjófnadr 44, 111, 141, 146,
 182.
 Þrældómur 4, 8, 9, 10, 11,
 12, 34, 52, 53, 75, 80, 85,
 94, 97, 102, 104, 107, 124,
 129, 133, 141—142, 150,
 152—153, 161, 167, 170,
 194, 208, 209, 263, 272,
 283, 292.
 Þursar 230.
 Ættfræði 188, 299, 306.
 Ærumeiðingar 122, 167, 200,
 202, 230—231, 236, 249,
 269.
 Ölhorn 284.
 Öndvegi, öndvegissúlur 9, 10,
 11, 12, 40, 61, 118, 124,
 150, 194, 199, 210, 271,
 280, 284.

VIII. Landnámsmenn og landnám

SUNNLENDINGAFJÖRÐUNGUR

Prasi Þórólfsson „nam land milli Jökulsár og Kaldaklofsár“. Bústaður: Eystri-Skógar (P 10).
Hrafn inn heimski. Landnám milli Kaldaklofsár og Lambafellsár. Bústaður: Raufarfell
eystra (P 11).

Ásgeir kneif „nam land milli Lambafellsár og Seljalandsár“. Bústaður „þar er nú heitir
at Auðnum“ (P 12).

Þorgeirr hörðski „kaupir land at Ásgeiri kneif milli Lambafellsár ok Írarár“. Bústaður:
Holt (P 13).

✓ *Ásgerðr Asksdóttir* „nam land milli Seljalandsmúla og Markarfljóts og Langes upp til
Jöldusteins“. Bústaður „norðan í Katanesi“ (P 14).

Þórólfur bróðir Ásgerðar laungetinn „nam land at ráði hennar fyrir vestan fljót Þórólfsfell
milli Deildará tveggja“. Bústaður: Þórólfsfell (P 15).

Ásbjörn Reykrketilsson og Steinfinnr bræðr „námu land fyrir ofan Krossá fyrir austan fljót.
Bústaður Steinfinns: Steinfinnsstaðir. Bústaður Ásbjarnar ekki nefndur, en hann helg-
aði landnám sitt Þór og nefndi Þórsmörk (P 16).

Herjólfur Hallgrímsson. Landnám Vestmannaeyjar. Bústaður í Herjólfssdal (P 17).

Ormr ánaudgi. Byggði fyrstur Vestmannaeyjar (S 351).

Ketill Hængur Þorkelsson „nam öll lönd milli Þjórsár og Markarfljóts, „eignaði sér einkann-
lega land milli Rangár og Hróarslækjar allt fyrir neðan Reyðarvatn“. „Hann hafði ok
undir sig lönd öll fyrir austan Rangá ina eystri ok Vatnsfell til lækjar þess, er fellr
fyrir utan Breiðabólstað ok fyrir ofan Þverá, allt, nema Dufþaksholt ok mýrina“.
Bústaður: Hof (P 18).

Herjólfur Hængsson bjó í Sumarliðabæ.

Vestarr Hængsson bjó undir Vestfelli.

Stórólfur Hængsson bjó á Hvoli (P 18).

Sighvatur rauði nam land at ráði Hængs í hans landsnámi fyrir vestan Markarfljót Ein-
hyrningsmörk fyrir ofan Deildará“. Bústaður: Bólstaður (P 19).

Jörundur goði Hrafnsson „byggði fyrir vestan fljót, þar er nú heitir á Svertingsstöðum“.
„Björ“ lá óunninn milli Krossár og Jöldusteins, er Jörundur lagði til hofs (P 20).

Þorkell bundinfóti „nam land at ráði Hængs umhverfis Þríhyrning“. Bústaður undir Þrí-
hyrningi (P 21).

Baugr fóstbróðir Hængs. Landnám „Fljótshlíð öll ofan um Breiðabólstað til móts við
Hæng“. Bústaður: Hlíðarendi (P 22).

✓ *Hildir, Hallgeirr og Ljót* „námu land milli fljóts og Rangár, Eyjasveit alla upp til Þverár“.
Bústaður: Hildir í Hildisey, Hallgeirr í Hallgeirsey, Ljót á Ljótarsstöðum (P 23).

Dufþakr. Landnám: Dufþaksholt. Bústaður: Dufþaksholt (P 24).

Eilífr nam Odda inn líða upp til Reyðarvatns ok til Víkingslækjar“ (P 25). Bústaður
eigi nefndur.

- Björn bróðir Eilífs* „nam land upp með Rangá“. Bústaður: Svinhagi (P 26).
- Kolr Ottarsson*. Landnám „fyrir austan Reyðarvatn ok Stotalek fyrir vestan Rangá ok Tröllaskóg“. Bústaður: Sandgil (P 27).
- Hrólftr rauðskeggr* „nam Hólmslönd öll milli Fiskár ok Rangár“. Bústaður: Foss (P 28).
- ✓ *Þórunn móðursystir Þorsteins og Þorgeirs Ásgrímssona* „nam Þórunnarhálsa“ (P 29). Bústaður ekki nefndur.
- Þorgeirr Ásgrímsson* keypti Oddaland að Hrafní Hængssyni, Strandir báðar, Varmadal og Oddann allan milli Hróarslækjar og Rangár. Bústaður: Oddi (P 29).
- Þorsteinn Ásgrímsson tjaldstæðingr* „nam land at ráði Flosa ... fyrir ofan Víkingslæk út til móts við Svinhaga-Björn“. Bústaður: Skarð ið eystra (P 29).
- Flosi Þorbjarnarson* „nam land fyrir austan Rangá, alla Rangárvöllu ina eystri“. Bústaður ekki greindur (P 30).
- Ketill einbendi Auðunarson* „nam Rangárvöllu alla ina ytri fyrir ofan Lækjarbotna ok fyrir austan Þjórsá“. Bústaður: At Á (P 31).
- Ketill aurði* „nam land ið ytra með Þjórsá“. Bústaður: Vellir inir ytri (P 32).
- Ormr auðgi Úlfsson* nam land með Rangá „at ráði Ketils ins einhenda“. Bústaður: Húsa-garður (P 33).
- Þorsteinn lunan* „nam efra hluta Þjórsárholta“. Bústaður: Lunansholt (P 34).
- Þorgeirr Gunnsteinsson*. Hvorki greint landnám né bústaður (P 35).
- Ráðormr* eignaðist land milli Rauðalækjar og Rangár. Bústaður: Vetleifsholt (P 36).
- Jólgeirr* eignaðist land fyrir utan Rauðalæk til Steinslækjar og bjó á Jólgeirsstöðum (P 36).
- Áskell hnokan* „nam land milli Steinslækjar ok Þjórsár ok bjó á Áskelshöfða“ (P 37).
- Þorkell bjálfi* „eignaðist lönd milli Rangár ok Þjórsár“ og bjó í Háfi (P 38).
- Loftr Ormsson inn gamli* „nam and fyrir utan Þjórsá milli Rauðár ok Þjórsár til Skúfs-lækjar ok Breiðamýri ina eystri“ og bjó í Gaulverjabæ (P 39).
- Þorvörð Úlfarsson*. Honum gaf Loftr land á Breiðamýri. Hann bjó í Vorsabæ (P 40).
- Þórarinn Þorkelsson* „nam land fyrir ofan Skúfslæk til Rauðár með Þjórsá“. Ekki greindur bústaður (P 41).
- Hásteinn Atlason* „nam land milli Rauðár ok Ölfesar upp til Fyllarlækjar ok Breiðamýri alla upp at Holtum ok bjó á Stjörnusteinum“ (S), en bjó á Stokkseyri (H P).
- Atli Hásteinsson* átti land milli Grímsár og Rauðár og bjó í Traðarholti.
- Ölver Hásteinsson* átti land fyrir utan Grímsá, Stokkseyri og Ásgautsstaði. Hann bjó að Stjörnusteinum (P 42).
- Hallsteinn mágr Hásteins*. Honum gaf Hásteinn „ytra hlut Eyrarbakka“ og bjó að Framnesi (P 43).
- Þórir Ásason* „nam Kallnesingahrepp allan upp frá Fyllarlæk“ og bjó að Selfossi (P 44).
- Hróðgeirr inn spaki* og *Oddgeirr* bróðir hans námu Hraungerðingahrepp. Oddgeirr bjó í Oddgeirshólum, en Hróðgeirr í Hraungerði (P 45, 89).
- Önundr bíldr Hróarsson* „nam land fyrir austan Hróarslæk“ og bjó í Önundarholti (P 46).
- Özurr hvíti Þorleifsson* „nam öll Holtalönd milli Þjórsár ok Hraunslækjar“ og bjó í Kampa-holti (P 47).
- Ólaftr tvennumbrúni* „nam Skeið öll milli Þjórsár ok Sandlækjar“ og bjó á Ólafsvöllum (P 48).
- Prándr mjökisiglandi Bjarnarson* „nam land milli Þjórsár ok Laxár upp til Kálfár ok til Sandlækjar“ og bjó í Prándarholti (P 49).
- Ófeigr grettir Einarsson*. Þorbjörn laxakarl gaf honum inn ytra hlut Gnúpverjahrepps „milli Þverár ok Kálfár“. Hann bjó að Ófeigsstöðum hjá Steinholti (P 50).

- Pormóðr skasti Óleifsson.* Þorbjörn laxakarlf gaf honum „ina eystra hlut“ Gnúpverjahrepps. Pormóður bjó í Skaftaholti (P 50).
- Þorbjörn laxakarlf* „nam Þjórsárdal allan og Gnúpverjahrepp ofan til Kálfár“. Bjó í Miðhúsum 3 vetur, en síðan í Haga (P 50a).
- Þorbjörn jarlakappi.* Hann keypti land að Mávi Naddoddsyni „allt fyrir neðan Selslæk milli Laxár“ og bjó að Hólum (P 51).
- Bröndólfr og Már Naddoddsynir* námu Hrunamannahrepp „svo vítt sem vötn deila“. Bröndólfr bjó að Berghyl, en Már á Másstöðum (P 52).
- Þorbrandr Þorbjarnarson og Ásbrandr son hans* námu að tilvisan Ketilbjarnar land „milli Stakksár ok Kaldakvíslar ok bjuggu í Haukadal“. Síðan juku þeir landnám sitt og námu „inn efra hlut Hrunamannahrepps sjónhending úr Múla í Ingjaldsgnúp fyrir ofan Gyldarhaga“ (P 53).
- Eyröður inn gamli* „nam Tunguna cystri milli Kaldakvíslar ok Hvítar“ og bjó í Tungu (P 54).
- Ásgeirr Úlfsson* fékk „Hlíðarlönd“ með Þorgerði Ketilbjarnardóttur „fyrir ofan hagagarð“ og bjó í Hlíð (P 56).
- Ketilbjörn gamli Ketilsson* „nam Grímsnes allt upp frá Höskuldsæk ok Laugardal allan ok alla Biskupstungu upp til Stakksár“ og bjó að Mosfelli (P 55).
- Eilífr inn auðgi Önundarson* fékk Höfðalönd með Þorkötu Ketilbjarnardóttur og bjó í Höfða (P 57).
- Grímur* „nam Grímsnes allt upp til Svínavatns og bjó í Öndurðunesi (P 58).
- Hallkell hálfbróðir Ketilbjarnar* skoraði á Grím til landa eða hólmgöngu. Grímur féll á Hólmi undir Hallkelshólum, en Hallkell bjó þar síðan (P 59).
- Ingólfr Björnólfsson* (Arnarson?) nam land milli „Ölfusár ok Hvalfjarðar fyrir utan Brynjudalsá í milli Öxarár ok nes öll út“ og bjó í Reykjavík (P 60, sbr. S 9 og H 9).
- Þorgrímur bíldr Úlfsson* „nam öll lönd fyrir ofan Þverá“ og bjó að Bíldsfelli (P 61).
- Steinröðr Melpatreksson* nam „öll Vatnslönd“ og bjó að Steinröðarstöðum (P 61).
- Hrolleifr Einarsson* „nam lönd til móts við Steinröð öll fyrir utan Öxará“ og bjó í Heiðabæ nokkura vetur (P 62).
- Ormr inn gamli Eyvindarson* „nam land fyrir austan Varmá til Þverár ok um Ingólfsfell allt“ og bjó í Hvammi (P 63).
- Álfr inn egðski* nam „lönd öll fyrir utan Varmá“ og bjó að Gnúpum (P 64).
- Þórir haustmyrkr* nam Selvog og Krísvík. Bústaður ekki greindur (P 65).
- Molda-Gnúpssynir* byggðu Grindavík (P 65, 386).
- Steinuðr gamla frændkona Ingólfs* „keypti“ „Romshvalsnes fyrir utan Hvassahraun“. Bústaður ekki greindur (P 66).
- Eyvindr frændi Steinunnar og fóstri.* Honum gaf hún land milli Kvíguvogabjarga ok Hvassahrauns“. Bústaður ekki greindur. (P 67).
- Herjólfur frændi Ingólfs og Fóstbróðir.* Ingólfr gaf honum land „milli Reykjaness ok Vogs“. Bústaður ekki greindur (P 68).
- Ásbjörn Özurarson* „nam land milli Hraunsholtslækjar ok Hvassahrauns, Álftanes allt“, og bjó á Skúlastöðum (P 69).
- Þórðr skeggi Hrappsson* „nam land at ráði Ingólfs í hans landnámi milli Úlfarsár ok Leiruvogsár“ og bjó að Skeggjastöðum (P 70. Sbr. 365).
- Hallr goðlauss Þórisson* „nam land með ráði Ingólfs milli Mógilsár ok Leiruvogsár“ og bjó í Múla (P 72).
- Helgi bjóla Keiulsson* nam með ráði Ingólfs „Kjalarnes allt milli Mógilsár ok Mýdalsár“ og bjó að Hofi (P 74).

- Örlygr gamli Hrappsson* „nam land at ráði Helga frá Mógilsá til Ósvíflækjar“ og bjó að Esjubergi (P 75).
- Svartkell* „nam land fyrir innan Mýdalsá ok milli Eilífsdalsár“ og bjó að Kiðjafelli fyrst, en síðan að Eyri (P 76).
- Valbjófr Örlygsson* „nam Kjós alla“ og bjó að Meðalfelli (P 77).
- Hvamm-Þórir* „nam land milli Laxár ok Fossár“ og bjó í Hvammi (P 78).
- Þorsteinn Sölmundarson* „nam land milli Botnsár ok Fossár, Brynjudal allan“ (S Þ). „Milli Bláskeggssár ok Fossár“ (H). Bústaður ekki greindur (P 79).
- Ávangr* bjó í Botni. Landnámsmörk ekki greind (P 80).
- Kolgrím inn gamli* „nam land út frá Botnsá til Kalmansár“ (S Þ). „Hvalfjarðarströnd ina nyrðri frá Bláskeggssá til Laxár ok út til lækjar þess, er fellr út frá Saurbæ“ (H) og bjó að Ferstüklum (P 81).
- Þormóðr Bresason og Ketill Bresason* bræður „námu Akranes allt milli Kalmansár ok Aurríðaár“. Ketill átti Akranes alt „fyrir vestan ok fyrir norðan Akrafell til Aurríðaár“ (S), „Akranes allt fyrir vestan Reyni ok fyrir norðan Akrafjall til Aurríðaár“ (H Þ) og bjó í Gördum(?). Þormóður átti land „fyrir sunnan Reyni“, „fyrir sunnan Reyni til Kalmansár“ (H Þ) og bjó að Hólmi (P 82).
- Bekan* „nam land inn frá Berjadalsá til Aurríðaár“, „í landnámi Ketils“ (P 84).
- Finnr inn augði Halldórsson* „nam land fyrir sunnan Laxá til Kalmansár“ og bjó í Miðfelli (P 87).
- Hafnar-Ormr* „nam öll Hafnarlönd um Melahverfi út til Aurríðaár ok Laxár ok inn til Andakilsár“ og bjó í Höfn (P 88).
- Hróðgeirr inn spaki og Oddgeir bræðr* bjuggu í landnámi Finns og Orms, Hróðgeirr í Saurbæ og Oddgeir að Leirá. Þeir keyptu þá burt (P 89).
- Skallagrímur Kveldúlfsson* „nam land utan frá Selalóni ok ið efra til Borgarhrauns ok suðr allt til Hafnarfjalla hérað svo vítt sem vatnföll deila til sjóvar“. Hann bjó að Borg (P 90).
- P 129: Skallagrímur nam land „á milli Norðrár ok Hítarár, allt milli fjalls ok fjöru“.
- Grímur inn háleysiski Þórisson*. Skallagrímur gaf honum land fyrir „sunnan fjörð á milli Andakilsár ok Grímsár“ (S Þ) „nam land fyrir innan Andakilsá ok til Grímsár ok alla dali þar upp“. Hann bjó að Hvanneyri (P 91).
- Þorbjörn svartí* „keypti land at Hafnar-Ormi inn frá Selaeyri ok upp til Fossár“. Hann bjó að Skeljabrekku (P 92).
- Skorri* leysingi Ketils gufu nam Skorradal fyrir ofan vatn og var þar drepinn (P 93).
- Björn gullberi* „nam Reykjadal inn syðra frá Grímsá til Flókadalsár“ og bjó á Gullberastöðum (P 94).
- Þorgeirr meldun* „þá lönd öll af Birni fyrir ofan Grímsá“. Hann bjó í Tungufelli (P 95).
- Flóki* leysingi Ketils gufu „nam Flókadall allan á milli Flókadalsár ok bjó í Hrísum ok var þar drepinn“ (P 96).
- Óleifr bjalti* „nam land at ráði Skallagríms milli Grímsár ok Geirsár“ og bjó að Varmalæk (P 97).
- Ketill blundr ok Geirr son hans* námu að tilvísun Skallagríms „upp frá Flókadalsá til Reykjadalárs ok tungu þá alla til Rauðsgils ok Flókadall allan fyrir ofan brekkur“. Ketill bjó í Prándarholti Geirr bjó í Geirshlíð (P 98).
- Krömu-Oddr* „nam Reykjadal inn nyrðra ok alla tungu milli Reykjadalárs ok Hvítár ok upp til Deildargils“ (P 98).
- Önundr breiðskeggr Úlfarsson* „nam tungu alla milli Hvítár ok Reykjadalárs“ og bjó á

Breiðabólstað (P 99). Önuundur er sagður sonr *Krömu-Odds* í P 86, en *Úlfarsson* í S 37 og P 99.

Rauðr „nam land ið syðra upp frá Rauðsgili til Gilja“ og bjó að Rauðsgili (P 100).

Grimr „nam land upp frá Giljum til Grímmsgils“ og bjó við Grímmsgil (P 101).

Porkell kornamúli „nam ás inn syðra upp frá Kollslæk til Deildargils“ og bjó í Ási (102).

Úlfr Grímsson nam land „fyrir ofan Deildargil ok allt til Jökla fyrir sunnan Hvítá“ (P) „milli Hvítár ok suðrjökla“ (SH) og bjó í Geitlandi (P 103).

VESTFIRÐINGAFJÓRÐUNGUR

Kalman nam land „fyrir vestan Hvítá á milli Hvítár ok Fljóta ok Kalmanstungu alla ok svo allt austr undir Jökla sem grös eru vaxin“ og bjó í Kalmanstungu (P 85, 104).

Hrosskell Þorsteinsson nam „Hvítársíðu alla milli Kjarrár ok Fljóta“ og bjó á Hallkelsstöðum.

Þorvarði gaf hann land á Þorvarðsstöðum. Hann átti „Fljótsdal allan upp með Fljótum“.

Þorgautr fékk land á Þorgautsstöðum (P 105).

Ásbjörn inn auðgi Harðarson „keypti land fyrir sunnan Kjarrá upp frá Sleggjulæk til Hvítbjarga“. Hann bjó á Ásbjarnarstöðum (P 106).

Örnólfr „nam Örnólfsdal ok Kjarradal fyrir norðan upp til Hvítbjarga (SH), „nam Norðtungu alla milli Kjarrár ok Þverár“ (P) og bjó í Örnólfsdal (P 107).

Ketil blunðr „keypti land at Örnólfi allt fyrir norðan Klif“ og bjó í Örnólfsdal. Örnólfr gerði þá bú uppi í Kjarradal, þar sem nú heita Örnólfsstaðir (P 107).

Hrómundr Þórisson „nam Þverárdal ok Þverárhlið alla ofan til Hallarmúla ok fram til Þverár“. Hann bjó á Hrómundarstöðum, þar er nú kallað að Karlsbrekku (P 108).

Ísleifr og *Ísröðr bræðr* „námu land ofan frá Sleggjulæk milli Örnólfsdalsár ok Hvítár it nyrðra ofan til Rauðalækjar, en it syðra ofan til Hörðahóla“. Ísleifr bjó á Ísleifsstöðum, en Ísröðr á Ísröðarstöðum „ok átti land it syðra með Hvítá“ (P 109).

Ásgeirr skipverir Hrómundar bjó á Hamni upp frá Helgavatni (P 110).

Arnbjörg bjó að Arnbjargarlæk (P 111).

Þórunn bjó í Þórunnarholti. Hún átti land „ofan til Viðilækjar ok upp til móts við“

Þuríði spákonu systur sína, er bjó í Gröf (P 111).

Þorbjörn Arnbjarnarson „nam Stafholtstungu milli Norðrár ok Þverár“. Hann bjó í Arnarholti (P 112).

Þorbjörn blesi „nam land í Norðrárdal fyrir sunnan á upp frá Króki ok Hellisdal allan“ og bjó á Blesastöðum (P 113).

Geirmundur Gunnbjarnarson nam „tunguna á milli Norðrár ok Sandár“ og bjó í Tungu (P 114).

Örn inn gamli „nam Sanddal ok Mjóvadal ok svo Norðrárdal ofan frá Króki til Arnarbælis“ og bjó á Háreksstöðum (P 115).

Rauða-Björn „nam Bjarnardal ok þá dali, er þar ganga af“ (SH), „Norðrárdal fyrir norðan Norðrá ok Bjarnardal allan ok þá dali, er þar ganga af“ (P). Hann bjó að Dalsmynni (P 116). Sbr. P 121.

Karl „nam Karlsdal upp frá Hreðavatni“ (Helgavatni H) og bjó undir Karlsfelli (P 117).

Griss leysingi Skallagríms. Honum gaf Skallagrímur „land upp við fjöll“. Hann bjó í Grísartungu.

Grimr leysingi Skallagríms þá og land af Skallagrími „upp við fjöll“ og bjó í Grímsdal (P 118).

Bersi godlauss Balkason nam „Langavatnsdal“, en fekk „Hólmslönd“ í Hítardal með konu sinni og bjó þar síðan. Í Langavatnsdal bjó hann á Torfhvalastöðum (P 119).

Sigmundur leysingi Skallagríms þá land af honum „milli Gljúfrár ok Norðrár“. Við hann er kennt Sigmundarnes. Hann bjó að Haugum (P 120).

Rauða-Björn „keypti land at Skallagrími milli Gljúfrár og Gufár“. Hann bjó að Rauða-Bjarnarstöðum upp frá Eskiholti (P 121). Sbr. P 116.

Þorbjörn krumr og *Þórðr beigaldi* bræðr þágu land að Skallagrími „fyrir utan Gufá“. Þorbjörn bjó í Hólum, en Þórðr á Beigalda (P 122).

Þórir þurs

Þorgeirr jarðlangr bræðr og

Þorbjörg stöng systir þeirra þágu land at Skallagrími „upp með Langá fyrir sunnan“. Þórir bjó á Þurssstöðum, Þorgeirr á Jarðlangsstöðum, en Þorbjörg í Stangarholti (P 123).

Ána gaf Skallagrímr land „ofan með Langá á milli ok Háfslækjar“. Hann bjó að Ánabrekku (P 124).

Þorfinnr inn strangi þá land að Skallagrími „fyrir utan Langá út til Leirulækjar ok upp til fjalls ok út til Álftár“. Hann bjó að Fossi (P 125).

Inguarr tengdafaðir Skallagríms þá land að Skallagrími „milli Leirulækjar ok Straumfjarðar“. Hann bjó á Álftanesi (P 126).

Steinólfr, „nam Hraundal hvortveggja allt til Grjótár“ (S), „nam Hraundal hvorn tveggja allt millum Álftár ok Hítár ok upp til Grjótár at leyfi Skallagríms“ (HP), og bjó í inum ytra Hraundal (P 127).

Þórbaddr Steinsson „nam Hítardal til Grjótár it syðra, en it ytra til Kaldár ok milli Hítár ok Kaldár til sjóvar“. Bústaður ekki greindur (P 128).

Þorgils knappi „nam Knappadal“. *Þórarinn son hans eignaðist* „allt land á milli Hítár ok Álftár með sjó ok upp til móts við Steinólfr“, og bjó að Ökrum (P 129).

Þórir Grímsson (Sel-Þórir) nam land „fyrir sunnan Gnúpa til Kaldár fyrir neðan Knappadal (ok Laxá HP) milli fjalls ok fjöru“ M hefur haft: „fyrir neðan Knappadal á milli Kaldár ok Laxár milli fjalls ok fjöru“ (P á spásíu). Hann bjó að Rauðamel inum ytri (P 130).

Kolbeinn klakkböfði Atlason „keypti lönd öll milli Kaldár ok Hítarár fyrir neðan Sandbrekku ok bjó á Kolbeinsstöðum“ (P 131).

Þormóðr ok Þórðr gnúpa Oddssynir „námu land frá Gnúpi til Straumfjarðarár“ (S) „milli Laxár ok Straumfjarðarár allt á milli fjalls ok fjöru“ (HP). Þórðr hafði Gnúpudal og bjó þar, en Þormóðr bjó á Rauðkollsstöðum (P 132, 133).

Gudlaugr inn auðgi Þormóðarson nam land „frá Straumfjarðará til Furu allt milli fjalls ok fjöru“ og bjó í Borgarholti (P 134).

Atli Valason og Ásmundur son hans námu land „frá Furu til Lýsu“. Ásmundur bjó á Langa-holti að Þórunnartóttum (P 135).

Hrólftr digri Eyvindarson „nam land frá Lýsu til Hraunhafnarár“. Bústaður ekki greindur (P 136).

Sölvi nam land „milli Hellis ok Hraunhafnar“ (S), „milli Hellishrauns ok Sleggjubeinsár“ (HP). Hann bjó á Brenningi fyrst, en síðan á Sölvahamri (P 137).

Sigmundur Ketilsson nam land „milli Hellishrauns ok Beruvíkurhrauns“ og bjó að Laugarbrekku. *Lón-Einarr* keypti að Sigmundi og Einari syni hans „Lönslönd“ og bjó í Lóni (P 138).

Grimkell Úlfsson nam land „frá Beruvíkurlhrauni til Neshrauns ok allt út um öndvert nes“ og bjó á Saxahvoli (P 139).

Hann rak á brott *Saxa Alfarinsson*, er síðan bjó í Hrauni hjá Saxahvoli.

Alfarinn Valason nam „fyrst nesit á milli Beruvíkurlhrauns ok Ennis“. Synir hans *Höskuldr* at Höskuldssám, *Ingjaldr* at Ingjaldshóli, *Goti* at Gotalæk og *Hólmkell* at Fossi við Hólmkelsá (S 140).

Ólafr belgr nam land „fyrir innan Enni til Fróðár“ og bjó í Ólafsvík (P 141).

Ormr inn mjóvi bjó fyrst á Brimilsvöllum, en rak Ólaf belg úr Ólafsvík ok nam „Víkina gömlu milli Ennis ok Höfða“ og bjó síðan á Fróðá (P 142).

Herjólfur holkinrassi Sigurðarson nam land „milli Búlandshöfða ok Kirkjufjarðar“. Bústaður ekki greindur (P 143).

Vestarr Þórólfsson „nam Eyrarlönd ok Kirkjufjörð“ (SH) „ok á millim ok Kolgrafafjarðar“ (b v. H), og bjó á Öndverðri eyri (P 144).

Kolr nam land „utan frá Fjarðarhorni til Tröllaháls ok út um berserkseyri til Hraunsfjarðar“ og bjó að Kolgröfum (P 145).

Auðun stoti nam „Hraunsfjörð inn frá Svinavatni fyrir ofan Hraun til Tröllháls“ (S), „Hraunsfjörð allan fyrir ofan hraun millim Svinavatns ok Tröllaháls“ (H), „Hraun bjó í Hraunsfirði“ (P) (P 146).

Björn inn austræni Ketilsson nam land „milli Hraunsfjarðar ok Stafár“ og bjó í Bjarnarhöfn (P 147).

Þórólfur Örnólfsson Mostrarskegg nam land „frá Stafá inn til Þórsár ok kallaði þat allt Þórsnes“ (P 148). Þar heita nú Hofstaðir, er hann bjó. M 25 segir hann hafa búið í Hofsvogi.

Geirröðr nam land „inn frá Þórsá til Langadalsár“ og bjó á Eyri. *Úlfari skipverja* sínum gaf hann land tveim megin Úlfarsfells, „ok fyrir innan fjall“. *Úlfarr kappi* nam land inn frá Þórsá, Álftafjörð ok Eyrar . . . bjó at Úlfarsfelli“ (M 26). *Finngeiri* Álftafjörð, og bjó hann þar sem nú heitir á Kársstöðum (P 149).

Þorbergr „nam Langadal hvorn tveggja“ og bjó í inum ytra (P 150).

Steinn mjöksiglandi Vígbjódsson „nam Skógarströnd til móts við Þorberg ok inn til Laxár“. Hann bjó á Breiðabólstað (P 151).

Þorvaldr Ásvaldsson og *Eiríkr rauði sonur hans* „námu land á Hornströndum“ og bjuggu að Dröngum. Síðan réðst Eiríkr suður í Haukadal og ruddi land hjá Vatnshorni. Þaðan var hann flæmdur og var einn vetur í Suðurey á Breiðafirði, en síðan í Öxney, unz hann varð landrækur (P 152). Sbr. P 219.

Ingólfr inn sterki og *Þorvaldr Ánasynir* námu land „inn frá Laxá til Skraumuhlaupsár“ og bjuggu á Hólmslátri (P 157).

Auðr djúpaudga „nam Dalalönd í innanverðum firðinum frá Dögurðará til Skraumuhlaupsár“ og bjó í Hvammi (P 160). Hún gaf *Katli* land frá Skraumuhlaupsá til Hörðadalsár. Hann bjó á Ketilsstöðum (P 161). *Herði* gaf hún *Hörðadal* (P 162). *Vífl* gaf hún *Vífilsdal* (P 163), en *Hunda* *Hundadal* (P 164). *Sökkólfi* *Sökkólfssdal*. Hann bjó á Breiðabólstað (P 165). *Erpi* gaf hún *Sauðafellslönd* (P 166).

Þorbjörn bjó að Vatni í Haukadal (P 167).

Kollr nam Laxárdal allan ok alt til Haukadalsár“. Bústaður ekki greindur (P 168).

Hrútr Herjólfsson fékk í móðurarf „Kambsness land allt milli Haukadalsár ok hryggjar þess, er gengur úr fjalli ofan í sjó“. Hrútr bjó á Hrutstöðum (P 169).

Eysteinn meinfretr átti Þórhildi dóttur Þorsteins rauðs. Eysteinn bjó í Dölum, en bústaðar er ekki getið (P 170).

Kjallakr Bjarnarson nam lönd „frá Dögurðará til Klofninga“ og bjó á Kjallakstöðum.

Ljótólfi gaf Kjallakr land inn frá Kaldakinn og bjó hann á Ljótólfsstöðum (P 174).

Geirmundr beljarskinn nam land „frá Fábeinsá til Klofasteina“, „Búðardalsár ok Fábeinsár“ (M 30). Hann bjó á Geirmundarstöðum undir Skarði (P 175). Geirmundur nam og „frá Rytagnúp ok vestan til Horns“ (P 177. Sjá og 216: „allt til Straumness fyrir austan Horn“).

Hrólfi Kjallakssyni gaf Geirmundr bústað að Ballará (P 177).

Bráendr mjóbeinn nam „eyjar fyrir vestan Bjarneyjaflóa“ og bjó í Flatey (P 176).

Steinólfr inn lági Hrólfsson nam land „inn frá Klofasteinum til Grjótvallarmúla“, „milli Búðardalsár ok Tjaldanes“ (M 31), og bjó í Fagradal og síðan í Saurbæ (P 178).

Sléttu-Björn nam með ráði Steinólfs „inn vestra dal í Saurbæ upp frá Þverfelli“ Hann bjó á Sléttu-Bjarnarstöðum (P 179).

Þjóðrekr Sléttu-Bjarnarson, „nam Saurbæ allan milli Tjaldanes ok Múlafells ok bjó undir Hóli“ (P 179). Þjóðreki þótti of þrönglent í Saurbæ og réðst því vestr til Ísafjarðar.

Ólafur belgr, er Ormr inn mjóvi rak brott úr Ólafsvík „nam Belgsdal ok bjó á Belgsstöðum, aðr þeir Þjóðrekr ráku hann á brott þaðan“. Síðan nam hann „inn frá Grjótvallarmúla“ og bjó í Ólafsdal (P 180).

Gils skeiðarnef nam „Gilsfjörð allan milli Ólafsdals ok Króksfjarðarmúla, „en fyrir norðan til móts við Úlf inn skjálga“ (M). Hann bjó at Kleifum (P 181).

Þórarinn krókr nam „Króksfjörð til Hafrafells frá Króksfjarðarnesi“. Bústaður ekki greindur (P 182).

Ketill ilbreiður „nam Berufjörð“. Bústaður ekki greindur (P 183).

Úlfr inn skjálgi Högnason „nam Reykjanes allt milli Þorskaufjarðar ok Hafrafells“ (SH), „milli Berufjarðar ok Þorskaufjarðar Reykjanes allt“ (PM) (P 184). Bústaður ekki nefndur.

Hallsteinn Þórólfsen „nam Þorskaufjörð“ (SH) „Þorskaufjarðarströnd ina nyrðri til móts við Úlf“ (MP) og bjó á Hallsteinsnesi (P 185). *Oddr skrauti* er talinn hafa numið land í Þorskaufirði (P 176), en í Þorsksf. 1. kap. er hann sagður hafa keypt lendur í Þorskaufjarðarskógum.

Þorbjörn loki Böðmóðsson nam „Djúpaufjörð og Grónes til Gufufjarðar“ (SH), „Grónes ok Djúpaufjörð til móts við Hallstein ok Gufu“ (MP). Bústaður ekki greindur (P 186). *Ketill gufa Örlygsson* „(Gufi inn gamli M) „nam Gufufjörð ok Skálanes allt til Kollafjarðar“ og bjó í Gufudal (P 187).

Kolli Hróaldsson „nam Kollafjörð ok Kvígandanes ok Kvígandafjörð“ (P 188). Blandað saman við Dala-Koll.

Nesja-Knjúkr Þórólfsen „nam nes öll til Barðastrandar frá Kvígandafirði“ (SH), „nam allt á milli Kvígandafjarðar ok Kjálkafjarðar“ (MP) og bjó í Kollsvík (P 189).

Geirsteinn kjálki „nam Kjálkafjörð ok Hjarðarnes“ með ráði Knjúks. Bústaður ekki greindur (P 190).

Geirleifr Eiríksson „nam Barðaströnd alla milli Vatnsfjarðar ok Berghlíða“. Bústaður ekki nefndur (P 191).

Ármóðr inn rauði Þorbjarnarson „nam Rauðasand“ (P 192). Bústaður ekki nefndur.

Þórólfr spörr nam „Patreksfjörð fyrir vestan ok víkr fyrir vestan Barð, nema Kollsvík ... ok Keflavík fyrir sunnan Barð“ (SH), „Patreksfjörð allan fyrir vestan ok víkr IV fyrir norðan Barð ok hina VI Keflavík fyrir sunnan Barð, nema Kollsvík“ (MP). Þórólfr bjó að Hvallátrum (P 193).

Kolli fóstbróðir Örlygs bjó í Kollsvík (SH) (P 193).

Þorbjörn tálkni og *Þorbjörn skúma Böðvarssynir* „námu Patreksfjörð hálfan ok Tálkna-

fjörð allan til Kópanness (SH), „Tálknafjörð ok Patreksfjörð“ (HP) „ok námu allt Kópans“ (P) (P 194). Bústaður ekki nefndur.

Ketill ilbreiðr Þorbjarnarson „nam Dali alla frá Kópanesi (fyrir norðan Kópans M 46) til Dufansdals“. Hann nam síðar Berufjörð hjá Reykjanesi (P 195).

Örn nam Arnarfjörð (P 196).

An rauðfeldr Grímsson. Örn seldi honum „lönd öll milli Langaness ok Stapa“. Hann bjó á Eyri. *Dufan* leysingja sínum gaf hann Dufansdal (P 197).

Geirþjófr Valþjófsen „nam land í Arnarfirði, Forsfjörð, Reykjarfjörð, Trostansfjörð, Geirþjófsfjörð“ („ok allt Langaness“ P) og bjó í Geirþjófsfirði (P 198).

Eiríkr „nam Dýrafjörð ok Sléttanes til Stapa ok til Háls ins ytra í Dýrafirði“ (S), Keldudal fyrir sunnan Dýrafjörð ok Sléttanes til Stapa í Arnarfirði, en til Háls ins ytra í Dýrafirði“ (HP) (P 199). Bústaður ekki nefndur.

Vésteinn Végerisson „nam land milli Hálsa í Dýrafirði“ og bjó í Haukadal (P 200).

Þorbjörn súrr. Vésteinn gaf honum hálfan Haukadal (P 200)

Dýri, maðr ágætur, „nam Dýrafjörð“ ok bjó að Hálsnum (P 201).

Þórðr Víkingsson „nam land milli Þúfu ok Jarðfallsgils“ (HP). Hann bjó í Aalviðru (P 202).

Ingjaldr Brúnason „nam Ingjaldssand milli Hjallaness ok Ófæru (P 203). Bústaður ekki nefndur.

Önnundr Víkingsson „nam Önnundarfjörð allan“ og bjó á Eyri (P 205).

Halvarðr súgandi „nam Súgandafjörð ok Skálavík til Stiga(gnúps)“ og bjó í Súgandafirði (P 206).

Þuríðr sundafyllir ok *Völu-Steinn* son hennar „nam Bolungavík“ og bjó í Vatnsnesi (P 207).

Helgi Hrólfsson nam Skutilsfjörð og bjó þar síðan (P 208).

Þórólfr brækir „nam sunnan Skutilsfjörð ok Skálavík“ og bjó þar (P 209).

Eyvindr kné nam „Álftafjörð ok Seyðisfjörð“ og bjó þar (P 210).

Vébjörn Végerisson nam land „milli Skötufjarðar ok Hestfjarðar, svo vítt sem hann gengi um á dag, ok því meir sem hann kallaði Folaót“ (P 211). Bústaður ekki greindur.

Gunnsteinn og *Halldórr Gunnbjarnarsynir* námu „Skötufjörð ok Laugardal ok Ögrvík til Mjóvafjarðar“ (P 212). Bústaður ekki greindur.

Snæbjörn Eyvindarson „nam land milli Mjóvafjarðar ok Langadalsár ok bjó í Vatnsfirði“ (P 213).

Ólafr jafnakollr „nam land frá Langadalsá til Sandeyrarár ok bjó í Unaðsdal“ (P 214).

Þórólfr fastbaldi nam „land frá Sandeyrará til Gýgjarsporsár í Hrafnfirði“. Hann bjó að Snæfjölum (P 215).

Örlygr Bøðvarsson þá Aðalvík að gjöf af Geirmundi heljarskinni „ok lönd þau, er þar lágu til“. „Örlygr eignaðist Sléttu ok Jökulsfjörðu“ (P) (P 216). Bústaður Aðalvík.

Hella-Björn nam „land frá Straumnesi til Dranga“ og bjó í Skjalda-Bjarnavík (P 217).

Geirólfr bjó undir Geirólfsfagnú að ráði Skjalda-Bjarnar (P 218).

Þorvaldr Ásvaldsson „nam Drangaland ok Drangavík til Enginess ok bjó at Dröngum alla æfi“ (P 219).

Eyvindr Herröðarson nam Eyvindarfjörð.

Ófeigr Herröðarson nam Ófeigsfjörð.

Ingólfr Herröðarson nam Ingólfsfjörð (P 220).

Eiríkr snara „nam land frá Ingólfsfirði til Veidileysu („ok Trékyllisvík“ (HP) ok bjó í Trékyllisvík“ 221).

29

30

Önundr tréfiótir „nam land frá Kleifum til ófæru, Kallbaksvík, Kolbeinsvík, Byrgisvík ok bjó í Kallbak til elli“ (P 222).

Björn nam Bjarnarfjörð (P 223).

Steingrímr „nam Steingrímsfjörð allan ok bjó í Tröllatungu“ (P 224).

Kolli „nam Kollafjörð ok Skriðinsenni ok bjó undir Felli, meðan hann lifði“ (P 225).

Þorbjörn bitra „nam fjörð þann, er nú heitir Bitra ok bjó þar“ (P 226).

Balki Blæingsson „nam Hrutafjörð allan ok bjó á Balkastöðum hvorum tveggjum“ (P 227).

Arndís in auðga Steinólfsdóttir nam land „í Hrutafirði út frá Borðeyri“ og bjó í Bæ (P 228).

Þróstr ok Grenjaðr Hermundarsynir „námu land í Hrutafirði inn frá Borðeyri at Melum“ (P 229).

NORÐLENDINGAFJÖRÐUNGUR

Eysteinn meinfretr Álfsson „nam Hrutafjarðarströnd ina eystri næst eftir Balka ok bjó þar nokkura vetr“ (P 231) Síðan réðst hann í Dali. Sbr. P 170.

Póroddr „nam land í Hrutafirði (Hrutafjarðardal P) ok bjó á Póroddsstöðum“ (P 232).

Skinna-Björn Skeggjason nam „Miðfjörð ok Línakradal“. Bjó að Reykjum í Miðfirði (P 233).

Haraldr bringr „nam Vatnsnes allt utan til Ambáttarár fyrir vestan, en fyrir austan inn allt til Þverár ok þar yfir um þvert til Bjargaóss ok allt þeim megin Bjarga út til sjávar ok at Hólum“ (P 334).

Sóti „nam Vestrhóp ok bjó undir Sótafelli“ (P 235).

Auðun skökuill Bjarnarson „nam Viðidal ok bjó á Auðunarstöðum“ (P 236).

Ormr „nam Ormsdal ok bjó þar“ (P 237).

Ingimundr gamli Þorsteinsson „nam Vatnsdal allan fyrir ofan Helgavatn“ og bjó að Hofi (P 238).

Hallormr ok Þórormr bræðr. Þórormr bjó í Þórormstungu (238, 239).

Jörundur háls Þórisson „nam út frá Urðarvatni ok til Mógilslækjar ok bjó á Grund undir Jörundarfelli“ (P 239).

Hvati nam „út frá Mógilsá“ og bjó á Hvatastöðum (P 239).

Ásmundr nam land „út frá Helgavatni ok um Þingeyrar“ og bjó undir Gnúpi (P 239).

Fríðmundr „nam Forsæludal“ (239).

Hrolleifr inn mikli, „Ingimundr setti hann niðr í Oddsás gegnt Hofi“ (P 240).

Eyvindr auðkúla „nam allan Svínadal ok bjó á Auðkúlustöðum“ (P 241).

Þorbjörn kolkr „nam it fremra um Kolkumýrar ok bjó þar, meðan hann lifði“ (P 242).

Eyvindr sörkveir nam Blöndudal (P 239).

Gautr nam Gautsdal (P 243).

Ævarr inn gamli Ketilsson nam „Langadal allan upp þaðan (þ. e. frá Móbergi) fyrir austan Blöndu ofan til Ævarsskarðs ok svo fyrir neðan háls“ og bjó í Ævarsskarði (P 244).

Véröðr Ævarsson bjó að Móbergi. *Þorbjörn strúgr* að Strúgsstöðum. *Gunnsteinn* á Gunnsteinsstöðum. *Karli* á Karlstöðum. *Pórðr* á Mikilsstöðum. *Haukr* „þar sem nú heita Hauksgrafir“ (P 244).

Holti Ísröðarson „nam Langadal allan ofan frá Móbergi“ og bjó á Holtastöðum (245).

Hólmgöngu-Máni „nam Skagaströnd fyrir vestan inn til Forsár, en fyrir austan til Mánaþúfu“ og bjó í Mánavík (P 246).

Eilífr örn Atlason „nam land inn frá Mánaþúfu til Gönguskarðsár ok Laxárdal ok bjó þar“ (P 247).

- Porkell vingnir Skíðason* „nam land um Vatnsskarð allt ok Svínadal“ (P 251). Bústaður ekki greindur.
- Sæmundr inn suðreyksi* „nam Sæmundarhlíð alla til Vatnsskarðs fyrir ofan Sæmundarlæk ok bjó á Sæmundarstöðum“ (SH), „undir Vatnsskarði ok Sæmundarhlíð alla fyrir ofan Sæmundarlæk ok bjó á Geirmundarstöðum“ (P) (P 248).
- Skæfill* „nam . . . land allt fyrir utan Sauða“ af landnámi Sæmundar að ólofi hans, en Sæmundr lét svo búið standa (P 249). Bústaður ekki nefndur.
- Úlfjótr* „nam Langholt allt fyrir neðan Sæmundarlæk“ (P 250). Bústaður ekki greindur.
- Álfgeirr* nam land „um Álfgeirvöllu ok til Mælifellsár ok bjó á Álfgeirsvöllum“ (P 252).
- Þorviðr* nam land „upp frá Mælifellsá til Giljár“ (P 253).
- Hrosskell* „nam Svartárdal allan ok Ýrarfellslönd . . . ofan til Gilhaga ok bjó at Ýrarfelli“ (P 254).
- Vékell inn hamrammi* „nam land ofan frá Giljá til Mælifellsár ok bjó at Mælifelli“ (P 256).
- Eiríkr Hróaldsson* „nam land frá Gilá um Goðdali alla ofan til Norðrár“. Hann bjó að Hofi í Goðdölum (P 255).
- Kráku-Hreiðarr Ófeigsson*. Honum gaf Eiríkr tunguna alla „niðr frá Skálamýri“. Hreiðarr bjó að Steinsstöðum (P 257).
- Önundr viss* „nam land upp frá Merkgili, inn eystra dal allt fyrir austan“. Hann bjó „milli á“ (P 258).
- Kári* nam land „á milli Norðrár ok Merkgils“ „ok bjó í Flatatungu“ (P 259).
- Þorbrandr örrek* „nam upp frá Bólstaðará Silfrastaðahlíð alla ok Norðrárdal allan fyrir norðan fram ok bjó á Þorbrandsstöðum“ (P 260).
- Hjálmólfr* „nam ofan um Blönduhlíð“ (P 261). Bústaður ónefndur.
- Þórir dýfunef* „nam land á milli Glóðafeykisár ok Djúpár ok bjó at Flugumýri“ (P 262).
- Kollsveinn inn rammi* „nam land milli Þverár ok Gljúfrár ok bjó á Kollsveinsstöðum yfir frá Þverá“ (P 263).
- Sunnólfr* (eða Gunnólfr) „nam land milli Þverár ok Glóðafeykis ok bjó í Hvammi“ (P 264).
- Sleitu-Björn Hróarsson* nam land „milli Grjótár ok Deildarár“. Hann bjó á Sleitu-Bjarnarstöðum (P 265).
- Öndotr* keypti land af Sleitu-Birni „ofan frá Hálsgröf innum eystra megin (Vestra veg H) ok út til Kolbeinsárós inum eystra megin (en inum vestra veg H) ofan frá læk þeim, er verðr út frá Nautabúi ok inn til Gljúfrár, ok bjó í Viðvík“ (P 265).
- Hávarðr* begri hefur numið Hegranes (sbr. P 257).
- Kolbeinn Sigmundarson* „nam land á milli Grjótár ok Deildarár, Kolbeinsdal ok Hjaltadal“ (P 266). Bústaður ekki greindur.
- Hjalti Þórðarson* „nam Hjaltadal at ráði Kolbeins ok bjó at Hofi“ (Hólum P) (P 267).
- Höfða-Þórðr Bjarnarson* „nam Höfðaströnd . . . á milli Unadalsár ok Hrolleifsdalsár ok bjó at Höfða“ (P 268).
- Hrolleifr inn mikil* „byggði Hrolleifsdal . . . áðr Þórðr gerði hann norðan“ (P 268).
- Fríðleifr* „nam Sléttahlíð alla ok Fríðleifsdal milli Fríðleifsdalsár ok Stafár ok bjó í Holti“ (P 269).
- Flóki Vilgerðarson* „nam Flókadal milli Flókadalsár og Reykjarhóls“. Hann bjó á Mói (P 270).
- Þórðr knappr Bjarnarson* „nam land upp frá Stiflu til Tunguár ok bjó á Knappastöðum“ (P 271).
- Nafar-Helgi* „nam land fyrir austan upp frá Haganesi ok til Flókadalsár fyrir neðan Barð ok upp til Tunguár ok bjó á Grindli“ (P 271).

Bárðr suðreyingr. „nam land upp frá Stíflu til Mjóvadalssár“ (P 272). Bústaður ekki greindur. *Brúni Háreksson* „nam land á milli Mjóvadalssár ok Úlfsdala“. Hann bjó á Brúnastöðum (P 273).

Úlfr Víkingr „nam Úlfsdali ok bjó þar“ (P 274).

Ólafr bekkir Karlsson „nam alla dali fyrir vestan ok Ólafsfjörð sunnan til móts við Þormóð ok bjó at Kvíabelki“ (S), Kvíabekk (Hb) (P 274).

Þormóðr inn rammi Haraldsson „nam Siglufjörð allan milli Úlfsdala ok Hvannadala ok bjó á Siglunesi“ (P 275).

Gunnólftr inn gamli Þorbjarnarson „nam Ólafsfjörð fyrir vestan (S) (austan Hb) upp til Reykjaár ok út til Vomúla ok bjó á Gunnólfsá“ (P 276).

Helgi magri Eyvindarson „nam allan Eyjafjörð milli Sigluness ok Reyniness ok gerði eld mikinn við hvern vatnsós ok helgaði sér svo allt hérað“. Hann bjó í Kristnesi (P 278).

Þorsteinn svarfaðr Rauðsson „nam Svarfaðardal at ráði Helga“ (P 279).

Karl Steinröðarson „nam strönd alla út frá Upsum til Mígandi“ (P 280). Bústaður ekki nefndur.

Hámundr heljarskinn Hjörsson „eignaðist Galmaströnd alla ok á milli Svarfaðardals ok Hörgárdals ok bjó ... á Hámundarstöðum“ (P 281). Síðar gaf Helgi honum „jarðir á milli Merkgils ok Skjálgsdalsár ok bjó hann á Espihóli“ (P 281, 290).

Galmr nam „Galmanströnd á milli Þorvaldsár ok Reistarár“ (P 282).

Örn frændi Hámundar. Honum gaf Hámundr „lönd þau, er voru fyrir utan Reistarár“. Hann bjó í Arnarnesi (P 281).

Þorvaldr. Honum seldi Hámundr „þær jarðir allar, er liggja á milli Reistarár ok Hörgárdalsár. Við hann er kenndr Þorvaldsdalr, ok þar bjó hann síðan“ (P 282).

Geirleifr Hrapsson „nam Hörgárdal allt upp til Myrkár ok bjó í Haganum forna“ (P 283).

Þórðr slítandi „nam Hörgárdal upp frá Myrká ok ofan til Dranga öðru megin“ (P 284). Bústaður ekki greindur.

Þórir þursasprengir „nam Öxnadal allan ok bjó at Vatnsá“ (P 285).

Audólftr „nam Hörgárdal niðr frá Þverá til Bægisár ok bjó at inni syðri Bægisá“ (P 286).

Eysteinn Rauðólfsson „nam land niðr frá Bægisá til Kræklingahliðar ok bjó at Lóni“ (P 287).

Eyvindr bani. Öndottarsynir gáfu honum land. Hann bjó í Hanatúni (P 288).

Ásgrímr Öndottsson. Honum gaf Helgi magri Kræklingahlið. Hann bjó að Glerá inni nyrðri (P 289).

Gunnar Úlfliótsson. Honum gaf Helgi magri „upp frá Skjálgsdalsá til Háls“. Hann bjó í Djúpadal (P 291).

Audunn rotinn Þórólfsson. Honum gaf Helgi magri land „upp frá Hálsi til Villingadals“. Hann bjó í Saurbæ (P 292).

Hrólftr Helgason. Helgi gaf Hrólfri syni sínum „fyrir austan Eyjafjarðará öll lönd upp frá Arnarhvoli“. Hann bjó í Gnúpufelli (P 293).

Ingjaldr Helgason. Honum gaf Helgi land „út frá Arnarhvoli til Þverár innar ytri. Hann bjó at Þverá inni efri“ (P 294).

Þorgeirr Þórðarson. Honum gaf Helgi magri „lönd öll fyrir utan Þverá út til Varðgjár“. Hann bjó að Fiskilæk (P 295).

Skagi Skofason nam „at ráði Helga Eyjafjarðarströnd ina eystri norður út frá Varðgjá til Fnjóskadalsár ok bjó í Sigluvík“ (P 296).

Þórir snepill nam fyrst „Kaldakinn á milli Skuggabjarga ok Ljósavattnsskarðs“, en festi þar ekki yndi og nam síðan „Fnjóskadal allan til Ódeilu ok bjó at Lundi“ (P 297).

Pengill mjöksiglandi „nam land at ráði Helga út frá Fnjóski til Grenivíkr ok bjá í Höfða“ (P 298).

Þormóðr Þorleifsson „nam Grenivík ok Hvallátr ok strönd alla út til Þorgeirsfjarðar“. Bústaður ekki nefndur (P 299).

Þorgeirr „nam Þorgeirsfjörð ok Hvalvatnsfjörð“ (P 300).

Eyvindr Lóðinsson „nam Flateyjardal upp til Gunnsteina ... Þar liggir Ódeila á milli ok landnám Þóris“ (P 301).

Bárðr Heyangrs-Bjarnarson „nam Bárðardal allan upp frá Kálfborgará ok Eyjardalsá ok bjó at Lundabrekku um hrið“ (P 302). Sbr. P 376.

Kampa-Grimr „nam Kaldakinn í annat sinn“ (P 302).

Þorfiðr máni Áskelsson „nam land fyrir norðan (neðan HP) Eyjardalsá til Landamóts ok sumt (S) um Ljósavatnsskarð ok bjó at Öxará“ (P 303).

Þórir Grimsson „nam um Ljósavatnsskarð“ (P 304). Bústaður ekki nefndur.

Héðinn ok Höskuldr Þorsteinssynir „námu lönd fyrir innan Tunguheiði (ofan Tungu HP)“. Héðinn bjó að Héðinshöfða. Höskuldr „nam lönd öll fyrir austan Laxá ok bjó í Skörðuvík“ (Skörðum HP) (P 305).

Vestmaðr ok Úlfr fóstbræðr „námu Reykjadal allan fyrir vestan Laxá upp til Vestmannsvatns“. Úlfr bjó undir Skrattafelli. Bústaður Vestmanns ekki nefndur (P 306).

Eyvindr Þorsteinsson „nam Reykjadal upp frá Vestmannsvatni“ og bjó á Helgastöðum (P 307).

Náttfari. Hann byggði í Náttfaravík (P 307).

Ketill Þorsteinsson bjó að Einarstöðum (P 307).

Grenjaðr Hrapsson. „Hann nam Þegjandadal ok Kraunaheiði, Þorgerðarfell ok Laxárdal neðan. Hann bjó á Grenjaðarstöðum“ (P 308).

Böðólfr Grimsson „nam Tjörnes allt milli Tunguár ok óss (Hafnaróss P) (P 309). Bústaður ekki nefndur.

Skeggi Böðólfsen „nam Kelduhverfi upp til Kelduness ok bjó í Miklagarði“ (P 310).

Máni „nam fyrir neðan Kálfborgará (Kolborgará) milli Fljóts ok Rauðaskriðu ok bjó at Mánafeili“ (P 311).

Ljótr óþvegin „nam Kelduhverfi upp frá Keldunesi“ (P 312). Bústaður ekki nefndur.

Önundr Blæingsson „nam Kelduhverfi upp frá Keldunesi ok bjó í Ási“ (P 313).

Þorsteinn Sigmundarson „bjó fyrst (byggði fyrstur P) at Mývatni“ (P 314). Bústaður ekki nefndur.

Þorkell inn hávi „bjó fyrst at Grænavatni, er gengr af Mývatni“ (P 315).

Geiri bjó fyrst „fyrir sunnan Mývatn“ at Geirastöðum (P 316).

Einar Þorgeirsson „helgaði sér allan Öxarfjörð. Bústaður ekki nefndur (P 317).

Reistr „nam land milli Reistargnúps ok Rauðagnúps ok bjó í Leirhöfn“ (P 318).

Arngeirr „nam Sléttu alla milli Hávararlóns ok Sveinungsvíkr“ (P 319). Bústaður ekki nefndur, en hefur verið Hraunhöfn.

Sveinungr nam Sveinungsvík og bjó þar (P 320).

Ketill Þistill „nam Þistilsfjörð milli Hundsness ok Sauðness“ (P 321). Bústaður: Sauðanes.

AUSTFIRÐINGAFJÖRÐUNGUR

Gunnólfr kroppa Þórisson „nam Gunnólfsvík ok Gunnólfsfell ok Langanes allt fyrir utan Helkunduheiði ok bjó í Fagravík“ (P 323).

Finni „nam Finnafjörð ok Viðfjörð“ (P 324). Bústaður ekki nefndur.

- Hróðgeirr inn hvíti Hráppsson* „nam Sandvík fyrir norðan Digranes allt til Viðfjarðar ok bjó á Skeggjastöðum“ (P 325).
- Eyvindr vopni Þorsteinsson* „nam Vopnafjörð allan frá (austan Þ) Vestradalsá ok bjó í Krossavík inni innri“ (P 326).
- Steinbjörn kórtr Refsson*. Eyvindr Vopni gaf honum „land allt milli Vopnafjarðarár ok Vestradalsár. Hann bjó at Hofi“ (P 326).
- Hróaldr bjóla* „nam land fyrir vestan Vestradalsá dalinn hálfan ok Selárdal allan út til Digraness. Hann bjó á Torfastöðum“ (P 328).
- Þorsteinn inn hvíti Ölvesson* „keypti land at Eyvindi vopna ok bjó á tóttavelli“ (P 329).
- Þorsteinn torfi ok Lýtingr Arinbjarnarsynir*. Lýtingr „nam Vopnafjarðarströnd ina eystri, allan Böðvarsdal ok bjó í Krossavík“ (P 330, 331).
- Þorfiðr bjó fyrst að Skeggjastöðum* „at ráði Þórðar háлма“ (P 330a).
- Þorsteinn torfi* „nam Hlíð alla utan frá Ósfjöllum ok upp til Hvannár ok bjó á Fossavelli“ (P 331).
- Hákon* „nam Jökulsdal allan fyrir vestan Jökulsá ok fyrir ofan Teigará ok bjó á Hákonarstöðum“ (P 332).
- Skjöldólfr Vémundarson* „nam Jökulsdal fyrir austan Jökulsá upp frá Knefilsdalsá ok bjó á Skjöldólfsstöðum“ (P 333).
- Þórir þvari Þórólfsen* „nam Tungulönd öll á milli Lagarflióts ok Jökulsár fyrir utan Rangá“ (P 334). Bústaður ekki nefndur.
- Özur slagakollr* „nam land milli Ormsár (Ormarsár Þ) ok Rangár (P 335). Bústaður ekki nefndur.
- Ketill Þórisson* „nam Lagarfliótsstrandir báðar fyrir vestan Fljótsá (Fljót H) milli Hengi-fossár ok Ormsár“. Hann bjó á Arnheiðarstöðum (P 336).
- Grant-Atli Þórisson* „nam ina eystri strönd Lagarflióts allt á milli Gilsár ok Vallaness fyrir vestan Öxnalæk“ (P 337). Bústaður ekki nefndur.
- Brynjólfur inn gamli Þorgeirsson* „nam land fyrir ofan fjall Fljótsdal allan fyrir ofan Hengi-fossá fyrir vestan, en fyrir ofan Gilsá fyrir austan ok Skriðudal allan ok svo Völluna út til Eyvindarár ok tók mikit af landnámi Una Garðarssonar“ (P 338). Bústaður ekki nefndur.
- Ævarr inn gamli Þorgeirsson*. „Honum gaf Brynjólfur Skriðudal allan fyrir ofan Gilsá. Hann bjó á Arnaldsstöðum“ (P 339). Sbr. P 353.
- Ísroðr*. Hann fékk Ásvarar Herjólfsdóttur og með henni „öll lönd milli Gilsár ok Eyvindarár“. Þau bjuggu á Ketilssstöðum (P 340).
- Hrafnkell Hrafnsson* nam Hrafnkelsdal „ok bjó á Steinröðarstöðum“ (P 341).
- Uni inn danski Garðarsson* „nam sér land til eignar fyrir austan Lagarfliót, allt hérað til Unalækjar“, en var hrakinn á brott (P 342).
- Þorkell fullspakr* „nam Njarðvík alla ok bjó þar“ (P 343).
- Vetliði Arnbjarnarson* „nam Borgarfjörð ok bjó þar“ (P 344).
- Þórir lína* „nam Breiðavík ok bjó þar“ (P 345).
- Þorsteinn kleggi* nam Húsavík ok bjó þar (P 346).
- Loðmundr inn gamli* „nam Loðmundarfjörð ok bjó þar nokkra vetr“ (P 347). Sbr. 392.
- Bjólfr fóstbróðir Loðmundar* „nam Seyðisfjörð allan ok bjó þar alla æfi“ (P 348).
- Eyvindr* nam fyrst Eyvindardal (Þ), en færði síðan byggð sína í Mjóvafjörð ok bjó þar síðan (P 349).
- Egill inn rauði* nam „Norðfjörð ok bjó á Nesi út“ (P 350).
- Freysteinn inn fagri* „nam Sandvík ok bjó á Barðnesi við fjörðinn ok Hellisfjörð“ (S). „Sandvík ok á Barðnesi ok Viðfjörð ok Hellisfjörð“ (P 351).

Pórir inn bávi nam „Krossavík á milli Gerpis ok Reyðarfjarðar“ (Reyðarfjalls Þ) (Þ 352).
Bústaður ekki nefndur.

Krumr bróðir Póris ins báva „nam land á Hafranesi ok allt inn til Pernuness ok allt ið ytra baði Skrúðey ok aðrar úteyjar ok þrjú lönd öðrum megin gegnt Pernunesi“ (Pernunes H, jafnsýnt Pernunesi Þ) (Þ 352). Bústaður ekki nefndur.

Vémundur (Sæmundr H) „nam Fáskrúðsfjörð allan ok bjó þar alla æfi“ (Þ 534).

Pórbaddr inn gamli. Hann „kom í Stöðvarfjörð“ og bjó þar alla æfi (Þ 355).

Hjalti „nam Kleifarlönd ok allan Breiðdal þar upp frá“ (Þ 356). Bústaður ekki nefndur.

Herjólfur „nam land allt út til Hvalnesskriðna“ (Þ 357). Bústaður ekki nefndur.

Herjólfur Þorgeirsson, bróðir Brynjólfs ins gamla, „nam Heydalalönd fyrir neðan Tinnudalsá ok út til Ormsár“ (Þ 358). Bústaður ónefndur.

Skjöldólfur „nam Stræti (Streiti HP) allt fyrir utan Gnúp ok inn öðrum megin til Óss ok til Skjöldólfsness hjá Fagradsals í Breiðdali“ (Þ 359). Bústaður ekki nefndur.

Þjóðrekr „nam ina nyrðri strönd Berufjarðar ok fyrir sunnan um Búlandsnes ok inn til Rauðaskriðna öðrum megin“ (Þ 360). Bústaður ekki greindur.

Björn sviðinhorni „nam Álfafjörð inn nyrðra inn frá Rauðaskriðum ok Sviðinhornadal“ (Þ 361). Bústaður ekki nefndur.

Þorsteinn trumbubein „nam land fyrir utan Leiruvog til Hvalnesskriðna“ (Þ 362). Bústaður ekki greindur.

Böðvarr inn hvíti „nam land inn frá Leiruvogi dali þá alla, er þar liggja, ok út öðrum megin til Múla ok bjó at Hofi“ (Þ 363).

Brandnöundur frændi eða bróðir Böðvars hvíta „nam land fyrir norðan Múlakambsdal ok Melrakkanes allt ok inn til Hamarsár“ (Þ 364). Bústaður ekki nefndur.

Pórðr skeggi Hrappsson „nam land í Lóni fyrir norðan Jökulsá milli ok Lónsheiðar ok bjó í Bæ X vetr eða lengr. Hann seldi Lónlönd *Úlfjóti*, er lög flutti út hingað“ (Þ 365). Sbr. Þ 71.

Þorsteinn leggur Bjarnarson „nam lönd öll fyrir norðan Horn til Jökulsár í Lóni ok bjó í Böðvarsholti III vetr“ (Þ 366).

Hrollaugr Rögnvaldsson „nam land austan frá Horni til Kvíar ok bjó fyrst undir Skarðsbrekku, en síðan á Breiðabólstað í Fellshverfi“. „Hann átti til dauðadags þau lönd, er suður voru frá Hreggsgærðismúla“, er hann hafði lógað þeim löndum er voru norður frá Borgarhöfn (Þ 368).

Kétill keypti land að Hrollaugi „Hornafjarðarströnd utan frá Horni ok inn til Hamra“. Hann bjó að Meðalfelli (Þ 369).

Audun inn rauði „keypti land at Hrollaugi utan frá Hömrum ok út öðrum megin til Viðborðs“. Hann bjó í Hofsfelli (Þ 370).

Þorsteinn inn skjálgi „keypti land at Hrollaugi allt frá Viðborði suður um Mýtar ok til Heinabergsár“ (Þ 371). Bústaður ekki greindur.

Úlfur inn vorski „keypti land at Hrollaugi suður frá Heinabergsá til Hregggerðismúla ok bjó at Skálafelli“ (Þ 372).

Pórðr illbugi Eyvindarson. Honum „gaf Hrollaugr land milli Jökulsár ok Kvíar, ok bjó hann undir Felli við Breiða“ (Þ 373).

Þorgerðr kona Ásbjarnar Heyangrs-Bjarnarsonar og synir hennar námu „allt Ingólfshöfðahverfi á milli Kvíar ok Jökulsár“. Þorgerðr bjó at Sandfelli. Guðlaugr son hennar bjó þar eftir hana. Þorgils hefur búið að Hnappafelli, en Özur bjó að Bakkarholti (Þ 374).

Helgi Heyangrs-Bjarnarson „bjó at Rauðalæk at ráði Þorgerðar frá Sandfelli“ (Þ 375).

Gnúpa-Bárðr Heyangrs-Bjarnarson „nam Fljótshverfi allt ok bjó at Gnúpum“ (Þ 376).

- Eyvindr karfi* „nam land milli Almannafjöts ok Geirlandsár ok bjó at Forsi fyrir vestan Móðólfsgrúp“ (P 377).
- Ketil inn filfski* „nam land milli Geirlandsár ok Fjarðarár (Fjarðrár HP) fyrir ofan Nýkoma“. Hann bjó í Kirkjubæ (P 378).
- Böðmóðr* nam land „milli Drifandi ok Fjarðarár ok upp til Böðmóðshorns (Böðmóðshrauns HP) ok bjó í Böðmóðstungu“ (P 379).
- Eysteinn inn digri* „nam land fyrir austan Geirlandsá til móts við Ketil inn filfska ok bjó í Geirlandi“ (P 380).
- Eysteinn Hranason* „keypti land at Eysteini digra, þau er hann hafði numit, ok kallaði Meðallönd. Hann bjó at Skarði“ (P 381).
- Vilbaldr Dufnaksson* „nam Tunguland á milli Skaftár ok Hólmsár ok bjó á Búlandi“ (P 382).
- Leiðólfur kappi* „nam land fyrir austan Skaftá til Drifandi ok bjó at Á fyrir austan Skaftá, en annat bú átti hann á Leiðólfsstöðum undir Leiðólfsfelli“ (P 383).
- Ísólfr*. Hann skoraði á Vilbald til landa eða hólmgöngu. Vilbaldr vildi ekki berjast og fór brott af Búlandi. „Hann átti þá land milli Hólmsár ok Kúðafjöts ok Skaftár (P). En Ísólfr fór á Búland „ok átti þar land milli Kúðafjöts ok Skaftár“ (SH), Ísólfr fór þá á Búland ok átti land til Skaftár“ (P) (P 384).
- Hrafn Hafnarlykill* „nam land milli Hólmsár ok Eyjarár ok bjó í Dynskógum. Hann vissi fyrir eldsuppkomu ok færði þá bú sitt í Lágey“ (P 385).
- Molda-Gnúpr Hrólfsson* „nam land milli Kúðafjöts ok Eyjarár Áltaver allt“. Bústaður ekki nefndur. Þeir flýðu þaðan fyrir jarðeldi (P 387). Hrafn-Björn og bræður hans Molda-Gnúpssynir námu síðan Grindavík, sem fyrr segir.
- Eysteinn Þorsteinsson drangakarls* „byggði Fagradal“ (P 388).
- Ólver Eysteinnsson* „nam land fyrir austan Grímsá“ og bjó í Höfða (P 389).
- Sigmundur kleykir Önnundarson bílds* „nam land milli Grímsár ok Kerlingarár, er þá féll fyrir vestan Höfða“ (P 390). Bústaður ekki nefndur.
- Reyni-Björn* „nam land milli Hafrsár ok Fúlalækjar“. ok bjó at Reyni (P 391).
- Loðmundr inn gamli*, nam land milli Hafrsár ok Fúlalækjar“. „Loðmundr bjó í Loðmundarhvammi ok kallaði þar Sólheimi“ (P 392). Sbr. P 347.

LEIÐRÉTTINGAR:

- Bls. XIII. 13. l. a. n.: (d. 180) les: (d. 1080).
 — XV. 18. l. a. o.: virðingar, les: virðingar.
 — XVII. 4. l. a. n.: Styrmsbók, les: Styrmisbók.
 — XXIV. 21. l. a. n.: landsnámstmörk, les: landnámsmörk.
 — XXXV. 13. l. a. o.: heildur, les: heldur.
 — XXXVII. 2. l. a. o.: aftaon, les: aftan.
 — 15. 5. l. a. n.: Hanns, les: hans.
 — 21. 1. l. a. o.: Hrafndóttum, les: Hrafnótóttum.
 — 23. 8. l. a. n.: systir, les: systir.
 — 28. 7. l. a. n.: Hnn, les: Hann.
 — 31. 14. l. a. o.: karlumann, les: karlmann.
 — 59. 8. l. a. n.: Stinunnar, les: Steinunnar.
 — 59. 5. l. a. n.: Arnþjófsonar, les: Arnþjófssonar.
 — 72. 6—7. l. a. o.: son son, les: son.
 — 74. 11. l. a. o.: Bekanstöðum, les: Bekansstöðum.
 — 83. 9. l. a. o.: land land, les: land.
 — 128. 9.—10. l. a. n.: Flatlefs, les: flatnefs.
 — 135. 10. l. a. o.: Haldóru, les: Halldóru.
 — 148. 9. l. a. o.: dóttir, les: dóttur.
 — 162. 4. l. a. o.: Geirbjófr, les: Geirþjófr.
 — 165. 6. l. a. n.: snar, les: sonar.
 — 181. 3. l. a. n.: Þrastarsonoar, les: Þrastarsonar.
 — 203. 3. l. a. o.: sogni, les: Sogni.
 — 216. 13. l. a. o.: Smðkels, les: Smiðkels.
 — 225. 11. l. a. n.: heljarsknn, les: heljarskinn.
 — 231. 4. l. a. o.: ak, les: ok.
 — 239. 1. l. a. o.: Skálgdalsá, les: Skjálgdalsá.
 — 241. 4. l. a. o.: uastan, les: austan.
 — 245. 6. l. a. o.: hafði hafði, les: hafði.
 — 248. 10. l. a. n.: vetretu, les: vetrsetu.
 — 266. 9. l. a. n.: Hlegu, les: Helgu.
 — 274. 6. l. a. n.: heimtan, les: heiman.
 — 285. 6. l. a. n.: Aannarr, les: Annarr.
 — 292. 6. l. a. o.: lggr, les: liggr.
 — 296. 11. l. a. n.: Þrsteins, les: Þorsteins.
 — 298. 5. l. a. n.: þeissir, les: þessir.